

Rostoucí význam diplomacie v oblasti hospodářské spolupráce je pevně spojen s aktivním přístupem firem i státu při hledání a využívání globálních příležitostí. **Mapa globálních oborových příležitostí** nabízí nový a unikátní nástroj ze strany české ekonomické diplomacie. Výčet příležitostí a doplňující informace v publikaci se zaměřují především na sektory s rostoucí poptávkou, která koresponduje s exportním a investičním profilem české ekonomiky. Analýza současně zohledňuje exportní kapacity tuzemských výrobců i strukturu a specifika jednotlivých států. Publikace je inspirací pro české firmy, podnikatelské reprezentace, odbornou veřejnost i učitele a studenty mezinárodního obchodu. Proces sledování globálních příležitostí je současně příspěvkem k podpoře růstu konkurenceschopnosti a prosperity České republiky a formování moderní ekonomické diplomacie a jejího permanentního dialogu s podnikatelskou sférou.

ISBN 978-80-7441-021-5

Ministerstvo zahraničních věcí
České republiky

Mapa globálních oborových příležitostí

Mapa globálních oborových příležitostí

Ministerstvo zahraničních věcí
České republiky

Mapa globálních oborových příležitostí

Mapa globálních oborových příležitostí

Kolektiv autorů:

Martin Tlapa, vedoucí týmu

Rudolf Klepáček

Marek Svoboda

**Kolektiv pracovníků Ministerstva zahraničních věcí
České republiky**

Ministerstvo zahraničních věcí
České republiky

© Ministerstvo zahraničních věcí České republiky, 2015

ISBN 978-80-7441-021-5

Obsah

Mění se role ekonomické diplomacie	7
Poděkování autorů	9

ÚVODNÍ ČÁST

Předmluva	13
Struktura publikace	15
Hledání oborových příležitostí jako nástroj ekonomické diplomacie	16

METODOLOGICKÁ ČÁST

Metodologie a proces přípravy	19
Podrobná metodika výběru potenciálně prioritních sektorů	21
Příklad výběru exportně zajímavých položek pro konkrétní teritoria	25

Přehled oborových příležitostí

AFRIKA	31
Alžírsko	33
Angola	36
Egypt	39
Etiopie	45
Ghana	51
Jihoafrická republika	55
Keňa	59
Konžská demokratická republika	64
Maroko	69
Mosambik	74
Nigérie	77
Rwanda	83
Senegal	87
Tanzanie	91
Tunisko	95
Uganda	100
Zambie	104

AMERIKA 107

Argentina	109
Brazílie	113
Chile	118
Kanada	124
Kolumbie	128
Kuba	134
Mexiko	138
Peru	143
Spojené státy americké	147
Uruguay	153

ASIE 157

Afghánistán	159
Arménie	164
Ázerbájdžán	168
Bangladéš	172
Čína	176
Filipíny	182
Gruzie	187
Hongkong	191
Indie	196
Indonésie	202
Irák	207
Írán	211
Izrael	218
Japonsko	224
Jemen	228
Jordánsko	232
Katar	237
Kazachstán	242
Korejská republika	248
Kuvajt	252
Libanon	257
Malajsie	261
Mongolsko	270
Myanmar	275
Pákistán	281
Saúdská Arábie	286
Spojené arabské emiráty	293
Srí Lanka	298
Tádžikistán	302
Thajsko	306
Tchaj-wan	311
Turecko	315
Turkmenistán	323
Uzbekistán	327
Vietnam	331

AUSTRÁLIE A OCEÁNIE 339

Austrálie	341
Nový Zéland	347

EVROPA 353

Albánie	355
Belgie	358
Bělorusko	362
Bosna a Hercegovina	366
Bulharsko	370
Černá Hora	374
Dánsko	378
Estonsko	382
Finsko	386
Francie	391
Chorvatsko	396
Irsko	402
Itálie	406
Kosovo	411
Kypr	415
Lichtenštejnsko	418
Litva	421
Lotyšsko	425
Maďarsko	431
Makedonie	434
Malta	438
Moldavsko	441
Německo	445
Nizozemsko	452
Norsko	457
Polsko	461
Portugalsko	466
Rakousko	469
Rumunsko	474
Rusko	481
Řecko	487
Slovenská republika	490
Slovinsko	494
Srbsko	498
Španělsko	502
Švédsko	506
Švýcarsko	509
Ukrajina	513
Velká Británie	517

Oborový rejstřík ..... 523**Literatura 527**

Mění se role ekonomické diplomacie

Současná globální ekonomika představuje dynamické prostředí plné příležitostí, ale i rizik pro mezinárodní obchod. Vytváří se nový politický a hospodářský prostor pro rozvoj obchodních příležitostí. Prosperita České republiky je tak mimo jiné závislá na schopnosti prosazovat vlastní hospodářské zájmy ve světě. Rostoucí význam proto sehrává zahraniční diplomacie a s ní spojený aktivní přístup k hledání odpovědi na základní otázku: „Jak dělat správné věci správně?“

Ekonomická agenda dnes vhodně doplňuje bezpečnostní, rozvojovou a politickou dimenzi ministerstev zahraničí po celém světě. V tomto duchu je ambicí české ekonomické diplomacie, aby se české Ministerstvo zahraničních věcí stalo „**ministerstvem využitých zahraničních příležitostí**“, které bude nepostradatelným, profesionálním a proaktivním spoluhráčem při prosazování českých ekonomických zájmů v globálním světě. Definování této vize představuje první důležitý krok ke změnám, ke kterým přistoupilo ministerstvo již v roce 2014.

Změny české ekonomické diplomacie v roce 2015

Vize mají smysl, ale pouze za předpokladu, že je dokážeme naplnit. V případě ekonomické diplomacie to znamená posílit a zpřehlednit služby, které Česká republika může nabídnout, a odstranit nejasnosti a duplicity, které v oblasti podpory zahraničního obchodu existovaly posledních několik let. Počátkem roku 2015 můžeme konstatovat, že namísto tří různých institucí existuje jedna společně sdílená síť zahraničních zastoupení států tvořená zastupitelskými úřady a zahraničními kanceláři CzechTrade, k jejíž službám se exportéři dostanou prostřednictvím jednotného vstupního místa – Klientského centra pro export. Dalším důležitým krokem, který nyní musí nutně tyto systémové změny následovat, je **stanovení a udržení standardu služeb v celé zahraniční síti**.

Seznam prioritních zemí, který vychází z Exportní strategie 2012–2020, je podle řady názorů již překonaný. Úvaha, kam podporovat export či investice, vyplývá až z odpovědi na otázky, v jakých sektorech máme konkurenční výhody, jak roste poptávka po tom, co umíme řešit v České republice, jaké nové příležitosti vznikají na zahraničních trzích a kde existuje šance zvýšit náš podíl na zahraničním importu či investicích. „Cestování“ do prioritních

zemí bez znalosti konkrétních příležitostí je s nadsázkou putováním po městě bez mapy. Může to být dobrodružné, zajímavé a překvapivé, ale často nepříliš úspěšné.

Rostoucí příležitosti v různých odvětvích ekonomiky jsou důvodem, proč moderní trendy ekonomické diplomacie kladou hlavní důraz na **hledání perspektivních oborů před určováním exportních destinací**. Prostřednictvím Mapy globálních oborových příležitostí chceme nabídnout tento nový pohled na zahraniční trhy. Namísto nevyhovujících definic prioritních trhů nabízíme systém opakovaného ověřování signálů z analýz konkurenční výhody se zástupci podnikatelů, zastupitelských úřadů v zahraničí a partnerských institucí a jejich agentur.

V žádném případě nejde o „do kamene“ tesané seznamy. Naopak, samotný proces stanovování priorit a debata o tom, co Česká republika umí nabídnout v rámci globální poptávky, je ve své podstatě důležitější než finální výčet oborů. Systematické sledování příležitostí s sebou mimo jiné přináší možnost připravovat oborově zacílené aktivity, ať se již jedná o prezentace v zahraničí, podnikatelské mise či cílené lobování za česká řešení.

Více pozornosti na změny světové poptávky a jejich tlak na změny u nás a širší nabídka našich řešení v zemích, kde máme identifikovány příležitosti, jsou nutnými kroky k našemu úspěchu v globalizovaném světě. **Podpora ekonomických projektů při pronikání na zahraniční trhy** musí rovněž směřovat do celého hodnotového řetězce, tedy nejen snah pomáhat vývozu zboží, ale také investic, služeb, kapacit našeho výzkumu, vývoje či inovací a snižovat rovněž náklady s dovozem meziproductů, například pro český zpracovatelský průmysl.

Stěžejní novinkou, kterou ministerstvo v roce 2015 čeká, je **nový model hodnocení obchodně-ekonomické činnosti zastupitelských úřadů České republiky v zahraničí**. Podnikatelé a jejich reprezentace budou participovat na hodnocení efektivitu a úroveň služeb jednotlivých velvyslanectví a generálních konzulátů. Dívat se na svět očima podnikatelů, společně hledat nejlepší řešení a aktivní komunikace jsou potvrzením známé pravdy: „Co nelze měřit, není možné efektivně řídit.“ Transparentní přehled výkonu české ekonomické diplomacie omezí obecná tvrzení, umožní ocenit úspěšné a ukáže na problémy, se kterými je třeba se vypořádat.

Sebelepší modely a procesy služeb jsou k ničemu, pokud bychom neměli kvalitní diplomatické pracovníky. **Ekonomická diplomacie potřebuje diplomaty, kteří mají kompetence hodné 21. století**. Schopnost zaujmout, prezentovat, vyhledávat informace a umět je vyhodnocovat a předávat firmám jsou jednou sadou těchto kompetencí. Tou druhou je znalost obchodní politiky, pochopení příležitostí v globalizovaném světě, jejich sociálních a politických souvislostí navazující na znalost našich národních zájmů. Je samozřejmé, že dnešní diplomaté, kteří působí v zahraničí, musejí nejen přesvědčivě argumentovat, nalézat kontakty a „prodávat“ Českou republiku, ale především naplňovat projekty své mise v zahraničí. Velmi trefně lze toto popsat pomocí známého afrického přísloví: „Chceš-li jít rychle, jdi sám. Chceš-li dojít daleko, jdi s někým.“

Poděkování autorů

Celá publikace není výhradní prací svých autorů. Poděkování patří všem, kteří se na jejím vzniku podíleli, ať již se jedná o zpracování podkladů pro její různé části ze strany českých zastupitelských úřadů, nebo cennou oponenturu ze strany podnikatelského sektoru během celé řady diskuzních kulatých stolů. Speciální poděkování patří také všem pracovníkům¹ a stážistům² Odboru dvoustranných ekonomických vztahů a podpory exportu Ministerstva zahraničních věcí České republiky, kteří zpracovali značné množství dat potřebných pro vznik publikace.

Chtěli bychom tímto poděkovat zvláště všem zastupitelským úřadům České republiky a zahraničním kancelářím agentury CzechTrade, které se aktivně podílely na sběru potřebných dat a informací. Dále bychom rádi poděkovali zástupcům podnikatelské sféry, zejména Hospodářské komoře České republiky, Svazu průmyslu a dopravy České republiky, Asociaci malých a středních podniků, Agrární komoře České republiky, Asociaci obranného a bezpečnostního průmyslu České republiky, Svazu českého leteckého průmyslu a Asociaci textilního-oděvního-kožedělného průmyslu za cenné náměty a připomínky. V neposlední řadě děkujeme za spolupráci Ministerstvu průmyslu a obchodu České republiky, Ministerstvu zemědělství České republiky a Ministerstvu obrany České republiky.

Pevně věříme, že projekt hledání příležitostí tímto nekončí. Ministerstvo zahraničních věcí hodlá i nadále pokračovat v aktualizacích různých částí materiálu a těšíme se na spolupráci s kýmkoliv, kdo s námi sdílí zájem o podporu hospodářských zájmů České republiky.

---

¹ Dmitrij Černikov, Josef Dvořáček, Petr Klíma, Jozef Kollár, Karel Matoušovic, Petr Vávra, Pavla Žáková

² Anna Farkašová, Soňa Handschuhová, Martin Kábrt, Karolína Krámková, Ján Magdolen, Petr Poledník, Tomáš Tuzar, Jakub Vach, Daniel Záhora, Kateřina Zelená

Úvodní část

Předmluva

Hospodářská prosperita České republiky je z velké míry závislá na vývoji světové ekonomiky. Objem českého exportu je na úrovni 79% našeho HDP (Eurostat, 2013) a přímé zahraniční investice v české ekonomice dosahují výše 2,67 bil. Kč (ČNB, 2013). České investice v zahraničí dosahují výše až 412 mld. Kč (ČNB, 2013). Prostředí světového obchodu přitom prochází v posledních letech podstatnými změnami.

S rozmachem globalizace dochází v ekonomice k jevům působícím napříč zeměmi, které tradiční statistika ohraničená v rámci dané země nedokáže postihnout. Fenoménem globalizace se stal rozvoj globálních hodnotových řetězců, jejichž činnost neobsahuje pouze výrobu a obchod, ale „celou škálu aktivit, které firmy a pracovníci podnikají, aby přivedli výrobek od svého návrhu až po jeho užití“ (Gereffi and Frensdanses-Stark, 2011). Mezi typické aktivity, které vstupují do hodnot zahraničního obchodu, patří vedle samotného výrobního cyklu stále více náklady spojené s designem, marketingem, distribucí, inovacemi, rozvojem produkce a aktivitami spojenými s prodejem zboží a služeb pro samotné spotřebitele.

Vlivem technického pokroku, hospodářských a institucionálních reforem a snižování dopravních a transakčních nákladů, umožňujících snazší přístup ke zdrojům a trhům, dochází ke stále výraznější fragmentaci výrobních procesů. Tento proces umožňuje efektivnější využití komparativních výhod jednotlivých zemí a lokalit. Roste tak význam obchodu s meziprodukty a komponenty, které často překračují hranice i v rámci jednoho výrobního cyklu, a jejich hodnota je tak v tradiční přeshraniční statistice započítávána vícenásobně. Více než 50% dovozů zboží jsou dnes meziprodukty (komponenty, části výrobků, polotovary) a více než 70% dovozu světových služeb jsou meziprodukty (Backer, Miroudod, 2013). Světový obchod, výroba a služby jsou tak více a více strukturovány okolo globálních hodnotových řetězců.

Snižujícími se překážkami přeshraničního pohybu zboží a fragmentací světové produkce se mezinárodní obchodování stává dostupnějším pro širší spektrum subjektů, včetně malých a středních podniků. S cílem využít rozdíly v nákladech a kvalitě výrobních faktorů v různých částech světa společnosti využívají plodů globalizačního procesu, aby dokázaly lépe konkurovat na světových trzích. Národní ekonomiky se postupně stávají integrovanějšími a vzájemně závislejšími, což se úměrně odráží ve zvyšování významu ekonomické oblasti vzájemných zahraničních vztahů.

Systemové proměny na poli světového obchodu, ve kterém diplomatické vztahy nabývají nových dimenzí, zvyšují v posledních letech tlak na posilování ekonomické role ministerstev zahraničí a zastupitelských úřadů. Aktivnější přístup státu v oblasti přílivu zahraničních investic, podpory podnikatelských aktivit v zahraničí či odstraňování překážek v přístupu na trh je svým významem zásadní pro rozvoj hospodářství a tvorbu nových pracovních míst.

Vyhledávání příležitostí na světových trzích patří k moderním trendům v oblasti ekonomické diplomacie. V tomto duchu představuje Mapa globálních oborových příležitostí unikátní a inovativní nástroj podpory ekonomických zájmů České republiky. Obsahuje analýzu, jejímž cílem je identifikovat perspektivní možnosti uplatnění českých podniků na zahraničních trzích a přiblížit potenciálním exportérům přehled o konkrétních příležitostech vývozu do konkrétních teritorií. Výsledná databáze oborových příležitostí šetří prostředky na straně podnikatelské sféry, jež by byly uplatněny za prvotní screening exportních možností na zahraničních trzích, a zvyšuje možnosti internacionalizace malých a středních podniků. Identifikace perspektivních sektorů také pomáhá k efektivnějšímu zacílení státní podpory v oblasti exportní politiky.

Struktura publikace

Struktura publikace je podřízena snaze vyjít vstříc potřebám na straně státu i exportérů. Kromě úvodní a metodologické části je rozdělena do karet jednotlivých zemí, přičemž každá karta obsahuje aktuální data současného vývozu zboží do jednotlivých zemí v členění HS 4, podílu vývozu na partnerském trhu a dynamiky růstu. Dále obsahuje seznam potenciálních exportních příležitostí v příslušném oboru a konkrétní příležitosti v členění HS 4 včetně komentářů a doplňujících slovních informací. Mimo to uvádí publikace pro přehlednost hodnocení exportního rizika OECD, aktuální výkonnost a výhled ekonomiky partnerských zemí a informace o perspektivách s ohledem na sjednané či sjednávané obchodní dohody o volném obchodu (FTA).

Aby bylo možné data využít jak k teritoriálnímu, tak oborově zaměřenému vyhledávání, je aktuální verze Mapy globálních oborových příležitostí k dispozici v interaktivním rozhraní na webovém portálu pro podnikatele Businessinfo.cz.

Hledání oborových příležitostí jako nástroj ekonomické diplomacie

Firmy, které chtějí stimulovat růst prostřednictvím rozvoje exportních aktivit, jsou nuceny orientovat se v rámci obrovského množství exportních možností. Ve světě existuje celá řada vývozních příležitostí, avšak s ohledem na limitované zdroje jich lze prozkoumat či využít pouze omezený počet (Papadopoulos a Denis, 1988: 38). Aby zabránily plýtvání svých zdrojů, měly by alokovat své prostředky a úsilí na omezený počet perspektivních trhů, na kterých najdou jejich produkty uplatnění. Výběr vhodných zahraničních trhů je proto jedním ze základních stavebních kamenů úspěchu a odvíjí se od něj všechny další exportní aktivity včetně marketingové strategie (Rahman, 2003: 119).

Problém, kterému exportéři při hledání nových trhů čelí, není, co by mohli vyvézt do Číny či Brazílie, nýbrž na kterých trzích roste po jejich produktech poptávka a kde mohou být konkurenceschopní. Z toho vyplývá, že model taxativního určování prioritních zemí státem je v praxi pro podniky velmi těžko uchopitelný a může vést k chybám ve strategických rozhodnutích. Rostoucí ekonomický potenciál vybraných zemí je při analýze brán v úvahu, pro samotné exportéry je však využitelnější informace, ve kterých teritoriích se mohou se svým produktem uplatnit.

Sektorový přístup k exportní politice umožní pružně reagovat na jednotlivé požadavky či novou realitu v mezinárodních vztazích, jako například v podobě propadu obchodu v důsledku bezpečnostních či ekonomických krizí. Příkladem může být analýza alternativních trhů pro firmy, které postihla rusko-ukrajinská krize.

Pro stát se jedná o důležitou informaci, dle které může lépe plánovat a koordinovat aktivity na podporu svých ekonomických zájmů. Přehled oborových příležitostí pomůže diverzifikovat exportní aktivity, efektivně plánovat zahraniční podnikatelské mise a incomingové mise či podnikatelská fóra, dále umožní kvalitněji zacílit projekty ekonomické diplomacie, různé druhy podpory účasti na veletrzích a výstavách a další činnosti zastupitelských úřadů související s prosazováním ekonomických zájmů České republiky.

Metodologická část

Metodologie a proces přípravy

K dosažení cílů projektu byly využity statistické metody, popisné analýzy, komparace a syntézy. Výsledek zkoumání je kombinací vstupní analýzy, verifikace těchto dat ze strany zahraničních zastoupení, doplnění o analýzu partnerských trhů vycházející z kombinace měkkých a tvrdých signálů a průběžné validace výsledků na základě četných konzultací se zástupci podnikatelské sféry.

Nejprve byla vypracována vstupní analýza, jež využívá průniku vývoje komparativních výhod v čase (za použití Lafayova indexu), dynamiky růstu cílového trhu a nevyužitého exportního potenciálu České republiky na partnerském trhu. Průvodní analýza byla zpracována Ministerstvem zahraničních věcí České republiky za použití dat z databáze OSN Comtrade v podrobném komoditním členění HS 4 (metodologie vstupní analýzy je konkrétněji popsána v další části).

K ověření správnosti výsledků vstupní analýzy bylo potřeba získaná data verifikovat ze strany českých zastupitelských úřadů. Zastupitelské úřady na základě expertních zkušeností z teritoria, znalostí místního prostředí, měkkých signálů a přístupu ke strategickým záměrům vlád partnerských zemí byly instruovány ověřit výsledky a zdůvodnit, zdali jsou dané položky na základě vlastní obsahové analýzy relevantní, či nikoliv. Dále bylo cílem dodat případně další konkrétní příležitosti, které se objevují ve střednědobém horizontu.

Doplňující informace byly zkompletovány a došlo k jejich rozpracování do jednotlivých karet. Během tohoto procesu došlo ke zpětné validaci nově doplněných dat na základě statistických údajů. Aby bylo možné ověřit, zdali tato data odpovídají reálným kompetencím a exportním zkušenostem firem, proběhla celá řada intenzivních formálních i neformálních konzultací se zástupci horizontálních i sektorových podnikatelských asociací. Aktuální data byla v této fázi také sladěna s Ministerstvem průmyslu a obchodu a agenturou CzechTrade. Řada připomínek a námětů v rámci těchto diskuzí byla využita k dílčím úpravám či doplnění materiálu. Hlavní snahou přitom bylo v maximální možné míře využít dat, kterými disponuje firemní sektor, při zachování základních cílů a metodiky projektu.

Doplněný materiál byl zaslán k opětovné verifikaci ze strany zastupitelských úřadů a zahraničních kanceláří CzechTrade. Značný důraz byl kladen především na precizování částí věnovaných komentářům, které měly být pokud možno doplněny o kvantifikaci příležitostí, a to zejména jedná-li se o strategické investiční záměry místní vlády. Ve výsledku materiál obsahuje informace, v jakém rozsahu jsou projekty realizovány či jak velký a dynamický je trh v tomto odvětví. Pokud úřady identifikovaly nějakou výraznou technickou či netechnickou bariéru vstupu na tento trh, ačkoliv je položka perspektivní, zmínka se objevuje také v části zdůvodnění.

Zároveň došlo k zapracování příležitostí v oblasti služeb. I přes rostoucí potenciál služeb v rámci mezinárodního obchodování se ukázalo značně problematické danou oblast metodicky kvalitně podchytit, a to především s ohledem na různorodost a kvalitu statistických údajů v různých zemích světa. Výsledný materiál spojuje dva přístupy. Pokud je daná služba spojena s konkrétním typem zboží (tedy jde o tzv. servicification v rámci procesu výroby či distribuce zboží), je uvedena jako příležitost v části komentáře s tím, že se jedná o možnou návaznou službu spojenou s exportem daného výrobku. V případě, že daná služba s vývozem zboží přímo nesouvisí, byla zařazena dle klasifikace služeb ČSÚ³. Pak ovšem bylo nutné s ohledem na neexistující centrální databázi pro oblast služeb ověřit příležitosti pomocí informací z dostupných domácích statistik.

Zahraniční zastoupení se při analýze v oblasti exportního potenciálu služeb zaměřila na dynamiku importního trhu, strukturu místního trhu služeb a roli, jakou tyto služby hrají v místní ekonomice (např. podíl na zaměstnanosti, HDP, existence vládní koncepce či strategie v oblasti služeb apod.). Dále došlo k průzkumu konkrétních příležitostí pro export v daných zemích prostřednictvím státních pobídek a možnosti uplatnění v rámci sektorů vykazujících silný růst, nebo sektorů, kde se růst očekává. Data v oblasti služeb byla poté zpětně srovnána se statistikou vývozu služeb v podrobném teritoriálním členění dle ČSÚ.

Mapa oborových příležitostí respektuje, že tradiční české vývozní produkty nemusí z globálního hlediska figurovat mezi primárně poptávanými položkami anebo že již jsou na zahraničních trzích etablované. Zaměřuje se proto především na sektory s nevyužitým potenciálem, přičemž bere v úvahu mimo jiné exportní kapacitu na straně českého vývozu a na druhé straně strukturu a specifika místní ekonomiky. Výčet perspektivních oborů je výsledkem analýzy, jež byla zaměřena na sektory, ve kterých na cílových trzích stabilně roste poptávka a v nichž v současné době není plně využit exportní potenciál České republiky.

Mapa globálních oborových příležitostí má hned několik omezení. Její ambicí není hloubková analýza konkurenčního prostředí, která by reálněji postihovala, do jaké míry úspěšnosti se firmy mohou etablovat na zahraničních trzích. Výsledky projektu také nemohou obsáhnout potenciální „černé labutě“, zlomové inovace či náhlé změny poptávky, které se v reálném čase obtížně předvídají. Limity vyplývají především ze skutečnosti, že ekonomické jevy a procesy jsou v reálném čase dynamické a jsou určitým způsobem propojeny, a tudíž se vzájemně ovlivňují. Ve většině situací působí na určitý jev značné množství podmiňujících se faktorů, které nelze v plném rozsahu postihnout ani měřit. Prostřednictvím předem určeného systému verifikací ze strany zahraničních zastoupení a rozsáhlých konzultací s podnikatelskou sférou bylo snahou autorů tyto negativní aspekty v co největší míře eliminovat. Současně je potřeba projekt vnímat jako kontinuální proces aktualizace a zpřesňování výsledných dat tak, abychom měli k dispozici informace, na základě kterých lze flexibilně reagovat na aktuální situaci na světových trzích.

Mapa příležitostí rovněž nezohledňuje bezpečnostní a politická rizika jednotlivých teritorií. Obchod se zbožím dvojího užití se řídí zákonem 594/2004 Sb. a nařízením Rady (ES) č. 428/2009 a je dále posuzován Ministerstvem zahraničních věcí České republiky z hlediska zahraničně-politických závazků a mezinárodních dohod včetně sankcí uvalených ze strany OSN či EU. Každá žádost o stanovisko k žádosti o povolení vývozu zboží dvojího užití je posuzována individuálně. Obchod s vojenským materiálem se řídí zákonem 38/1994 Sb. a je dále posuzován Ministerstvem zahraničních věcí České republiky z hlediska zahraničně-politických závazků a mezinárodních dohod mj. i z hlediska Společného postoje EU 2008/944/SZBP definujícího závazná kritéria pro export vojenského materiálu do třetích zemí. Každá žádost o závazné stanovisko k exportnímu případu je posuzována individuálně s ohledem na aktuální situaci nejenom v dané zemi, ale i v širším regionu. Tento materiál v žádném případě nepředjímá výsledky licenčních řízení.

³ Služby pro statistiku ročních národních účtů vymezeny na základě Klasifikace produkce (CZ-CPA).

Podrobná metodika výběru potenciálně prioritních sektorů

Představme si, že stojíme před následujícím problémem. Máme exportující zemi, která produkuje určité portfolio výrobků. Tato země si klade otázky, na které výrobky portfolia se více zaměřit či zda pro tyto výrobky existují trhy, na nichž by mohla vylepšit svoji pozici, nebo zda nevznikají nové zajímavé trhy, kam by mohla rozšířit export těchto produktů. K tomu, abychom mohli statisticky odpovědět na výše položené otázky, je nutné se zaměřit na vyřešení dvou úkolů. Prvním z nich je ujasnit si exportní kapacity a kompetence dané země, druhým pak nalezení vhodných a zajímavých trhů.

Exportní kompetence a komparativní výhody

Exportní kompetence dané země můžeme vyjadřovat pomocí jejích komparativních výhod. Klasické a neoklasické ekonomické modely (Ricardo, 1817/1951, Ohlin, 1933) uvádějí, že země s komparativní výhodou v daném produktu (při takových ekonomických podmínkách, kdy daný produkt dokáže země vyrábět s nižšími náklady než ostatní) tento produkt vyváží, zatímco ostatní země vykazující komparativní nevýhodu jej dováží.

Podle modernějších teorií je však nutné vidět výraz „komparativní výhoda“ v širším slova smyslu. Například Palley (2008, s. 201) definuje komparativní výhodu následovně. Komparativní výhoda je podle něj v moderním světě tvořena, a ne získávána. V 18. století byl zahraniční obchod urychlován honbou za exotickým kořením a novými zdroji nerostného bohatství a surovin. V tomto období byla komparativní výhoda (tradiční pojetí) determinována klimatickými podmínkami a zdroji nerostného bohatství, a tedy málo ovlivňována lidskou činností. V dnešním pojetí lze komparativní výhodu získat pomocí inovací a rozvojem nových technologií, a ty jsou ovlivňovány lidskou činností a inovační politikou.

A právě základy širšího pojetí komparativních výhod položil již Lafay (1992, s. 210). Poukázal na různé ekonomické podmínky, na základě kterých lze utvářet komparativní výhody jednotlivých zemí v konkrétních oborech. Těmito podmínkami jsou například:

- ▶ příhodné zdroje nerostného bohatství v daném teritoriu;
- ▶ nižší relativní náklady díky výběru takových odvětví, která nejlépe odpovídají makroekonomickým podmínkám země;

- ▶ nižší relativní náklady získané inovacemi produkčních procesů na mikroekonomické úrovni;
- ▶ tvorba a zavádění nových produktů na mikroekonomické úrovni.

Pokud chceme koncept komparativních výhod použít k analytickému měření exportních kompetencí dané země, je nutné definovat, jakým způsobem měřit komparativní výhody a jaký je jejich vztah k teoretickému modelu. Tuto problematiku shrnul ve své studii Ballance et al. (1987) do jednoduchého schématu:

$$EC \rightarrow CA \rightarrow TPC \rightarrow RCA.$$

Různé ekonomické podmínky (EC) jednotlivých zemí světa utváří jejich strukturu komparativních výhod (CA), která kopíruje strukturu mezinárodního obchodu, produkce a spotřeby (TPC). Patříčné ekonomické teorie se tak vlastně snaží vysvětlit vztah mezi EC, CA a TPC. Jinými slovy se snaží přijít na to, jaké ekonomické podmínky determinují vznik komparativní výhody, a tedy predispozice pro export daného výrobku. Pro výpočet odhalené komparativní výhody (RCA) by tedy bylo vhodné najít takové proměnné, které determinují komparativní výhody (CA) a korespondují s ekonomickými teoriemi o zahraničním obchodu. U komparativních výhod nejsou však proměnné často snadno vyčíslitelné. Proto je vhodné se přiklonit k druhé nejlepší variantě a použít ex-post data o zahraničním obchodu.

První a dosud jeden z nejpoužívanějších indexů, který pomocí exportních ex-post dat vyčísluje odhalenou komparativní výhodu (RCA), prezentoval ve své práci Balassa:

$$BI(c, i) = \frac{\frac{x(c, i)}{\sum_i x(c, i)}}{\frac{\sum_c x(c, i)}{\sum_{c,i} x(c, i)}}$$

kde $x(c,i)$ je množství exportu položky i ze země c . BI je větší než 1, pokud je podíl exportu tohoto produktu na celkovém exportu země větší než podíl světového exportu produktu „ i “ na celkovém světovém exportu. Index BI tak umožňuje říci, zda je vybraný produkt z dané země vyvážen efektivně (daná země vykazuje pro tento produkt odhalenou komparativní výhodu), či neefektivně (země v tomto produktu vykazuje odhalenou komparativní nevýhodu, pokud je BI větší než 1, jde o efektivní export, pokud BI je menší než 1, vývoz tohoto produktu je neefektivní). Hodnoty BI indexu tak mohou nabývat hodnot od nuly do nekonečna s neutrálním bodem, kdy se RCA mění z nevýhody na výhodu, rovno 1.

Z výpočtu indexů RCA chceme usuzovat následující:

- ▶ konkrétní země vykazuje v daném výrobku odhalenou komparativní výhodu či nevýhodu;
- ▶ srovnávat výhody jednotlivých komodit v dané zemi či výhody dané komodity napříč jednotlivými zeměmi;
- ▶ sledovat vývoj komparativních výhod v čase.

Pro náš úkol je především potřeba umět určit, zda konkrétní země v daném výrobku vykazuje odhalenou komparativní výhodu, či nikoliv. Bylo by však vhodné i monitorovat vývoj komparativních výhod v čase. V takovém případě existuje vhodnější index než výše uvedený BI. Jeho problémem je totiž to, že

střední hodnota tohoto indexu (počítané komparativní výhody pro danou zemi) není časově invariantní. Tuto podmínku splňuje námi dále používaný Lafayův index.

$$LFI(c, i) = 10000 \left(\frac{x_{c,i} - m_{c,i}}{x_{c,i} + m_{c,i}} - \frac{\sum_i (x_{c,i} - m_{c,i})}{\sum_i (x_{c,i} + m_{c,i})} \right) \frac{x_{c,i} + m_{c,i}}{\sum_i (x_{c,i} + m_{c,i})}$$

Značení je zde použito stejné jako u BI indexu, $m_{c,i}$ označuje import položky „i“ do země „c“.

Lafayův index LFI mezinárodní specializace vyčísluje komparativní výhodu země pro konkrétní produkt tak, že porovnává podíl obchodní bilance na obratu dané položky s podílem celkové obchodní bilance na obratu země. Vahou zde pak je podíl obratu této položky na celkovém obratu obchodu.

Střední hodnota LFI indexu je rovna nule a je časově invariantní. Lze tedy porovnávat strukturu zahraničního obchodu dané země v čase.

$$\sum_i LFI(c, i) = 0$$

Neutrálním bodem je v tomto případě 0 a záporné hodnoty LFI indexu znamenají odhalenou komparativní nevýhodu položky pro danou zemi a kladné hodnoty odhalenou komparativní výhodu. Z předchozích tvrzení vyplývá, že LFI index neměří komparativní výhodu ve vztahu k jiným zemím, ale ukazuje komparativní výhodu vzhledem k celkové struktuře obchodu dané země. Proto kladné hodnoty LFI ukazují komparativní výhodu v tom smyslu, že poukazují na stupeň specializace dané položky (tedy daného produktu). Právě z tohoto důvodu byl pro měření exportních kompetencí ČR zvolen LFI index.

Výběr potenciálních trhů

V předchozí kapitole jsme se zabývali tím, jak najít a měřit exportní kompetence ČR. První možností, jak filtrovat položky pro jednotlivé trhy, je ta, že vybereme komodity, ve kterých vykazuje ČR odhalenou komparativní výhodu a partner komparativní nevýhodu. To však není jedinou podmínkou výběru cílového trhu. Musíme si položit další dvě základní otázky. Za prvé se ptáme, zda je daný výrobek na konkrétním trhu již zavedený (to znamená, že jeho podíl na cílovém trhu odpovídá českým kompetencím - v tom případě již naplnil svůj exportní potenciál), nebo je jeho podíl zanedbatelný (v takovém případě by se výrobek mohl jevit jako exportně vhodný). Za druhé se díváme na dynamiku trhu (jakým způsobem se vyvíjí import výrobku do partnerské země).

Je tedy zřejmé, že pro statistické určení globální mapy oborových příležitostí - výběr exportně vhodných komodit pro jednotlivé země - je nutné vyčíslit růstové a podílové indexy. K tomu lze opět využít ex-post dat o zahraničním obchodu. Na tomto místě si musíme uvědomit, že v případě sledování dynamiky trhu jde o prolongaci trendu, který může kopírovat hospodářský cyklus v daném odvětví. Pokud předpokládáme, že délka hospodářského cyklu může být sedm až osm let, a chceme odhadovat vývoj na další

zhruba dva roky, je vhodné použít časovou řadu od roku 2009–2010 až po nejaktuálněji dostupná data (2012–2013). Pro výpočet podílu na trhu lze použít nejaktuálnější data.

Pokud sledujeme vývoj importu dané položky do konkrétní země (růstový index), pak chceme, aby tempo růstu ve sledovaném období nezpomalovalo. Tedy, abychom se v rámci hospodářského cyklu odrazili ode dna nebo byli v počínající fázi expanze. Pokud se podíváme na podíl exportu dané položky z ČR do partnerské země k celkovému importu položky partnerské země, pak příležitost vidíme tam, kde je tento podíl dvojnásobně nižší než podíl českého exportu položky na celosvětovém exportu vybrané položky. Tyto indexy lze definovat následovně.

Dynamika růstu cílového trhu:

$$MG(c, i) = \prod_{t=2}^n \left(\frac{m_{t,c,i}}{m_{t-1,c,i}} \right)^{\frac{1}{n-1}}$$

Podíl českého exportu položky v partnerské zemi:

$$BMR(\check{C}R \rightarrow c, i) = \frac{x_{\check{C}R \rightarrow c, i}}{m_{c, i}}$$

Podíl českého exportu položky na celosvětovém trhu:

$$GMR(c, i) = \frac{x_{c, i}}{\sum_c x_{c, i}}$$

Zde t značí časové období a $x_{\check{C}R \rightarrow c, i}$ bilaterální export položky „i“ z ČR do partnerské země „c“.

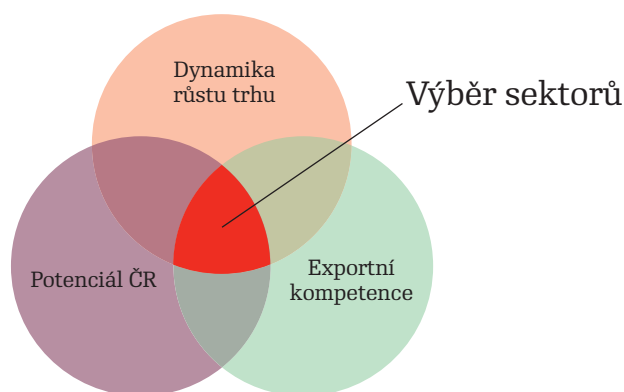
V další kapitole uvádíme konkrétní příklad využití výše popsané teorie k nalezení položek globální mapy oborových příležitostí.

Příklad výběru exportně zajímavých položek pro konkrétní teritoria

Na následujícím příkladu bude vysvětlen princip výběru potenciálně prioritních sektorů. Nejdříve je nutné zmínit, že cílem není vybrat sektory, které již mají na cílovém trhu silnou pozici. Naopak, vyhledáváme ty položky, které se ještě na tomto trhu neuplatnily, ale vzhledem ke schopnostem a kapacitám českého exportu a struktuře a síle místního trhu tento potenciál mají. Data zahraničního obchodu (importy a exporty) jsou získávána z databáze OSN – UN Comtrade v podrobném komoditním členění HS 4⁴. Publikace tedy obsahuje celní území podle geonomenklatury a metodiky sběru dat UN Comtrade. Na ilustrativním příkladu (se smyšlenými daty) bude v následujících odstavcích vysvětlen statistický postup výběru potenciálně zajímavých regionů a komodit. V ukázce předpokládáme, že světový obchod je tvořen položkami A, B, C, D a E.

Výsledný seznam potenciálně prioritních položek tedy získáme na základě průniku tří podmínek:

1. dynamika růstu cílového trhu;
2. síla a potenciál ČR ve světovém měřítku;
3. exportní kompetence ČR a cílového trhu dle Lafayových indexů.

Obrázek 1: Výběr potenciálně prioritních sektorů/položek

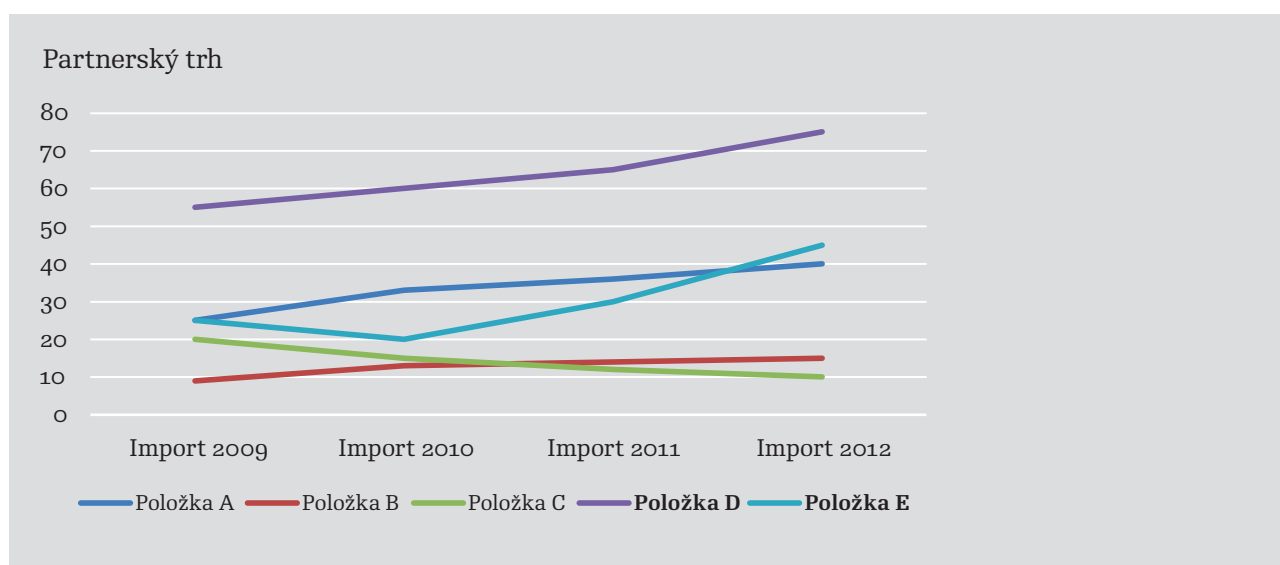
⁴ Harmonizovaný systém je široce používaná mezinárodní klasifikace zboží sloužící pro určování celních tarifů a pro shromažďování celních statistik. Systém je využíván více než 200 zeměmi celého světa a více než 98 % zboží v mezinárodním obchodě je klasifikováno z hlediska HS. Pro analytické účely projektu bylo zvoleno využití harmonizovaného systému v agregaci HS 4, aby byla zaručena dostatečná míra obecnosti získaných dat nutná při procesu verifikace a komparace s reálným stavem na zahraničních trzích. Zároveň je úroveň HS 4 dostatečně detailní pro využití ze strany exportérů.

Dynamika růstu partnerského trhu

Zde se díváme pouze na vývoj importů jednotlivých položek na místním trhu partnera. Hledáme takové položky, které mají **minimálně 10% meziroční růst importu** na daném trhu v letech 2010–2012. Také chceme, aby nedocházelo k saturaci růstu importů. To znamená, že vybíráme pouze takové komodity, jejichž růst importů byl v letech 2010–2012 rychlejší než mezi lety 2009–2011. Růsty importů jsou počítány jako geometrický průměr. Ilustrativní výsledky uvádí následující tabulka.

Partner	Import 2009	Import 2010	Import 2011	Import 2012	Růst 2009-2011	Růst 2010-2012
Položka A	25	33	36	40	20,00 %	10,10 %
Položka B	9	13	14	15	24,72 %	7,42 %
Položka C	20	15	12	10	-22,54 %	-18,35 %
Položka D	55	60	65	75	8,71 %	11,80 %
Položka E	25	20	30	45	9,54 %	50,00 %

Tabulka 1: Růst importů jednotlivých položek na partnerském trhu

Graf 1: Vývoj importů jednotlivých položek na partnerský trh

Z předložených výpočtů je vidět, že podmínkám odpovídají položky **D** a **E**.

Potenciál ČR

V tomto bodě jsou vybírány položky, které na místním trhu nenaplnují předpokládaný exportní potenciál ČR. To znamená, že podíl českého exportu dané položky na partnerském trhu je více než **dvojnásobně menší** oproti tomuto podílu na světovém trhu. Konkrétní příklad opět uvádí následující tabulka.

Partner	Světový export 2012	Export ČR 2012	Světový podíl ČR	Import partnera 2012	Import partnera z ČR 2012	Podíl ČR na partnerském trhu	Porovnání světového a místního podílu
Položka A	1 000	100	10,00 %	40	5,0	12,50 %	0,8
Položka B	660	30	4,55 %	15	0,2	1,33 %	3,4
Položka C	800	40	5,00 %	10	1,0	10,00 %	0,5
Položka D	1 250	150	12,00 %	75	3,0	4,00 %	3,0
Položka E	400	60	15,00 %	45	2,0	4,44 %	3,4

Tabulka 2: Porovnání světového podílu českého exportu a podílu českého exportu na partnerský trh v jednotlivých položkách

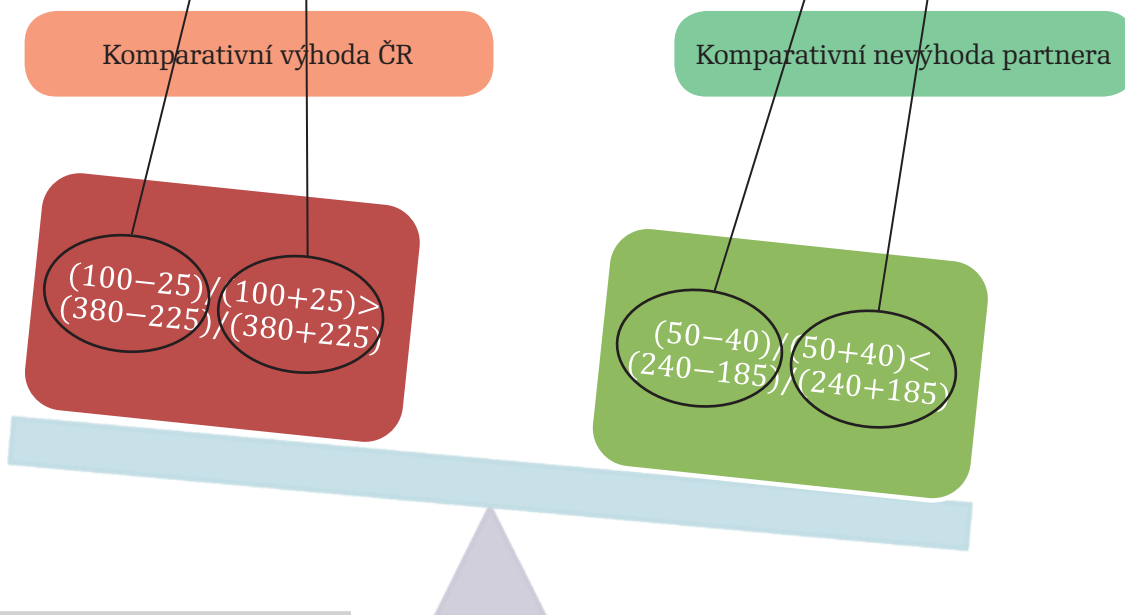
Položky **B**, **D** a **E** nenaplnují předpokládaný exportní potenciál ČR. Český podíl na světovém exportu položky **B** je 3,4krát větší než český podíl na místním trhu, u položky **D** jde o 3násobek a u položky **E** o 3,4násobek.

Exportní kompetence

Exportní kompetence dané země v našem přístupu měříme pomocí komparativních výhod jednotlivých položek vyjádřených Lafayovým indexem. Řekneme, že exportér má komparativní výhodu v položce A, pokud podíl jeho čistého exportu položky A na obratu položky A je větší než podíl jeho celkového čistého exportu na obratu ZO. V opačném případě položka A vykazuje komparativní nevýhodu. Zajímají nás tedy takové položky, ve kterých existuje prokazatelná komparativní výhoda pro ČR a zároveň prokazatelná komparativní nevýhoda importéra.

ČR	Export 2012	Import 2012	Podíl	Výhoda/ nevýhoda	Partner	Export 2012	Import 2012	Podíl	Výhoda/ nevýhoda
Položka A	100	25	0,60	V	Položka A	50	40	0,11	N
Položka B	30	20	0,20	N	Položka B	35	15	0,40	V
Položka C	40	60	-0,20	N	Položka C	40	10	0,60	V
Položka D	150	90	0,25	N	Položka D	90	75	0,09	N
Položka E	60	30	0,33	V	Položka E	25	45	-0,29	N
Celkem	380	225	0,26		Celkem	240	185	0,13	

Tabulka 3: Výpočet komparativních výhod jednotlivých položek pro ČR a partnera

Obrázek 2: Schéma výpočtu k tabulce 3

Z výpočtů je zřejmé, že komparativní výhodu ČR a zároveň nevýhodu partnera vykazují položky A a E.

Průnik a závěrečný seznam

Do konečného výběru sektorů/položek zahrneme pouze ty, které splňují všechny tři podmínky. První podmínkou prošly položky D, E, druhou pak B, D, E a třetí A, E. To znamená, že do konečného seznamu potenciálně prioritních položek pro partnera by byla zařazena pouze položka **E**.

Přehled oborových příležitostí

AFRIKA

Alžírsko

V novém tisíciletí rostla ekonomika v průměru o 3,7 % ročně. Konkrétně v roce 2013 se HDP meziročně zvýšil o 2,8 %. I v dalších letech by se měly hodnoty držet kolem průměru. Míra inflace v roce 2013 klesla na 3,3 % a v následujícím roce by měla dosáhnout hodnoty 3,2 %. Poté by měly její hodnoty mírně vzrůst. V zemi žije kolem 38 mil. obyvatel, přičemž HDP na obyvatele přesahuje hranici 5 500 USD. Nezaměstnanost se pohybuje v posledních letech kolem 10,0 %. V budoucnu se očekává její mírné zvýšení. Běžný účet byl v roce 2013 téměř vyrovnaný a od roku 2014 by se měl dostat do záporných hodnot.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	2,8	3,3	2,8	3,8	4,0	3,8
HDP/obyv. (USD)	5 431	5 542	5 606	5 886	6 041	6 179
Míra inflace (%)	4,5	8,9	3,3	3,2	4,0	4,0
Nezaměstnanost (%)	10,0	11,0	9,8	10,8	11,3	11,5
Bilance běžného účtu (mld. USD)	19,8	12,3	0,8	-6,8	-7,0	-9,0
Populace (mil.)	36,7	37,5	37,9	38,7	39,5	40,2
Konkurenceschopnost	87/142	110/144	100/148	79/144		
Exportní riziko OECD			3/7	3/7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MME, OECD, WEF

- ▶ Evropská unie uzavřela s Alžírskem dohodu o volném obchodu.
- ▶ Exportní riziko podle OECD je 3/7.

Vývoz ČR do Alžírsko 2014 (2013),
hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	3 525 283	48,8	1 903 256	85,2
7308	Konstrukce, části , desky, tyče aj. ze železa n. oceli	405 197	5,6	309 205	31,0
8802	Letadla, vrtulníky, kosmické lodě vč. družic, nosné rakety	307 902	4,3	106 768	188,4
7304	Trouby, duté profily ap., bežešvé, ze železa, oceli	289 102	4,0	–	–
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	248 194	3,4	188 255	31,8
8542	Obvody integrované elektronické	153 563	2,1	183 456	-16,3
7612	Sudy, barely, plechovky ap. z hliníku, do 300 l	131 887	1,8	95 103	38,7
9304	Zbraně ostatní, ne zbraně sečné bodné	127 395	1,8	65 527	94,4
7216	Úhelníky tvarovky ap. ze železa n. oceli nelegované	118 694	1,6	10 076	1 078,0
8457	Centra obráběcí, stroje obráběcí stavebnicové	117 370	1,6	–	–
Celkem TOP 10		5 424 587	75,1	2 861 646	89,6
Celkem vývoz		7 222 290		4 359 112	65,7

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Alžírsko 2014 (2013),
hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8411	Motory proudové, pohony turbovrtulové a ostatní plynové turbíny	17 756	28,9	2 881	516,3
8803	Části a součásti motor. a bezmotor. prostředků pro létání	17 006	27,7	1 727	884,7
8483	Hřídele aj. převodové, převody, kola ozubené, ap.	9 933	16,2	10 238	-3,0
7112	Odpady a úlomky kovů drahých, plátovaných kovů	9 838	16,0	5 581	76,3
8511	Elektrické zapalovací nebo spouštěcí přístroje a zařízení pro motory	1 722	2,8	–	–
8407	Motory píst., zážehové, spalovací, vratné, rotační	*	–	–	–
2844	Prvky chemické, izotopy, radioaktivní směsi apod.	786	1,3	–	–
0804	Datle, fíky, ananas, avocato apod. čerstvé, sušené	588	1,0	1 044	-43,7
8413	Čerpadla i se zař. měřícím, zdviže na kapaliny	445	0,7	95	368,4
9014	Busoly vč. kompasů navigačních aj. přístrojů	282	0,5	596	-52,7
Celkem TOP 10		58 356	95,0	22 162	163,3
Celkem dovoz		61 450		1 350 495	-95,4

* Individuální hodnota

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Elektrotechnika

Pece, chladničky, boxy se jeví jako nejvíce perspektivní s ohledem na stálou potřebu uvedených zařízení v místním teplém klimatu.

► Kovožpracovatelský průmysl

Vzhledem k rozsáhlé stavební činnosti a potřeby dalšího rozvoje infrastruktury v Alžírsku jsou položky kovožpracovatelského průmyslu perspektivní.

► Plasty a gumárenský průmysl

Na místním trhu je registrována rostoucí poptávka po polymerech, které nejsou z ČR do Alžírska dosud ve větší míře dodávány.

► Zemědělský a potravinářský průmysl

Ze zemědělských technologií jsou potencionální zařízení pro velkochovy poptávané v místních tendrech a technologie chovu sladkovodních ryb zmiňované.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Plasty a gumárenský průmysl	HS 3901 - Polymery ethylenu v primárních formách
Kovožpracovatelský průmysl	HS 7213 - Tyče, pruty ze železa n. oceli neleg., válc. za tepla
	HS 7214 - Tyče, pruty jiné ze železa n. oceli nelegované
Elektrotechnika	HS 8415 - Stroje, přístroje klimatizační
	HS 8418 - Chladničky, boxy mrazicí aj., čerpadla tepelná
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 8436 - Stroje ost. pro zemědělství, lesnictví ap., líně

Angola

V posledních deseti letech Angola zaznamenala v některých letech až masivní růst HDP (například HDP růst 22,6 % v roce 2007), který zabrzdila až globální finanční krize. Po krizovém období ekonomika Angoly poněkud oslabil a v roce 2011 dosáhla hodnoty HDP 3,9 %. Míra inflace v roce 2013 byla na 8,8 %, když se zemi podařilo inflaci postupně snížit z hodnoty 325 % v roce 2000. Celková populace v Angole v roce 2014 byla odhadována na 21,4 mil. obyvatel a tyto hodnoty dále rostou. HDP na obyvatele se v roce 2013 pohyboval nad 6 000 USD a má stejně jako populace rostoucí trend. V roce 2013 činila nezaměstnanost v zemi 6,8 %. Běžný účet byl v roce 2013 v přebytku 6,8 mld. USD, ovšem očekává se postupné snižování této hodnoty.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	3,9	5,2	6,8	3,9	5,9	6,2
HDP/obyv. (USD)	5 305	5 706	5 964	6 128	6 418	6 682
Míra inflace (%)	13,5	10,3	8,8	7,3	7,3	7,0
Nezaměstnanost (%)	6,9	6,9	6,8	–	–	–
Bilance běžného účtu (mld. USD)	13,1	13,4	6,8	5,4	2,9	-0,2
Populace (mil.)	19,6	20,2	20,8	21,4	22,1	22,8
Konkurenceschopnost	139/144	–	142/148	140/144		
Exportní riziko OECD			5/7	5/7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MME, OECD, WB, WEF

- ▶ Evropská unie s Angolou zahájila jednání o ekonomickém partnerství.
- ▶ Exportní riziko podle OECD: 5/7.

Vývoz ČR do Angoly 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	274 347	46,87	174 552	57,17
8481	Kohouty, ventily aj. pro potrubí, kotle, vany aj	98 143	16,77	687	14 185,74
7304	Trouby, duté profily ap., bezešvé, ze železa, oceli	83 004	14,18	–	–
8311	Dráty tyčky aj. k pájení sváření ap. z kovů	16 016	2,74	9 360	71,11
8473	Části strojů psacích, počítačích, pro aut. zprac. dat	9 871	1,69	4 042	144,21
8517	Přístroje telefon., ost. přístř. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	9 489	1,62	7 034	34,90
8528	Monitory, projekory bez TV; přijímače televizní	7 888	1,35	159	4 861,01
9304	Zbraně ostatní, ne zbraně sečné bodné	5 916	1,01	560	956,43
7311	Nádoby tlakové pro plyn, ze železa n. oceli	5 261	0,90	5 537	-4,98
8504	Transformátory, el měniče, statické indukory	5 152	0,88	3 366	53,06
Celkem TOP 10		432 083	73,81	205 297	110,47
Celkem vývoz		585 384		503 678	16,22

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Angoly 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
7103	Drahokamy, polodrahokamy i opracované apod.	111	68,5	–	–
6802	Výrobky ostatní z plastů aj. materiálů	51	31,5	–	–
Celkem TOP2		162	100	–	–
Celkem dovoz		162		585	16,2

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Důlní, těžební a ropný průmysl

Firmy z ČR se mohou prosadit v dodávkách technologií pro ropný průmysl, který zůstává nosným oborem v Angole, a neztrácí perspektivnost ani při měnících se podmínkách na trhu.

► Energetický průmysl

Energetické potřeby Angoly s rostoucí populací a ekonomikou vyžadují i do budoucna dodávky odpovídajícího profilu.

► Strojírenský průmysl

Angola vykazuje zvýšenou poptávku po těchto položkách, a proto jeví vysoký potenciál pro české firmy, které nejsou na místním trhu ještě zastoupeny.

Perspektivní obor	Konkrétní příležitosti
Důlní, těžební a ropný průmysl	HS 7304 - Trouby, duté profily ap., bezešvé, ze železa, oceli
Energetický průmysl	HS 8502 - Soustrojí generátorová, elektr. měniče rotační
Strojírenský průmysl	HS 4202 - Kufry, aktovky, brašny, pouzdra, kazety, vaky apod.
	HS 7304 - Trouby, duté profily ap., bezešvé, ze železa, oceli
	HS 7311 - Nádoby tlakové pro plyn, ze železa n. oceli
	HS 7326 - Výrobky ostatní, ze železa n. oceli
	HS 8212 - Břitvy, strojky, čepelky holicí
	HS 8311 - Dráty tyčky aj. k pájení sváření ap. z kovů
	HS 8471 - Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.
	HS 8502 - Soustrojí generátorová, elektr. měniče rotační
	HS 8517 - Přístroje telefon., ost. příst. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.

Egypt

V letech 2000–2010 činil růst HDP v průměru 5,0 % ročně. Poté ekonomika zpomalila a růst HDP se pohyboval kolem 2 %. Konkrétně v roce 2013 se HDP meziročně zvýšil o 2,1 %. V dalších letech se očekává zrychlení ekonomického růstu. Míra inflace se v roce 2014 zvýšila na 10,1 % a další růst její hodnoty by měl následovat. V zemi žije téměř 85 mil. obyvatel, přičemž HDP na obyvatele dosáhl v roce 2013 hodnoty 3 243 USD. Nezaměstnanost postupně vzrostla na 13,0 %, což je nejvyšší hodnota v novém tisíciletí. Tento trend by měl pokračovat i nadále. Běžný účet je v deficitu.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	1,8	2,2	2,1	2,2	3,5	3,8
HDP/obyv. (USD)	2 960	3 222	3 243	3 337	3 724	4 120
Míra inflace (%)	11,1	8,7	6,9	10,1	13,5	12,0
Nezaměstnanost (%)	10,4	12,4	13,0	13,4	13,9	14,1
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-6,1	-10,1	-7,4	-1,3	-12,8	-16,4
Populace (mil.)	79,6	81,4	83,7	85,4	87,1	88,8
Konkurenceschopnost	94/142	107/144	118/148	119/144		
Exportní riziko OECD			6/7	6/7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF

- ▶ Evropská unie uzavřela s Egyptem dohodou o volném obchodu.
- ▶ Exportní riziko podle OECD je 6/7.

Vývoz ČR do Egypta 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	5 107 613	54,2	2 003 012	155,0
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	383 957	4,1	214 075	79,4
7302	Materiál pro stavbu tratí železnič., tramvaj.	325 622	3,5	168 197	93,6
9302	Revolvery, pistole, ne jiné střelné zbraně	254 515	2,7	403 279	-36,9
9304	Zbraně ostatní, ne zbraně sečné bodné	207 240	2,2	216 939	-4,5
7013	Sklo stolní domácké, kuchyňské aj. zboží	184 215	2,0	195 192	-5,6
8413	Čerpadla i se zař. měřícím, zdviže na kapaliny	168 591	1,8	105 661	59,6
8607	Části a součásti železničních nebo tramvajových lokomotiv nebo kolejových vozidel	159 764	1,7	169 584	-5,8
1701	Třtinový nebo řepný cukr a chemicky čistá sacharóza	155 492	1,6	43 475	257,7
8429	Buldozery, srovnávače, rypadla apod. s pohonem	114 416	1,2	10 975	942,5
Celkem TOP 10		7 061 425	74,9	3 530 389	100,0
Celkem vývoz		9 428 050		5 603 941	68,2

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Egypta 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
5105	Vlna, chlupy zvířecí, jemné, hrubé, mykané, česané	459 607	23,1	420 430	9,3
8544	Dráty, kabely, vodiče elektr. ost., izolované, aj.	291 477	14,6	235 940	23,5
5603	Textilie netkané i impregnované, laminované aj.	181 363	9,1	6 599	2 648,3
5205	Příze bavlněná nad 85%, neupravená pro prodej	144 425	7,3	147 544	-2,1
3817	Směsi alkylbenzenů, alkylnaftalenů	141 546	7,1	155 157	-8,8
6109	Trička, vrchní tílka aj. nátělníky, pletené	64 179	3,2	49 273	30,3
9405	Svítlidla, reklamy, ukazatele apod. světelné	42 443	2,1	38 445	10,4
0811	Ovoce a ořechy i vařené, zmrazené i slazené	41 187	2,1	40 533	1,6
6203	Obleky, kalhoty, komplety ap. pánské i chlapeč.	40 410	2,0	23 820	69,6
5702	Koberce aj. krytiny podlahové, tkané, nevšívané	38 411	1,9	37 351	2,8
Celkem TOP 10		1 445 048	72,6	1 155 092	25,1
Celkem dovoz		1 991 445		1 818 545	9,5

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Automobilová a železniční doprava

V oblasti kolejových vozidel připravuje Egypt celou řadu projektů v celkové hodnotě několik mld. USD. Většinou jde o modernizaci zastaralé a nedostačující infrastruktury. Ačkoli z pohledu egyptského trhu oborových příležitostí je zde veliký potenciál pro české firmy, žádné z nich se zatím, vzhledem k výrazné konkurenci, nepodařilo úspěšně prosadit. Kromě kolejových svršků a vozidel jsou možnosti zejména v oblasti signalizačních, zabezpečovacích a komunikačních zařízení. Potenciál na příští roky odhadován ve výši 25 mil. USD ročně.

► Elektrotechnika

U doporučených položek lze spatřit stejnou charakteristiku: růst poptávky po těchto položkách se prolíná s českými kompetencemi a nenaplněným exportním potenciálem na egyptském trhu.

► Energetický průmysl

Spotřeba elektrické energie roste ročně o 8 %, což na jednu stranu znamená požadavky na nově instalovaný výkon ve výši 4 000 MW ročně (nyní 38 GW instalovaného výkonu). Na druhou stranu chce egyptská strana snížit svoje ztráty, které vycházejí ze zastaralé přenosové infrastruktury a špatného stavu v současnosti instalovaných elektráren, které mnohdy, z důvodů nedostatku ND či potřeby modernizace, fungují ve zcela nouzovém provozu. V současné době probíhá v zemi intenzivní diskuse o možnosti vybudování historicky první atomové elektrárny do roku 2025. Potenciál pro ČR je v dodávkách služeb a náhradních dílů a v modernizaci již dodaných 9 elektráren české (resp. československé) provenience. České dodávky pro egyptský energetický průmysl v roce 2013 činily cca 40 mil. USD a skládají se zejména z generátorových soustrojí, rozvaděčů, čerpadel a průmyslových armatur.

► Obranný průmysl

Egypt vydává ročně na obranu kolem cca 15 % HDP a v posledních letech byly nákupy v této oblasti silně poddimenzované s ohledem na polický vývoj země a částečnému embargu, které uplatňovaly země EU. Značnou část rozpočtu sice tvoří dovozy v rámci US vojenské pomoci, Egypt ale také potřebuje realizovat značné objemy nákupů pro potřeby servisu a modernizace již nakoupených zbraní východní provenience. V posledních letech se několika českým firmám podařilo proniknout na egyptský trh, na který se v minulosti, vzhledem k zaběhnuté konkurenci a existenci historického problému s letouny L59, nedařilo dosud uspět s vývozy. Jedná se především o malé ruční zbraně (pistole a samopaly), střelivo všeho druhu, výrobky duálního charakteru pro těžební potřeby (důlní výbušniny, speciální chemikálie aj.). Evidován je i velký zájem o individuální dovozy pistolí pro potřeby populace (v roce 2013 až 10 000 kusů různých pistolí). Odhadovaný potenciál pro možnou realizaci českého vývozu v oblasti obranného průmyslu je ve výši cca 70–100 mil. USD ročně. Určitou překážkou vývozu jsou závěry Foreign Affairs Council ze srpna 2013, ve kterých se země EU zavázaly nevyvážet do EAR technologie, které by mohly být zneužity k interní represii.

► **Stavební průmysl**

Egypt stojí před velkými stavebními úkoly, protože veškerá výstavba státní i soukromá po revoluci v roce 2011 zkolabovala a investoři svoje projekty zmrazili a čekali, jak se situace bude dále vyvíjet. Egypt hovoří o potřebě vystavět minimálně 4 mil. bytů, připravují se velké energetické projekty. 5 mld. USD by mělo jít do projektů vodního hospodářství a 1,6 mld. USD na výstavbu nemocnic a zdravotních zařízení. Český export stavebních materiálů a strojů je zcela mizivý, pokud do něj nezapočteme výrobky ze skla a osvětlovací techniky. Potenciál je u řady výrobků stavební mechanizace, materiálů a služeb, zejména v oblasti výstavby nízkoenergetických a ekologických staveb, které budou do budoucna nutným trendem. Odhadovaný potenciál pro možnou realizaci českého vývozu v oblasti stavebnictví ve výši cca 15 mil. USD ročně.

► **Strojírenský průmysl**

U doporučených položek lze spatřit stejnou charakteristiku: růst poptávky po těchto položkách se prolíná s českými kompetencemi a nenaplněným exportním potenciálem na egyptském trhu.

► **Zdravotnický a farmaceutický průmysl**

V současnosti je Egypt velkým trhem na zdravotní produkty a zdravotní služby v celé oblasti arabského světa. Jen trh s farmaceutickými výrobky je odhadován na 3,5 mld. USD. Předpokládá se, že všechny tři segmenty zdravotnického průmyslu, tedy trh léčiv, zdravotnické techniky i zdravotnických služeb, poroste v dlouhodobém horizontu tempem převyšujícím 10 % ročně. Egyptský veřejný sektor se na poptávce podílí 65 %, zbytek tvoří soukromé nemocnice. Trh je z 65 % závislý na dovozech, v místě se vyrábějí zejména generická léčiva a jednoduchá zdravotní technika a spotřební materiál (pouze cca 15 % poptávky). Poptávka po zdravotní péči výrazně roste s ohledem na vysoký růst populace, prodloužení délky života a přibývání starších osob, potřebujících zvýšenou zdravotní péči. Počet osob nad 60 let se má v příštích 15 letech zvýšit ze současných 1 mil. na 2,5 mil. (přírůstek cca 9 % ročně). Vláda má v plánu investovat jen v tomto finančním roce více jak 3 mld. USD. Nové projekty v této oblasti zahrnují výstavbu 11 nových nemocnic a zdravotních středisek a uvedení do provozu všech rozpracovaných projektů. Český vývoz zdravotnické techniky se v roce 2013, oproti předchozím letům, zdvojnásobil a činil 4 mil. USD. Odhad reálného potenciálu zdravotnického vývozu v nejbližších letech pro české firmy je cca 10 mil. USD ročně. (Perspektivní položky tedy zařízení a vybavení nemocnic (polohovací lůžka, vozíky aj.), laboratorní a testovací přístroje).

► **Zemědělský a potravinářský průmysl**

Dovoz potravin do Egypta v posledních letech roste tempem cca 12 % ročně. Počet obyvatel roste sice významně více, nicméně vzhledem ke zvyšující se životní úrovni a demografickému složení (70 % do 30 let) roste spotřeba potravin o 10 % ročně. Egypt je jedním z největších světových kupců obilí v objemu až 10 milionů tun ročně. Tento trend však vůbec neodráží český vývoz do Egypta, který v roce 2013 dosáhl historického minima z důvodu poklesu vývozu cukru. Potenciál je zejména v exportu cukrovinek, jejichž spotřeba roste o 9 % ročně, další možnosti jsou v oblasti zdravé výživy, dětské výživy, cereálií a „light“ produktů. V příštích letech je odhadován potenciál českého vývozu na cca 15–30 mil. USD ročně.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Energetický průmysl	HS 8402 – Generátory pro výrobu vodní páry apod.
	HS 8406 – Turbiny na páru vodní nebo jinou
	HS 8410 – Turbiny, kola vodní, regulátory
	HS 8501 – Elektrické motory a generátory
	HS 8504 – Transformátory, el měniče, statické induktory
	HS 8523 – Disky, pásky aj. média pro záznam zvuku, obrazu ap., ne HS 37
	HS 8535 – Zařízení el. k ochraně, spínání el. obvodů, > 1000 V
	HS 8537 – Rozvaděče, panely, rozvodné stoly aj., ovládací
	HS 8544 – Dráty, kabely, vodiče elektr. ost., izolované, aj.
Obranný průmysl	HS 8526 – Radiolokátory apod., radiové přístroje pro dálkové řízení
	HS 8706 – Chassis traktorů, motor. vozidel osob., nákl. aj.
	HS 8805 – Katapulty letecké aj. přístř. pro let. výcvik
	HS 9301 – Zbraně vojenské, jiné než sečné, bodné, revolvery, pistole
	HS 9302 – Revolvery, pistole, ne jiné střelné zbraně
	HS 9303 – Zbraně střelné, zařiz. využívající výbuchu ost.
	HS 9304 – Zbraně ostatní, ne zbraně sečné bodné
	HS 9305 – Části příslušenství zbraní, revolverů, pistolí
	HS 9306 – Bomby, granáty, miny, náboje ap., střelivo ostatní
Železniční doprava	HS 8530 – Přístroje elektrické pro řízení dopravy
	HS 8602 – Lokomotivy, lokotraktory ostatní, tendry
	HS 8603 – Železniční nebo tramvajové vozy s vlastním pohonem
	HS 8605 – Žel. nebo tram. osobní vozy, vozy zavaz. a pošt. apod., bez vlastního pohonu
	HS 8607 – Části a součásti železničních nebo tramvajových lokomotiv nebo kolejových vozidel
Automobilová doprava	HS 8702 – Motorová vozidla pro veřejnou osobní dopravu
	HS 8703 – Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob
Stavební průmysl	HS 8426 – Jeřáby sloupové, otočné, pojízdné, lanové vozíky
	HS 8429 – Buldozery, srovnávače, rypadla apod. s pohonem
	HS 8431 – Součásti jeřábů, vozíků ap., buldozerů, fréz aj.
	HS 8704 – Motorová vozidla pro přepravu nákladu
	HS 8705 – Motorová vozidla pro zvláštní účely

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 1001 - Pšenice a souřež
	HS 1004 - Oves
	HS 1704 - Cukrovinky bez kaka (vč. bílé čokolády)
	HS 1806 - Čokoláda, přípravky potravinářské ostatní s kakaem
	HS 1902 - Těstoviny vařené, i nadívané a jinak upravené
	HS 1904 - Výrobky z obilí získané bobtnáním, pražením apod.
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 3003 - Léky neodměřené, kromě krve, antisér apod., vaty aj.
	HS 3004 - Léky odměřené, kromě krve, antisér apod., vaty aj.
	HS 3005 - Vata, gáza, obinadla a pod. zboží
	HS 3006 - Zboží farmaceutické jiné
Strojírenský průmysl	HS 8479 - Stroje mechanické s vlastní indiv. funkcí jinde. neuv.
	HS 8484 - Těsnění kovoplastická, soubory, sestavy těsnění
Elektrotechnika	HS 8507 - Akumulátory elektrické, vč separátorů
	HS 8512 - Přístroje elektr. osvětlovací aj., stěrače ap.
	HS 8532 - Elektrické kondenzátory, pevné, otočné nebo dolaďovací

Etiopie

V poslední dekádě rostla etiopská ekonomika v průměru 10,9 % ročně, přičemž hodnoty se dostaly pod 10 % v roce 2012. Konkrétně v roce 2013 se HDP meziročně zvýšil o 9,7 %. V dalších letech se očekává zpomalení ekonomiky. Míra inflace se v roce 2013 výrazně snížila na 8,1 %, tato hodnota je srovnatelná s rokem 2010. Od roku 2014 by míra inflace neměla přesáhnout 10 %. V zemi žije dle odhadů MMF kolem 90 mil. obyvatel a HDP na hlavu se pohybuje kolem 500 USD. Nezaměstnanost mírně vzrostla na 5,7 %. Běžný účet je mírně v přebytku.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	11,4	8,8	9,7	8,2	8,5	8,5
HDP/obyv. (USD)	370	491	518	548	597	647
Míra inflace (%)	33,2	24,1	8,1	7,7	9,1	9,0
Nezaměstnanost (%)	5,4	5,4	5,7	–	–	–
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-0,8	-3,0	-2,8	-3,5	-4,0	-4,1
Populace (mil.)	84,7	86,8	88,9	91,0	93,0	95,0
Konkurenceschopnost	106/142	121/144	127/148	118/144		
Exportní riziko OECD			7/7	7/7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, SB, WEF

- ▶ Evropská unie v současnosti jedná s Etiopií o dohodě o ekonomickém partnerství.
- ▶ Exportní riziko podle OECD je 7/7.

Vývoz ČR do Etiopie 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8438	Stroje pro prům. přípravu a výrobu potravin aj.	486 801	84,5	23 117	2 005,8
8451	Stroje na praní, žehlení, barvení ap.. látek, přízí	15 948	2,8	1 610	890,6
8450	Pračky pro domácnost, prádelny i se sušičkami	8 361	1,5	2 376	251,9
7326	Výrobky ostatní ze železa n. oceli	5 419	0,9	60	8 931,7
9405	Svítlidla, reklamy, ukazatele apod. světelné	5 146	0,9	8 927	-42,4
8448	Zařízení přidavná stavů, strojů na spřádání ap.	5 130	0,9	699	633,9
8422	Myčky, stroje k čištění, plnění ap., lahví aj.	4 097	0,7	4 864	-15,8
8311	Dráty tyčky aj. k pájení sváření ap. z kovů	3 905	0,7	1 219	220,3
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	3 544	0,6	1 583	123,9
8421	Odstředivky, přístroje k filtrování, čištění	3 462	0,6	347	897,7
Celkem TOP 10		541 813	94,1	44 802	1 109,4
Celkem vývoz		575 780		105 678	444,8

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Etiopie 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
0713	Luštěniny suché, vyluštěné i loupané, drcené	66 441	48,2	28 802	130,7
0901	Káva i pražená, dekofeinovaná, slupky, náhražky	26 748	19,4	27 620	-3,2
6109	Trička, vrchní tílka aj. nátělníky, pletené	10 339	7,5	11 174	-7,5
0603	Květiny řezané na kytice ap. čerstvé, sušené aj.	6 761	4,9	9 042	-25,2
6104	Kostýmy, šaty, sukně ap. dámské a dívčí, pletené	6 042	4,4	5 237	15,4
6302	Prádlo ložní, stolní, toaletní, kuchyňské	2 871	2,1	864	232,3
6105	Košile pánské, chlapecké, pletené, háčkové	2 307	1,7	731	215,6
4105	Kůže vyčiněné, ovčí n. jehněčí	1 267	0,9	1 750	-27,6
6110	Pulovry, svetry, vesty apod. pletené i háčkové	1 207	0,9	4 276	-71,8
6403	Obuv se svrškem z usně	795	0,6	38	1 992,1
Celkem TOP 10		124 778	90,5	89 534	39,4
Celkem dovoz		137 856		96 888	42,3

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Automobilová, letecká a železniční doprava

V Etiopii je v současnosti ve výstavbě přibližně 3 000 km železnic, zejména pak železnice Addis Abeba–Džibuti. Tyto stavby jsou realizovány čínskými, indickými a ruskými firmami. Potenciál je tak v subdodávkách systémů řízení dopravy, apod. Možnost se ucházet o dodávky lokomotiv a vlaků se však nejeví jako pravděpodobná, jelikož tratě nebudou elektrifikované a současně bude přítomna čínsko-indická konkurence. Jedná se o vládní prioritu, zejména v případě hlavního města Addis Abeba. Silničním motorkám zejména v méně hornatých částech země dominují čínské značky. Poptávka po nákladních vozidlech je jedním z důsledků probíhajících infrastrukturních projektů, je třeba ovšem počítat s asijskou konkurencí (Sinotruk či Tata). Z evropských značek mají v Etiopii zastoupení Scania, Man či Iveco. Tyto značky staví na dlouhodobě budované pozici v zemi a vybudovaném servisním a distribučním zázemí. Proto potenciální český exportér bude muset s místními partnery pokud možno co nejvíce snížit při vstupu na trh cenu a vybudovat potřebné dlouhodobé zázemí. Nutným předpokladem je uzpůsobení vozidel místním podmínkám (vysoká nadmořská výška, prašnost). Státní firma Metec má zájem o technologie na výrobu ozubených převodovek pro osobní a nákladní vozidla. Poptávka je také po technologii na výrobu podvozků pro autobusy a nákladní vozidla. Možnost dodávek náhradních dílů pro L-39 a další letecké techniky „východní“ provenience. V posledních letech klesaly dodávky českých firem díky levné konkurenci z Ukrajiny či Bulharska, dnes se však začínají projevovat tendence ustoupit od nekvalitních dodávek a navrátit se k tradičním a prověřeným dodavatelům.

► Energetický průmysl

Výstavba energetického sektoru je základním pilířem vládního Plánu růstu a transformace. Vedle velkých hydroprojektů rostou rovněž investice do menších hydro a fotovoltaických projektů, které by doplnily národní energetickou strukturu bez nutnosti napojení na celoetiopskou elektrickou síť, a které by zásobovaly odlehle komunity. Energetický sektor je v Etiopii ve stadiu budování, a proto existuje potenciál pro dodávky generátorů, transformátorů či dalších komponentů pro přenosové sítě. Konkurence jak z Asie tak Evropy je v tomto oboru intenzivní. Většina firem dovážejících tyto výrobky má v Etiopii trvalé zastoupení. V případě velkých vládních tendrů na dodávky přenosových soustav narážíme na fakt, že je většinou poptávána dodávka na klíč.

► Obranný průmysl

Možnost nabídnout radiokomunikační řešení pro armádu. Dodávky multilaterálního systému navádění letadel a sledování letového provozu pro Civil Aviation Authority.

► Plasty a gumárenský průmysl

Sekundární automobilový průmysl včetně výroby plastů a gumárenství je na vzestupu. Existují také možnosti pro recyklaci plastů a gumy.

► Stavební průmysl

Vláda financuje řadu velkých infrastrukturních i energetických projektů (výstavba silnic a železnic, vodní přehrad), je zde ovšem silná cenová konkurence čínských či indických dovozců techniky.

► Textilní a obuvnický průmysl

Textilní a kožedělný průmysl jsou tradiční odvětví etiopské ekonomiky a současně jediné položky vývozu zpracovatelského průmyslu; díky růstu výrobních nákladů čínské produkce a současné nízké ceně etiopské pracovní síly zaznamenává zejména textilní produkce významný vzestup. Vláda stanovila rozvoj textilního i kožedělného průmyslu za prioritu – export textilní produkce se má v horizontu 5 let zvýšit na 1,5 mld. USD.

► Vodohospodářství, odpadní průmysl

Příslušné etiopské instituce se budou muset věnovat rozvoji i renovaci zanedbaného vodovodního potrubí, což bude vyžadovat dovoz i případný vznik domácí výroby (možnost joint-venture). Stejně tak je aktuální poptávka po zavlažovacích systémech.

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Vláda na rozvoj zdravotnictví alokuje značné prostředky, jedná se o jedno z nejperspektivnějších odvětví.

► Zemědělský a potravinářský průmysl

Etiopie je zemědělskou zemí, která vyváží primární suroviny. Zemědělství zaměstnává 85 % aktivního obyvatelstva, avšak na tvorbě HDP se podílí pouze 45 %. Probíhá komunikace s ministerstvem zemědělství o možnosti transferu technologií (joint ventures) na zpracování ovoce a zeleniny, výrobu jedlého oleje, jatek, zpracování ryb a balicích technologií. Pokračují aktivity v sektoru pivovarnictví (jediný v nedávné době privatizovaný a prudce se rozvíjející obor). V této souvislosti se otevírají příležitosti dodávek technologie výroby lahví a průmyslového skla. Tradičním sektorem je cukrovarnictví, vzhledem k velikosti stáda chovných zvířat jsou perspektivní zařízení na zpracování masa a mlékárenské stroje. Zájem je o domácí výrobu jednoduchého zemědělského náčiní.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Textilní a obuvnický průmysl	HS 8444 – Stroje k tvarování, stříhání ap., mat. textilních
	HS 8445 – Stroje pro přípravu vláken, spřádání aj. přízí
	HS 8446 – Stavy tkalcovské
	HS 8447 – Stroje, stavy pletací, stroje na výrobu tylu, ap.
	HS 8448 – Zařízení přidavná stavů, strojů na spřádání ap.
	HS 8449 – Stroje k výrobě, úpravě plsti, textilu netkan.
	HS 8453 – Stroje pro zpracování kůží ap., opravy obuvi aj
Stavební průmysl	HS 8426 – Jeřáby sloupové, otočné, pojezdové, lanové vozíky
	HS 8429 – Buldozery, srovnávače, rypadla apod. s pohonem

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 8422 - Myčky, stroje k čištění, plnění ap., lahví aj.
	HS 8432 - Stroje, nářadí pro zemědělství, lesnictví ap.
	HS 8433 - Stroje, zařízení žací, mláticí, sekačky trávy ap.
	HS 8434 - Stroje, přístroje dojící, mlékárenské
	HS 8435 - Lisy, drtiče ap., stroje pro výrobu vín, moštů ap.
	HS 8436 - Stroje ost. pro zemědělství, lesnictví ap., líhně
	HS 8438 - Stroje pro prům. přípravu a výrobu potravin aj.
Obranný průmysl	HS 8517 - Přístroje telefon., ost. přístr. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 9018 - Nástroje lékařské chirurgické, zubolékařské aj
	HS 9021 - Pomůcky přístr. ortopedické, pro nedoslýchavé aj.
	HS 9022 - Přístroje rentgenové aj. používající záření
	HS 9402 - Nábytek lékařský, chirurg. ap., pro holičství aj.
Energetický průmysl	HS 8501 - Elektrické motory a generátory
	HS 8502 - Soustrojí generátorová, elektr. měniče rotační
	HS 8504 - Transformátory, el měniče, statické induktry
	HS 8507 - Akumulátory elektrické, vč separátorů
Vodohospodářství, odpadní průmysl	HS 3917 - Trouby, trubky, hadice, příslušenství, z plastů
Železniční doprava	HS 8530 - Přístroje elektrické pro řízení dopravy
	HS 8603 - Železniční nebo tramvajové vozy s vlastním pohonem
Automobilová doprava	HS 8483 - Hřídele aj. převodové, převody, kola ozubené, ap.
	HS 8702 - Motorová vozidla pro veřejnou osobní dopravu
	HS 8704 - Motorová vozidla pro přepravu nákladu
	HS 8705 - Motorová vozidla pro zvláštní účely
	HS 8711 - Motocykly, jízdní kola s motorem, přívěs. vozíky
Letecká doprava	HS 8803 - Části a součásti motor. a bezmotor. prostředků pro létání
	HS 8805 - Katapulty letecké aj. přístr. pro let. výcvik

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Plasty a gumárenský průmysl	HS 3904 - Polymery vinylchloridu aj. halogenolefinů, v primárních formách
	HS 3905 - Polymery vinylacetátu aj. vinylesterů
	HS 3906 - Polymery akrylové, v primárních formách
	HS 3907 - Polyacetyly pryskyřice a pod. v primárních formách
	HS 3908 - Polyamidy v primárních formách
	HS 3909 - Pryskyřice aminové, fenolické polyuretany
	HS 3910 - Silikony v primárních formách
	HS 3911 - Pryskyřice ropné, kumaron-indenové, polysulfidy
	HS 3912 - Celuloza, deriváty chemické, jinde neuv. v primár. formách
	HS 3913 - Polymery přírodní, i modifikované jinde neuv.
	HS 3914 - Měníče iontů na bázi polymerů
	HS 3915 - Odpady, úlomky a odřezky z plastů
	HS 3916 - Monofily přes 1 mm, pruty, tyčinky apod., z plastů
	HS 4011 - Pneumatiky nové z pryže

Ghana

Od roku 2000, kdy dosáhl růst HDP hodnoty 4,2 %, se tempo růstu HDP postupně zvyšovalo, až se ekonomika dostala na růst 8,4 % v roce 2008. V roce 2009 pak ekonomika zpomalila a meziroční růst HDP byl 4,0 %. Poté se opět zrychlila a v roce 2012 HDP meziročně vzrostl o 8,8 %. V dalších letech se očekávají hodnoty mezi 4,5–7 %. V roce 2013 se míra inflace po příznivějším období let 2010–2012 zvýšila na 11,7 % a tento trend by měl i nadále pokračovat. V zemi dle odhadů žije přes 25 mil. obyvatel a HDP na obyvatele je téměř 2 000 USD. Nezaměstnanost se v roce 2013 mírně zvýšila na 4,6 %. Běžný účet je v deficitu.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	15,0	8,8	7,1	4,5	4,7	7,2
HDP/obyv. (USD)	1 628	1 675	1 871	1 353	1 213	1 257
Míra inflace (%)	7,7	7,1	11,7	15,7	16,8	14,5
Nezaměstnanost (%)	4,2	4,2	4,6	–	–	–
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-3,5	-4,9	-5,7	-3,5	-2,8	-2,5
Populace (mil.)	24,3	24,9	25,6	26,2	26,9	27,6
Konkurenceschopnost	114/142	103/144	114/148	111/144		
Exportní riziko OECD			5/7	5/7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MME, OECD, WEF

- ▶ Evropská unie v současnosti jedná s Ghanou o dohodě o ekonomickém partnerství.
- ▶ Exportní riziko podle OECD je 5/7.

Vývoz ČR do Ghany 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	83 794	22,2	71 702	16,9
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	60 924	16,2	37 063	64,4
8474	Stroje k třídění prosévání ap. zemin kamenů aj.	28 912	7,7	–	–
8701	Traktory	25 751	6,8	17 611	46,2
4802	Papír, karton, lepenka k popisování	19 230	5,1	8 195	134,7
6309	Oděvy obnošené a jiné výrobky textilní opotřebené	14 334	3,8	36 649	–
8453	Stroje pro zpracování kůží ap., opravy obuvi aj	11 077	2,9	–	–
8716	Přívěsy a návěsy, ost. vozidla bez mech. pohonu vč. částí	8 284	2,2	40	20 610,0
8302	Úchytky, kování, věšáky, háčky ap. z kovů obec.	8 275	2,2	10 863	-23,8
7018	Perly, imitace perel, drahokamů ap. ze skla	7 899	2,1	12 201	-35,3
Celkem TOP 10		268 480	71,18	194 324	38,2
Celkem vývoz		377 204		345 408	9,2

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Ghany 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
0803	Banány, vč. plentejnů, čerstvé, sušené	26 077	38,7	49 936	-47,8
4001	Kaučuk přírodní, balata, guataperča, guajal apod.	17 269	25,6	69 618	-75,2
7601	Hliník surový (nepracovaný)	8 778	13,0	22 236	-60,5
7112	Odpady a úlomky kovů drahých, plátovaných kovů	4 929	7,3	12 905	-61,8
0804	Datle, fíky, ananas, avocato apod. čerstvé, sušené	3 624	5,4	7 471	-51,5
4408	Dýhy, listy na překližky apod., rozřezané, loupané, i hoblov., apod.	1 429	2,1	310	361,0
4407	Dřevo rozřezané, štípané, loupané, i hoblov., apod., > 6 mm	592	0,9	101	–
0603	Květiny řezané na kytice ap., čerstvé, sušené aj.	525	0,8	534	–
9403	Nábytek ostatní, části, součásti	488	0,7	–	–
7108	Zlato, surové i ve formě polotovarů, prachu	444	0,7	119	273,1
Celkem TOP 10		64 155	98,8	163 230	-60,7
Celkem dovoz		67 376		197 895	-66,0

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Automobilová doprava

Vzhledem k tomu, že velkou část vozového parku tvoří vozidla z druhé ruky, je relativně velká poptávka po náhradních dílech. V Ghaně jsou málo rozvinuté jiné způsoby dopravy než silniční a tak v závislosti na růstu ekonomiky tento segment trhu trvale roste. Dovážejí se i vozidla z druhé ruky, které tvoří velkou část místního vozového parku.

► Důlní, těžební a ropný průmysl

V Ghaně se dynamicky rozvíjí těžba ropy, těžba zlata, bauxitu a manganu. Jedná se tedy zejména o dodávky pro tuto odvětví.

► Elektrotechnika

S cenovou přístupností služeb mobilních operátorů, využití těchto sítí trvale roste a zasahuje i mezi nejchudší skupiny obyvatelstva. Poptávka roste v souvislosti s modernizací a rekonstrukcí ghanské infrastruktury.

► Služby

Poptávka po elektrické energii se z roku na rok zvyšuje a problémem je limitovaný počet zdrojů energie. Proto vláda zahájila v roce 2007 výstavbu nové vodní elektrárny. Potenciál mají zejména různé turbíny, kotle nebo fotovoltaická zařízení.

► Zemědělský a potravinářský průmysl

Ghanské zemědělství prochází modernizací a racionalizací, což zvětšuje poptávku po těchto druzích produktů. Ghana nemá žádnou vlastní produkci cukru. Příležitosti k dovozu se objevují v závislosti na vývoji světových cen komodit i ghanské ekonomiky. Vzhledem k nedostatečně fungující infrastruktuře existuje velká poptávka po konzervovaných polotovarech nepodléhajících zkáze. Potenciální jsou také zařízení na úpravu vody, plnicí linky na nápoje nebo relevantní vybavení do drůbežáren. Příležitosti k dovozu se objevují v závislosti na vývoji světových cen komodit i ghanské ekonomiky.

► Železniční doprava

V Ghaně existuje jen velmi omezeně jiná městská hromadná doprava než silniční. Existují plány na zavedení tramvajové dopravy v Akkře. Tento obor se může stát podmíněně perspektivním v případě jejich realizace.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 0401 - Mléko, smetana nezahuštěná, neslazená
	HS 1001 - Pšenice a souřež
	HS 1701 - Třtinový nebo řepný cukr a chemicky čistá sacharóza
	HS 2203 - Pivo ze sladu
	HS 2208 - Ethylalkohol nedenaturovaný, pod 80 %, destiláty, likéry
	HS 3101 - Hnojiva živočišná nebo rostlinná
	HS 8432 - Stroje, nářadí pro zemědělství, lesnictví ap.
	HS 8433 - Stroje, zařízení žací, mláticí, sekačky trávy ap.
	HS 8438 - Stroje pro prům. přípravu a výrobu potravin aj.
	HS 8701 - Traktory
Důlní, těžební a ropný průmysl	HS 8479 - Stroje mechanické s vlastní indiv. funkcí jinde. neuv.
Automobilová doprava	HS 8703 - Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob
	HS 8708 - Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705
	HS 8716 - Přívěsy a návěsy, ost. vozidla bez mech. pohonu vč. částí
Elektrotechnika	HS 8517 - Přístroje telefon., ost. přístr. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.
	HS 8538 - Části přístr. k ochraně ap. obvodů, rozvaděčů aj.
Železniční doprava	HS 8607 - Části a součásti železničních nebo tramvajových lokomotiv nebo kolejových vozidel
Služby	CPA 42.91 - Vodní díla a jejich výstavba

Jihoafrická republika

V poslední dekádě se růst HDP pohyboval mezi 2,5–5,5 % ročně, výjimkou je rok 2009, kdy JAR zasáhla světová finanční krize. Poté se růst HDP vrátil téměř na předkrizové hodnoty, avšak nadále lze sledovat na základě odhadů klesající trend, v roce 2012 dosáhla země meziročního růstu HDP 2,5 %. V budoucnu by měl JAR vykazovat podobné hodnoty růstu HDP jako v roce 2012. Míra inflace je v zemi mezi 5–6 %. Populace JAR přesahuje 50 mil. obyvatel, HDP na hlavu dosáhl v roce 2011 7 839 USD. V zemi je patrná poměrně vysoká nezaměstnanost, která činí 25 %. Běžný účet se nachází v deficitu.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	3,6	2,5	1,9	1,4	2,3	2,8
HDP/obyv. (USD)	7 839	7 314	6 621	6 354	6 477	6 695
Míra inflace (%)	5,0	5,7	5,8	6,3	5,8	5,5
Nezaměstnanost (%)	24,8	24,9	24,7	25,2	25,0	24,8
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-9,4	-20,0	-20,4	-19,6	-19,9	-19,9
Populace (mil.)	51,6	52,3	53,0	53,7	54,4	55,2
Konkurenceschopnost	50/142	52/144	53/148	56/144		
Exportní riziko OECD			3/7	3/7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MME, OECD, WEF

- ▶ Jihoafrická republika uzavřela s Evropskou unií dohodu o volném obchodu.
- ▶ Exportní riziko podle OECD je 3/7.

Vývoz ČR do JAR 2014 (2013),
hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	2 247 016	20,8	1 717 501	30,8
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	1 748 295	16,2	1 652 514	5,8
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	921 269	8,5	788 334	16,9
8407	Motory píst., zážehové, spalovací, vratné, rotační	278 602	2,6	1 159 769	-76,0
4011	Pneumatiky nové z pryže	266 131	2,5	195 749	36,0
3917	Trouby, trubky, hadice, příslušenství, z plastů	256 460	2,4	171 647	49,4
8517	Přístroje telefon., ost. příst. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	243 918	2,3	223 876	9,0
9401	Sedadla, ne lékařská ap., i proměnitelná v lůžka	223 825	2,1	99 621	124,7
8802	Letadla, vrtulníky, kosmické lodě vč. družic, nosné rakety	189 396	1,8	–	–
9503	Tříkolky, kolob., kočárky pro panenky, panenky, ostatní hračky, modely, puzzle	176 944	1,6	172 848	2,4
Celkem TOP 10		6 551 856	60,7	6 181 859	6,0
Celkem vývoz		10 798 924		9 844 326	9,7

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z JAR 2014 (2013),
hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8421	Odstředivky, přístroje k filtrování, čištění	1 829 978	32,6	1 898 132	-3,6
5101	Vlna, nemykaná, nečesaná	728 572	13,0	855 675	-14,9
7608	Trouby, trubky hliníkové	702 893	12,5	667 831	5,3
8454	Konvertory, pánve licí, kokily na ingoty apod.	404 029	7,2	503 930	-19,8
8704	Motorová vozidla pro přepravu nákladu	182 425	3,3	51 031	257,5
7202	Feroslitiny	137 792	2,5	164 364	-16,2
9401	Sedadla, ne lékařská ap., i proměnitelná v lůžka	129 031	2,3	27 948	361,7
0805	Plody citrusové, čerstvé, sušené	106 532	1,9	87 600	21,6
2825	Hydrazin, hydroxylamin, soli, zásady, anorg. apod.	99 955	1,8	55 585	79,8
0806	Hrozny vinné čerstvé, sušené	90 156	1,6	108 295	-16,7
Celkem TOP 10		4 411 363	78,7	4 420 391	-0,2
Celkem dovoz		5 605 230		5 506 147	1,8

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► **Důlní, těžební a ropný průmysl**

Vzhledem k nerostnému bohatství je těžební průmysl významný. V posledních letech byly odkládány investice do modernizace, které budou nutné s růstem ceny práce a sociálních a ekologických požadavků. Potenciálním se proto jeví import relevantních strojních zařízení.

► **Energetický průmysl**

Poptávka po položkách pro využití v energetickém průmyslu je poměrně stabilní. Příležitost je pro české výrobce kvalitního zboží přiměřené ceny za předpokladu odpovídajícího marketingu a soustředěného úsilí. Potenciální jsou také jak motorky do hraček nebo stěračů (do 37,5 W), tak motory nad 750 kW, tzn. zcela různé typy výrobků.

► **Chemický průmysl**

Objem dovozu je nízký 26,9 mil. USD (0,026 % celkového dovozu) s mírně rostoucí tendencí. Potenciál identifikován na základě průniku podmínek dynamiky trhu, potenciálu ČR a exportní kompetence. Import přípravků k úpravě povrchu apretací má mírně rostoucí tendenci.

► **Kovozpracovatelský průmysl**

Současný stav infrastruktury neodpovídá představám vlády, a proto se soustřeďuje na její modernizaci. Vytváří se proto příležitost k dovozu zejména materiálu pro výstavbu infrastruktury, ocelových a železných výrobků atp.

► **Služby**

V rámci příjezdového cestovního ruchu z JAR do ČR v posledních letech narůstá počet příjezdů, který překročil 6 tis. v r. 2011. Průměrný počet nocí na návštěvníka z JAR je 2,5. Příležitosti v oblasti organizace příjezdového (z JAR do ČR) i výjezdového (z ČR do JAR) cestovního ruchu. Potřebný je také rozvoj gastronomie a restaurací.

► **Strojírenský průmysl**

Stroje na vysoké technické úrovni (obráběcí centra, horizontky) jsou v JAR téměř vždy předmětem dovozu, ČR disponuje potřebnou kompetencí, za předpokladu odpovídajícího marketingu.

► **Zdravotnický a farmaceutický průmysl**

Příležitost pro sofistikovanější zdravotnickou techniku v JAR existuje zejména v soukromém zdravotnictví a nemocnicích. Změny ve zdravotnictví JAR přinese připravovaná reforma zahrnující univerzální zdravotní pojištění. Může se jednat o různé zdravotnické produkty, položka HS 9402 by měla být jedním z nich.

► Zemědělský a potravinářský průmysl

Dovoz do JAR činí 175,1 mil. USD (0,17 % celkového dovozu) a vykazuje rostoucí tendenci. Potravinářský průmysl tvoří významnou součást ekonomiky JAR a neustále se rozvíjí. JAR dováží potravinářské stroje pekařské, na cukrovinky, cukrovarské, pivovary, maso, ovocné šťávy apod.

► Zpracovatelský průmysl

Vzhledem k měnícím se spotřebitelským zvyklostem v regionu jde o položku s perspektivou růstu ve střednědobém horizontu. S růstem životní úrovně je potenciální také ostatní spotřebitelské zboží různých kategorií.

► Železniční doprava

V souvislosti s modernizací infrastruktury silniční ale také železniční roste poptávka po komponentech do strojů.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Chemický průmysl	HS 2921 – Sloučeniny s aminovou funkcí
	HS 3809 – Přípravky k úpravě povrchu, apretování a pod. výr.
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 9402 – Nábytek lékařský, chirurg. ap., pro holičství aj.
Kovozpracovatelský průmysl	HS 7302 – Materiál pro stavbu tratí železnič., tramvaj.
	HS 7321 – Kamna kotle vařiče aj. plynové ze železa n. oceli
	HS 7325 – Výrobky lité ostatní, ze železa n. oceli
	HS 7326 – Výrobky ostatní, ze železa n. oceli
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 8438 – Stroje pro prům. přípravu a výrobu potravin aj.
Energetický průmysl	HS 8406 – Turbiny na páru vodní nebo jinou
	HS 8410 – Turbiny, kola vodní, regulátory
	HS 8501 – Elektrické motory a generátory
	HS 8502 – Soustrojí generátorová, elektr. měniče rotační
Železniční doprava	HS 8607 – Části a součásti železničních nebo tramvajových lokomotiv nebo kolejových vozidel
Důlní, těžební a ropný průmysl	HS 8429 – Buldozery, srovnávače, rypadla apod. s pohonem
Strojírenský průmysl	HS 8428 – Zařízení ost. zdvihací, nakládací, manipulační
	HS 8457 – Centra obráběcí, stroje obráběcí stavebnicové
	HS 8458 – Soustruhy pro obrábění kovů
	HS 8459 – Stroje obráběcí pro vrtání, frézování, řezání apod.
	HS 8460 – Stroje obráběcí pro broušení, lapování, leštění ap.
Zpracovatelský průmysl	HS 4803 – Papíry apod., pro hygien. aj. účely, vata buničitá
Služby	CPA 55.10 – Ubytovací služby v hotelích a podobných zařízeních, vč. každodenního úklidu (kromě nemovitostí užívaných na časový úsek)
	CPA 79.11 – Služby cestovních agentur

Keňa

V letech 2000 a 2002 byl meziroční růst HDP 0,5 % a v roce 2001 4,3 %. Od roku 2003 (3,2 %) ekonomika postupně zrychlovala a v roce 2007 HDP meziročně vzrostl o 8,0 %. Poté ekonomika ve dvou letech výrazně zpomalila. V roce 2010 byla hodnota růstu nejvyšší v novém tisíciletí (8,6 %), avšak to bylo následováno opětovným zpomalením. V roce 2013 dosáhla Keňa hodnoty 4,6 %. Dle dostupných údajů se nadále očekává zrychlení ekonomického růstu. Míra inflace se v roce 2013 snížila na 5,7 % a dále se očekává její mírné zvýšení. V zemi žije přibližně 42 mil. obyvatel, přičemž HDP na obyvatele přesahuje 1 300 USD. Nezaměstnanost se pohybuje kolem 9 %. Běžný účet je v deficitu.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	7,6	4,6	4,6	5,3	6,2	6,4
HDP/obyv. (USD)	1 088	1 238	1 316	1 461	1 588	1 690
Míra inflace (%)	14,0	9,4	5,7	7,3	6,0	5,1
Nezaměstnanost (%)	9,3	9,2	9,2	–	–	–
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-3,8	-4,3	-4,8	-5,0	-5,7	-5,7
Populace (mil.)	39,5	40,7	41,8	42,9	44,1	45,2
Konkurenceschopnost	102/142	106/144	96/148	90/144		
Exportní riziko OECD			6/7	6/7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF

- ▶ Evropská unie v současnosti jedná s Keňou o dohodě o ekonomickém partnerství.
- ▶ Exportní riziko podle OECD je 6/7.

Vývoz ČR do Keni 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	217 610	37,7	188 407	15,5
8443	Stroje, přístř. pro tisk s pomůckami HS 8442 (vč. kopírek, faxů); části	69 262	12,0	627	10 946,6
4804	Papír aj., nenatíraný, ne k popisování, ne k hyg. účelům	62 409	10,8	38 822	60,8
8517	Přístroje telefon., ost. přístř. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	28 155	4,9	29 010	-2,9
8537	Rozvaděče, panely, rozvodné stoly aj., ovládací	27 143	4,7	13 116	106,9
3901	Polymery ethylenů v primárních formách	16 906	2,9	18 356	-7,9
7018	Perly, imitace perel, drahokamů ap. ze skla	9 235	1,6	9 764	-5,4
8473	Části strojů psacích, počítačích, pro aut. zprac. dat	8 685	1,5	3 189	172,3
4011	Pneumatiky nové z pryže	8 007	1,4	4 447	80,1
8421	Odstředivky, přístroje k filtrování, čištění	7 475	1,3	40	18 587,5
Celkem TOP 10		454 887	78,9	305 778	48,8
Celkem vývoz		576 838		482 313	19,6

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Keni 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
0603	Květiny řezané na kytice ap., čerstvé, sušené aj.	46 558	39,4	46 154	0,9
0901	Káva i pražená, dekofeinovaná, slupky, náhražky	18 725	15,8	13 415	39,6
2009	Šťávy ovocné, zeleninové, nezkažené i slazené	8 680	7,3	524	1 556,5
2401	Nezpracovaný tabák; tabákový odpad	6 979	5,9	—	—
0709	Zelenina ostatní čerstvá, chlazená	6 091	5,1	405	1 404,0
0802	Ovoce skořápkové ost., čerstvé, sušené, loupané	5 498	4,6	256	2 047,7
0804	Datle, fíky, ananas, avocato apod. čerstvé, sušené	3 638	3,1	1 733	109,9
0708	Luštěniny i vylouštěné čerstvé chlazené	3 085	2,6	2 032	51,8
0710	Zelenina vařená zmrazená	975	0,8	38	2 465,8
0703	Cibule šalotka česnek pór aj čerstvé chlazené	776	0,7	96	708,3
Celkem TOP 10		101 005	85,4	64 653	56,2
Celkem vývoz		118 286		87 099	35,8

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Elektrotechnika

Dané přístroje najdou uplatnění jak pro ozbrojené složky v souvislosti s opatřeními čelícími teroristickým hrozbám, tak v sektoru civilního letectví, který má díky cestovnímu ruchu klíčové postavení.

► Energetický průmysl

Zastaralá energetická soustava je jednou z překážek rychlejšího rozvoje ekonomiky země; vláda upřednostňuje rozvoj zejména geotermální energie (stávající podíly jsou 43 % hydroelektrárny, 42 % tepelné elektrárny, 14 % geotermální elektrárny); byly vypracovány dlouhodobé výhledy – Kenya Vision 2030, kdy instalovaná kapacita má být zvýšena z 2 500 MW v r. 2015 na 15 000 MW.

► Chemický průmysl

Zvýšená poptávka po položkách spadajících pod tento sektor z důvodu širokého využití při pěstování hlavních exportních komodit: kávy, čaje a květin.

► Obranný průmysl

Potenciál pro dodávky obranného průmyslu vyplývá z hrozby teroristických útoků ze strany somálských Al Shabaab.

► Sklářský a keramický průmysl

Sklo stolní domácí kuchyňské aj zboží, tato položka tradičně patří ke komoditám s širokým uplatněním. Také je u skla zaznamenán růst poptávky, který se prolíná s českými kompetencemi a nenaplněným exportním potenciálem na keňském trhu.

► Služby

V souvislosti s rozvojem ekonomiky země lze očekávat zájem o uplatnění environmentálních technologií.

► Stavební průmysl

Vláda považuje investice do infrastruktury za zásadní, dle Medium Term Plan (2013–2017) byly by potřebné investice do výstavby silniční sítě, železniční sítě, letišť a přístavů vyčísleny na USD 4 mld. ročně; projekty budou částečně financovány i z odsouhlasené půjčky Světové banky v roční výši USD 600–800 mil.

► Textilní a obuvnický průmysl

Tradiční odvětví domácí výroby, země je v oboru součástí globálního hodnotového řetězce, je předpoklad opakované poptávky po strojovém zařízení.

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Zdravotnictví je vládní prioritou, program Kenya Health Policy (2014–2030) definuje dlouhodobý záměr dosáhnout všeobecného pokrytí základních zdravotnických služeb, které by odpovídaly standardu

země střední úrovně příjmů; projekty v sektoru zdravotnictví jsou rovněž finančně podporovány ze strany Světové banky; soukromé zdravotnické instituce jsou schopny využít i zařízení určené pro movitější klientelu.

► Zemědělský a potravinářský průmysl

Zemědělství zaměstnává 75 % pracovní síly a na tvorbě HDP se podílí plnými 30 % (tento podíl, na rozdíl od ostatních zemí regionu, za posledních 5 let dokonce o 5 % vzrostl); vývoz čaje, kávy a čerstvých květin tvoří spolu s cestovním ruchem pilíře keňské ekonomiky; v zemi již existuje relativně vyspělý agroprůmysl a lze předpokládat jeho další rozvoj. Poptávka po potravinářských produktech z dovozu je generována ze strany movitější městské klientely.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Energetický průmysl	HS 8501 - Elektrické motory a generátory
	HS 8504 - Transformátory, el měniče, statické induktry
	HS 8507 - Akumulátory elektrické, vč separátorů
	HS 8523 - Disky, pásky aj. média pro záznam zvuku, obrazu ap., ne HS 37
	HS 8537 - Rozvaděče, panely, rozvodné stoly aj., ovládací
	HS 8541 - Diody, tranzistory ap.. zařízení polovodičová aj.
	HS 8544 - Dráty, kabely, vodiče elektr. ost., izolované, aj.
Chemický průmysl	HS 3103 - Hnojiva minerální nebo chemická fosforečná
Elektrotechnika	HS 8517 - Přístroje telefon., ost. přístr. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.
	HS 8526 - Radiolokátory apod., radiové přístroje pro dálkové řízení
	HS 8527 - Přístroje přijímací pro rozhlas, vysílání, se záz. zař. s hodinami
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 1905 - Zboží pekařské, pečivo, oplatky, rýžový papír apod.
	HS 2001 - Zelenina, ovoce, ořechy a jiné jedlé části rostlin, upravené
	HS 8418 - Chladničky, boxy mrazicí aj., čerpadla tepelná
	HS 8422 - Myčky, stroje k čištění, plnění ap., lahví aj.
	HS 8432 - Stroje, nářadí pro zemědělství, lesnictví ap.
	HS 8433 - Stroje, zařízení žací, mláticí, sekačky trávy ap.
	HS 8434 - Stroje, přístroje dojící, mlékárenské
	HS 8435 - Lisy, drtiče ap., stroje pro výrobu vín, moštů ap.
	HS 8436 - Stroje ost. pro zemědělství, lesnictví ap., láně
	HS 8438 - Stroje pro prům. přípravu a výrobu potravin aj.
Textilní a obuvnický průmysl	HS 8444 - Stroje k tvarování, stříhání ap., mat. textilních
	HS 8445 - Stroje pro přípravu vláken, spřádání aj. přízí
	HS 8446 - Stavy tkalcovské
	HS 8447 - Stroje, stavy pletací, stroje na výrobu tylu, ap.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Textilní a obuvnický průmysl	HS 8448 - Zařízení přídavná stavů, strojů na spřádání ap.
	HS 8449 - Stroje k výrobě, úpravě plsti, textilu netkan.
Stavební průmysl	HS 7306 - Trouby, profily ap. duté, jiné, ze železa n. oceli
	HS 8415 - Stroje, přístroje klimatizační
	HS 8431 - Součásti jeřábů, vozíků ap., buldozerů, fréz aj.
	HS 8459 - Stroje obráběcí pro vrtání, frézování, řezání apod.
	HS 8481 - Kohouty, ventily aj. pro potrubí, kotle, vany aj
Sklářský a keramický průmysl	HS 7013 - Sklo stolní domácké, kuchyňské aj. zboží
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 3003 - Léky neodměřené, kromě krve, antisér apod., vaty aj.
	HS 3004 - Léky odměřené, kromě krve, antisér apod., vaty aj.
	HS 9018 - Nástroje lékařské chirurgické, zubolékařské aj
	HS 9402 - Nábytek lékařský, chirurg. ap., pro holičství aj.
Obranný průmysl	HS 9301 - Zbraně vojenské, jiné než sečné, bodné, revolvery, pistole
	HS 9302 - Revolvery, pistole, ne jiné střelné zbraně
	HS 9303 - Zbraně střelné, zařiz. využívající výbuchu ost.
	HS 9304 - Zbraně ostatní, ne zbraně sečné bodné
	HS 9305 - Části příslušenství zbraní, revolverů, pistolí
	HS 9306 - Bomby, granáty, miny, náboje ap., střelivo ostatní
Služby	CPA 37 - Služby související s odpadními vodami
	CPA 38 - Sběr, příprava k likvidaci a likvidace odpadu; zpracování odpadu k dalšímu využití

Konžská demokratická republika

Na začátku nového tisíciletí vykazoval růst HDP záporné hodnoty (v roce 2000 až -6,9 %). V roce 2003 se HDP již zvýšil meziročně o 2,9 % a v dalších letech rostla ekonomika průměrně 5,9 % ročně. Poslední známé hodnoty pocházejí z roku 2006 (5,3 %), poté už se jedná pouze o odhady MMF. Na rok 2013 je odhadován meziroční růst HDP 8,5 %. Míra inflace v roce 2013 klesla na rekordních 0,8 %. V dalších letech se očekává opětovný růst jejích hodnot. V zemi dle odhadů žije kolem 80 mil. obyvatel, přičemž HDP na obyvatele dosahuje téměř 400 USD. Nezaměstnanost se pohybuje kolem 8,0 %. Běžný účet je mírně v deficitu.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	6,9	7,2	8,5	8,6	8,5	7,9
HDP/obyv. (USD)	329	368	388	412	435	461
Míra inflace (%)	15,5	2,1	0,8	2,4	4,1	4,8
Nezaměstnanost (%)	8,2	8,2	8,0	–	–	–
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-1,3	-1,7	-3,0	-3,0	-3,3	-3,0
Populace (mil.)	72,6	74,7	77,0	79,3	81,7	84,1
Konkurenceschopnost	–	–	–	–		
Exportní riziko OECD			7/7	7/7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, SB, WEF

- ▶ Evropská unie v současnosti jedná se zemí o dohodě o ekonomickém partnerství.
- ▶ Exportní riziko podle OECD je 7/7.

Vývoz ČR do Konžské demokratické republiky 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
6309	Oděvy obnošené a jiné výrobky textilní opotřeбенé	24 952	24,2	8 543	192,1
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	21 602	21,0	6 387	238,2
8517	Přístroje telefon., ost. přístr. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	15 700	15,2	17 904	-12,3
8429	Buldozery, srovnávače, rypadla apod. s pohonem	11 112	10,8	—	—
8411	Motory proudové, pohony turbovrtulové a ostatní plynové turbíny	8 283	8,0	5 947	39,3
8544	Dráty, kabely, vodiče elektr. ost., izolované, aj.	3 056	3,0	322	849,1
8704	Motorová vozidla pro přepravu nákladu	2 686	2,6	507	429,8
8474	Stroje k třídění prosévání ap. zemin kamenů aj.	2 333	2,3	—	—
8541	Diody. tranzistory ap.. zařízení polovodičová aj.	2 069	2,0	59	3 406,8
6908	Dlaždice, obkládačky ap. keramické, glazované	847	0,8	—	—
Celkem TOP 10		92 640	89,9	39 669	133,5
Celkem vývoz		103 012		118 495	-13,1

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Konžské demokratické republiky 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8411	Motory proudové, pohony turbovrtulové a ostatní plynové turbíny	2 480	96,1	2 355	—
9405	Svítlidla, reklamy, ukazatele apod. světelné	14	0,5	—	—
4901	Knihy, brožury, letáky ap. výrobky tiskařské	12	0,5	—	—
8511	Elektrické zapalovací nebo spouštěcí přístroje a zařízení pro motory	11	0,4	—	—
0511	Výrobky živočišného původu, j.n. zvířata mrtvá	9	0,3	—	—
8523	Disky, pásky aj. média pro zázn. zvuku, obrazu ap., ne HS 37	7	0,3	—	—
4403	Dřevo surové i odkorněné bez dřevní běli, mízy	4	0,2	41	-90,2
8207	Nástroje vyměnitelné pro nářadí, stroje obráb.	3	0,1	—	—
8409	Části, součásti pro motory pístové	2	0,1	4	-50,0
8517	Přístroje telefon., ost. přístr. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	2	0,1	—	—
Celkem TOP 10		2 544	98,6	2 400	6,0
Celkem dovoz		2 580		8 756	-70,5

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Automobilová doprava

Velký potenciál zejména pro ojeté vozy. Nákladní vozidla najdou uplatnění v lesnickém průmyslu, těžbě minerálů (40 % HDP) i ozbrojených silách.

► Důlní, těžební a ropný průmysl

Těžba dřeva je vedle minerálů základním zdrojem příjmů. Země zatím vyváží nezpracované kmeny, trend v mnoha afrických státech (Konžská demokratická republika není výjimkou) je zákaz vývozu kmenů. Zařízení pil může mít v zemi značný potenciál. Jak už bylo zmíněno, 40 % HDP tvoří těžební průmysl, proto perspektivní trh najdou všechny těžební stroje využitelné při extrakci minerálů.

► Elektrotechnika

Již se do Konžské demokratické republiky vyváží, potřeba pokrytí a telefonizace poroste. Tropické klima, rozvoj agroprůmyslu, růst městských aglomerací zvyšují poptávku po chladírenském zařízení.

► Energetický průmysl

Chaotické dodávky elektřiny, časté výpadky el. proudu, enormní potřeba generátorů jak v soukromých domech a veřejných budovách, tak i výrobě. Vláda připravuje privatizaci elektráren a přenosových soustav, je třeba revitalizovat stávající kapacity, v souvislosti s rychlou výstavbou poroste poptávka po slaboproudých zařízeních.

► Chemický průmysl

40 % HDP tvoří těžební průmysl, který je jedním z prioritních sektorů rozvoje. Perspektivní trh najdou všechny chemikálie využitelné při extrakci minerálů.

► Kovo zpracovatelský průmysl

Existuje místní poptávka po tomto tradičním českém vývozním artiklu, který zatím není z ČR do KDR exportován.

► Letecká doprava

Potenciál vzniká zejména v souvislosti s rozvojem vnitrostátní letecké dopravy.

► Obranný průmysl

Armáda i policie se snaží řešit špatnou bezpečnostní situaci na východě země. S tím souvisí i rostoucí poptávka po modernizaci vyzbrojení policie i armády.

► Plasty a gumárenský průmysl

Potřeba importu plastových komponentů ve stavebnictví roste v souvislosti s rozvíjející se stavební činností zejména v hlavním městě Kinshase (možno rozšířit na všechny položky 39). Dále s rostoucím podílem automobilové dopravy roste i poptávka po pneumatikách.

► Stavební průmysl

V Konžské demokratické republice se rozvíjí stavební činnost a výstavba veřejných budov i obydlí. S tím souvisí rostoucí poptávka po stavebních materiálech i strojích.

► Textilní a obuvnický průmysl

Tradiční český vývozní artikl, v Konžské demokratické republice zatím nepřítomný, levné zboží základní potřeby, země s 75 mil. obyv. představuje velký trh, kupní síla obyvatel je nízká, poptávka existuje zejména po levném zboží.

► Zemědělský a potravinářský průmysl

Intenzifikace zemědělství a přechod od samozásobitelství k modernějším metodám pěstování plodin je základní prioritou strategie rozvoje Konžské demokratické republiky. Potřeba průmyslových hnojiv poroste v souvislosti s touto strategií. Rozvoj zemědělství a výroba potravin je jednou z nejvyšších priorit vlády.

► Železniční doprava

Nutná revitalizace zničené železniční sítě.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Chemický průmysl	HS 2837 - Kyanidy, kyanid-oxidy a kyanidy komplexní
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 3102 - Hnojiva minerální nebo chemická dusíkatá
	HS 8438 - Stroje pro prům. přípravu a výrobu potravin aj.
	HS 8701 - Traktory
Obranný průmysl	HS 3602 - Výbušniny připravené, ne práškové výmětné
	HS 9302 - Revolvery, pistole, ne jiné střelné zbraně
	HS 9303 - Zbraně střelné, zařiz. využívající výbuchu ost.
Plasty a gumárenský průmysl	HS 3917 - Trouby, trubky, hadice, příslušenství, z plastů
	HS 4011 - Pneumatiky nové z pryže
	HS 4012 - Pneumatiky pryžové, protektorované, použité apod.
Textilní a obuvnický průmysl	HS 5208 - Tkaniny bavlněné nad 85 %, do 200 g/m ² :
	HS 5607 - Motouzy, šňůry, provazy, lana i splétané apod.
	HS 6309 - Oděvy obnošené a jiné výrobky textilní opotřeбенé
Stavební průmysl	HS 3208 - Barvy, laky nátěrové, založené na polymerech
	HS 6907 - Dlaždice, obkládačky ap. keramické, neglazované
	HS 6910 - Výlevky, umyvadla, vany, bidety apod. keramické
	HS 7016 - Dlaždice, desky, kameny, cihly, tašky aj. skleněné
	HS 8426 - Jeřáby sloupové, otočné, pojízdné, lanové vozíky
	HS 8428 - Zařízení ost. zdvihací, nakládací, manipulační
	HS 8429 - Buldozery, srovnávače, rypadla apod. s pohonem

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Stavební průmysl	HS 8430 – Stroje ost. srovnávací ap., pluhy, frézy sněžné
	HS 8481 – Kohouty, ventily aj. pro potrubí, kotle, vany aj
Kovozpracovatelský průmysl	HS 7211 – Výr. ze železa n. oceli pod 600 mm, neplát. nepokov.
	HS 7212 – Výr. ze železa n. oceli pod 600 mm, plátované pokov.
	HS 7304 – Trouby, duté profily ap., bežešvé, ze železa, oceli
	HS 7306 – Trouby, profily ap. duté, jiné, ze železa n. oceli
	HS 7307 – Příslušenství pro trouby, trubky ze železa n. oceli.
	HS 7308 – Konstrukce, části, desky, tyče aj. ze železa n. oceli
	HS 8212 – Břítvy, strojky, čepelky holicí
	HS 8301 – Zámky i visací závěry, klíče, z kovů obecných
Energetický průmysl	HS 8410 – Turbiny, kola vodní, regulátory
	HS 8501 – Elektrické motory a generátory
	HS 8502 – Soustrojí generátorová, elektr. měniče rotační
	HS 8504 – Transformátory, el měniče, statické induktry
	HS 8535 – Zařízení el. k ochraně, spínání el. obvodů, > 1000 V
	HS 8538 – Části příst. k ochraně ap. obvodů, rozvaděčů aj.
	HS 8544 – Dráty, kabely, vodiče elektr. ost., izolované, aj.
	HS 8546 – Izolátory elektrické, z libovolného materiálu
Letecká doprava	HS 8411 – Motory proudové, pohony turbovrtulové a ostatní plynové turbíny
	HS 8526 – Radiolokátory apod., radiové přístroje pro dálkové řízení
	HS 8802 – Letadla, vrtulníky, kosmické lodě vč. družic, nosné rakety
Elektrotechnika	HS 8415 – Stroje, přístroje klimatizační
	HS 8471 – Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.
	HS 8517 – Přístroje telefon., ost. příst. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.
Důlní, těžební a ropný průmysl	HS 8465 – Stroje obráběcí na opracování dřeva, korku ap.
	HS 8474 – Stroje k třídění prosévání ap. zemin kamenů aj.
Železniční doprava	HS 8601 – Lokomotivy, lokotraktory
	HS 8602 – Lokomotivy, lokotraktory ostatní, tendry
	HS 8605 – Žel. nebo tram. osobní vozy, vozy zavaz. a pošt. apod., bez vlast. pohonu
	HS 8606 – Žel. nebo tram. nákl. vozy a vagony, bez vlastního pohonu:
	HS 8607 – Části a součásti žel. nebo tram. lokomotiv nebo kolejových vozidel
Automobilová doprava	HS 8703 – Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob
	HS 8704 – Motorová vozidla pro přepravu nákladu

Maroko

V letech 2000 a 2012 byl růst ekonomiky v průměru 4,5 % ročně. Země nebyla výrazněji zasažena globální finanční krizí. V roce 2013 dosáhl růst HDP hodnoty 4,4 %. V tomto trendu by měla marocká ekonomika pokračovat i nadále. Míra inflace je nízká a v posledních letech se drží mezi 1 a 2 % (v roce 2013 dosahovala 1,9 %). V dalším období se očekává podobný vývoj. V zemi žije přibližně 33 mil. obyvatel a HDP na obyvatele přesahuje 3 000 USD. Nezaměstnanost je přibližně 9 %. Běžný účet je v deficitu.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	5,0	2,7	4,4	3,5	4,7	5,0
HDP/obyv. (USD)	3 082	2 949	3 160	3 392	3 638	3 896
Míra inflace (%)	0,9	1,3	1,9	1,1	2,0	2,3
Nezaměstnanost (%)	8,9	9,0	9,2	9,1	9,0	8,9
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-8,0	-9,3	-7,9	-7,7	-7,1	-6,7
Populace (mil.)	32,2	32,5	32,9	33,2	33,5	33,8
Konkurenceschopnost	73/142	70/144	77/148	72/144		
Exportní riziko OECD			3/7	3/7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MME, OECD, WEF

- ▶ Evropská unie uzavřela s Marokem dohodu o zóně volného obchodu.
- ▶ Exportní riziko podle OECD je 3/7.

Vývoz ČR do Maroka 2014 (2013),
hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	1 544 531	32,8	1 559 779	-1,0
8538	Části přístř. k ochraně ap. obvodů, rozvaděčů aj.	573 218	12,2	424 757	35,0
8544	Dráty, kabely, vodiče elektr. ost., izolované, aj.	563 977	12,0	430 334	31,1
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	344 422	7,3	162 898	111,4
8547	Části izolační pro stroje, el. trubky izolační	205 047	4,3	110 666	85,3
8536	Zařízení el. k ochraně, spínání el. obvodů, < 1000V; konekt. pro opt. vlákna	204 656	4,3	139 295	46,9
3917	Trouby, trubky, hadice, příslušenství, z plastů	185 389	3,9	145 239	27,6
4011	Pneumatiky nové z pryže	153 324	3,3	193 102	-20,6
4804	Papír aj., nenatíraný, ne k popisování, ne k hyg. účelům	70 413	1,5	14 902	372,5
3926	Výrobky ostatní z plastů aj. materiálů	64 872	1,4	41 810	55,2
Celkem TOP 10		3 909 849	82,9	3 222 782	21,3
Celkem vývoz		4 714 914		4 049 976	16,4

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Maroka 2014 (2013),
hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	367 177	17,3	224 765	63,4
0702	Rajčata čerstvá, chlazená	355 916	16,8	342 662	3,9
8501	Elektrické motory a generátory	161 299	7,6	110 937	45,4
8409	Části, součásti pro motory pístové	111 121	5,2	18 551	499,0
8481	Kohouty, ventily aj. pro potrubí, kotle, vany aj	110 082	5,2	10 460	952,4
0709	Zelenina ostatní čerstvá, chlazená	101 280	4,8	64 353	57,4
6204	Kostýmy, šaty, sukně, kalhoty ap., dámské a dívčí	86 274	4,1	70 473	22,4
8704	Motorová vozidla pro přepravu nákladu	85 157	4,0	42 242	101,6
8544	Dráty, kabely, vodiče elektr. ost., izolované, aj.	82 384	3,9	9 819	739,0
6403	Obuv se svrškem z usně	49 390	2,3	60 083	-17,8
Celkem TOP 10		1 510 080	71,3	954 345	58,2
Celkem dovoz		2 119 139		1 528 353	38,7

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Automobilová doprava

Je jedním z prioritních sektorů zpracovatelského průmyslu. Kromě podpory investic plynoucích z této strategie byly také založeny dvě integrované průmyslové zóny se speciálním zaměřením na automobilový průmysl a subdodávky (v Kenitře a Tangeru). Kromě výhod, jež nabízejí výše uvedené zóny (např. 5leté osvobození od daně z podnikání, 10% státní příspěvek na celkové investiční náklady), Maroko poskytuje také podporu na vyškolení pracovních sil (souběžně jsou zakládány tři státní vzdělávací instituty pro potřeby automobilového průmyslu). Automobilový průmysl se během posledních let etabloval jako významný exportní sektor marocké ekonomiky. Růst exportu tohoto odvětví (osobních vozů i auto-součástek) byl způsoben především otevřením první části nové produkčně-montážní jednotky skupiny Renault v severomarocké oblasti Tanger Med v únoru 2012. Kromě produkce samotných osobních vozů je významnou součástí marockého automobilového průmyslu výroba součástek. Jedná se především o produkci elektrických kabelů, v menší míře také lisování plastů, plechů a výrobu auto-textilií. V Maroku již nyní působí kolem deseti světových producentů auto-součástek: např. Delphi, Yazaki, Valeo, Lear Corporation, Leoni, Visteon či Faurecia. Mezi perspektivní položky patří dále vybavení opravárenských dílen.

► Důlní, těžební a ropný průmysl

Marocká strana projevila explicitní zájem o zapojení českých společností do zpracovávání expertíz v oblasti dobývání nerostů a do geologického průzkumu i s odkazem na dobrou zkušenost s československými geology působícími v Maroku v 60. a 70. letech minulého století. Marocké doly mají zájem o nové dobývací technologie. To vše v kontextu nové vládní těžební strategie (Strategie Nationale du Développement du Secteur Minier) s cílem do roku 2025 ztrojnásobit obrát těžebního sektoru (nepočítaje fosfátový průmysl) na 15 mld. MAD (tj. 34,5 mld. CZK), zvýšit investice do geologického průzkumu na 4 mld. MAD (tj. 9,2 mld. CZK) a zdvojnásobit počet pracovních míst v sektoru na 30 000.

► Energetický průmysl

Maroko disponuje značným potenciálem obnovitelných zdrojů, jejichž využívání se teprve rozvíjí. V roce 2009 byla přijata Národní energetická strategie – horizont 2030, která si vytyčila, že již v roce 2020 by mělo 42 % energie pocházet z obnovitelných zdrojů, zejména solárních a větrných. Na podporu energetické strategie byl zřízen speciální finanční zdroj Fond de développement énergétique o objemu 1 mld. USD. Vládní podprogram solární energie do roku 2020 počítá s výstavbou 5 solárních elektráren o výkonu 2 000 MW. Jeho vlajkovou lodí je termo-solární elektrárna ve městě Ouarzazate (500 MW), jejíž první část o kapacitě 160 MW je již ve výstavbě. Obdobně je realizován i podprogram větrné energie s cílem celkového výkonu větrných elektráren 2 000 MW v roce 2020. Větrné parky, které budou aktuálně financované (1000 MW projekty) v rámci tohoto programu, mají být realizovány formou partnerství veřejných a soukromých institucí. Nad to je již ve výstavbě 300 MW větrný park Tarfaya – největší větrná elektrárna v Africe. Mezi další příležitosti patří softwarová výbava pro solární elektrárny.

► Letecká doprava

Je jedním z prioritních sektorů zpracovatelského průmyslu. Kromě podpory investic se dynamicky rozvíjí integrovaná průmyslová platforma v Nouaceuru u Casablanky tzv. Midparc Casablanca Free Zone, kde byl v roce 2013 rovněž otevřen oborový vzdělávací institut. K již přítomným skupinám EADS, Thales, Boeing a Safran v roce 2012 přibyla nová továrna kanadské firmy Bombardier či francouzské Ratier Figeac. Celkem zde nyní působí přes 100 firem zaměřených na kabeláž, výrobu součástek a údržbu. Vývoz tohoto odvětví trvale stoupá - v roce 2013 dosahoval kolem 6 % na marockém exportu (více než 55 % tohoto vývozu tvoří elektrické systémy a kabeláž).

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

V letošním roce by měl být přijat nový zákon umožňující vstup marockého i zahraničního kapitálu do státních zdravotnických zařízení. Zákon tak nově povolí podnikatelským subjektům zainvestovat výstavbu, rekonstrukci či vybavení zdravotnických zařízení, která budou moci po smluvně určenou dobu spravovat. Současně bylo oznámeno poskytnutí finanční pomoci ze zemí Zálivu do zdravotnického sektoru v hodnotě 1 mld. USD na realizaci projektů ve zdravotnictví. Výběrová řízení by měla být zahájena během roku 2015. V neposlední řadě chystá v letošním roce kapitálově silná nadace manželky krále Mohameda VI. vyhlášení vlastních tendrů na výstavbu 4 nemocnic s kapacitou 150 lůžek na marockém území a v Gabonu.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Automobilová doprava	HS 3917 - Trouby, trubky, hadice, příslušenství, z plastů
	HS 4009 - Trouby, hadice aj., z kaučuku vulkan., ne tvrdého
	HS 4010 - Pásy dopravníků, řemeny hnací, z kaučuku vulkan.
	HS 4011 - Pneumatiky nové z pryže
	HS 7318 - Šrouby, vruty, matice, podložky aj. ze železa n. oceli
	HS 7320 - Pružiny, listy pružin ze železa n. oceli
	HS 8205 - Nástroje ruční jinde. neuv., svěráky, kovadliny ap.
	HS 8467 - Nářadí ruční pneumatické s motorem, ne elektr.
	HS 8477 - Stroje na zpracování kaučuku, plastů jinde. neuv.
	HS 8480 - Rámy, základny, formovací modely pro formy aj.
	HS 8482 - Ložiska kuličková, válečková, jehlová
	HS 8484 - Těsnění kovoplastická, soubory, sestavy těsnění
	Letecká doprava
HS 4009 - Trouby, hadice aj., z kaučuku vulkan., ne tvrdého	
HS 8483 - Hřídele aj. převodové, převody, kola ozubené, ap.	
HS 8526 - Radiolokátory apod., radiové přístroje pro dálkové řízení	
HS 8530 - Přístroje elektrické pro řízení dopravy	
HS 8801 - Balony, vzducholodě, kluzáky, rogalá apod.,	

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Letecká doprava	HS 8803 - Části a součásti motor. a bezmotor. prostředků pro létání
	HS 8804 - Padáky vč. paraglidingu apod., vč. příslušenství
	HS 8805 - Katapulty letecké aj. přístr. pro let. výcvik
	HS 9024 - Přístroje pro zkoušení tvrdosti aj. vlastností
	HS 9026 - Přístroje pro měření n. kontroly průtoku, tlaku, aj.
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 2106 - Potravinové přípravky jinde neuvedené
	HS 7324 - Výrobky sanitární, části, ze železa n. oceli
	HS 9011 - Mikroskopy optické sdružené
	HS 9018 - Nástroje lékařské chirurgické, zubolékařské aj
	HS 9402 - Nábytek lékařský, chirurg. ap., pro holičství aj.
Energetický průmysl	HS 8535 - Zařízení el. k ochraně, spínání el. obvodů, > 1000 V
	HS 8536 - Zař. el. k ochraně, spínání el. obvodů, < 1000V; konekt. pro opt. vlákna
	HS 8537 - Rozvaděče, panely, rozvodné stoly aj., ovládací
	HS 8544 - Dráty, kabely, vodiče elektr. ost., izolované, aj.
	HS 9001 - Vlákná optická ap., čočky, hranoly aj. nezasazené
	HS 9031 - Stroje, přístroje, nástroje měřicí, kontrolní, jinde. neuv.
Důlní, těžební a ropný průmysl	HS 3602 - Výbušniny připravené, ne práškové výmětné
	HS 3603 - Zápalnice, bleskovice, roznětky, rozbušky apod.
	HS 4010 - Pásky dopravník., řemeny hnací, z kaučuku vulkan.
	HS 8413 - Čerpadla i se zař. měřícím, zdviže na kapaliny
	HS 8414 - Čerpadla, vývěvy, vzduchové kompresory aj.
	HS 8425 - Kladkostroje, zařiz. zdvihací, výtahy, rumpály ap.
	HS 8467 - Nářadí ruční pneumatické s motorem, ne elektr.
	HS 8474 - Stroje k třídění prosévání ap. zemin kamenů aj.
	HS 8501 - Elektrické motory a generátory
	HS 8513 - Svítidla elektr. přenosná s vl. zdrojem energie
	HS 8602 - Lokomotivy, lokotraktory ostatní, tendry

Mosambik

V roce 2000 dosáhla země růstu pouze 1,5 %. Poté ekonomika výrazně zrychlila. V letech 2001–2013 vykazoval Mosambik růst v průměru 7,9 % ročně. V roce 2013 se konkrétně jednalo o 7,1 %. Do budoucna se očekávají hodnoty kolem 8 %. Míra inflace se v rámci meziročního srovnání často velmi liší. Např. v roce 2011 dosáhla 10,4 %, v roce 2012 hodnoty 2,1 % a v roce 2013 pak 4,2 %. V zemi žije téměř 26 mil. obyvatel a HDP na obyvatele dosahuje přibližně jen 600 USD. Nezaměstnanost se pohybuje kolem 8 %. Běžný účet je v deficitu.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	7,3	7,2	7,1	8,3	8,2	8,2
HDP/obyv. (USD)	510	567	593	626	686	744
Míra inflace (%)	10,4	2,1	4,2	4,6	5,6	5,6
Nezaměstnanost (%)	8,3	8,3	8,3	–	–	–
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-3,1	-6,5	-6,0	-8,0	-9,0	-9,3
Populace (mil.)	24,6	25,2	25,8	26,5	27,1	27,8
Konkurenceschopnost	133/142	138/144	137/148	133/144		
Exportní riziko OECD			6/7	6/7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, SB, WEF

- ▶ Jednání mezi Evropskou unií a Mosambikem o dohodě o ekonomickém partnerství jsou již téměř úspěšně ukončena.
- ▶ Exportní riziko podle OECD je 6/7.

Vývoz ČR do Mosambiku 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	12 046	34,0	15 720	-23,4
6309	Oděvy obnošené a jiné výrobky textilní opotřebené	7 060	19,9	4 283	64,8
8537	Rozvaděče, panely, rozvodné stoly aj., ovládací	3 663	10,3	121	2 927,3
9303	Zbraně střelné, zařiz. využívající výbuchu ost.	2 971	8,4	2 158	37,7
8517	Přístroje telefon., ost. přístř. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	1 236	3,5	4 783	-74,2
3401	Mýdlo a pod. výrobky, papír, plstř, aj. pokryté mýdlem	1 181	3,3	98	1 105,1
9619	Hygienické vložky, tampony, dětské pleny a pod. hygien. výrobky	1 102	3,1	86	1 181,4
7308	Konstrukce, části, desky, tyče aj. ze železa n. oceli	1 045	2,9	–	–
4418	Výrobky stavebního truhlářství, tesařství apod. ze dřeva	807	2,3	–	–
7318	Šrouby, vruty, matice, podložky aj. ze železa n. oceli	794	2,2	17	4 570,6
Celkem TOP 10		31 905	90,0	27 266	17,0
Celkem vývoz		35 467		35 800	-0,9

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Mosambiku 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
7601	Hliník surový (neopracovaný)	308 102	81,7	689 063	-55,3
2401	Nezpracovaný tabák; tabákový odpad	37 332	9,9	42 070	-11,3
7604	Tyče, pruty, profily, hliníkové	13 421	3,6	–	–
7605	Dráty hliníkové	4 470	1,2	–	–
0801	Ořechy kokosové, para, akužové, čerstvé, sušené	4 027	1,1	4 860	-17,1
7103	Drahokamy, polodrahokamy i opracované apod.	3 290	0,9	1 446	127,5
0813	Ovoce sušené, ne ořechy, banány, citrusy, fíky ap.	715	0,2	–	–
5308	Příze z vláken ost., textilních, rostlinných	684	0,2	1 613	-57,6
6305	Pytle, pytlíky, k balení zboží	660	0,2	–	–
5607	Motouzy, šňůry, provazy, lana i splétané apod.	472	0,1	–	–
Celkem TOP 10		373 173	99,0	739 052	-49,5
Celkem dovoz		376 942		750 084	-49,7

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Důlní, těžební a ropný průmysl

Sektor „Buldozery, srovnávače, rypadla apod. s pohonem“ (HS4: 8429) má relevanci nejen pro rostoucí segment stavebnictví, ale i pro těžbu. Těžba uhlí v uhelné pánvi Tete totiž dosud stojí na dosti primitivních metodách povrchových skrývek. Po odtěžení nejsvrchnějších ložisek uhlí pak přijdou ke slovu technologicky náročnější postupy a s nimi i poptávka po dobývací technice různých typů, pásových dopravnících, nákladních výtazích apod.

► Energetický průmysl

Nerozvinutá přenosová soustava je zásadní slabinou mosambického energetického sektoru. Státní energetická společnost EdM proto v příštích desíti letech plánuje v této oblasti investice ve výši 2 mld. USD (ze zdrojů Světové banky, EIB, AfDB i bilaterálních dárců). Nezbytná je především brzká realizace dlouho odkládaného projektu výstavby tzv. Severojižní páteře, která má propojit jižní Mosambik (oblast hlavního města) s energetickými zdroji v provinciích Inhambane (projekt nové plynové elektrárny) a Tete (hydroelektrárna Cahora Bassa a projekty tepelných elektráren). Na mosambickém trhu je již několik etablovaných evropských firem (ABB, Siemens).

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Důlní, těžební a ropný průmysl	HS 4010 - Pásky dopravníků, řemeny hnací, z kaučuku vulkan.
	HS 8428 - Zařízení ost. zdvihací, nakládací, manipulační
	HS 8429 - Buldozery, srovnávače, rypadla apod. s pohonem
	HS 8431 - Součásti jeřábů, vozíků ap., buldozerů, fréz aj.
	HS 8459 - Stroje obráběcí pro vrtání, frézování, řezání apod.
	HS 8467 - Nářadí ruční pneumatické s motorem, ne elektr.
Energetický průmysl	HS 8504 - Transformátory, el měniče, statické induktry
	HS 8535 - Zařízení el. k ochraně, spínání el. obvodů, > 1000 V
	HS 8544 - Dráty, kabely, vodiče elektr. ost., izolované, aj.

Nigérie

Nigérie dosahovala v novém tisíciletí pozoruhodného ekonomického růstu. Hodnoty se pohybovaly do roku 2010 mezi 8 a 13 % (v roce 2002 dokonce ekonomika vykázala růst o 24 %). Poté došlo k výraznějšímu snížení hodnot. V roce 2013 činil meziroční růst HDP 5,4 %. Odhady do budoucnosti predikují růst kolem 7 %. V poslední dekádě se míra inflace až na drobné výkyvy držela nad 10 % hranicí. Od roku 2013 by se měla míra inflace pohybovat mezi 8 a 9 %. V Nigérii žije přibližně 170 mil. obyvatel, přičemž jejich počet se rychle zvyšuje. HDP na obyvatele je kolem 3 000 USD. Nezaměstnanost v posledních letech zvýšila a překročila hranici 23 %. Běžný účet je v přebytku.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	4,9	4,3	5,4	7,0	7,3	7,2
HDP/obyv. (USD)	2 612	2 835	3 082	3 416	3 677	3 824
Míra inflace (%)	10,8	12,2	8,5	8,3	8,7	8,2
Nezaměstnanost (%)	23,9	–	–	–	–	–
Bilance běžného účtu (mld. USD)	12,6	20,4	20,7	21,8	14,7	11,8
Populace (mil.)	160,3	164,8	169,3	173,9	178,7	183,6
Konkurenceschopnost	127/142	115/144	120/148	127/144		
Exportní riziko OECD			5/7	5/7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MME, OECD, WEF

- ▶ Evropská unie zahájila s Nigérií jednání o dohodě o ekonomickém partnerství.
- ▶ Exportní riziko podle OECD je 5/7.

Vývoz ČR do Nigérie 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	399 793	27,1	405 614	-1,4
8212	Břitvy, strojky, čepelky holicí	244 969	16,6	228 754	7,1
8517	Přístroje telefon., ost. příst. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	64 889	4,4	190 780	-66,0
7304	Trouby, duté profily ap., bezešvé, ze železa, oceli	55 910	3,8	1 023	5 365,3
8446	Stavy tkalcovské	39 395	2,7	28 679	37,4
8443	Stroje, příst. pro tisk s pomůckami HS 8442 (vč. kopírek, faxů); části	38 295	2,6	18 297	109,3
8474	Stroje k třídění prosévání ap. zemin kamenů aj.	36 460	2,5	218	16 624,8
7308	Konstrukce, části, desky, tyče aj. ze železa n. oceli	34 944	2,4	18 909	84,8
8477	Stroje na zpracování kaučuku, plastů jinde. neuv.	33 090	2,2	49 754	-33,5
9304	Zbraně ostatní, ne zbraně sečné bodné	31 829	2,2	–	–
Celkem TOP 10		979 574	66,4	942 028	4,0
Celkem vývoz		1 474 192		1 486 997	-0,9

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Nigérie 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	399 793	27,1	405 614	-1,4
8212	Břitvy, strojky, čepelky holicí	244 969	16,6	228 754	7,1
8517	Přístroje telefon., ost. příst. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	64 889	4,4	190 780	-66,0
7304	Trouby, duté profily ap., bezešvé, ze železa, oceli	55 910	3,8	1 023	5 365,3
8446	Stavy tkalcovské	39 395	2,7	28 679	37,4
8443	Stroje, příst. pro tisk s pomůckami HS 8442 (vč. kopírek, faxů); části	38 295	2,6	18 297	109,3
8474	Stroje k třídění prosévání ap. zemin kamenů aj.	36 460	2,5	218	16 624,8
7308	Konstrukce, části, desky, tyče aj. ze železa n. oceli	34 944	2,4	18 909	84,8
8477	Stroje na zpracování kaučuku, plastů jinde. neuv.	33 090	2,2	49 754	-33,5
9304	Zbraně ostatní, ne zbraně sečné bodné	31 829	2,2	–	–
Celkem TOP 10		979 574	66,4	942 028	4,0
Celkem vývoz		1 474 192		1 486 997	-0,9

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Automobilová doprava

Veřejnou autobusovou dopravu zavedly nedávno dvě velká města v Nigérii (Lagos a Abuja). Poptávka po veřejné místní i dálkové dopravě díky extrémně hustému provozu ve velkých městech poroste. Vláda vyhlásila tzv. New Automotive Policy, která si klade za cíl omezit dovozy automobilů, oživit místní automobilový a navazující průmysl. Část dílů nebude (alespoň zpočátku) možné vyrobit v Nigérii.

► Elektrotechnika

Tropické prostředí a rostoucí výstavba domů, bytových jednotek, hotelů, veřejných budov, plánovaná výstavba nových měst a sídlišť. Tropické prostředí a rostoucí počet městského obyvatelstva, které budou muset nakupovat zpracované potraviny. Změna nákupních zvyků obyvatel a výstavba nových nákupních středisek.

► Energetický průmysl

Rostoucí potřeba ve stavebním průmyslu, zemědělství, zásobování vodou i ropném průmyslu. Nedostatek elektrické energie a velmi časté výpadky proudu budou přes snahu vlády ještě dlouho pokračovat. Generátor je nezbytným vybavením všech obytných i veřejných budov, ale i dílen a výrobních závodů. Přenosová soustava je zastaralá. V roce 2013 byla dokončena privatizace, obyvatelé čekají rychlé zlepšení situace. Soukromí investoři, kteří soustavy privatizovali, musí provést rychlou modernizaci.

► Chemický průmysl

Rychle roste počet obyvatel, do 20 let má mít Nigérie 500 milionů obyvatel – prudce se zvýší potřeba pracích a čisticích prostředků. Stavební průmysl a budování infrastruktury zvyšuje poptávku po štěrkovém kameni. Intenzifikace zemědělství zvyšuje poptávku po základních surovinách k výrobě hnojiv.

► Kovo zpracovatelský průmysl

Nigérie investuje do výstavby infrastruktury, stavební průmysl (a tím i poptávka po stavební oceli) prodělává rychlý růst. Vláda přijala řadu sektorových politik (automobilová, průmyslová, zemědělská aj.). Země dále usiluje o revitalizaci železniční a silniční sítě a reaktivaci důlních kapacit. Vláda vyhlásila tzv. New Automotive Policy, která si klade za cíl omezit dovozy automobilů, oživit místní automobilový, petrochemický, gumárenský a hutní průmysl.

► Obranný průmysl

Aktivita Boko Haram znamená zásadní problém pro bezpečnost státu. Rozpočet Nigérie dává každoročně značné prostředky silovým resortům (policii, armádě) na nákup vybavení a trénink kádru.

► Plasty a gumárenský průmysl

Vláda vyhlásila tzv. New Automotive Policy, která si klade za cíl omezit dovozy automobilů, oživit místní automobilový, petrochemický, gumárenský a hutní průmysl.

► Sklářský a keramický průmysl

Částečně se již dováží. Potenciál pro užitnou keramiku existuje zejména díky růstu výstavby soukromých domů a bytových jednotek. Rostoucí střední třída znamená vyšší poptávku po skleněných a porcelánových doplňcích, včetně značkových výrobků.

► Strojírenský průmysl

Nigérie investuje do výstavby infrastruktury, veřejných budov i obydlí. Tento trend bude v souvislosti s růstem počtu obyvatel nadále posilovat, s tím souvisí i poptávka po stavebních strojích (i second hand). Dovoz látek a většiny textilií je zakázán. Podporována je naopak domácí výroba. Potenciál je zejména v souvislosti s rostoucí computerizací hospodářství. Nigérie investuje do výstavby infrastruktury, veřejných budov i obydlí.

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Tradiční český vývozní artikl. Zdravotnictví je jednou z priorit vlády. Veřejné nemocnice mají většinou zastaralé vybavení, které je třeba postupně modernizovat. Roste počet nových soukromých klinik pro náročné a movité pacienty.

► Zemědělský a potravinářský průmysl

Extrémně rychle rostou velké městské aglomerace (tj. roste počet spotřebitelů hotových rychloobrátkových výrobků, např. potravin, klesá podíl samozásobitelů). Tento trend je významný zejména pro vývozce (investory) potravinářského zboží. Velký odbyt by mohly mít i zařízení na výrobu potravin. Rychle roste počet obyvatel, do 20 let má mít Nigérie 500 milionů obyvatel. Roste počet spotřebitelů hotových rychloobrátkových výrobků, vč. potravin. Velký odbyt by mohly mít zařízení na výrobu potravin. Reformu zemědělství a rozvoj potravinářského průmyslu vláda proto považuje za jednu z hlavních priorit. Vyhlásila tzv. transformační agendu zemědělství 2011–2015, jejímž cílem je vytvoření fungujícího domácího zemědělskopřůmyslového komplexu. Dle ministra zemědělství potřebuje Nigérie 300 000 traktorů, má jich pouze 30 000.

► Zpracovatelský průmysl

Rychle roste počet obyvatel, do 20 let má mít Nigérie 500 milionů obyvatel, procentuálně vzroste podíl mladé generace. Poroste poptávka po levném zboží potřebném pro život (včetně školních potřeb). Potenciál mon. staveb zejména díky růstu poptávky po skladovacích kapacitách.

► Železniční doprava

Země usiluje o rehabilitaci železniční sítě a výstavbu nových tratí (včetně příměstských). Bude třeba obnovit vozový i lokomotivní park.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 0402 - Mléko, smetana zahuštěná, slazená
	HS 1107 - Slad, i pražený
	HS 1701 - Třtinový nebo řepný cukr a chemicky čistá sacharóza

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 1704 - Cukrovinky bez kakaa (vč. bílé čokolády)
	HS 8438 - Stroje pro prům. přípravu a výrobu potravin aj.
	HS 8707 - Karosérie motor. vozidel, traktorů, vč. kabin
	HS 8708 - Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705
Chemický průmysl	HS 2815 - Hydroxid sodný; hydroxid draselný; peroxid sodíku nebo draslíku
	HS 3402 - Prostředky povrchově aktivní prací, čisticí aj
	HS 3603 - Zápalky, bleskovice, roznětky, rozbušky apod.
Plasty a gumárenský průmysl	HS 3925 - Výrobky stavební z plastů jinde. neuv.
	HS 4008 - Desky, tyče apod., z kaučuku vulkanizov., ne tvrdého
	HS 4009 - Trouby, hadice aj., z kaučuku vulkan., ne tvrdého
	HS 4011 - Pneumatiky nové z pryže
Sklářský a keramický průmysl	HS 6910 - Výlevky, umyvadla, vany, bidety apod. keramické
	HS 6911 - Nádoby aj, předměty pro domácnost z porcelánu
	HS 7010 - Demižóny, láhve, baňky, lékovky víčka aj. ze skla
	HS 7013 - Sklo stolní domácké, kuchyňské aj. zboží
Kovozpracovatelský průmysl	HS 7213 - Tyče, pruty ze železa n. oceli neleg., válc. za tepla
	HS 7214 - Tyče, pruty jiné ze železa n. oceli nelegované
	HS 7302 - Materiál pro stavbu tratí železnič., tramvaj.
	HS 7304 - Trouby, duté profily ap., bezešvé, ze železa, oceli
	HS 7308 - Konstrukce, části, desky, tyče aj. ze železa n. oceli
	HS 7325 - Výrobky lité ostatní, ze železa n. oceli
	HS 7326 - Výrobky ostatní, ze železa n. oceli
	HS 8212 - Břítvy, strojky, čepelky holicí
	HS 8301 - Zámky i visací závěry, klíče, z kovů obecných
	HS 8303 - Skříně ap. pancéř., kufry aj. bezpečnostní, z kovů
	HS 8307 - Hadice z kovů obecných i s příslušenstvím
	HS 8309 - Zátky, kapsle víka plomby aj. z kovů obecných
Energetický průmysl	HS 8409 - Části, součásti pro motory pístové
	HS 8411 - Motory proudové, pohony turbovrtulové a ostatní plynové turbíny
	HS 8414 - Čerpadla, vývěvy, vzduchové kompresory aj.
	HS 8484 - Těsnění kovoplastická, soubory, sestavy těsnění
	HS 8502 - Soustrojí generátorová, elektr. měniče rotační
	HS 8544 - Dráty, kabely, vodiče elektr. ost., izolované, aj.
Elektrotechnika	HS 8415 - Stroje, přístroje klimatizační
	HS 8418 - Chladničky, boxy mrazicí aj., čerpadla tepelná
	HS 8512 - Přístroje elektr. osvětlovací aj., stěrače ap.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Strojírenský průmysl	HS 8419 - Stroje ke zpracování materiálů změnou teplot
	HS 8425 - Kladkostroje, zaříz. zdvihací, výtahy, rumpály ap.
	HS 8431 - Součásti jeřábů, vozíků ap., buldozerů, fréz aj.
	HS 8448 - Zařízení přídatná stavů, strojů na spřádání ap.
	HS 8452 - Stroje šicí, nábytek, kryty, jehly aj. k strojům
	HS 8455 - Válcovací stolice a válcovací tratě na kovy a jejich válce
	HS 8459 - Stroje obráběcí pro vrtání, frézování, řezání apod.
	HS 8461 - Stroje obráběcí k hoblování ap., pily strojní aj.
	HS 8471 - Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.
	HS 8474 - Stroje k třídění prosévání ap. zemin kamenů aj.
Železniční doprava	HS 8602 - Lokomotivy, lokotraktory ostatní, tendry
	HS 8606 - Žel. nebo tram. nákl. vozy a vagony, bez vlastního pohonu:
	HS 8607 - Části a součásti železničních nebo tramvajových lokomotiv nebo kolejových vozidel
	HS 8608 - Materiál kolejový svrškový, bezp. a sign. dopravní zařízení
Automobilová doprava	HS 8702 - Motorová vozidla pro veřejnou osobní dopravu
	HS 9401 - Sedadla, ne lékařská ap., i proměnitelná v lůžka
Obranný průmysl	HS 9302 - Revolvery, pistole, ne jiné střelné zbraně
	HS 9304 - Zbraně ostatní, ne zbraně sečné bodné
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 9402 - Nábytek lékařský, chirurg. ap., pro holičství aj.
Zpracovatelský průmysl	HS 5607 - Motouzy, šňůry, provazy, lana i splétané apod.
	HS 9609 - Tužky, tuhy jiné, pastely, uhle, křídly kreslicí
Stavební průmysl	HS 9406 - Stavby montované

Rwanda

V letech 2004–2012 se meziroční růst HDP pohyboval mezi 6–9 %. V roce 2013 činil růst 4,7 %. Nadále se očekává zrychlení ekonomiky. Míra inflace se oproti roku 2012 snížila z 6,3 % na 4,2 % a v roce 2014 se očekává další snížení. V zemi žije přes 10,5 mil. obyvatel a HDP na obyvatele je přibližně 700 USD. Nezaměstnanost je dle dostupných zdrojů jen 0,6 %. Běžný účet je mírně v deficitu.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	7,5	8,8	4,7	6,0	6,7	7,5
HDP/obyv. (USD)	628	694	704	721	768	832
Míra inflace (%)	5,7	6,3	4,2	2,6	4,7	5,0
Nezaměstnanost (%)	0,6	0,6	0,6	–	–	–
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-0,5	-0,8	-0,5	-1,0	-1,1	-1,0
Populace (mil.)	10,2	10,5	10,8	11,1	11,4	11,7
Konkurenceschopnost	70/142	63/144	66/148	62/144		
Exportní riziko OECD			7/7	7/7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, SB, WEF

- ▶ V současné době jedná Evropská unie s Rwandou o dohodě o ekonomickém partnerství.
- ▶ Exportní riziko podle OECD je 7/7.

Vývoz ČR do Rwandy 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	23 871	55,9	17 310	37,9
8212	Břítvy, strojky, čepelky holicí	9 776	22,9	9 027	8,3
4901	Knihy, brožury, letáky ap. výrobky tiskařské	5 034	11,8	–	–
8517	Přístroje telefon., ost. přístr. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	1 175	2,7	894	31,4
3401	Mýdlo a pod. výrobky, papír, plst, aj. pokryté mýdlem	477	1,1	165	189,1
6309	Oděvy obnošené a jiné výrobky textilní opotřebené	338	0,8	–	–
3701	Desky filmy ploché fotografické citlivé neexp	275	0,6	–	–
8473	Části strojů psacích, počítačích, pro aut. zprac. dat	221	0,5	176	25,6
8504	Transformátory, el měniče, statické indukory	207	0,5	72	187,5
3305	Přípravky na vlasy	191	0,4	33	478,8
Celkem TOP 10		41 565	97,3	27 677	50,2
Celkem vývoz		42 731		37 188	14,9

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR ze Rwandy 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	23 871	55,9	17 310	37,9
8212	Břítvy, strojky, čepelky holicí	9 776	22,9	9 027	8,3
4901	Knihy, brožury, letáky ap. výrobky tiskařské	5 034	11,8	–	–
8517	Přístroje telefon., ost. přístr. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	1 175	2,7	894	31,4
3401	Mýdlo a pod. výrobky, papír, plst, aj. pokryté mýdlem	477	1,1	165	189,1
6309	Oděvy obnošené a jiné výrobky textilní opotřebené	338	0,8	–	–
3701	Desky filmy ploché fotografické citlivé neexp	275	0,6	–	–
8473	Části strojů psacích, počítačích, pro aut. zprac. dat	221	0,5	176	25,6
8504	Transformátory, el měniče, statické indukory	207	0,5	72	187,5
3305	Přípravky na vlasy	191	0,4	33	478,8
Celkem TOP 10		41 565	97,3	27 677	50,2
Celkem vývoz		42 731		37 188	14,9

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Automobilová doprava

Země má nedostatečně rozvinutou infrastrukturu, v souvislosti s jejím nutným rozvojem spojeným i s vládními investicemi dochází k nárůstu poptávky po dopravních prostředcích (v zemi je v současnosti pouze 4 700 km silnic, z toho 1 200 km s pevným povrchem).

► Důlní, těžební a ropný průmysl

Těžební sektor je významným zdrojem příjmů z vývozu (na druhém místě po cestovním ruchu a před zemědělstvím), jedná se o hlavní průmyslový obor; jeho růst v r. 2013 představoval 40 % (po předcházejícím poklesu).

► Elektrotechnika

V sektoru telekomunikací probíhají vládní reformy, které mají za cíl přilákat zahraniční investice. S tím je spojena možnost exportu telekomunikačních zařízení.

► Energetický průmysl

Stejně jako v případě dopravní infrastruktury je energetický sektor dosud nerozvinutý a vláda plánuje jeho podporu prostřednictvím investičních projektů, od kterých si slibuje nastartování dlouhodobého růstu celé ekonomiky; země patří ke státům s nejnižší instalovanou kapacitou; cca polovina generované elektrické energie pochází z hydroelektráren.

► Kovo zpracovatelský průmysl

Perspektivní se jeví především konstrukce používané ve stavebním průmyslu.

► Nábytkářský průmysl

Import tohoto zboží do země za poslední roky stále roste. To souvisí právě s novou výstavbou ve Rwandě.

► Stavební průmysl

Sektor vykazuje v posledním období vysoké přírůstky, zejména v hlavním městě Kigali; aktivity zahrnují jak o opravy veřejných budov, tak stavby nových sídel mezinárodních organizací a obytné budovy; významnou aktivitou do budoucna bude vládní program budování obydlí pro repatriované uprchlíky.

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Zlepšení situace ve zdravotnictví je hlavní prioritou vlády, podíl veřejných výdajů byl v r. 2013 na úrovni vysokých 15 %; tato snaha již přinesla konkrétní výsledky u mnoha ukazatelů.

► Zemědělský a potravinářský průmysl

Zemědělství zaměstnává 90 % pracovní síly, avšak na HDP se podílí pouze jednou třetinou (zemědělské vývozy jsou však jedním z důležitých zdrojů deviz); vláda proto usiluje o zvýšení produktivity sektoru investičními programy jak v případě intenzifikace pěstování základních vývozních komodit (káva, čaj) pomocí aplikace hnojiv a použití strojového zařízení, tak v případě zpracování potravinářské produkce, mlékárenství a nápojů (v současnosti probíhá zpracování a balení v zahraničí).

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Automobilová doprava	HS 4011 - Pneumatiky nové z pryže
	HS 8702 - Motorová vozidla pro veřejnou osobní dopravu
	HS 8703 - Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob
	HS 8704 - Motorová vozidla pro přepravu nákladu
	HS 8705 - Motorová vozidla pro zvláštní účely
	HS 8708 - Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705
Energetický průmysl	HS 8410 - Turbiny, kola vodní, regulátory
	HS 8501 - Elektrické motory a generátory
	HS 8502 - Soustrojí generátorová, elektr. měniče rotační
	HS 8536 - Zař. el. k ochraně, spínání el. obvodů, < 1000V; konekt. pro opt. vlákna
	HS 8537 - Rozvaděče, panely, rozvodné stoly aj., ovládací
Elektrotechnika	HS 8517 - Přístroje telefon., ost. příst. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 1107 - Slad, i pražený
	HS 3103 - Hnojiva minerální nebo chemická fosforečná
	HS 8432 - Stroje, nářadí pro zemědělství, lesnictví ap.
	HS 8433 - Stroje, zařízení žací, mláticí, sekačky trávy ap.
	HS 8434 - Stroje, přístroje dojící, mlékárenské
	HS 8437 - Stroje pro čištění, třídění ap., semen, zrní aj
	HS 8438 - Stroje pro prům. přípravu a výrobu potravin aj.
HS 8701 - Traktory	
Stavební průmysl	HS 8413 - Čerpadla i se zař. měřicím, zdviže na kapaliny
	HS 8414 - Čerpadla, vývěvy, vzduchové kompresory aj.
	HS 8415 - Stroje, přístroje klimatizační
	HS 8431 - Součásti jeřábů, vozíků ap., buldozerů, fréz aj.
Důlní, těžební a ropný průmysl	HS 4010 - Pásky dopravníků, řemeny hnací, z kaučuku vulkan.
	HS 8428 - Zařízení ost. zdvihací, nakládací, manipulační
	HS 8429 - Buldozery, srovnávače, rypadla apod. s pohonem
Sklářský a keramický průmysl	HS 7010 - Demižóny, láhve, baňky, lékovky víčka aj. ze skla
Kovozpracovatelský průmysl	HS 7610 - Konstrukce hliníkové, části, desky, profily apod.
Nábytkářský průmysl	HS 9403 - Nábytek ostatní, části, součásti
	HS 9406 - Stavby montované
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 3003 - Léky neodměřené, kromě krve, antisér apod., vaty aj.
	HS 3004 - Léky odměřené, kromě krve, antisér apod., vaty aj.
	HS 9018 - Nástroje lékařské chirurgické, zubolékařské aj
	HS 9402 - Nábytek lékařský, chirurg. ap., pro holičství aj.

Senegal

V roce 2011 dosáhl meziroční růst HDP 1,7 %, což je nejnižší hodnota od roku 2002. Podle odhadů budoucího vývoje se však jedná o menší výkyv a v následujících letech by ekonomika měla růst jako v letech předcházejících (3–5 %). Míra inflace v posledních letech poměrně fluktovala a tento trend se předpokládá i nadále. V roce 2011 byla míra inflace 3,4 %. V zemi žije přes 13 mil. obyvatel, přičemž HDP na obyvatele je přibližně 1 000 USD. Nezaměstnanost činí 10 %. Běžný účet se nachází mírně v deficitu.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	1,7	3,4	3,5	4,5	4,6	5,1
HDP/obyv. (USD)	1 078	1 023	1 048	1 092	1 126	1 182
Míra inflace (%)	3,4	1,4	0,7	-0,5	1,5	1,4
Nezaměstnanost (%)	10,2	10,4	10,3	–	–	–
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-1,1	-1,5	-1,5	-1,6	-1,6	-1,7
Populace (mil.)	13,3	13,7	14,1	14,5	15,0	15,4
Konkurenceschopnost	111/142	117/144	113/148	112/144		
Exportní riziko OECD			6/7	6/7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, SB, WEF

- ▶ V současné době jedná Evropská unie se Senegalem o dohodě o ekonomickém partnerství.
- ▶ Exportní riziko podle OECD je 6/7.

Vývoz ČR do Senegalu 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
5208	Tkaniny bavlněné nad 85%, do 200 g.m ⁻²	528 977	78,8	413 099	28,1
4804	Papír aj., nenatíraný, ne k popisování, ne k hyg. účelům	80 578	12,0	76 570	5,2
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	26 353	3,9	17 320	52,2
6505	Klobouky aj. pletené, háčkované, sítky na vlasy	*	—	*	—
3102	Hnojiva minerální nebo chemická dusíkatá	3 562	0,5	2 840	25,4
8474	Stroje k třídění prosévání ap. zemin kamenů aj.	2 228	0,3	2 736	-18,6
8517	Přístroje telefon., ost. přístr. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. nev.	1 712	0,3	1 871	-8,5
9405	Svítlidla, reklamy, ukazatele apod. světelné	1 558	0,2	47	3 214,9
8311	Dráty tyčky aj. k pájení sváření ap. z kovů	965	0,1	1 020	-5,4
3917	Trouby, trubky, hadice, příslušenství, z plastů	787	0,1	—	—
Celkem TOP 10		646 720	96,4	515 503	25,5
Celkem vývoz		670 935		563 437	19,1

* Individuální hodnota

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR ze Senegalu 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
0702	Rajčata čerstvá, chlazená	17 279	61,9	3 451	400,7
5601	Vata z materiálů textilních vláknů do 5 mm	2 405	8,6	—	—
0806	Hrozny vinné čerstvé, sušené	2 326	8,3	1 127	106,4
2508	Jíly ostatní kyanit ap jíly šamotové dinasové	2 127	7,6	1 997	6,5
0804	Datle, fíky, ananas, avocato apod. čerstvé, sušené	619	2,2	299	107,0
0709	Zelenina ostatní čerstvá, chlazená	531	1,9	56	848,2
8542	Obvody integrované elektronické	477	1,7	—	—
1106	Mouka, krupice z luštěnin, manioku a p. ovoce aj.	462	1,7	376	22,9
0807	Melouny (vč. vodních melounů)	380	1,4	72	427,8
8306	Zvony gongy sošky rámečky ap z kovů obecných	304	1,1	—	—
Celkem TOP 10		26 910	96,4	7 378	264,7
Celkem dovoz		27 906		7 840	255,9

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Energetický průmysl

V rámci snahy o řešení stále dotované výroby el. energie je cílem dosažení diverzifikace zdrojů, vzhledem ke klimatickým podmínkám je solární energie v zemi prioritou. Předpokládané st. subvence 66 mld. FCFA. V návaznosti na vrtání studní, poptávané vodní čerpadla. Potenciál mají turbíny, generátory, čerpadla, kotle atd. I přes rozsáhlé plány na posílení, modernizaci a diversifikaci energetiky stále dochází k častým výpadkům proudu. Potenciál mají generátory, akumulátory, kondenzátory atd. V zájmu snahy o elektrifikaci většího území, rekonstrukci a rozšíření distribučních sítí (cílem je dosáhnout 60 % v r. 2016) předpokládané náklady 25,1 mld. FCFA.

► Služby

Možnosti se nabízejí v novém městském centru (Diamnadio Pole urbain) mezi novým letištěm a Dakarem – předpoklad 15 934 bytů do r. 2018, v současnosti je zde účast 5 developerů. Potenciál má dále výstavba a provozování turistických zařízení. Jedním z cílů PSE je i vznik „Turistických integrovaných zón“ v hodnotě 4 mld. FCFA (např. Pointe Sarene – otevření plánováno na r. 2016). Možnost využití industriální zóny – vzniká v Diamnadio na 52 ha a nabízí daňová zvýhodnění pro investory a podnikatele atd.

► Strojírenský průmysl

Stát předpokládá zřízení dalších 300 studní v hodnotě 3 mld. FCFA. Vzhledem ke klimatickým podmínkám a plánu na rozvoj zemědělství se jedná o projekt zásadního významu. V letošním roce vyplatí pojišťovna Arc limited Senegalu 25 mil. USD jako náhradu škody za jako náhradu za nedostatek srážek. Nabízí se taky např. možnosti pro zpracování textilií a obalů – zpracovatelské jednotky, zpracování tex. vláken, balicí stroje.

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Senegal plánuje modernizaci zdravotnictví s vyčleněným rozpočtem 3 mld. FCFA. Rostoucí poptávka je zaznamenána především po přístrojích pro chemické rozборы.

► Zemědělský a potravinářský průmysl

Jedním z cílů PSE je dosažení potravinové „bezpečnosti“, rozvoj malých farem je považován za hlavní cestu k tomuto cíli. Možnosti jsou především v oblasti pěstování zeleniny, zvláště bahenních kultur, ovoce, rýže (v rámci Národního programu soběstačnosti v pěstování rýže), prosa a pěstování dobytka. Poptávaná je zemědělská technika pro malá rodinná hospodářství (malé traktory a další vybavení). Kvůli chybějícím technologiím a zpracovatelským linkám zpracovává Senegal jen mizivou část své produkce. Konzervované produkty dováží.

► Železniční doprava

Jedná se o prioritní oblast vytyčenou „státním rozvojovým plánem“ PSE (Plan Sénégal émergent) – jde o obnovu původní železniční sítě na trati Dakar nové letiště Blaise Diagne (rozpočet 10 mld. FCFA), a Dakar Bamako (10 mld. FCFA).

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Železniční doprava	HS 7302 - Materiál pro stavbu tratí železnič., tramvaj.
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 9027 - Přístr. pro rozborů fyzikál., chemic. aj., mikrotomy
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 8432 - Stroje, nářadí pro zemědělství, lesnictví ap.
	HS 8437 - Stroje pro čištění, třídění ap., semen, zrní aj
	HS 8701 - Traktory
Energetický průmysl	HS 2716 - Energie elektrická
	HS 8413 - Čerpadla i se zař. měřícím, zdviže na kapaliny
	HS 8501 - Elektrické motory a generátory
Strojírenský průmysl	HS 8459 - Stroje obráběcí pro vrtání, frézování, řezání apod.
Služby	CPA 41 - Budovy a výstavba budov

Tanzanie

V poslední dekádě vykazuje Tanzanie stabilní růst ekonomiky (meziroční růst HDP v jednotlivých letech dosahoval hodnot 6–8 %), v roce 2012 se jednalo o 7 %. V tomto trendu by měla země i nadále pokračovat. Míra inflace byla v roce 2013 7,9 %, nadále by měla její hodnota klesat. V Tanzanii žije přibližně 45 mil. obyvatel, v roce 2012 činil HDP na obyvatele 633 USD. Nezaměstnanost je dle dostupných zdrojů 3,5 %. Běžný účet je dlouhodobě deficitní.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	6,4	6,9	7,0	7,2	7,0	7,1
HDP/obyv. (USD)	544	633	719	768	820	876
Míra inflace (%)	12,7	16,0	7,9	5,9	4,9	4,9
Nezaměstnanost (%)	3,5	3,5	3,5	–	–	–
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-3,5	-4,5	-4,6	-5,0	-5,3	-5,5
Populace (mil.)	43,9	44,9	46,3	47,7	49,1	50,6
Konkurenceschopnost	120/142	120/144	125/148	121/144		
Exportní riziko OECD			6/7	6/7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, SB, WEF

- ▶ V současnosti jedná Evropská unie s Tanzanií o dohodě o ekonomickém partnerství.
- ▶ Exportní riziko podle OECD je 6/7.

Vývoz ČR do Tanzanie 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	112 150	39,4	61 480	82,42
8501	Elektrické motory a generátory	35 351	12,4	189	18 604,23
6309	Oděvy obnošené a jiné výrobky textilní opotřebené	31 675	11,1	23 783	33,18
8517	Přístroje telefon., ost. příst. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	22 934	8,1	24 499	-6,39
9403	Nábytek ostatní, části, součásti	11 647	4,1	–	–
8473	Části strojů psacích, počítačích, pro aut. zprac. dat	7 255	2,5	1 990	264,57
7225	Výrobky válc. z oceli legované ost., nad 600 mm	5 568	2,0	1 078	416,51
2837	Kyanidy, kyanid-oxidy a kyanidy komplexní	*	–	*	–
8503	Části motorů, elektr. generátorů, soustrojí ap.	2 715	1,0	–	–
8443	Stroje, příst. pro tisk s pomůckami HS 8442 (vč. kopírek, faxů); části	2 649	0,9	148	1 689,86
Celkem TOP 10		231 944	81,5	113 167	104,96
Celkem vývoz		284 546		172 325	65,12

* Individuální hodnota

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Tanzanie 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
2401	Nezpracovaný tabák; tabákový odpad	147 067	90,7	94 834	55,1
0304	Filé aj. maso rybí, čerstvé, chlazené, zmrazené	2 289	1,4	2 506	-8,7
7103	Drahokamy, polodrahokamy i opracované apod.	2 004	1,2	2 372	-15,5
0801	Ořechy kokosové, para, akužové, čerstvé, sušené	1 787	1,1	–	–
2106	Potravinové přípravky jinde neuvedené	1 759	1,1	2 868	-38,7
5607	Motouzy, šňůry, provazy, lana i splétané apod.	1 393	0,9	–	–
8704	Motorová vozidla pro přepravu nákladu	1 071	0,7	–	–
6111	Oděvy doplňky kojenecké pletené háčkované	448	0,3	299	49,8
0910	Zázvor šafrán tymián bobk list kari aj koření	407	0,3	–	–
0907	Hřebíček plody květ stopky	332	0,2	–	–
Celkem TOP 10		158 557	97,8	102 879	54,1
Celkem dovoz		162 081		116 501	39,1

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Automobilová doprava

Silniční doprava je hlavní formou dopravy v Tanzanii (75 % nákladní dopravy se realizuje na silnicích), v zemi za asistence donorů probíhá rozsáhlá oprava zanedbané sítě.

► Elektrotechnika

Telekomunikační sektor je jedním z nejrychleji rostoucích odvětví (v roce 2013 vykázal růst 22 %).

► Energetický průmysl

Energetická soustava je nedostatečná a ve velmi špatném stavu a zdaleka nestačí krýt vysokou poptávku; vláda se situaci přednostně věnuje ve svém pětiletém rozvojovém plánu National Strategy for Growth and Reduction of Poverty – nedostatek elektrické energie je hlavní překážkou ekonomických aktivit.

► Stavební průmysl

Sektor stavebnictví vykazuje během posledních let stabilní růst na úrovni 8 %, který má pokračovat i v nadcházejících letech (do r. 2019); tento růst je dán vysokými investicemi do výstavby nedostatečné infrastruktury (silnice, mosty, železnice) a zejména do projektů v oblasti energetiky a těžby plynu; svůj podíl má také výstavba obytných komplexů a komerčních budov.

► Textilní a obuvnický průmysl

Jedná se o tradiční odvětví domácí výroby, kde je předpoklad opakované poptávky po strojovém zařízení.

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Výdaje na zdravotnictví vykazují růst, na kterém mají aktuálně hlavní podíl donorské příspěvky (účast vlády zůstává konstantní na úrovni 7 %).

► Zemědělský a potravinářský průmysl

Nejdůležitější sektor ekonomiky, který vytváří čtvrtinu HDP země, zajišťuje 85 % vývozu a zaměstnává 80 % pracovní síly; vláda vydává na rozvoj zemědělství 7 % svého rozpočtu; růst sektoru je dán zejména produkcí základních komodit (Kukuřice, kasava), je předpoklad intenzifikace pěstování základních komodit pomocí aplikace hnojiv a použití strojového zařízení, tak v případě zpracování potravinářské produkce, mlékárenství a nápojů.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Automobilová doprava	HS 8704 - Motorová vozidla pro přepravu nákladu
	HS 8705 - Motorová vozidla pro zvláštní účely
	HS 8708 - Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Energetický průmysl	HS 8501 - Elektrické motory a generátory
	HS 8502 - Soustrojí generátorová, elektr. měniče rotační
	HS 8544 - Dráty, kabely, vodiče elektr. ost., izolované, aj.
Elektrotechnika	HS 8517 - Přístroje telefon., ost. příst. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 3103 - Hnojiva minerální nebo chemická fosforečná
	HS 8422 - Myčky, stroje k čištění, plnění ap., lahví aj.
	HS 8432 - Stroje, nářadí pro zemědělství, lesnictví ap.
	HS 8433 - Stroje, zařízení žací, mláticí, sekačky trávy ap.
	HS 8434 - Stroje, přístroje dojící, mlékárenské
	HS 8435 - Lisy, drtiče ap., stroje pro výrobu vín, moštů ap.
	HS 8436 - Stroje ost. pro zemědělství, lesnictví ap., líhně
	HS 8438 - Stroje pro prům. přípravu a výrobu potravin aj.
	HS 8478 - Stroje a příst. pro přípravu a zpracování tabáku
	HS 8701 - Traktory
Textilní a obuvnický průmysl	HS 8444 - Stroje k tvarování, stříhání ap., mat. textilních
	HS 8445 - Stroje pro přípravu vláken, spřádání aj. přízí
	HS 8446 - Stavy tkalcovské
	HS 8447 - Stroje, stavy pletací, stroje na výrobu tylu, ap.
	HS 8448 - Zařízení přídavná stavů, strojů na spřádání ap.
HS 8449 - Stroje k výrobě, úpravě plsti, textilu netkan.	
Stavební průmysl	HS 7213 - Tyče, pruty ze železa n. oceli neleg., válc. za tepla
	HS 7304 - Trouby, duté profily ap., bezešvé, ze železa, oceli
	HS 7308 - Konstrukce, části, desky, tyče aj. ze železa n. oceli
	HS 7326 - Výrobky ostatní, ze železa n. oceli
	HS 8413 - Čerpadla i se zař. měřícím, zdviže na kapaliny
	HS 8414 - Čerpadla, vývěvy, vzduchové kompresory aj.
	HS 8415 - Stroje, přístroje klimatizační
	HS 8428 - Zařízení ost. zdvihací, nakládací, manipulační
	HS 8429 - Buldozery, srovnávače, rypadla apod. s pohonem
	HS 8431 - Součásti jeřábů, vozíků ap., buldozerů, fréz aj.
HS 9406 - Stavby montované	
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 3003 - Léky neodměřené, kromě krve, antisér apod., vaty aj.
	HS 3004 - Léky odměřené, kromě krve, antisér apod., vaty aj.
	HS 9018 - Nástroje lékařské chirurgické, zubolékařské aj.

Tunisko

V poslední dekádě dosáhlo Tunisko nejvyšší hodnoty růstu HDP v roce 2007 (6,3 %). Poté lze pozorovat postupný pokles hodnot do roku 2011 (-1,9 %). V roce 2012 se opět ekonomický růst zrychlil (3,7 %). V Tunisku se nadále očekává opětovné zpomalení růstu a následný růst hodnot. Míra inflace v posledních letech fluktuuje mezi 3,5 a 6 %, podobný trend se předpokládá i do budoucna. V zemi žije odhadem přes 10 mil. obyvatel, HDP na obyvatele přesahuje 4 000 USD. Nezaměstnanost je v zemi vysoká (v roce 2013 činila 16,7 %). Běžný účet je deficitní.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	-1,9	3,7	2,3	2,8	3,7	4,5
HDP/obyv. (USD)	4 305	4 198	4 317	4 467	4 503	4 586
Míra inflace (%)	4,4	3,5	5,6	6,1	5,7	5,0
Nezaměstnanost (%)	13,0	18,9	16,7	15,3	15,3	15,0
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-2,1	-3,4	-3,7	-4,0	-3,8	-3,3
Populace (mil.)	10,5	10,7	10,8	10,9	11,0	11,1
Konkurenceschopnost	–	–	83/148	87/144		
Exportní riziko OECD			4/7	4/7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF

- ▶ Evropská unie v minulosti uzavřela s Tuniskem asociační dohodu a připravuje se na jednání o zóně volného obchodu.
- ▶ Exportní riziko podle OECD je 4/7.

Vývoz ČR do Tuniska 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8538	Části přístř. k ochraně ap. obvodů, rozvaděčů aj.	303 766	17,8	297 102	2,2
8544	Dráty, kabely, vodiče elektr. ost., izolované, aj.	254 739	14,9	175 325	45,3
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	157 571	9,2	94 362	67,0
8536	Zařízení el. k ochraně, spínání el. obvodů, < 1000V; konekt. pro opt. vlákna	89 968	5,3	106 974	-15,9
3901	Polymery ethyleny v primárních formách	87 067	5,1	103 383	-15,8
8419	Stroje ke zpracování materiálů změnou teplot	73 232	4,3	7 295	903,9
3917	Trouby, trubky, hadice, příslušenství, z plastů	53 687	3,1	50 698	5,9
5603	Textilie netkané i impregnované, laminované aj.	38 295	2,2	32 683	17,2
7607	Fólie hliníkové o síle pod 0,2 mm	37 103	2,2	25 537	45,3
8547	Části izolační pro stroje, el. trubky izolační	35 737	2,1	66 783	-46,5
Celkem TOP 10		1 131 165	66,3	960 142	17,8
Celkem vývoz		1 704 973		1 527 440	11,6

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Tuniska 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8544	Dráty, kabely, vodiče elektr. ost., izolované, aj.	1 620 185	53,4	1 116 088	45,2
8409	Části, součásti pro motory pístové	473 464	15,6	450 757	5,0
8536	Zařízení el. k ochraně, spínání el. obvodů, < 1000V; konekt. pro opt. vlákna	85 023	2,8	48 828	74,1
6403	Obuv se svrškem z usně	77 210	2,5	77 357	-0,2
6204	Kostýmy, šaty, sukně, kalhoty ap., dámské a dívčí	62 374	2,1	53 095	17,5
6203	Obleky, kalhoty, komplety ap. pánské i chlapec.	62 045	2,0	77 357	-19,8
8421	Odstředivky, přístroje k filtrování, čištění	45 774	1,5	18 608	146,0
8512	Přístroje elektr. osvětlovací aj., stěrače ap.	35 717	1,2	4 426	707,0
8542	Obvody integrované elektronické	34 994	1,2	309	11 224,9
8517	Přístroje telefon., ost. přístř. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	32 567	1,1	14 535	124,1
Celkem TOP 10		2 529 353	83,4	1 861 360	35,9
Celkem dovoz		3 032 206		2 273 995	33,3

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Automobilová doprava

Pro Tunisko je v současné době nezbytná orientace na sektory s vysokou tržní přidanou hodnotou. To platí zejména pro automobilový průmysl. Tunisko vyváží automobilové komponenty. Země má však předpoklad pro kompletní výrobu automobilů. Po politických změnách v roce 2011 se částečně uvolnil trh s dovozem a prodejem osobních vozů, který do té doby ovládal bývalý prezidentský režim. Někteří světoví výrobci již na tuto změnu reagovali. Vzhledem k plánům na modernizaci a dobudování silniční infrastruktury bude Tunisko potřebovat nákladní vozy a stavební stroje. Tuniská vláda rovněž usiluje o modernizaci a dobudování autobusových linek, což předpokládá kompletní dodávky zařízení a dopravních prostředků.

► Energetický průmysl

Sektoru dominuje především výroba elektřiny a transport plynu, v menší míře těžba ropy a plynu. Tunisko v roce 2015 přijme novou energetickou strategii do roku 2030, ve které bude klást důraz na obnovitelné zdroje energie, především solární a větrné. Pro omezení závislosti na dovozu elektřiny z Alžírsko bude Tunisko pravděpodobně využívat i elektřinu získávanou z dováženého uhlí. Plánované jsou projekty na výstavbu elektrárny v Mornaguia, modernizaci stávající přenosové sítě a založení nového dolu na dobývání fosfátů v Gafse v celkovém objemu USD 735 mil.

► Chemický průmysl, kovozpracovatelský průmysl, stavební průmysl

Tunisko je tradičním vývozcem kabelových svazků a komponentů pro automobilový a letecký průmysl, pro které spotřebovává železné, ocelové a hliníkové produkty. Dále tyto produkty využívá ve stavebním a těžebním průmyslu. Výrobky z hliníku, zejména obalový materiál poptává především mlékárenský průmysl. Montované stavby jsou využitelné v případě výstavby nízkonákladového sociálního bydlení, administrativních a skladovacích prostor.

► Obranný průmysl

V roce 2015 Tunisko podstatně navýší státní výdaje na dovybavení obranných složek. V nejbližších letech čeká tuniské ozbrojené síly modernizace. ČR může mimo jiné v budoucnu navázat na úspěšné dodávky v oblasti leteckého průmyslu a reagovat na možnou výměnu cvičných letounů české výroby.

► Vodohospodářství, odpadní průmysl

Tunisko má prozatím dostatečné podzemní zdroje pitné vody, které jsou však dlouhodobě nešetrně využívány. Expertní analýzy tvrdí, že do roku 2030 může dojít k jejich kritickému snížení. Tunisko tak musí zdroje diverzifikovat a investovat do technologií na odsolování mořské vody. Plánovaná je modernizace vodovodního řádu v regionech Cap Bon a Sfax, výstavba odsolovací stanice v regionu Gabes a výstavba vodní nádrže v regionu El Kef. Zároveň je třeba modernizovat a dobudovat systém nakládání s komunálním a průmyslovým odpadem výstavbou chybějících spaloven odpadu.

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Stávající zdravotnická infrastruktura nutně potřebuje modernizovat (civilní a vojenská nemocniční zařízení). Výhledově Tunisko chce investovat do výstavby tří nových krajských nemocnic v regionech Tunis, Beja, Gafsa v celkovém objemu USD 278 mil. Nedostatečnou péči ve státním sektoru nahrazují soukromé kliniky, jejichž síť se zejména po roce 2011 rozšiřuje. Klientelu tuniským soukromým nemocnicím zajišťuje domácí klientela a klienti z okolních zemí (Libye) a zemí Zálivu. Tunisko se rovněž profiluje v plastické chirurgie a wellness, kterou vyhledává klientela z EU.

► Zemědělský a potravinářský průmysl

Spotřeba mléčných výrobků v Tunisku neustále roste. Tunisko patří mezi dovozce sušeného mléka, výrobce a vývozce mléčných produktů. Vzhledem k dočasné populační explozi, kterou způsobuje příliv poměrně majetných Libyjců, je předpoklad dlouhodobě vyšší poptávka po potravinářských a zemědělských výrobcích. Vzhledem ke klimatickým podmínkám a náboženským zvyklostem spatřujeme potenciál v segmentu ne/slazených nealkoholických nápojů.

► Železniční doprava

Tuniská vláda usiluje o modernizaci a dobudování tramvajových a železničních linek, což předpokládá kompletní dodávky zařízení a dopravních prostředků. Aktuálně se jedná o vyhlášení státního tendru na dokončení projektu tramvajových linek pro hl. město Tunis a železnice spojující Tunis s vnitřními regiony.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Chemický průmysl	HS 3402 - Prostředky povrchově aktivní prací, čisticí aj
Kovozpracovatelský průmysl	HS 7213 - Tyče, pruty ze železa n. oceli neleg., válc. za tepla
	HS 7616 - Výrobky ostatní z hliníku
	HS 8301 - Zámky i visací závěry, klíče, z kovů obecných
Stavební průmysl	HS 9406 - Stavby montované
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 0402 - Mléko, smetana zahuštěná, slazená
	HS 0406 - Sýry, tvaroh
	HS 1701 - Třtinový nebo řepný cukr a chemicky čistá sacharóza
	HS 1702 - Cukry ostatní, sirupy cukerné, med umělý, melasy
	HS 2202 - Voda, vody minerální, sodovky, s přídavkem cukru či sladidel, ne šťávy
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 3003 - Léky neodměřené, kromě krve, antisér apod., vaty aj.
	HS 7017 - Sklo pro účely zdravot., farmaceut., laboratorní
	HS 8713 - Vozíky pro invalidy i s motorem nebo jiným pohonem
	HS 9402 - Nábytek lékařský, chirurg. ap., pro holičství aj.
Energetický průmysl	HS 8413 - Čerpadla i se zař. měřícím, zdviže na kapaliny
	HS 8504 - Transformátory, el měniče, statické induktoři

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Automobilová doprava	HS 8704 - Motorová vozidla pro přepravu nákladu
Železniční doprava	HS 8606 - Žel. nebo tram. nákl. vozy a vagony, bez vlastního pohonu:
	HS 8608 - Materiál kolejový svrškový, bezp. a sign. dopravní zařízení
Vodohospodářství, odpadní průmysl	HS 8410 - Turbiny, kola vodní, regulátory
	HS 8421 - Odstředivky, přístroje k filtrování, čištění
Obranný průmysl	HS 8411 - Motory proudové, pohony turbovrtulové a ostatní plynové turbíny
	HS 8704 - Motorová vozidla pro přepravu nákladu
	HS 8710 - Tanky aj. bojová obrněná vozidla i se zbraněmi
	HS 9301 - Zbraně vojenské, jiné než sečné, bodné, revolvery, pistole

Uganda

V poslední dekádě dosahoval meziroční růst HDP v některých letech i 10 %. K největšímu zpomalení růstu ekonomiky došlo v roce 2012, kdy růst HDP dosáhl hodnoty 2,8 %. V roce 2013 byl již meziroční růst HDP 5,8 % a v dalších letech se očekává rostoucí trend tohoto ukazatele. Míra inflace v Ugandě vykazuje klesající trend, v roce 2014 byla 5,5 %. V Ugandě žije kolem 37 mil. obyvatel, HDP na obyvatele v roce 2013 dosáhl 623 USD. Nezaměstnanost činí přibližně 4 %. Běžný účet je dlouhodobě deficitní.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	6,2	2,8	5,8	5,9	6,3	6,5
HDP/obyv. (USD)	528	596	623	686	685	707
Míra inflace (%)	18,7	14,0	5,0	5,5	5,9	5,3
Nezaměstnanost (%)	4,2	4,2	3,8	–	–	–
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-2,2	-2,0	-2,0	-2,7	-2,8	-2,8
Populace (mil.)	34,5	35,6	36,8	38,0	39,3	40,6
Konkurenceschopnost	121/142	123/144	129/148	122/144		
Exportní riziko OECD			6/7	6,7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, SB, WEF

- ▶ V současnosti jedná Evropská unie s Ugandou o dohodě o ekonomickém partnerství.
- ▶ Exportní riziko podle OECD je 6/7.

Vývoz ČR do Ugandy 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8411	Motory proudové, pohony turbovrtulové a ostatní plynové turbíny	89 224	41,1	19 875	348,9
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	59 055	27,2	32 061	84,2
6309	Oděvy obnošené a jiné výrobky textilní opotřeбенé	17 758	8,2	14 859	19,5
8517	Přístroje telefon., ost. přístř. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	5 147	2,4	6 084	-15,4
8704	Motorová vozidla pro přepravu nákladu	4 281	2,0	—	—
8438	Stroje pro prům. přípravu a výrobu potravin aj.	3 686	1,7	—	—
8803	Části a součásti motor. a bezmotor. prostředků pro létání	3 334	1,5	3 466	-3,8
8451	Stroje na praní, žehlení, barvení ap.. látek, přízí	2 977	1,4	0	—
8473	Části strojů psacích, počítačích, pro aut. zprac. dat	2 401	1,1	438	448,2
7326	Výrobky ostatní ze železa n. oceli	2 306	1,1	5	46 020,0
Celkem TOP 10		190 169	87,5	76 788	147,7
Celkem vývoz		217 246		149 284	45,5

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Ugandy 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
0901	Káva i pražená, dekofeinovaná, slupky, náhražky	10 552	27,6	14 565	-27,6
8411	Motory proudové, pohony turbovrtulové a ostatní plynové turbínyostatní plynové turbínyYYY	10 448	27,4	11 333	-7,8
0304	Filé aj. maso rybí, čerstvé, chlazené, zmrazené	5 854	15,3	1 311	346,5
8105	Lech kobaltový aj meziprodukty kobalt výrobky	3 524	9,2	1 118	215,2
0602	Rostliny živé ostatní řízky rouby podhoubí	1 624	4,3	1 365	19,0
0302	Ryby čerstvé chlazené ne filé aj rybí maso	983	2,6	—	—
0905	Vanilka	396	1,0	630	-37,1
0709	Zelenina ostatní čerstvá, chlazená	223	0,6	778	-71,3
9403	Nábytek ostatní, části, součásti	216	0,6	—	—
8803	Části a součásti motor. a bezmotor. prostř. pro létání	137	0,4	448	-69,4
Celkem TOP 10		33 957	88,9	31 548	7,6
Celkem dovoz		38 192		37 870	0,9

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Automobilová doprava

Poptávka po dopravních prostředcích vyplývá z prioritního postavení sektorů zemědělství a stavebnictví.

► Energetický průmysl

V oblasti energetiky je realizováno několik hydroenergetických projektů, které po svém dokončení zdvojnásobí instalovanou kapacitu energetické sítě (680 MW v r. 2013, z toho 2/3 je generováno vodními elektrárnami); tento stav poskytuje příležitost pro subdodávky.

► Obranný průmysl

Potenciál pro dodávky obranného průmyslu vyplývá z působení ugandských jednotek v Jižním Súdánu (za předpokladu neexistence embarga). Potenciální jsou zejména střelné zbraně využívající výbuchu, dále bomby, granáty, miny atp.

► Stavební průmysl

Stavebnictví je díky vládním investicím i příspěvkům Světové banky a EU na infrastrukturní projekty nejrychleji rostoucím sektorem (růst 8 % v r. 2013); projekty zahrnují výstavbu silnic, železnic, přenosových vedení a produktovodů. Sektor nepokrývá místní poptávku, žádané jsou stavební materiály, např. cement, střešní krytiny, zpevňující tyče aj.

► Textilní a obuvnický průmysl

Jedná se o tradiční odvětví domácí výroby, kde je předpoklad opakované poptávky po strojovém zařízení, např. při výrobě vláken, tylu aj. Rostoucí poptávku vykazují stroje na zpracování tabáku.

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Ministerstvo zdravotnictví vypracovalo dlouhodobé (National Health Policy 2011–2020) a střednědobé (Health Sector Strategic and Investment Plan 2011–2015) plány rozvoje zdravotnického sektoru; plán HSSIP předpokládá zdvojnásobení dodávek farmaceutik a zdravotnického zařízení.

► Zemědělský a potravinářský průmysl

Zemědělství je základním sektorem ekonomiky, zaměstnává 80 % pracovní síly, avšak na HDP se podílí pouze jednou čtvrtinou. Používané metody jsou překážkou růstu produktivity práce v sektoru; vláda ve svém Národním plánu rozvoje (National Development Plan 2011–2015) stanovila prioritní zemědělské a potravinářské komodity, které se mají stát součástí globálních hodnotových řetězců. V rámci rozvoje se proto jeví potenciálním import relevantních strojů a vybavení.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Automobilová doprava	HS 8705 - Motorová vozidla pro zvláštní účely
	HS 8708 - Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705
Energetický průmysl	HS 8536 - Zař. el. k ochraně, spínání el. obvodů, < 1000V; konekt. pro opt. vlákna
	HS 8537 - Rozvaděče, panely, rozvodné stoly aj., ovládací
Stavební průmysl	HS 8429 - Buldozery, srovnávače, rypadla apod. s pohonem
	HS 8431 - Součásti jeřábů, vozíků ap., buldozerů, fréz aj.
Obranný průmysl	HS 9302 - Revolvery, pistole, ne jiné střelné zbraně
	HS 9303 - Zbraně střelné, zařiz. využívající výbuchu ost.
	HS 9304 - Zbraně ostatní, ne zbraně sečné bodné
	HS 9305 - Části příslušenství zbraní, revolverů, pistolí
	HS 9306 - Bomby, granáty, miny, náboje ap., střelivo ostatní
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 8422 - Myčky, stroje k čištění, plnění ap., lahví aj.
	HS 8432 - Stroje, nářadí pro zemědělství, lesnictví ap.
	HS 8434 - Stroje, přístroje dojící, mlékárenské
	HS 8435 - Lisy, drtiče ap., stroje pro výrobu vín, moštů ap.
	HS 8478 - Stroje a příst. pro přípravu a zpracování tabáku
	HS 8701 - Traktory
Textilní a obuvnický průmysl	HS 8438 - Stroje pro prům. přípravu a výrobu potravin aj.
	HS 8445 - Stroje pro přípravu vláken, spřádání aj. přízí
	HS 8447 - Stroje, stavy pletací, stroje na výrobu tylu, ap.
	HS 8448 - Zařízení přídavná stavů, strojů na spřádání ap.
	HS 8449 - Stroje k výrobě, úpravě plsti, textilu netkan.
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 3003 - Léky neodměřené, kromě krve, antisér apod., vaty aj.
	HS 7013 - Sklo stolní domácké, kuchyňské aj. zboží
	HS 9018 - Nástroje lékařské chirurgické, zubolékařské aj

Zambie

V poslední dekádě lze sledovat u Zambie rostoucí trend růstu HDP, vrchol byl dosažen v roce 2010 (10,3 %). Poté se meziroční růst HDP pohyboval kolem 6 % (v roce 2013 6,7 %). Do budoucna se očekává mírné zvýšení růstu HDP. Míra inflace dosáhla v Zambii v roce 2013 hodnoty 7 %. V zemi podle odhadů žije přibližně 15 mil. obyvatel, HDP na obyvatele vykazoval hodnotu 1 705 USD v roce 2014. Nezaměstnanost činí přibližně 13 %. Běžný účet je vyrovnaný.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	6,4	6,8	6,7	6,5	7,2	7,7
HDP/obyv. (USD)	1 741	1 770	1 845	1 705	1 860	1 986
Míra inflace (%)	8,7	6,6	7,0	8,0	7,8	6,5
Nezaměstnanost (%)	13,2	13,1	13,3	–	–	–
Bilance běžného účtu (mld. USD)	0,7	0,8	0,2	0,5	0,7	0,8
Populace (mil.)	13,6	14,1	14,5	15,0	15,5	16,0
Konkurenceschopnost	113/142	102/144	93/148	96/144		
Exportní riziko OECD			5/7	5/7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, SB, WEF

- ▶ V současnosti by měla probíhat jednání o dohodě o ekonomickém partnerství s EU.
- ▶ Exportní riziko podle OECD je 5/7.

Vývoz ČR do Zambie 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8474	Stroje k třídění prosévání ap. zemin kamenů aj.	16 925	21,3	–	–
8477	Stroje na zpracování kaučuku, plastů jinde. neuv.	12 431	15,6	1 313	846,8
8402	Generátory pro výrobu vodní páry apod.	11 242	14,1	–	–
8517	Přístroje telefon., ost. přístř. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	9 983	12,5	8 010	24,6
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	8 748	11,0	25 134	-65,2
8445	Stroje pro přípravu vláken, sprádání aj. přízí	4 590	5,8	46	9 878,3
8446	Stavy tkalcovské	4 093	5,1	5 298	-22,7
8515	Přístroje pro pájení, svařování, laserové aj.	1 462	1,8	37	3 851,4
8415	Stroje, přístroje klimatizační	1 010	1,3	–	–
9024	Přístroje pro zkoušení tvrdosti aj. vlastností	810	1,0	–	–
Celkem TOP 10		71 294	89,6	39 838	79,0
Celkem vývoz		79 594		84 645	-6,0

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR ze Zambie 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8473	Části strojů psacích, počítačích, pro aut. zprac. dat	3 429	81,8	–	–
0106	Zvířata ostatní živá	474	11,3	274	73,0
0603	Květiny řezané na kytice ap., čerstvé, sušené aj.	122	2,9	85	43,5
9601	Slonovina rohovina korály aj látky výrobky	72	1,7	–	–
0901	Káva i pražená, dekofeinovaná, slupky, náhražky	16	0,4	31	-48,4
7118	Mince	12	0,3	–	–
0708	Luštěniny i vyluštěné čerstvé chlazené	5	0,1	9	-44,4
0810	Ovoce ostatní, čerstvé	3	0,1	4	-25,0
6204	Kostýmy, šaty, sukně, kalhoty ap., dámské a dívčí	2	0,0	–	–
6402	Obuv ostatní z kaučuku, plastů	2	0,0	–	–
Celkem TOP10		4 137	98,7	403	926,6
Celkem dovoz		4 192		1 378	204,2

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Kovo zpracovatelský průmysl, plasty a gumárenský průmysl

Těžební průmysl je stále nejdůležitějším pro místní ekonomiku. Nosným oborem je např. zpracování měděné rudy a ze zambijské strany potrvá zájem o strojní zařízení pro tuto oblast. Extrémní růst zaznamenal dovoz konstrukcí a částí ze železa a oceli. Hodnota importu příslušenství z plastů v roce 2013 vzrostla o polovinu a tato tendence potrvá.

► Stavební průmysl

Zohledněn by zřejmě měl být rozsáhlý plán rozvoje silniční infrastruktury Link Zambia 8000. Cílem již nyní postupně implementované politiky, v níž prezident Sata spatřuje jednu ze svých největších priorit, jsou rekonstrukce a výstavba nových silnic (v úhrnu 8000 km). I přes svou značnou neprůhlednost vytváří plán Link Zambia 8000 potenciál pro sektory stavebních strojů (8429, 8430). Zambijská poptávka po stavebních strojích od nástupu nynější vlády v některých sektorech i zněkolikanásobila. Zahraniční konkurence však na trhu již nejen dlouho působí, začíná sem přenášet i část výrobních kapacit.

► Zemědělský a potravinářský průmysl

S růstem zambijského zemědělství souvisí i strmě stoupající poptávka po zemědělské technice. Například u traktorů lze pozorovat téměř exponenciální růst dovozů z hodnoty 15 mil. USD v roce 2003 na 108 mil. USD v roce 2013. Obdobně se vyvíjí poptávka po strojích a nářadí pro zemědělství.

V rámci monitoringu komerční návaznosti projektů rozvojové spolupráce byl zaznamenán vysoký potenciál v chovatelském sektoru, konkrétně v oblasti umělé inseminace hospodářských zvířat. Produkce exportního hovězího masa v Zambii rychle roste (je to spojeno např. s přesídlením vyhnaných zimbabwských farmářů) a zambijská vláda pokračuje v rozšiřování sítě insemináčnických stanic. Díky kvalitnímu českému referenčnímu projektu existuje další prostor pro dodávky české laboratorní techniky (HS4: 9012, 9016 aj.) a dalšího přístrojového vybavení a spotřebního materiálu spojeného s umělou inseminací dobytka.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 0511 - Výrobky živočišného původu jen ne z mrtvých zvířat
	HS 8432 - Stroje, nářadí pro zemědělství, lesnictví ap.
	HS 8701 - Traktory
	HS 9012 - Mikroskopy jiné než optické difraktografy
	HS 9016 - Váhy o citlivosti 5 cg a citlivější, i závaží
Plasty a gumárenský průmysl	HS 3917 - Trouby, trubky, hadice, příslušenství, z plastů
Kovo zpracovatelský průmysl	HS 7214 - Tyče, pruty jiné ze železa n. oceli nelegované
	HS 7308 - Konstrukce, části, desky, tyče aj. ze železa n. oceli
Stavební průmysl	HS 8429 - Buldozery, srovnávače, rypadla apod. s pohonem
	HS 8430 - Stroje ost. srovnávací ap., pluhy, frézy sněžné
	HS 9406 - Stavby montované

Přehled oborových příležitostí

AMERIKA

Argentina

Argentina je jednou z největších ekonomik v Latinské Americe. V poslední dekádě ekonomika zaznamenávala růst HDP kolem 8 %, nicméně vývoj po globální finanční krizi je poněkud kolísavý. V následujících letech 2014 a 2015 má dle odhadů Mezinárodního měnového fondu dosahovat ekonomika země záporných hodnot růstu. Míra inflace se v posledních letech pohybovala okolo 10 %. Celková populace v Argentině se v roce 2013 dostala přes hodnotu 41 mil. obyvatel a pozvolna roste. HDP na obyvatele v roce 2013 činil 14 709 USD a v následujících letech se očekává pokles. Nezaměstnanost v zemi se v letech 2011–2013 pohybovala kolem 7 %. Běžný účet v roce 2013 zaznamenal hodnotu –4,9 mld. USD.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	8,6	0,9	2,9	-1,7	-1,5	–
HDP/obyv. (USD)	13 719	14 698	14 709	12 778	12 724	12 956
Míra inflace (%)	9,8	10,0	10,6	–	–	–
Nezaměstnanost (%)	7,2	7,2	7,1	8,8	9,0	9,2
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-4,1	-1,2	-4,9	-4,4	-6,0	-2,6
Populace (mil.)	40,6	41,0	41,5	42,0	42,4	42,9
Konkurenceschopnost	85/142	94/144	104/148	104/144		
Exportní riziko OECD			7/7	7/7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF

- ▶ Evropská unie vede obchodní jednání se sdružením Mercosur, jejímž je Argentina členem.
- ▶ Exportní riziko podle OECD: 7/7.

Vývoz ČR do Argentiny 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8517	Přístroje telefon., ost. přístř. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	618 778	30,9	765 633	-19,2
8501	Elektrické motory a generátory	165 186	8,2	31 023	432,5
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	68 151	3,4	87 661	-22,3
8414	Čerpadla, vývěvy, vzduchové kompresory aj.	58 289	2,9	63 115	-7,6
8411	Motory proudové, pohony turbovrtulové a ostatní plynové turbíny	55 244	2,8	35	157 740,0
8415	Stroje, přístroje klimatizační	54 465	2,7	85 176	-36,1
5603	Textilie netkané i impregnované, laminované aj.	50 896	2,5	351	14 400,3
4813	Papír cigaretový, i řezaný, ve tvaru složek ap.	42 776	2,1	32 665	31,0
8429	Buldozery, srovnávače, rypadla apod. s pohonem	41 153	2,1	46 632	-11,7
8536	Zařízení el. k ochraně, spínání el. obvodů, < 1000V; konekt. pro opt. vlákna	31 216	1,6	30 897	1,0
Celkem TOP 10		1 186 154	59,2	1 143 188	3,8
Celkem vývoz		2 003 117		1 928 500	3,9

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Argentiny 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	773 693	48,8	39 008	1 883,42
5101	Vlna, nemykaná, nečesaná	180 399	11,4	223 918	-19,44
1202	Oříšky arašídové, nepražené, jinak neupravené	78 393	4,9	84 139	-6,83
2008	Ovoce, ořechy aj. části rostlin jn.	61 102	3,9	45 541	34,17
0201	Maso hovězí, čerstvé, chlazené	52 496	3,3	43 316	21,19
0805	Plody citrusové, čerstvé, sušené	50 630	3,2	89 704	-43,56
1005	Kukuřice	45 702	2,9	52 506	-12,96
8409	Části, součásti pro motory pístové	38 247	2,4	15 794	142,16
5105	Vlna, chlupy zvířecí, jemné, hrubé, mykané, česané	36 948	2,3	45 694	-19,14
1006	Rýže	31 669	2,0	829	3 720,14
Celkem TOP 10		1 349 279	85,2	640 449	110,68
Celkem dovoz		1 583 986		925 493	71,15

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Energetický průmysl

Argentina má obrovský deficit ve výrobě a distribuci elektrické energie. Přestože udávaný instalovaný výkon je více než 32 000 MW, skutečná produkce nepřesahuje 25 000 MW. Ve výstavbě je několik menších tepelných elektráren, nicméně potřebám země zdaleka nedostačují. Musí se tedy modernizovat i starší, z nichž některé mají české technologie. Právě zde je prostor pro české firmy, které by se měly snažit své komparativní výhody využít. Také distribuční sítě jsou zastaralé a na jejich modernizaci půjdou v příštích letech velké finanční prostředky. Hlavní překážkou výstavby nových elektráren a modernizace přenosových sítí je regulace cen, které jsou hluboko pod výrobními náklady. Vláda si je toho vědoma a v posledních měsících zahájila proces zvyšování spotřebitelských cen s cílem dostat je na rentabilní úroveň. V posledních letech se rozvíjejí i obnovitelné zdroje, hlavně solární a eolické elektrárny, zajímavým oborem jsou i elektrárny zpracovávající biomasu. I tady je ale problém s jejich rentabilitou.

► Chemický průmysl

U doporučených položek lze spatřit stejnou charakteristiku: existence poptávky po těchto položkách se prolíná s českými kompetencemi a nenaplněným exportním potenciálem na argentinském trhu. Specifikem je, že Argentina povolí dovoz pouze u artiklů, které si neumí vyrobit sama.

► Služby

Argentina má mnoho schopných lidí v IT oboru, speciálně v programování. České firmy mohou využít absolventy technických vysokých škol. Jejich využití je ekonomicky výhodné jak z důvodu nižších platů než v ČR nebo jiných vyspělých zemích, tak i vzhledem k vysoké adaptibilitě.

► Strojírenský průmysl

Argentina je vyspělou průmyslovou zemí, rozvoj strojírenství je pro vládu prioritou. Jedním z potenciálních odběratelů je např. automobilový průmysl, který produkuje až 900 000 aut ročně. Zájem je i o těžební stroje (plošiny) a stroje a zařízení pro hornický průmysl.

► Železniční doprava

Modernizace železnic je velkou prioritou pro argentinskou vládu. Poměrně široká síť železnic byla v posledních dekadách zanedbávána, dnes zbývá pouhý zlomek tratí. Svršky a vozový park jsou zastaralé, jejich obnova si vyžádá rozsáhlé investice. Argentina uzavřela s Čínou kontrakt na dodávku tisíce vagónů, první již byly dodány na dlouhodobý úvěr. Možnosti pro české firmy se naskýtají v dodávkách svršků, výhybek, kol a signalizačních zařízení.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Energetický průmysl	HS 7308 - Konstrukce, části , desky, tyče aj. ze železa n. oceli
	HS 7309 - Nádrže, cisterny ap., ze železa n. oceli nad 300 l
	HS 8507 - Akumulátory elektrické, vč separátorů
Železniční doprava	HS 8607 - Části a součásti železničních nebo tramvajových lokomotiv nebo kolejových vozidel
Strojírenský průmysl	HS 8419 - Stroje ke zpracování materiálů změnou teplot
	HS 8428 - Zařízení ost. zdvihací, nakládací, manipulační
	HS 8431 - Součásti jeřábů, vozíků ap., buldozerů, fréz aj.
	HS 8438 - Stroje pro prům. přípravu a výrobu potravin aj.
	HS 8474 - Stroje k třídění prosévání ap. zemin kamenů aj.
	HS 8479 - Stroje mechanické s vlastní indiv. funkcí jinde. neuv.
Chemický průmysl	HS 2921 - Sloučeniny s aminovou funkcí
	HS 3206 - Barviva ost. , výrobky anorg. , použ. jako luminofor
Služby	CPA 62.01 - Služby programování
	CPA 62.02 - Poradenské služby v oblasti počítačů
	CPA 62.09 - Ostatní služby v oblasti informačních technologií a počítačů

Brazílie

Největší ekonomická mocnost v Latinské Americe v období před globální finanční krizí dosahovala růstu HDP od 3 do 6 %. Po oslabení ekonomiky v krizovém roce 2009 růst HDP dosáhl 7,5 % v roce 2010. V následujících letech ovšem nastal pokles těchto hodnot a v roce 2013 zaznamenala Brazílie 2,5 % růst HDP. Míra inflace byla v roce 2013 5,4 %. Brazílie je nejlidnatější zemí Jižní Ameriky s celkovou populací 201 mil. obyvatel a tento počet bude dle odhadů stále narůstat. HDP na obyvatele v roce 2013 činil 11 173 USD a nezaměstnanost 5,4 %. Běžný účet byl v roce 2013 v hlubokém deficitu -81,1 mld. USD.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	2,7	1,0	2,5	0,3	1,4	2,2
HDP/obyv. (USD)	12 536	11 281	11 173	11 067	11 527	11 979
Míra inflace (%)	6,6	5,4	6,2	6,3	5,9	5,6
Nezaměstnanost (%)	6,0	5,5	5,4	5,5	6,1	5,9
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-52,5	-54,2	-81,1	-79,6	-85,8	-89,0
Populace (mil.)	197,4	199,2	201,0	202,8	204,5	206,1
Konkurenceschopnost	53/142	48/144	56/148	57/144		
Exportní riziko OECD			3/7	3/7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MME, OECD, WEF

- ▶ Evropská unie vede obchodní jednání se sdružením Mercosur, jejímž je Brazílie členem.
- ▶ Exportní riziko podle OECD je 3/7.

Vývoz ČR do Brazílie 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	763 663	9,6	633 894	20,5
8413	Čerpadla i se zař. měřícím, zdviže na kapaliny	458 789	5,8	684 403	-33,0
4002	Kaučuk syntetický ap. směsi s kaučukem přírod.	442 129	5,6	435 049	1,6
8431	Součásti jeřábů, vozíků ap., buldozerů, fréz aj.	273 908	3,5	144 572	89,5
8536	Zařízení el. k ochraně, spínání el. obvodů, < 1000V; konekt. pro opt. vlákna	267 639	3,4	201 732	32,7
8803	Části a součásti motor. a bezmotor. prostředků pro létání	233 957	2,9	3 656	6 299,3
8544	Dráty, kabely, vodiče elektr. ost., izolované, aj.	224 270	2,8	220 049	1,9
8409	Části, součásti pro motory pístové	204 941	2,6	294 697	-30,5
3917	Trouby, trubky, hadice, příslušenství, z plastů	176 082	2,2	170 300	3,4
8704	Motorová vozidla pro přepravu nákladu	163 451	2,1	71 683	128,0
Celkem TOP 10		3 208 829	40,4	2 860 035	12,2
Celkem vývoz		7 938 491		8 347 942	-4,9

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Brazílie 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
0207	Maso droby drůbeží jedlé čerstv chlazené	891 086	14,2	1 088 537	-18,1
3004	Léky odměřené, kromě krve, antisept. apod., vaty aj.	726 866	11,5	612 889	18,6
1602	Přípravky, konzervy jiné, z masa, droby, krve	566 627	9,0	505 044	12,2
2207	Ethylalkohol nenedenurovaný, nad 80 %, ethylalkohol a destiláty denaturované	481 102	7,6	—	—
2401	Nezpracovaný tabák; tabákový odpad	422 705	6,7	322 329	31,1
0210	Maso droby jedlé solené ap moučky prášky	403 710	6,4	451 022	-10,5
0901	Káva i pražená, dekofeinovaná, slupky, náhražky	353 371	5,6	329 452	7,3
2304	Pokrutiny odpad po extrahování sojového oleje	283 336	4,5	335 945	-15,7
8409	Části, součásti pro motory pístové	210 554	3,3	164 226	28,2
2707	Olej, produkty destilace vysokoteplotních dehtů	*	—	—	—
Celkem TOP 10		4 339 357	68,9	3 809 444	13,9
Celkem dovoz		6 296 147		5 506 268	14,3

* Individuální hodnota

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

▶ **Důlní, těžební a ropný průmysl**

Výnosy těžebního průmyslu v roce 2013–44 mld. USD (očekává se růst 2–5 %), Očekávané investice do sektoru na 2012–2016–75 mld. USD.

▶ **Elektrotechnika**

U doporučených položek lze spatřit stejnou charakteristiku: existence poptávky po těchto položkách se prolíná s českými kompetencemi a nenaplněným exportním potenciálem na brazilském trhu.

▶ **Chemický průmysl**

Výrobky chemického průmyslu jsou pro Brazílii velmi perspektivní z důvodu ekonomického růstu a neustálého rozšiřování domácí výrobní základny. Výhodnější je dovoz výrobků, které se v Brazílii nevyrábějí. Stejný druh zboží, který se v Brazílii vyrábí, je zatížen mimořádně vysokými dovozními cly.

▶ **Letecká doprava**

Sektor je perspektivní v oblasti ultralehkých letadel, se vstupem striktnější regulace se otevírá více možností pro producenty UL letadel. Perspektivní je letecký sektor však zejména pro dodavatele výrobního zařízení pro produkci. Subdodávky v rámci výstavby nových tratí, výhybky, koleje, signalizační zařízení, řídicí systémy pro dopravu, dopravní prostředky apod.

▶ **Obranný průmysl**

Prioritní obor v ČR (vysoká kvalita českých výrobků a přijatelná cena) odpovídá potřebám a poptávce bezpečnostních sil v zemi; souvislost s úspěšnou spoluprací v oblasti vojenství a obrany.

▶ **Sklářský a keramický průmysl**

U doporučených položek lze spatřit stejnou charakteristiku: růst poptávky po těchto položkách se prolíná s českými kompetencemi a nenaplněným exportním potenciálem na brazilském trhu.

▶ **Služby**

V dubnu Brazílie překročila hranici 150 miliónů vysokorychlostních připojení, což představuje 51% nárůst oproti minulému roku. 3. místo v rozšíření vysokorychlostního připojení v Latinské Americe. Brazílská vláda rozšířila podporu výroby čipů. Brazílie v 2014 bude 10. největším trhem dle objemu elektronického obchodování v maloobchodu.

▶ **Stavební průmysl**

Dodávky pro výstavbu petrochemických komplexů (trubky, výměníky tepla, tlakové lahve, kotle, měřicí přístroje, nové technologie pro těžbu a transport ropy). Perspektivní jsou subdodávky pro stále rostoucí domácí výrobu.

► Strojírenský průmysl

Jedná se především o obráběcí a tvářecí stroje (vyvrtávačky, obráběcí centra, soustruhy, řezací stroje, frézy apod.). Česká produkce má v Brazílii dobré jméno, na brazilském trhu existuje poptávka po výše zmíněných výrobcích strojírenského průmyslu.

► Vodohospodářství, odpadní průmysl

Jde o velice perspektivní obor, protože s rostoucí průmyslovou výrobou v Brazílii roste rovněž poptávka po úpravnách a čističkách odpadních vod. Udržitelný rozvoj a boj proti klimatickým změnám patří mezi priority brazilské vlády. Vodní zdroje a zásoby jsou pro Brazílii jednou z hlavních priorit. Předpokládá se, že poptávka po těchto technologiích bude meziročně stoupat od 10 % až do roku 2017.

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Široké možnosti, od zařízení pro laboratoře, implantáty, zařízení pro zubní ordinace, zařízení pro radiologii či obrazovou diagnostiku. Potenciál mají rentgenové přístroje a přístroje používající záření alfa, beta nebo gama, též pro lékařské, chirurgické, zubolékařské nebo zvěrolékařské účely, včetně radiografických nebo radioterapeutických přístrojů, rentgenky a jiná zařízení k výrobě rentgenových paprsků, generátory vysokého napětí, ovládací panely a stoly, prosvětlovací štíty, vyšetřovací a ozařovací stoly, křesla a podobné výrobky. Žádané jsou taky injekční stříkačky, jehly, katétrů (cévky), kanyly a podobné výrobky, oftalmologické nástroje a přístroje, kloubní protézy, ortopedické pomůcky, umělé zuby, zubní náhrady, umělé části těla (protézy).

► Zemědělský a potravinářský průmysl

Pivo z dovozu, které je v Brazílii považováno za luxusní zboží, a též tomu odpovídá i vyšší cena (vlivem vysokých dovozních daní a cel), se i navzdory ní samé těší v Brazílii velké oblibě, zvláště u vyšší společenské třídy, která právě v konzumaci luxusního zboží nachází prostředek, jak se vyčlenit. Kvalitní pivo je navíc v Brazílii stále oblíbenější a vyhledávanější, Brazilci jsou ochotni si za kvalitu připlatit.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Strojírenský průmysl	HS 8456 - Stroje obrábějící pomocí laserů, ultrazvuku apod.
	HS 8458 - Soustruhy pro obrábění kovů
	HS 8459 - Stroje obráběcí pro vrtání, frézování, řezání apod.
Vodohospodářství, odpadní průmysl	HS 8421 - Odstředivky, přístroje k filtrování, čištění
	CPA 37.00 - Služby související s odpadními vodami
Obranný průmysl	HS 8526 - Radiolokátory apod., rádiové přístroje pro dálkové řízení
	HS 9302 - Revolvery, pistole, ne jiné střelné zbraně
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 9018 - Nástroje lékařské chirurgické, zubolékařské aj
	HS 9021 - Pomůcky přístr. ortopedické, pro nedoslýchavé aj.
	HS 9022 - Přístroje rentgenové aj. používající záření

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 2203 - Pivo ze sladu
	HS 7005 - Sklo tabulové plavené, s povrchem broušeným aj.
	HS 7006 - Sklo lité tažené, plavené, vrtané aj. zpracované
	HS 7013 - Sklo stolní domácké, kuchyňské aj. zboží
Stavební průmysl	HS 4822 - Dutinky, cívky, potáče, aj., výztuže z papíru apod.
	HS 7111 - Kovy obecné, stříbro, zlato, plátované platinou
	HS 7402 - Měď nerafinovaná, anody pro rafinaci
	HS 7614 - Lanka, kabely pásy ap. splétané z hliníku
	HS 8311 - Dráty tyčky aj. k pájení sváření ap. z kovů
	HS 8402 - Generátory pro výrobu vodní páry apod.
Důlní, těžební a ropný průmysl	HS 8427 - Vozíky stohovací, vidlicové aj., s zařiz. manipul.
	HS 8428 - Zařízení ost. zdvihací, nakládací, manipulační
	HS 8482 - Ložiska kuličková, válečková, jehlová
Chemický průmysl	HS 2207 - Ethylalkohol nedenaturovaný, nad 80 %, ethylalkohol a destiláty denaturované
	HS 2511 - Síran barnatý, uhličitán barnatý, přírodní
	HS 2845 - Izotopy, jiné sloučeniny anorganické, organické
	HS 3210 - Barvy, laky nátěrové ostatní, pigmenty vodní
	HS 4011 - Pneumatiky nové z pryže
	HS 4012 - Pneumatiky pryžové, protektorované, použité apod.
Elektrotechnika	HS 8530 - Přístroje elektrické pro řízení dopravy
	HS 8548 - Části elektrických strojů, přístrojů, jinde. neuv., jiné
Sklářský a keramický průmysl	HS 6910 - Výlevky, umyvadla, vany, bidety apod. keramické
	HS 7008 - Jednotky izolační z několika tabulí, ze skla
Služby	CPA 61.10 - Služby související s pevnými telekomunikačními sítěmi
	CPA 62.03 - Správa počítačového vybavení
	CPA 63.11 - Zpracování dat, hosting a související služby

Chile

V poslední dekádě byla Chile jednou z nejrychleji rostoucích ekonomik v Latinské Americe, nicméně byla zasažena globální finanční krizí. Ekonomický růst se v roce 2013 mírně zbrzdil (HDP růst 4,2 %). V roce 2014 se odhaduje další pokles růstu HDP, od roku 2015 se ale předpokládá opět vyšší růst HDP. Míra inflace byla v roce 2013 1,8 %. Celková populace v zemi je 17,6 mil. obyvatel, přičemž HDP na jednoho obyvatele činí 14 911 USD a nezaměstnanost se pohybovala v roce 2013 kolem 6 %. Běžný účet dosáhl v roce 2013 -9,5 mld. USD.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	5,8	5,5	4,2	2,0	3,3	4,0
HDP/obyv. (USD)	14 543	15 302	15 776	14 911	15 653	16 538
Míra inflace (%)	3,3	3,0	1,8	4,4	3,2	3,0
Nezaměstnanost (%)	7,1	6,4	5,9	6,6	7,0	6,8
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-3,1	-9,1	-9,5	-4,9	-3,9	-4,6
Populace (mil.)	17,2	17,4	17,6	17,7	17,9	18,0
Konkurenceschopnost	31/142	33/144	34/148	33/144		
Exportní riziko OECD			-	-		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF

- ▶ Evropská unie uzavřela s Chile dohodu o volném obchodu.
- ▶ Exportní riziko podle OECD: -.

Vývoz ČR do Chile 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8415	Stroje, přístroje klimatizační	94 347	7,8	1 514	6 131,6
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	80 894	6,7	150 476	-46,2
8481	Kohouty, ventily aj. pro potrubí, kotle, vany aj.	73 621	6,1	41 553	77,2
8517	Přístroje telefon., ost. přístr. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	63 796	5,3	31 643	101,6
5105	Vlna, chlupy zvířecí, jemné, hrubé, mykané, česané	35 098	2,9	21 540	62,9
8458	Soustruhy pro obrábění kovů	33 350	2,8	–	–
8418	Chladničky, boxy mrazicí aj., čerpadla tepelná	30 547	2,5	29 494	3,6
3921	Desky, listy, folie, filmy, pruhy ap. ost., z plastů	29 279	2,4	21 029	39,2
8532	Elektrické kondenzátory, pevné, otočné nebo doladovací	25 922	2,2	10 591	144,8
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	24 630	2,0	4 994	393,2
Celkem TOP 10		491 484	40,8	312 834	57,1
Celkem vývoz		1 203 686		1 260 026	-4,5

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Chile 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
7202	Feroslitiny	222 829	27,6	206 922	7,69
2204	Víno z čerstvých hroznů, mošt vinný jiný	162 786	20,2	157 388	3,43
0806	Hrozny vinné, čerstvé, sušené	60 863	7,5	73 272	-16,94
4703	Buničina dřevná, nátronová, sulfátová	51 055	6,3	58 624	-12,91
0203	Maso vepřové čerstvé, chlazené, zmrazené	47 526	5,9	42 375	12,16
0813	Ovoce sušené, ne ořechy, banány, citrusy, fíky ap.	43 521	5,4	58 592	-25,72
2208	Ethylalkohol nedenedurovaný, pod 80 %, destiláty, likéry	28 994	3,6	15 532	86,67
2008	Ovoce, ořechy aj. části rostlin jn.	20 889	2,6	20 939	-0,24
0810	Ovoce ostatní, čerstvé	20 411	2,5	26 203	-22,10
2834	Dusitany, dusičnany	12 123	1,5	10 559	14,81
Celkem TOP 10		670 997	83,2	670 406	0,09
Celkem dovoz		806 445		847 658	-4,86

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Automobilová a železniční doprava

Dlouhodobě úspěšné odvětví českého exportu. Jeví se zajímavé možnosti v oblasti jeřábů, je však potřebná přesná strategie a vyslání zástupce podniku k přípravě strategie, vzhledem k vysoké úrovni konkurence z Asie, USA i Evropy. V oblasti motocyklů (především malé kubatury) existuje na chilském trhu konkurence v podobě čínské produkce. V zájmu reaktivace ekonomiky a modernizace infrastruktury bude vláda ze státních prostředků investovat 4,2 mld. USD do dopravní infrastruktury. Tento krok navazuje na nedávné oznámení státního rozpočtu na rok 2015, ve kterém se počítá se zvýšením státních výdajů o 27 %.

Z dosud známých projektů lze zmínit výstavbu nových tras metra v hlavním městě Santiagu de Chile, výstavbu lanových drah v Iquique a Antofagastě, rozšíření a modernizace příměstských vlaků v Santiagu de Chile (Quinta Normal, Batuco, Melipilla – celkově cca 100 km).

Ve městě Iquique bude postavena lanová dráha v délce 3,3 kilometru a počítá se s investicí 45 mil. USD. Ve městě Antofagasta se jedná o stavbu lanových drah v délce 20 km s celkovou investicí 275 mil. USD. Ve Valparaísu to bude nová lanová dráha za 66 mil. USD. Ve městě Concepción by měl být vybudován příměstský vlak za 400 mil. USD a rovněž ve městech Temuco a Puerto Montt se připravují studie ke stavbě tratí pro příměstské vlaky.

Zvýšená pozornost chilské vlády vůči dopravní infrastruktuře by mohla podle místních zdrojů oživit projekty tramvajů pro čtvrti Las Condes a La Florida v hlavním městě a rovněž vy mohla zahrnovat modernizace stávajících železnic.

► Důlní, těžební a ropný průmysl

Důlní průmysl je nosným odvětvím chilské ekonomiky a podílí se téměř 60 % na exportu. Hlavním odvětvím je těžba mědi, nicméně se těží rovněž lithium, molybden, zlato a mnoho dalších surovin. Důlní průmysl spotřebovává velmi širokou škálu vybavení, pomůcek a zboží. Strategie potenciálních českých dodavatelů by měla zohlednit i velké státní podniky a rovněž potřeby malých a středních soukromých horníků, jejichž zakázky se zdají být lépe kompatibilní s reálnými možnostmi českých exportérů. Rovněž v případě důlního průmyslu je bezpodmínečně nutná vysoká profesionalita potenciálních dodavatelů. Je nutno investovat do kvalitní komunikace ve španělštině a připravit si v Chile alespoň formální právní identitu pobočky. Díky tomu je možno získat daňově identifikační číslo RUT, bez kterého se nelze účastnit výběrových řízení.

► Energetický průmysl

V Chile existuje dlouhodobý akumulovaný deficit rozvoje energetiky. Kvůli vysoké seismické aktivitě nelze využít jaderné elektrárny a v Chile se vytvořila situace, kdy její hlavní nosné odvětví – důlní průmysl – je vysoce náročné na energii a dostupnost energie a její cena jsou narůstajícím problémem. Proto předešlá vláda i současná vláda učinily z rozvoje energetiky naprostou národní prioritu a energetické projekty mají všemožnou podporu. Největší dynamiku má nyní rozvoj v oblasti obnovitelných energií, zvláště v oblasti energie sluneční. Ale rovněž se připravuje výstavba tepelných elektráren a modernizace stávajících – příležitosti pro české dodavatele. V případě vodních elektráren se v současné době z důvodů

silné ekologické lobby ukazují jakožto nejnadějnější malé a střední hydroelektrárny, dále fotovoltaické a eolické elektrárny. K získání zakázek v Chile je bezpodmínečně nutná vysoká profesionalita potenciálních dodavatelů. Je nutno investovat do kvalitní komunikace ve španělštině a připravit si v Chile alespoň formální právní identitu pobočky. Díky tomu je možno získat daňově identifikační číslo RUT, bez kterého se nelze účastnit výběrových řízení.

► **Obranný průmysl**

V Chile se velké oblíbě těší sportovní střelné zbraně a krátké střelné zbraně k sebeobraně. Přes trvajících významnou chilskou poptávku však čeští výrobci na místním trhu zatím nenaplňují svůj exportní potenciál.

► **Strojírenský průmysl**

Chile importuje 60 % průmyslových a strojírenských výrobků. Výrobky z ČR mají v Chile dobrý zvuk a dosud trvá vzpomínka na některé strojírenské výrobky z Československa. Výhodu mají dodavatelé, kteří jsou schopni zaručit dlouhodobý servis a předvést své výrobky fyzicky přímo před zájemci. Tak jako ve všech ostatních oborech, platí v Chile pravidlo, že k proniknutí na trh je nutno uskutečnit sérii investic a získat přístup k relevantním osobám. Dlouhodobě se ukazuje, že cesta k úspěchu vede přes vyslání vlastního reprezentanta (byť dočasně) nebo získání místního zástupce.

► **Vodohospodářství, odpadní průmysl**

Jedná se o velmi perspektivní odvětví. Potenciál mají čističky odpadních vod, mobilní úpravní vod, výroba pitné vody za mimořádné situace nebo spalovny komunálního odpadu.

► **Zábava a volný čas**

Hračky a další podobné zboží pod kódem 9503 jsou jednou z nejuspěšnějších položek exportu ČR do Chile. Na chilském trhu je prostor rovněž pro další druhy hraček a pro sportovní potřeby a sportovní oblečení.

► **Zdravotnický a farmaceutický průmysl**

Zvýšení úrovně zdravotnictví a modernizace státních nemocnic patří mezi priority současné vlády prezidentky M. Bacheletové. Rozpočet na rok 2015 je anticyklický a expanzivní s navýšením výdajů státu o 27 %. Zajímavá je především oblast nemocničního vybavení (laboratorní a testovací přístroje, materiál), léky.

► **Zemědělský a potravinářský průmysl**

Zemědělství a potravinářský průmysl představují po důlním průmyslu druhou nejvýznamnější osu chilské ekonomiky. Největší šanci mají dodavatelé, kteří jsou schopni zaručit důvěryhodný dlouhodobý servis a představit své výrobky fyzicky. Perspektivní jsou linky na uzení masa a ryb a technologie přípravy pokrmů.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Energetický průmysl	HS 7306 - Trouby, profily ap. duté, jiné, ze železa n. oceli
	HS 7311 - Nádoby tlakové pro plyn, ze železa n. oceli
	HS 7321 - Kamna, kotle, vařiče aj. plynové ze železa n. oceli
	HS 8402 - Generátory pro výrobu vodní páry apod.
	HS 8406 - Turbíny na páru vodní nebo jinou
	HS 8413 - Čerpadla i se zař. měřícím, zdviže na kapaliny
	HS 8414 - Čerpadla, vývěvy, vzduchové kompresory aj.
	HS 8503 - Části motorů, elektr. generátorů, soustrojí ap.
	HS 8504 - Transformátory, el měniče, statické indukty
Důlní, těžební a ropný průmysl	HS 2807 - Kyselina sírová; oleum
	HS 4011 - Pneumatiky nové z pryže
	HS 7228 - Tyče, pruty, úhelníky, profily z oceli legov. ost.
	HS 7318 - Šrouby, vruty, matice, podložky aj. ze železa n. oceli
	HS 8408 - Motory pístové, vznětové s vnitřním spalováním
	HS 8413 - Čerpadla i se zař. měřícím, zdviže na kapaliny
	HS 8414 - Čerpadla, vývěvy, vzduchové kompresory aj.
	HS 8421 - Odstředivky, přístroje k filtrování, čištění
	HS 8429 - Buldozery, srovnávače, rypadla apod. s pohonem
	HS 8430 - Stroje ost. srovnávací ap., pluh, frézy sněžné
	HS 8431 - Součásti jeřábů, vozíků ap., buldozerů, fréz aj.
	HS 8474 - Stroje k třídění prosévání ap. zemin kamenů aj.
	HS 8481 - Kohouty, ventily aj. pro potrubí, kotle, vany aj
	HS 8483 - Hřídele aj. převodové, převody, kola ozubené, ap.
	HS 8501 - Elektrické motory a generátory
	HS 8504 - Transformátory, el měniče, statické indukty
	HS 8704 - Motorová vozidla pro přepravu nákladu
	HS 8705 - Motorová vozidla pro zvláštní účely
	HS 8708 - Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705
Vodohospodářství, odpadní průmysl	HS 8414 - Čerpadla, vývěvy, vzduchové kompresory aj.
	HS 8421 - Odstředivky, přístroje k filtrování, čištění
Zábava a volný čas	HS 9503 - Tříkolky, kolob., kočárky pro panenky, panenky, ostatní hračky, modely, puzzle

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Strojírenský průmysl	HS 8438 - Stroje pro prům. přípravu a výrobu potravin aj.
	HS 8439 - Stroje pro výrobu buničiny, papíru, kartonu aj
	HS 8457 - Centra obráběcí, stroje obráběcí stavebnicové
	HS 8458 - Soustruhy pro obrábění kovů
	HS 8459 - Stroje obráběcí pro vrtání, frézování, řezání apod.
	HS 8462 - Stroje tvářecí k opracování kovů, buchary apod.
	HS 8463 - Stroje tvářecí jiné pro opracování kovů apod.
	HS 8465 - Stroje obráběcí na opracování dřeva, korku ap.
	HS 8479 - Stroje mechanické s vlastní indiv. funkcí jinde. neuv.
Obranný průmysl	HS 8526 - Radiolokátory apod., rádiové přístroje pro dálkové řízení
	HS 9302 - Revolvery, pistole, ne jiné střelné zbraně
	HS 9303 - Zbraně střelné, zaříz. využívající výbuchu ost.
Automobilová doprava	HS 8703 - Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob
	HS 8705 - Motorová vozidla pro zvláštní účely
	HS 8711 - Motocykly, jízdní kola s motorem, přívěs. vozíky
Železniční doprava	HS 7302 - Materiál pro stavbu tratí železnič., tramvaj.
	HS 8603 - Železniční nebo tramvajové vozy s vlastním pohonem
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 8438 - Stroje pro prům. přípravu a výrobu potravin aj.
	HS 8701 - Traktory
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 3003 - Léky neodměřené, kromě krve, antisér apod., vaty aj.
	HS 9018 - Nástroje lékařské chirurgické, zubolékařské aj

Kanada

Kanada před globální ekonomickou krizí dosahovala v letech 2006 HDP růst 2,6 % a v roce 2007 HDP růst 2,0 %. Propadu HDP v krizovém roce 2009 se nevyhnula ani Kanada. Po krizi ovšem hospodářský růst dosahoval podobných hodnot jako před krizí a tento trend si udržuje i nadále. Míra inflace v roce 2013 byla 1,0 % a v následujících letech by měla o 1 procentní bod vzrůst. Populace Kanady dosahuje přes 35 mil. obyvatel a HDP na obyvatele v roce 2013 činil 52 037 USD. Nezaměstnanost v zemi se pohybuje kolem 7 %. Běžný účet v roce 2013 byl na hodnotě -58,5 mld. USD.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	2,5	1,7	2,0	2,3	2,4	2,4
HDP/obyv. (USD)	51 850	52 489	52 037	50 577	52 287	54 056
Míra inflace (%)	2,9	1,5	1,0	1,9	2,0	2,0
Nezaměstnanost (%)	7,4	7,3	7,1	7,0	6,9	6,8
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-49,0	-62,3	-58,5	-47,9	-47,5	-46,1
Populace (mil.)	34,3	34,7	35,1	35,5	35,8	36,2
Konkurenceschopnost	12/142	14/144	14/148	15/144		
Exportní riziko OECD			-	-		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF

- ▶ Mezi Evropskou unií a Kanadou probíhá ratifikace obchodní dohody.
- ▶ Exportní riziko podle OECD: -.

Vývoz ČR do Kanady 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
7302	Materiál pro stavbu tratí železnič., tramvaj.	765 549	14,3	971 441	-21,2
4011	Pneumatiky nové z pryže	242 290	4,5	201 760	20,1
8406	Turbíny na páru vodní nebo jinou	180 670	3,4	—	—
3917	Trouby, trubky, hadice, příslušenství, z plastů	136 856	2,6	143 704	-4,8
7326	Výrobky ostatní ze železa n. oceli	132 313	2,5	68 562	93,0
8517	Přístroje telefon., ost. přístr. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	116 885	2,2	47 442	146,4
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	114 402	2,1	129 136	-11,4
8459	Stroje obráběcí pro vrtání, frézování, řezání apod.	111 244	2,1	167 665	-33,7
8311	Dráty tyčky aj. k pájení sváření ap. z kovů	93 737	1,8	74 760	25,4
8481	Kohouty, ventily aj. pro potrubí, kotle, vany aj	87 073	1,6	45 098	93,1
Celkem TOP 10		1 981 019	37,1	1 849 568	7,1
Celkem vývoz		5 342 317		5 483 877	-2,6

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Kanady 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8802	Letadla, vrtulníky, kosmické lodě vč. družic, nosné rakety	197 572	5,4	555 569	-64,4
2309	Přípravky používané k výživě zvířat	166 353	4,6	169 138	-1,6
8803	Části a součásti motor. a bezmotor. prostředků pro létání	159 669	4,4	125 814	26,9
3004	Léky odměřené, kromě krve, antisér apod., vaty aj.	150 012	4,1	211 740	-29,2
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	124 227	3,4	86 344	43,9
2106	Potravinové přípravky jinde neuvedené	120 641	3,3	115 216	4,7
0713	Luštěniny suché, vyluštěné i loupané, drcené	107 819	3,0	118 340	-8,9
7118	Mince	87 367	2,4	135 894	-35,7
8517	Přístroje telefon., ost. přístr. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	84 966	2,3	81 979	3,6
8483	Hřídele aj. převodové, převody, kola ozubené, ap.	79 525	2,2	57 491	38,3
Celkem TOP 10		1 278 151	35,2	1 657 525	-22,9
Celkem dovoz		3 626 942		3 858 265	-6,0

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► **Důlní, těžební a ropný průmysl**

Tržby sektoru v roce 2013 dosáhly 133 mld. CAD (meziročně +10 %). Nové investice v roce 2013 dosáhly 109 mld. CAD. V současné době se realizuje či připravuje 787 projektů v hodnotě 220 mld. CAD, z toho 69 projektů těžby bitumenu v hodnotě 127 mld. CAD a 49 projektů výstavby ropovodů a plynovodů v hodnotě 24 mld. CAD. Zhruba 80 % ropných písků tvoří hlubinná ložiska více než 70 metrů pod povrchem a 20 % povrchová ložiska. Provincie Alberta je největší producent ropy v Kanadě a podílí se 78 % na celkové produkci (rok 2013). Průměrná produkce ropy v Kanadě v roce 2013 dosáhla 3,46 mil. barelů denně, přičemž 1,95 mil. barelů (56 %) připadlo na bitumen. Export kanadské ropy do USA v roce 2013 dosáhl průměrně 2,5 mil. barelů denně. Do roku 2020 by se měla produkce bitumenu zvýšit na 4 mil. barelů denně. Povrchově se nyní těží 51 % bitumenu a metodou in-situ 49 % bitumenu.

Tržby sektoru v roce 2013 dosáhly 55,5 mld. CAD, přičemž na těžbu a zpracování kovů připadá 43,2 mld. CAD a na minerály 12,3 mld. CAD. Kanada je ve světovém měřítku 2. největší producent (uran, nikl), 3. největší producent (diamanty, platina), 5. největší producent (hliník, kobalt, titan, kadmium), 7. největší producent (zlato). Významným dlouhodobým těžebním projektem je například The Plan Nord, který zahájila vláda provincie Quebec v roce 2011. Cílem projektu je mj. podpořit těžbu surovin na severu provincie, kde se nacházejí ložiska niklu, zinku, železné rudy, zlata, uranu, kobaltu a diamantů. Zhruba 15 mld. CAD by mělo být investováno do těžebních projektů. Quebec očekává v příštích 5 letech příjem z těžebních koncesí ve výši 1,5 mld. CAD. V různých fázích vývoje je nyní zhruba 10 projektů jako například těžba niklu a mědi v Nunavik, těžba železné rudy, zlata u zálivu James Bay nebo diamantů u zálivu James Bay.

► **Letecká doprava**

Kanada je 5. největší výrobce letadel a leteckých komponentů na světě. Tržby sektoru v roce 2013 dosáhly 17,7 mld. CAD. Více než 80 % produkce se vyváží, z toho 60 % do USA. Civilní výroba představuje zhruba 80 % leteckého průmyslu. Hlavním centrem je Montreal. V okolí 30 km od Montrealu se vyrábějí téměř všechny letecké komponenty.

► **Zdravotnický a farmaceutický průmysl**

I přesto že kanadský import této doložky dosahoval v roce 2013 téměř 450 Mil. USD, jsou zde české firmy velmi zřídka zastoupeny, proto shledáváme jako velmi perspektivní rozšíření českých dodávek do Kanady.

► **Zemědělský a potravinářský průmysl**

Préríjní provincie (Alberta, Saskatchewan a Manitoba) jsou důležití zemědělstí producenti. Významné je pěstování obilí (pšenice, Ječmen a Oves), luštěnin a olejnin (řepka).

► **Železniční doprava**

V řadě kanadských provincií se realizují či připravují velké projekty dopravní infrastruktury (kolejové tratě, mosty, tunely, silnice) a české firmy by se mohly podílet subdodávkami (např. ocelové konstrukce, části kolejových vozidel). V současné době se připravuje několik kanadských projektů, viz níže: Windsor-Detroit bridge (Windsor, 3,4 mld. CAD) – nový most spojující kanadský Windsor a americký Detroit přes

řeku Detroit, Light Rail Confederation Line (Ottawa, 2,1 mld. CAD) – lehká kolejová trať v délce 12,5 km (2,5 km v podzemí) s 13 zastávkami, Toronto-York-Spadina Subway Extension (Toronto, 2,6 mld. CAD) – prodloužení metra v délce 8,6 km s 6 zastávkami, Scarborough Rapid Transit Replacement & Extension (Toronto, 3 mld. CAD) – modernizace lehké kolejové trati v délce 6,5 km včetně 6 stanic, prodloužení trati o 3,7 km s 2 zastávkami, Southeast to West LRT Valley Line (Edmonton, 3,2 mld. CAD) – lehká kolejová trať v délce 27 km včetně mostu přes řeku North Saskatchewan a tunelu v délce 350 m, Eglinton Crosstown Light Rail (Toronto, 5 mld. CAD) – lehká kolejová trať v délce 19 km (10 km v podzemí) s 25 zastávkami.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Důlní, těžební a ropný průmysl	HS 7306 – Trouby, profily ap. duté, jiné, ze železa n. oceli
	HS 7307 – Příslušenství pro trouby, trubky ze železa n. ocel.
	HS 8413 – Čerpadla i se zař. měřícím, zdviže na kapaliny
	HS 8428 – Zařízení ost. zdvihací, nakládací, manipulační
	HS 8430 – Stroje ost. srovnávací ap., pluh, frézy sněžné
	HS 8431 – Součásti jeřábů, vozíků ap., buldozerů, fréz aj.
Železniční doprava	HS 7302 – Materiál pro stavbu tratí železnič., tramvaj.
	HS 7308 – Konstrukce, části, desky, tyče aj. ze železa n. oceli
	HS 8603 – Železniční nebo tramvajové vozy s vlastním pohonem
	HS 8607 – Části a součásti železničních nebo tramvajových lokomotiv nebo kolejových vozidel
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 8432 – Stroje, nářadí pro zemědělství, lesnictví ap.
	HS 8433 – Stroje, zařízení žací, mlátící, sekačky trávy ap.
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 9022 – Přístroje rentgenové aj. používající záření
Letecká doprava	HS 8803 – Části a součásti motor. a bezmotor. prostředků pro létání

Kolumbie

Před globální ekonomickou krizí růst HDP Kolumbie dosahoval téměř 7 %. Krize ekonomiku země přitom nijak výrazně nezasáhla a v roce 2011 růst HDP již dosáhl podobných hodnot jako před krizí. Míra inflace v roce 2013 byla 2,0 %. Populace země čítá přibližně 47,1 mil. obyvatel a mírně roste. Podobný trend zaznamenává i HDP na obyvatele, který v roce 2013 činil 8 031 USD. Nezaměstnanost se pohybuje kolem 10 %. Bilance běžného účtu je dlouhodobě v mírném deficitu.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	6,6	4,0	4,7	4,8	4,5	4,5
HDP/obyv. (USD)	7 305	7 938	8 031	8 394	8 859	9 300
Míra inflace (%)	3,4	3,2	2,0	2,8	2,6	3,0
Nezaměstnanost (%)	10,8	10,4	9,7	9,3	9,0	9,0
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-9,7	-11,6	-12,4	-15,4	-16,2	-16,2
Populace (mil.)	46,0	46,6	47,1	47,7	48,2	48,8
Konkurenceschopnost	68/142	69/144	69/148	66/144		
Exportní riziko OECD			4/7	4/7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF

- ▶ Evropská unie má s Kolumbií uzavřenou preferenční obchodní dohodu.
- ▶ Exportní riziko podle OECD je 4/7.

Vývoz ČR do Kolumbie 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8406	Turbíny na páru vodní nebo jinou	275 740	19,3	–	–
8503	Části motorů, elektr. generátorů, soustrojí ap.	109 863	7,7	1 042	10 443,47
8517	Přístroje telefon., ost. příst. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	87 030	6,1	40 870	112,94
8502	Soustrojí generátorová, elektr. měniče rotační	56 775	4,0	20 097	182,50
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	46 391	3,2	26 577	74,55
8429	Buldozery, srovnávače, rypadla apod. s pohonem	44 701	3,1	7 025	536,31
8411	Motory proudové, pohony turbovrtulové a ostatní plynové turbíny	37 142	2,6	29 751	24,84
8536	Zařízení el. k ochraně, spínání el. obvodů, < 1000V; konekt. pro opt. vlákna	32 516	2,3	15 414	110,95
3304	Přípravky kosmetické, líčidla	31 890	2,2	29 882	6,72
0402	Mléko, smetana zahuštěná, slazená	27 667	1,9	–	–
Celkem TOP 10		749 715	52,4	170 658	339,31
Celkem vývoz		1 431 611		856 865	67,08

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Kolumbie 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
0803	Banány, vč. plentejnů, čerstvé, sušené	336 608	57,0	328 679	2,4
0603	Květiny řezané na kytice ap., čerstvé, sušené aj.	87 552	14,8	85 671	2,2
0901	Káva i pražená, dekofeinovaná, slupky, náhražky	42 939	7,3	30 047	42,9
2401	Nezpracovaný tabák; tabákový odpad	23 385	4,0	7 918	195,3
2101	Výtažky, esence, koncentráty z kávy, čaje, maté apod.	21 288	3,6	92 089	-76,9
8411	Motory proudové, pohony turbovrtulové a ostatní plynové turbíny	14 873	2,5	12 437	19,6
0810	Ovoce ostatní, čerstvé	10 791	1,8	9 090	18,7
1704	Cukrovinky bez kakaa (vč. bílé čokolády)	6 289	1,1	5 073	24,0
0301	Ryby živé	4 593	0,8	3 570	28,7
2208	Ethylalkohol nedenaturovaný, pod 80 %, destiláty, likéry	1 908	0,3	915	108,5
Celkem TOP 10		550 226	93,1	575 489	-4,4
Celkem dovoz		590 970		613 987	-3,7

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Automobilová doprava

Roční výroba automobilů v Kolumbii se v posledních 5 letech pohybuje v rozmezí 94 tis. – 154 tis. vozů, z nich zhruba 13 tis. – 25 tis. je vyvezeno většinou do sousedních zemí. Import osobních automobilů představuje 170 tis. – 212 tis. vozů. Hlavními dodavateli jsou Korejská republika, Japonsko, USA, Mexiko, Indie, Čína a Ekvádor. Importy z ČR však zdaleka nedosahují možností, které trh nabízí, a to jak u osobních vozů (průměrná cena nově nakupovaného vozu loni činila 17 tis. USD, přičemž průměrné stáří autoparku v Kolumbii je 14,9 roku), tak i nákladních automobilů (především v důlním průmyslu či pro účely armády). Rovněž pro vývozce autosoučástí a komponentů pro automobilový průmysl představuje Kolumbie trh s velkou absorpční schopností. Týká se to zejména dodavatelů motorů, karburátorů, vstřikovacích čerpadel, baterií, pneumatik, tlumičů, světel, sedadel, brzd a brzdových dílů, vzduchových a olejových filtrů, autoskel, těsnění či klimatizace do aut).

► Důlní, těžební a ropný průmysl

Rozvoj důlního průmyslu (především těžba a zpracování ropy, zemního plynu, uhlí a nerostů) je jednou z hlavních priorit kolumbijské vlády (podílí se na HDP cca 8 %). Velikost domácího trhu činí 1,6 mld. USD, přičemž domácí výroba dokáže pokrýt jen celých 20 % potřeb ekonomiky. Loňský dovoz strojů a zařízení pro důlní průmysl dosáhl 1,4 mld. USD. V Kolumbii se nachází 40 % ověřených zásob uhlí v Latinské Americe (10. největší na světě). Současná roční těžba činí cca 100 mil. tun. Rychle se rozvíjí rovněž těžba nerostů (zejména zlata, stříbra), jež každoročně roste 11% tempem. V případě strojů a zařízení pro těžbu a pracování ropy a zemního plynu se jedná o trh převyšující ročně nákupy za 2,7 mld. USD, přičemž 90 % svých potřeb domácí firmy pokrývají dovozem. Pro české firmy se v tomto segmentu trhu s uhlím nabízejí možnosti na dodávky zařízení na vrtání, těžbu, drcení, nakládání a odvoz uhlí, dále zařízení pro výtahové šachty (kompresory, čerpadla, potrubí), zabezpečovací zařízení a rovněž geologické služby (průzkum a software), environmentální poradenství a konzultace v oblasti sanace krajiny.

► Elektrotechnika

Vedle elektroniky dodávané do Kolumbie filiálkami v ČR nadnárodních asijských výrobců, existuje velký potenciál pro ICT. Velikost tohoto trhu v Kolumbii se odhaduje na 20 mld. USD. Průměrný roční růst činí 9,9 %. Pro české výrobce se kromě tradičních informačních a komunikačních zařízení (TV, PC, telefony atd., jejichž výroba či subdodavatelská základna je v ČR) jeví největší příležitosti v zejména oblasti PC software (včetně bezpečnostního software) a ICT síťových řešení, dále PC her a mobilních aplikací.

► Energetický průmysl

Velikost domácího trhu představuje 1,5 mld. USD, z toho lokální výroba činí jen 290 mil. USD, z toho 75 % směřuje na export. Instalovaná kapacita v Kolumbii převyšuje 14 524 MW (z toho 65 % připadá na vodní elektrárny, zbytek jsou tepelné, plynové a kogenerační). V rámci vládního plánu má být během 5 let postaveny nové kapacity o výkonu 4 000 MW. Dovozy energetických strojů a zařízení činí 1,3 mld. USD, což představuje velkou příležitost pro české výrobce především turbín (parních, vodních, plynových), generátorů, transformátorů a elektrických rozvaděčů (včetně malých vodních elektráren). Poslední úspěch

v dodávce turbosoustruj pro kolumbijskou uhelnou elektrárnu Termotajasero 1x200 MW potvrzuje konkurenceschopnost českého energetického strojírenství.

► Chemický průmysl

Kolumbie je velkým dovozcem chemikálií (organických i anorganických), které se ve velkém objemu využívají v nejrůznějších odvětvích průmyslu a zemědělství.

► Obranný průmysl

Kolumbie ročně vydává na nákupy pro ozbrojené složky (pozemní vojsko, námořnictvo, letectvo a Národní policii) 3,7 % HDP. V roce 2013 činil rozpočet ministerstva obrany 15,1 mld. USD. Oproti roku 2012 činil nárůst výdajů 400 mil. USD. ČR je v Kolumbii známá mj. vývozem pistolí CZ a nábojů. Velký potenciál však nabízí rovněž dodávky obrněných vozidel, nákladních vozů 8x8, radarů a moderních komunikačních prostředků, logistických softwarových řešení, dále detektorů min a výstroje (oblečení, obuv, helmy) včetně ochranných vest.

► Stavební průmysl

Kolumbijská vláda si vytyčila za jeden z hlavních cílů pro udržení hospodářského růstu rozvoj dopravní infrastruktury, a to především dálnic a rychlostních silnic, dále železnice, lodní dopravy a modernizaci stávající dopravní logistické infrastruktury (přístavů a letišť). Na tyto účely chce investovat ve spolupráci s privátním sektorem během 5 let více než 24 mld. USD (především formou BOT s koncesí na 30 let). Kvůli nedostatečné a nekvalitní silniční síti (jen 1 200 km dálnic) má dnes Kolumbie nejvyšší vnitrostátní přepravní náklady u kontejnerů (v průměru 1808 USD, zatímco v Peru činí tento ukazatel jen 280 USD). Potenciálními příležitostmi pro české subjekty jsou inženýrské a stavební služby, stavení materiály a konstrukce ze železa a oceli, dálniční svodidla, průmysloví skla, kontrolní a řídicí systémy pro silniční a železniční dopravu, radary pro letiště.

► Zábava a volný čas

V rámci zbožové položky hraček, her a sportovních potřeb je největší potenciál u dětských stavebnic a modelů na hraní.

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Dovoz zdravotnické techniky loni (2013) činil 1,2 mld. USD, což pokrylo cca 80 % potřeb domácího trhu. Kolumbijský trh s lékařskými přístroji a nástroji je 4. největší v Amerikách a patří mezi TOP 20 na světě. Současně je jedním z nejrychleji rostoucích trhů na světě v tomto segmentu. Během příštích 5 let se má zvětšit na 2,1 mld. USD, což je dáno jednak velkou podporou vlády v jeho rozvoji, tak i tím, že díky reformě zdravotního systému a tzv. Zákonu 100 má dnes 80 % obyvatel zdravotní pojištění a může v mnohem větší šíři využívat služeb zdravotních zařízení. Z hlediska akutních potřeb domácího trhu existují pro české dodavatele příležitosti v rámci celé zbožové skupiny 9018-9027 - zájem je především o diagnostické přístroje, ortopedické nástroje a protézy, vybavení pro ultrazvuk, mamografii a kardiovaskulární (stenty) vyšetření, dále dermatologické a laserové přístroje pro estetiku a plastickou chirurgii, kardiologické, neurologické a onkologické přístroje, sterilizátory a laboratorní inkubátory, laboratorní přístroje a spotřební zdravotnický materiál.

► Zemědělský a potravinářský průmysl

Velikost domácího trhu se odhaduje (2012) na 160 mil. USD. Lokální výroba je malá (37 mil. USD) a navíc je přednostně zaměřena na vývoz do sousedních zemí (Peru, Ekvádor, Venezuela, Panama – 29 mil. USD). Největší zájem na domácím trhu je o dovážené stroje a zařízení pro zpracování a balení potravin a nápojů, jejichž import v roce 2013 dosáhl 152 mil. USD. Konkrétně pro české dodavatele se nabízí možnost dodávek strojů a zařízení pro pekárny, na výrobu cukrovinek a čokolády, pro výrobu cukru, dále pro pivovary, na zpracování masa a drůbeže, ovoce a zeleniny.

Trh s potravinami a nápoji se v Kolumbii velmi dynamicky rozvíjí, především díky rostoucí kupní síle obyvatel a zvětšující se maloobchodní sítí ve velkých městech (Bogotě, Medellín, Cali, Burranquille, Bucamanze, Cartageně). Podle statistických údajů spotřeba potravin a nápojů roste každoročně v posledních 5 letech v průměru o 9,5 %. Velký potenciál pro české firmy je nadále v oblasti syrovátky (jsme tradiční vývozce, byť nás limitují množstevní kvóty), dále pivo, minerální voda (a to především s přidanou hodnotou nejrůznějších chutí, minerálů či vitamínů), cukrovinky a tzv. „health & well-being“ snacků (vloček a müsli).

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 0404 – Syrovátka, výrobky z mléka zahuštěné, slazené
	HS 1704 – Cukrovinky bez kakaa (vč. bílé čokolády)
	HS 1904 – Výrobky z obilí získané bobtnáním, pražením apod.
	HS 2201 – Voda, vody minerální, sodovky neslazené, led
	HS 2203 – Pivo ze sladu
	HS 7612 – Sudy, barely, plechovky ap. z hliníku, do 300 l
	HS 8438 – Stroje pro prům. přípravu a výrobu potravin aj.
Chemický průmysl	HS 2808 – Kyselina dusičná, směs kyseliny sírové a dusičné
	HS 2814 – Amoniak bezvodý a ve vodném roztoku
	HS 2815 – Hydroxid sodný; hydroxid draselný; peroxidy sodíku nebo draslíku
	HS 3102 – Hnojiva minerální nebo chemická dusíkatá
	HS 3304 – Přípravky kosmetické, líčidla

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Stavební průmysl	HS 3917 – Trouby, trubky, hadice, příslušenství, z plastů
	HS 7206 – Železo ocel nelegovaná v ingotech aj. tvarech
	HS 7207 – Polotovary ze železa nebo nelegované oceli
	HS 7216 – Úhelníky tvarovky ap. ze železa n. oceli nelegované
	HS 7219 – Výrobky ploché válc. z oceli nerez., nad 600 mm
	HS 7223 – Dráty z oceli, nerezavějící
	HS 7304 – Trouby, duté profily ap., bezešvé, ze železa, oceli
	HS 7307 – Příslušenství pro trouby, trubky ze železa n. ocel.
	HS 7308 – Konstrukce, části, desky, tyče aj. ze železa n. oceli
	HS 8429 – Buldozery, srovnávače, rypadla apod. s pohonem
Důlní, těžební a ropný průmysl	HS 7311 – Nádoby tlakové pro plyn, ze železa n. oceli
	HS 8414 – Čerpadla, vývěvy, vzduchové kompresory aj.
	HS 8431 – Součásti jeřábů, vozíků ap., buldozerů, fréz aj.
	HS 8474 – Stroje k třídění prosévání ap. zemin kamenů aj.
	HS 8481 – Kohouty, ventily aj. pro potrubí, kotle, vany aj
	HS 8482 – Ložiska kuličková, válečková, jehlová
Energetický průmysl	HS 8402 – Generátory pro výrobu vodní páry apod.
	HS 8405 – Generátory plynové, vyvíječe acetylénu apod.
	HS 8406 – Turbiny na páru vodní nebo jinou
	HS 8410 – Turbiny, kola vodní, regulátory
	HS 8411 – Motory proudové, pohony turbovrtulové a ostatní plynové turbíny
	HS 8501 – Elektrické motory a generátory
	HS 8502 – Soustrojí generátorová, elektr. měniče rotační
	HS 8504 – Transformátory, el měniče, statické induktory
Elektrotechnika	HS 8536 – Zař. el. k ochraně, spínání el. obvodů, < 1000V; konekt. pro opt. vlákna
	HS 8527 – Přístroje přijímací pro rozhlas, vysílání, se záz. zař. s hodinami
Automobilová doprava	HS 8529 – Části příst. vysílacích, přijímacích, televizí
	HS 8703 – Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob
	HS 8704 – Motorová vozidla pro přepravu nákladu
	HS 8708 – Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 9018 – Nástroje lékařské chirurgické, zubolékařské aj
Obranný průmysl	HS 9306 – Bomby, granáty, miny, náboje ap., střelivo ostatní
Zábava a volný čas	HS 9503 – Tríkolky, kolob., kočárky pro panenky, panenky, ostatní hračky, modely, puzzle

Kuba

Kubánská ekonomika rostla v letech 2000–2013 v průměru 4,8 % ročně. Konkrétně v roce 2013 se HDP zvýšil o 2,7 %. Míra inflace v roce 2013 vzrostla na 6,0 %. V zemi žije přes 11 mil. obyvatel, přičemž HDP na obyvatele činil v roce 2011 6 051 USD. Nezaměstnanost se v období 2005–2009 držela pod 2,0 %, poté se mírně zvýšila až na téměř 4,0 %. V roce 2013 dosáhla hodnoty 3,3 %. Údaje o běžném účtu nejsou k dispozici.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	2,7	3,1	2,7	–	–	–
HDP/obyv. (USD)	6 051	–	–	–	–	–
Míra inflace (%)	3,2	5,5	6,0	–	–	–
Nezaměstnanost (%)	3,8	3,8	3,3	–	–	–
Bilance běžného účtu (mld. USD)	–	–	–	–	–	–
Populace (mil.)	11,3	11,3	11,3	–	–	–
Konkurenceschopnost	–	–	–	–	–	–
Exportní riziko OECD	–	–	7/7	7/7	–	–

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: Business Info, OECD, SB, WEF

- ▶ Evropská unie v současnosti nejedná s Kubou o žádné obchodní dohodě.
- ▶ Exportní riziko podle OECD je 7/7.

Vývoz ČR na Kubu 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
1107	Slad, i pražený	149 739	29,2	130 793	14,5
8406	Turbíny na páru vodní nebo jinou	38 105	7,4	31 112	22,5
8504	Transformátory, el měniče, statické induktry	37 038	7,2	19 350	91,4
8501	Elektrické motory a generátory	37 014	7,2	5 075	629,3
8711	Motocykly, jízdní kola s motorem, přívěs. vozíky	34 741	6,8	28 064	23,8
0402	Mléko, smetana zahuštěná, slazená	33 146	6,5	95 967	-65,5
4011	Pneumatiky nové z pryže	29 482	5,7	15 791	86,7
8537	Rozvaděče, panely, rozvodné stoly aj., ovládací	17 917	3,5	135	13 171,9
8413	Čerpadla i se zař. měřícím, zdviže na kapaliny	12 231	2,4	22 176	-44,8
3917	Trouby, trubky, hadice, příslušenství, z plastů	10 221	2,0	301	3 295,7
Celkem TOP 10		399 634	77,9	348 764	14,6
Celkem vývoz		513 043		493 245	4,0

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Kubu 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8406	Turbíny na páru vodní nebo jinou	167 762	62,3	–	–
2208	Ethylalkohol nenedenaturovaný, pod 80 %, destiláty, likéry	65 328	24,3	57 895	12,8
2402	Doutníky, doutníčky a cigarety z tabáku nebo tabákových náhražek	23 220	8,6	39 218	-40,8
8483	Hřídele aj. převodové, převody, kola ozubené, ap.	2 012	0,7	–	–
3002	Krev lidská, živočišná, antiséra, látky očkovací	1 783	0,7	1 961	-9,1
0901	Káva i pražená, dekofeinovaná, slupky, náhražky	889	0,3	666	33,5
2825	Hydrazin, hydroxylamin, soli, zásady, anorg. apod.	879	0,3	542	62,2
8473	Části strojů psacích, počítačích, pro aut. zprac. dat	824	0,3	–	–
8540	Elektronky, trubice s katodou, fotokatodou	445	0,2	–	–
4415	Bedny, bedničky, klece, bubny, palety apod. ze dřeva	277	0,1	313	-11,5
Celkem TOP 10		263 419	97,9	100 595	161,9
Celkem dovoz		269 148		102 662	162,2

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Dopravní průmysl

Přes mírné zlepšení v podobě povolení soukromých taxíků a družstevního podnikání v oblasti osobní dopravy je situace v tomto sektoru na Kubě mimořádně špatná. Kromě opravdu velmi bídného stavu silniční sítě se státní logistika potýká i s nedostatkem vozů, v oblasti MHD jsou pak zajišťované služby naprosto nedostatečné. Jistou obnovu zažívá pobřežní a železniční doprava.

► Služby

V oblasti energetiky jsou perspektivní nejen samotné výrobní kapacity, ale celá velmi zastaralá a ztrátová rozvodná síť. Naprostá většina energie pochází z tepelných elektráren. Kuba je zemí s výrazným 40% energetickým deficitem a strategickou závislostí na dodávkách zvenčí. Tomuto faktu se také tradičně přizpůsobovala struktura výrobních kapacit, v době družby se Sovětským svazem tak převládaly elektrárny na uhlí, v současné době je většina energie vyráběna z kubánské sirnaté ropy, která se nehodí pro výrobu PHM. Kuba experimentuje s alternativními zdroji, v rámci státních programů elektrifikace byly v odlehlých částech země instalovány fotovoltaické články a pokusně byl zprovozněn i větrný park. Rozvíjí se kapacity výroby elektřiny z biomasy po pěstování cukrové třtiny.

► Zemědělský a potravinářský průmysl

Kuba dováží 80 procent veškerých potravin a píce pro zvířata, což se stoupajícími cenami na světových trzích vyvíjí čím dál vyšší tlak na centrální plánování. V roce 2008 nastartované zavádění soukromého hospodaření neefektivní zemědělskou výrobu neakcelerovalo. Ve velkém měřítku jsou v zemědělské výrobě stále využívána tažná zvířata, většina používaných traktorů jsou dosluhující zbytky sovětských dodávek ze 70. let. Výnosy jsou mizerné, např. kubánský průměr pro sóju je 1,3t na ha, v Brazílii jsou to 4t na ha.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 8432 - Stroje, nářadí pro zemědělství, lesnictví ap.
	HS 8438 - Stroje pro prům. přípravu a výrobu potravin aj.
	HS 8701 - Traktory
Automobilová doprava	HS 8702 - Motorová vozidla pro veřejnou osobní dopravu
	HS 8703 - Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob
	HS 8708 - Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705
Železniční doprava	HS 8603 - Železniční nebo tramvajové vozy s vlastním pohonem
	HS 8607 - Části a součásti železničních nebo tramvajových lokomotiv nebo kolejových vozidel

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Dopravní průmysl	CPA 42 - Inženýrské stavby a jejich výstavba
	CPA 49 - Pozemní a potrubní doprava
Služby	CPA 42 - Inženýrské stavby a jejich výstavba
	CPA 71 - Architektonické a inženýrské služby; technické zkoušky a analýzy

Mexiko

V letech 2000–2012 se pohyboval růst HDP mezi 3–5 %. Výjimkami jsou období 2001–2003 (HDP průměrně 0,3 %), 2008 (1,4 %) a 2009 (–4,7 %). V roce 2013 ekonomika zpomalila na 1,1 % (např. v USA na 2,2 %). V dalších letech se očekává její zrychlování. Míra inflace se drží v posledních letech mezi 3,4–4,1 %. V roce 2013 dosáhla hodnoty 3,8 %. Podobný trend by měl pokračovat i nadále. V zemi žije téměř 120 mil. obyvatel, přičemž HDP na obyvatele je téměř 11 000 USD. Nezaměstnanost se pomalu snižuje. V roce 2013 činila 4,9 %. Běžný účet je v deficitu.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	4,0	4,0	1,1	2,4	3,5	3,8
HDP/obyv. (USD)	10 124	10 129	10 650	10 837	11 321	11 777
Míra inflace (%)	3,4	4,1	3,8	3,9	3,6	3,2
Nezaměstnanost (%)	5,2	5,0	4,9	4,8	4,5	4,3
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-12,6	-15,1	-25,9	-25,2	-27,7	-33,1
Populace (mil.)	115,7	117,1	118,4	119,6	120,8	122,0
Konkurenceschopnost	58/142	53/144	55/148	61/144		
Exportní riziko OECD			3/7	3/7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF

- ▶ Evropská unie uzavřela s Mexikem dohodu o zóně volného obchodu.
- ▶ Exportní riziko podle OECD je 3/7.

Vývoz ČR do Mexika 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	2 647 194	19,9	814 706	224,9
8407	Motory píst., zážehové, spalovací, vratné, rotační	1 526 107	11,5	1 110 341	37,4
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	801 290	6,0	731 999	9,5
8414	Čerpadla, vývěvy, vzduchové kompresory aj.	488 812	3,7	352 829	38,5
4011	Pneumatiky nové z pryže	480 545	3,6	344 161	39,6
8527	Přístroje přijímací pro rozhlas, vysílání, se zázn. zař. s hodinami	431 701	3,3	4 322	9 888,5
8544	Dráty, kabely, vodiče elektr. ost., izolované, aj.	406 896	3,1	327 353	24,3
8536	Zařízení el. k ochraně, spínání el. obvodů, < 1000V; konekt. pro opt. vlákna	277 969	2,1	185 140	50,1
8415	Stroje, přístroje klimatizační	276 539	2,1	160 413	72,4
3926	Výrobky ostatní z plastů aj. materiálů	263 298	2,0	207 159	27,1
Celkem TOP 10		7 600 351	57,3	4 238 423	79,3
Celkem vývoz		13 269 531		9 435 141	40,6

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Mexika 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8532	Elektrické kondenzátory, pevné, otoč. n. dolaďovací	2 718 450	25,3	2 157 461	26,0
8517	Přístroje telefon., ost. přístr. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	1 012 808	9,4	943 206	7,4
9503	Tříkolky, kolob., kočárky pro panenky, panenky, ostatní hračky, modely, puzzle	608 468	5,7	699 195	-13,0
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	522 257	4,9	467 296	11,8
9001	Vlákna optická ap., čočky, hranoly aj. nezasazené	408 875	3,8	324 933	25,8
8536	Zařízení el. k ochraně, spínání el. obvodů, < 1000V; konekt. pro opt. vlákna	350 144	3,3	193 565	80,9
9026	Přístroje pro měření n. kontroly průtoku, tlaku, aj.	305 396	2,8	262 513	16,3
9018	Nástroje lékařské chirurgické, zubolékařské aj	296 905	2,8	211 988	40,1
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	290 141	2,7	211 502	37,2
2308	Rostlinné látky, rostlinné odpady a zbytky rostlin pro výživu zvířat	232 713	2,2	165 482	40,6
Celkem TOP 10		6 746 157	62,7	5 637 141	19,7
Celkem vývoz		10 761 618		9 438 147	14,0

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Automobilová doprava

Mexiko je 8. největším výrobcem automobilů na světě. Většina produkce míří do USA. Na mexickém trhu jsou zastoupeny všechny světové značky. České firmy, především výrobci náhradních dílů, se se svými produkty dostávají do Mexika nejčastěji prostřednictvím nadnárodních společností. Konkrétní položky – výrobky chemického průmyslu (např. mazadla, rozpouštědla apod.), výrobky průmyslu plastů a gumárenského průmyslu (těsnění, technická pryž, klínové řemeny, pogumované textilie, pneumatiky atd.).

► Důlní, těžební a ropný průmysl

Sektor by se měl otevřít zahraničnímu kapitálu, na zisku z důlní těžby se budou podílet i municipality a komunity, na jejichž území se těží. Konkrétní položky – těžební zařízení, mechanické stroje, čerpadla, generátory, zdvihací zařízení, výrobky z kovů, měřicí přístroje atd.

► Energetický průmysl

Sektor by se měl otevřít i zahraničnímu kapitálu a lépe využívat geografické a přírodní podmínky země, tj. zaměřit se více na výrobu elektrické energie z obnovitelných zdrojů. Konkrétní položky – zařízení na výrobu elektrické energie eolické, sluneční, vodní, z biomasy a díly k nim, měřicí přístroje, mechanické stroje, čerpadla, kotle, generátory, nádrže atd.

► Chemický průmysl

Rostoucí mexická ekonomika vyžaduje široké spektrum chemických produktů s uplatněním v širokém spektru sektorů. Konkrétní položky – chemikálie pro petrochemický průmysl, chemikálie pro potravinářský průmysl, chemikálie pro zemědělství, chemikálie pro automobilový průmysl, chemikálie pro ekologické zpracování odpadu, chemikálie pro čištění a odsolování vody, chemikálie pro těžební průmysl atd.

► Letecká doprava

Mexiko patří k předním producentům na světě. V r. 2012 bylo v sektoru registrováno více než 270 firem. Konkrétní položky – náhradní díly, výrobky chemického průmyslu (mazadla, rozpouštědla atd.), výrobky průmyslu plastů (těsnění, technická pryž, pogumované textilie atd.), mechanické stroje, měřicí zařízení atd.

► Obranný průmysl

Zhoršující se bezpečnostní situace nutí mexickou vládu investovat více do vyzbrojování bezpečnostních složek a armády. Kromě tradičních položek je možné nabídnout i další produkty jako ochranné vesty, bezpečnostní elektronické systémy, maskovací systémy, výbušniny, pyrotechnické prostředky, mobilní buňky, optická vlákna, tréninková a simulační zařízení, bezpečnostní bariéry atd.

► Služby

Reforma se v této oblasti zaměří především na investice v projektech vyhledávání zdrojů pitné vody a jejího uchovávání, ochrany proti povodním, revize a obnovy ohrožených přehrad a 5 000 km pobřeží, odsolování mořské vody, zlepšení infrastruktury pro sběr, separaci, recyklaci a využití odpadu. Konkrétní

položky – zařízení na uchovávání a čištění vody, zařízení na odsolování vody, generátory, čerpadla, měřicí zařízení, mechanické stroje, chemické produkty (např. aktivní činidla, mazadla apod.), nádrže, nádoby a další výrobky z kovů, zařízení pro sběr, separaci, recyklaci a využití odpadu atd. Mexiko si uvědomuje, že nedostatečná a špatná infrastruktura brání ekonomickému růstu. Proto plánuje investice do této oblasti.

► Strojírenský průmysl

Rozvoji mexického průmyslu nestačí domácí produkce strojů, jsou požadovány také stroje s větší specializací. Konkrétní položky – stroje na zpracování kovů (např. obrábění, tváření, lití atd.), stroje na výrobu a zpracování plastů, stroje pro potravinářský průmysl (konzervování, zpracování masa, balení, atd.).

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Chemický průmysl	HS 2827 – Chloridy, bromidy, jodidy a jejich oxidy a hydroxidy
	HS 2835 – Fosforany, fosforitany, fosforečnany, polyfosforečnany
	HS 2921 – Sloučeniny s aminovou funkcí
	HS 2933 – Sloučeniny heterocyklické s heteroatomem dusíku apod.
	HS 3104 – Hnojiva minerální nebo chemická draselná
Energetický průmysl	HS 7309 – Nádrže, cisterny ap., ze železa n. oceli nad 300 l
	HS 8413 – Čerpadla i se zař. měřícím, zdviže na kapaliny
	HS 8414 – Čerpadla, vývěvy, vzduchové kompresory aj.
	HS 8418 – Chladničky, boxy mrazicí aj., čerpadla tepelná
	HS 8479 – Stroje mechanické s vlastní indiv. funkcí jinde. neuv.
	HS 8481 – Kohouty, ventily aj. pro potrubí, kotle, vany aj
	HS 8501 – Elektrické motory a generátory
	HS 8503 – Části motorů, elektr. generátorů, soustrojí ap.
Automobilová doprava	HS 4011 – Pneumatiky nové z pryže
	HS 4013 – Duše pryžové
	HS 8484 – Těsnění kovoplastická, soubory, sestavy těsnění
	HS 8708 – Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705
Důlní, těžební a ropný průmysl	HS 4010 – Pásky dopravníků, řemeny hnací, z kaučuku vulkan.
	HS 8414 – Čerpadla, vývěvy, vzduchové kompresory aj.
	HS 8428 – Zařízení ost. zdvihací, nakládací, manipulační
	HS 8429 – Buldozery, srovnávače, rypadla apod. s pohonem
	HS 8430 – Stroje ost. srovnávací ap., pluhy, frézy sněžné
HS 8474 – Stroje k třídění prosévání ap. zemin kamenů aj.	
Letecká doprava	HS 8803 – Části a součásti motor. a bezmotor. prostředků pro létání

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Obranný průmysl	HS 9301 - Zbraně vojenské, jiné než sečné, bodné, revolvery, pistole
	HS 9302 - Revolvery, pistole, ne jiné střelné zbraně
	HS 9305 - Části příslušenství zbraní, revolverů, pistolí
	HS 9306 - Bomby, granáty, miny, náboje ap., střelivo ostatní
Strojírenský průmysl	HS 8438 - Stroje pro prům. přípravu a výrobu potravin aj.
	HS 8459 - Stroje obráběcí pro vrtání, frézování, řezání apod.
	HS 8460 - Stroje obráběcí pro broušení, lapování, leštění ap.
	HS 8461 - Stroje obráběcí k hoblování ap., pily strojní aj.
Služby	CPA 36 - Přírodní voda; úprava a rozvod vody, obchod s vodou, prostřednictvím sítí
	CPA 38 - Sběr, příprava k likvidaci a likvidace odpadu; zpracování odpadu k dalšímu využití
	CPA 42 - Inženýrské stavby a jejich výstavba
	CPA 71 - Architektonické a inženýrské služby; technické zkoušky a analýzy

Peru

V poslední dekádě se meziroční růst HDP pohyboval mezi 5 a 9 %. Výjimkou byl rok 2009, kdy růst dosáhl hodnoty 1,0 %. V roce 2013 se jednalo o 5,8 %. Nadále se předpokládá mírné zpomalení ekonomiky. Míra inflace se v roce 2013 dostala téměř na 3 %. V dalším roce by se měla přehoupnout přes 3 %. V zemi žije přibližně 31 mil. obyvatel, HDP na obyvatele dle odhadů přesahuje 6 500 USD. Nezaměstnanost se v posledních letech drží mezi 7 a 8 %. V dalších letech by měla klesat. Běžný účet je v deficitu.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	6,5	6,0	5,8	3,6	5,1	5,5
HDP/obyv. (USD)	5 685	6 323	6 541	6 625	6 819	7 350
Míra inflace (%)	3,4	3,7	2,8	3,2	2,3	2,0
Nezaměstnanost (%)	7,7	6,8	7,5	6,0	6,0	6,0
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-3,2	-6,3	-9,1	-10,9	-10,8	-10,7
Populace (mil.)	30,0	30,5	30,9	31,4	31,9	32,4
Konkurenceschopnost	67/142	61/144	61/148	65/144		
Exportní riziko OECD			3/7	3/7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MME, OECD, WEF

- ▶ Evropská unie uzavřela s Peru dohodu o zóně volného obchodu.
- ▶ Exportní riziko podle OECD je 3/7.

Vývoz ČR do Peru 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
3917	Trouby, trubky, hadice, příslušenství, z plastů	41 620	6,0	38 837	7,2
5603	Textilie netkané i impregnované, laminované aj.	40 748	5,9	9 590	324,9
5105	Vlna, chlupy zvířecí, jemné, hrubé, mykané, česané	40 404	5,8	22 137	82,5
8517	Přístroje telefon., ost. přistr. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	33 722	4,9	15 733	114,3
7326	Výrobky ostatní ze železa n. oceli	28 678	4,1	42 570	-32,6
8536	Zařízení el. k ochraně, spínání el. obvodů, < 1000V; konekt. pro opt. vlákna	23 972	3,5	4 819	397,4
8525	Přístroje vysílací pro rozhlas, televizi apod., kamery	23 324	3,4	20 051	16,3
8532	Elektrické kondenzátory, pevné, otočné nebo doladovací	20 310	2,9	1 257	1 515,8
8467	Nářadí ruční pneumatické s motorem, ne elektr.	20 248	2,9	29 491	-31,3
9012	Mikroskopy jiné než optické difraktografy	20 084	2,9	13 504	48,7
Celkem TOP 10		293 110	42,4	197 989	48,0
Celkem vývoz		691 725		800 608	-13,6

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Peru 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
5101	Vlna, nemykaná, nečesaná	74 677	16,3	59 079	26,4
0806	Hrozny vinné čerstvé, sušené	71 598	15,6	49 939	43,4
0901	Káva i pražená, dekofeinovaná, slupky, náhražky	56 580	12,3	57 478	-1,6
1604	Přípravky konzervy z ryb kaviár jeho náhražky	48 448	10,6	53 006	-8,6
0805	Plody citrusové, čerstvé, sušené	27 778	6,1	15 310	81,4
2301	Moučka ap z masa drobů ryb ap nepoživatelné	26 096	5,7	–	–
0804	Datle, fíky, ananas, avocato apod. čerstvé, sušené	20 425	4,5	16 652	22,7
0910	Zázvor šafrán tymián bobk list kari aj koření	19 455	4,2	102	18 973,5
3203	Barviva rostlinného živočišného původu	14 563	3,2	15 000	-2,9
0304	Filé aj. maso rybí, čerstvé, chlazené, zmrazené	11 718	2,6	6 992	67,6
Celkem TOP 10		371 338	81,0	273 558	35,7
Celkem dovoz		458 633		360 460	27,2

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Energetický průmysl

Peruánské energetice dominuje konvenční výroba elektrické energie ve vodních a tepelných elektrárnách na plyn. Některá zařízení jsou zastaralá (prvotní investice z 60. či 70. let) a vyžadují modernizaci. Prioritou jsou investice do rozvodné sítě a rozšíření infrastruktury s ohledem na stálý růst poptávky. Využití obnovitelných zdrojů energie, solární a eolické, je ve fázi malých projektů a studia rentability.

► Kovo zpracovatelský průmysl, stavební průmysl

Sektor stavebnictví poslední dekádu nepřetržitě roste, investice míří do bytové výstavby, kancelářských a obchodních prostor, do silniční infrastruktury a do výstavby hotelů. Domácí metalurgie pokrývá pouze částečně poptávku po stavební oceli.

► Obranný průmysl

Společně s růstem HDP v Peru dochází i k navyšování výdajů na obranu. Jedněmi z posledních položek, které ČR do Peru zatím pravidelně nedodává a nenaplnila u nich (i přes vzrůstající poptávku) tak svůj exportní potenciál, jsou zápalnice, roznětky a rozbušky.

► Strojírenský průmysl

Byla zaznamenána rostoucí poptávka po mechanických strojích. Dosud nebyl naplněn potenciál exportu těchto strojů z ČR do Peru.

► Zemědělský a potravinářský průmysl

Patří k perspektivním a dynamicky se rozvíjejícím sektorům s ohledem na růst životní úrovně a poptávky. Pro české exportéry by mohl být zajímavý rozvoj pivovarnictví a s tím spojený export sladu. Zaznamenána je také zvyšující se poptávka po cukrovinkách.

► Železniční doprava

Železniční doprava je v Peru málo rozvinutá a je využívána převážně na krátké vzdálenosti pro účely těžařských firem. V Limě je realizována rozsáhlá investice výstavby nadzemního metra. Tento nový dopravní systém by měl v horizontu několika let pokrýt celou Limu.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Energetický průmysl	HS 8406 – Turbíny na páru vodní nebo jinou
	HS 8409 – Části, součásti pro motory pístové
	HS 8413 – Čerpadla i se zař. měřícím, zdviže na kapaliny
	HS 8414 – Čerpadla, vývěvy, vzduchové kompresory aj.
	HS 8481 – Kohouty, ventily aj. pro potrubí, kotle, vany aj
	HS 8502 – Soustrojí generátorová, elektr. měniče rotační
	HS 8537 – Rozvaděče, panely, rozvodné stoly aj., ovládací
	HS 8544 – Dráty, kabely, vodiče elektr. ost., izolované, aj.
Železniční doprava	HS 7302 – Materiál pro stavbu tratí železnič., tramvaj.
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 1107 – Slad, i pražený
	HS 1704 – Cukrovinky bez kakaá (vč. bílé čokolády)
	HS 8309 – Zátky, kapsle víka plomby aj. z kovů obecných
Obranný průmysl	HS 3603 – Zápalnice, bleskovice, roznětky, rozbušky apod.
Stavební průmysl	HS 3917 – Trouby, trubky, hadice, příslušenství, z plastů
	HS 4410 – Desky třískové apod., ze dřeva a podobných materiálů
	HS 7213 – Tyče, pruty ze železa n. oceli neleg., válc. za tepla
	HS 7304 – Trouby, duté profily ap., bezešvé, ze železa, oceli
	HS 7308 – Konstrukce, části, desky, tyče aj. ze železa n. oceli
	HS 8414 – Čerpadla, vývěvy, vzduchové kompresory aj.
Kovozpracovatelský průmysl	HS 2618 – Struska granulovaná z výroby železa a oceli
	HS 7326 – Výrobky ostatní, ze železa n. oceli
	HS 7616 – Výrobky ostatní z hliníku
	HS 8212 – Břitvy, strojky, čepelky holicí
Strojírenský průmysl	HS 8479 – Stroje mechanické s vlastní indiv. funkcí jinde. neuv.

Spojené státy americké

Před světovou finanční krizí dosahoval růst HDP v jednotlivých letech (2000–2007) hodnot 1,8–3,7 %. V roce 2008 byla jeho hodnota –0,2 % a v roce 2009 –2,8 %. Od roku 2010 se meziroční růst HDP pohybuje v rozmezí 1,6 až 2,5 %. V roce 2013 byl růst HDP 2,2 %. V budoucnosti se očekává mírnější zrychlení ekonomického růstu. Míra inflace je dlouhodobě nízká a v roce 2013 dosáhla hodnoty 1,5 %. V USA žije přes 310 mil. obyvatel, HDP na obyvatele přesahuje 53 000 USD. Nezaměstnanost postupně klesá a v roce 2013 činila 7,4 %. Běžný účet je dlouhodobě deficitní.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	1,6	2,3	2,2	2,2	3,1	3,0
HDP/obyv. (USD)	49 746	51 450	53 001	54 678	57 045	59 503
Míra inflace (%)	3,1	2,1	1,5	2,0	2,1	2,1
Nezaměstnanost (%)	8,9	8,1	7,4	6,3	5,9	5,8
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-459,3	-460,8	-400,3	-430,9	-483,6	-528,8
Populace (mil.)	311,9	314,2	316,4	318,5	320,6	322,6
Konkurenceschopnost	5/142	7/144	5/148	3/144		
Exportní riziko OECD			–	–		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF

- ▶ Evropská unie a USA v současnosti jednájí o vzniku zóny volného obchodu.
- ▶ Exportní riziko podle OECD: – .

Vývoz ČR do Spojených států amerických 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
7304	Trouby, duté profily ap., bezešvé, ze železa, oceli	5 613 302	6,9	3 625 549	54,8
8411	Motory proudové, pohony turbovrtulové a ostatní plynové turbíny	5 313 108	6,5	3 871 707	37,2
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	4 538 807	5,6	3 437 185	32,1
8413	Čerpadla i se zař. měřícím, zdviže na kapaliny	3 314 127	4,1	2 351 740	40,9
4011	Pneumatiky nové z pryže	3 085 417	3,8	3 050 954	1,1
8536	Zařízení el. k ochraně, spínání el. obvodů, < 1000V; konekt. pro opt. vlákna	2 498 742	3,1	2 305 246	8,4
3004	Léky odměřené, kromě krve, antisér apod., vaty aj.	2 465 915	3,0	2 497 753	-1,3
8532	Elektrické kondenzátory, pevné, otoč. n. dolaďovací	1 697 456	2,1	2 105 966	-19,4
8802	Letadla, vrtulníky, kosm. lodě vč. družic, nosné rakety	1 650 452	2,0	2 105 306	-21,6
9012	Mikroskopy jiné než optické difraktografy	1 535 401	1,9	1 423 778	7,8
Celkem TOP 10		31 712 727	39,1	26 775 184	18,4
Celkem vývoz		81 204 584		69 127 772	17,5

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR ze Spojených států amerických 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8411	Motory proudové, pohony turbovrtulové a ostatní plynové turbíny	5 296 010	6,9	3 559 933	48,8
8802	Letadla, vrtulníky, kosm. lodě vč. družic, nosné rakety	4 934 545	6,4	1 536 891	221,1
8517	Přístroje telefon., ost. příst. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. nev.	4 629 176	6,0	2 946 914	57,1
3004	Léky odměřené, kromě krve, antisér apod., vaty aj.	3 921 908	5,1	3 362 487	16,6
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	3 385 775	4,4	2 890 293	17,1
9018	Nástroje lékařské chirurgické, zubolékařské aj	2 026 512	2,6	1 671 589	21,2
8473	Části strojů psacích, počítačích, pro aut. zprac. dat	1 752 321	2,3	1 404 888	24,7
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	1 376 793	1,8	1 415 496	-2,7
8443	Stroje, příst. pro tisk s pomůckami HS 8442 (vč. kopírek, faxů); části	1 223 329	1,6	787 226	55,4
4703	Buničina dřevná nátronová sulfátová	1 162 278	1,5	1 061 854	9,5
Celkem TOP 10		29 708 647	38,6	20 637 571	44,0
Celkem dovoz		77 035 712		61 078 179	26,1

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Automobilová doprava

Po silné krizi v letech 2008–9 roste objem výroby v domácích automobilkách, svoji přítomnost rozšiřují i německé a japonské firmy, především na jihu USA. Některé české firmy mohou následovat své německé klienty při jejich expanzi do USA. Továrny se vybavují investicemi do nových strojů a technologií, největší šanci mají hlavně ty firmy, které už mají reference z dodávek v Evropě. USA jsou největším trhem pro elektrická vozidla na světě (plug-in cars), sektor využívá vládních pobídek. Novým trendem může být kromě využití LNG i používání dimetylexeru jakožto palivové příměsi (vyrobené z biomasy). US ministerstvem životního prostředí byl letos zařazen na seznam paliv splňujících standardy obnovitelnosti.

► Důlní, těžební a ropný průmysl

Rostoucí těžba zemního plynu i ropy zvyšuje poptávku po strojním a technologickém vybavení (těžební soupravy, potrubí). Levný zemní plyn může být více využit v dálkové kamionové, železniční a lodní dopravě. Paroplynové elektrárny by měly být nejpreferovanějším novým zdrojem energie. Volatilita cen ale může rychle změnit investiční přitažlivost oboru. Přeprava ropy vyžaduje bezpečnější železniční vagony (8606).

► Energetický průmysl

Čistá energetika (Cleantech) – administrativa chce v období 2005–2030 snížit US emise o 30 %. Dle odhadů US ministerstva energetiky by měla nejvíce růst kapacita větrných a fotovoltaických elektráren. Spolu s rozvojem čistých technologií pokračuje i rozvoj chytrých sítí s využitím moderních ICT technologií.

► Chemický průmysl

Propad cen ropy a plynu vedl k renesanci chemického průmyslu (15 % světové produkce), který využívá základní uhlovodíky jako vstupní surovinu. Hlavní boom zažívají podniky využívající jako vstupní surovinu metan (výroba čpavku, hnojiv...) a etan (výroba ethylenu). Dle údajů US Chemical Council bylo oznámeno cca 200 projektů nových chemických provozů v USA, jde o investice přes 125 mld. dolarů, vrcholit by měly v roce 2017. Navyšují se kapacity US rafinérií pro zpracování lehké ropy a pro export LNG. Dokončení většiny rozestavěných chemických investic má být kolem roku 2018.

Roste stavební výroba, snahy o vyšší produktivitu zemědělců vedou k růstu poptávky po chemikáliích. Těžba plynu hydraulickým štěpením hornin („hydraulic fracking“) vede k rostoucí potřebě chemikálií pro provoz vrtných souprav (biocidy a vodou rozpustné polymery).

► Letecká doprava

Jeden z průmyslů, kde se výroba stále drží v USA, navíc do Spojených států investují i zahraniční firmy (např. Airbus v Mobile, AL). Dvě třetiny amerických letadel jdou na vývoz, trendy v dopravě vedou k optimistickým prognózám růstu o 3,5 % během dalších dvaceti let. Americké firmy mají nyní hodně zakázek, hledají proto alternativní dodavatele a také se pojišťují proti výpadkům v dodavatelském řetězci, které např. nastaly po přírodní katastrofě v Japonsku v roce 2011. Kromě velkých letadel zažívá růst i segment vrtulníků. Rozvinutý dodavatelský řetězec má velké nároky na kvalitu zahraničních dodavatelů. Časem by většina dodavatelů měla uvažovat o investici v USA, aby jejich vztahy s klienty byly ještě bližší.

► **Obranný průmysl**

Pentagon je největším nákupčím zbraní na světě, navíc díky podepsané Reciprocal Defense and Procurement Agreement se české firmy mohou ucházet o vojenské zakázky v USA, vývoj nejmodernějších zbraní a vojenské techniky dává příležitost být „u toho“.

► **Služby**

Geograficky koncentrováno především na Los Angeles a okolí. Jedná se především o audiovizuální služby. Samotnou kapitolou, která není zahrnuta v žádné statistice, je R&D spolupráce s komerční návazností. ČR nyní buduje rozsáhlou R&D infrastrukturu a spolupráce s US R&D institucemi by mohla přispět k jejich udržitelnosti. Při navazování konkrétní formy spolupráce mohou české subjekty společně s americkými subjekty žádat o granty z federálních institucí jako je např. National Science Foundation (ročně 7 mld. USD) či National Institute of Health (ročně až 30 mld. USD). Přidanou hodnotou spolupráce s US R&D institucemi je jejich úzká spolupráce se soukromým sektorem a schopnost komercializovat své vědecké úspěchy.

Soupeření s Čínou vede k bezpečnostním hrozbám, které se stále častěji realizují v cyber prostoru. Velikost země a množství dat umožňuje přicházet s novými řešení ve vědě, technice ale i třeba marketingu, v USA je značný nedostatek odborníků na zpracování a analýzu dat. Internet věcí má šanci stát se další „velkou věcí“, která pomůže růstu produktivity US ekonomiky. Ta už od přelomu tisíciletí roste pomaleji, než je dlouhodobý průměr, protože chybí silné impulzy k růstu produktivity.

► **Zdravotnický a farmaceutický průmysl**

V USA se nachází velké množství špičkových pracovišť ve výzkumu a vývoji, ať už navázaných na univerzity a špičková zdravotnická zařízení, nebo zřízených a provozovaných velkými soukromými společnostmi. V roce 2013 byly do USA dovezeny přístroje v hodnotě přesahující 50 mld. USD. Z toho tvořila podpoložka měřících přístrojů cca 20 mld. dolarů. Široké používání antibiotik vedlo ke zvýšené rezistenci virů a hledají se účinnější látky pro humánní i veterinární medicínu. Nano – i biotechnologie přitahují pozornost jak firem, tak politiků a těší se značné oblibě, která je na úrovni mnoha států i finanční. U zdravotní techniky jde především o velikost trhu (např. velikost trhu nemocničních lůžek je v USA větší než dalších největších trhů na světě dohromady) a část HDP, které směřuje do zdravotních výdajů (14-15 %, nejvíce mezi zeměmi OECD).

► **Zemědělský a potravinářský průmysl**

Vybudovat vlastní značku stojí v USA na celonárodní úrovni desítky milionů dolarů. Dodavatelé potravin by proto měli uvažovat o tzv. private labels, tedy o výrobě pro odběratele s vlastní obchodní značkou. Rozvíjí se trend „Healthy America“, rozšiřuje se nabídka bezlepkových a lehce stravitelných potravin, cereálií. Malé, tzv. řemeslné pivovary – český chmel a linky na výrobu a stáčení piva v malých a středně velkých provozech – v USA se totiž silně rozvíjí alternativní pivní kultura, která stojí na opouštění velkých pivních značek a na experimentování s různými druhy piva.

Američtí zemědělci v posledních letech mají velké zisky, které reinvestují do nákupů nové techniky. Růst zemědělství je vyšší než růst celé ekonomiky USA. Spojené státy jako jedna z mála vyspělých zemí stále populačně rostou, což dále zvyšuje poptávku po zemědělských produktech a tedy i technice. Pro US farmy se nejvíce používají traktory s velkým výkonem, nad 100 KS.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Důlní, těžební a ropný průmysl	HS 7304 – Trouby, duté profily ap., bežešvé, ze železa, oceli
	HS 7306 – Trouby, profily ap. duté, jiné, ze železa n. oceli
	HS 7307 – Příslušenství pro trouby, trubky ze železa n. ocel.
	HS 8408 – Motory pístové, vznětové s vnitřním spalováním
	HS 8413 – Čerpadla i se zař. měřícím, zdviže na kapaliny
Energetický průmysl	HS 8471 – Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.
	HS 8501 – Elektrické motory a generátory
	HS 8502 – Soustrojí generátorová, elektr. měniče rotační
	HS 8506 – Články galvanické, baterie
	HS 8507 – Akumulátory elektrické, vč separátorů
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 8541 – Diody, tranzistory ap.. zařízení polovodičová aj.
	HS 1210 – Chmelové šišťice, čerstvé nebo sušené, též drcené; lupulin
	HS 7309 – Nádrže, cisterny ap., ze železa n. oceli nad 300 l
	HS 8412 – Motory, pohony ostatní
Chemický průmysl	HS 8701 – Traktory
	HS 3901 – Polymery ethylenu v primárních formách
	HS 2711 – Plyn zemní a jiné uhlovodíky plynné
	HS 2901 – Uhlovodíky acyklické
	HS 7304 – Trouby, duté profily ap., bežešvé, ze železa, oceli
	HS 7305 – Trouby a trubky ze železa a oceli, nad 406, 4 mm
	HS 7306 – Trouby, profily ap. duté, jiné, ze železa n. oceli
	HS 7307 – Příslušenství pro trouby, trubky ze železa n. ocel.
	HS 7308 – Konstrukce, části, desky, tyče aj. ze železa n. oceli
	HS 7309 – Nádrže, cisterny ap., ze železa n. oceli nad 300 l
	HS 7310 – Cisterny, sudy, kádě ap. ze železa n. oceli do 300 l
	HS 7311 – Nádoby tlakové pro plyn, ze železa n. oceli
	HS 7611 – Nádrže, cisterny, kádě z hliníku, nad 300l
	HS 8402 – Generátory pro výrobu vodní páry apod.
	HS 8406 – Turbiny na páru vodní nebo jinou
HS 8411 – Motory proudové, pohony turbovrtulové a ostatní plynové turbíny	
HS 8413 – Čerpadla i se zař. měřícím, zdviže na kapaliny	

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Chemický průmysl	HS 8419 – Stroje ke zpracování materiálů změnou teplot
	HS 8481 – Kohouty, ventily aj. pro potrubí, kotle, vany aj
	CPA 71.12 – Inženýrské služby a související technické poradenství
	HS 2510 – Přírodní fosfáty vápenaté, přírodní fosfáty hlinitovápennaté a fosfátová křída
	HS 3102 – Hnojiva minerální nebo chemická dusíkatá
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 9012 – Mikroskopy jiné než optické difraktografy
	HS 9016 – Váhy o citlivosti 5 cg a citlivější, i závaží
	HS 9018 – Nástroje lékařské chirurgické, zubolékařské aj
	HS 9019 – Přístr. pro mechanoterapii, masážní, dýchací aj.
Obranný průmysl	HS 9301 – Zbraně vojenské, jiné než sečné, bodné, revolvery, pistole
	HS 9302 – Revolvery, pistole, ne jiné střelné zbraně
	HS 9303 – Zbraně střelné, zařiz. využívající výbuchu ost.
	HS 9304 – Zbraně ostatní, ne zbraně sečné bodné
	HS 9305 – Části příslušenství zbraní, revolverů, pistolí
	HS 9306 – Bomby, granáty, miny, náboje ap., střelivo ostatní
Letecká doprava	HS 8407 – Motory píst., zážehové, spalovací, vratné, rotační
	HS 8409 – Části, součásti pro motory pístové
	HS 8411 – Motory proudové, pohony turbovrtulové a ostatní plynové turbíny
	HS 8803 – Části a součásti motor. a bezmotor. prostředků pro létání
	HS 9014 – Busoly vč. kompasů navigačních aj. přístrojů
Automobilová doprava	HS 8409 – Části, součásti pro motory pístové
	HS 8471 – Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.
	HS 8501 – Elektrické motory a generátory
	HS 8506 – Články galvanické, baterie
	HS 8507 – Akumulátory elektrické, vč. separátorů
Služby	CPA 59.12 – Postprodukční služby v oblasti filmů, videozáznamů a televizních pořadů
	CPA 72 – Výzkum a vývoj, autorská práva
	CPA 62 – Služby v oblasti programování a poradenství a související služby
	CPA 63 – Informační služby

Uruguay

Od roku 1999 byl v zemi růst HDP v záporných hodnotách, v roce 2002 dokonce poklesl o -7,1 %. Poté ekonomika začala růst. V letech 2002–2012 činil průměrný růst HDP 5,3 % (v době světové finanční krize dosáhl růst HDP hodnoty 2,4 %). Konkrétně v roce 2012 ekonomika výrazněji zpomalila na 3,7 %. V roce 2013 míra inflace vzrostla na 8,6 %, což je nejvyšší hodnota od roku 2004. Vrcholu by měla dosáhnout v roce 2014 a poté se očekává postupný pokles její hodnoty. V zemi žije dle odhadů téměř 3,5 mil. obyvatel, HDP na obyvatele měl v roce 2013 překročit hranici 16 000 USD. Nezaměstnanost klesla na rekordních 6,3 %, přičemž v roce 2003 vykazovala hodnotu 17,2 %. Běžný účet je mírně v deficitu.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	7,3	3,7	4,4	2,8	2,8	3,0
HDP/obyv. (USD)	14 023	14 792	16 421	16 332	16 996	17 716
Míra inflace (%)	8,1	8,1	8,6	8,8	8,3	7,8
Nezaměstnanost (%)	6,3	6,3	6,6	6,8	6,9	7,0
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-1,4	-2,7	-3,1	-3,6	-3,7	-3,6
Populace (mil.)	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4
Konkurenceschopnost	63/142	74/144	85/148	80/144		
Exportní riziko OECD			3/7	3/7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF

- ▶ Evropská unie v současné době jedná se zemí o preferenční obchodní dohodě.
- ▶ Exportní riziko podle OECD je 3/7.

Vývoz ČR do Uruguaye 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8411	Motory proudové, pohony turbovrtulové a ostatní plynové turbíny	27 516	14,1	–	–
9503	Tříkolky, kolob., kočárky pro panenky, panenky, ostatní hračky, modely, puzzle	14 476	7,4	24 185	-40,1
4011	Pneumatiky nové z pryže	13 566	7,0	13 594	-0,2
7013	Sklo stolní domáckenské, kuchyňské aj. zboží	8 842	4,5	10 034	-11,9
8429	Buldozery, srovnávače, rypadla apod. s pohonem	8 080	4,1	9 017	-10,4
2918	Kyseliny karboxylové s kyslíkatou funkcí	7 534	3,9	–	–
8517	Přístroje telefon., ost. přístř. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	7 106	3,6	1 945	265,3
7308	Konstrukce, části , desky, tyče aj. ze železa n. oceli	6 824	3,5	15	45 393,3
2939	Alkaloidy rostlinné, jejich soli, estery, deriváty aj.	6 250	3,2	5 211	19,9
8606	Žel. nebo tram. nákl. vozy a vagony, bez vlastního pohonu:	5 482	2,8	12 307	-55,5
Celkem TOP 10		105 676	54,2	76 308	38,5
Celkem vývoz		194 916		174 733	11,6

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Uruguaye 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
5101	Vlna, nemykaná, nečesaná	143 485	34,5	132 818	8,0
4703	Buničina dřevná nátronoá sulfátová	103 935	25,0	121 976	-14,8
5105	Vlna, chlupy zvířecí, jemné, hrubé, mykané, česané	97 100	23,4	72 738	33,5
0201	Maso hovězí, čerstvé, chlazené	21 991	5,3	26 265	-16,3
0805	Plody citrusové, čerstvé, sušené	13 443	3,2	23 384	-42,5
0409	Med přírodní	10 344	2,5	11 291	-8,4
5501	Kabel z hedvábí syntetického	6 014	1,4	2 170	177,1
0304	Filé aj. maso rybí, čerstvé, chlazené, zmrazené	5 884	1,4	137	4 194,9
0504	Střeva, měchýře, žaludky, celé části, ne z ryb	3 154	0,8	2 023	55,9
5107	Příze vlněná česaná neupravená pro prodej	1 426	0,3	–	–
Celkem TOP 10		406 776	97,9	392 802	3,6
Celkem dovoz		415 644		405 173	2,6

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Energetický průmysl

Uruguay je zemí s rostoucí energetickou spotřebou, o čemž svědčí nárůst spotřeby energií v období 2004–2012, během něžž se ztrojnásobila. Podle Strategie Národního energetického úřadu na léta 2015–2030 budou do energetiky v následujících letech investovány vysoké částky. V letech 2011–2015 bylo investováno 7,1 mld. USD, tj. 3 % HDP ročně (5x více než průměr zemí LA). Podíl jednotlivých zdrojů elektřiny je v současné době následující: vodní 55 %, větrná 28 %, biomasa 10 %, plyn 7 %. Cílem je úplná soběstačnost země, která má být dosažena zvýšenou efektivitou využívání elektrické energie a navyšováním zdrojů. Hlavními zdroji by měly být obnovitelné zdroje jako větrná energie (aktuálně 1 300 MW instalovaného výkonu), biomasa (včetně kogenerace), solární energie. Nepočítá se s výstavbou uhelných elektráren, zájem je i o snížení podílu plynových elektráren. Politikou státu je nedotovat žádné zdroje energie, a to ani z obnovitelných zdrojů. Současné výkupní ceny jsou 62–64 USD/MWh.

► Strojírenský průmysl

U strojů ke zpracování materiálů, zařízeních ost zdvihacích, buldozerů atd. lze spatřit obdobnou charakteristiku: růst poptávky po těchto položkách se prolíná s českými kompetencemi a nenaplněným exportním potenciálem na uruguayském trhu. Protože hlavním výrobním sektorem v zemi je zemědělství, lze kromě výše zmíněných položek také uvažovat o exportu zemědělských strojů či o investicích do potravinářského průmyslu.

► Železniční doprava

Vláda se snaží modernizovat železniční přepravu. V současné době má Uruguay 2 061 km tratí, z toho však provozuje pouhých 1 673 km. Podíl železniční přepravy na celkovém přepraveném nákladu je 6,5 %, takže je zde velký prostor pro zlepšení. Železniční svršky jsou v katastrofálním stavu, stejně tak i vozový park. Poslední nové lokomotivy koupila Uruguay v roce 1995, od té doby kupují jen modernizované z Evropy. Vagónů koupila 287, část z nich z ČR, proto zde máme dobré jméno. V plánu je modernizace více než 750 km tratí a zvýšení přepravního výkonu z aktuálního 1 milionu tun na 5 milionů v roce 2020. Předpokládané investice do železnic mají v příštích letech dosáhnout 570 milionů USD.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Železniční doprava	HS 8606 – Žel. nebo tram. nákl. vozy a vagony, bez vlastního pohonu:
	HS 8607 – Části a součásti železničních nebo tramvajových lokomotiv nebo kolejových vozidel
Energetický průmysl	HS 8504 – Transformátory, el měniče, statické indukory
	HS 8538 – Části přístr. k ochraně ap. obvodů, rozvaděčů aj.
	HS 8544 – Dráty, kabely, vodiče elektr. ost., izolované, aj.
Strojírenský průmysl	HS 8419 – Stroje ke zpracování materiálů změnou teplot
	HS 8428 – Zařízení ost. zdvihací, nakládací, manipulační
	HS 8429 – Buldozery, srovnávače, rypadla apod. s pohonem
	HS 8438 – Stroje pro prům. přípravu a výrobu potravin aj.

Přehled oborových příležitostí

ASIE

Afghánistán

V poslední dekádě dle dostupných údajů vykazoval růst HDP kolísavé hodnoty, globální finanční krize tuto zemi výrazně nepostihla. V roce 2013 dosáhla růstu HDP 3,6 % a podobné hodnoty se očekávají i v budoucnosti. Míra inflace v roce 2013 dosáhla hodnoty 7,4 %. Populace v Afghánistánu se pohybuje kolem 30 mil. obyvatel a HDP na obyvatele byl v roce 2012 681 USD. Nezaměstnanost činila v roce 2013 přibližně 8 %. Běžný účet je vyrovnaný.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	6,5	14,0	3,6	3,2	4,5	5,0
HDP/obyv. (USD)	615	681	678,7	693,9	725,7	757,1
Míra inflace (%)	11,8	6,4	7,4	6,1	5,5	5,5
Nezaměstnanost (%)	8,4	8,7	8,0	–	–	–
Bilance běžného účtu (mld. USD)	0,6	0,8	0,9	1,0	0,0	–0,6
Populace (mil.)	29,1	29,8	30,6	31,3	32,0	32,7
Konkurenceschopnost	–	–	–	–		
Exportní riziko OECD			7/7	7/7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, SB, WEF

- ▶ Evropská unie s Afghánistánem dosud nemá uzavřenou obchodní dohodu.
- ▶ Exportní riziko podle OECD je 7/7.

Vývoz ČR do Afghánistánu 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8411	Motory proudové, pohony turbovrtulové a ostatní plynové turbíny	55 445	21,5	*	—
8701	Traktory	37 332	14,5	45 946	-18,75
8517	Přístroje telefon., ost. přístr. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	31 888	12,4	7 314	335,99
9012	Mikroskopy jiné než optické difraktografy	19 015	7,4	—	—
8803	Části a součásti motor. a bezmotor. prostředků pro létání	18 183	7,1	*	—
9302	Revolvery, pistole, ne jiné střelné zbraně	16 447	6,4	9 075	81,23
8704	Motorová vozidla pro přepravu nákladu	13 473	5,2	9 018	49,40
9405	Svítilna, reklamy, ukazatele apod. světelné	11 022	4,3	17 003	-35,18
8483	Hřídele aj. převodové, převody, kola ozubené, ap.	*	—	*	—
8716	Přívěsy a návěsy, ost. vozidla bez mech. pohonu vč. částí	7 293	2,8	5 566	31,03
Celkem TOP 10		210 098	81,6	93 922	123,69
Celkem vývoz		257 406		237 202	8,52

* Individuální hodnota

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Afghánistánu 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
0806	Hrozny vinné čerstvé, sušené	6 213	85,9	—	—
5701	Koberce aj. podlahové krytiny textilní, vázané	439	6,1	1 068	-58,9
8542	Obvody integrované elektronické	209	2,9	—	—
7103	Drahokamy, polodrahokamy i opracované apod.	157	2,2	—	—
9304	Zbraně ostatní, ne zbraně sečné bodné	131	1,8	—	—
6402	Obuv ostatní z kaučuku, plastů	29	0,4	—	—
6110	Pulovry, svetry, vesty apod. pletené i háčkové	11	0,2	—	—
4820	Výrobky školní, kancel., papírnické, z papíru ap.	10	0,1	19	-47,4
6506	Pokrývky hlavy jiné i podšívané, zdobené	10	0,1	—	—
6404	Obuv se svrškem z textilních materiálů	4	0,1	8	-50,0
Celkem TOP 10		7 213	99,7	1 095	558,7
Celkem dovoz		7 235		1 720	320,6

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Dopravní průmysl

V Afghánistánu za přispění donorů (především Světové banky a Asijské rozvojové banky) dochází k rozvoji železniční a silniční sítě, letectví a výstavby energetických sítí (plynovody, ropovody, elektrické sítě, atd.) či rozvoji veřejné dopravy ve městech. Afghánská vláda zvažuje rozšíření železniční sítě a propojení Afghánistánu s Turkmenistánem a Tádžikistánem. České firmy mají možnost uplatnit své výrobky a služby v tendrech od Světové banky a afghánských institucí (např. dodávky turbín, generátorů, čerpadel, kolejového materiálu, lokomotiv a vagonů či autobusů či trolejbusů a nákladních vozidel). Většina vojenských základen ISAF v hlavních městech regionů se bude v nadcházejících letech proměňovat na mezinárodní a národní letiště. Příležitosti pak budou v dodávání přístrojové a radarové techniky, bezpečnostních systémů atp.

► Důlní, těžební a ropný průmysl

Afghánistán je nesmírně bohatý na nerostné suroviny (uhlí, měď, ropa, zemní plyn, zlato, železná ruda atd.), důlní průmysl proto patří mezi tahouna ekonomického růstu Afghánistánu. Afghánistán by se mohl stát významným tranzitním bodem spojujícím Střední Asii s Arabským mořem (zvažuje se např. výstavba plynovodu přes Afghánistán). Infrastruktura je plánována a budována s přihlédnutím na lokaci ložisek nerostného bohatství. Pro zahájení těžby budou potřeba zdvihací zařízení, stroje na těžbu a důlní technika, poté stroje na zpracování a úpravu vytěžených surovin, včetně logistické podpory.

► Energetický průmysl

Afghánistán není energeticky soběstačný a musí 2/5 energie dovážet, a proto stojí před nutností budování vlastních energetických zdrojů a přenosových soustav. V energetické oblasti má Afghánistán značný potenciál a to zejména v oblasti budování vodních elektráren a využití alternativních zdrojů energie (sluneční, větrná apod.).

► Obranný průmysl

S odchodem spojeneckých jednotek v r. 2016 a s postupnou změnou systému financování ozbrojených složek Afghánistánu lze velmi perspektivně počítat s možnostmi dodávek obranné techniky, výzbroje a výstroje pro armádu a bezpečnostní složky.

► Sklářský a keramický průmysl

České sklo a křišťál má zde tradičně velice dobré jméno. Jedná se o prestižní a do budoucna velice perspektivní sektor. Je velice pravděpodobné, že v rámci budování nové infrastruktury a státních institucí se bude zvyšovat poptávka po luxusním zboží ze skla a křišťálu. Důkazem tohoto trendu je použití těchto výrobků v jednom z prezidentských paláců v Kábulu.

► Služby, zdravotnický a farmaceutický průmysl

Další sektory, které se v budoucnu jeví jako perspektivní, je třeba nyní pečlivě sledovat a jejich možné kapacity vyhodnocovat: jedná se zejména o farmaceutickou oblast, ICT a IT (např. specifická IT/softwareová

řešení) či bezpečné zpracování odpadků a jejich využití při výrobě elektrické energie (např. zařízení pro sběr, separaci, recyklaci a využití odpadu, spalovny komunálního odpadu a čištění odpadních vod).

► Zemědělský a potravinářský průmysl

Sektor zemědělství v Afghánistánu, který je do značné míry subvencován ze zahraničí, zaměstnává až 70 % populace a podílí se 30 % na tvorbě HDP – přestože pouze 12 % z celkového množství půdy je orné a asi 6 % je opravdu využíváno. Metody a způsoby obdělávání, zpracování i distribuce plodin jsou zastaralé kvůli nízkému vzdělání populace a chybí generace lidí, kteří by mohli předávat zkušenosti a know-how. Potenciál ČR leží v dodávkách zemědělských a zpracovacích strojů a zavádění moderních metod hospodaření.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 8430 – Stroje ost. srovnávací ap., pluhy, frézy sněžné
	HS 8432 – Stroje, nářadí pro zemědělství, lesnictví ap.
	HS 8433 – Stroje, zařízení žací, mláticí, sekačky trávy ap.
	HS 8434 – Stroje, přístroje dojící, mlékárenské
	HS 8436 – Stroje ost. pro zemědělství, lesnictví ap., líhně
	HS 8438 – Stroje pro prům. přípravu a výrobu potravin aj.
Železniční doprava	HS 7302 – Materiál pro stavbu tratí železnič., tramvaj.
	HS 8602 – Lokomotivy, lokotraktory ostatní, tendry
	HS 8607 – Části a součásti železničních nebo tramvajových lokomotiv nebo kolejových vozidel
	HS 8608 – Materiál kolejový svrškový, bezp. a sign. dopravní zařízení
Letecká doprava	HS 8411 – Motory proudové, pohony turbovrtulové a ostatní plynové turbíny
	HS 8413 – Čerpadla i se zař. měřícím, zdviže na kapaliny
	HS 8526 – Radiolokátory apod., radiové přístroje pro dálkové řízení
	HS 8805 – Katapulty letecké aj. přístr. pro let. výcvik
Automobilová doprava	HS 8414 – Čerpadla, vývěvy, vzduchové kompresory aj.
	HS 8501 – Elektrické motory a generátory
	HS 8702 – Motorová vozidla pro veřejnou osobní dopravu
	HS 8704 – Motorová vozidla pro přepravu nákladu
Důlní, těžební a ropný průmysl	HS 8429 – Buldozery, srovnávače, rypadla apod. s pohonem
	HS 8430 – Stroje ost. srovnávací ap., pluhy, frézy sněžné
	HS 8431 – Součásti jeřábů, vozíků ap., buldozerů, fréz aj.
	HS 8457 – Centra obráběcí, stroje obráběcí stavebnicové
	HS 8474 – Stroje k třídění prosévání ap. zemin kamenů aj.
	HS 8704 – Motorová vozidla pro přepravu nákladu
HS 8708 – Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Energetický průmysl	HS 8501 – Elektrické motory a generátory
	HS 8503 – Části motorů, elektr. generátorů, soustrojí ap.
	HS 8507 – Akumulátory elektrické, vč separátorů
	HS 8537 – Rozvaděče, panely, rozvodné stoly aj., ovládací
	HS 8544 – Dráty, kabely, vodiče elektr. ost., izolované, aj.
	CPA 42.91 – Vodní díla a jejich výstavba
Obranný průmysl	HS 9302 – Revolvery, pistole, ne jiné střelné zbraně
	HS 9303 – Zbraně střelné, zařiz. využívající výbuchu ost.
	HS 9304 – Zbraně ostatní, ne zbraně sečné bodné
	HS 9306 – Bomby, granáty, miny, náboje ap., střelivo ostatní
Sklářský a keramický průmysl	HS 7001 – Masivní sklo v kusech
	HS 7006 – Sklo lité tažené, plavené, vrtané aj. zpracované
	HS 7013 – Sklo stolní domácké, kuchyňské aj. zboží
	HS 7017 – Sklo pro účely zdravot., farmaceut., laboratorní
	HS 7018 – Perly, imitace perel, drahokamů ap. ze skla
	HS 7019 – Vlákná skleněná a výrobky z nich
	HS 9405 – Svítidla, reklamy, ukazatele apod. světelné
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 3006 – Zboží farmaceutické jiné
Služby	CPA 38.11 – Odpad; sběr a přeprava odpadu, jiného než nebezpečného
	CPA 38.21 – Příprava k likvidaci a likvidace odpadu, jiného než nebezpečného
	CPA 39 – Sanační a jiné služby související s nakládáním s odpady
	CPA 61.20 – Služby související s bezdrátovými telekomunikačními sítěmi
	CPA 62.09 – Ostatní služby v oblasti informačních technologií a počítačů

Arménie

Arménie je země s nižšími středními příjmy. Ekonomika od doby získání nezávislosti prošla výraznou transformací a bylo vytvořeno tržně orientované prostředí, nicméně globální finanční krize trh významně zasáhla. Mezinárodní měnový fond odhaduje hospodářský růst země v budoucích letech na podobné úrovni. Míra inflace je naopak poměrně nestabilní a v roce 2013 byla zaznamenána hodnota 5,8 %. Populaci tvoří 3,3 mil. obyvatel a tento stav by dle odhadů měl být i v budoucích letech. HDP na jednoho obyvatele se pohybuje okolo 3 000 USD. Nezaměstnanost v roce 2011 dosáhla 19 %. Běžný účet země je téměř vyrovnaný.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	4,7	7,1	3,5	3,2	3,5	3,7
HDP/obyv. (USD)	3 097	3 035	3 173	3 373	3 475	3 562
Míra inflace (%)	7,7	2,5	5,8	1,8	3,8	4,0
Nezaměstnanost (%)	19,0	19,0	18,5	18,0	17,9	17,7
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-1,1	-1,1	-0,8	-0,9	-0,8	-0,8
Populace (mil.)	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3
Konkurenceschopnost	92/100	82/144	79/148	85/144		
Exportní riziko OECD			6/7	6/7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF

- ▶ Evropská unie se zemí zatím nemá uzavřenou žádnou dohodu o volném obchodu.
- ▶ Exportní riziko podle OECD: 6/7.

Vývoz ČR do Arménie 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	101 715	18,7	74 236	37,0
3305	Přípravky na vlasy	60 125	11,0	57 925	3,8
9619	Hygienické vložky, tampony, dětské pleny a pod. hygien. výrobky	25 367	4,7	60 236	-57,9
3401	Mýdlo a pod. výrobky, papír, plst, aj. pokryté mýdlem	24 794	4,6	22 619	9,6
7013	Sklo stolní domáckenské, kuchyňské aj. zboží	22 032	4,0	24 531	-10,2
8502	Soustrojí generátorová, elektr. měniče rotační	19 580	3,6	–	–
8507	Akumulátory elektrické, vč separátorů	16 729	3,1	15 151	10,4
8517	Přístroje telefon., ost. přístř. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	16 419	3,0	3 165	418,8
8474	Stroje k třídění prosévání ap. zemin kamenů aj.	15 984	2,9	–	–
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	15 775	2,9	25 668	-38,5
Celkem TOP 10		318 520	58,5	283 531	12,3
Celkem vývoz		544 160		494 560	10,0

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Arménie 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
2208	Ethylalkohol nedenaturovaný, pod 80 %, destiláty, likéry	19 412	43,5	8 930	117,4
7202	Feroslitiny	7 487	16,8	11 625	-35,6
7607	Fólie hliníkové o síle pod 0,2 mm	7 126	16,0	10 473	-32,0
2512	Moučky fosilní křemičité a p. zeminy křemičité	2 519	5,6	250	907,6
7017	Sklo pro účely zdravot., farmaceut., laboratorní	1 561	3,5	964	61,9
9032	Přístroje regulační n. kontrolní automatické	981	2,2	1 043	-5,9
4407	Dřevo rozřezané, štípané, loupané, i hoblov., apod., > 6 mm	894	2,0	–	–
2204	Víno z čerstvých hroznů, mošt vinný jiný	449	1,0	–	–
7118	Mince	417	0,9	166	151,2
7310	Cisterny, sudy, kádě ap., z železa, oceli, do 300 l	371	0,8	277	33,9
Celkem TOP 10		41 217	92,4	33 728	22,20
Celkem dovoz		44 592		60 614	-26,43

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Automobilová doprava

Dovozy osobních automobilů do Arménie v posledních letech rostou, český exportní potenciál v tomto teritoriu však zatím nebyl naplněn. Další položkou s rostoucí poptávkou jsou autobusy pro veřejnou dopravu. Tato položka je však silně závislá na státních zakázkách financovaných dodavateli nebo na zahraniční pomoci.

► Energetický průmysl

V minulosti byla zaznamenána zvýšená poptávka po kotlích ústředního topení. Dovozy do Arménie byly v letech 2010–2012 rostoucí, v roce 2013 však zaznamenaly prudký propad, spojený s poklesem výkonu stavebnictví. Do budoucna je však očekáváno jeho opětovné nastartování a s tím i související poptávka po zmíněné položce.

► Kovožpracovatelský průmysl

U doporučených položek lze spatřit stejnou charakteristiku: růst poptávky po těchto položkách se prolíná s českými kompetencemi a nenaplněným exportním potenciálem na arménském trhu.

► Nábytkářský průmysl

Pro sedadla, nábytek platí následující: růst poptávky po nábytku se prolíná s českými kompetencemi a nenaplněným exportním potenciálem na arménském trhu.

► Plasty a gumárenský průmysl

Posledním rokem vykazuje poptávka rostoucí tendence, poptávané jsou především pneumatiky k zemědělským strojům. Roční nárůst je znatelný v roce 2013 činila dodávka 6 000 USD, zatímco v roce 2014 dosáhla rozsahu 186 000 USD. Pneumatiky jsou jedním z potenciálních položek exportu, které by mohly splnit očekávání.

► Stavební průmysl

Montované stavby by mohly být zajímavým řešením vzhledem k potřebě sociálního bydlení např. u postižených přírodními katastrofami; ještě ne všichni, kteří přišli o přístřeší při zemětřesení v roce 1988, obdrželi náhradní bydlení.

► Strojírenský průmysl

U doporučených položek lze spatřit stejnou charakteristiku: existence poptávky po těchto položkách se prolíná s českými kompetencemi a nenaplněným exportním potenciálem na arménském trhu.

► Zábava a volný čas

Po odeznění krize je zaznamenán nárůst poptávky spotřebitelů po hračkách; menší část tvoří panenky, větší plastové stavebnice, český export zatím na místním trhu nenaplnil svůj potenciál.

► Zemědělský a potravinářský průmysl

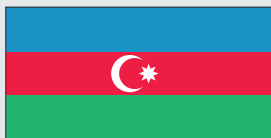
Exportní potenciál by na arménském trhu mohly naplnit dvě položky – slad a cukrovinky. U sladu zaznamenáváme od roku 2010 rostoucí poptávku. Ovšem v průběhu roku 2014 se setkáváme s prudkým propadem českého exportu sladu do Arménie. Příčinou je pravděpodobně přechod pivovaru Kilikia na slovenský slad. U cukrovinek jsou dovozy do Arménie stabilně rostoucí a další nárůst lze očekávat v souvislosti se vstupem Arménie do EEU a možnými reexporty do Ruska, neboť kakaové přípravky lze přepravovat ve velkých objemech a balit v Arménii.

► Zpracovatelský průmysl

Pro dřevotřísky platí následující: růst poptávky po těchto výrobcích se prolíná s českými kompetencemi a nenaplněným exportním potenciálem na arménském trhu.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 1107 – Slad, i pražený
	HS 1806 – Čokoláda, přípravky potravinářské ostatní s kakaem
Plasty a gumářský průmysl	HS 4011 – Pneumatiky nové z pryže
Zpracovatelský průmysl	HS 4410 – Desky třískové apod., ze dřeva a podobných materiálů
Kovozpracovatelský průmysl	HS 7311 – Nádoby tlakové pro plyn, ze železa n. oceli
	HS 8212 – Břitvy, strojky, čepelky holicí
	HS 8301 – Zámky i visací závěry, klíče, z kovů obecných
Automobilová doprava	HS 8702 – Motorová vozidla pro veřejnou osobní dopravu
	HS 8703 – Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob
Stavební průmysl	HS 9406 – Stavby montované
Zábava a volný čas	HS 9503 – Tříkolky, kolob., kočárky pro panenky, panenky, ostatní hračky, modely, puzzle
Strojírenský průmysl	HS 8415 – Stroje, přístroje klimatizační
	HS 8471 – Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.
Nábytkářský průmysl	HS 9401 – Sedadla, ne lékařská ap., i proměnitelná v lůžka
Energetický průmysl	HS 8403 – Kotle k ústřednímu vytápění, jiné

Ázerbájdžán

Ázerbájdžán dosahoval před globální finanční krizí vysokého hospodářského růstu a i samotné krizi čelil mnohem lépe, než mnoho jiných zemí. Po krizi ekonomika země sice oslabila, nicméně v roce 2013 dosáhla růstu HDP 5,8 %. Míra inflace v roce 2013 byla na úrovni 2,4 %. Celkovou populaci tvořilo v roce 2011 9,1 mil. obyvatel a očekává se její mírný nárůst. Rostoucí trend zaznamenává i HDP na obyvatele. Nezaměstnanost v zemi se dle odhadů drží na stabilních 6 %. Běžný účet je stále v přebytku, konkrétně v roce 2012 15,0 mld. USD, nicméně se předpokládá postupný pokles těchto hodnot.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	0,1	2,2	5,8	4,5	4,3	3,5
HDP/obyv. (USD)	7 114	7 439	7 900	8 303	9 033	9 611
Míra inflace (%)	7,9	1,0	2,4	2,8	3,0	3,7
Nezaměstnanost (%)	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0
Bilance běžného účtu (mld. USD)	17,1	15,0	12,5	11,3	8,9	6,5
Populace (mil.)	9,1	9,2	9,3	9,4	9,5	9,5
Konkurenceschopnost	55/142	46/144	39/148	38/144		
Exportní riziko OECD			5/7	5/7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF

- ▶ Ázerbájdžán se řadí mezi země, se kterými Evropská unie zvažuje otevření preferenčních jednání v obchodně-ekonomických otázkách.
- ▶ Exportní riziko podle OECD: 5/7.

Vývoz ČR do Ázerbájdžánu 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	427 061	18,3	394 134	8,4
7013	Sklo stolní domácké, kuchyňské aj. zboží	196 549	8,4	223 066	-11,9
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	143 105	6,1	333 737	-57,1
8475	Stroje pro montáž žárovek, elektronek, lamp aj.	105 694	4,5	—	—
3305	Přípravky na vlasy	99 059	4,2	188 968	-47,6
8481	Kohouty, ventily aj. pro potrubí, kotle, vany aj	95 714	4,1	34 034	181,2
3401	Mýdlo a pod. výrobky, papír, plst, aj. pokryté mýdlem	61 886	2,6	52 837	17,1
6911	Nádoby aj, předměty pro domácnost z porcelánu	61 816	2,6	88 431	-30,1
9619	Hygienické vložky, tampony, dětské pleny a pod. hygien. výrobky	55 195	2,4	61 162	-9,8
7215	Tyče, pruty ostatní ze železa n. oceli nelegované	50 029	2,1	17 511	185,7
Celkem TOP 10		1 296 108	55,5	1 393 880	-7,0
Celkem vývoz		2 336 845		3 333 152	-29,9

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Ázerbájdžánu 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
2709	Oleje minerální a z nerostů živých, surové	38 979 799	99,8	26 830 049	45,28
0802	Ovoce skořápkové ost., čerstvé, sušené, loupané	22 976	0,1	52	44 084,62
3004	Léky odměřené, kromě krve, antisér apod., vaty aj.	16 619	0,0	—	—
6305	Pytle, pytlíky, k balení zboží	9 080	0,0	15	60 433,33
7112	Odpady a úlomky kovů drahých, plátovaných kovů	7 260	0,0	5 268	37,81
1106	Mouka, krupice z luštěnin, manioku a p. ovoce aj.	2 612	0,0	—	—
2009	Šťávy ovocné, zeleninové, nezkažené i slazené	1 295	0,0	4 349	-70,22
3923	Výr. přepravy a balení zboží, zátky ap., z plastů	712	0,0	0	—
8529	Části přístr. vysílacích, přijímacích, televizí	567	0,0	126	350,00
5407	Tkaniny z příze z hedvábí syntetického	306	0,0	—	—
Celkem TOP 10		39 041 226	99,9	26 839 859	45,46
Celkem dovoz		39 042 978		26 883 338	45,23

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Dopravní průmysl, kovozpracovatelský průmysl

Probíhá výstavba 3. trasy metra v Baku, připravuje se výstavba dalších dvou linek, do roku 2040 má být podle rozvojového plánu postaveno dalších 70 nových stanic. Existuje možnost dodávek vozových souprav, výstavba nových silnic a dálnic, s tím souvisí zvýšená potřeba nákladních automobilů. Postupně bude modernizována městská a meziměstská autobusová doprava, s tím souvisí možnost dodávek autobusů. Automobilový trh se připravuje na nový státní program tzv. šrotovného, kdy dojde k výrazné modernizaci autoparku.

Kovomateriál je perspektivní zejména s ohledem na růst stavební výroby, kolejnice v souvislosti s rekonstrukcí stávajících železničních tratí a výstavbou nových. Připravuje se výstavba druhé linky železniční tratě Baku-Tbilisi-Kars. Délka této tratě na území Ázerbájdžánu bude 337 km.

► Elektrotechnika

Dodávky veškerého elektromateriálu budou ještě několik let perspektivní vzhledem k rozsáhlé stavební činnosti (výstavba bytů, kancelářských prostor a sportovišť). Ministerstvo spojů plánuje v nejbližších pěti letech vyměnit stávající vysílací technologii (rádio a TV). V rámci státního programu rozvoje dálniční sítě vzroste potřeba tzv. telematiky.

► Chemický průmysl

Projekty na dodávky investičních celků v chemickém průmyslu v návaznosti na stavbu velkého petrochemického komplexu nedaleko hlavního města a na rekonstrukci stávajících chemiček ve městě Sumgait. Plánovaná investice až 6 miliard USD. Státní ropná společnost poptává obvykle firmy, které se již v minulosti podílely na výstavbě těchto kapacit. České firmy mezi nimi byly.

► Obranný průmysl

Možnost nahradit stávající dodavatele z RF, Ukrajiny aj. při generálních opravách leteckých motorů (vojenské letouny, vrtulníky) vč. revize draků; dodávky n.d. pro ruskou vojenskou techniku. Ázerbájdžán přechází postupně na zbrojní standardy NATO a český obranný průmysl je velmi úspěšný příklad tohoto přechodu.

► Strojírenský průmysl

V Ázerbájdžánu je v posledních letech nebývalý stavební boom, který potrvá ještě několik let. Jedním z nejvýznamnějších projektů je výstavba nového města Khazar Islands na 41 umělých ostrovech, jehož výstavba potrvá minimálně do r. 2025. Celkové odhadované náklady činí 100 mld. USD. Kromě toho postupně dochází k přeměně hlavního města Baku, odkud mizí starší nízkopodlažní zástavba a na jejím místě vyrůstají moderní výškové budovy. Na všech stavbách jsou používány stavební stroje, které by mohly české firmy dodávat.

► Vodohospodářství, odpadní průmysl

Zejména zařízení pro malé hydroelektrárny (podpora v rámci vládního programu 20/20). Podle ministra životního prostředí Ázerbájdžánu začíná být kladen vysoký důraz na čištění vod – čistírny odpadních vod a chemické úpravy vody, počínaje malými (od cca 1 000 ekv. obyvatel) po velké (až 50 000 ekv. obyvatel) a čištění kontaminovaných půd. České firmy byly vyzvány, aby připravily technologická řešení,

pokud budou shledána zajímavými a předběžné ceny konkurenceschopné, je v této oblasti možnost velmi širokého uplatnění.

► Zemědělský a potravinářský průmysl

Tento obor bude prioritní z důvodů podpory vlády formou levných úvěrů a rostoucí kupní síle obyvatelstva a vzhledem k Strategickému plánu dosažení potravinové soběstačnosti do roku 2020. Zájem je i o zemědělská zařízení (přepřacování živočišného odpadu na granulované hnojivo, příp. výstavba malých bioplynových stanic). Potenciální jsou také výrobky malých pivovarů.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Strojírenský průmysl	HS 8429 - Buldozery, srovnávače, rypadla apod. s pohonem
	HS 8430 - Stroje ost. srovnávací ap., pluhy, frézy sněžné
	HS 8431 - Součásti jeřábů, vozíků ap., buldozerů, fréz aj.
Chemický průmysl	HS 8405 - Generátory plynové, vyvíječe acetylenu apod.
Železniční doprava	HS 7302 - Materiál pro stavbu tratí železnič., tramvaj.
Kovozpracovatelský průmysl	HS 7213 - Tyče, pruty ze železa n. oceli neleg., válc. za tepla
Elektrotechnika	HS 8536 - Zař. el. k ochraně, spínání el. obvodů, < 1000V; konekt. pro opt. vlákna
	HS 8537 - Rozvaděče, panely, rozvodné stoly aj., ovládací
	HS 8538 - Části přístr. k ochraně ap. obvodů, rozvaděčů aj.
	HS 8539 - Žárovky, výbojky, el. ultrafial. infra obloukovky
	HS 8540 - Elektronky. trubice s katodou. fotokatodou
	HS 8541 - Diody. tranzistory ap.. zařízení polovodičová aj.
	HS 8542 - Obvody integrované elektronické
	HS 8543 - Stroje, přístroje elektr. s funkcí individuální jinde neuv.
	HS 8544 - Dráty, kabely, vodiče elektr. ost., izolované, aj.
	HS 8545 - Elektrody, kartáčky uhlíkové, uhlíky
	HS 8546 - Izolatory elektrické, z libovolného materiálu
	HS 8547 - Části izolační pro stroje, el. trubky izolační
	Automobilová doprava
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 8417 - Pece průmyslové, laboratorní, neelektrické
	HS 8418 - Chladničky, boxy mrazicí aj., čerpadla tepelná
	HS 8422 - Myčky, stroje k čištění, plnění ap., lahví aj.
	HS 8438 - Stroje pro prům. přípravu a výrobu potravin aj.
Obranný průmysl	HS 8457 - Centra obráběcí, stroje obráběcí stavebnicové
Vodohospodářství, odpadní průmysl	HS 8417 - Pece průmyslové, laboratorní, neelektrické
	HS 8502 - Soustrojí generátorová, elektr. měniče rotační
	HS 8503 - Části motorů, elektr. generátorů, soustrojí ap.
	CPA 39.00 - Sanační a jiné služby související s nakládáním s odpady

Bangladéš

V poslední dekádě ekonomika Bangladéše rostla téměř 6 % ročně, což vedlo mimo jiné i k odstraňování chudoby v zemi. Výhledově HDP stále poroste a Bangladéš se může zařadit mezi země se středním příjmem. Míra inflace v roce 2013 činila 7,5 %. Celková populace země v roce 2013 čítala 156,6 mil. obyvatel a tato hodnota stále roste, stejně jako růst HDP na obyvatele, který se v roce 2013 dostal přes 1 000 USD. Zemi se daří držet nízkou nezaměstnanost, konkrétně na 4,3 % v roce 2013. Běžný účet Bangladéše je v posledních letech téměř vyrovnaný.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	6,5	6,3	6,1	6,2	6,4	6,8
HDP/obyv. (USD)	858	916	1 033	1 179	1 309	1 425
Míra inflace (%)	10,7	6,2	7,5	7,2	6,8	6,4
Nezaměstnanost (%)	4,5	4,5	4,3	–	–	–
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-1,3	1,0	2,0	0,3	-1,2	-1,5
Populace (mil.)	152,9	154,7	156,6	158,2	159,9	161,5
Konkurenceschopnost	108/142	118/144	110/148	109/144		
Exportní riziko OECD			6/7	6/7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, SB, WEF

- ▶ Evropská unie se zemí zatím nemá uzavřenou žádnou dohodu o volném obchodu.
- ▶ Exportní riziko podle OECD: 6/7.

Vývoz ČR do Bangladéše 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
0402	Mléko, smetana zahuštěná, slazená	226 699	34,83	99 039	128,9
8448	Zařízení přídavná stavů, strojů na sprádání ap.	64 731	9,95	28 263	129,0
0404	Syrovátka, výrobky z mléka zahuštěné, slazené	61 392	9,43	44 210	38,9
8529	Části přístř. vysílacích, přijímacích, televizí	24 024	3,69	11 696	105,4
8803	Části a součásti motor. a bezmotor. prostředků pro létání	21 457	3,30	17 155	25,1
2309	Přípravky používané k výživě zvířat	21 022	3,23	31 870	-34,0
8411	Motory proudové, pohony turbovrtulové a ostatní plynové turbíny	19 456	2,99	7 039	176,4
7308	Konstrukce, části, desky, tyče aj. ze železa n. oceli	19 275	2,96	1 599	1105,4
3105	Hnojiva minerální chemická, obsah 2-3 prvky	15 920	2,45	7 378	115,8
8537	Rozvaděče, panely, rozvodné stoly aj., ovládací	12 867	1,98	10 432	23,3
Celkem TOP 10		486 843	74,80	258 681	88,2
Celkem vývoz		650 887		411 274	58,3

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Bangladéše 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
6203	Obleky, kalhoty, komplety ap. pánské i chlapec.	1 482 700	26,2	1 148 291	29,1
6109	Trička, vrchní tílka aj. nátělníky, pletené	1 240 428	21,9	1 101 001	12,7
6110	Pulovry, svetry, vesty apod. pletené n. háčkované	719 240	12,7	630 777	14,0
6204	Kostýmy, šaty, sukně, kalhoty ap., dámské a dívčí	508 948	9,0	429 803	18,4
6104	Kostýmy, šaty, sukně ap. dámské a dívčí, pletené	204 629	3,6	169 887	20,5
6205	Košile pánské, chlapecké	167 067	2,9	139 903	19,4
6105	Košile pánské, chlapecké, pletené, háčkované	166 030	2,9	137 796	20,5
6403	Obuv se svrškem z usně	162 103	2,9	160 022	1,3
6302	Prádlo ložní, stolní, toaletní, kuchyňské	132 655	2,3	97 175	36,5
6206	Halenky, košile, halenky košilové, dámské, dívčí	86 176	1,5	76 586	12,5
Celkem TOP 10		4 869 976	85,9	4 091 241	19,0
Celkem dovoz		5 668 321		4 767 837	18,9

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Energetický průmysl

Zájem o restrukturalizaci a modernizaci energetického sektoru souvisí s potřebami zvyšující se průmyslové produkce a zároveň s tlakem na snížení devastace vlastního životního prostředí.

► Letecká doprava

Poptávka po letecké dopravě daná rozlohou Bangladéše limitovaným rozsahem železniční a silniční sítě a vytváří potřebu výstavby nových letišť, případně potřebu rozšíření či modernizace letišť stávajících. Totéž platí o potřebě letadel, a to i letadel menších rozměrů (například 19 nebo 21místná), která jsou vyráběna i v ČR.

► Textilní a obuvnický průmysl

Páteří bangladéšského průmyslu je textilní průmysl, dovoz textilu zároveň tvoří hlavní pilíř obchodní výměny mezi ČR a Bangladéšem. Logický je tedy zájem na navýšení vývozu českých textilních strojů do Bangladéše, což by bylo v souladu s tradicí vzájemného obchodu v minulosti, kdy ČR dodala do Bangladéše řadu investičních celků a textilních strojů, a zároveň pomohlo diverzifikovat vzájemnou obchodní výměnu v tomto odvětví.

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

V Bangladéši roste počet soukromých nemocnic a klinik, které potřebují moderní lékařské přístroje. Současně je zájem i o spolupráci ve farmaceutickém průmyslu. Farmaceutický průmysl skýtá možnost výroby pro místní bangladéšský trh nebo vývozu do okolních zemí či do Afriky.

► Zemědělský a potravinářský průmysl

V případě Bangladéše existuje poptávka po technologiích v potravinářském průmyslu, zejména na zpracování ovoce, zeleniny, v mlékárenském (výrobky z mléka a syrovátky) a konzervářském průmyslu, nebo technologie na zpracování nápojů. Bangladéš se potýká s nedostatkem techniky pro kvalitní a rychlé zpracování zemědělské produkce, často v důsledku klimatických podmínek přijde část zemědělské produkce nazmar. Zemědělství se podílí na tvorbě HDP cca 17 % a Bangladéš má v mnoha ohledech ideální podmínky pro zvýšení vlastní zemědělské produkce.

► Železniční doprava

Bangladéš se potýká s kontinuálním nárůstem vlastní populace, s čímž kontrastuje malá rozvinutost dopravní infrastruktury země: poptávána jsou zařízení na stavbu mostů, silnic, železnic a dodávky zařízení pro železniční dopravu a železničních komponentů. Je plánována výstavba metra v Dháce.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 0401 – Mléko, smetana nezahuštěná, neslazená
	HS 1302 – Šťávy, výtažky rostlin, pektiny, slizy a ostatní
	HS 1514 – Olej řepkový, hořčičný, frakce, chemicky neupravené
	HS 1701 – Třtinový nebo řepný cukr a chemicky čistá sacharóza
	HS 1704 – Cukrovinky bez kakaa (vč. bílé čokolády)
	HS 2201 – Voda, vody minerální, sodovky neslazené, led
	HS 8424 – Přístroje mech. k stříkání ap., přístroje hasicí
	HS 8438 – Stroje pro prům. přípravu a výrobu potravin aj.
	HS 8474 – Stroje k třídění prosévání ap. zemin kamenů aj.
	HS 8707 – Karosérie motor. vozidel, traktorů, vč. kabin
	HS 8708 – Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705
Textilní a obuvnický průmysl	HS 8429 – Buldozery, srovnávače, rypadla apod. s pohonem
	HS 8439 – Stroje pro výrobu buničiny, papíru, kartonu aj
	HS 8445 – Stroje pro přípravu vláken, spřádání aj. přízí
	HS 8448 – Zařízení přídavná stavů, strojů na spřádání ap.
	HS 8451 – Stroje na praní, žehlení, barvení ap.. látek, přízí
	HS 8452 – Stroje šicí, nábytek, kryty, jehly aj. k strojům
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 9018 – Nástroje lékařské chirurgické, zubolékařské aj
Železniční doprava	HS 7302 – Materiál pro stavbu tratí železnič., tramvaj.
	HS 8602 – Lokomotivy, lokotraktory ostatní, tendry
	HS 8603 – Železniční nebo tramvajové vozy s vlastním pohonem
	HS 8607 – Části a součásti železničních nebo tramvajových lokomotiv nebo kolejových vozidel
	HS 8606 – Žel. nebo tram. nákl. vozy a vagony, bez vlastního pohonu:
Letecká doprava	HS 8801 – Balony, vzducholodě, kluzáky, rogala apod.,
Energetický průmysl	HS 8401 – Reaktory, jaderné články palivové, nevyhořelé
	HS 8402 – Generátory pro výrobu vodní páry apod.
	HS 8404 – Přístroje pro kotle, generátory ústřed. topení
	HS 8406 – Turbiny na páru vodní nebo jinou
	HS 8410 – Turbiny, kola vodní, regulátory
	CPA 20.59 – Ostatní chemické výrobky j. n., vč. subdodavatelských prací

Čína

Čínská ekonomika dosahovala v posledních třech dekádách rychlého ekonomického růstu. Tempo růstu HDP nad 9% si udržela i během globální finanční krize. Ke zpomalení došlo až v roce 2012 a trend výrazně nepřesahující 7 % růst HDP se očekává i v následujících letech. Míra inflace byla a nadále se predikuje kolem 2,5 %. Čína je nejlidnatější zemí světa a její populace stále dynamicky narůstá, v roce 2013 čítala 1 360,8 mil. obyvatel. Dynamicky roste také HDP na obyvatele, který byl v roce 2013 na hodnotě téměř 7 000 USD. Nezaměstnanost se drží na nízké úrovni 4,1 %. Běžný účet Číny byl v roce 2013 v přebytku 182,8 mld. USD.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	9,3	7,7	7,7	7,4	7,1	6,8
HDP/obyv. (USD)	5 429	6 194	6 959	7 572	8 211	8 859
Míra inflace (%)	5,4	2,6	2,6	2,3	2,5	3,0
Nezaměstnanost (%)	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1
Bilance běžného účtu (mld. USD)	136,1	215,4	182,8	185,3	220,6	280,6
Populace (mil.)	1 347,4	1 354,0	1 360,8	1 367,5	1 374,3	1 381,1
Konkurenceschopnost	26/142	29/144	29/148	28/144		
Exportní riziko OECD			2/7	2/7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF

- ▶ Evropská unie s Čínou jedná o obchodní dohodu.
- ▶ Exportní riziko podle OECD je 2/7.

Vývoz ČR do Číny 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	3 304 089	7,8	2 280 464	44,9
8413	Čerpadla i se zař. měřícím, zdviže na kapaliny	2 735 623	6,5	1 585 335	72,6
8538	Části přístr. k ochraně ap. obvodů, rozvaděčů aj.	2 247 726	5,3	2 114 223	6,3
4702	Buničina dřevná chemická, pro chem. zpracování	2 082 422	4,9	1 393 319	49,5
8536	Zařízení el. k ochraně, spínání el. obvodů, < 1000V; konekt. pro opt. vlákna	1 673 921	4,0	1 074 752	55,7
9503	Tříkolky, kolob., kočárky pro panenky, panenky, ostatní hračky, modely, puzzle	1 283 045	3,0	998 156	28,5
8517	Přístroje telefon., ost. přístr. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	1 237 878	2,9	547 291	126,2
9012	Mikroskopy jiné než optické difraktografy	1 161 245	2,7	1 289 972	-10,0
8501	Elektrické motory a generátory	927 869	2,2	993 337	-6,6
9401	Sedadla, ne lékařská ap., i proměnitelná v lůžka	871 305	2,1	639 037	36,3
Celkem TOP 10		17 525 123	41,4	12 915 886	35,7
Celkem vývoz		42 321 460		37 587 290	12,6

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Číny 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	72 337 716	20,2	73 225 405	-1,2
8517	Přístroje telefon., ost. přístr. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	53 856 672	15,0	41 574 918	29,5
8473	Části strojů psacích, počítačích, pro aut. zprac. dat	37 920 873	10,6	28 966 442	30,9
8528	Monitory, projektory bez TV; přijímače televizní	12 693 761	3,5	6 923 069	83,4
8529	Části přístr. vysílacích, přijímacích, televizí	10 658 602	3,0	8 697 636	22,5
8542	Obvody integrované elektronické	7 082 262	2,0	3 745 514	89,1
8504	Transformátory, el měniče, statické induktry	6 642 526	1,9	6 022 426	10,3
8443	Stroje, přístr. pro tisk s pomůckami HS 8442 (vč. kopírek, faxů); části	5 715 207	1,6	5 807 569	-1,6
9503	Tříkolky, kolob., kočárky pro panenky, panenky, ostatní hračky, modely, puzzle	5 639 373	1,6	4 268 519	32,1
8544	Dráty, kabely, vodiče elektr. ost., izolované, aj.	3 356 362	0,9	2 746 104	22,2
Celkem TOP 10		215 903 354	60,2	181 977 602	18,6
Celkem dovoz		358 661 942		303 396 598	18,2

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► **Důlní, těžební a ropný průmysl**

Čína patří mezi hlavní světové naleziště uhlí, zlata a nerostných surovin a patří mezi největší spotřebitele topného uhlí (49 %) a železné rudy (58 %). Těžební průmysl zaznamenává v posledním desetiletí rapidní růst díky rostoucí poptávce po dodávkách z energetického, výrobního a stavebního sektoru. Čínská vláda podporuje rozvoj především hlubinné těžby. Zároveň je důraz kladen na bezpečnost práce, udržitelnost postupů a obnovu těžebních oblastí. Zde mají české firmy co nabídnout.

► **Energetický průmysl**

Dovoz kotlů odpovídá naplňování priorit „urbanizace“, resp. energeticky úsporných technologií, které jsou vzhledem ke zhoršujícímu se životnímu prostředí stále více vyhledávané.

V posledních deseti letech se Čína stala největším spotřebitelem elektrické energie a má rozsáhlé plány na vybudování jaderné energetiky, která má v roce 2020 produkovat až 80 GW, výhledově dokonce až 400–500 GW v roce 2050, kdy by měl podíl jaderné energie činit přibližně 15 % energetického mixu. Zatímco v klasické energetice je již nyní soběstačnost téměř 100 %, s výjimkou nových technologií, v jaderné energetice je stále jistý omezený prostor pro spolupráci ve vybraných segmentech. Pro české energetické firmy, zejména jaderné, lze najít několik oblastí, ve kterých by bylo možné spolupracovat/dodávat technologie. Kromě zkušeností s technologií VVER a subdodávek do reaktorů mají české firmy zkušenosti také v oblasti jaderné bezpečnosti (nuclear safety). Zejména po havárii na JE Fukušima klade čínská strana na tento aspekt velký důraz. Zároveň je zájem o spolupráci na jaderných projektech ve třetích zemích.

► **Letecká doprava**

Letecký průmysl je bezesporu jedním z „růstových“ sektorů v Číně. Čína je jedním z nejrychleji rostoucích trhů pro civilní letectví. Ve střednědobém horizontu se očekává dvouciferný růst jako v předešlých letech a růst v průměru 7 % v následujících 20 letech. V následujících 20 letech bude Čína také potřebovat cca 5 260 letadel, většina z nich pro potřeby komerčního letectví. Relevantními oblastmi pro ČR jsou letiště, tedy výstavba a rekonstrukce (civilní – částečně radary, GA – ucelené řešení), a GA: A-Z řešení obecně (včetně dodávek letadel – stav se má ze současných 1010 zvýšit na cca 2000 v 2015). Vzhledem k rozvídnutosti všeobecného letectví v ČR a vzhledem k růstovému potenciálu leží příležitosti i v tomto segmentu (v širším smyslu slova – viz A-Z řešení pro všeobecné letectví).

► **Nábytkářský průmysl**

Luxusní (kvalitní) výrobky jsou vzhledem k rostoucí střední třídě velmi populární. Tento segment je regulován v rámci protikorupčních opatření čínské vlády.

► **Sklářský a keramický průmysl**

České sklo patří k tradičním exportním položkám a v Číně je známý „český křišťál“. ČR standardně dováží válcované či jinak zpracované sklo do Číny zejména pod položkami 700312 a 700521. Obecnou prioritou jsou „luxusní a designové produkty“ včetně designových osvětlení všech typů.

► Služby

Přibližně 1/3 vodních zdrojů v Číně je znečištěna a asi 300 mil. obyvatel pije kontaminovanou vodu. Vzorky ze 70 čínských měst ukazují, že téměř polovina z nich obsahuje škodlivé organické znečištění. Stejně vážná situace je vzhledem k závratnému ekonomickému rozvoji v kontaminaci půdy (cca 13 % nebo 1,2 mil km²). V následujících letech hodlá čínská vláda investovat do ochrany životního prostředí až 546 mld. USD, tedy cca 1,3–1,4 % HDP. Veškeré technologie na ochranu vody, půdy a vzduch a jejich čištění (zejména od těžkých kovů) jsou tedy perspektivními položkami. Samozřejmostí je pak ochrana ovzduší, resp. filtry na čištění vzduchu. Dalším z cílů je udržitelné zemědělství s menším použitím hnojiv a tzv. „green building“ – energeticky efektivní budovy a související technologie. V širším slova smyslu zapadá do urbanizačních priorit čínské vlády. Částečně také souvisí s výše zmíněnou oblastí nových technologií – viz nano-filtry apod. V tomto sektoru velice záleží na získání spolehlivého a významného čínského partnera.

Nanotechnologie a biotechnologie mají v Číně velký potenciál díky podpoře čínské vlády. Nové technologie jdou napříč mnohými sektory, nelze specifikovat konkrétní položky.

► Strojírenský průmysl

Strojírenství je tradiční doménou ČR. Stroje na výrobu buničiny z celulóznicích materiálů do Číny dováží řada evropských zemí – Německo, Finsko Itálie, Rakousko a existuje potenciál i pro ČR, která do Číny v této položce dováží. ČR však zdaleka nedosahuje hodnot a objemů vývozu největších čínských dodavatelů – Německo Japonsko, Itálie, USA atd. Z ČR se v posledních letech dovážely zejména položky protahovací stroje protahovací a stroje k obrábění, broušení ozubených kol.

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Čína představuje třetí největší trh na světě v oblasti zdravotnictví, přestože utrácí na rozvoj zdravotnictví pouze 5 % svého HDP. Rozvoj zdravotnictví patří mezi priority čínské vlády (starost o vyšší věkové skupiny obyv., zlepšení zdravotnické péče ve městech i na venkově atd.), která láká do země zahraniční investice a usiluje o zvýšení podílu soukromých nemocnic do r. 2015 z 9 % na 20 %. Velmi vítaný je transfer zdravotnických technologií malých a středních podniků EU (např. možnost společného podniku pro výzkum a léčbu nádorových onemocnění nebo vakcín). Stále častěji je slyšet spojení inovativní léčiva, kterou je možno zacílit i na vyšší cenový segment. Investiční potenciál má také segment screeningových pracovišť, poradny zdravého životního stylu a pojišťovnické služby nabízející speciální produkty pro seniory, např. pomůcky domácí péče – pečovatelská křesla, naslouchátka, kyslíkové bomby, glukozometry, měřice tuku, sofistikované masážní přístroje/pomůcky, rehabilitační a protetické pomůcky.

► Zemědělský a potravinářský průmysl

Potravinářský trh v Číně je druhý největší v Asii, rostoucí v posledních 5 letech rychlostí 30 %. Mléčné výrobky mají v Číně velký růstový potenciál. Objemově je nejvýznamnější položkou právě mléko a smetana, ačkoliv růst je v posledních letech signifikantní zejména u slazeného mléka a smetany zahuštěné, přípravky z mouky, krupice apod. pro dětskou výživu, syrovátka. Celkové dovozy mléčných výrobků v roce 2013 dosáhly hodnoty na úrovni 5 mld. EUR, zatímco v roce 2008 se jednalo o méně než 1 mld. EUR. Mléčné výrobky obecně spadají do velmi regulované oblasti, nejvíce pak u položky „dětská výživa“, ve které dochází ke konsolidaci čínských firem ve snaze vybudovat domácí šampióny. Jednou ze zbraní je i antimonopolní zákon, který byl použit proti zahraničním producentům/dovozcům. Důvěra v čínské produkty je v této položce vzhledem ke skandálům v minulosti v oblasti bezpečnosti potravin minimální.

České firmy se musí připravit na nejasné, poměrně složité a často se měnící dovozní předpisy. Čínský distributor očekává od české strany nemalé finanční prostředky na marketing. Přijetí „moderních“ západních stravovacích návyků přináší trend „zdravých potravin“ (na trhu je dostupná široká nabídka cereálií z řady zemí). Produkty „zaručující zdraví, štíhlost a krásu“ jsou velmi atraktivní. Zájem o vitamíny, iontové nápoje apod. zažívá velký „boom“, včetně přípravků určených pro seniory v důsledku stárnutí populace. Čínské zemědělství čelí několika dlouhodobým výzvám – nízké efektivitě rozdrobené výroby (rozloha obdělávané půdy na hlavu dosahuje méně než 40 % světového průměru), vysokým ztrátám způsobeným špatným skladováním a neadekvátní vědeckou a technologickou podporou. Důsledkem je nekontrolovaná migrace venkovského obyvatelstva do města a stále větší závislost na dovozu potravin. Čína proto usiluje o zefektivnění zpracování potravin. V Číně se aktuálně pěstuje 4x více kusů skotu než před 20 lety, zejména kvůli zvýšené poptávce po mléčných produktech. Nabízí se jak transfer know-how pro alternativní způsob krmení, tak i spolupráce v oblasti welfare a zdraví zvířat (např. výroba či dovoz vakcín).

► Železniční doprava

Tradiční oblast vývozu v rámci obecného tématu urbanizace, resp. doprava. Čína se snaží vyvinout v tomto segmentu vlastní výrobu, nicméně stále nedosahuje požadovaných kvalit a stále existuje poptávka po dovozu vysoce kvalitních a bezpečných výrobků.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 0401 – Mléko, smetana nezahuštěná, neslazená
	HS 0406 – Sýry, tvaroh
	HS 1704 – Cukrovinky bez kakaá (vč. bílé čokolády)
	HS 1806 – Čokoláda, přípravky potravinářské ostatní s kakaem
	HS 2005 – Ostatní zelenina přípr. nebo konz. jinak než v octě nebo kyselině octové, nezmrazená
	HS 2201 – Voda, vody minerální, sodovky neslazené, led
	HS 2202 – Voda, vody minerální, sodovky, s přídavkem cukru či sladidel, nešťávy
	HS 2203 – Pivo ze sladu
	HS 8422 – Myčky, stroje k čištění, plnění ap., lahví aj.
	HS 8438 – Stroje pro prům. přípravu a výrobu potravin aj.
Sklářský a keramický průmysl	HS 7006 – Sklo lité tažené, plavené, vrtané aj. zpracované
Energetický průmysl	HS 8403 – Kotle k ústřednímu vytápění, jiné
	HS 8401 – Reaktory, jaderné články palivové, nevyhořelé
Strojírenský průmysl	HS 8429 – Buldozery, srovnávače, rypadla apod. s pohonem
	HS 8439 – Stroje pro výrobu buničiny, papíru, kartonu aj
	HS 8460 – Stroje obráběcí pro broušení, lapování, leštění ap.
	HS 8461 – Stroje obráběcí k hoblování ap., pily strojní aj.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Železniční doprava	HS 8607 - Části a součásti železničních nebo tramvajových lokomotiv nebo kolejových vozidel
Nábytkářský průmysl	HS 9403 - Nábytek ostatní, části, součásti
Letecká doprava	HS 8526 - Radiolokátory apod., rádiové přístroje pro dálkové řízení
Důlní, těžební a ropný průmysl	HS 4010 - Pásy dopravníků, řemeny hnací, z kaučuku vulkan.
	HS 8414 - Čerpadla, vývěvy, vzduchové kompresory aj.
	HS 8428 - Zařízení ost. zdvihací, nakládací, manipulační
	HS 8429 - Buldozery, srovnávače, rypadla apod. s pohonem
	HS 8430 - Stroje ost. srovnávací ap., pluh, frézy sněžné
	HS 8474 - Stroje k třídění prosévání ap. zemin kamenů aj.
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 2941 - Antibiotika
	HS 3006 - Zboží farmaceutické jiné
	HS 9010 - Přístroje a vybavení pro foto, laboratoře, jinde. neuv.; negatoskopy, promít. plátna
	HS 9018 - Nástroje lékařské chirurgické, zubolékařské aj
	HS 9022 - Přístroje rentgenové aj. používající záření
	HS 9401 - Sedadla, ne lékařská ap., i proměnitelná v lůžka
Služby	CPA 37.00 - Služby související s odpadními vodami
	CPA 72.00 - Výzkum a vývoj, autorská práva

Filipíny

V letech 2000–2008 dosahoval ekonomický růst v průměru 4,8 % ročně. V roce 2009 došlo ke zpomalení ekonomiky (1,1 %). V roce 2010 dosáhl ekonomický růst již 7,6 %, v roce 2013 pak 7,2 %. Nadále by měla ekonomiky mírně zpomalit. Míra inflace se v posledních letech snížila na 2,9 % (rok 2013). Do budoucna se předpokládá opětovné zvýšení. V zemi žije téměř 100 mil. obyvatel, HDP na obyvatele je téměř 3 000 USD. Nezaměstnanost se pohybuje kolem 7 %. Běžný účet je v přebytku.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	3,7	6,8	7,2	6,2	6,3	6,0
HDP/obyv. (USD)	2 379	2 612	2 791	2 913	3 256	3 569
Míra inflace (%)	4,7	3,2	2,9	4,5	3,9	3,5
Nezaměstnanost (%)	7,0	7,0	7,1	6,9	6,8	6,7
Bilance běžného účtu (mld. USD)	5,6	6,9	9,4	9,2	8,5	7,6
Populace (mil.)	94,2	95,8	97,5	99,4	101,4	103,5
Konkurenceschopnost	75/142	65/144	59/148	52/144		
Exportní riziko OECD			3/7	3/7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF

- ▶ Evropská unie zvažuje s Filipínami zahájit jednání o preferenční obchodní dohodě.
- ▶ Exportní riziko podle OECD je 3/7.

Vývoz ČR na Filipíny 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8542	Obvody integrované elektronické	1 422 068	63,5	1 283 718	10,8
3917	Trouby, trubky, hadice, příslušenství, z plastů	64 143	2,9	62 222	3,1
4813	Papír cigaretový, i řezaný, ve tvaru složek ap.	55 467	2,5	19 446	185,2
0404	Syrovátka, výrobky z mléka zahuštěné, slazené	53 719	2,4	20 770	158,6
9503	Tříkolky, kolob., kočárky pro panenky, panenky, ostatní hračky, modely, puzzle	52 117	2,3	41 940	24,3
8473	Části strojů psacích, počítačích, pro aut. zprac. dat	50 963	2,3	99 691	-48,9
8478	Stroje a přístr. pro přípravu a zpracování tabáku	50 439	2,3	50 507	-0,1
8537	Rozvaděče, panely, rozvodné stoly aj., ovládací	50 134	2,2	7 423	575,4
1602	Přípravky, konzervy jiné, z masa, drobů, krve	28 569	1,3	20 224	41,3
8536	Zařízení el. k ochraně, spínání el. obvodů, < 1000V; konekt. pro opt. vlákna	28 035	1,3	22 612	24,0
Celkem TOP 10		1 855 654	82,8	1 628 553	13,9
Celkem vývoz		2 240 894		2 057 160	8,9

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Filipín 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	1 737 582	28,6	1 512 583	14,9
8523	Disky, pásky aj. média pro záznam zvuku, obrazu ap., ne HS 37	781 849	12,8	872 167	-10,4
8542	Obvody integrované elektronické	691 145	11,4	777 934	-11,2
8541	Diody, tranzistory ap.. zařízení polovodičová aj.	370 570	6,1	376 678	-1,6
8531	Elektrické akustické nebo vizuální signal. přístroje	264 494	4,3	202 555	30,6
9031	Stroje, přístroje, nástroje měřicí, kontrolní, jinde. neuv.	201 613	3,3	237 795	-15,2
8517	Přístroje telefon., ost. přístr. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	192 821	3,2	60 793	217,2
8504	Transformátory, el měniče, statické indukory	179 172	2,9	169 225	5,9
9001	Vlákna optická ap., čočky, hranoly aj. nezasazené	169 871	2,8	174 741	-2,8
8536	Zařízení el. k ochraně, spínání el. obvodů, < 1000V; konekt. pro opt. vlákna	146 638	2,4	90 535	62,0
Celkem TOP 10		4 735 755	77,8	4 475 006	5,8
Celkem dovoz		6 084 969		5 866 350	3,7

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Energetický průmysl

Energetika je jednou z priorit místní vlády a do sektoru směřují rozsáhlé státní investice (viz i státní rozpočet na rok 2014, viz STI Filipíny). Stav jak infrastruktury, tak i výrobních kapacit přitom dosud není dobrý, což nahrává rostoucím cenám na trhu a akcentu místních vlád v rámci státní energetické politiky. České firmy jsou v oboru konkurenceschopné. Filipíny jsou zemí s jednou z nejvyšších cen elektrické energie a trpí velkou mezerou v oblasti instalace nových zdrojů. Budování nových elektráren více než pokulhá v porovnání s celkovým růstem země a její ekonomiky, stávající zařízení se blíží ke konci životnosti. Některé studie předvídají black out hlavního ostrova Luzon již v roce 2015. V zemi přitom také stoupá environmentální povědomí a zájem o zelené zdroje energie. ČR je spolehlivým výrobcem a dodavatelem technologií alternativních a obnovitelných energetických zdrojů. Na rozvojovou pomoc z minulých let v oblasti malých vodních elektráren plynule navazuje spolupráce na komerční bázi, kdy se české podnikatelské subjekty snaží vybudovat energetické zdroje ve vzdálených oblastech.

► Letecká doprava

V zemi dochází k rozsáhlé modernizaci civilních i vojenských letišť, přičemž vládní modernizační programy aktuálně pokrývají prakticky každý významnější ostrov. Česká produkce zde je konkurenceschopná. Vzhledem k vysoké úrovni českého průmyslu v oblasti letištního vybavení a již dosaženým obchodním úspěchům např. při prodeji pasivních sledovacích prostředků nebo námořních SD radarů do zemí v regionu, se nabízí možnost spolupráce i v této oblasti. Vysoce zajímavá by mohla být i možnost dodávek malých dopravních letounů pro civilní sektor. Místní trh v těchto oborech roste o více než 50 % a ČR v nich má komparativní výhodu a importér / Filipíny komparativní nevýhodu.

► Obranný průmysl

Plán modernizace armády a související pětiletý rozpočet přesahující 34 mld. CZK. Plán nákupů pro ozbrojené složky včetně armády, námořnictva, policie či pobřežní hlídky je reflektován rostoucím zájmem českých firem ovšem bez dostatečné znalosti trhu a jeho pravidel a konkurenceschopnosti české nabídky. V kontextu rostoucího napětí v oblasti Jihočínského moře, přistupuje země k rozsáhlé modernizaci vojenských složek. Na Filipínách vstoupil v roce 2013 v platnost zákon č. 10349 (Revised Armed Forces of the Philippines Modernization Program), který aproboval rozpočet na investice v hodnotě 75 miliard PHP (ca 34 mld. CZK) na období pěti let s cílem efektivněji reagovat na vnější i vnitřní hrozby včetně zajištění infrastruktury. V oboru proto prudce rostou očekávání, rozpočty na nákupy materiální výbavy i zájem zahraničních firem, mj. v kontextu napětí ve vztahu s Čínou, strategického zahrnutí Filipín do „pacifického pívotu“ USA a stále neuspokojivé bezpečnostní situace v zemi (byť jednání s muslimy na Mindanau úspěšně pokračují). Země dále vyhlásila projekty rekonstrukcí letišť, které jsou při fragmentaci Filipín na cca 7000 ostrovů potřeba téměř všude.

► Vodohospodářství, odpadní průmysl

Celkový stav odpadového hospodářství vyžaduje modernizaci a vláda do oboru směřuje značné investice, se 100 mil. obyvatel rostou nároky v oblasti urbanizace. České firmy jsou v oboru konkurenceschopné. Filipíny se každoročně potýkají s rozsáhlými záplavami a snaží se omezit jejich ničivost budováním zadržovacích nádrží a regulováním toků. Souvisejícími tématy jsou zdroje pitné voda a čištění odpadních vod (mobilní úpravný vod, výroba pitné vody za mimořádné situace, vhodné i pro ozbrojené složky, technologie pro výstavbu a údržbu kanalizací a jiné odpadové infrastruktury). Z minulosti existují na Filipínách funkční projekty české provenience v těchto oblastech. Tradičně zájem o tento trh mají středně velké firmy z vodohospodářského oboru.

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

V zemi pokračuje růst střední třídy a demografický vývoj, nahrává stavbě nových nemocnic a vybavování starých (letos země dosáhla počtu 100 mil. obyvatel). Prudce rostou soukromé investice do nemocnic a české výrobky jsou konkurenceschopné a dostupné v okolních zemích. V této oblasti bezpochybně existuje značný potenciál, spolu s růstem kvality života, roste na Filipínách i tato oblast. Špička sektoru (velké nemocnice v Manile) je přitom na úrovni zcela srovnatelné s ČR. Zdravotnictví funguje v zásadě na čistě tržní bázi, Filipínci jsou zvyklí platit za své zdraví velmi vysoké částky, povolání lékaře patří k nejlépe placeným. Ve filipínském zdravotnictví tak jsou prostředky na rozvoj a investice a tedy i prostor pro uplatnění českých firem. Perspektivní jsou rovněž farmaceutické výrobky a léčiva.

► Zemědělský a potravinářský průmysl

Pivo patří na Filipínách k nejoblíbenějším alkoholickým nápojům, trh je však prozatím ovládnut hlavním místním pivovarem San Miguel. Na trhu však i přesto působí známé zahraniční značky a zákazníci jsou za importované zboží ochotni zaplatit vyšší cenu. Potenciál pro vývoz českého piva do země jednoznačně existuje. V zemi se nárazově dostává na trh drobný objem reexportovaného českého piva.

► Železniční doprava

Želízkem v ohni ČR byly po dlouhou dobu dodávky týkající se tramvají na trati MRT3 manilské nadzemní dráhy, kde jsou vozidla české provenience provozována již od 90. let. Do budoucna lze počítat s nově vyhlašovanými tendry týkajícími se jiných tratí městské veřejné dopravy (např. LRT do Cavite) se soukromým financováním anebo mimoměstské železniční infrastruktury, ke které se zjevně začínají Filipíny také přiklánět. Vláda dále připravuje projekt podzemní dráhy (metra) pro Manilu a jsou potřeba opravy tramvajových tratí v Manile (vyhlašována výb. řízení). Vláda dále vyhlašuje rozsáhlé infrastrukturní projekty včetně staveb dálnic, ať již jako přímé zakázky tak i jako PPP projekty.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Obranný průmysl	HS 8526 - Radiolokátory apod., rádiové přístroje pro dálkové řízení
	HS 9302 - Revolvery, pistole, ne jiné střelné zbraně
	HS 9303 - Zbraně střelné, zařiz. využívající výbuchu ost.
	HS 9306 - Bomby, granáty, miny, náboje ap., střelivo ostatní

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 7017 – Sklo pro účely zdravot., farmaceut., laboratorní
	HS 9012 – Mikroskopy jiné než optické difrakto grafy
	HS 9018 – Nástroje lékařské chirurgické, zubolékařské aj
	HS 9019 – Přístr. pro mechanoterapii, masážní, dýchací aj.
	HS 9022 – Přístroje rentgenové aj. používající záření
	HS 9402 – Nábytek lékařský, chirurg. ap., pro holičství aj.
Energetický průmysl	HS 7311 – Nádoby tlakové pro plyn, ze železa n. oceli
	HS 7321 – Kamna, kotle, vařiče aj. plynové ze železa n. oceli
	HS 8402 – Generátory pro výrobu vodní páry apod.
	HS 8406 – Turbíny na páru vodní nebo jinou
	HS 8413 – Čerpadla i se zař. měřícím, zdviže na kapaliny
Letecká doprava	HS 8526 – Radiolokátory apod., radiové přístroje pro dálkové řízení
	HS 8802 – Letadla, vrtulníky, kosmické lodě vč. družic, nosné rakety
Vodohospodářství, odpadní průmysl	HS 8410 – Turbíny, kola vodní, regulátory
	HS 8413 – Čerpadla i se zař. měřícím, zdviže na kapaliny
Železniční doprava	HS 8607 – Části a součásti železničních nebo tramvajových lokomotiv nebo kolejových vozidel
	HS 7302 – Materiál pro stavbu tratí železnič., tramvaj.
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 2203 – Pivo ze sladu

Gruzie

V novém tisíciletí vykazovala ekonomika Gruzie vysoké hodnoty růstu HDP (mezi 5 a 12 %). Výjimkami byly roky 2001 (1,9 %), 2008 (2,3 %), 2009 (-3,8 %) a rok 2013, kdy se HDP meziročně zvýšil o 3,2 %. Výhledově by se podle odhadů MMF mělo HDP držet okolo 5 %. Mezi lety 2011 a 2013 došlo k zásadnímu poklesu míry inflace z 8,5 % na -0,5 % a od roku 2014 by měla inflace překročit 4,6 %. V zemi žije 4,5 milionu obyvatel a HDP na obyvatele v roce 2013 činil 3 597 USD. Nezaměstnanost se v posledních letech drží okolo 15 %. Běžný účet je v mírně v deficitu.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	7,2	6,2	3,2	5,0	5,0	5,0
HDP/obyv. (USD)	3 230	3 523	3 597	3 607	3 918	4 250
Míra inflace (%)	8,5	-0,9	-0,5	4,6	4,9	5,0
Nezaměstnanost (%)	15,1	15,0	14,6	–	–	–
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-1,8	-1,9	-1,0	-1,3	-1,4	-1,3
Populace (mil.)	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,4
Konkurenceschopnost	88/142	77/144	72/148	69/144		
Exportní riziko OECD			6/7	6/7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF

- ▶ Asociační dohoda zahrnující zónu volného obchodu byla podepsána mezi Evropskou unií a Gruzii v polovině roku 2014.
- ▶ Exportní riziko podle OECD je 6/7.

Vývoz ČR do Gruzie 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	173 678	9,8	124 303	39,7
8406	Turbíny na páru vodní nebo jinou	143 277	8,1	–	–
3305	Přípravky na vlasy	126 609	7,1	112 698	12,3
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	91 352	5,2	185 213	-50,7
9619	Hygienické vložky, tampony, dětské pleny a pod. hygien. výrobky	63 799	3,6	63 392	0,6
3917	Trouby, trubky, hadice, příslušenství, z plastů	61 992	3,5	55 386	11,9
1701	Třtinový nebo řepný cukr a chemicky čistá sacharóza	53 570	3,0	–	–
9028	Plynoměry, měřiče kapalin, elektroměry	51 379	2,9	20 004	156,8
8536	Zařízení el. k ochraně, spínání el. obvodů, < 1000V; konekt. pro opt. vlákna	45 211	2,6	22 040	105,1
8507	Akumulátory elektrické, vč. separátorů	42 647	2,4	31 537	35,2
Celkem TOP 10		853 514	48,1	614 573	38,9
Celkem vývoz		1 772 625		1 567 983	13,1

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Gruzie 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
0802	Ovoce skořápkové ost., čerstvé, sušené, loupané	399 975	70,3	267 429	49,6
7112	Odpady a úlomky kovů drahých, plátovaných kovů	29 490	5,2	44 560	-33,8
2008	Ovoce, ořechy aj. části rostlin jn.	26 135	4,6	5 168	405,7
7202	Feroslitiny	24 921	4,4	–	–
1106	Mouka, krupice z luštěnin, manioku a p. ovoce aj.	10 245	1,8	2 537	303,8
3923	Výr. přepravy a balení zboží, zátky ap., z plastů	7 858	1,4	39 640	-80,2
7310	Cisterny, sudy, kádě ap., z železa, oceli, do 300 l	7 122	1,3	6 571	8,4
7612	Sudy, barely, plechovky ap. z hliníku, do 300 l	6 374	1,1	–	–
2106	Potravinové přípravky jinde neuvedené	4 926	0,9	4 580	7,6
6204	Kostýmy, šaty, sukně, kalhoty ap., dámské a dívčí	4 830	0,8	2 094	130,7
Celkem TOP 10		521 876	91,7	372 579	40,1
Celkem dovoz		569 342		425 111	33,9

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Automobilová doprava

Určitě existuje jistý potenciál zvýšení objemu vývozu českých automobilů do Gruzie. Nicméně za vysokou hodnotou dovozu aut do Gruzie stojí především import ojetých vozidel z USA a Japonska. Gruzie působí jako hlavní reexportní dodavatel automobilů do Arménie a Ázerbájdžánu a v omezené míře i některých zemí Střední Asie. Plánované zavedení povinných technických kontrol povede zřejmě k redukci počtu normám neodpovídajících vozidel na silnicích, a tím ke vzniku příležitostí pro evropské výrobce aut, čemuž napomůže i postupné odbourávání tarifů v souvislosti s uzavřením DCFTA.

► Chemický průmysl

Za posledních 10 let stoupl dovoz těchto prostředků do Gruzie více než desetkrát. Absence velkoobjemového domácího závodu na výrobu čisticích prostředků. S postupným nástupem velkoobchodních řetězců v Gruzii lze očekávat stálý nárůst prodeje těchto výrobků. V loňském roce dosáhla hodnota českého vývozu do Gruzie v tomto segmentu 66 tis. USD.

► Elektrotechnika

V tomto segmentu Gruzie dováží zboží v hodnotě 152 101 tis. USD. ČR v této položce dodává do Gruzie zboží v hodnotě pouhých 2 145 tis. USD. Zde existuje možnost navýšení. Telekomunikace jsou jedním z nejrychleji se rozvíjejících odvětví s rychle se rozšiřujícím trhem a zaváděním nejmodernějších technologií. V letech 2005–2008 vzrostl počet uživatelů mobilních telefonů ze 1,4 mil. na 2,8 mil. V současnosti využívá internetu 38 % obyvatel Tbilisi (od roku 2008 došlo ke zdvojnásobení počtu uživatelů). V ostatních velkých městech se počet uživatelů internetu pohybuje mezi 20–31 %. V Gruzii platí poměrně liberální „elektronická“ legislativa, která přináší případným investorům v této oblasti značné příležitosti. Liberální je získávání licencí, získání licence je požadováno pouze pro rádiové frekvence.

Podle vládní strategie přejde Gruzie v červenci 2015 k digitálnímu vysílání, což pravděpodobně zvedne poptávku po set-top boxech. Další potenciál Tbilisi se jeví v otevírajícím se konferenčním businessu (vybavení konferenčních místností, audiotechnika, projekce) v souvislosti s výstavbou hotelových zařízení. S ohledem na celkovou hodnotu této položky v dovozu do Gruzie (65 000 tis. USD), tradici výroby elektrotechnických výrobků v ČR a malé zastoupení těchto výrobků v českém vývozu do Gruzie, je položka 8528 za velmi perspektivní.

► Kovořádkářský průmysl

Desetinásobný nárůst dovozu za posledních 10 let. Lze využít dobrého jména ČR v této oblasti. V roce 2013 obsahoval český vývoz v tomto segmentu 364 tis. USD. V Gruzii dovoz představoval 21 300 tis. USD.

► Sklářský a keramický průmysl

V posledních 10 letech se dovoz těchto výrobků osminásobně zvýšil. Poptávce pomáhá i absence vratného systému lahví, kdy se např. i všechny použité pивní lahve vyhazují. Potenciál je jak v dodávce vlastních výrobků (lahví), tak v dodávce výrobních celků na produkci lahví na místě. Lze využít zkušeností českého

sklářského průmyslu a jeho dobrého jména v Gruzii. Hodnota importu z ČR dosáhla v roce 2013 malého objemu, cca 80 tis. USD.

► Strojírenský průmysl

Vzhledem k množství dováženému do Gruzie a relativně malému podílu exportu z ČR je v tomto segmentu velký potenciál.

► Zemědělský a potravinářský průmysl

S ohledem na priority v sektoru zemědělské výroby podle vládní strategie Produce in Georgia, kterými jsou výstavba moderních skleníků, živočišná výroba, zpracování ovoce a zeleniny, zpracování ořechů, zpracování vlny a kůže, zpracování tabáku a čaje, je potenciál dovozu traktorů z ČR vysoký. Prostor k vývozu tedy bezpochyby existuje. Zemědělské firmy v Gruzii neplatí DPH a daň z příjmu a nevztahuje se na ně placení cla na dovoz zemědělské techniky.

► Železniční doprava

Více než zdvacetinásobení hodnoty dovozu za posledních 10 let. Možné využití dobrého jména a zkušeností ČR v tomto oboru. Možnost navázání na úspěšné dodávky tramvají, trolejbusů a lokomotiv z doby Československa do Sovětského svazu. Absence kvalitní veřejné dopravy v Tbilisi a záměr obnovení tramvajového provozu. V českém dovozu za minulý rok tato položka nefiguruje. Potenciál rozvoje železniční infrastruktury a nákup železničních vozidel v souvislosti s plánovaným otevřením napojení gruzínské železnice na tureckou prostřednictvím projektu Baku-Tbilisi-Kars.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Automobilová doprava	HS 8703 – Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob
Strojírenský průmysl	HS 8471 – Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 8701 – Traktory
Elektrotechnika	HS 8517 – Přístroje telefon., ost. příst. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.
	HS 8528 – Monitory, projektory bez TV; přijímače televizní
Chemický průmysl	HS 3402 – Prostředky povrchově aktivní prací, čisticí aj
Sklářský a keramický průmysl	HS 7010 – Demižóny, láhve, baňky, lékovky víčka aj. ze skla
Kovozpracovatelský průmysl	HS 7326 – Výrobky ostatní, ze železa n. oceli
Železniční doprava	HS 8607 – Části a součásti železničních nebo tramvajových lokomotiv nebo kolejových vozidel

Hongkong

V letech 2000–2010 se hodnoty růstu HDP pohybovaly mezi 6,5–8,7 %. Výjimkou bylo období let 2001–2003 (průměr růstu HDP 1,8 %) a roky 2008 (2,1 %) a 2009 (–2,5 %). Od roku 2011 se pak tempo růstu zpomalilo. V roce 2013 se HDP zvýšilo o 2,9 %. V dalších letech se očekává postupné zrychlování ekonomiky. V roce 2011 činila míra inflace 5,3 %, což představuje nejvyšší hodnotu v novém tisíciletí. V roce 2013 se jednalo o 4,3 %. V dalším období by měly její hodnoty dále klesnout. V této oblasti žije přes 7 mil. obyvatel, přičemž HDP na obyvatele v roce 2013 dosáhl téměř hranici 38 000 USD. V roce 2013 byla nezaměstnanost 3,1 %, což představuje nejnižší počet nezaměstnaných od roku 1998. Běžný účet je v přebytku.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	4,8	1,6	2,9	3,0	3,3	3,5
HDP/obyv. (USD)	34 941	36 589	37 955	40 304	42 770	45 370
Míra inflace (%)	5,3	4,1	4,3	3,9	3,8	3,5
Nezaměstnanost (%)	3,4	3,3	3,1	3,1	3,1	3,1
Bilance běžného účtu (mld. USD)	13,8	4,1	5,1	6,2	6,8	8,2
Populace (mil.)	7,1	7,2	7,2	7,3	7,3	7,3
Konkurenceschopnost	11/142	9/144	7/148	7/144		
Exportní riziko OECD			1/7	1/7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF

- ▶ Evropská unie v současnosti nejedná s Hongkongem o žádné preferenční obchodní dohodě.
- ▶ Exportní riziko podle OECD je 1/7.

Vývoz ČR do Hongkongu 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8532	Elektrické kondenzátory, pevné, otočné n. dolaďovací	2 073 860	27,4	2 209 352	-6,1
9503	Tříkolky, kolob., kočárky pro panenky, panenky, ostatní hračky, modely, puzzle	640 190	8,5	508 280	26,0
8542	Obvody integrované elektronické	582 263	7,7	220 683	163,8
8517	Přístroje telefon., ost. přístr. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	481 296	6,4	878 955	-45,2
7018	Perly, imitace perel, drahokamů ap. ze skla	347 146	4,6	374 768	-7,4
8536	Zařízení el. k ochraně, spínání el. obvodů, < 1000V; konekt. pro opt. vlákna	315 925	4,2	326 498	-3,2
8510	Strojky holicí na stříhání vlasů s motorem el.	255 465	3,4	294 738	-13,3
8504	Transformátory, el měniče, statické indukory	245 541	3,2	244 342	0,5
8473	Části strojů psacích, počítačích, pro aut. zprac. dat	239 961	3,2	157 440	52,4
4202	Kufry, aktovky, brašny, pouzdra, kazety, vaky apod.	227 504	3,0	242 216	-6,1
Celkem TOP 10		5 409 151	71,4	5 457 272	-0,9
Celkem vývoz		7 576 212		7 792 525	-2,8

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Hongkongu 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8517	Přístroje telefon., ost. přístr. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	1 942 776	47,0	1 957 056	-0,7
7018	Perly, imitace perel, drahokamů ap. ze skla	190 410	4,6	25 510	646,4
8541	Diody, tranzistory ap.. zařízení polovodičová aj.	116 907	2,8	23 400	399,6
9102	Hodinky náramkové, kapesní ap. jiné vč. stopek	75 865	1,8	47 676	59,1
8504	Transformátory, el měniče, statické indukory	62 118	1,5	42 807	45,1
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	55 656	1,3	67 772	-17,9
8527	Přístroje přijímací pro rozhlas, vysílání, se záz. zař. s hodinami	55 239	1,3	51 570	7,1
8542	Obvody integrované elektronické	44 692	1,1	33 094	35,0
7113	Šperky a klenoty a části, z drahých kovů nebo z kovů plátovaných drahými kovy	43 269	1,0	60 041	-27,9
9405	Svítilna, reklamy, ukazatele apod. světelné	36 650	0,9	26 431	38,7
Celkem TOP 10		2 623 582	63,5	2 335 357	12,3
Celkem dovoz		4 133 019		3 278 688	26,1

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Energetický průmysl

Spotřeba elektrické energie je v Hongkongu jedna z nejvyšších na světě a místní nabídka nepostačí k pokrytí poptávky po elektřině. Hongkong se postupně snaží nebýt tolik závislý na dodávkách elektrické energie a podporuje například výrobu z obnovitelných zdrojů (větrná, solární energie) nebo se snaží najít způsoby využití odpadní energie.

► Chemický průmysl

Vzhledem k vývoji poptávky jsou potenciální položkou importu v dané oblasti zejména chemicky zušlechtnuté prvky pro elektroniku.

► Kovo zpracovatelský průmysl

Chystá se výstavba řady infrastrukturních projektů, např. mostu Hong Kong – Zhuhai – Macao. Rostoucí poptávka po nové bytové výstavbě a dalších veřejných zařízeních.

► Nábytkářský průmysl, sklářský a keramický průmysl, stavební průmysl

Výstavba hotelů a vysoká kupní síla obyvatel Hongkongu a oblíbenost města jako nákupního centra ze strany movitých občanů Číny, vytváří šance pro české firmy v segmentu značkového spotřebního zboží, např. luxusního skla, skleněné bižuterie, nábytku atd.

► Strojírenský průmysl

Spolu s rychlým stavebním rozvojem v Hongkongu souvisí také nevyhnutelnost relevantních strojů, jakými jsou např. stroje k zpracování materiálů, pro obrábění kovů, zdvihací zařízení, součástí jeřábů apod.

► Vodohospodářský a odpadní průmysl

Prudký ekonomický rozvoj jižní Číny v posledním desetiletí s sebou přináší potřebu ochrany životního prostředí, které bylo vlivem průmyslové výroby značně poškozeno. Úřady začínají postupně zavádět legislativní opatření, která umožňují postihnout znečišťovatele. Místní podniky zaměřené na ochranu životního prostředí hledají zahraniční technologie v odvětví odpadového hospodářství, čištění odpadních vod, úspory energií, znečištění ovzduší a odhlučnění. Šanci mají rovněž firmy vyrábějící měřicí přístroje a příslušenství.

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Oblast zdravotnictví patří jednoznačně mezi priority hongkongské vlády. Podíl vládních výdajů do zdravotnictví činí cca. 16,9 % z celkového ročního rozpočtu. V letošním návrhu rozpočtu bylo pro tuto oblast vyčleněno o 2,7 mld. HKD více než v loňském roce (celková částka činí 49 mld. HKD). S ohledem na rychle stárnoucí populaci si vláda stanovila jako hlavní dlouhodobé cíle další zkvalitňování a rozšiřování poskytovaných zdravotních služeb a zařízení. Potencionálními jsou zdravotnické, lékařské, stomatologické nebo veterinární nástroje a přístroje, lékařský chirurgický a stomatologický nábytek, lůžka s mechanickým zařízením aj.

► Zemědělský a potravinářský průmysl

Zemědělství v Hongkongu je limitované, dováží se 95 % zemědělských produktů. Hongkong dováží sušené mléko, prostor je rovněž pro biopotraviny a zdravou výživu. Odstranění cla na dovoz vína a piva v roce 2008 (dříve 40 %, resp. 20 %) zlepšuje možnost dodávek na vyspělý spotřebitelský trh Hongkongu a zároveň re-exportu do dalších zemí regionu. Vládní, ale i soukromé subjekty postupně z Hongkongu budují centrum obchodu s vínem nejen pro čínský trh, ale pro celou prudce rostoucí oblast jihovýchodní Asie. Potenciál se jeví ve strojích na průmyslové zpracování nápojů, např. pro pivovary.

► Železniční doprava

Probíhá či plánuje se realizace několika mega infrastrukturních projektů (např. rychlodráha Guangzhou – Shenzhen – Hong Kong Express Rail Link, stavba nových linek metra South Island Line, West Kowloon Culture District aj.).

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Chemický průmysl	HS 3818 – Prvky chemické zušlechtné pro elektroniku
Železniční doprava	HS 8603 – Železniční nebo tramvajové vozy s vlastním pohonem
	HS 8607 – Části a součásti železničních nebo tramvajových lokomotiv nebo kolejových vozidel
Kovozpracovatelský průmysl	HS 7301 – Štětovice ze železa, oceli, profily aj., svařované
	HS 7308 – Konstrukce, části, desky, tyče aj. ze železa n. oceli
Strojírenský průmysl	HS 8419 – Stroje ke zpracování materiálů změnou teplot
	HS 8428 – Zařízení ost. zdvihací, nakládací, manipulační
	HS 8431 – Součásti jeřábů, vozíků ap., buldozerů, fréz aj.
	HS 8444 – Stroje k tvarování, stříhání ap., mat. textilních
	HS 8457 – Centra obráběcí, stroje obráběcí stavebnicové
	HS 8458 – Soustruhy pro obrábění kovů
Energetický průmysl	HS 8411 – Motory proudové, pohony turbovrtulové a ostatní plynové turbíny
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 0401 – Mléko, smetana nezahuštěná, neslazená
	HS 0402 – Mléko, smetana zahuštěná, slazená
	HS 1704 – Cukrovinky bez kakaa (vč. bílé čokolády)
	HS 2201 – Voda, vody minerální, sodovky neslazené, led
	HS 2203 – Pivo ze sladu
	HS 2204 – Víno z čerstvých hroznů, vinný mošt jiný
	HS 8438 – Stroje pro prům. přípravu, výrobu potravin aj.
Stavební průmysl	HS 4418 – Výrobky stavebního truhlářství, tesařství apod. ze dřeva
Sklářský a keramický průmysl	HS 7001 – Masivní sklo v kusech
	HS 7010 – Demižóny, láhve, baňky, lékovky víčka aj. ze skla
	HS 9405 – Svítidla, reklamy, ukazatele apod. světelné

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Nábytkářský průmysl	HS 9403 - Nábytek ostatní, části, součásti
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 3005 - Vata, gáza, obinadla a pod. zboží
	HS 9018 - Nástroje lékařské chirurgické, zubolékařské aj
	HS 9022 - Přístroje rentgenové aj. používající záření
	HS 9401 - Sedadla, ne lékařská ap., i proměnitelná v lůžka
	HS 9402 - Nábytek lékařský, chirurg. ap., pro holičství aj.
Vodohospodářství, odpadní průmysl	HS 8421 - Odstředivky, přístroje k filtrování, čištění

Indie

Od roku 2000 do roku 2014 rostla ekonomika země v průměru o 6,8 % ročně. Vyšší hodnoty růstu byly vykazovány především v letech 2003–2007 a 2009–2010. V roce 2014 se jednalo konkrétně o 5,6 %. Do budoucna se předpokládá zrychlení ekonomiky. Míra inflace v roce 2014 klesla na 7,8 % a nadále se očekává další snižování její hodnoty. V zemi žije přes 1 240 mil. obyvatel, přičemž HDP na obyvatele přesahuje 1 500 USD. Nezaměstnanost činí přibližně 3,6 %. Běžný účet je v deficitu.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	6,6	4,7	5,0	5,6	6,4	6,5
HDP/obyv. (USD)	1 553	1 515	1 509	1 626	1 761	1 893
Míra inflace (%)	9,5	10,2	9,5	7,8	7,5	6,7
Nezaměstnanost (%)	3,5	3,6	3,6	–	–	–
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-78,2	-88,2	-32,4	-42,5	-50,2	-58,6
Populace (mil.)	1 211,0	1 227,2	1 243,3	1 259,7	1 276,3	1 293,1
Konkurenceschopnost	53/142	59/144	60/148	71/144		
Exportní riziko OECD			3/7	3/7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, SB, WEF

- ▶ Evropská unie jedná s Indií o preferenční obchodní dohodě od roku 2007.
- ▶ Exportní riziko podle OECD je 3/7.

Vývoz ČR do Indie 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	1 577 563	12,9	1 168 625	35,0
2934	Sloučeniny heterocyklické ostatní	1 047 796	8,5	911 248	15,0
8802	Letadla, vrtulníky, kosmické lodě vč. družic, nosné rakety	522 750	4,3	–	–
8481	Kohouty, ventily aj. pro potrubí, kotle, vany aj.	412 299	3,4	549 100	-24,9
8407	Motory píst., zážehové, spalovací, vratné, rotační	399 643	3,3	284 833	40,3
8517	Přístroje telefon., ost. přístr. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	390 766	3,2	202 006	93,4
8536	Zařízení el. k ochraně, spínání el. obvodů, < 1000V; konekt. pro opt. vlákna	329 475	2,7	230 843	42,7
8448	Zařízení přídatná stavů, strojů na sprádkání ap.	300 284	2,4	163 551	83,6
8413	Čerpadla i se zař. měřícím, zdviže na kapaliny	290 262	2,4	235 182	23,4
2902	Uhlovodíky cyklické	236 949	1,9	260 349	-9,0
Celkem TOP 10		5 507 787	44,9	4 005 737	37,5
Celkem vývoz		12 267 338		10 987 478	11,6

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Indie 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
3004	Léky odměřené, kromě krve, antisér apod., vaty aj.	1 300 962	9,1	945 845	37,5
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	1 119 116	7,8	996 482	12,3
6403	Obuv se svrškem z usně	562 315	3,9	546 048	3,0
7304	Trouby, duté profily ap., bezešvé, ze železa, oceli	535 978	3,7	359 895	48,9
5205	Příze bavlněná nad 85%, neupravená pro prodej	427 614	3,0	344 542	24,1
8412	Motory, pohony ostatní	389 630	2,7	271 706	43,4
8504	Transformátory, el měniče, statické indukory	350 124	2,4	264 175	32,5
2934	Sloučeniny heterocyklické ostatní	315 337	2,2	168 020	87,7
2933	Sloučeniny heterocyklické s heteroatomem dusíku apod.	279 435	1,9	167 220	67,1
6109	Trička, vrchní tílka aj. nátělníky, pletené	260 668	1,8	195 997	33,0
Celkem TOP 10		5 541 179	38,6	4 259 930	30,1
Celkem dovoz		14 351 837		12 557 660	14,3

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Automobilová doprava

Mohutný přírůstek obyvatelstva a růst životní úrovně je zdrojem dlouhodobě neuspokojené poptávky po automobilech, případně po dvoustopých motorových vozidlech, a to i přes vysoké clo na dovoz komponentů.

► Elektrotechnika

Elektrotechnický průmysl se sice podílí z 30 % na celkovém objemu vývozu státu, díky nerozvinutým domácím technologiím existuje však možnost dodávek pro indické firmy zapojené do outsourcingu služeb, které z Indie poskytují služby jako je péče o zákazníky, výběr pracovníků, fakturace a inkaso, administrativa a telefonické poradenství. Indická vláda přijala různá opatření na podporu dalšího rozvoje tohoto odvětví, např. zrušení cel na dovozy určené k dalšímu rozvoji informačních technologií.

► Chemický průmysl

Chemický průmysl Indie, který zaujímá svým objemem 3. místo v Asii (po Japonsku a Číně) a 6. místo na světě, tvoří přes 5 % HDP Indie a nabízí 70 000 různých produktů. Pouhá 1/10 světového průměru spotřeby chem. výrobků na hlavu skýtá potenciál k dalšímu růstu. Produkty chemického průmyslu jsou relativně málo zatížené dovozními cly, rostou zahraniční investice do chemického průmyslu v Indii. Indie zaznamenává největší nárůst spotřeby farmaceutických produktů v Asii a dováží hnojiva a agrochemické produkty (vzhledem k silně agrárnímu charakteru Indie).

► Letecká doprava

Poptávka po letecké dopravě daná rozlohou indického subkontinentu a růstem životní úrovně obyvatelstva se trvale zvyšuje a vytváří potřebu výstavby nových letišť, případně potřebu rozšíření či modernizace letišť stávajících. Totéž platí o potřebě letadel, a to i letadel menších rozměrů (například 19 nebo 21místná), která jsou vyráběna i v ČR. Letecká doprava je bouřlivě se rozvíjejícím odvětvím indického hospodářství. Růst počtu cestujících se pohybuje ročně na 16,2 %, přičemž ročně za rok 2011 byl celkový počet cestujících přepravených linkovými tuzemskými lety průměrně 105,5 mil., mezinárodními linkami 37,9 mil. cestujících. V Indii je celkem provozováno 449 letišť (mezinárodní, domácí, civilní enklávy, celní), z toho 125 letišť a civilních enkláv je ve vlastnictví vlády. V největších městech (Bengalúru, Dillí, Hajdarábádu, Kočínu a Mumbaí) jsou letiště spravována soukromými společnostmi. Modernizují se letiště v Dillí a Mumbaí za účasti soukromého kapitálu. Plánuje se výstavba nových letišť v Goa, Ahmedabadu, Trivandrum a Sikkimu. Letecké dopravě scházejí radarové a navigační systémy k řízení této úrovně leteckého provozu.

► Obranný průmysl

Turbulentní vztahy se sousedními státy a rovněž vnitřní problémy si vyžadují, aby Indie udržovala plné spektrum vojenských schopností. Indie je proto v současnosti největším odběratelem konvenčních zbraní na světě a rozpočet indické armády, který je jedním z největších na světě, poskytuje proto prostor pro dodávky vybavení pro obranné a bezpečnostní složky státu. V posledních letech bylo zahájeno několik

modernizačních iniciativ a byla rovněž částečně liberalizována akviziční politika. Indie usiluje o diverzifikaci dodavatelů (mezi standardní patří Rusko, Izrael, UK, Francie atd.). Cílem Indie je dosáhnout 70 % soběstačnosti ve vyzbrojování (nyní je však spíše ze 70 % závislá na importech). Indická vláda v r. 2014 zvýšila hranici pro FDI do obranného průmyslu z původních 26 % na 49 % s cílem podpořit vytváření společných podniků zabývajících se výrobou zbraní a vojenské techniky a navýšit přísun zahraničních technologií.

► Služby

Indii patří jedno z předních míst v počtu studentů/samoplátců studujících v zahraničí (VB, USA, Kanada, Austrálie, atp.). ČR může nabídnout indickým studentům především studium v angličtině v oblasti techniky, chemického průmyslu, zemědělství a ekonomie. Stavebnictví, které se v Indii podílí na tvorbě HDP 8,0 % a zaměstnává cca 45 mil. lidí, je předurčeno k růstu jak díky plánované výstavbě infrastrukturní sítě, tak pokračující migrací obyvatelstva z venkova do měst a s tím souvisejících požadavků na nové bydlení. V Indii neustále přibývá počet obyvatel, což souvisí s rostoucí potřebou pitné vody a s nutností její úpravy a recyklace (výroba pitné vody, čištění odpadních vod). Stejný problém představuje ochrana životního prostředí v podobě čistíček odpadních vod a dala by se uvést celá řada dalších argumentů.

► Strojírenský průmysl

Indie podstatně modernizuje svůj průmysl. V Indii mají šanci především špičkové strojírenské technologie v oblasti těžkého průmyslu (výroba a zpracování ocele, úprava uhlí, atp.) i lehkého průmyslu (obráběcí stroje a tvářecí stroje, ale i další vybavení), kde má ČR velice dobré jméno především u dodávek obráběcích strojů. Indie stále ještě zaostává ve vybavení svých strojírenských provozů, ačkoliv její ambice na soběstačnost a vlastní výrobu v tomto oboru je zřejmá. Přestože má Indie jedny z největších zásob uhlí na světě, potýká se v současné době s nedostatkem uhlí a jednou z příčin tohoto stavu je nízká produktivita těžby způsobená nedostatkem moderních technologií. Pokud jde o hlubinnou těžbu, doménu výrobců české těžební techniky, je Indie na samém počátku zavádění těchto technologií.

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Zdravotnictví v Indii je stále na velmi nízké úrovni, existuje prostor pro české výrobce nemocničního vybavení a zdravotnické elektroniky. S rostoucí kupní silou indické střední a vyšší třídy roste v Indii počet soukromých nemocnic a klinik, které potřebují moderní lékařské přístroje. Současně se indický zdravotnický průmysl snaží o zavedení vlastní výroby a kopírování dovážených produktů.

► Zemědělský a potravinářský průmysl

Zemědělství je dominantním sektorem indického hospodářství. Podíl na tvorbě HDP stále představuje 14,5 % a zaměstnává 58 % obyvatelstva. Vláda usiluje o zajištění zavlažování rozsáhlých ploch, zajištění skladování vody v období mezi monzuny a úsporné zacházení s vodou. Zvyšuje se také výroba umělých hnojiv a použití mechanizace, především traktorů a dalších strojů ke sklizni.

V Indii roste u movitých vrstev obliba masných výrobků (uzeniny, paštiky), které nejsou standardním produktem tamního hospodářství a z velké části se dováží (lokální výrobky jsou nevalné kvality). Vzhledem k zákazu určitých druhů masa pro některé náboženské skupiny (hovězí pro hinduisty, vepřové pro muslimy) je nejrozšířenější kuřecí, případně skopové maso. Je však třeba upozornit na vysoké dovozní clo na tyto výrobky.

Ročně doveze Indie cukr a cukrovinky za více než 1 mld. USD. Hlavními dodavatelskými zeměmi jsou Brazílie, Thajsko, Guatemala a Španělsko. Kvůli vysokému clu by se čeští exportéři měli zaměřit na kvalitní a dražší výrobky, za které jsou místní spotřebitelé ochotni utratit relativně vyšší částku než za jejich indické ekvivalenty.

Pivo patří v Indii po whisky k nejoblíbenějším alkoholickým nápojům. Pivovarnický průmysl nyní roste rychlostí téměř 20 %. Indické pivovary produkují pivo „mild“ (4–5 % alkoholu) a „strong“ (6–8 % alkoholu). Indické pivo se prodává nejčastěji v 650 ml lahvích. Přestože clo na dovoz piva je 100 % hodnoty zboží, na indickém trhu působí známé zahraniční značky a indiští zákazníci jsou za importované zboží ochotni zaplatit vysokou cenu. Potenciál pro vývoz českého piva do Indie jednoznačně existuje, neboť existuje povědomí o ČR jako pivní velmoci a Indům české pivo chutná.

Indie se potýká s nedostatkem uvedeného vybavení, v důsledku čehož přijde nazmar až 40 % zemědělské produkce. Indie si proto klade za cíl výrazně obnovit zastaralé stroje na výrobu a zpracování potravin.

► Železniční doprava

Indie dramaticky expanduje v rozvoji meziměstské a městské dopravy, která zdaleka nestačí pokrýt poptávku – dochází k či se plánuje výstavba metra v řadě indických metropolí, zavádění autobusů a trolejbusů). Zvláštním programem je budování silnic ve venkovských oblastech, které buď vůbec schází, anebo nemají pevný povrch. V minulosti bylo budování silnic financováno výhradně vládou, v současnosti již ministerstvo silniční dopravy otevřelo tento segment i soukromému sektoru a podporuje spolupráci soukromých a státních firem. Vzhledem k velké rozloze Indie hraje klíčovou roli v přepravě pasažérů železnice. Železniční síť Indie je se 7 083 stanicemi a s celkem 63 974 km tratí 3. největší ve světě. K dalšímu rozvoji železniční dopravy hodlá indická vláda nakoupit nové vlakové soupravy a zavést 31 nových železničních tras. Tendrů na modernizaci železniční techniky se standardně účastní firmy z ČR (lokomotivy, vagóny, zařízení pro jejich výrobu a opravy).

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Energetický průmysl	HS 8406 – Turbíny na páru vodní nebo jinou
	HS 8411 – Motory proudové, pohony turbovrtulové a ostatní plynové turbíny
Chemický průmysl	HS 2809 – Oxid fosforečný; kyselina fosforečná; kyseliny polyfosforečné
	HS 2815 – Hydroxid sodný; hydroxid draselný; peroxid sodíku nebo draslíku
	HS 4702 – Buničina dřevná chemická, pro chem. zpracování
Strojírenský průmysl	HS 8426 – Jeřáby sloupové, otočné, pojízdné, lanové vozíky
	HS 8429 – Buldozery, srovnávače, rypadla apod. s pohonem
	HS 8455 – Válcovací stolice a válcovací tratě na kovy a jejich válce
	HS 8458 – Soustruhy pro obrábění kovů
	HS 8459 – Stroje obráběcí pro vrtání, frézování, řezání apod.
	HS 9999 – Težební zařízení
Elektrotechnika	HS 8519 – Přístroje pro záznam, reprodukci zvuku
	HS 8537 – Rozvaděče, panely, rozvodné stoly aj., ovládací

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 9018 – Nástroje lékařské chirurgické, zubolékařské aj
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 0207 – Drůbeží maso a droby, jedlé, čerstvé, chlazené nebo zmrazené
	HS 1806 – Čokoláda, přípravky potravinářské ostatní s kakaem
	HS 2203 – Pivo ze sladu
	HS 8432 – Stroje, nářadí pro zemědělství, lesnictví ap.
	HS 8436 – Stroje ost. pro zemědělství, lesnictví ap., líhně
Automobilová doprava	HS 8703 – Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob
	HS 8704 – Motorová vozidla pro přepravu nákladu
Železniční doprava	HS 8601 – Lokomotivy, lokotraktory
	HS 8606 – Žel. nebo tram. nákl. vozy a vagony, bez vlastního pohonu:
Letecká doprava	HS 8801 – Balony, vzducholodě, kluzáky, rogala apod.,
Obranný průmysl	HS 8710 – Tanky aj. bojová obrněná vozidla i se zbraněmi
Služby	CPA 37 – Služby související s odpadními vodami
	CPA 85.42 – Služby v oblasti terciárního vzdělávání

Indonésie

V novém tisíciletí rostla indonéská ekonomika stabilně (průměrně 5,4 % ročně). V roce 2013 byl konkrétně růst HDP 5,8 %. V tomto trendu by měla země pokračovat i nadále. Míra inflace v roce 2013 vzrostla na 6,4 % a její hodnoty by se měly i nadále pohybovat mezi 6 a 7 %. V zemi žije dle odhadů téměř 250 mil. obyvatel a HDP na obyvatele je přibližně 3 500 USD. Nezaměstnanost se v posledních letech snížila na 6 % a v budoucnu se očekává její další snížení. Běžný účet je od roku 2012 v deficitu.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	6,5	6,3	5,8	5,2	5,5	5,8
HDP/obyv. (USD)	3 508	3 591	3 510	3 404	3 587	3 770
Míra inflace (%)	5,3	4,0	6,4	6,0	6,7	6,1
Nezaměstnanost (%)	6,6	6,1	6,3	6,1	5,8	5,6
Bilance běžného účtu (mld. USD)	1,8	-24,4	-29,1	-27,6	-26,5	-26,9
Populace (mil.)	241,0	244,5	248,0	251,5	255,1	258,7
Konkurenceschopnost	46/142	50/144	38/148	34/144		
Exportní riziko OECD			3/7	3/7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF

- ▶ Evropská unie zvažuje s Indonésií zahájit jednání o preferenční obchodní dohodě.
- ▶ Exportní riziko dle OECD je 3/7.

Vývoz ČR do Indonésie 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
4702	Buničina dřevná chemická, pro chem. zpracování	1 646 393	46,0	1 449 674	13,6
2921	Sloučeniny s aminovou funkcí	180 851	5,0	215 039	-15,9
8477	Stroje na zpracování kaučuku, plastů jinde. neuv.	136 400	3,8	27 273	400,1
8406	Turbíny na páru vodní nebo jinou	135 011	3,8	10 254	1 216,7
8517	Přístroje telefon., ost. přístr. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	134 939	3,8	96 421	39,9
8481	Kohouty, ventily aj. pro potrubí, kotle, vany aj.	111 772	3,1	95 671	16,8
8537	Rozvaděče, panely, rozvodné stoly aj., ovládací	96 525	2,7	65 454	47,5
3917	Trouby, trubky, hadice, příslušenství, z plastů	85 077	2,4	135 262	-37,1
0402	Mléko, smetana zahuštěná, slazená	65 656	1,8	25 261	159,9
4804	Papír aj., nenatíraný, ne k popisování, ne k hyg. účelům	62 891	1,8	22 443	180,2
Celkem TOP 10		2 655 515	74,1	2 142 752	23,9
Celkem vývoz		3 581 334		2 991 570	19,7

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Indonésie 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
4001	Kaučuk přírodní, balata, guataperča, guajal apod.	738 390	13,8	973 340	-24,1
6403	Obuv se svrškem z usně	325 341	6,1	344 181	-5,5
9503	Tříkolky, kolob., kočárky pro panenky, panenky, ostatní hračky, modely, puzzle	307 798	5,8	188 187	63,6
8501	Elektrické motory a generátory	238 645	4,5	169 204	41,0
8532	Elektrické kondenzátory, pevné, otočné n. dolaďovací	193 461	3,6	164 418	17,7
8001	Cín surový (neopracovaný)	172 019	3,2	131 739	30,6
6404	Obuv se svrškem z textilních materiálů	168 140	3,1	151 298	11,1
8503	Části motorů, elektr. generátorů, soustrojí ap.	127 251	2,4	117 955	7,9
6402	Obuv ostatní z kaučuku, plastů	106 398	2,0	101 566	4,8
8527	Přístroje přijímací pro rozhlas, vysílání, se zázn. zař. s hodinami	105 471	2,0	99 317	6,2
Celkem TOP 10		2 482 914	46,4	2 441 205	1,7
Celkem dovoz		5 352 754		5 272 385	1,5

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Automobilová a železniční doprava

Na polovinu roku 2015 je plánovaný tendr na výstavbu 17 km tramvajové trati a dodávku tramvajových souprav pro město Surabaya. V letech 2015–2019 by měla proběhnout výstavba tzv. trans sumaterského železničního koridoru o délce 2 168 km. Na programu dne je též plán obnovy železnic a vozového parku státní železniční společnosti Kereta Api. Řešení prakticky krizové situace městské hromadné dopravy je jednou z hlavních priorit současného vedení hlavního města. V nadcházejících 5 letech by měla být v Jakartě vybudována jak trasa metra, tak vnitřní městský okruh nadzemní kolejové dopravy. Potřebný je systém na výběr elektronického jízdného.

► Energetický průmysl

Stav energetické infrastruktury, vývoj státní energetické politiky, místo energetiky ve státním programu urychlení ekonomického rozvoje. Současná vláda prezidenta Joka Widoda vyhlásila ambiciózní plán navýšení energetické produkce v letech 2015–2020 o 35 000 MW. 22 % z celkového objemu v zemi vyrobené energie by v roce 2025 mělo pocházet z obnovitelných zdrojů. Nemaý podíl by měly tvořit malé vodní elektrárny (MVE). V případě MVE do 10 MW garantuje stát výhodnou výkupní cenu vyprodukované energie prostřednictvím dlouhodobých smluv. Hlavním zdrojem elektrické energie budou v Indonésii i nadále tepelné elektrárny, protože země disponuje značnými zásobami kvalitního uhlí. Jen v první polovině roku 2015 budou vypsány tendry na výstavbu 10 nových elektráren formou EPC. V zemi jsou rovněž průběžně vypisovány tendry na budování elektráren formou IPP. České firmy mohou najít uplatnění v obou těchto modelech.

► Letecká doprava

Stav dopravní infrastruktury poskytuje příležitosti pro relevantní zařízení pro urychlení její výstavby a modernizace. Vzhledem k růstu letecké dopravy je technická úroveň současného vybavení letišť nízká. Možnosti přímých dodávek jak konečným zákazníkům, tak prostřednictvím subdodavatelů. V Indonésii je v současné době 600 letišť a přistávacích ploch, z čehož 233 je vlastněno a provozováno státem. Většina funkčních letišť má v současné době přetíženou kapacitu o 200 až 300 %. V nejbližších 8 letech se plánuje výstavba 46 nových letišť, z čehož 24 by mělo být postaveno do roku 2017. Rovněž se počítá s obnovou a navyšováním kapacit několika desítek letišť stávajících. Jen v roce 2013 vynaložil stát na obnovu a výstavbu letišť více než 500 mil. USD. Vzhledem k růstu objemu letecké dopravy, který v posledních letech meziročně činí 6–10 %, plánuje vláda další navyšování investic do letištní infrastruktury a bezpečnosti leteckého provozu. Potenciál má vývoj SW pro řízení leteckého provozu. Letiště Soekarno Hatta v Jakartě jen v roce 2013 obsloužilo více než 64 mil. cestujících a zařadilo se tak mezi 10 největších letišť na světě.

► Obranný průmysl

Plán nákupů pro ozbrojené síly, dosavadní vývoz zařízení české provenience a jeho dobré jméno v místě. Konkurenceschopná nabídka českých výrobců. Průběžné zvyšování výdajů na obranu, které v roce 2014 dosáhly částky 6,6 mld. USD a představovaly 0,8 % HDP. Plán současné vlády navýšit postupně v nadcházejících 5 letech podíl výdajů na obranu na 1,5 % HDP a dosáhnout tak v roce 2019 obranného rozpočtu

kolem 20 mld. USD. Vláda si je vědoma zhruba 10leté zaostalosti ve výzbroji indonéské armády v porovnání s nejbližšími sousedy (Malajsie a Singapur) a hodlá tento problém řešit zásadní obnovou a rozšířením armádní výzbroje a výstroje.

► Služby

Stav odpadového hospodářství není dostačující. Státní politika životního prostředí a vývoj urbanizace podporují konkurenceschopnou nabídku českých firem. Vláda připravuje pobídky pro získávání energie z odpadů. Příprava plánů na přeměnu odpadů v energii zejména ve velkých městských aglomeracích. Potenciální jsou čistíčky odpadních vod, kompostáčnická zařízení, bioplynové stanice. Nezbytné jsou ale taky technologie na zpracování odpadů nebo pro výstavbu a údržbu kanalizace.

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Demografický vývoj, růst střední třídy, zavedení všeobecného zdravotního pojištění od 1. ledna 2014, růst státních a zejména pak soukromých investic do zdravotnictví jsou pro Indonésii charakteristické. V roce 2004 bylo v Indonésii 1 246 nemocnic, zatímco v roce 2012 jich bylo již 1 486. Pouze něco málo přes 30 % nemocnic je vlastněno a spravováno státem. Růst počtu nemocnic a zdravotnických zařízení se ještě zintenzivnil po zavedení všeobecné zdravotní péče. Poměr nemocničních lůžek k počtu obyvatel je hluboko pod průměrem v rozvinutých zemích. 80 % veškerého zdravotnického a laboratorního zařízení používaného v Indonésii pochází z dovozu.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Letecká doprava	HS 8526 – Radiolokátory apod., rádiové přístroje pro dálkové řízení
	HS 8527 – Přístroje přijímací pro rozhlas, vysílání, se záz. zař. s hodinami
	HS 8529 – Části přístř. vysílacích, přijímacích, televizí
	HS 8538 – Části přístř. k ochraně ap. obvodů, rozvaděčů aj.
	HS 8802 – Letadla, vrtulníky, kosmické lodě vč. družic, nosné rakety
	HS 8805 – Katapulty letecké aj. přístř. pro let. výcvik
	HS 9014 – Busoly vč. kompasů navigačních aj. přístrojů
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 7017 – Sklo pro účely zdravot., farmaceut., laboratorní
	HS 9012 – Mikroskopy jiné než optické difraktografy
	HS 9018 – Nástroje lékařské chirurgické, zubolékařské aj
	HS 9022 – Přístroje rentgenové aj. používající záření
	HS 9401 – Sedadla, ne lékařská ap., i proměnitelná v lůžka
Energetický průmysl	HS 9402 – Nábytek lékařský, chirurg. ap., pro holičství aj.
	HS 8402 – Generátory pro výrobu vodní páry apod.
	HS 8406 – Turbiny na páru vodní nebo jinou
	HS 8410 – Turbiny, kola vodní, regulátory
	HS 8411 – Motory proudové, pohony turbovrtulové a ostatní plynové turbíny

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Energetický průmysl	HS 8413 - Čerpadla i se zař. měřícím, zdviže na kapaliny
	HS 8414 - Čerpadla, vývěvy, vzduchové kompresory aj.
	HS 8503 - Části motorů, elektr. generátorů, soustrojí ap.
	HS 8504 - Transformátory, el měniče, statické indukory
Obranný průmysl	HS 5603 - Textilie netkané i impregnované, laminované aj.
	HS 8526 - Radiolokátory apod., radiové přístroje pro dálkové řízení
	HS 8527 - Přístroje přijímací pro rozhlas, vysílání, se záz. zař. s hodinami
	HS 8704 - Motorová vozidla pro přepravu nákladu
	HS 8803 - Části a součásti motor. a bezmotor. prostředků pro létání
	HS 9303 - Zbraně střelné, zařiz. využívající výbuchu ost.
Železniční doprava	HS 9306 - Bomby, granáty, miny, náboje ap., střelivo ostatní
	HS 7202 - Feroslitiny
	HS 7302 - Materiál pro stavbu tratí železnič., tramvaj.
	HS 8602 - Lokomotivy, lokotraktory ostatní, tendry
	HS 8603 - Železniční nebo tramvajové vozy s vlastním pohonem
	HS 8606 - Žel. nebo tram. nákl. vozy a vagony, bez vlastního pohonu:
	HS 8607 - Části a součásti železničních nebo tramvajových lokomotiv nebo kolejových vozidel
Automobilová doprava	HS 8608 - Materiál kolejový svrškový, bezp. a sign. dopravní zařízení
	HS 8539 - Žárovky, výbojky, el. ultrafial. infra obloukovky
	HS 8605 - Žel. nebo tram. osobní vozy, vozy zavaz. a pošt. apod., bez vlastního pohonu
	HS 8607 - Nápravy, kola aj. části, součásti žel. aj. vozidel
	HS 8702 - Motorová vozidla pro veřejnou osobní dopravu
	HS 8703 - Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob
Služby	HS 8704 - Motorová vozidla pro přepravu nákladu
	CPA 37 - Služby související s odpadními vodami

Irák

První známé údaje dle MMF pocházejí z roku 2004, kdy růst HDP dosáhl hodnoty 59,7 %. Poté do roku 2012 činil růst HDP v průměru 6,8 % ročně. V roce 2013 se zvýšil HDP o 4,2 %. V roce 2014 se očekávalo snížení HDP. Poté by se měl růst navrátit do kladných hodnot. Míra inflace v roce 2013 klesla na 1,9 %, přičemž v dalších letech se očekává její opětovný nárůst. V zemi žije téměř 35 mil. obyvatel a HDP na obyvatele je přibližně 6 500 USD. Nezaměstnanost vzrostla na 16 %. Běžný účet je v přebytku.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	10,2	10,3	4,2	-2,7	1,5	7,6
HDP/obyv. (USD)	5 687	6 410	6 594	6 474	6 491	6 844
Míra inflace (%)	5,6	6,1	1,9	4,7	6,2	3,0
Nezaměstnanost (%)	15,2	15,1	16,0	–	–	–
Bilance běžného účtu (mld. USD)	22,3	14,5	-1,7	7,0	5,8	3,3
Populace (mil.)	32,7	33,7	34,8	35,9	37,0	38,1
Konkurenceschopnost	–	–	–	–		
Exportní riziko OECD			7/7	7/7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, SB, WEF

- ▶ V současné době Evropská unie nejedná s Irákem o žádné preferenční obchodní dohodě.
- ▶ Exportní riziko podle OECD je 7/7.

Vývoz ČR do Iráku 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
9304	Zbraně ostatní, ne zbraně sečné bodné	351 810	25,4	167 364	110,2
2402	Doutníky, doutníčky a cigarety z tabáku nebo tabákových náhražek	188 661	13,6	459 909	-59,0
8406	Turbíny na páru vodní nebo jinou	116 043	8,4	13 866	736,9
4804	Papír aj., nenatíraný, ne k popisování, ne k hyg. účelům	86 771	6,3	181 025	-52,1
8537	Rozvaděče, panely, rozvodné stoly aj., ovládací	61 956	4,5	195 605	-68,3
0407	Vejce ve skořápkách čerstvá konzerv vařená	58 286	4,2	42 536	37,0
9012	Mikroskopy jiné než optické difraktografy	52 513	3,8	2 482	2 015,8
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	42 211	3,0	70 631	-40,2
7225	Výrobky válc. z oceli legované ost., nad 600 mm	37 897	2,7	32 346	17,2
9405	Svítilna, reklamy, ukazatele apod. světelné	30 770	2,2	19 214	60,1
Celkem TOP 10		1 026 918	74,0	1 184 978	-13,3
Celkem vývoz		1 387 717		2 022 794	-31,4

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Iráku 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
7112	Odpady a úlomky kovů drahých, plátovaných kovů	4 379	66,5	348	1 158,3
9018	Nástroje lékařské chirurgické, zubolékařské aj	442	6,7	–	–
8473	Části strojů psacích, počítačích, pro aut. zprac. dat	397	6,0	–	–
7311	Nádoby tlakové pro plyn ze železa n. oceli	298	4,5	–	–
3402	Prostředky povrchově aktivní prací, čisticí aj	287	4,4	–	–
7013	Sklo stolní domácké, kuchyňské aj. zboží	185	2,8	–	–
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	122	1,9	–	–
0504	Střevo, měchýře, žaludky, celé části, ne z ryb	105	1,6	184	-42,9
9030	Osciloskopy aj. příst. měření el. veličin, záření	84	1,3	–	–
9402	Nábytek lékařský, chirurg. ap., pro holičství aj.	80	1,2	–	–
Celkem TOP 10		6 379	96,9	532	1 099,1
Celkem dovoz		6 582		989	565,5

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Automobilová doprava

Díky místní poptávce existuje možnost dodávek vozů do Basry.

► Energetický průmysl

V oblasti energetiky se jedná především o rafinerie a elektrárny. Jde o stavbu nových investičních celků, nebo o rozšiřování kapacity stávajících investičních celků. V případě rafinerií se uvažuje po osvobození území okupovaného DAISH o rehabilitaci rafinerie Bejdží, která byla celá dodána z ČR (současné škody se odhadují ministerstvem ropy na 300 mil. USD, vše by měly dodávat české firmy), a o stavbě nové rafinerie v Basře, která by měla mít stejnou kapacitu nebo větší, než stávající rafinerie v Šuajba (500 mil. USD). Tento záměr na stavbu rafinerie byl schválen ministerstvem ropy a měl by být schválen i vládou. Dále se uvažuje o rozšiřování kapacity menších rafinerií ve městech Amara, Samawa, Nasiríje (rozšíření kapacity v každém uvedeném případě představuje částku 100 mil. USD). Rozšiřování kapacity u malých rafinerií v Regionu iráckého Kurdistanu (RIK) připadá v úvahu u rafinerie Nokan Group (100 mil. USD), Kirkuk (100 mil. USD). V případě elektráren je před podpisem výstavba paroplynového cyklu pro elektrárnu Khormala (300 mil. USD).

► Obranný průmysl

V oblasti obranného průmyslu jde o nejrůznější druhy munice a bojové techniky včetně tanků, děl, bojových vozidel. Možnost expandovat v tomto sektoru byla posílena slibnými nákupy v závěru roku 2014 ve výši 30 mil. USD. V současné době je také konzultována s iráckým ministerstvem obrany a průmyslu možnost vývozu investičního celku – továrny na výrobu munice a uvažuje se o jedné továrně na výrobu munice pro Bagdád (300 mil. EUR) a druhé pro Erbil (300 mil. EUR).

► Služby

Pro české firmy existují šance v dodávkách cementáren (Karbala – 200 mil. USD, Sulaimania – 200 mil. USD, obojí dodávka investičního celku).

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

V souvislosti s trváním ozbrojeného konfliktu vyvstává potřeba dodávek přístrojů a zdravotního materiálu.

► Zemědělský a potravinářský průmysl

Z potravinářských výrobků bude dobré posílit vývoz vajec, která se stala tradičním vývozním artiklem, a dalších potravin např. mléka.

► Zpracovatelský průmysl

Dodávky cigaret a papíru a kartonu stále trvají a lze s nimi počítat i do budoucna.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Obranný průmysl	HS 3602 - Výbušniny připravené, ne práškové výmětné
	HS 9303 - Zbraně střelné, zařiz. využívající výbuchu ost.
	HS 9306 - Bomby, granáty, miny, náboje ap., střelivo ostatní
Energetický průmysl	HS 7321 - Kamna, kotle, vařiče aj. plynové ze železa n. oceli
	HS 8402 - Generátory pro výrobu vodní páry apod.
	HS 8406 - Turbiny na páru vodní nebo jinou
	HS 8414 - Čerpadla, vývěvy, vzduchové kompresory aj.
	HS 8481 - Kohouty, ventily aj. pro potrubí, kotle, vany aj
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 8537 - Rozvaděče, panely, rozvodné stoly aj., ovládací
	HS 2941 - Antibiotika
	HS 3004 - Léky odměřené, kromě krve, antisér apod., vaty aj.
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 9018 - Nástroje lékařské chirurgické, zubolékařské aj
	HS 0401 - Mléko, smetana nezahuštěná, neslazená
	HS 0402 - Mléko, smetana zahuštěná, slazená
Zpracovatelský průmysl	HS 0407 - Vejce ve skořápkách čerstvá, konzervovaná, vařená
	HS 2402 - Doutníky, doutníčky a cigarety z tabáku nebo tabákových náhražek
	HS 4804 - Papír aj., nenatíraný, ne k popisování, ne k hyg. účelům
Automobilová doprava	HS 4811 - Papír, karton, vata buničitá, aj., natřené plasty
	HS 8703 - Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob
Služby	CPA 41 - Budovy a výstavba budov
	CPA 42 - Inženýrské stavby a jejich výstavba

Írán

V letech 2000-2007 rostla íránská ekonomika v průměru 5,6 % ročně. V následujících dvou letech ekonomika výrazněji zpomalila (v roce 2009 byl růst HDP 2,3 %). Rok 2010 se vyrovnal předkrizovým hodnotám, avšak poté ekonomika zpomalila a od roku 2012 se dostala do záporných hodnot. V roce 2013 se jednalo o -1,9 %. Od roku 2014 by měl růst dosahovat hodnoty až 2,2 % ročně. Míra inflace v posledních letech výrazně narostla a v roce 2013 činila 34,7 %. Nadále se očekává její snížení. V zemi žije 76 mil. obyvatel, přičemž HDP na obyvatele se pohybuje kolem 5 000 USD. Nezaměstnanost klesla v roce 2013 na 10,4 %, avšak v dalších letech by měla opět růst. Běžný účet je v přebytku.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	3,9	-6,6	-1,9	1,5	2,2	2,2
HDP/obyv. (USD)	7 200	5 237	4 769	5 165	5 284	5 402
Míra inflace (%)	21,5	30,5	34,7	19,8	20,0	20,0
Nezaměstnanost (%)	12,3	12,2	10,4	11,6	12,2	12,9
Bilance běžného účtu (mld. USD)	59,4	26,3	27,4	17,0	6,9	2,7
Populace (mil.)	75,2	76,0	77,0	78,0	79,0	80,0
Konkurenceschopnost	62/142	66/144	82/148	83/144		
Exportní riziko OECD			7/7	7/7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF

- ▶ V současnosti Evropská unie nejedná s Íránem o žádné preferenční obchodní dohodě.
- ▶ Exportní riziko podle OECD je 7/7.

Vývoz ČR do Íránu 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
7013	Sklo stolní domáckenské, kuchyňské aj. zboží	136 574	24,2	150 440	-9,2
8477	Stroje na zpracování kaučuku, plastů jinde. neuv.	48 191	8,5	4 984	866,9
2507	Kaolin, jíly kaolinitické jiné, i kalcinované	41 657	7,4	24 575	69,5
2933	Sloučeniny heterocyklické s heteroatomem dusíku apod.	23 027	4,1	10 409	121,2
3004	Léky odměřené, kromě krve, antisér apod., vaty aj.	22 120	3,9	36 120	-38,8
8422	Myčky, stroje k čištění, plnění ap., lahví aj.	19 923	3,5	97	20 439,2
8514	Pece elektr. průmyslové n. laboratorní a pod. zařízení	16 186	2,9	12 403	30,5
8516	Ohřívače vody, žehličky, přístr. pro vytápění ap.	11 562	2,0	5 288	118,6
9012	Mikroskopy jiné než optické difraktografy	11 030	2,0	13 240	-16,7
8479	Stroje mechanické s vlastní indiv. funkcí jinde. neuv.	10 243	1,8	209	4 801,0
Celkem TOP 10		340 513	60,3	257 765	32,1
Celkem vývoz		564 678		598 707	-5,7

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Íránu 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
0802	Ovoce skořápkové ost., čerstvé, sušené, loupané	51 142	32,0	55 048	-7,1
0806	Hrozny vinné čerstvé, sušené	25 053	15,7	57 479	-56,4
0504	Střeva, měchýře, žaludky, celé části, ne z ryb	16 306	10,2	6 540	149,3
0804	Datle, fíky, ananas, avocato apod. čerstvé, sušené	11 962	7,5	6 223	92,2
7228	Tyče, pruty, úhelníky, profily z oceli legov. ost.	7 962	5,0	8 752	-9,0
2008	Ovoce, ořechy aj. části rostlin jn.	7 431	4,7	10 493	-29,2
3905	Polymery vinylacetátu aj. vinylesterů	4 795	3,0	2 227	115,3
0902	Čaj	4 276	2,7	1 655	158,4
3302	Směsi vonných látek	3 451	2,2	1 432	141,0
7202	Feroslitiny	3 092	1,9	8 022	-61,5
Celkem TOP 10		135 470	84,8	157 871	-14,2
Celkem dovoz		159 714		209 907	-23,9

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Automobilová doprava

V oblasti trhu s osobními automobily v posledních letech došlo k prudkému poklesu domácí výroby v důsledku odchodu (počátek roku 2012) francouzského dodavatele, který v minulosti spolupracoval s nejvýznamnějším místním výrobcem, společností Iran Khodro. V roce 2011 Írán vyráběl bezmála 1,65 mil. automobilů ročně, na konci roku 2012 však byla podle neoficiálních statistik produkce nižší o bezmála 60 % oproti roku 2011. Na trhu se tak otevřel obrovský prostor nejen pro přímé dovozy ze zahraničí, ale i případnou montážní spolupráci. V současné době místní trh zaplavuje zejm. produkce od korejských, japonských a čínských výrobců. Existuje velká poptávka po alternativní produkci západní provenience, a to nejen v oblasti osobní, ale i nákladní dopravy.

► Zpracovatelský průmysl

Většinu výrobků ze dřeva země dováží, od surovin přes polotovary až po hotové výrobky. Domácí zdroje jsou v tomto ohledu nedostatečné a i v dohledné budoucnosti bude dovoz jedinou možností pokrytí domácí spotřeby. Panuje zde však velká konkurence z blízkého zahraničí.

► Elektrotechnika

České firmy mohou budovat na povědomí místního trhu o české kvalitě i v oblasti těchto artiklů. Tak jako v mnohých jiných oblastech je zapotřebí sázet na vysokou kvalitu a dlouhou životnost, za kterou jsou místní zákazníci ochotni si připlatit.

► Chemický průmysl

Chemie v zemi prochází bouřlivým rozvojem kapacit, země vzhledem ke své poloze nabízí také možnost jejím prostřednictvím proniknout na okolní komplikované trhy (Írák, Afghánistán, Pákistán).

► Kovo zpracovatelský průmysl

Oblast zpracování kovů je do budoucna perspektivním sektorem pro spolupráci českých a íránských firem za využití místních rozsáhlých kapacit. Je potřeba zohlednit, že některé položky spadající pod tento sektor, jsou explicitně na sankčním seznamu Rady EU č. 1263/2012.

► Letecká doprava

Důležitou oblastí s aktuálními příležitostmi pro české dodavatele je i civilní letectví, konkrétně pak řízení letového provozu. Rozsáhlá síť mezinárodních a vnitrostátních letišť v Íránu bude podle dostupných údajů v následujících letech procházet modernizačními procesy a očekávat lze i rozšiřování jejich kapacit. Díky územní rozloze Íránu a stoupající poptávce po rychlé a bezpečné vnitrostátní přepravě lze celou oblast civilního letectví označit za perspektivní pro české vývozce.

► Sklářský a keramický průmysl

České sklo a křišťál mají v zemi tak jako v celém regionu BV skvělou pověst. Dobrého jména je ve sklářství možné využít i v oblasti průmyslových výrobků, včetně těch s vysokou přidanou hodnotou.

► Stavební průmysl

Objem importu každé z uvedených položek vykazuje stabilní růst a dosahuje vysokých hodnot, české firmy zde nejsou téměř vůbec zastoupeny. Tyto položky se také jeví perspektivními z důvodu možného zisku na podílu importu.

► Strojírenský průmysl

Pozitivní historická zkušenost se stroji a zařízeními českého původu je důvodem rostoucího zájmu o postupnou modernizaci závodů v minulosti vybavených českými firmami.

► Vodohospodářství, odpadní průmysl

Írán je zemí s historicky velkou závislostí na kvalitním managementu vodních zdrojů. Sofistikované systémy zavlažování a využívání energetického potenciálu vody (mlýnské systémy) byly v provincii Chúzestán vybudovány již před bezmála 1 800 lety.

V posledních letech se stále více prokazuje nedostatečně dořešený systém zadržování a distribuce vody z oblastí srážkově bohatších do oblastí chudších. Velkým problémem je nejen fluktuující úroveň srážek v různých oblastech Íránu, ale obecné plýtvání a neefektivní využívání vodních zdrojů, které má za následek například to, že na počátku loňského jara byla podle oficiálních údajů průměrná zásoba vody v přehradách na úrovni pouhých 40 % jejich celkové kapacity. Budování soustavy přehrad a retenčních nádrží bude v dlouhodobějším časovém horizontu jednou ze zásadních oblastí, na kterou se íránské úřady budou muset zaměřit, pokud chtějí předejít postupnému kompletnímu vyčerpání vodních zdrojů a nástupu dlouhých měsíců bez dostatečného zásobování vodou, což by se týkalo zejména provincií v centrální a jižní části země. Do budoucna lze očekávat, že přehrady a nádrže budou také využívány při výrobě elektrické energie, prostor se tedy otevírá i v oblasti dodávek vodních turbín a souvisejících systémů a zařízení.

Írán vzhledem k rostoucímu počtu obyvatel zejm. ve větších městech plánuje navyšovat kapacity stávajících a budovat nové čistírny odpadních vod. Přechištěná voda z těchto zařízení má následně být použita také pro účely zavlažování zemědělských ploch. Vzhledem k tomu, že se íránská centrální vláda a provinční samosprávy snaží urychlit proces budování kapacit čistíren, nabízí v současnosti investorům také možnost soukromého provozování těchto zařízení. V současné době není realistické, že by české subjekty vstupovaly do spoluvlastnických vztahů s domácími investory v této oblasti, nicméně do budoucna takovou spolupráci nelze zcela vyloučit.

► Zábava a volný čas

Hračky a obecně výrobky pro děti mají potenciál být zajímavým doplňkovým trhem pro české dodavatele, je však zapotřebí mít na paměti zdrcující čínskou konkurenci a vsadit na vysoce kvalitní výrobky.

► Zemědělský a potravinářský průmysl

Do budoucna obrovský potenciální trh, nedostatečná domácí zemědělská produkce si bude žádat rostoucí dovozy potravin všech kategorií (kromě těch z náboženského hlediska zakázaných).

► Železniční doprava

V oblasti veřejné dopravy si Írán uvědomuje nedostatečně rozvinutou a zajištěnou kapacitu v rámci dálkové (železnice) a příměstské (železnice, metro, autobusy) přepravy. V této oblasti se tedy otvírá prostor

pro české firmy, a to nejen v oblasti dopravních prostředků jako takových, ale i dodávkách v rámci budování dopravní infrastruktury a využití českého know-how. Vzhledem k zájmu Íránu realizovat projekty v oblasti městské veřejné dopravy (metro a příměstské vlaky) ve městech Mašhad, Ahváz, Šíráz, Tabríz, Isfahán a Karadž se rýsují poměrně velké obchodní příležitosti i pro dodávky z ČR. Českým dodavatelům by se v této souvislosti mohly otevřít i možnosti role subdodavatele pro železniční projekty v okolních zemích, se kterými Írán může na budování dopravních sítí spolupracovat (např. Irák, Ázerbájdžán).

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Letecká doprava	HS 8526 – Radiolokátory apod., rádiové přístroje pro dálkové řízení
Železniční doprava	HS 8531 – Elektrické akustické nebo vizuální signalizační přístroje
	HS 8602 – Lokomotivy, lokotraktory ostatní, tendry
	HS 8603 – Železniční nebo tramvajové vozy s vlastním pohonem
	HS 8604 – Vozidla pro údržbu železničních nebo tramvajových tratí
	HS 8605 – Žel. nebo tram. osobní vozy, vozy zavaz. a pošt. apod., bez vlastního pohonu
	HS 8606 – Žel. nebo tram. nákl. vozy a vagony, bez vlastního pohonu:
	HS 8607 – Části a součásti železničních nebo tramvajových lokomotiv nebo kolejových vozidel
	HS 8608 – Materiál kolejový svrškový, bezp. a sign. dopravní zařízení
	HS 8609 – Kontejnery pro jeden nebo více druhů dopravy
	Automobilová doprava
HS 8408 – Motory pístové, vznětové s vnitřním spalováním	
HS 8409 – Části, součásti pro motory pístové	
HS 8412 – Motory, pohony ostatní	
HS 8512 – Přístroje elektr. osvětlovací aj., stěrače ap.	
HS 8530 – Přístroje elektrické pro řízení dopravy	
HS 8702 – Motorová vozidla pro veřejnou osobní dopravu	
HS 8703 – Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	
HS 8704 – Motorová vozidla pro přepravu nákladu	
HS 8705 – Motorová vozidla pro zvláštní účely	
HS 8708 – Části, součásti a příslušenství motor. vozidel čísel 8701 až 8705	
HS 9029 – Otáčkoměry, taxametry, krokoměry, tachometry ap.	

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Vodohospodářství, odpadní průmysl	HS 8410 - Turbiny, kola vodní, regulátory
	HS 8411 - Motory proudové, pohony turbovrtulové a ostatní plynové turbíny
	HS 8413 - Čerpadla i se zař. měřícím, zdviže na kapaliny
	HS 8481 - Kohouty, ventily aj. pro potrubí, kotle, vany aj
	HS 8483 - Hřídele aj. převodové, převody, kola ozubené, ap.
	HS 8502 - Soustrojí generátorová, elektr. měniče rotační
Vodohospodářství, odpadní průmysl	HS 8511 - Elektrické zapalovací nebo spouštěcí přístroje a zařízení pro motory
	HS 8535 - Zařízení el. k ochraně, spínání el. obvodů, > 1000 V
	HS 8536 - Zař. el. k ochraně, spínání el. obvodů, < 1000V; konekt. pro opt. vlákna
	HS 8537 - Rozvaděče, panely, rozvodné stoly aj., ovládací
	HS 9031 - Stroje, přístroje, nástroje měřící, kontrolní, jinde. neuv.
	HS 9032 - Přístroje regulační n. kontrolní automatické
Strojírenský průmysl	HS 8403 - Kotle k ústřednímu vytápění, jiné
	HS 8414 - Čerpadla, vývěvy, vzduchové kompresory aj.
	HS 8415 - Stroje, přístroje klimatizační
	HS 8430 - Stroje ost. srovnávací ap., pluhy, frézy sněžné
	HS 8431 - Součásti jeřábů, vozíků ap., buldozerů, fréz aj.
	HS 8438 - Stroje pro prům. přípravu a výrobu potravin aj.
	HS 8445 - Stroje pro přípravu vláken, spřádání aj. přízí
	HS 8448 - Zařízení přidavná stavů, strojů na spřádání ap.
	HS 8455 - Válcovací stolice a válcovací tratě na kovy a jejich válce
	HS 8458 - Soustruhy pro obrábění kovů
	HS 8471 - Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.
	HS 8474 - Stroje k třídění prosévání ap. zemin kamenů aj.
	HS 8479 - Stroje mechanické s vlastní indiv. funkcí jinde. neuv.
	HS 8502 - Soustrojí generátorová, elektr. měniče rotační
	HS 8507 - Přístroje elektr. osvětlovací aj., stěrače ap.
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 1514 - Olej řepkový, hořčičný, frakce, chemicky neupravené
	HS 8701 - Traktory
	HS 8706 - Chassis traktorů, motor. vozidel osob., nákl. aj.
	HS 8707 - Karosérie motor. vozidel, traktorů, vč. kabin
	HS 8716 - Přívěsy a návěsy, ost. vozidla bez mech. pohonu vč. částí

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Chemický průmysl	HS 2916 – Kyseliny monokarboxylové acyklické nenasyčené
	HS 2921 – Sloučeniny s aminovou funkcí
	HS 3206 – Barviva ost. , výrobky anorg. , použ. jako luminofor
	HS 3215 – Barvy tiskařské, inkousty, tuše, i tuhé
	HS 3903 – Polymery styrenu v primárních formách
	HS 4008 – Desky, tyče apod., z kaučuku vulkanizov., ne tvrdého
Kovozpracovatelský průmysl	HS 7206 – Železo ocel nelegovaná v ingotech aj. tvarech
	HS 7213 – Tyče, pruty ze železa n. oceli neleg., válc. za tepla
	HS 7229 – Dráty z oceli legované, ostatní
	HS 7302 – Materiál pro stavbu tratí železnič., tramvaj.
	HS 7314 – Tkaniny, rošty, pletiva z drátu, ze železa n. oceli
	HS 7322 – Radiátory, ohříváče ap. části ze železa n. oceli
	HS 7612 – Sudy, barely, plechovky ap. z hliníku, do 300l
	HS 8212 – Břítvy, strojky, čepelky holicí
Stavební průmysl	HS 8427 – Vozíky stohovací, vidlicové aj., s zařiz. manipul.
	HS 8428 – Zařízení ost. zdvihací, nakládací, manipulační
	HS 8429 – Buldozery, srovnávače, rypadla apod. s pohonem
Zpracovatelský průmysl	HS 4407 – Dřevo rozřezané, štípané, loupané, i hoblov., apod., > 6 mm
	HS 4804 – Papír aj., nenatíraný, ne k popisování, ne k hyg. účelům
Sklářský a keramický průmysl	HS 7010 – Demižóny, láhve, baňky, lékovky víčka aj. ze skla
	HS 7019 – Vlákná skleněná a výrobky z nich
Elektrotechnika	HS 8417 – Pece průmyslové, laboratorní, neelektrické
	HS 8418 – Chladničky, boxy mrazicí aj., čerpadla tepelná
	HS 8512 – El. přístroje osvětlovací nebo signalizační, stěrače apod.
Zábava a volný čas	HS 9503 – Tříkolky, kolob., kočárky pro panenky, panenky, ostatní hračky, modely, puzzle

Izrael

Izrael jako jeden z mála zemí Blízkého východu vykazuje stabilní růst ekonomiky. V poslední dekádě se růst pohybuje kolem 5 %, jediný výkyv zaznamenal růst HDP v roce 2009, vzhledem ke krizi. Inflace se v posledních dvou letech snížila o 2 procentní body a celkově je zaznamenán klesající trend. Izraeli se daří bojovat s nezaměstnaností, která se snížila o skoro 1 procentní bod. Stejnou tendenci má i celkový počet obyvatelstva. Bilance běžného účtu dosáhla v roce 2013 přebytku 6 mld. USD.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	4,2	3,0	3,2	2,5	2,8	3,2
HDP/obyv. (USD)	34 291	33 397	36 926	37 914	39 075	40 157
Míra inflace (%)	3,5	1,7	1,5	0,8	1,8	2,0
Nezaměstnanost (%)	7,1	6,9	6,3	6,0	6,0	6,0
Bilance běžného účtu (mld. USD)	3,9	2,1	6,0	5,7	6,4	6,8
Populace (mil.)	7,5	7,7	7,9	8,0	8,2	8,4
Konkurenceschopnost	22/142	26/144	27/148	27/144		
Exportní riziko OECD			–	–		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF

- ▶ Evropská unie a Izrael mezi sebou uzavřeli v roce 1995 dohodu o volném obchodu.
- ▶ Exportní riziko podle OECD: – .

Vývoz ČR do Izraele 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	6 806 789	49,7	5 733 037	18,7
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	2 046 322	14,9	1 394 999	46,7
8517	Přístroje telefon., ost. přístř. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	279 445	2,0	346 223	-19,3
7302	Materiál pro stavbu tratí železnič., tramvaj.	238 859	1,7	102 565	132,9
8443	Stroje, přístř. pro tisk s pomůckami HS 8442 (vč. kopírek, faxů); části	215 140	1,6	234 613	-8,3
2918	Kyseliny karboxylové s kyslíkatou funkcí	186 027	1,4	—	—
9031	Stroje, přístroje, nástroje měřicí, kontrolní, jinde. neuv.	177 247	1,3	316 535	-44,0
8473	Části strojů psacích, počítačích, pro aut. zprac. dat	173 566	1,3	87 760	97,8
8406	Turbíny na páru vodní nebo jinou	135 513	1,0	21 389	533,6
9027	Přístř. pro rozborů fyzikál., chemic. aj., mikrotomy	111 460	0,8	94 825	17,5
Celkem TOP 10		10 370 368	75,7	8 331 946	24,5
Celkem vývoz		13 702 166		12 342 571	11,0

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Izraele 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
3004	Léky odměřené, kromě krve, antisér apod., vaty aj.	1 466 407	24,8	332 404	341,2
3808	Insekticidy, herbicidy, fungicidy, a pod. přípravky	372 670	6,3	294 347	26,6
8517	Přístroje telefon., ost. přístř. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	314 229	5,3	273 864	14,7
8209	Destičky, tyčinky, hroty ap., z cermentů karbidů	281 758	4,8	257 803	9,3
3818	Prvky chemické zušlechťené pro elektroniku	281 648	4,8	268 429	4,9
8443	Stroje, přístř. pro tisk s pomůckami HS 8442 (vč. kopírek, faxů); části	174 409	2,9	110 967	57,2
2922	Aminosloučeniny s kyslíkatou funkcí	145 562	2,5	50 047	190,9
2811	Ostatní anorg. kyseliny a kyslíkaté sloučeniny nekovů	135 863	2,3	115 417	17,7
2933	Sloučeniny heterocyklické s heteroatomem dusíku ap.	103 595	1,8	28 698	261,0
2106	Potravinové přípravky jinde neuvedené	103 298	1,7	113 701	-9,1
Celkem TOP 10		3 379 439	57,12	1 845 677	83,1
Celkem dovoz		5 915 923		4 333 387	36,5

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Energetický průmysl

Energetika (výrobní i rozvodné/distribuční části), transformátory, zařízení pro generování elektrické energie (turbíny, kotle, chladič věže). Zařízení a technologie pro těžbu, skladování, zpracování a přepravu zemního plynu, výstavba a dodávky zařízení a komponentů (roury, armatury, kompresory). Dalším (a v zásadě novým) polem působnosti českých firem může být oblast těžby zemního plynu a návazných oblastí. Investovat se perspektivně bude do těžebních a rozvodných technologií, zařízení na zpracování plynu (CNG, možná zkapalnění) či jeho uskladňování. U uvedených položek lze spatřit stejnou charakteristiku: růst poptávky po těchto položkách se prolíná s českými kompetencemi a nenaplněným exportním potenciálem na izraelském trhu.

► Chemický průmysl

Chemický průmysl včetně příbuzných oborů papírenské, plastové a kaučukové výroby je stále perspektivním odvětvím pro české producenty, v minulosti se to již mnohokrát potvrdilo. Ačkoliv v Izraeli existují silní výrobci, nedokáží z místní produkce pokrýt kompletní domácí poptávku. Čeští výrobci mohou tento potenciál využít.

► ICT

Hi-tech obory mají v Izraeli silnou pozici (na vědu a výzkum se ročně vynakládá takřka 5 % HDP, což je vůbec největší podíl na světě), přesto se českým firmám nadále úspěšně daří využívat poptávku izraelských společností po elektrotechnických produktech, procesorech, počítačích a jejich komponentech a optických přístrojích. Pro hi-tech odvětví navíc jednoznačně hovoří i Dohoda o podpoře aplikovaného výzkumu v průmyslovém sektoru, která vstoupila v platnost na podzim roku 2009. Na bázi dohody se vlády obou zemí dohodly na podpoře zajímavých, inovativních projektů, které společně předloží české a izraelské firmy. Izrael patří do nejužší světové špičky v oboru živých věd, nových technologií a inovací.

► Obranný průmysl

Izrael současně patří mezi největší dovozce vojenského materiálu. Roční rozpočet izraelské armády v současnosti přesahuje 17 mld. USD, z čehož cca. 20 % představuje přímá podpora Spojených států. Izrael ročně dováží vojenskou techniku v hodnotě 2,8 mld. USD (po dovozu nerostných surovin se jedná o nejvýznamnější dovozní položku) a další bezpečnostní technologie nevojenského charakteru za 550 mil. USD. Exportní potenciál pro české výrobce je tudíž enormní. Na celkovém vývozu vojenského materiálu z ČR v roce 2013 se Izrael podílel z 1,46 %, což představuje 19. místo. Hlavní vývozní položky tvoří vozidla (38 %), zobrazovací průzkumná zařízení (32 %), velkorážové zbraně (11 %) a technologie (5 %). České firmy mohou navázat s izraelskými subjekty strategická partnerství, jak při vývoji nových komplexních obranných systémů, tak v přístupu na třetí trhy, na nichž má jedna ze stran silnější postavení. Spolupráce se špičkovými izraelskými firmami nezřídka posouvá české firmy na vyšší technologickou úroveň a tím posiluje jejich mezinárodní konkurenceschopnost.

► Strojírenský průmysl

V Izraeli probíhá celá řada infrastrukturních projektů (rozšiřování a obnova železniční sítě, budování mostů, atp.). Jak v infrastruktuře, tak ve stavebnictví je vysoký potenciál uplatnění produkce českého strojírenství.

► Vodohospodářství, odpadní průmysl

Vzhledem k nedostatku přírodních zdrojů je hlavní hybnou silou ekonomického rozvoje věda, resp. aplikovaný výzkum. Silnou pozici si udržují čisté technologie (výzkum a vývoj v oblasti fotovoltaiky, desalinizační jednotky) a nanotechnologie.

Vodohospodářství a odpadní průmysl byly v minulosti zanedbávaným sektorem izraelské ekonomiky, v současné době je tedy nutné modernizovat jeho infrastrukturu. Další příležitostí je přesun armádních základen z hustě obydlených centrálních oblastí více na jih, v souvislosti s tím je třeba sanovat zamořenou půdu (podobně jako po odchodu sovětské armády z ČR). Některé řeky mají řečiště zanesená a znečištěná průmyslovými odpady. Aktuálně se řeší největší ekologická katastrofa v historii Izraele po úniku milionů litrů ropy z prasklého ropovodu poblíž Eilat.

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Izrael patří v rámci OECD mezi země s nejnižšími náklady na zdravotnictví (cca. 7,8 % HDP), ale zatímco ČR patří k zemím s nejvyšším počtem nemocničních lůžek na osobu, Izrael zaujímá místo na opačné straně spektra. Izraelské zdravotnictví patří v mezinárodním srovnání (nákladů a výkonů k HDP) mezi nejvýkonnější (4. místo za Hong Kongem, Singapurem a Japonskem, ref. analýza Bloomberg ze srpna 2013). Je to nejenom kvůli řadě unikátních projektů (např. dobrovolnická organizace Yad Sarah), ale i díky investicím do vědy a výzkumu (s 4,5 % HDP patří Izraeli celosvětově první místo). V Izraeli má rovněž sídlo největší světový výrobce generik (Teva).

► Zemědělský a potravinářský průmysl

Od 1. ledna 2010 je v platnosti Agrární dohoda, kterou uzavřely EU a Izrael. Na jejím základě byl výrazně usnadněn obchod zemědělskými komoditami, který je v mnoha položkách již zcela volný, bezcelní. S ohledem a relativní sílu IL zemědělství v porovnání s ČR lze předpokládat, že z dohody by mohly těžit zejména CZ dovozci a spotřebitelé. Izrael je na dovozu potravinářských výrobků do značné míry závislý, ročně importuje potraviny a nápoje za 4,4 mld. USD, náš podíl na těchto dovozech činí 12,5 mil. USD, tzn. pouze cca 0,3%. Hlavními vývozci potravin do Izraele přitom stále zůstávají země Evropské Unie. Potenciál pro české výrobce zde proto bezesporu existuje a to nejenom ve vybraných položkách. K žádosti o dovozní licenci musí certifikovaný importér doložit tzv. košer (kašrut) certifikát – potvrzení o způsobilosti podle židovského náboženského práva. Získání košer osvědčení ale nepředstavuje v naprosté většině případů žádný problém, zkušený místní importér dokáže českého výrobce na certifikaci náležitě připravit. Na druhé straně se s košer certifikací pojí administrativní a někdy i technologické náklady, které zejména v případě menších zakázek mohou vývozy neúměrně prodražit. Dovážet je sice možné (s výjimkou masných výrobků) i „nekošer“ potraviny, tento segment je ale marginální, představuje asi jenom 5–10 % trhu.

► Železniční doprava

Vzhledem k neexistenci významných ocelářských provozů v Izraeli je trh výrazně dovozní. Totéž platí pro dodávky dopravních prostředků (kromě osobních automobilů, např. lokomotivy, vagóny, tramvaje, autobusy) a navazujících komponentů (kolejnic, signalizačního zařízení). Izrael hodlá v příštích letech elektrifikovat železnici. Není příliš pravděpodobné, že by české firmy mohly vyhrávat celé tendry, to je spíše doména domácích subjektů, zejména pokud jde o stavební práce. Mohou se však podílet na subdodávkách typu hloubení tunelů (v Izraeli v zásadě není firma, která by větší projekty tohoto typu zvládala), dodávky kolejnic, nových vlaků atd.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 0406 - Sýry, tvaroh
	HS 1107 - Slad, i pražený
	HS 1514 - Olej řepkový, hořčičný, frakce, chemicky neupravené
	HS 1701 - Třtinový nebo řepný cukr a chemicky čistá sacharóza
	HS 1704 - Cukrovinky bez kakaa (vč. bílé čokolády)
	HS 1806 - Čokoláda, přípravky potravinářské ostatní s kakaem
	HS 1904 - Výrobky z obilí získané bobtnáním, pražením apod.
	HS 1905 - Zboží pekařské, pečivo, oplatky, rýžový papír apod.
	HS 2007 - Zavařeniny, želé, kaše ovocné a jiné slazené pasty
	HS 2203 - Pivo ze sladu
	HS 2208 - Ethylalkohol nedenaturovaný, pod 80 %, destiláty, likéry
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 3004 - Léky odměřené, kromě krve, antisér apod., vaty aj.
	HS 3005 - Vata, gáza, obinadla a pod. zboží
	HS 9018 - Nástroje lékařské chirurgické, zubolékařské aj.
	HS 9019 - Příst. pro mechanoterapii, masážní, dýchací aj.
	HS 9021 - Pomůcky příst. ortopedické, pro nedoslýchavé aj.
	HS 9022 - Přístroje rentgenové aj. používající záření
	CPA 72 - Výzkum a vývoj, autorská práva
Chemický průmysl	HS 3804 - Louhy odpadní z výroby dřevné buničiny
	HS 3808 - Insekticidy, herbicidy, fungicidy, a pod. přípravky
	HS 3809 - Přípravky k úpravě povrchu, apretování a pod. vyr.
	HS 3818 - Prvky chemické zušlechtěné pro elektroniku
	HS 5504 - Vlákna střížová umělá, nemykaná, nečesaná
	HS 5509 - Příze z vláken střížových chemických
Strojírenský průmysl	HS 8419 - Stroje ke zpracování materiálů změnou teplot
	HS 8428 - Zařízení ost. zdvihací, nakládací, manipulační
	HS 8429 - Buldozery, srovnávače, rypadla apod. s pohonem
	HS 8479 - Stroje mechanické s vlastní indiv. funkcí jinde. neuv.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Energetický průmysl	HS 7311 – Nádoby tlakové pro plyn, ze železa n. oceli
	HS 7613 – Nádoby hliníkové na plyn stlačený zkapalněný
	HS 8402 – Generátory pro výrobu vodní páry apod.
	HS 8404 – Přístroje pro kotle, generátory ústřed. topení
	HS 8410 – Turbiny, kola vodní, regulátory
	HS 8411 – Motory proudové, pohony turbovrtulové a ostatní plynové turbíny
	HS 8413 – Čerpadla i se zař. měřícím, zdviže na kapaliny
	HS 8501 – Elektrické motory a generátory
	HS 8502 – Soustrojí generátorová, elektr. měniče rotační
	HS 8503 – Části motorů, elektr. generátorů, soustrojí ap.
	HS 8504 – Transformátory, el měniče, statické indukory
	HS 8505 – Elektromagnety aj., zaříz. upínací s magnety ap.
Železniční doprava	HS 7302 – Materiál pro stavbu tratí železnič., tramvaj.
	HS 7304 – Trouby, duté profily ap., bezešvé, ze železa, oceli
	HS 8602 – Lokomotivy, lokotraktory ostatní, tendry
	HS 8603 – Železniční nebo tramvajové vozy s vlastním pohonem
	HS 8606 – Žel. nebo tram. nákl. vozy a vagony, bez vlastního pohonu:
	HS 8607 – Části a součásti železničních nebo tramvajových lokomotiv nebo kolejových vozidel
	HS 8608 – Materiál kolejový svrškový, bezp. a sign. dopravní zařízení
Obranný průmysl	HS 8526 – Radiolokátory apod., radiové přístroje pro dálkové řízení
	HS 8704 – Motorová vozidla pro přepravu nákladu
	HS 9302 – Revolvery, pistole, ne jiné střelné zbraně
	HS 9306 – Bomby, granáty, miny, náboje ap., střelivo ostatní
ICT	CPA 61 – Telekomunikační služby
	CPA 62 – Služby v oblasti programování a poradenství a související služby
Vodohospodářství, odpadní průmysl	CPA 37 – Služby související s odpadními vodami
	CPA 38 – Sběr, příprava k likvidaci a likvidace odpadu; zpracování odpadu k dalšímu využití
	CPA 39 – Sanační a jiné služby související s nakládáním s odpady

Japonsko

Japonská ekonomika rostla od roku 2000 do roku 2007 v průměru 1,5 % ročně. V následujících dvou letech se dostal růst do záporných hodnot (-1,0 %, resp. -5,5 %). V 2010 se HDP zvýšil o 4,7 % a v dalším roce se meziročně snížil o 0,5 %. Od roku 2012 růst HDP dosahuje 1,5 %. V následujících letech se očekává mírné zpomalení ekonomiky. Japonsko se v současnosti potýká s deflací, avšak v dalších letech by se měly hodnoty míry inflace zvýšit. V zemi žije přes 127 mil. obyvatel, přičemž HDP na obyvatele činil v roce 2013 38 468 USD. Nezaměstnanost klesla na 4,0 % a tento trend by měl pokračovat i nadále. Běžný účet je v přebytku.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	-0,5	1,5	1,5	0,9	0,8	0,8
HDP/obyv. (USD)	46 175	46 531	38 468	37 540	38 522	39 586
Míra inflace (%)	-0,3	0,0	0,4	2,7	2,0	2,6
Nezaměstnanost (%)	4,6	4,3	4,0	3,7	3,8	3,8
Bilance běžného účtu (mld. USD)	126,5	58,7	33,6	45,4	54,9	62,4
Populace (mil.)	127,9	127,6	127,3	127,1	126,7	126,3
Konkurenceschopnost	9/142	10/144	9/148	6/144		
Exportní riziko OECD			-	-		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF

- ▶ Evropská unie v současné době jedná s Japonskem o zóně volného obchodu.
- ▶ Exportní riziko podle OECD: - .

Vývoz ČR do Japonska 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8409	Části, součásti pro motory pístové	3 035 583	14,4	3 027 034	0,3
8517	Přístroje telefon., ost. přístř. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	2 133 220	10,1	1 018 887	109,4
7112	Odpady a úlomky kovů drahých, plátovaných kovů	2 111 619	10,0	1 358 765	55,4
9503	Tříkolky, kolob., kočárky pro panenky, panenky, ostatní hračky, modely, puzzle	1 349 204	6,4	1 223 799	10,2
8408	Motory pístové, vznětové s vnitřním spalováním	1 132 474	5,4	—	—
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	1 046 109	4,9	760 423	37,6
2309	Přípravky používané k výživě zvířat	675 765	3,2	413 147	63,6
8413	Čerpadla i se zař. měřicím, zdviže na kapaliny	667 648	3,2	496 212	34,5
4407	Dřevo rozřezané, štípané, loupané, i hoblov., ap., > 6 mm	633 928	3,0	960 093	-34,0
8541	Diody. tranzistory ap.. zařízení polovodičová aj.	571 597	2,7	864 847	-33,9
Celkem TOP 10		13 357 147	63,1	10 123 207	31,9
Celkem vývoz		21 151 739		17 084 065	23,8

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Japonska 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8443	Stroje, přístř. pro tisk s pomůckami HS 8442 (vč. kopírek, faxů); části	7 515 361	14,6	6 807 968	10,4
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	2 806 856	5,5	2 515 564	11,6
8501	Elektrické motory a generátory	2 439 902	4,7	1 501 021	62,5
8542	Obvody integrované elektronické	1 988 924	3,9	2 281 842	-12,8
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	1 909 902	3,7	1 926 049	-0,8
8536	Zařízení el. k ochraně, spínání el. obvodů, < 1000V; konekt. pro opt. vlákna	1 392 581	2,7	1 348 374	3,3
8207	Nástroje vyměnitelné pro nářadí, stroje obráb.	1 086 221	2,1	524 092	107,3
8503	Části motorů, elektr. generátorů, soustrojí ap.	1 081 539	2,1	1 230 288	-12,1
8541	Diody. tranzistory ap.. zařízení polovodičová aj.	1 030 852	2,0	1 769 253	-41,7
9018	Nástroje lékařské chirurgické, zubolékařské aj.	906 387	1,8	717 841	26,3
Celkem TOP 10		22 158 525	43,0	20 622 292	7,4
Celkem dovoz		51 494 085		51 957 514	-0,9

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Energetický průmysl

Ve vládní energetické koncepci, vyhlášené vládou v dubnu 2014, je formulován požadavek akcelerace rozvoje obnovitelných energií během příštích tří let, což může představovat exportní příležitosti pro firmy z ČR.

► Letecká doprava

Japonské firmy nepokrývají výrobu středních letadel, která jsou poptávána pro potřeby několika státních institucí (např. pobřežní stráž). Poptávaný je také software pro řízení letového provozu.

► Obranný průmysl

V době, kdy Japonsko diskutuje o reinterpretaci pacifistické ústavy, zásadně posiluje výdaje na obranu a otvírá se mezinárodnímu obchodu s vojenskou technikou, zejména s radiolokační a radiosondážní přístroji (radary), radionavigačními přístroji a radiovými přístroji pro dálkové řízení.

► Sklářský a keramický průmysl

České sklo (sklo a lustry) má v Japonsku dlouholetou tradici a zároveň velký růstový potenciál. Poptávanými výrobky mohou být například stolní, kuchyňské, toaletní, kancelářské skleněné výrobky; skleněné výrobky pro vnitřní výzdobu nebo pro podobné účely; skleněné perly; imitace perel; imitace drahokamů nebo polodrahokamů a podobné drobné skleněné zboží a výrobky z nich; jiné než bižuterie; sošky a ostatní ozdobné předměty ze skla tvarovaného na kahanu, jiné než bižuterie.

► Služby

Vzhledem k odstraňování důsledků havárie ve Fukušimě, které potrvá několik desítek let, existuje velká poptávka po technologiích na odstraňování škod z reaktoru.

► Strojírenský průmysl

Strojírenské výrobky patří k tradičním položkám vývozu do Japonska. Zároveň se zvyšuje poptávka po nových technologiích.

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Stárnoucí populace je problémem Japonska, s čímž rostou nároky na zdravotní péči. V současné době jsou pro zahraniční investory zajímavé investice do sektoru zdravotnické techniky. V březnu 2014 oznámil premiér Abe vznik šesti speciálních ekonomických zón rozdělených podle odvětví. V aglomeraci kolem města Osaka se budou v novém režimu zkoušet inovace v oblasti zdravotnictví.

► Zemědělský a potravinářský průmysl

Japonsko je největší dovozce potravin na světě, přestože potravinářský průmysl Japonska vykazuje nejmenší podíl výroby v zahraničí. Japonsko dováží 60 % svých potravin v hodnotě 62 mld. USD ročně. Z ČR se do Japonska vyváží zejména pivo, víno, chmel, potraviny (cereálie, mák, mražené jahody, víno) nebo konzervovaná zelenina, existuje však rostoucí poptávka i po dalších komoditách.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 0202 – Maso hovězí, zmrazené
	HS 0511 – Výrobky živočišného původu jen ne z mrtvých zvířat
	HS 1107 – Slad, i pražený
	HS 1210 – Chmelové šišťice, čerstvé nebo sušené, též drcené; lupulin
	HS 1806 – Čokoláda, přípravky potravinářské ostatní s kakaem
	HS 2203 – Pivo ze sladu
	HS 2309 – Přípravky používané k výživě zvířat
	HS 8438 – Stroje pro prům. přípravu a výrobu potravin aj.
Letecká doprava	HS 8802 – Letadla, vrtulníky, kosmické lodě vč. družic, nosné rakety
Energetický průmysl	HS 8402 – Generátory pro výrobu vodní páry apod.
	HS 8403 – Kotle k ústřednímu vytápění, jiné
	HS 8404 – Přístroje pro kotle, generátory ústřed. topení
	HS 8406 – Turbiny na páru vodní nebo jinou
	HS 8409 – Části, součásti pro motory pístové
	HS 8410 – Turbiny, kola vodní, regulátory
	HS 8413 – Čerpadla i se zař. měřícím, zdviže na kapaliny
	HS 8414 – Čerpadla, vývěvy, vzduchové kompresory aj.
Sklářský a keramický průmysl	HS 7013 – Sklo stolní domácké, kuchyňské aj. zboží
	HS 7018 – Perly, imitace perel, drahokamů ap. ze skla
Strojírenský průmysl	HS 8444 – Stroje k tvarování, stříhání ap., mat. textilních
	HS 8457 – Centra obráběcí, stroje obráběcí stavebnicové
	HS 8458 – Soustruhy pro obrábění kovů
Obranný průmysl	HS 8526 – Radiolokátory apod., radiové přístroje pro dálkové řízení
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 3005 – Vata, gáza, obinadla a pod. zboží
	HS 9402 – Nábytek lékařský, chirurg. ap., pro holičství aj.
Služby	CPA 38.12 – Nebezpečný odpad; sběr a přeprava nebezpečného odpadu

Jemen

V případě Jemenu se jedná u většiny ukazatelů pouze o odhady. Poslední skutečné hodnoty pochází z roku 2008, resp. 2009. Do těchto let (od začátku nového tisíciletí) byl meziroční růst HDP až na drobné výkyvy mezi 3–4 %. V posledních letech se míra inflace odhaduje na více než 9 %. V zemi žije přes 20 mil. obyvatel, v roce 2008 činil HDP na obyvatele 1 171 USD. Nezaměstnanost se pohybuje kolem 17 %. Běžný účet je v přebytku.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	-12,7	2,4	4,8	1,9	4,6	4,7
HDP/obyv. (USD)	1 302	1 368	1 516	1 655	1 802	1 833
Míra inflace (%)	19,5	9,9	11,0	9,0	11,4	8,5
Nezaměstnanost (%)	17,7	17,7	17,4	–	–	–
Bilance běžného účtu (mld. USD)	19,5	9,9	11,0	9,0	11,4	8,5
Populace (mil.)	25,1	25,9	26,7	27,5	28,3	29,1
Konkurenceschopnost	138/142	140/144	145/148	142/144		
Exportní riziko OECD			7/7	7/7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MME, OECD, SB, WEF

- ▶ Evropská unie neuzavřela s Jemenem žádnou obchodní dohodu.
- ▶ Exportní riziko podle OECD je 7/7.

Vývoz ČR do Jemenu 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
4403	Dřevo surové i odkorněné bez dřevní běli, mízy	83 038	31,3	15 660	430,3
9304	Zbraně ostatní, ne zbraně sečné bodné	57 300	21,6	150 814	-62,0
8411	Motory proudové, pohony turbovrtulové a ostatní plynové turbíny	29 478	11,1	25 231	16,8
8478	Stroje a přístr. pro přípravu a zpracování tabáku	23 305	8,8	–	–
8504	Transformátory, el měniče, statické indukory	13 343	5,0	119	11 112,6
4804	Papír aj., nenatíraný, ne k popisování, ne k hyg. účelům	8 208	3,1	7 666	7,1
8311	Dráty tyčky aj. k pájení sváření ap. z kovů	5 199	2,0	5 357	-2,9
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	4 489	1,7	–	–
8540	Elektronky. trubice s katodou. fotokatodou	4 294	1,6	1 383	210,5
7311	Nádoby tlakové pro plyn ze železa n. oceli	3 135	1,2	–	–
Celkem TOP 10		231 789	87,4	206 230	12,4
Celkem vývoz		265 302		314 424	-15,6

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Jemenu 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
9018	Nástroje lékařské chirurgické, zubolékařské aj	62	19,9	–	–
0901	Káva i pražená, dekofeinovaná, slupky, náhražky	55	17,6	32	71,9
2401	Nezpracovaný tabák; tabákový odpad	45	14,4	–	–
8540	Elektronky. trubice s katodou. fotokatodou	34	10,9	27	25,9
8421	Odstředivky, přístroje k filtrování, čištění	30	9,6	–	–
3912	Celuloza, deriváty chemické, jinde neuv. v primár. formách	25	8,0	–	–
0804	Datle, fíky, ananas, avocato apod. čerstvé, sušené	23	7,4	–	–
4813	Papír cigaretový, i řezaný, ve tvaru složek ap.	13	4,2	–	–
8478	Stroje a přístr. pro přípravu a zpracování tabáku	8	2,6	–	–
8481	Kohouty, ventily aj. pro potrubí, kotle, vany aj	6	1,9	11	-45,5
Celkem TOP 10		301	96,5	70	330,0
Celkem dovoz		312		593	-47,4

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► **Důlní, těžební a ropný průmysl**

Pro jemenskou ekonomiku je významný ropný průmysl, těžba zemního plynu a nerostných surovin. Potenciál mají stroje pro těžbu nebo různá čerpadla, kompresory apod. Narůstá zájem o buldozery, srovnávače, rypadla.

► **Energetický průmysl**

V současné době probíhá realizace energetických projektů. Výroba elektrické energie v tepelných elektrárnách a dieselelektrárnách nestačí pokrýt celkovou poptávku. Možnosti se naskýtají v dodávkách rozličných stavebních materiálů a technologických dodávkách pro energetiku.

► **Obranný průmysl**

Vzhledem k permanentnímu boji s terorismem potřebují jemenské ozbrojené složky neustále doplňování zbraní a munice (lehké i těžší). Příležitosti jsou dále v dodávkách ND pro techniku sovětské provenience, dodávkách radarové techniky a poskytování technické pomoci, včetně lékařských prověrek jemenských pilotů v ČR.

► **Stavební průmysl**

Stavební průmysl je jedním z rychle se rozvíjejících odvětví dané ekonomiky. Na poli větších projektů se naskýtají možnosti dodávek pro stavební projekty financované jemenskou vládou, soukromým sektorem nebo skupinou Světové banky. Jedná se například o projekty v oblastech cementárenství a dále vodní zařízení – přehrady, nádrže a zavlažovací zařízení, výstavby letišť a heliportů a technologických dodávek pro tyto celky (např. řízení letového provozu, osvětlení ranvejí, přibližovací radary apod.). Vláda věnuje také značnou pozornost výstavbě silnic, relevantní přístroje nebo materiály jsou tedy velmi perspektivní.

► **Strojírenský průmysl**

Jemenský průmysl není příliš rozvinutý, tradici má stále drobný textilní průmysl (tkaní a barvení látek pro místní kroje, výroba rohoží a kelimů). Potrvá zájem o stroje sloužící k praní, žehlení a taky různé technické vybavení.

► **Zdravotnický a farmaceutický průmysl**

Jemenské nemocnice (civilní i vojenské) potřebují výraznou obnovu svého zastaralého zařízení, financování bude poskytnuto zejména z prostředků mnohostranné rozvojové pomoci. Roste poptávka po různých lékařských sedadlech a lůžkách.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Obranný průmysl	HS 8526 – Radiolokátory apod., radiové přístroje pro dálkové řízení
	HS 9303 – Zbraně střelné, zařiz. využívající výbuchu ost.
	HS 9304 – Zbraně ostatní, ne zbraně sečné bodné
	HS 9306 – Bomby, granáty, miny, náboje ap., střelivo ostatní
Stavební průmysl	HS 4403 – Dřevo surové i odkorněné bez dřevní běli, mízy
	HS 4418 – Výrobky stavebního truhlářství, tesařství apod. ze dřeva
	HS 6910 – Výlevky, umyvadla, vany, bidety apod. keramické
	HS 7217 – Dráty ze železa n. oceli nelegované
	HS 7228 – Tyče, pruty, úhelníky, profily z oceli legov. ost.
	HS 7318 – Šrouby, vruty, matice, podložky aj. ze železa n. oceli
	HS 8311 – Dráty tyčky aj. k pájení sváření ap. z kovů
Energetický průmysl	HS 8411 – Motory proudové, pohony turbovrtulové a ostatní plynové turbíny
	HS 8467 – Nářadí ruční pneumatické s motorem, ne elektr.
	HS 8504 – Transformátory, el měniče, statické indukory
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 7017 – Sklo pro účely zdravot., farmaceut., laboratorní
	HS 9401 – Sedadla, ne lékařská ap., i proměnitelná v lůžka
	HS 9402 – Nábytek lékařský, chirurg. ap., pro holičství aj.
Strojírenský průmysl	HS 8443 – Stroje, přístr. pro tisk s pomůckami HS 8442 (vč. kopírek, faxů); části
	HS 8445 – Stroje pro přípravu vláken, spřádání aj. přízí
	HS 8446 – Stavy tkalcovské
	HS 8451 – Stroje na praní, žehlení, barvení ap. látek, přízí
	HS 8452 – Stroje šicí, nábytek, kryty, jehly aj. k strojům
	HS 8477 – Stroje na zpracování kaučuku, plastů jinde. neuv.
Důlní, těžební a ropný průmysl	HS 8414 – Čerpadla, vývěvy, vzduchové kompresory aj.
	HS 8429 – Buldozery, srovnávače, rypadla apod. s pohonem

Jordánsko

Ekonomika v Jordánsku rostla v letech 2000–2009 v průměru 6,5 % ročně. Poté došlo k jejímu zpomalení a růst HDP se pohyboval mezi 2 a 3 %. V roce 2013 se HDP zvýšil o 2,9 %. V dalších letech se očekává postupné zrychlování ekonomiky. Míra inflace vzrostla v roce 2013 na 5,6 % a nadále by měla její hodnota klesat. V zemi žije dle odhadů přes 6 mil. obyvatel a HDP na obyvatele přesahuje 5 000 USD. Nezaměstnanost činí přibližně 12 %. Běžný účet je v deficitu.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	2,6	2,7	2,9	3,5	4,0	4,5
HDP/obyv. (USD)	4 618	4 843	5 174	5 460	5 745	6 035
Míra inflace (%)	4,4	4,6	5,6	3,0	2,6	2,1
Nezaměstnanost (%)	12,9	12,2	12,2	12,2	12,2	12,2
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-3,5	-4,8	-3,3	-3,7	-2,7	-2,5
Populace (mil.)	6,3	6,4	6,5	6,7	6,8	7,0
Konkurenceschopnost	71/142	64/144	68/148	64/144		
Exportní riziko OECD			5/7	5/7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF

- ▶ Evropská unie uzavřela s Jordánskem preferenční obchodní dohodu.
- ▶ Exportní riziko podle OECD je 5/7.

Vývoz ČR do Jordánska 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	121 717	17,8	67 495	80,3
4804	Papír aj., nenatíraný, ne k popisování, ne k hyg. účelům	90 785	13,2	97 289	-6,7
8419	Stroje ke zpracování materiálů změnou teplot	69 787	10,2	2 335	2 888,7
8701	Traktory	41 735	6,1	42 916	-2,8
8517	Přístroje telefon., ost. přístr. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	31 544	4,6	5 634	459,9
9304	Zbraně ostatní, ne zbraně sečné bodné	30 665	4,5	42 335	-27,6
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	28 653	4,2	29 813	-3,9
8704	Motorová vozidla pro přepravu nákladu	20 305	3,0	14 147	43,5
7013	Sklo stolní domáckenské, kuchyňské aj. zboží	16 740	2,4	9 748	71,7
4011	Pneumatiky nové z pryže	15 203	2,2	14 866	2,3
Celkem TOP 10		467 134	68,1	326 578	43,0
Celkem vývoz		685 586		693 997	-1,2

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Jordánska 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
2908	Deriváty fenolů, fenolalkoholů	6 353	45,9	–	–
7112	Odpady a úlomky kovů drahých, plátovaných kovů	1 467	10,6	1 606	-8,7
3307	Přípravky holicí, toaletní, kosmetické apod., jinde neuvedené	1 263	9,1	1 765	-28,4
6109	Trička, vrchní tílka aj. nátělníky, pletené	573	4,1	84	582,1
2403	Výrobky, náhražky tabákové., ost. výtažky, trestí	545	3,9	972	-43,9
3004	Léky odměřené, kromě krve, antisér apod., vaty aj.	476	3,4	192	147,9
3304	Přípravky kosmetické, líčidla	364	2,6	888	-59,0
8424	Přístroje mech. k stříkání ap., přístroje hasící	312	2,3	–	–
9025	Hydrometry ap., teploměry, tlakoměry, žároměry aj.	285	2,1	–	–
3926	Výrobky ostatní z plastů aj. materiálů	216	1,6	–	–
Celkem TOP 10		11 854	85,6	5 507	115,3
Celkem dovoz		13 853		18 396	-24,7

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Automobilová doprava

U osobních motorových vozidel a jejich částí a součástí byla zaznamenána zvyšující se poptávka na místním trhu. Tyto položky patří mezi tradiční vývozní artikly ČR, na místním trhu však doposud nenaplnily svůj exportní potenciál.

► Energetický průmysl

Jordánsko usiluje o získání jaderného zdroje v rámci snah o snížení své totální závislosti na energetickém dovozu (ten pokrývá 95 % energetické spotřeby země). Král Abdulláh II. se kloní k vybudování zdroje o dvou reaktorech o celkovém výkonu 2000 MW ruskou společností Atomstrojexport, která nabídla záruku finální ceny projektu a ruská strana je ochotna garantovat plné pokrytí investičních nákladů. Perspektiva uvedení do provozu je v letech 2021–23. Chladícím médiem má být vyčištěná odpadní voda dodávaná potrubím ze vzdálenosti 70 km. Jordánská strana byla ujistěna přímo zástupci Atomstrojexportu, že na jeho straně budou zapojeny české firmy jako subdodavatelé. Jordánsko předpokládá expertní spolupráci s českým jaderným dozorem, který má zkušenosti s ruskou technologií ve spojení s evropskými bezpečnostními standardy a těší se skvělé pověsti. ČR však dosud neuzavřela s Jordánskem smlouvu o spolupráci v nukleární oblasti. Existence předmětné smlouvy by byla zásadním předpokladem ke snadnějšímu proniknutí českých firem na jordánský trh a k posílení jejich kredibility ve zdejším prostředí.

S rozvojem oblasti solární energetiky chce Jordánsko docílit energetického mixu, v jehož rámci bude narůstat podíl solární energetiky. Národní program využívání energie z obnovitelných zdrojů předpokládá její nárůst proti roku 2010 o 5 % do r. 2015 a o další 3 % do r. 2020 (s finální kapacitou 600 MW solárního výkonu). Přitažlivým předpokladem je průměrný svit 325 slunečných dnů v roce. Pro daný záměr již byla vytvořena legislativní a institucionální struktura a proběhlo 2. kolo výběrových řízení. Pro financování řady projektů má Jordánsko k dispozici prostředky z grantů států GCC. Investice do solární energetiky probíhají i na soukromé bázi mimo tendry státu.

► Kovořávací průmysl

Malý jordánský průmysl a s ním spojené služby jsou orientovány na pokrytí regionálních a komunitních potřeb. K tomu potřebuje dodávky materiálů a komponent orientovaných na výrobu z kovu, čerpání kapalin (především vody) a instalační elektromateriál.

► Obranný průmysl

Vývoz speciálního materiálu do Jordánska v sobě nese zvláštní potenciál rozšíření příležitostí, jelikož je partnery empiricky odpozorováno a zdroji z královského paláce potvrzeno, že ze zahraničí dodaná výzbroj a výstroj, kterou používá jordánská armáda, se stává předmětem zájmu armád v sousedních arabských zemích. Pro ně je používání jordánskou armádou zárukou optimálního poměru ceny a kvality, aniž by takovouto komoditu musely od počátku komplexně posuzovat. Jelikož Jordánsko vykazuje přetrvávající zájem o výrobky i o technologie z oblasti výzbroje a výstroje armády, má speciál v česko-jordánské relaci zvláštní postavení. Prohlubující se vzájemná spolupráce v bezpečnostní oblasti je dobrým předpokladem i k rozšíření sortimentu nad rámec střeliva a jednorázového prodeje např. minometů, komponent

OPZHN apod. Zájem je patrný i o software na kodifikaci vojenského materiálu podle standardů NATO a sofistikované služby k poskytování výcviku. Zajímavý potenciál by mohla přinést spolupráce při vývoji speciálního vozidla jordánské armády.

► Vodohospodářství, odpadní průmysl

Jordánsko je 4. nejsušší zemí světa a do popředí se dostává zájem o recyklaci znečištěné, resp. vyčištěné odpadní vody, na jejímž využití má být postaven i systém chlazení jaderné elektrárny.

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Sektor poskytování lékařské péče, resp. zdravotních služeb, přináší Jordánsku příjem 8,4 % HDP. Jedná se o největší podíl v rámci zemí oblasti a dokládá rozsah zdravotní turistiky, kterou Jordánsko absorbuje především ze sousedních zemí a pro niž disponuje příslušnou infrastrukturou. Přetrvávají tak příležitosti nejen pro léčiva, ale především pro zdravotnickou techniku a segment zdravotnických služeb.

► Železniční doprava

Přestože má Jordánsko ambiciózní plány na propojení saudskoarabské železniční sítě přes své území s železniční infrastrukturou u Středoziemního moře, avizovala Světová banka, že do doby trvání syrského konfliktu je vynaložení jakýchkoliv investičních prostředků pro daný účel nerentabilní.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Energetický průmysl	HS 8401 – Reaktory, jaderné články palivové, nevyhořelé
	CPA 38 – Sběr, příprava k likvidaci a likvidace odpadu; zpracování odpadu k dalšímu využití
	HS 9026 – Přístroje pro měření n. kontroly průtoku, tlaku, aj.
Vodohospodářství, odpadní průmysl	HS 8421 – Odstředivky, přístroje k filtrování, čištění
Automobilová doprava	HS 8507 – Akumulátory elektrické, vč separátorů
	HS 8512 – Přístroje elektr. osvětlovací aj., stěrače ap.
	HS 8708 – Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705
Železniční doprava	HS 7302 – Materiál pro stavbu tratí železnic., tramvaj.
Kovozpracovatelský průmysl	HS 7213 – Tyče, pruty ze železa n. oceli neleg., válc. za tepla
	HS 8413 – Čerpadla i se zař. měřícím, zdviže na kapaliny
Obranný průmysl	HS 9302 – Revolvery, pistole, ne jiné střelné zbraně
	HS 9303 – Zbraně střelné, zařiz. využívající výbuchu ost.
	HS 9304 – Zbraně ostatní, ne zbraně sečné bodné
	HS 9305 – Části příslušenství zbraní, revolverů, pistolí
	HS 8706 – Chassis traktorů, motor. vozidel osob., nákl. aj.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 3001 - Žlázy aj. , k organoterapeutickým účelům, výtázky
	HS 3003 - Léky neodměřené, kromě krve, antisér apod., vaty aj.
	HS 3005 - Vata, gáza, obinadla a pod. zboží
	HS 7017 - Sklo pro účely zdravot., farmaceut., laboratorní
	HS 9018 - Nástroje lékařské chirurgické, zubolékařské aj
	HS 9402 - Nábytek lékařský, chirurg. ap., pro holičství aj.

Katar

V letech 2002–2011 rostla ekonomika v průměru 12,8 %. Poté došlo ke zpomalení růstu, v roce 2013 byla jeho hodnota 6,5 %. V dalších letech se očekává mírné zrychlení ekonomiky. Míra inflace se v roce zvýšila na 3,1 % a tento trend by měl pokračovat i nadále. V zemi žije přibližně 2 mil. obyvatel, přičemž HDP na obyvatele se pohybuje kolem 100 000 USD. Dle dostupných zdrojů je nezaměstnanost velmi nízká a činí 0,5 %. Běžný účet je v přebytku.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	13,0	6,1	6,5	6,5	7,7	7,8
HDP/obyv. (USD)	99 431	103 418	98 986	94 744	93 535	93 167
Míra inflace (%)	1,9	1,9	3,1	3,4	3,5	3,6
Nezaměstnanost (%)	0,6	0,5	0,5	–	–	–
Bilance běžného účtu (mld. USD)	52,0	62,0	62,6	57,4	52,6	44,3
Populace (mil.)	1,7	1,8	2,0	2,2	2,4	2,6
Konkurenceschopnost	70/142	63/144	66/148	62/144		
Exportní riziko OECD			3/7	3/7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, SB, WEF

- ▶ V současnosti by měla Evropská jednat s Katarom o obchodní dohodě.
- ▶ Exportní riziko podle OECD je 3/7.

Vývoz ČR do Kataru 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	527 522	26,4	433 409	21,7
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	257 891	12,9	103 980	148,0
9405	Svítlidla, reklamy, ukazatele apod. světelné	123 014	6,2	72 039	70,8
9012	Mikroskopy jiné než optické difraktografy	119 986	6,0	–	–
8481	Kohouty, ventily aj. pro potrubí, kotle, vany aj	99 379	5,0	171 630	-42,1
8537	Rozvaděče, panely, rozvodné stoly aj., ovládací	95 646	4,8	56 107	70,5
8429	Buldozery, srovnávače, rypadla apod. s pohonem	66 872	3,3	52 813	26,6
8517	Přístroje telefon., ost. přístř. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	62 947	3,2	62 201	1,2
7308	Konstrukce, části , desky, tyče aj. ze železa n. oceli	59 193	3,0	2 730	2 068,2
8544	Dráty, kabely, vodiče elektr. ost., izolované, aj.	49 869	2,5	44 804	11,3
Celkem TOP 10		1 462 319	73,2	999 713	46,3
Celkem vývoz		1 998 193		1 485 111	34,5

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Kataru 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
7601	Hliník surový (neopracovaný)	102 218	45,2	–	–
3901	Polymery ethylenu v primárních formách	53 405	23,6	44 428	20,2
6404	Obuv se svrškem z textilních materiálů	25 799	11,4	–	–
6109	Trička, vrchní tílka aj. nátělníky, pletené	10 632	4,7	–	–
6103	Obleky, saka, kalhoty ap., pánské, chlapeck., pletené	6 791	3,0	–	–
6112	Tepláky, oděvy lyžařské, plavky, oděvy jiné	3 658	1,6	–	–
9506	Potřeby pro tělocvik, atletiku aj. sporty	2 328	1,0	27	8 522,2
6101	Svrchníky, bundy ap., pánské, chlapecké, pletené	2 011	0,9	–	–
8525	Přístroje vysílací pro rozhlas, televizi apod., kamery	1 630	0,7	–	–
6505	Klobouky aj. pletené, háčkované, sítky na vlasy	1 515	0,7	–	–
Celkem TOP 10		209 987	92,9	44 455	372,4
Celkem dovoz		225 994		61 565	267,1

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Automobilová doprava

Dnes tvoří přes 7 % českých exportů do Kataru (vítězství v tendru na vozy taxislužby v Doha). V budoucnu by se zde v souvislosti s plánovaným rozvojem hromadné dopravy mohly uplatnit autobusy. Potenciál mají též nákladní automobily, stavební a speciální technika (čisticí a kropicí vozy), náhradní díly k automobilům a pneumatiky.

► Důlní, těžební a ropný průmysl

Těžba a zpracování ropy a zejména plynu zůstává přes určitou diverzifikaci stěžejním ekonomickým sektorem. Státní společnost Qatar Petroleum plánuje masivní rozšíření rafinerie na výrobu zkapalněného zemního plynu v Ras Laffan. Tento petrochemický komplex se po dostavbě v roce 2018 stane největším svého druhu na světě. Plánované investice mají přesáhnout 20 mld. USD. České firmy by se mohly uplatnit subdodávkami bežešvého potrubí, armatur, ventilů, pump, kompresorů a měřicí/řídící techniky.

► Chemický průmysl, nábytkářský průmysl, sklářský a keramický průmysl, textilní a obuvnický průmysl, zpracovatelský průmysl

Trh se spotřebním zbožím má i v Kataru stabilně rostoucí tendenci, což ve spojení s masivní kupní silou místních spotřebitelů vytváří potenciál pro české dodavatele. I zde je důležitější než cena výrobku jeho image, originalita a zajímavost. Potenciál zde má české sklo (nápojové i dekorativní), šperky a bižuterie, kosmetika (péče o pleť, make up), luxusní textil (šaty, krajky, lemovky, výšivky), bytové doplňky, umělé květiny, umělecká díla (obrazy, sochy), hudební nástroje a designový nábytek.

► Stavební průmysl

Po získání pořadatelství MS světa v kopané v r. 2022 nastartoval Katar mohutný investiční boom. Do roku 2022 má být proinvestováno okolo 220 mld. USD na infrastrukturní projekty v oblasti dopravy, energetiky, vodního hospodářství a bydlení. Projekty zahrnují např. vybudování národního železničního systému včetně metra (25 mld. USD), rozšíření letiště až na kapacitu 50 mil. cestujících ročně (10 mld. USD), rozšíření kapacity přístavu (7 mld. USD), přemostění zálivu v hlavním městě (1 mld. USD). Čeští dodavatelé by se mohli uplatnit subdodávkami stavební, osvětlovací a klimatizační techniky, chladících zařízení, elektrických rozvodů, ocelových konstrukcí, osobních i nákladních výtahů, či stavebních a izolačních materiálů.

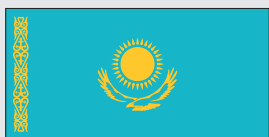
► Zemědělský a potravinářský průmysl

Katar dováží až 90 % potravin, přičemž jejich sortiment na zdejším trhu stále ještě zaostává za nabídkou ve vyspělých zemích. Z české produkce by uplatnění mohlo najít mléko (sušené a kondenzované), dětské výživy, nápoje a polévky v prášku, čokoláda a cukrovinky, produkty zdravé výživy, potravinové doplňky (omáčky, dochucovací přípravky) a podobně.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Stavební průmysl	HS 6810 - Výrobky z cementu, betonu, umělého kamene
	HS 6811 - Zboží osinkocementové, buničitocementové apod.
	HS 8415 - Stroje, přístroje klimatizační
	HS 8428 - Zařízení ost. zdvihací, nakládací, manipulační
	HS 8544 - Dráty, kabely, vodiče elektr. ost., izolované, aj.
	HS 9405 - Svítidla, reklamy, ukazatele apod. světelné
Důlní, těžební a ropný průmysl	HS 6811 - Zboží osinkocementové, buničitocementové apod.
	HS 8413 - Čerpadla i se zař. měřícím, zdviže na kapaliny
	HS 8414 - Čerpadla, vývěvy, vzduchové kompresory aj.
	HS 8481 - Kohouty, ventily aj. pro potrubí, kotle, vany aj
	HS 8708 - Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705
	HS 9026 - Přístroje pro měření n. kontroly průtoku, tlaku, aj.
Automobilová doprava	HS 4011 - Pneumatiky nové z pryže
	HS 8702 - Motorová vozidla pro veřejnou osobní dopravu
	HS 8704 - Motorová vozidla pro přepravu nákladu
	HS 8705 - Motorová vozidla pro zvláštní účely
	HS 8716 - Přívěsy a návěsy, ost. vozidla bez mech. pohonu vč. částí
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 0402 - Mléko, smetana zahuštěná, slazená
	HS 0710 - Zelenina vařená, zmrazená
	HS 0712 - Zelenina sušená, drcená v prášku
	HS 0811 - Ovoce, ořechy i vařené, zmrazené i slazené
	HS 0813 - Ovoce sušené, banány, citrusy, fíky atp ,
	HS 1806 - Čokoláda, přípravky potravinářské ostatní s kakaem
	HS 2103 - Přípravky pro omáčky, směsi koření, hořčice
	HS 2104 - Přípravky pro polévky, bujóny, směsi potravinových přípravků
Sklářský a keramický průmysl	HS 7004 - Sklo ploché tažené, fukané, jinak nezpracované
	HS 7013 - Sklo stolní domácké, kuchyňské aj. zboží
	HS 7017 - Sklo pro účely zdravot., farmaceut., laboratorní

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Zpracovatelský průmysl	HS 4911 - Výrobky tiskařské ostatní, vč. obrazů, rytin aj.
	HS 6702 - Umělé květiny, listoví a ovoce a části a výrobky z nich
	HS 7113 - Šperky a klenoty a části, z drahých kovů nebo z kovů plátovaných drahými kovy
	HS 7117 - Bižuterie umělé
	HS 9201 - Klavíry aj. strunné nástroje s klaviaturou
	HS 9202 - Nástroje hudební strunné ostatní
	HS 9205 - Nástroje hudební dechové ostatní
	HS 9701 - Obrazy, malby, kresby, ručně zhotovené, koláže
Chemický průmysl	HS 3304 - Přípravky kosmetické, líčidla
Textilní a obuvnický průmysl	HS 6204 - Kostýmy, šaty, sukně, kalhoty ap., dámské a dívčí
Nábytkářský průmysl	HS 9403 - Nábytek ostatní, části, součásti

Kazachstán

Od roku 2000 do roku 2007 dosahoval růst HDP v průměru 10,2 % ročně. Poté ekonomika výrazněji ve dvou letech zpomalila. V letech 2010–2012 činil průměrný meziroční růst 6,6 %. V roce 2013 se jednalo o 6,0 %. Nadále se předpokládá mírnější zpomalení ekonomiky. V roce 2012 vykázal Kazachstán nejnižší hodnoty míry inflace v novém tisíciletí (5,1 %). V dalším roce mírně vzrostla na 5,8 %. V následujících letech by se měla pohybovat mezi 6,0 a 7,0 %. V Kazachstánu žije přes 17 mil. obyvatel, přičemž HDP na obyvatele v roce 2013 poprvé překročil hranici 13 000 USD. Nezaměstnanost je kolem 5 %. Běžný účet byl v roce 2013 téměř vyrovnaný.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	7,5	5,0	6,0	4,6	4,7	4,8
HDP/obyv. (USD)	11 278	12 034	13 509	12 950	14 064	15 434
Míra inflace (%)	8,3	5,1	5,8	6,9	6,1	6,0
Nezaměstnanost (%)	5,4	5,3	5,2	5,2	5,2	5,2
Bilance běžného účtu (mld. USD)	10,2	1,1	-0,1	0,6	-1,8	-1,4
Populace (mil.)	16,7	16,9	17,2	17,4	17,7	17,9
Konkurenceschopnost	72/142	51/144	50/148	50/144		
Exportní riziko OECD			5/7	5/7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF

- ▶ V současnosti Evropská unie nejedná s Kazachstánem o žádné preferenční obchodní dohodě.
- ▶ Exportní riziko podle OECD je 5/7.

Vývoz ČR do Kazachstánu 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	1 640 213	18,6	1 973 837	-16,9
8707	Karosérie motor. vozidel, traktorů, vč. kabin	1 599 108	18,1	1 130 711	41,4
8517	Přístroje telefon., ost. přístř. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	1 013 692	11,5	450 529	125,0
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	610 927	6,9	375 560	62,7
3004	Léky odměřené, kromě krve, antisér apod., vaty aj.	306 676	3,5	311 986	-1,7
8407	Motory píst., zážehové, spalovací, vratné, rotační	279 783	3,2	263 909	6,0
8481	Kohouty, ventily aj. pro potrubí, kotle, vany aj	183 255	2,1	211 307	-13,3
8479	Stroje mechanické s vlastní indiv. funkcí jinde. neuv.	163 340	1,9	21 119	673,4
1701	Třtinový nebo řepný cukr a chemicky čistá sacharóza	141 780	1,6	–	–
8428	Zařízení ost. zdvihací, nakládací, manipulační	128 955	1,5	9 477	1 260,7
Celkem TOP 10		6 067 729	68,8	4 748 435	27,8
Celkem vývoz		8 823 005		7 726 385	14,2

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Kazachstánu 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
2709	Oleje minerální a z nerostů živičných, surové	13 605 839	85,8	9 966 365	36,5
7202	Feroslitiny	404 698	2,6	600 579	-32,6
2711	Plyn zemní a jiné uhlovodíky plynné	275 093	1,7	280 080	-1,8
6806	Vlna strusková horninová aj., vermikulit ap..	91 030	0,6	83 490	9,0
2835	Fosfornany, fosforitany, fosforečnany, polyfosforečnany	74 628	0,5	*	–
5201	Bavlna nemykaná, nečesaná	31 644	0,2	46 633	-32,1
8103	Tantal, výrobky z něj, odpady, šrot	19 774	0,1	12 386	59,6
0304	Filé aj. maso rybí, čerstvé, chlazené, zmrazené	14 544	0,1	15 143	-4,0
7307	Příslušenství pro trouby, trubky ze železa n. ocel.	13 570	0,1	15 128	-10,3
1204	Semena lněná, i drcená	4 410	0,0	3 937	12,0
Celkem TOP 10		14 535 230	91,7	11 023 741	31,9
Celkem dovoz		15 851 784		12 280 319	29,1

* Individuální hodnota

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Automobilová doprava

V Kazachstánu (Ust' – Kamenogorsku) se montují vozidla českých výrobců, nové příležitosti vzniknou v této oblasti pro subdodavatele komponentů pro automobilový průmysl v rámci rozšiřování výroby společnosti AziaAvto.

► Energetický průmysl

Příležitosti pro české společnosti existují v Kazachstánu v energetice v několika oblastech jako je výstavba elektráren (české společnosti zpravidla působí jako subdodavatelé), dodávky zařízení pro elektrárny, trafostanice, rozvody elektrické energie, dodávky čerpadel, speciálních ocelových trub, ventilů, šoupátek, filtrů apod. Možnosti existují u obnovovaného programu výstavby cca 350 malých vodních elektráren v jižních částech Kazachstánu a u projektů modernizace a rozšiřování rafinérií. V tomto sektoru je velmi silná pozice státu, prioritní úroveň spolupráce v této oblasti potvrzuje též statistika.

► Obranný průmysl

Možnosti spolupráce s kazašskou stranou ve vojenské oblasti se soustřeďují na modernizaci letadel a nákupy nových letadel, vybudování závodu na výrobu střeliva, na české palné zbraně (pistole, pušky, samopaly apod.), na českou optiku, dodávky nákladních vojenských vozidel apod. Silnou roli má v této oblasti stát, tj. předpokládají se intervence ze strany státní správy ČR ve prospěch českých výrobců.

► Služby

Finanční sektor se v Kazachstánu dále rozvíjí, což vytváří nové možnosti pro finanční skupiny a banky ze zahraničí včetně ČR pro poskytování finančních služeb v Kazachstánu.

V případě letecké dopravy lze rozšířit spolupráci (v provozu je linka Almaty–Praha, zájem je o zřízení linky Astana–Praha).

► Stavební průmysl

Stavebnictví prožívá v Kazachstánu dlouholetý růst. V oboru je velká konkurence často relativně levných stavebních společností z blízkého zahraničí. Možnosti existují u zakázek na stavby v rámci budování tranzitního silničního koridoru (mosty, infrastruktura kolem silnice apod.), u stavebních materiálů včetně stavební izolace, stavební techniky a technologie (vzduchotechnika, klimatizace apod.). Větší možnosti jsou v oblastech souvisejících se stavebnictvím jako je např. vybavení bytů včetně koupelen, kuchyní, nábytku apod.

► Strojírenský průmysl

Kazašská strojírenská výroba roste, za 5 let se výroba v sektoru zvýšila celkem 3krát, do sektoru směřovaly i významné soukromé investice. Tento trend dále pokračuje a vytváří nové příležitosti pro české firmy. Poptávka je na trhu zejména po jednotlivých obráběcích centrech a dalších strojích a též v některých případech po realizaci větších projektů (technologických centrech), a to v rámci modernizace zpracovatelského průmyslu a obnovování strojírenské základny.

► Vodohospodářství, odpadní průmysl

Nové příležitosti existují v Kazachstánu v oblasti vodního hospodářství (rozvody vody, čističky, filtry na vodu v domácnostech apod.). Aktuální je též modernizace systémů sběru a třídění odpadů v některých kazachstánských městech.

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

České společnosti mají v tomto oboru vysokou úroveň a dlouhou tradici. Příležitosti existují v oblasti zdravotnictví pro české společnosti u širokého spektra aktivit, tj. u výstavby nemocnic a zdravotnických zařízení, dodávek zdravotnického materiálu a léků, praxe špičkových lékařů z ČR v Kazachstánu, u dodávek zdravotnické techniky včetně nemocničních lůžek, operačních a gynekologických lůžek, komunikační techniky apod. Tato oblast je úzce spojena s populární turistikou kazašských občanů do ČR do lázní a různých rehabilitačních zařízení, což má nezanedbatelný ekonomický význam pro českou stranu. Zástupci ČR a Kazachstánu podepsali v listopadu 2011 Dohodu o spolupráci v oblasti cestovního ruchu mezi MMR a Ministerstvem cestovního ruchu KZ. V tomto sektoru existuje velké možnosti k růstu bilaterální spolupráce. Realizovat lze i společné výzkumné projekty ve zdravotnictví.

► Zemědělský a potravinářský průmysl

V zemědělství se v Kazachstánu předpokládá dlouhodobý růst. Zájem je na kazašské straně o české výrobky jako jsou kečupy, paštiky, masové konzervy, pivo, minerální vody, možnosti pro spolupráci existují u zemědělské techniky (za poslední 3 roky kazašské společnosti nakoupily v ČR 55 jednotek zemědělské techniky), pekárenského zařízení, u technických plodin, osiva, chovu domácího skotu apod. V zemědělství a potravinářském průmyslu existují velké příležitosti pro investory. V rámci rozvojového programu „Agrobusiness 2020“ poskytuje kazašská vláda též další podpory, jako jsou investiční dotace pro instalační a stavební práce, zemědělskou techniku a nákup strojů, kompenzace úrokové míry u úvěrů a leasingů, proplácení až 50% hodnoty krmiv, veterinárních služeb, paliv a olejů apod. Na konci roku 2013 byl vytvořen „One Stop Shop“ ve státní společnosti KazAgro, který je zaměřen na získávání zahraničních investic v oblasti zemědělství a v potravinářském průmyslu. Investiční možnosti se objevují též na úrovni jednotlivých oblastí Kazachstánu.

► Železniční doprava

Další příležitosti v oblasti dopravy existují zejména u železnice a kolejových vozidel (vagóny, elektrické vlaky, tramvaje).

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Strojírenský průmysl	HS 8457 – Centra obráběcí, stroje obráběcí stavebnicové
	HS 8458 – Soustruhy pro obrábění kovů
	HS 8459 – Stroje obráběcí pro vrtání, frézování, řezání apod.
	HS 8460 – Stroje obráběcí pro broušení, lapování, leštění ap.
	HS 8462 – Stroje tvářecí k opracování kovů, buchary apod.
	HS 8468 – Stroje přístroje pro pájení, svařování, kalení

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Energetický průmysl	HS 7304 - Trouby, duté profily ap., bežešvé, ze železa, oceli
	HS 8406 - Turbiny na páru vodní nebo jinou
	HS 8410 - Turbiny, kola vodní, regulátory
	HS 8413 - Čerpadla i se zař. měřícím, zdviže na kapaliny
	HS 8414 - Čerpadla, vývěvy, vzduchové kompresory aj.
	HS 8421 - Odstředivky, přístroje k filtrování, čištění
	HS 8481 - Kohouty, ventily aj. pro potrubí, kotle, vany aj
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 3003 - Léky neodměřené, kromě krve, antisér apod., vaty aj.
	HS 3004 - Léky odměřené, kromě krve, antisér apod., vaty aj.
	HS 3005 - Vata, gáza, obinadla a pod. zboží
	HS 3006 - Zboží farmaceutické jiné
	HS 8517 - Přístroje telefon., ost. přístr. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.
	HS 9018 - Nástroje lékařské chirurgické, zubolékařské aj
	HS 9019 - Přístr. pro mechanoterapii, masážní, dýchací aj.
	HS 9022 - Přístroje rentgenové aj. používající záření
HS 9402 - Nábytek lékařský, chirurg. ap., pro holičství aj.	
Železniční doprava	HS 8603 - Železniční nebo tramvajové vozy s vlastním pohonem
	HS 8607 - Části a součásti železničních nebo tramvajových lokomotiv nebo kolejových vozidel
Automobilová doprava	HS 8703 - Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob
	HS 8704 - Motorová vozidla pro přepravu nákladu
	HS 8708 - Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 1205 - Semena řepky nebo řepky olejky, i drcená
	HS 1207 - Ostatní olejnatá semena a olejnaté plody, též drcené
	HS 8432 - Stroje, nářadí pro zemědělství, lesnictví ap.
	HS 8438 - Stroje pro prům. přípravu a výrobu potravin aj.
	HS 8438 - Stroje pro prům. přípravu a výrobu potravin aj.
Obranný průmysl	HS 8802 - Letadla, vrtulníky, kosmické lodě vč. družic, nosné rakety
	HS 8803 - Části a součásti motor. a bezmotor. prostředků pro létání
	HS 9302 - Revolvery, pistole, ne jiné střelné zbraně
	HS 9304 - Zbraně ostatní, ne zbraně sečné bodné
Stavební průmysl	HS 8415 - Stroje, přístroje klimatizační
	HS 8474 - Stroje k třídění prosévání ap. zemin kamenů aj.
	HS 9403 - Nábytek ostatní, části, součásti
	HS 9405 - Svítidla, reklamy, ukazatele apod. světelné

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Vodohospodářství, odpadní průmysl	HS 8421 - Odstředivky, přístroje k filtrování, čištění
	CPA 37 - Služby související s odpadními vodami
Služby	CPA 57 - Letecká doprava
	CPA 64 - Finanční služby, kromě pojištění a penzijního financování

Korejská republika

Od roku 2000 do roku 2008 rostla ekonomika v průměru 4,6 % ročně. V roce 2009 se HDP zvýšil o 0,7 % a v následujícím roce o 6,5 %. Od roku 2011 se hodnoty růstu pohybují mezi 2 a 4 % a tento trend se očekává i v budoucnu. Konkrétně v roce 2013 se jednalo o 3,0 %. Míra inflace klesla v roce 2013 na 1,3 % a dále by měla opět růst. V zemi žije přes 50 mil. obyvatel, přičemž HDP na obyvatele byl v roce 2013 téměř 26 000 USD. Nezaměstnanost je nízká a drží se těsně nad 3 %. Běžný účet je přebytku.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	3,7	2,3	3,0	3,7	4,0	4,0
HDP/obyv. (USD)	24 156	24 454	25 975	28 739	30 808	32 958
Míra inflace (%)	4,0	2,2	1,3	1,6	2,4	2,8
Nezaměstnanost (%)	3,4	3,2	3,1	3,1	3,1	3,1
Bilance běžného účtu (mld. USD)	18,7	50,8	79,9	84,2	90,1	89,1
Populace (mil.)	49,8	50,0	50,2	50,4	50,7	50,9
Konkurenceschopnost	24/142	19/144	25/148	26/144		
Exportní riziko OECD			–	–		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF

- ▶ Evropská unie uzavřela s Korejskou republikou dohodu o volném obchodu.
- ▶ Exportní riziko podle OECD: – .

Vývoz ČR do Korejské republiky 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
9503	Tříkolky, kolob., kočárky pro panenky, panenky, ostatní hračky, modely, puzzle	2 393 280	19,2	2 147 148	11,5
9012	Mikroskopy jiné než optické difraktografy	811 637	6,5	975 539	-16,8
8510	Strojky holicí na stříhání vlasů s motorem el.	635 708	5,1	543 013	17,1
8481	Kohouty, ventily aj. pro potrubí, kotle, vany aj	516 586	4,1	312 620	65,2
8537	Rozvaděče, panely, rozvodné stoly aj., ovládací	486 505	3,9	322 038	51,1
8414	Čerpadla, vývěvy, vzduchové kompresory aj.	465 935	3,7	656 343	-29,0
8483	Hřídele aj. převodové, převody, kola ozubené, ap.	453 694	3,6	270 580	67,7
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	440 060	3,5	353 669	24,4
7204	Odpad a šrot ze železa nebo oceli i přetavený v ingotech	401 016	3,2	273 577	46,6
3917	Trouby, trubky, hadice, příslušenství, z plastů	385 100	3,1	302 159	27,4
Celkem TOP 10		6 989 521	56,0	6 156 686	13,5
Celkem vývoz		12 473 007		11 337 030	10,0

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Korejské republiky 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	19 466 757	30,4	18 071 589	7,7
8473	Části strojů psacích, počítačích, pro aut. zprac. dat	3 401 502	5,3	3 213 102	5,9
8517	Přístroje telefon., ost. přístr. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	2 896 525	4,5	4 306 837	-32,7
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	2 129 468	3,3	1 813 767	17,4
8512	Přístroje elektr. osvětlovací aj., stěrače ap.	1 925 246	3,0	1 811 639	6,3
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	1 871 843	2,9	1 632 969	14,6
8407	Motory píst., zážehové, spalovací, vratné, rotační	1 769 205	2,8	1 080 148	63,8
8408	Motory pístové, vznětové s vnitřním spalováním	1 712 059	2,7	869 947	96,8
7210	Výr. z železa, oceli, nad 600 mm, plátované, pokov.	1 206 249	1,9	899 980	34,0
8528	Monitory, projektory bez TV; přijímače televizní	1 138 172	1,8	1 821 373	-37,5
Celkem TOP 10		37 517 026	58,5	35 521 351	5,6
Celkem dovoz		64 121 918		58 753 468	

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Automobilová doprava

Korejská republika patří mezi největší světové výrobce automobilů, je dnes 4. největším výrobcem osobních vozů na světě. Všichni tito výrobci poptávají kvalitní části a součásti motorových vozidel. Pro dodavatele z ČR jsou tyto zakázky atraktivní obchodní příležitosti, neboť na místním trhu mají pověst výrobků ze země s úspěšnou průmyslovou tradicí a přijatelným poměrem kvality a ceny.

► Energetický průmysl

Otevřely se nové příležitosti pro české subdodavatele generátorů a turbín (včetně turbosoustrojí) pro EPC kontraktory z Korejské republiky (kteří ročně ve světě vyhrají tendry za 65–70 mld. USD včetně energetických projektů). České parní turbíny a generátory se díky jihokorejským dodavatelským firmám prosadily v posledním období v zakázkách v Panamě, Kolumbii a Uruguayi či naposledy v Chile. Korejská republika představuje velký potenciál pro české energetické strojírenství nejen na domácím trhu, ale především v rámci subdodavatelské spolupráce s místními EPC kontraktory na třetích trzích. Velký zájem je především o parní turbíny (a turbosoustrojí). Roste však poptávka – v závislosti na charakteru EPC projektů – o vodní turbíny, plynové turbíny či turbíny pro kombinovaný cyklus. Čeští dodavatelé se mohou na zdejšímu trhu spolehnout nejen na vysoký historický kredit, který zde má české strojírenství, ale i velmi pozitivní reference na subdodávky výrobků pro jihokorejské kontraktory dodávající energetické celky.

► Zábava a volný čas

Trh s hudebními nástroji (především elektronickými nástroji) roste v Korejské republice velmi dynamicky (v průměru 21 % za období 2007–2012). I když se v následujícím období očekává snížení dynamiky růstu (cca na 10 % ročně), tato příznivá konjunktura představuje pro české výrobce nástrojů, kteří zde mají velmi dobré jméno, zajímavou vývozní příležitost. Trh hraček v Korejské republice se řadí mezi segmenty, které v posledních letech vykazují největší dynamiku růstu. Je to jednak dáno vysokou kupní silou Korejců (více než 33 000 USD na obyvatele v přepočtu na PPP), a jednak kulturní tradicí. Zájem na trhu je především o stavebnice a modely na hraní. Stále rychleji se rozvíjí i trh s PC hrami a mobilními aplikacemi her.

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Trh s lékařskými technologiemi v Korejské republice kontinuálně roste. Má hodnotu 4,2 mld. USD (2013), což je o 400 mil. USD více než v roce 2012. Průměrný roční růst tohoto trhu v posledních 5 letech činil 13,5 %. Z hlediska lokální absorpce nových lékařských technologií je Korejská republika dnes 4. největším trhem v Asii a představuje velkou příležitost pro české vývozce. A to jednak díky velkému počtu obyvatel (50 mil.) s vysokou průměrnou kupní silou, kteří postupně stárnou a vyžadují stále více lékařské péče. Uspěť mohou především výrobci, kteří nabízejí odpovídající kvalitu výrobku splňujícího mezinárodní bezpečnostní normy (nutná certifikace MFDS-Ministry of Food and Drug Safety). Díky velkému zájmu a péči Korejců všech věkových kategorií a genderů o svůj vzhled, roste vedle nákupu lékařských přístrojů velmi dynamicky rovněž import přístrojů a nástrojů pro rehabilitaci a zejména estetickou medicínu.

► Zemědělský a potravinářský průmysl

Zemědělství v Korejské republice se podílí 3 % na tvorbě HDP (2012), které se omezuje na zajištění potravinové soběstačnosti – především chov zvířat. Jihokorejský trh s pivem představuje 3,8 mld. USD, přičemž 94 % připadá na dva největší domácí pivovary – OB a HiteJinro. České pivo je v Korejské republice považováno za standard světové kvality v daném segmentu trhu. V současné době vyvážíme z ČR několik značek piva, další značky jsou v současné době v hledání či vyjednávání svého vstupu na zdejší trh. Prodej balené vody vykazuje již několik let trvalý růst v maloobchodní síti v KR. Zatímco v roce 2012 činil 455 mld. KRW (448 mil. USD), v r. 2013 dosáhl 540 mld. USD a r. 2014 se očekává na úrovni 600 mld. USD. České minerálky se již na jihokorejský trh dovážejí a další o dodávkách jednájí. Zájem místních spotřebitelů je především o ochucené perlivé vody (zvláště tropické ovoce) či standardní čistou vodu. Korejský trh se škrobem a výrobky z něho představuje 2 mld. USD. Spotřeba škrobu každoročně stoupá (v průměru 8,2 %), a to v závislosti na průmyslovém odvětví (potravinářství, papírenský průmysl, chemický průmysl). Domácí produkce (zejména u bramborového škrobu) pokrývá jen necelou třetinu potřeby (brambory se pěstují na 26 804 ha, roční produkce činí cca 600 tis. tun). Český bramborový škrob má v Korejské republice velmi dobré jméno a je považován za standard kvality. Korejská republika ročně doveze bramborový škrob za 208 mil. USD (2013), z EU jsou hlavními dodavateli Německo a Polsko. Spotřeba mléčných produktů v Korejské republice roste ročně o 9 %. Syrovátka se používá do doplňků stravy.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 0404 – Syrovátka, výrobky z mléka zahuštěné, slazené
	HS 1108 – Škroby; inulin
	HS 2201 – Voda, vody minerální, sodovky neslazené, led
	HS 2203 – Pivo ze sladu
	HS 2309 – Přípravky používané k výživě zvířat
Energetický průmysl	HS 8402 – Generátory pro výrobu vodní páry apod.
	HS 8406 – Turbíny na páru vodní nebo jinou
Automobilová doprava	HS 8708 – Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 9018 – Nástroje lékařské chirurgické, zubolékařské aj
	HS 9019 – Přístr. pro mechanoterapii, masážní, dýchací aj.
Zábava a volný čas	HS 9201 – Klavíry aj. strunné nástroje s klaviaturou
	HS 9503 – Tríkolky, kolob., kočárky pro panenky, panenky, ostatní hračky, modely, puzzle

Kuvajt

V roce 2002 byl růst HDP 3,0 %, který byl následován prudkým zrychlením ekonomiky v následujícím roce. Jednalo se o 17,3 %, což byl rovněž vrchol a v následujících letech ekonomika postupně zpomalovala, až se dostala na 2,5 % v roce 2008. V roce 2009 následoval propad HDP o 7,1 % a v roce následujícím o 2,4 %. V dalším roce byl již růst HDP 10,2 %. V roce 2013 klesl HDP v meziročním srovnání o 0,4 %. V dalších letech se očekává zrychlení ekonomiky. Míra inflace klesla v posledních letech na 2,7 %, přičemž nadále by měly její hodnoty opět růst. V zemi žije přibližně 4 mil. obyvatel a HDP na obyvatele se pohybuje kolem 45 000 USD. Nezaměstnanost činí 2,1 %. Běžný účet je v přebytku.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	10,2	8,3	-0,4	1,4	1,8	1,8
HDP/obyv. (USD)	41 853	45 997	45 189	44 850	44 032	43 819
Míra inflace (%)	4,9	3,2	2,7	3,0	3,5	4,0
Nezaměstnanost (%)	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1
Bilance běžného účtu (mld. USD)	67,2	79,2	71,2	73,2	69,8	69,8
Populace (mil.)	3,7	3,8	3,9	4,0	4,1	4,2
Konkurenceschopnost	34/142	37/144	36/148	40/144		
Exportní riziko OECD			2/7	2/7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF

- ▶ V současné době Evropská unie jedná s Kuvajtem o preferenční obchodní dohodě.
- ▶ Exportní riziko podle OECD je 2/7.

Vývoz ČR do Kuvajtu 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	232 827	21,6	92 999	150,4
8429	Buldozery, srovnávače, rypadla apod. s pohonem	58 769	5,5	24 088	144,0
8428	Zařízení ost. zdvihací, nakládací, manipulační	55 107	5,1	8 798	526,4
8415	Stroje, přístroje klimatizační	52 435	4,9	112 211	-53,3
7304	Trouby, duté profily ap., bezešvé, ze železa, oceli	45 535	4,2	57 526	-20,8
0406	Sýry, tvaroh	38 258	3,5	33 918	12,8
8536	Zařízení el. k ochraně, spínání el. obvodů, < 1000V; konekt. pro opt. vlákna	37 950	3,5	2 108	1 700,3
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	37 660	3,5	25 542	47,4
4011	Pneumatiky nové z pryže	36 428	3,4	39 475	-7,7
7013	Sklo stolní domácké, kuchyňské aj. zboží	34 699	3,2	1 671	1 976,5
Celkem TOP 10		629 668	58,4	398 336	58,1
Celkem vývoz		1 077 990		926 844	16,3

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Kuvajtu 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
3901	Polymery ethyleny v primárních formách	8 041	51,7	23 899	-66,4
7112	Odpady a úlomky kovů drahých, plátovaných kovů	6 275	40,3	1 945	222,6
3002	Krev lidská, živočišná, antiséra, látky očkovací	412	2,6	—	—
8609	Kontejnery pro jeden nebo více druhů dopravy	305	2,0	—	—
6106	Halenky, košile a., dámské, dívčí, pletené, háčkov	134	0,9	—	—
8517	Přístroje telefon., ost. příst. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	89	0,6	67	32,8
8481	Kohouty, ventily aj. pro potrubí, kotle, vany aj	78	0,5	—	—
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	36	0,2	—	—
8484	Těsnění kovoplastická, soubory, sestavy těsnění	29	0,2	—	—
6114	Oděvy pletené nebo háčkované ostatní	26	0,2	—	—
Celkem TOP 10		15 425	99,2	25 911	-40,5
Celkem dovoz		15 554		29 984	-48,1

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Automobilová doprava

Osobní a nákladní automobily a dopravní technika činí přes 15 % kuvajtských importů a tato položka má stále rostoucí tendenci. Zatímco osobní automobily na zdejšímu trhu již zastoupeny jsou, uplatnit by se zde v budoucnu mohly autobusy, nákladní automobily, stavební a speciální technika (čistící a kropící vozy), náhradní díly k automobilům a pneumatiky.

► Důlní, těžební a ropný průmysl

Ropa a plyn jsou a ještě dlouho zůstanou konstantami kuvajtské ekonomiky. Vláda plánuje kontinuální zvyšování objemu těžby ropy i plynu z dnešních 2,8 mil. barelů denně až na 4 mil. barelů denně v roce 2020. Ještě rychleji má růst produkce zemního plynu. V této souvislosti se připravují projekty na rozšíření kapacity stávajících rafinérií, vybudování nových zásobníků ropy a plynu a výstavbu ropovodů a plynovodů v celkovém objemu okolo 10 mld. USD. České firmy by se mohly uplatnit subdodávkami bežešvého potrubí, armatur, ventilů, pump, kompresorů a měřicí/řídící techniky.

► Energetický průmysl

Kuvajt vykazuje jednu z nejvyšších spotřeb elektrické energie na obyvatele, přičemž maximální spotřeba každoročně dosahuje v letních měsících (klimatizace). Spotřeba elektřiny se již takřka kryje s její produkcí, proto byly zahájeny práce na projektech nové elektrárny o výkonu 3000 MW (Northern Zour) a rozšíření kapacity stávajících dvou (Shuaiba a Subbiya) o 800–1000 MW. Čeští dodavatelé by se mohli uplatnit např. při dodávkách přenosových kabelů, rozvaděčů či transformátorů.

► Chemický průmysl, nábytkářský průmysl, sklářský a keramický průmysl, textilní a obuvnický průmysl

Trh se spotřebním zbožím vykazuje stabilně rostoucí tendenci, což ve spojení s masivní kupní silou místních spotřebitelů vytváří potenciál pro české dodavatele. Pro kuvajtského spotřebitele není důležitá cena, ale originalita, dojem a prestiž. Potenciál zde má rozhodně české sklo (nápojové i dekorativní), šperky a bižuterie, kosmetika (péče o pleť, make up), luxusní textil (šaty, krajky, lemovky, výšivky), bytové doplňky, umělé květiny, umělecká díla (obrazy, sochy), hudební nástroje a designový nábytek.

► Stavební průmysl

Anoncované státem financované infrastrukturní projekty se pohybují v řádu mld. USD a mají se uskutečnit v příštích 5–15 letech. Zahrnují výstavbu metra v Kuwait city (7 mld. USD), výstavbu železniční sítě (10 mld. USD), rozšíření letiště v Kuwait City na roční kapacitu 20 mil. cestujících (6 mld. USD), výstavbu nadregionálního tranzitního přístavu Mubarak Al-Kabir (8 mld. USD) či rozšíření dálniční sítě (2 mld. USD). Vzhledem k velikosti projektů a specifičnosti místních podmínek nemají české firmy reálnou šanci se do projektů zapojit v roli generálních dodavatelů, nicméně i subdodávky stavební, osvětlovací a klimatizační techniky, armatur, osobních i nákladních výtahů, či stavebních materiálů a nátěrových hmot mohou být zajímavé.

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Kuvajt pokračuje v masivních investicích do veřejného zdravotnictví s cílem rozšířit lůžkovou kapacitu státních nemocnic o 10 000 lůžek. Celková výše investic má přesáhnout 8 mld. USD do roku 2015. Pro české dodavatele představuje kuvajtský zdravotnický sektor velký potenciál. Uplatnit se mohou zejména dodavatelé zdravotnické techniky, zdravotnických materiálů a léků.

► Zemědělský a potravinářský průmysl

Přestože potraviny patří mezi nejrychleji rostoucí položky kuvajtského dovozu, jejich sortiment na zdejšímu trhu stále ještě zaostává za západoevropskou nabídkou. Z české produkce by uplatnění mohlo najít mléko (sušené a kondenzované), dětské výživy, nápoje a polévky v prášku, čokoláda a cukrovinky, produkty zdravé výživy, potravinové doplňky (omáčky, dochucovací přípravky) a podobně.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Stavební průmysl	HS 6810 - Výrobky z cementu, betonu, umělého kamene
	HS 6811 - Zboží osinkocementové, buničitocementové apod.
	HS 8415 - Stroje, přístroje klimatizační
	HS 8428 - Zařízení ost. zdvihací, nakládací, manipulační
	HS 8544 - Dráty, kabely, vodiče elektr. ost., izolované, aj.
	HS 9405 - Svítidla, reklamy, ukazatele apod. světelné
Důlní, těžební a ropný průmysl	HS 6811 - Zboží osinkocementové, buničitocementové apod.
	HS 8413 - Čerpadla i se zař. měřícím, zdviže na kapaliny
	HS 8414 - Čerpadla, vývěvy, vzduchové kompresory aj.
	HS 8481 - Kohouty, ventily aj. pro potrubí, kotle, vany aj
	HS 8708 - Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705
	HS 9026 - Přístroje pro měření n. kontroly průtoku, tlaku, aj.
Energetický průmysl	HS 8504 - Transformátory, el měniče, statické induktory
	HS 8537 - Rozvaděče, panely, rozvodné stoly aj., ovládací
	HS 8544 - Dráty, kabely, vodiče elektr. ost., izolované, aj.
Automobilová doprava	HS 4011 - Pneumatiky nové z pryže
	HS 8702 - Motorová vozidla pro veřejnou osobní dopravu
	HS 8704 - Motorová vozidla pro přepravu nákladu
	HS 8705 - Motorová vozidla pro zvláštní účely
	HS 8716 - Přívěsy a návěsy, ost. vozidla bez mech. pohonu vč. částí

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 3003 - Léky neodměřené, kromě krve, antisept. apod., vaty aj.
	HS 3004 - Léky odměřené, kromě krve, antisept. apod., vaty aj.
	HS 4014 - Výrobky zdravot., farmaceut. z kaučuku vulkaniz.
	HS 7017 - Sklo pro účely zdravot., farmaceut., laboratorní
	HS 8419 - Stroje ke zpracování materiálů změnou teplot
	HS 9018 - Nástroje lékařské chirurgické, zubolékařské aj
	HS 9401 - Sedadla, ne lékařská ap., i proměnitelná v lůžka
	HS 9402 - Nábytek lékařský, chirurg. ap., pro holičství aj.
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 0402 - Mléko, smetana zahuštěná, slazená
	HS 0710 - Zelenina vařená, zmrazená
	HS 0712 - Zelenina sušená, drcená v prášku
	HS 0811 - Ovoce, ořechy i vařené, zmrazené i slazené
	HS 0813 - Ovoce sušené, banány, citrusy, fíky atp ,
	HS 1806 - Čokoláda, přípravky potravinářské ostatní s kakaem
	HS 2103 - Přípravky pro omáčky, směsi koření, hořčice
	HS 2104 - Přípravky pro polévky, bujóny, směsi potravinových přípravků
Sklářský a keramický průmysl	HS 7004 - Sklo ploché tažené, foukané, jinak nezpracované
	HS 7013 - Sklo stolní domácké, kuchyňské aj. zboží
	HS 7017 - Sklo pro účely zdravot., farmaceut., laboratorní
	HS 7113 - Šperky a klenoty a části, z drahých kovů nebo z kovů plátovaných drahými kovy
	HS 7117 - Bižuterie umělá
Chemický průmysl	HS 3304 - Přípravky kosmetické, líčidla
Textilní a obuvnický průmysl	HS 6204 - Kostýmy, šaty, sukně, kalhoty ap., dámské a dívčí
Nábytkářský průmysl	HS 4911 - Výrobky tiskařské ostatní, vč. obrazů, rytin aj.
	HS 9403 - Nábytek ostatní, části, součásti
	HS 9406 - Stavby montované
	HS 9701 - Obrazy, malby, kresby, ručně zhotovené, koláže

Libanon

V letech 2000-2010 meziroční růst HDP v Libanonu dosahoval v průměru 5,1 % ročně. V následujícím roce ekonomika výrazně zpomalila (2,0 %) oproti minulému roku, kdy růst HDP byl 8,0 %. Podobné hodnoty jako v roce 2011 jsou očekávány i v dalších letech. Míra inflace v roce 2013 klesla na 3,2 %. V následujících letech by neměla překročit 4 %. V zemi žije přes 4,4 mil. obyvatel, přičemž HDP na obyvatele činil v roce 2011 9 145 USD. Nezaměstnanost se v roce 2013 mírně zvýšila na 6,5 %. Běžný účet je v deficitu.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	2,0	2,5	1,5	1,8	2,5	4,0
HDP/obyv. (USD)	9 145	9 709	10 077	10 531	11 159	11 846
Míra inflace (%)	7,2	5,9	3,2	3,5	4,0	3,0
Nezaměstnanost (%)	6,2	6,2	6,5	–	–	–
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-5,1	-5,5	-5,8	-6,0	-6,2	-6,5
Populace (mil.)	4,4	4,4	4,5	4,5	4,6	4,6
Konkurenceschopnost	89/142	91/144	103/148	113/144		
Exportní riziko OECD			7/7	7/7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, SB, WEF

- ▶ Evropská unie uzavřela s Libanonem preferenční obchodní dohodu.
- ▶ Exportní riziko podle OECD je 7/7.

Vývoz ČR do Libanonu 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
0402	Mléko, smetana zahuštěná, slazená	379 404	24,7	292 821	29,6
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	202 025	13,2	148 567	36,0
7018	Perly, imitace perel, drahokamů ap. ze skla	143 257	9,3	616	23 156,0
0406	Sýry, tvaroh	127 761	8,3	108 430	17,8
0102	Dobytěk hovězí, živý	83 222	5,4	56 120	48,3
7013	Sklo stolní domáckenské, kuchyňské aj. zboží	49 227	3,2	39 633	24,2
1701	Třtinový nebo řepný cukr a chemicky čistá sacharóza	47 816	3,1	63 810	-25,1
1905	Zboží pekařské, pečivo, oplatky, rýžový papír apod.	46 940	3,1	15 174	209,3
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	27 112	1,8	24 021	12,9
8517	Přístroje telefon., ost. přístr. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	25 512	1,7	24 143	5,7
Celkem TOP 10		1 132 276	73,8	773 335	46,4
Celkem vývoz		1 533 654		1 223 689	25,3

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Libanonu 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
7112	Odpady a úlomky kovů drahých, plátovaných kovů	24 402	40,4	10 073	142,3
2401	Nezpracovaný tabák; tabákový odpad	15 482	25,6	22 814	-32,1
1905	Zboží pekařské, pečivo, oplatky, rýžový papír apod.	5 582	9,2	3 631	53,7
8523	Disky, pásky aj. média pro záznam zvuku, obrazu ap., ne HS 37	2 730	4,5	443	516,3
8417	Pece průmyslové, laboratorní, neelektrické	1 431	2,4	–	–
0504	Střeva, měchýře, žaludky, celé části, ne z ryb	1 427	2,4	108	1221,3
6204	Kostýmy, šaty, sukně, kalhoty ap., dámské a dívčí	1 121	1,9	519	116,0
2005	Zelenina ost., příprav. n. konzerv. ne v octě, nezmraz.	698	1,2	361	93,4
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	667	1,1	945	-29,4
2103	Přípravky pro omáčky, směsi koření, hořčice	517	0,9	248	108,5
Celkem TOP 10		54 057	89,5	39 142	38,1
Celkem dovoz		60 420		49 418	22,3

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Energetický průmysl

Zvýšení produkce elektřiny je jednou z hlavních priorit vlády. Pozornost je soustředěna především na opravu a obnovu zastaralých elektráren, obnovu a posílení přenosové soustavy a regionálních rozvodů. Ministerstvo energetických a vodních zdrojů rovněž prezentovalo poč. r. 2012 nový desetiletý plán hospodaření s vodou. Plán předpokládá hlavně výstavbu přehrad (včetně malých horských přehrad k zadržování vody), zavlažovací projekty, úpravy tras řek a jejich údržbu a budování vodních elektráren.

► Obranný průmysl

Perspektiva tohoto sektoru vychází ze složité bezpečnostní situace v zemi, jež diktuje bezprostřední priority, kterým se musí věnovat kromě státních bezpečnostních složek i všechny větší firmy, úřady a turistická zařízení: bezpečnostní scannery, detektory výbušnin, rušičky, přístroje k nočnímu vidění, prostředky osobní ochrany apod. V Libanonu mají rovněž letitou dobrou tradici osobní a lovecké zbraně a munice.

► Sklářský a keramický průmysl

České výrobky, zejména křišťálové lustry, mají v zemi velkou tradici a dobrý zvuk. Registrujeme celkem intenzivní obchodní spolupráci českých firem s místními prodejci a distributory. Křišťálové lustry nacházejí uplatnění v soukromých rezidencích bohatých Libanonců a jsou také redistribuovány dále do Sýrie, případně jsou přes libanonské podnikatele sjednávány kontrakty směřující zejm. do Iráckého Kurdistanu a země Arabského zálivu.

► Vodohospodářství, odpadní průmysl

Libanon je zemí se silným znečištěním zdrojů podzemní vody. Údajně až 85 % všech zdrojů je znečištěno. V zemi neexistuje jediná významnější čistička odpadních vod. Významné problémy v čistotě vody vznikly z divokého zemědělství v údolí Bekáa, z neřízené činnosti kamenolomů v horách a z neřízených skládek komunálního odpadu. Budou vyhlášeny tendry i pro privátní sektor na úpravy znečištěné vody a na výstavbu přehrad. Stát se nyní soustředí ve velké míře též na sanaci oficiálních skládek. Poptávka vzniká v oblasti mobilní úpravy vod nebo výroby pitné vody za mimořádné situace. Rozvíjena bude oblast spaloven komunálního odpadu.

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Import zdravotnického zařízení a vybavení do země roste.

► Zemědělský a potravinářský průmysl

Mléko a mléčné výrobky představují již po několik let hlavní vývozní komoditu a objem exportu každým rokem neustále vzrůstá. Nejvýznamnějším produktem, který se z ČR uplatňuje na libanonském trhu, je bezesporu sušené mléko. Dalšími perspektivními komoditami v mlékárenské sféře mohou být sýrařské výrobky. Libanonský trh postrádá též minerálky. Další slibnou oblastí jsou komplexní potravinářská zařízení a technologie, včetně navazujících.

► Železniční doprava

V zemi existují železniční tratě o celkové délce asi 200 km, využíván není ale žádný úsek. Jejich obnova je od podzimu 2011 novou prioritou libanonské vlády (v 1. fázi zřejmě úsek mezi Tripoli a syrskými hranicemi – navazuje na syrskou síť, spojení s Tureckem a Irákem). Do budoucna vláda perspektivně počítá i s obnovou železničního spojení Bejrútu s Tripoli. ČR se o projekt rehabilitace železniční dopravy v Libanonu dlouhodobě zajímá a se státní podporou byla v minulých letech pro místní vládu vypracována studie proveditelnosti.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Energetický průmysl	HS 8402 – Generátory pro výrobu vodní páry apod.
	HS 8403 – Kotle k ústřednímu vytápění, jiné
	HS 8406 – Turbíny na páru vodní nebo jinou
	HS 8537 – Rozvaděče, panely, rozvodné stoly aj., ovládací
Železniční doprava	HS 7302 – Materiál pro stavbu tratí železnič., tramvaj.
	HS 8602 – Lokomotivy, lokotraktory ostatní, tendry
	HS 8603 – Železniční nebo tramvajové vozy s vlastním pohonem
	HS 8608 – Materiál kolejový svrškový, bezp. a sign. dopravní zařízení
Vodohospodářství, odpadní průmysl	HS 5911 – Textilní výrobky a zboží pro technické účely
	HS 8421 – Odstředivky, přístroje k filtrování, čištění
	CPA 37 – Služby související s odpadními vodami
Sklářský a keramický průmysl	HS 7013 – Sklo stolní domácké, kuchyňské aj. zboží
Obranný průmysl	HS 9302 – Revolvery, pistole, ne jiné střelné zbraně
	HS 9303 – Zbraně střelné, zařiz. využívající výbuchu ost.
	HS 9306 – Bomby, granáty, miny, náboje ap., střelivo ostatní
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 0402 – Mléko, smetana zahuštěná, slazená
	HS 2201 – Voda, vody minerální, sodovky neslazené, led
	HS 8438 – Stroje pro prům. přípravu a výrobu potravin aj.
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 8713 – Vozíky pro invalidy i s motorem nebo jiným pohonem
	HS 9018 – Nástroje lékařské chirurgické, zubolékařské aj
	HS 9401 – Sedadla, ne lékařská ap., i proměnitelná v lůžka

Malajsie

V letech 2000–2013 se v Malajsií růst HDP pohyboval mezi 4,7 a 8,6 %. Výjimkami jsou roky 2001 (0,5 %) a 2009 (–1,5 %), kdy byla země zasažena krizemi. V roce 2013 činil ekonomický růst 4,7 %. Jedná se tedy o nejnižší hodnotu v novém tisíciletí (vyjma již zmíněných dvou let). V budoucnu se očekává mírné zvýšení hodnot. Míra inflace byla v posledních letech nízká a v roce 2013 dosáhla hodnoty 2,1 %. V zemi žije asi 30 mil. obyvatel, přičemž HDP na obyvatele je přibližně 10 500 USD. Nezaměstnanost se drží kolem 3 %. Běžný účet je v přebytku.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	5,2	5,6	4,7	5,9	5,2	5,0
HDP/obyv. (USD)	9 956	10 331	10 457	11 062	12 127	13 124
Míra inflace (%)	3,2	1,7	2,1	2,9	4,1	3,5
Nezaměstnanost (%)	3,1	3,0	3,1	3,0	3,0	3,0
Bilance běžného účtu (mld. USD)	33,5	17,6	12,3	14,6	15,8	17,7
Populace (mil.)	29,1	29,5	29,9	30,5	31,0	31,5
Konkurenceschopnost	21/142	25/144	24/148	20/144		
Exportní riziko OECD			2/7	2/7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF

- ▶ Evropská unie a Malajsie v současnosti jednájí o preferenční obchodní dohodě.
- ▶ Exportní riziko podle OECD je 2/7.

Vývoz ČR do Malajsie 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8542	Obvody integrované elektronické	982 417	21,3	614 990	59,7
3818	Prvky chemické zušlechťené pro elektroniku	666 706	14,5	576 735	15,6
0404	Syrovátka, výrobky z mléka zahuštěné, slazené	298 983	6,5	285 471	4,7
9503	Tříkolky, kolob., kočárky pro panenky, panenky, ostatní hračky, modely, puzzle	245 152	5,3	325 705	-24,7
8431	Součásti jeřábů, vozíků ap., buldozerů, fréz aj.	233 223	5,1	385 700	-39,5
4011	Pneumatiky nové z pryže	231 650	5,0	108 154	114,2
8479	Stroje mechanické s vlastní indiv. funkcí jinde. neuv.	125 485	2,7	14 144	787,2
3917	Trouby, trubky, hadice, příslušenství, z plastů	104 198	2,3	84 348	23,5
8517	Přístroje telefon., ost. přístr. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	100 814	2,2	67 077	50,3
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	99 957	2,2	40 518	146,7
Celkem TOP 10		3 088 585	67,1	2 502 842	23,4
Celkem vývoz		4 604 381		3 756 301	22,6

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Malajsie 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	3 594 173	18,8	3 056 052	17,6
8517	Přístroje telefon., ost. přístr. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	2 806 260	14,7	1 644 159	70,7
8473	Části strojů psacích, počítačích, pro aut. zprac. dat	2 612 321	13,7	2 877 244	-9,2
8542	Obvody integrované elektronické	2 154 278	11,3	1 558 943	38,2
8541	Diody, tranzistory ap.. zařízení polovodičová aj.	937 795	4,9	679 353	38,0
4001	Kaučuk přírodní, balata, guataperča, guajal apod.	905 361	4,7	1 001 454	-9,6
8529	Části přístr. vysílacích, přijímacích, televizí	653 907	3,4	659 748	-0,9
8538	Části přístr. k ochraně ap. obvodů, rozvaděčů aj.	407 136	2,1	32 597	1 149,0
8523	Disky, pásy aj. média pro záznam zvuku, obrazu ap., ne HS 37	327 890	1,7	341 663	-4,0
4015	Výrobky, oděvní doplňky z kaučuku vulkaniz.	306 739	1,6	264 913	15,8
Celkem TOP 10		14 705 860	77,1	12 116 126	21,4
Celkem dovoz		19 075 287		16 187 672	17,8

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Elektrotechnika

Vzhledem ke klimatickým podmínkám a změně životního stylu existuje v Malajsii příležitost pro dodávky chladících zařízení a tepelných čerpadel (zařízení by měla sledovat současné trendy - energetická úspornost, šetrnost k životnímu prostředí).

Malajsie se zaměřuje na elektrotechnický a elektronický průmysl. Podle malajsijských statistik (2013) představuje tento průmysl 32,9 % celkového exportu Malajsie a 27,7 % celkového importu. Uplatnění na místním trhu by tak mohly najít právě dodávky elektronický a elektrotechnický průmysl. V poslední době je zaznamenána rostoucí poptávka po pecích pro polovodičový průmysl pro laboratorní a výzkumné účely, či přístrojové a kontrolní technice. Na malajsijském trhu je v tomto odvětví také důležitá technologická úroveň a design dodávaných produktů.

► Energetický průmysl

V současné době jedná EU s Malajsií o dohodě o volném obchodu. Pro energetický průmysl to mohlo znamenat uvolnění a otevření pro zahraniční dodávky zařízení, či příliv investic. Malajsie patří mezi země s nejrychleji rostoucí spotřebou elektrické energie v JV Asii a nutností modernizovat svoji energetickou infrastrukturu. Jednou z priorit pro malajsijskou vládu je využití a částečné pokrytí poptávky zelenými technologiemi a obnovitelnými zdroji energie. Pomoc a transfer know-how pak bude hledat především u zahraničních partnerů. Ta může být spojena s konkrétními dodávkami a technologickou spoluprací. Konkrétním projektem pak může být výstavba malých vodních elektráren, zejména v regionu Sarawak.

► Chemický průmysl

V uplynulých letech byla na malajsijské straně zaznamenána zvýšená poptávka po chemických látkách využívaných v nejrůznější průmyslové výrobě nebo v zemědělství (např. hnojiva).

► ICT

Malajsie se snaží zařadit mezi vyspělé ekonomiky a ICT jsou přímo definovány jako jedna z klíčových národních prioritních oblastí ekonomického transformačního programu. V Malajsii probíhá s přímou podporou vlády digitální transformace a elektronizace jednotlivých sektorů ekonomiky včetně státní správy (bezpečnostní systémy, informační systémy). Zároveň probíhá modernizace ICT infrastruktury s cílem pokrytí urbanizovaných i periferních oblastí a zabezpečení internetového připojení do r. 2020 pro 95 % malajsijské populace. Kvantifikovaným cílem pro léta 2014–2017 je růst přidané hodnoty v sektoru ICT tempem 12 % ročně, tedy rychleji než je růst celkového HDP. Malajsie má v tomto sektoru nejvíce zájem o strategickou spolupráci s ČR a českými ICT firmami s využitím komplementarit obou našich ekonomik.

► Kovo zpracovatelský průmysl

Byla zaznamenána poptávka především po komoditách kovo zpracovatelského průmyslu pro stavebnictví - to souvisí s modernizací malajsijské infrastruktury.

► **Letecká doprava**

Vizí Malajsie je stát se regionálním střediskem leteckého průmyslu v JV Asii. Malajsie má silný zájem o transfer know-how. Kromě transferu know-how (např. participace na vývoji pokročilých materiálů a designu) by ČR mohla do Malajsie dodávat i tradiční exportní položky v tomto oboru. Zájem je v Malajsii například o sofistikované telekomunikační systémy jak v oblasti obrany, tak s civilním využitím.

► **Obranný průmysl**

Malajsie vykazuje dlouhodobý zájem o zlepšování systémů obrany svého území, což je do značné míry motivováno geopolitickými faktory a napětím v zahraniční politice v relaci s některými sousedními státy. Na druhou stranu limitem je snižující se objem disponibilních rozpočtových prostředků (postupné snižování deficitu veřejných financí na 0 v r. 2020). Jedná se o obor, kde rozhodující postavení má vláda a bezpečnostní složky státu jakožto koncoví uživatelé. Civilní trh je omezen. Perspektivní jsou nabídky jak velkých firem, tak těch MSP, jejichž produkty jsou jedinečné a inovativní. Malajsie vyjádřila zájem o diverzifikaci nabídky českých obranných a bezpečnostních technologií a doporučila navíc zvážit možnosti investiční spolupráce s využitím Malajsie jako distribučního centra pro celou Jihovýchodní Asii.

► **Plasty a gumárenský průmysl**

Kromě pneumatik jde především o plasty, které mají využití ve stavebnictví (např. plastové konstrukce). Zájem je však převážně o inovativní výrobky s vysokou přidanou hodnotou a o služby s tím spojené.

► **Sklářský a keramický průmysl**

Díky efektivním distribučním kanálům jsou české sklářské a keramické produkty dostupné běžným spotřebitelům v Malajsii. V poslední době dochází k dalšímu růstu poptávky po těchto výrobcích a to díky růstu příjmů domácností a zvyšování jejich životní úrovně.

► **Stavební průmysl**

Stavebnictví a budování (mj. silniční a dálniční) infrastruktury je nejrychleji rostoucím sektorem malajsijské ekonomiky (v r. 2013 růst o 10,9 %; 2012 dokonce 18,1 %). K růstu importu těchto komodit do Malajsie přispěla zejména autonomní liberalizace obchodu (snižování cel, zrušení dříve vyžadovaných povolení apod.).

► **Zábava a volný čas**

V Malajsii plynule rostou mzdy a disponibilní příjmy domácností. Střední a vyšší příjmové skupiny se rozšiřují a rostou výdaje do zábavy a sportovních potřeb. K růstu poptávky po potřebách pro volnočasové aktivity přispívá i rozvoj cestovního ruchu v Malajsii.

► **Zdravotnický a farmaceutický průmysl**

Existuje potenciál pro další růst exportu v této oblasti, zejména díky růstu sektoru jako celku. V Malajsii existuje jak privátní tak veřejné zdravotnictví. Malajsie chystá další investice do rozšiřování sítě nemocnic a specializovaných klinik. Ambicí Malajsie je stát se regionálním a světovým

centrem pro zdravotnickou turistiku. ČR by se mohla zapojit do rozvíjejícího se zdravotnického a farmaceutického výzkumu (diagnóza in vitro, zobrazovací techniky, uplatňování biotechnologií a dalších inovativních postupů apod.). Limitem je, že Malajsie sama buduje vlastní výrobní kapacity pro zdravotnickou techniku (inventář, materiál, technologie apod.) a vítá zahraniční investice v této oblasti.

► **Zemědělský a potravinářský průmysl**

Díky růstu životní úrovně obyvatel Malajsie roste i poptávka po zahraničních potravinách. Kromě tradičních výrobků (např. syrovátka) tak mají šanci se v teritoriu prosadit i cukrovinky, pivo či jiné potravinové přípravky (výhodou je získání certifikace halal). Intenzifikace zemědělství a snaha o zpracování místních potravin pak znamenají možnost exportu zemědělských a potravinářských strojů.

► **Železniční doprava**

V posledních letech je možné pozorovat významné vládní i privátní investice do rozvoje veřejné dopravy, zejména se jedná o megaprojekt výstavby systému integrované městské dopravy v hlavním městě Kuala Lumpur s očekávaným uvedením do provozu v r. 2017. Probíhající výstavba nových linek „metra“ je dosud největším infrastrukturním projektem v historii Malajsie. V rámci státního rozpočtu pro r. 2014 se kromě toho plánuje zahájení výstavby a modernizace železniční infrastruktury mimo hlavní město, zejména se bude jednat o dvoukolejnou železniční trať pro rychlé spojení se Singapurem a Thajskem. V železniční dopravě lze v nadcházejících letech nadále očekávat zvýšenou investiční aktivitu, včetně výzkumu a vývoje v této oblasti (mj. výrobní, testovací a opravárenské středisko pro ASEAN v Peraku apod.).

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Letecká doprava	HS 8411 – Motory proudové, pohony turbovrtulové a ostatní plynové turbíny
	HS 8802 – Letadla, vrtulníky, kosmické lodě vč. družic, nosné rakety
	HS 8803 – Části a součásti motor. a bezmotor. prostředků pro létání
	HS 8526 – Radiolokátory apod., radiové přístroje pro dálkové řízení
Energetický průmysl	HS 8403 – Kotle k ústřednímu vytápění, jiné
	HS 8406 – Turbíny na páru vodní nebo jinou
	HS 8410 – Turbiny, kola vodní, regulátory
	HS 8412 – Motory, pohony ostatní
	HS 8413 – Čerpadla i se zař. měřícím, zdviže na kapaliny
	HS 8502 – Soustrojí generátorová, elektr. měniče rotační
Železniční doprava	HS 8541 – Diody, tranzistory ap.. zařízení polovodičová aj.
	HS 8607 – Části a součásti železničních nebo tramvajových lokomotiv nebo kolejových vozidel
	HS 7302 – Materiál pro stavbu tratí železnič., tramvaj.
	HS 8604 – Vozidla pro údržbu železničních nebo tramvajových tratí
Obranný průmysl	HS 8608 – Materiál kolejový svrškový, bezp. a sign. dopravní zařízení
	HS 8710 – Tanky aj. bojová obrněná vozidla i se zbraněmi
	HS 9301 – Zbraně vojenské, jiné než sečné, bodné, revolvery, pistole
	HS 9303 – Zbraně střelné, zařiz. využívající výbuchu ost.
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 9306 – Bomby, granáty, miny, náboje ap., střelivo ostatní
	HS 3006 – Zboží farmaceutické jiné
	HS 9006 – Přístroje fotografické a pro bleskové světlo
	HS 9018 – Nástroje lékařské chirurgické, zubolékařské aj
	HS 9022 – Přístroje rentgenové aj. používající záření
HS 9402 – Nábytek lékařský, chirurg. ap., pro holičství aj.	

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 0404 - Syrovátka, výrobky z mléka zahuštěné, slazené
	HS 1704 - Cukrovinky bez kakaá (vč. bílé čokolády)
	HS 1806 - Čokoláda, přípravky potravinářské ostatní s kakaem
	HS 1901 - Výtažek sladový, přípravky potravinářské
	HS 1904 - Výrobky z obilí získané bobtnáním, pražením apod.
	HS 1905 - Zboží pekařské, pečivo, oplatky, rýžový papír apod.
	HS 2101 - Výtažky, esence, koncentráty z kávy, čaje, maté apod.
	HS 2102 - Droždí a jiné mikroorganismy, prášky do pečiva
	HS 2103 - Přípravky pro omáčky, směsi koření, hořčice
	HS 2104 - Přípravky pro polévky, bujóny, směsi potravinových přípravků
	HS 2106 - Potravinové přípravky jinde neuvedené
	HS 2203 - Pivo ze sladu
	HS 8429 - Buldozery, srovnávače, rypadla apod. s pohonem
	HS 8432 - Stroje, nářadí pro zemědělství, lesnictví ap.
	HS 8436 - Stroje ost. pro zemědělství, lesnictví ap., líhně
HS 8438 - Stroje pro prům. přípravu a výrobu potravin aj.	
Plasty a gumárenský průmysl	HS 3901 - Polymery ethylenu v primárních formách
	HS 3903 - Polymery styrenu v primárních formách
	HS 3913 - Polymery přírodní, i modifikované jinde neuv.
	HS 3915 - Odpady, úlomky a odřezky z plastů
	HS 3917 - Trouby, trubky, hadice, příslušenství, z plastů
	HS 3925 - Výrobky stavební z plastů jinde. neuv.
	HS 3926 - Výrobky ostatní z plastů aj. materiálů
	HS 4002 - Kaučuk syntetický ap. směsi s kaučukem přírod.
HS 4011 - Pneumatiky nové z pryže	
Chemický průmysl	HS 2801 - Fluor, chlor, brom, jod
	HS 2827 - Chloridy, bromidy, jodidy a jejich oxidy a hydroxidy
	HS 2828 - Chlorany. chloritany, bromnany
	HS 2829 - Chlorečnany, bromičnany, jodičnany, chloristany
	HS 2835 - Fosfornany, fosforitany, fosforečnany, polyfosforečnany

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Kovozpracovatelský průmysl	HS 7213 - Tyče, pruty ze železa n. oceli neleg., válc. za tepla
	HS 7214 - Tyče, pruty jiné ze železa n. oceli nelegované
	HS 7215 - Tyče, pruty ostatní ze železa n. oceli nelegované
	HS 7216 - Úhelníky tvarovky ap. ze železa n. oceli nelegované
	HS 7217 - Dráty ze železa n. oceli nelegované
	HS 7219 - Výrobky ploché válc. z oceli nerez., nad 600 mm
	HS 7220 - Výrobky ploché válc. z oceli nerez., pod 600 mm
	HS 7221 - Tyče, pruty válcované za tepla z oceli, nerez.
	HS 7222 - Tyče, pruty jiné, z oceli nerezové, úhelníky ap.
	HS 7223 - Dráty z oceli, nerezavějící
	HS 7227 - Tyče, pruty válc. za tepla, z oceli legované ost.
	HS 7228 - Tyče, pruty, úhelníky, profily z oceli legov. ost.
	HS 7229 - Dráty z oceli legované, ostatní
Sklářský a keramický průmysl	HS 6815 - Výrobky z kamene aj. nerostných hmot jinde neuv.
	HS 6903 - Výrobky ostatní žárovzdorné
	HS 6905 - Tašky krytinové, nástavce trubkové komínové aj.
	HS 6907 - Dlaždice, obkládačky ap. keramické, neglazované
	HS 6909 - Výrobky keram. pro laboratoře, chemický aj. účel
	HS 6910 - Výlevky, umyvadla, vany, bidety apod. keramické
	HS 6911 - Nádobí aj, předměty pro domácnost z porcelánu
	HS 7002 - Sklo ve tvaru kuliček trubic, ap., nezpracované
Sklářský a keramický průmysl	HS 7003 - Sklo lité profilové ploché, válcované, nezprac.
	HS 7006 - Sklo lité tažené, plavené, vrtané aj. zpracované
	HS 7007 - Sklo bezpečnostní tvrzené, vrstvené
	HS 7010 - Demižóny, láhve, baňky, lékovky víčka aj. ze skla
	HS 7013 - Sklo stolní domácnostní, kuchyňské aj. zboží
	HS 7016 - Dlaždice, desky, kameny, cihly, tašky aj. skleněné
	HS 7017 - Sklo pro účely zdravot., farmaceut., laboratorní
	HS 7018 - Perly, imitace perel, drahokamů ap. ze skla
	HS 7019 - Vlákná skleněná a výrobky z nich
Stavební průmysl	HS 8426 - Jeřáby sloupové, otočné, pojízdné, lanové vozíky
	HS 8431 - Součásti jeřábů, vozíků ap., buldozerů, fréz aj.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Elektrotechnika	HS 8418 - Chladničky, boxy mrazicí aj., čerpadla tepelná
	HS 8501 - Elektrické motory a generátory
	HS 8507 - Akumulátory elektrické, vč separátorů
	HS 8512 - Přístroje elektr. osvětlovací aj., stěrače ap.
	HS 8532 - Elektrické kondenzátory, pevné, otočné nebo doladovací
	HS 8544 - Dráty, kabely, vodiče elektr. ost., izolované, aj.
	HS 8546 - Izolátory elektrické, z libovolného materiálu
	HS 9031 - Stroje, přístroje, nástroje měřicí, kontrolní, jinde. neuv.
Zábava a volný čas	HS 9506 - Potřeby pro tělocvik, atletiku aj. sporty
ICT	HS 3208 - Barvy, laky nátěrové, založené na polymerech
	HS 3209 - Barvy, laky nátěrové ost. , založ na polymerech
	HS 3822 - Směsi diagnostické, laboratorní reagentie
	HS 3824 - Pojidla pro licí formy nebo jádra; výrobky a přípravky chem. prům. vč. přír. směsí, jinde neuvedené
	HS 8445 - Stroje pro přípravu vláken, spřádání aj. přízí
	HS 8471 - Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.

Mongolsko

Mongolská ekonomika dosáhla v roce 2000 růstu HDP 1,1 %. V následujících letech pak začala postupně zrychlovat a v roce 2004 se dostala na hodnotu 10,6 %. Poté ekonomika oproti roku 2004 mírně zpomalila, hodnoty se však držely nad 7 %. V roce 2009 postihla Mongolsko krize (růst HDP -1,3 %). V dalším roce již růst činil 6,4 % a v roce 2011 bylo dosaženo vrcholu (17,5 %), poté ekonomika začala zpomalovat a v roce 2013 vykázala růst 11,7 %. Tento trend by měl pokračovat i nadále. Míra inflace se v rámci meziročního srovnání často velmi liší. V roce 2013 se jednalo o hodnotu 8,6 %. V Mongolsku žije téměř 3 mil. obyvatel, HDP na obyvatele je přibližně 4 000 USD. Nezaměstnanost se v toce zvýšila na 10,4 %. Nadále se očekává její opětovné mírné snížení. Běžný účet je v deficitu.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	17,5	12,4	11,7	9,1	8,4	7,9
HDP/obyv. (USD)	3 144	3 635	3 996	4 008	4 116	4 305
Míra inflace (%)	7,7	15,0	8,6	14,1	12,4	9,2
Nezaměstnanost (%)	7,7	8,2	10,4	8,8	9,1	9,4
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-2,8	-3,4	-3,2	-1,7	-1,8	-2,1
Populace (mil.)	2,8	2,8	2,9	2,9	3,0	3,0
Konkurenceschopnost	96/142	93/144	107/148	98/144		
Exportní riziko OECD			6/7	6/7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF

- ▶ Evropská unie v současnosti s Mongolskem nejedná o žádné preferenční obchodní dohody.
- ▶ Exportní riziko podle OECD je 6/7.

Vývoz ČR do Mongolska 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
3305	Přípravky na vlasy	33 392	15,5	27 159	23,0
8438	Stroje pro prům. přípravu a výrobu potravin aj.	20 858	9,7	67	31 031,3
9619	Hygienické vložky, tampony, dětské pleny a pod. hygien. výrobky	16 571	7,7	13 194	25,6
8421	Odstředivky, přístroje k filtrování, čištění	10 412	4,8	2 339	345,1
8415	Stroje, přístroje klimatizační	7 741	3,6	9 041	-14,4
9403	Nábytek ostatní, části, součásti	6 988	3,2	3 714	88,2
3917	Trouby, trubky, hadice, příslušenství, z plastů	6 417	3,0	11 150	-42,4
9012	Mikroskopy jiné než optické difraktografy	5 772	2,7	–	–
8212	Břítvy, strojky, čepelky holicí	5 689	2,6	7 235	-21,4
8413	Čerpadla i se zař. měřícím, zdviže na kapaliny	4 724	2,2	1 818	159,8
Celkem TOP 10		118 564	55,0	75 717	56,6
Celkem vývoz		215 622		292 950	-26,4

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Mongolska 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
6110	Pulovry, svetry, vesty apod. pletené i háčkové	1 324	26,1	1 982	-33,2
0504	Střeva, měchýře, žaludky, celé části, ne z ryb	1 071	21,1	617	73,6
6301	Přikrývky, koberečky cestovní	307	6,1	44	597,7
6112	Tepláky, oděvy lyžařské, plavky, oděvy jiné	250	4,9	265	-5,7
6214	Přehozy, šátky, šály, mantily, závoje ap. výrobky	196	3,9	72	172,2
8437	Stroje pro čištění, třídění ap., semen, zrní aj	190	3,7	–	–
3923	Výr. přepravy a balení zboží, zátky ap., z plastů	135	2,7	20	575,0
6117	Doplňky oděvní zhotovené ost. pletené, háčkové	110	2,2	151	-27,2
6104	Kostýmy, šaty, sukně ap. dámské a dívčí, pletené	74	1,5	21	252,4
7118	Mince	60	1,2	–	–
Celkem TOP 10		3 717	73,3	3 172	17,2
Celkem dovoz		5 068		4 468	13,4

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Automobilová doprava

V Mongolsku bylo k 31. prosinci 2013 zaregistrováno 435 tis. osobního automobilů, což je meziroční růst o 22 %. V samotném Ulánbátaru je 385 tis. automobilů. Počet nákladních automobilů zaznamenal meziroční nárůst o 42 % (na 151 tis. ks). Více jak 80 % automobilů je starších deseti let. Téměř 50 % autoparku činí modely japonské Toyoty. Většina starších vozů je importována právě z Japonska s řízením na pravé straně. Probíhají diskuse o zákazu provozu takových automobilů v Mongolsku – z bezpečnostních důvodů. S očekávaným rozvojem těžebního a zpracovatelského průmyslu se předpokládá vyšší poptávka po nákladních vozech. Ta bude podpořena i výstavbou nové dálnice, která propojí Rusko s Čínou s předpokladem rozvíjející se silniční nákladní dopravy. Motocykly, zejména lehké kubatury, užívané v terénních podmínkách místními pastevci, jsou zatím hlavně čínské provenience a předmětem debat i v bezpečnostní radě státu kvůli vysoké nehodovosti a smrtelným úrazům.

► Důlní, těžební a ropný průmysl

Pro domácí ekonomiku je klíčová těžba nerostných surovin – 23,4 % HDP, 67 % průmyslové produkce a 90 % celkového mongolského exportu (zejména do Číny). Země disponuje velmi atraktivními nerostnými zdroji. Prokázané zásoby uhlí v Mongolsku jsou ve výši 26,8 mld. tun a celkové zásoby se odhadují až na 162 mld. tun (1/3 koksovatelné). Stát zahájil privatizaci celého těžebního komplexu (povrchová těžba uhlí) v Tavan Tolgoi. Rozsáhlé zásoby řady vzácných minerálních prvků zůstanou zatím nevyužity bez masivních přímých zahraničních investic. Nyní se očekává úspěšné završení komplikovaných jednání o realizaci investice do II. fáze produkce Oyu Tolgoi (OT) – hlubinná těžba. Nová produkční kapacita by měla generovat 80% celkové finální produkce OT a dle konzervativních odhadů zdvojnásobit roční HDP Mongolska. Proinvestováno má být dle posledních informací (konec září 2014) 5,4 mld. USD. V současné době firmy z USA, Austrálie a Číny těží několik stovek tis. barelů ropy ročně. Zásoby nejlépe prozkoumaného ložiska se odhadují na 1,5 mld. barelů. Mongolsko má zájem tento segment značně rozvíjet a předpokládají se masivní investice domácích i zahraničních firem.

► Energetický průmysl

Naprostá většina elektrické a tepelné energie se v Mongolsku vyrábí v tepelných elektrárnách. V malé míře jsou využívány i vodní zdroje či větrné elektrárny. Celkový instalovaný výkon všech stávajících elektráren Mongolsku je nedostačující a činí 940 MW. S očekávaným růstem těžebního průmyslu je třeba navýšit i produkci el. energie. V současné době se pracuje na mnoha takových projektech. Převážně se jedná o tepelné elektrárny postavené a provozované na základě koncese. Nejaktuálnější je projekt výstavby elektrárny č. 5 v Ulánbátaru: smlouva uzavřena s konsorciem 4 firem v červnu t. r. – 3 x 150 MW bloky by měly být spuštěny v r. 2019. Tepelná el. Tavan Tolgoi: zatím předkvalifikace (r. 2014) – instalovaný výkon má být 700 MW. Dále se hovoří o projektech: tep. el. Baganuur (700 MW, koncese), tep. el. Shivee Ovoo (270 MW, koncese), tep. el. Telmen (100 MW, koncese), Tevshiin Govi (700 MW, koncese), apod. Distribuční společnosti vykazují při přenosu el. energie významnou ztrátu (kolem 30 % objemu). Dalším klíčovým tématem pro zvyšování efektivity distribuční společnosti je instalace nových měřičů spotřeby el. energie. V souvislosti s energetikou se také hovoří o výstavbě bioplynových stanic a kogeneračních jednotek.

► Letecká doprava

Na území Mongolska je 19 letišť, z nichž 5 je mezinárodních. Hovoří se o privatizaci pěti letišť a rozvoji vnitrostátní letecké přepravy spojené s očekávaným růstem těžebního průmyslu. Zatím nerozvinutá železniční a silniční síť společně se značnými vzdálenostmi podporují možnosti růstu počtu pravidelných i charterových vnitrostátních linek včetně těch operovaných vrtulníky. Mobilní letiště jsou vítány právě pro dané povrchové podmínky i pro „kočovní“ charakter mnohých firemních provozů. Neřešena je též záchranná nebo požární letecká služba.

► Nábytkářský průmysl, sklářský a keramický průmysl, služby, zpracovatelský průmysl

Velká města (Ulánbátar, Erdenet, Darchan) potřebují rozšiřovat kapacitu rezidenčního bydlení. Služby zahraničních architektů, včetně interiérových, budou poptávány ve větším měřítku jak samotnými developery tak i konkrétními klienty.

► Vodohospodářství, odpadní průmysl

Nové zdroje pitné vody pro rychle rostoucí Ulánbátar jako i pro řadu míst v provinciích jsou důležitou prioritou centrální vlády i regionálních správ. Čištění odpadních vod je nedostatečné, stejně tak jako odpadové hospodářství (sběr, svoz, třídění a následná utilizace). Týká se tuhých komunálních odpadů, ale i nebezpečných odpadů (např. generovaných těžebním průmyslem). Nejde jen o velké, centrální projekty, ale i investice z řad soukromých malých a středních firem (např. turistické kempy). To se týká i protipovodňových opatření jelikož se v posledních letech záplavy vyskytují stále častěji (např. řeka Túl – i v hlavním městě).

► Zemědělský a potravinářský průmysl

V Mongolsku se produkuje velmi omezené množství kravského mléka, což je způsobeno extenzivní formou chovu (pastevectvím) skotu. Velké místní společnosti, často s podporou státu, se budou zaměřovat na rozvoj intenzivní produkce mléka formou ustájení chovů. Mongolsko má velký zájem též o značný růst objemů zpracované a následně exportované masné produkce – zejména skopové, kozí a hovězí maso.

► Železniční doprava

Pro rozvoj mongolské ekonomiky je klíčová železniční infrastruktura. Železniční síť se bude rozšiřovat v několika fázích, celkově půjde až o 5 000 km. Mongolsko má ambici rapidního růstu objemů přepraveného nákladu jako tranzitní země mezi RF a ČLR.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Důlní, těžební a ropný průmysl	HS 8207 – Nástroje vyměnitelné pro nářadí, stroje obráb.
	HS 8428 – Zařízení ost. zdvihací, nakládací, manipulační
	HS 8429 – Buldozery, srovnávače, rypadla apod. s pohonem
	HS 8430 – Stroje ost. srovnávací ap., pluh, frézy sněžné
	HS 8431 – Součásti jeřábů, vozíků ap., buldozerů, fréz aj.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Energetický průmysl	HS 8402 – Generátory pro výrobu vodní páry apod.
	HS 8403 – Kotle k ústřednímu vytápění, jiné
	HS 8404 – Přístroje pro kotle, generátory ústřed. topení
	HS 8406 – Turbiny na páru vodní nebo jinou
	HS 8410 – Turbiny, kola vodní, regulátory
	HS 8413 – Čerpadla i se zař. měřícím, zdviže na kapaliny
	HS 8504 – Transformátory, el měniče, statické induktoři
	HS 9028 – Plynoměry, měřiče kapalin, elektroměry
Železniční doprava	HS 8601 – Lokomotivy, lokotraktory
	HS 8602 – Lokomotivy, lokotraktory ostatní, tendry
	HS 8603 – Železniční nebo tramvajové vozy s vlastním pohonem
	HS 8608 – Materiál kolejový svrškový, bezp. a sign. dopravní zařízení
Automobilová doprava	HS 8701 – Traktory
	HS 8703 – Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob
	HS 8704 – Motorová vozidla pro přepravu nákladu
	HS 8705 – Motorová vozidla pro zvláštní účely
	HS 8708 – Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705
	HS 8711 – Motocykly, jízdní kola s motorem, přívěs. vozíky
Letecká doprava	HS 8526 – Radiolokátory apod., rádiové přístroje pro dálkové řízení
	HS 8802 – Letadla, vrtulníky, kosmické lodě vč. družic, nosné rakety
	HS 8805 – Katapulty letecké aj. příst. pro let. výcvik
Vodohospodářství, odpadní průmysl	HS 8421 – Odstředivky, přístroje k filtrování, čištění
	HS 9026 – Přístroje pro měření n. kontroly průtoku, tlaku, aj.
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 8434 – Stroje, přístroje dojící, mlékárenské
	HS 8436 – Stroje ost. pro zemědělství, lesnictví ap., líhně
	HS 8438 – Stroje pro prům. přípravu a výrobu potravin aj.
Sklářský a keramický průmysl	HS 7013 – Skleněné výrobky stolní, kuchyňské, kancelářské a pro vnitřní výzdobu
Nábytkářský průmysl	HS 9403 – Nábytek ostatní, části, součásti
Zpracovatelský průmysl	HS 9405 – Svítidla, reklamy, ukazatele apod. světelné
Služby	CPA 71.11 – Architektonické služby

Myanmar

Dle údajů MMF dosahoval meziroční růst HDP v průměru 12,9 % v letech 2000–2007. Poté se ekonomika zpomalila a průměrný růst byl do roku 2011 5,0 %. V roce 2012 se jednalo o 7,3 %. V dalších letech se očekává zrychlení ekonomického růstu. V poslední dekádě byla míra inflace v rámci meziročního srovnání často velmi odlišná. Např. v roce 2010 činila 8,2 %, v roce 2011 2,8 % (v roce 2012 stejná hodnota) a v roce 2013 5,7 %. V budoucnu by se měla míra inflace mírně zvýšit. V zemi dle odhadů žije přibližně 50 mil. obyvatel a HDP na obyvatele přesahuje 1 100 USD. Nezaměstnanost je odhadována na 4 %. Běžný účet je v deficitu.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	5,9	7,3	8,3	8,5	8,5	8,3
HDP/obyv. (USD)	1 121	1 103	1 113	1 270	1 420	1 572
Míra inflace (%)	2,8	2,8	5,7	6,6	6,3	6,6
Nezaměstnanost (%)	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-1,1	-2,4	-3,1	-3,5	-3,8	-4,1
Populace (mil.)	50,1	50,5	51,0	51,4	51,8	52,3
Konkurenceschopnost	–	–	139/148	134/144		
Exportní riziko OECD			7/7	7/7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MME, OECD, WEF

- ▶ Evropská unie ne zahájila s Myanmarem jednání o preferenční dohodě.
- ▶ Exportní riziko podle OECD je 7/7.

Vývoz ČR do Myanmaru 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
9012	Mikroskopy jiné než optické difraktografy	20 516	29,2	–	–
8429	Buldozery, srovnávače, rypadla apod. s pohonem	10 459	14,9	–	–
2106	Potravinové přípravky jinde neuvedené	8 913	12,7	4 651	91,6
2837	Kyanidy, kyanid-oxidy a kyanidy komplexní	*	–	*	–
9102	Hodinky náramkové, kapesní ap. jiné vč. stopek	3 371	4,8	3 151	7,0
8517	Přístroje telefon., ost. přístř. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	3 066	4,4	21	14 500,0
9027	Přístř. pro rozboru fyzikál., chemic. aj., mikrotomy	1 737	2,5	–	–
3917	Trouby, trubky, hadice, příslušenství, z plastů	1 480	2,1	–	–
9405	Svítlidla, reklamy, ukazatele apod. světelné	1 458	2,1	–	–
3006	Zboží farmaceutické jiné	1 077	1,5	301	257,8
Celkem TOP 10		52 077	74,2	8 124	541,0
Celkem vývoz		70 224		13 194	432,2

* Individuální hodnota

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Myanmaru 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
1006	Rýže	47 859	49,3	2 988	1 501,7
6202	Svrchníky kabáty větrovky ap dámské dívčí	7 596	7,8	652	1 065,0
0713	Luštěniny suché, vyluštěné i loupané, drcené	7 592	7,8	7 189	5,6
6204	Kostýmy, šaty, sukně, kalhoty ap., dámské a dívčí	5 911	6,1	2 954	100,1
6110	Pulovry, svetry, vesty apod. pletené i háčkové	5 565	5,7	105	5 200,0
6203	Obleky, kalhoty, komplety ap. pánské i chlapec.	4 982	5,1	1 231	304,7
6109	Trička, vrchní tílka aj. nátělníky, pletené	3 154	3,2	30	10 413,3
6205	Košile pánské, chlapecké	2 571	2,6	1 075	139,2
6104	Kostýmy, šaty, sukně ap. dámské a dívčí, pletené	2 523	2,6	587	329,8
6115	Kalhoty punčoch., punčochy, ponožky ap., plet., háčk.	1 056	1,1	206	412,6
Celkem TOP 10		88 809	91,4	17 017	421,9
Celkem dovoz		97 171		19 283	403,9

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Dopravní průmysl

Vláda zaměřuje pozornost na rozvoj zanedbané dopravní infrastruktury, který je jednou z podmínek širšího ekonomického rozvoje země. Myanmar plánuje v tomto směru velké projekty, včetně rozšíření silniční a železniční sítě a nových letišť a přístavů. Podle analýz se očekává, že automobilový trh poroste do roku 2019 ročně (CAGR-compound annual growth rate) o 7,8 % (včetně poptávky po autosoučástkách - aftermarket auto parts) díky rostoucí ekonomice, rozvoji infrastruktury a růstu příjmů.

► Energetický průmysl

Elektrifikace patří mezi hlavní úkoly vlády. Elektřina je dostupná pouze pro 30 % populace, ve venkovských oblastech jen 6 %. Časté výpadky a nestabilita proudu obtěžují nejen obyvatelstvo, ale komplikují rozvoj průmyslu. Vláda plánuje zvýšit kapacitu výroby elektřiny do roku 2030 na 20 000 MW, ze stávajících 4 000 MW. Mimo rozsáhlých zásob zemního plynu, doposud hlavně na vývoz, má Myanmar významný potenciál vodní energie, okolo 100 000 MW, z čehož cca 40 000 MW již bylo identifikováno jako realizovatelné.

► Letecká doprava

Země zaznamenává výrazný nárůst leteckého provozu. Významné procento země nebude ani ve střednědobém horizontu dostupné jinak než letecky. V letech 2012–2013 došlo k nárůstu přeletů o 7 %, domácí Letecká doprava vrostla o 23 %, mezinárodní doprava zaznamenává roční růst 6,6 %. Mezi lety 2005–2012 vzrostla Letecká doprava v zemi o 71 %. Tyto trendy s sebou přinášejí zvýšené nároky na zaostalou leteckou infrastrukturu, kapacitní a technické možnosti řízení leteckého provozu, včetně nutnosti zajistit optimalizaci tras, rozšířit síť radarů, upgrade přenosu dat, satelitní navigace a celkové harmonizace s globálními systémy. Zvýšení bezpečnosti a kapacity leteckého prostoru země je nutnou podmínkou. Vláda plánuje rozšíření sítě mezinárodních i regionálních letišť a modernizaci stávajících.

► Služby

Rychle se měnící telekomunikační prostředí v Myanmaru (vstup 2 mobilních operátorů Ooredoo a Telenor na trh v roce 2014 a v roce 2015 plánovaná významná modernizace státní MPT japonskými technologiemi) vytváří široké příležitosti pro obchodníky se spotřebním zbožím, zajištění digitálního věku přes mobilní platformy, internetové reklamy a sociální média. Doposud výrazně převládající hotovostní operace budou ustupovat MPOS (mobile point of sale) řešením. Vyhledky mobilních služeb v Myanmaru zvýší maloobchodní a platební zkušenosti spotřebitelů. Rozvoj mobilního internetu, dalších telekomunikačních služeb a s tím spojených aplikací považují někteří analytici za nadcházející „průmyslovou revoluci 21. století“ a významnou hybnou sílu rozvoje ekonomiky země.

Cestovní ruch zažívá rozvoj od zahájení reformních kroků vlády v roce 2011. V roce 2013 navštívilo Myanmar 3 miliony turistů, v roce 2014 je očekáváno překročení tohoto počtu a e-visa systém zavedený v roce 2014 posune tuto hranici pravděpodobně ještě dále. Turistický sektor se však potýká s problémy. Díky stále nízké nabídce a vysoké poptávce je ubytování v hotelích nadále příliš drahé při celkově nižší kvalitě služeb nedosahujících úroveň mezinárodních standardů. Sektor celkově nenaplnuje očekávání návštěvníků.

Energetický sektor v Myanmaru představuje ohromný potenciál pro investice a další rozvoj. Hlavní mezinárodní firmy zabývající se těžbou ropy a plynu rostoucí měrou zaměřují svoji pozornost na průzkum ložisek (offshore blocks, shallow water blocks, deep water blocks) a těžbu v Myanmaru. Myanmar má mimo zásoby zemního plynu a očekávané zásoby ropy významné zásoby drahokamů – nefrit (jadeit), safír, rubín), dále měděné rudy, zlata, stříbra, olova, cínu, voframu, antimonu a dalších průmyslových minerálů (vápenec, jíl, písek, štěrk, křemelina, sádrovec, kaolin, atd.). Na průzkum a rozvoj má výhradní právo stát, soukromý sektor však může získat povolení.

► Stavební průmysl

Rostoucí poptávka po bytových jednotkách, komerčních prostorách, urbanizace velkých měst, stejně jako stavební aktivity spojené s turismem a snaha vyplnit infrastrukturní mezery by měla pomoci stavebnímu sektoru Myanmaru udržet si dosavadní vysoký růst i v příštích letech. Stavební průmysl sklízí plody rozjíždějícího se hospodářského růstu Myanmaru, podpořen rostoucím zájmem mezinárodních investorů a rostoucí podnikatelskou důvěrou. Ve stavebnictví se očekává roční růst nejméně 6 % v průběhu příštích 5 let. Hodnota stavebního průmyslu je odhadována na 3 mld. USD, z čehož rezidenční segment tvoří polovinu.

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Odhaduje se, že tři čtvrtiny občanů Myanmaru má velmi omezený přístup k základní zdravotní péči, za kterou navíc musí platit. Mezi hlavní problémy zdravotnictví patří nedostatek kvalifikovaného personálu, omezený přístup ke spolehlivým dodávkám elektřiny, nedostatek diagnostických zařízení a život zachraňujících léků. Přesto, že rozpočet na zdravotnictví vzrostl od roku 2011 čtyřikrát, nadále nestačí na realizaci plánu na zajištění univerzálního zdravotního pokrytí (UHC) v roce 2030. Vhodným rámcem pro rozvoj spolupráce v oblasti restrukturalizace a modernizace Zdravotní péče a možnosti českých dodavatelů v oblasti zdravotnictví je Ujednání mezi MZdr ČR a MZdr Myanmaru o spolupráci v oblasti zdravotnictví a lékařské vědy, podepsané v prosinci 2013.

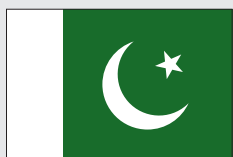
► Zemědělský a potravinářský průmysl

Rozvoj zemědělství je hlavním pilířem strategie růstu. Vláda upřednostňuje zemědělství zejména proto, že tvoří 36 % HDP, zaměstnává většinu pracovních sil a generuje 30 % exportu (v roce 2010). Ačkoliv podíl zemědělství na tvorbě HDP a podíl pracovních sil s rozvojem ekonomiky klesá, není zemědělství v Myanmaru zapadajícím odvětvím. Klíčem k rozvoji zemědělství je zlepšení produktivity práce a produktivity půdy. Přes svůj enormní potenciál zemědělství v posledních 50 letech zaostávalo. V současné době je v zemědělství zisk na hlavu cca 200 USD/rok, což je polovina až třetina v porovnání s jinými zeměmi regionu. Myanmar má hojné přírodní zdroje – úrodnou půdu a vodní zdroje, které poskytují příhodné podmínky pro rozvoj agrobiznisu a domácí výroby potravin. Geopoliticky dobře situovaná země mezi Čínou a Indií, dvěma největšími spotřebiteli jídla a nápojů na světě a přístup ke zbytku jihovýchodní Asie poskytuje významný potenciál. Místní výroba potravin a obchod s nimi je pro klíčová pro celkový ekonomický vývoj země s ohledem na podíl zemědělství na HDP. Rozvoj úrovně zpracování potravin, udržení jejich nutriční hodnoty, vysoké kvality a bezpečnosti a dodržování standardů vyžaduje zavedení nových technologií.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Energetický průmysl	HS 8402 - Generátory pro výrobu vodní páry apod.
	HS 8406 - Turbiny na páru vodní nebo jinou
	HS 8413 - Čerpadla i se zař. měřícím, zdviže na kapaliny
	HS 8414 - Čerpadla, vývěvy, vzduchové kompresory aj.
	CPA 27 - Elektrická zařízení, vč. subdodavatelských prací
	CPA 42.22 - Inženýrské sítě pro elektřinu a telekomunikace a jejich výstavba
Stavební průmysl	HS 2522 - Nehašené (pálené) vápno, hašené vápno a hydraulické vápno
	HS 3206 - Barviva ost. , výrobky anorg. , použ. jako luminofor
	HS 3210 - Barvy, laky nátěrové ostatní, pigmenty vodní
	HS 6810 - Výrobky z cementu, betonu, umělého kamene
	HS 7002 - Sklo ve tvaru kuliček trubic, ap., nezpracované
	HS 7003 - Sklo lité profilové ploché, válcované, nezprac.
	HS 7004 - Sklo ploché tažené, foukané, jinak nezpracované
	HS 7006 - Sklo lité tažené, plavené, vrtané aj. zpracované
	HS 7007 - Sklo bezpečnostní tvrzené, vrstvené
	HS 7008 - Jednotky izolační z několika tabulí, ze skla
	HS 7016 - Dlaždice, desky, kameny, cihly, tašky aj. skleněné
	HS 7019 - Vlákná skleněná a výrobky z nich
	HS 7213 - Tyče, pruty ze železa n. oceli neleg., válc. za tepla
	HS 7214 - Tyče, pruty jiné ze železa n. oceli nelegované
	HS 7217 - Dráty ze železa n. oceli nelegované
	HS 7224 - Ocel legovaná ost. v ingotech aj. tvarech, zákl.
	HS 7227 - Tyče, pruty válc. za tepla, z oceli legované ost.
	HS 7228 - Tyče, pruty, úhelníky, profily z oceli legov. ost.
	HS 7229 - Dráty z oceli legované, ostatní
Letecká doprava	HS 8526 - Radiolokátory apod., rádiové přístroje pro dálkové řízení
	HS 8527 - Přístroje přijímací pro rozhlas, vysílání, se záz. zař. s hodinami
	HS 8528 - Monitory, projektory bez TV; přijímače televizní
	HS 8530 - Přístroje elektrické pro řízení dopravy
	HS 8801 - Balony, vzducholodě, kluzáky, rogalá apod.,
	HS 8803 - Části a součásti motor. a bezmotor. prostředků pro létání
	HS 8804 - Padáky vč. paraglidingu apod., vč. příslušenství
	HS 8805 - Katapulty letecké aj. přistr. pro let. výcvik

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 0401 - Mléko, smetana nezahuštěná, neslazená
	HS 0402 - Mléko, smetana zahuštěná, slazená
	HS 0403 - Podmáslí, kysaná smetana, mléko kysané, ochucené a jiné, jogurt, kefir
	HS 0404 - Syrovátka, výrobky z mléka zahuštěné, slazené
	HS 1514 - Olej řepkový, hořčičný, frakce, chemicky neupravené
	HS 1701 - Třtinový nebo řepný cukr a chemicky čistá sacharóza
	HS 2201 - Voda, vody minerální, sodovky neslazené, led
	HS 2203 - Pivo ze sladu
	HS 8432 - Stroje, nářadí pro zemědělství, lesnictví ap.
	HS 8437 - Stroje pro čištění, třídění ap., semen, zrní aj
	CPA 42.21 - Inženýrské sítě pro kapaliny a plyny a jejich výstavba
	HS 8438 - Stroje pro prům. přípravu a výrobu potravin aj.
	Zdravotnický a farmaceutický průmysl
HS 3005 - Vata, gáza, obinadla a pod. zboží	
HS 3006 - Zboží farmaceutické jiné	
HS 3307 - Přípravky holicí, toaletní, kosmetické apod., jinde neuvedené	
HS 9018 - Nástroje lékařské chirurgické, zubolékařské aj	
HS 9022 - Přístroje rentgenové aj. používající záření	
HS 9401 - Sedadla, ne lékařská ap., i proměnitelná v lůžka	
HS 9402 - Nábytek lékařský, chirurg. ap., pro holičství aj.	
Dopravní průmysl	HS 7302 - Materiál pro stavbu tratí železnič., tramvaj.
	HS 8603 - Železniční nebo tramvajové vozy s vlastním pohonem
	CPA 30 - Ostatní dopravní prostředky a zařízení, vč. souvisejících služeb a prací
	CPA 42 - Inženýrské stavby a jejich výstavba
	CPA 61 - Telekomunikační služby
Služby	CPA 62 - Služby v oblasti programování a poradenství a související služby
	CPA 55 - Ubytovací služby
	CPA 79 - Služby cestovních agentur a kanceláří a jiné rezervační a související služby
	CPA 09.10 - Podpůrné služby při těžbě ropy a zemního plynu
	CPA 08 - Ostatní těžba a dobývání nerostných surovin
	CPA 72 - Výzkum a vývoj, autorská práva

Pákistán

V letech 2000–2008 rostla ekonomika země v průměru 5,2 %. V roce 2009 došlo ke zpomalení růstu (0,4 %). Poté ekonomika zrychlila a v roce 2014 dosáhla růstu 4,1 %. Tento trend by měl pokračovat i nadále. Míra inflace dosáhla v roce 2014 hodnoty 8,6 % a dále by se měla snižovat. V zemi žije přes 182 mil. obyvatel, HDP na obyvatele v roce 2013 činil 1 275 USD. Nezaměstnanost se pohybuje kolem 6 %. Běžný účet je v deficitu.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	3,6	3,8	3,7	4,1	4,3	4,4
HDP/obyv. (USD)	1 219	1 258	1 275	–	–	–
Míra inflace (%)	13,7	11,0	7,4	8,6	8,0	6,8
Nezaměstnanost (%)	6,0	6,5	6,2	6,8	6,5	6,1
Bilance běžného účtu (mld. USD)	0,2	–4,7	–2,5	–	–	–
Populace (mil.)	175,3	178,9	182,6	186,3	190,0	193,7
Konkurenceschopnost	118/142	124/144	133/148	129/144		
Exportní riziko OECD			7/7	7/7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF

- ▶ Evropská unie v současnosti nejedná s Pákistánem o žádné obchodní dohody.
- ▶ Exportní riziko podle OECD je 7/7.

Vývoz ČR do Pákistánu 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
4804	Papír aj., nenatíraný, ne k popisování, ne k hyg. účelům	123 930	14,3	79 173	56,53
9026	Přístroje pro měření n. kontroly průtoku, tlaku, aj.	102 295	11,8	2 939	3 380,61
4407	Dřevo rozřezané, štípané, loupané, i hoblov., ap., > 6 mm	53 954	6,2	14 846	263,42
7204	Odpad a šrot ze železa nebo oceli i přetavený v ingotech	44 823	5,2	27 813	61,16
8517	Přístroje telefon., ost. přístř. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	41 825	4,8	32 399	29,09
8448	Zařízení přídatná stavů, strojů na spřádání ap.	38 899	4,5	29 061	33,85
8414	Čerpadla, vývěvy, vzduchové kompresory aj.	33 662	3,9	27 582	22,04
6309	Oděvy obnošené a jiné výrobky textilní opotřebované	26 532	3,1	27 264	-2,68
0404	Syrovátka, výrobky z mléka zahuštěné, slazené	25 381	2,9	–	–
8543	Stroje, přístroje elektr. s funkcí individuální jinde neuv.	23 454	2,7	20 850	12,49
Celkem TOP 10		514 755	59,3	261 927	96,53
Celkem vývoz		868 551		781 879	11,09

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Pákistánu 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
6302	Prádlo ložní, stolní, toaletní, kuchyňské	362 842	15,2	231 272	56,9
6203	Obleky, kalhoty, komplety ap. pánské i chlapec.	301 036	12,6	160 517	87,5
4203	Oděvy doplňky oděvní z usně přírodní kompozit	214 771	9,0	186 684	15,0
5208	Tkaniny bavlněné nad 85%, do 200 g.m ²	190 696	8,0	154 579	23,4
6204	Kostýmy, šaty, sukně, kalhoty ap., dámské a dívčí	155 414	6,5	117 244	32,6
3907	Polyacetyly pryskyřice a pod. v primárních formách	130 574	5,5	138 398	-5,7
9018	Nástroje lékařské chirurgické, zubolékařské aj	125 893	5,3	97 523	29,1
6116	Rukavice prstové palcové bez prstů pletené	100 947	4,2	92 237	9,4
9506	Potřeby pro tělocvik, atletiku aj. sporty	65 092	2,7	34 144	90,6
5209	Tkaniny bavlněné nad 85%, nad 200 g.m ²	62 336	2,6	48 599	28,3
Celkem TOP 10		1 709 601	71,8	1 261 197	35,6
Celkem dovoz		2 382 080		1 917 013	24,3

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► **Důlní, těžební a ropný průmysl**

Pákistán má rozsáhlý sektor těžby a zpracování nerostných surovin. Existuje trvalá poptávka po těžebních mechanismech, dopravníkových pásech, terénních nákladních automobilech, manipulačních a vysocekozdvižných vozících. Obrovský potenciál v Pákistánu má měřicí zařízení pro sektor zpracování plynu, kde vláda připravuje řadu nových projektů. Tento sektor patří k finančně nejsilnějším, představuje proto vysoce solventní zákazníky. Tato oblast je velmi perspektivní pro české dodavatele nejenom strojů pro automatické zpracování dat, ale rovněž i průmyslových armatur a čerpadel. Další perspektivní komoditou jsou průmyslová čerpadla pro aplikace v energetice, vodním hospodářství, petrochemii, případně čerpadla pro zemědělské aplikace.

► **Energetický průmysl**

Pákistánská ekonomika má hluboké strukturální problémy, infrastruktura a primárně energetika jsou v katastrofálním stavu, celková instalovaná energetická kapacita je pouhých 21 GW (pro srovnání – celková instalovaná energetická kapacita v ČR představuje cca 15 GW, přitom ČR má 10 mil. obyvatel a Pákistán má téměř 200 mil. obyvatel). Při distribuci a přenosu elektrické energie dochází ke ztrátám ve výši 20 % z důvodu zastaralé a špatně udržované infrastruktury. Vládní plány energetického rozvoje Pákistánu na období let 2014–2020 předpokládají instalaci dalších 8 000 MW výkonu ve formě tepelných a vodních elektráren a 2 000 MW ve formě jaderných elektráren. Díky těmto plánům se před českými firmami otevírají v pákistánském energetickém sektoru v budoucnosti velké možnosti. Čeští resp. českoslovenští vývozcí zboží investičního charakteru jsou cenově i technologicky konkurenceschopní a mají zde historicky velmi dobré jméno, podpořené referencemi z postavených a bezproblémově fungujících elektráren Balloki a Muridke (kombinovaný cyklus), Muzaffargharh a Guddu (spalování uhlí) a Mangla (vodní elektrárna). Tyto reference jsou dále podpořené referencemi z okolních asijských států (Indie, Číny, Bangladéše, Srí Lanky a Vietnamu). Pákistánská strana však primárně láká zahraniční investory, nikoliv pouze dodavatele technologií na komerční bázi. Kromě spolupráce se státním zákazníkem, společností Water and Power Development Board (WAPDA) se otevírají i možnosti spolupráce se soukromými subjekty, tzv. Independent Power Producers (IPP). Spolupráce se soukromými subjekty by mohla zásadním způsobem zjednodušit problém financování, protože se většinou jedná o bonitní subjekty s dostatkem finančních zdrojů, pro které by použití standardního komerčního financování ve formě buyer's credit nemuselo být problémem. Obrovský vývozní potenciál z ČR do Pákistánu má vývoz investičních celků vzhledem k značné zastaralosti místní infrastruktury, což by mohlo také přispět ke zvrácení současného negativního salda vzájemné obchodní bilance.

► **Kovozpracovatelský průmysl**

Pákistán má rozsáhlou základnu výroby železa a oceli, tyto podniky se ovšem potýkají s technologickou zastaralostí výrobních procesů a značnou opotřebeností zařízení. Existují zde proto rozsáhlé možnosti dodávek investičních celků, jak ve formě nových technologických jednotek, tak ve formě méně finančně náročných rekonstrukcí stávajících výrobních provozů. Jako referenci ze současné doby můžeme zmínit, probíhající realizaci kontraktu na dodávku technologické části ocelárny POH Wah. Podobně jako

v energetickém sektoru, nezbytnou součástí podpory českých exportérů v tomto segmentu musí být zájem českých finančních institucí o financování investičních projektů v Pákistánu.

► Letecká doprava, obranný průmysl

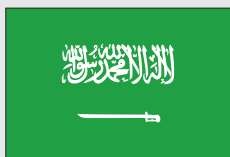
České firmy dlouhodobě dodávají do Pákistánu speciál, ČR má v tomto segmentu velice dobré jméno. Existují možnosti dalších dodávek ručních palných zbraní, radarů, letounů, a výzbroje pro boj s terorismem.

► Strojírenský průmysl

Primárně se jedná o kovoobráběcí stroje, které mají v Pákistánu historicky velmi dobré jméno. Pákistánská vláda má velké plány na podporu místního průmyslu, který se aktuálně na tvorbě HDP podílí pouze 13,5 %, to otevírá možnosti dodávek kovoobráběcích strojů i pro české dodavatele. Tito ovšem musí být připraveni na konkurenční boj s dodávkami levných a méně kvalitních strojů čínské výroby. Čeští výrobci musí mít připraveny kvalitní prezentace a musí být připraveni dodat prototypy bezplatně.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Energetický průmysl	HS 8402 – Generátory pro výrobu vodní páry apod.
	HS 8406 – Turbiny na páru vodní nebo jinou
	HS 8410 – Turbiny, kola vodní, regulátory
	HS 8411 – Motory proudové, pohony turbovrtulové a ostatní plynové turbíny
	HS 8501 – Elektrické motory a generátory
	HS 8502 – Soustrojí generátorová, elektr. měniče rotační
Kovozpracovatelský průmysl	HS 7206 – Železo ocel nelegovaná v ingotech aj. tvarech
	HS 7213 – Tyče, pruty ze železa n. oceli neleg., válc. za tepla
	HS 7215 – Tyče, pruty ostatní ze železa n. oceli nelegované
	HS 7217 – Dráty ze železa n. oceli nelegované
	HS 7223 – Dráty z oceli, nerezavějící
	HS 7304 – Trouby, duté profily ap., bezešvé, ze železa, oceli
Strojírenský průmysl	HS 8445 – Stroje pro přípravu vláken, spřádání aj. přízí
	HS 8448 – Zařízení přídatná stavů, strojů na spřádání ap.
	HS 8451 – Stroje na praní, žehlení, barvení ap.. látek, přízí
	HS 8452 – Stroje šicí, nábytek, kryty, jehly aj. k strojům
	HS 8455 – Válcovací stolice a válcovací tratě na kovy a jejich válce
	HS 8457 – Centra obráběcí, stroje obráběcí stavebnicové
	HS 8458 – Soustruhy pro obrábění kovů
	HS 8459 – Stroje obráběcí pro vrtání, frézování, řezání apod.
HS 8460 – Stroje obráběcí pro broušení, lapování, leštění ap.	

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Důlní, těžební a ropný průmysl	HS 8413 – Čerpadla i se zař. měřícím, zdviže na kapaliny
	HS 8414 – Čerpadla, vývěvy, vzduchové kompresory aj.
	HS 8481 – Kohouty, ventily aj. pro potrubí, kotle, vany aj
	HS 8484 – Těsnění kovoplastická, soubory, sestavy těsnění
	HS 9025 – Hydrometry ap., teploměry, tlakoměry, žároměry aj.
	CPA 26.51 – Měřicí, zkušební a navigační přístroje, vč. subdodavatelských prací
	CPA 28.14 – Ostatní potrubní armatury, vč. subdodavatelských prací
	HS 8429 – Buldozery, srovnávače, rypadla apod. s pohonem
	HS 8431 – Součásti jeřábů, vozíků ap., buldozerů, fréz aj.
	HS 8474 – Stroje k třídění prosévání ap. zemin kamenů aj.
	HS 8707 – Karosérie motor. vozidel, traktorů, vč. kabin
Obranný průmysl	HS 8526 – Radiolokátory apod., radiové přístroje pro dálkové řízení
	HS 9302 – Revolvery, pistole, ne jiné střelné zbraně
	HS 9304 – Zbraně ostatní, ne zbraně sečné bodné
Letecká doprava	HS 8802 – Letadla, vrtulníky, kosmické lodě vč. družic, nosné rakety

Saúdská Arábie

V letech 2003–2008 se pohyboval meziroční růst HDP mezi 5,3–8,5 %. V následujícím roce se jednalo vlivem světové finanční krize o 1,8 %. V dalších letech se HDP vrátil na předkrizové hodnoty. V současnosti růst ekonomiky zpomalil, v roce 2013 činil 4 % a podobné hodnoty se očekávají i nadále. Míra inflace se v posledních letech pohybuje mezi 3 a 4 %. V roce 2013 dosáhla hodnoty 3,5 %. Nezaměstnanost je 5,5 %. Dle odhadů v zemi žije asi 30 mil. obyvatel a HDP na obyvatele činí přibližně 25 000 USD. Běžný účet je v přebytku.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	8,6	5,8	4,0	4,6	4,5	4,4
HDP/obyv. (USD)	23 594	25 139	24 953	25 401	25 778	26 357
Míra inflace (%)	3,7	2,9	3,5	2,9	3,2	3,4
Nezaměstnanost (%)	5,8	5,4	5,5	–	–	–
Bilance běžného účtu (mld. USD)	158,6	164,8	132,6	117,3	100,1	91,2
Populace (mil.)	28,4	29,2	30,0	30,6	31,2	31,9
Konkurenceschopnost	17/142	18/144	20/148	24/144		
Exportní riziko OECD			2/7	2/7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF

- ▶ V současnosti jedná Evropská unie se Saudskou Arábií o obchodní dohodě.
- ▶ Exportní riziko podle OECD je 2/7.

Vývoz ČR do Saudské Arábie 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	2 672 213	24,6	1 710 573	56,2
8704	Motorová vozidla pro přepravu nákladu	1 228 037	11,3	164 389	647,0
8429	Buldozery, srovnávače, rypadla apod. s pohonem	456 659	4,2	452 842	0,8
7308	Konstrukce, části, desky, tyče aj. ze železa n. oceli	387 624	3,6	16 422	2 260,4
6307	Výrobky zhotovené jiné, vč šablon stříhových	311 930	2,9	33 907	820,0
8537	Rozvaděče, panely, rozvodné stoly aj., ovládací	233 618	2,2	53 229	338,9
7207	Polotovary ze železa nebo nelegované oceli	230 718	2,1	–	–
8414	Čerpadla, vývěvy, vzduchové kompresory aj.	209 333	1,9	273 399	-23,4
9304	Zbraně ostatní, ne zbraně sečné bodné	185 134	1,7	89 110	107,8
8517	Přístroje telefon., ost. příst. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	183 006	1,7	152 204	20,2
Celkem TOP 10		6 098 272	56,3	2 946 075	107,0
Celkem vývoz		10 841 292		7 019 272	54,5

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR ze Saudské Arábie 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
3901	Polymery ethylenů v primárních formách	371 882	55,7	211 028	76,2
3920	Desky, fólie, filmy apod. z plastů, nekomb. s jinými materiály	135 730	20,3	34 154	297,4
3902	Polymery propylenu olefinů, v primár. formách	56 448	8,5	11 026	412,0
5503	Vlákna střížová syntetická, nemykaná, nečesaná	36 934	5,5	899	4 008,3
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	19 106	2,9	2 412	692,1
3907	Polyacetyly pryskyřice a pod. v primárních formách	9 770	1,5	3 934	148,3
3919	Desky, folie, filmy ap., samolepicí, z plastů	8 822	1,3	1	882 100,0
8473	Části strojů psacích, počítačích, pro aut. zprac. dat	4 686	0,7	3 340	40,3
8544	Dráty, kabely, vodiče elektr. ost., izolované, aj.	3 181	0,5	75	4 141,3
5603	Textilie netkané i impregnované, laminované aj.	3 026	0,5	6 740	-55,1
Celkem TOP 10		649 585	97,3	273 609	137,4
Celkem dovoz		667 534		290 986	129,4

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Automobilová a železniční doprava

V oblasti kolejových vozidel prochází Saúdská Arábie bezprecedentními změnami. V realizaci a přípravě je řada projektů v celkové hodnotě několik desítek mld. USD. K největším projektům patří saúdská část projektu Propojení železničních sítí států GCC ve výši 5 mld. USD (ve fázi přípravy), železniční spojení Rijád – Džidda, tzv. Saudi Arabian Land Bridge (ve fázi výběru konzultanta) v hodnotě 9 mld. USD, železnice Sever-Jih (nové úseky za cca 5 mld. USD), či v současnosti realizované spojení Džidda, Mekka, Medinah Yanbu (cca 4,5 mld. USD). Ačkoli z pohledu saúdského trhu oborových příležitostí je zde veliký potenciál pro české firmy, řadě z nich se zatím vzhledem k výrazné konkurenci nepodařilo prosadit. Kromě kolejových vozidel jsou možnosti zejména v oblasti signalizačních, zabezpečovacích a komunikačních zařízení. S rozvojem železniční sítě probíhá i rozvoj hromadné dopravy městských aglomerací se zaměřením na kolejovou dopravu. V roce 2012 byl zahájen projekt integrované dopravy Rijádu zahrnující kombinaci 180 km metra a 600 km autobusových linek, hodnota projektu cca 25 mld. USD. Dodavatelé na projekt metra i autobusů zde již byli vybráni (metro: 3 konsorcia nadnárodních firem, autobusy – pařížský dopravní podnik). V současné době je ve fázi přípravy dopravní řešení města Džiddy zahrnující kombinaci 108 km povrchového metra (3 linky s 208 vozy) a 750 km autobusových linek (816 autobusů), hodnota projektu cca 12 mld. USD a dopravní řešení města Mekky zahrnující 188 km lehkého metra s 88 stanicemi a 60 km autobusových linek, hodnota projektu 16 mld. USD. V roce 2014 byl schválen projekt integrované dopravy Dammamu ve výši 5 mld. USD zahrnující metro a autobusy.

► Energetický průmysl

Spotřeba elektrické energie roste ročně o 8 %, což znamená požadavek na nově instalovaný výkon ve výši 4 000 MW ročně (nyní 50 GW instalovaného výkonu). V příštích 10 letech je v plánu výstavba 20 nových elektráren s celkovým výkonem 24 GW v hodnotě 50 mld. USD – zatím však na tradiční paliva – ropu a zemní plyn. Vzhledem k tomu, že se na výrobu elektřiny spotřebovává cca 1/3 těžby ropy, což znamená, že do roku 2032 musí Saúdská Arábie své kapacity ztrojnásobit, chystá se země na masivní rozvoj jaderné energetiky a obnovitelných zdrojů energií. V červnu 2011 Saúdská Arábie oznámila záměr vybudovat 16 jaderných reaktorů do roku 2032, ve kterých by se mělo vyrábět až 20 % elektrické energie (25 GW instalovaného výkonu). V současné době probíhá projekt mapování potenciálu pro obnovitelné energetické projekty solární, větrné, geotermální a bioodpadní s výhledem kapacit ve výši 54 GW do roku 2032. Potenciál pro ČR je v dodávkách služeb a komponentů pro jaderné a solární elektrárny.

► Obranný průmysl

Saúdská Arábie vydává ročně na obranu kolem 70 mld. USD (cca 10 % HDP) a v posledních letech roste o cca 20 % ročně. Značnou část rozpočtu tvoří nákup nové techniky (např. rámcový kontrakt s USA z roku 2011 za 65 mld. USD, se Spojeným královstvím na upgrade letounu Eurofighter a Tornádo za 15 mld. USD, či s Francií (protivzdušná obrana, rekonstrukce fregat za cca 8 mld. USD) a Německem (ochranný perimetr kolem hranic, chystaný nákup ponorek). V posledních letech se podařilo proniknout na saúdský trh i českým firmám, kterým se v minulosti vzhledem k zaběhnuté konkurenci a neexistence historických vazeb, nedařilo (vývoz speciálu v letech 2003–2009 činil v průměru pouze 0,6 mil. USD ročně). V letech

2010–2012 došlo k českému vývozu speciálu v průměru za 7 mil. USD ročně. Jedná se především o střelivo všeho druhu, výbušniny, protichemické vybavení, vozidla a elektronická zařízení. V roce 2013 došlo k vývozu vzduchových pušek a pistolí za 4,5 mil. USD a výbušnin za 4 mil. USD. Vláda Saudské Arábie usiluje o přenos technologií na výrobu zbraní, munice a vojenských dopravních prostředků do Saudské Arábie (výhledově zabezpečení až 40 % všech nákupů).

► Stavební průmysl

Saúdská Arábie v současné době prožívá bezprecedentní stavební boom a je největším stavebním trhem v celé oblasti Středního východu. Výdaje na nové projekty vzrostly meziročně o 28 % a dosáhly historicky rekordní výše 76 mld. USD. Celková výše plánovaných projektů činí 790 mld. USD, z toho do r. 2020 mají být kontrahovány projekty za cca 500 mld. USD. Z těchto peněz je 180 mld. USD vyčleněno na výstavbu 4 mil. bytů, 133 mld. USD půjde na energetické projekty, 53 mld. USD do projektů vodního hospodářství a 16 mld. USD na výstavbu nemocnic a zdravotních zařízení. Desítky miliard jsou též vyčleněny na projekty dopravní infrastruktury (metro Rijád, Mekka, Džidda, cca 2 tisíce km nových železničních tratí, tisíce km nových silnic, nová dopravní řešení velkých měst, rekonstrukce letišť a rozšiřování přístavů). Český export stavebních materiálů a strojů činí cca 50 mil. USD ročně, včetně výrobků ze skla a osvětlovací techniky cca 60 mil. USD. Potenciál je u řady výrobků stavební mechanizace, materiálů a služeb, zejména v oblasti výstavby nízkoenergetických a ekologických staveb, které budou do budoucna nutným trendem. V Saudské Arábii platí obecně, že výrobky z místní produkce (která je zatím sporadická) mají přednost před dovozem. Na podzim roku 2014 dojde k zahájení výstavby závodu na výrobu sendvičových izolačních panelů. To by mohlo přinést další možnosti pro české firmy (projekce a montáž nízkoenergetických staveb).

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

V současnosti je Saúdská Arábie největším trhem na zdravotní produkty a zdravotní služby v celé oblasti MENA. Jen trh s farmaceutickými výrobky je odhadován na 3,5 mld. USD a činí 60 % trhu GCC. Předpokládá se že, všechny tři segmenty zdravotnického průmyslu, tedy trh léčiv, zdravotnické techniky i zdravotnických služeb, poroste v dlouhodobém horizontu tempem převyšujícím 10 % ročně. Saúdský veřejný sektor se na poptávce podílí 40 %, zbytek tvoří soukromé nemocnice a domácnosti. Trh je z 85 % závislý na dovozech, v místě se vyrábějí zejména generická léčiva a jednoduchá zdravotní technika a spotřební materiál (pouze cca 15 % poptávky). Poptávka po zdravotní péči výrazně roste s ohledem na vysoký růst populace (přírůstek 3 % ročně), prodlužování délky života (v současnosti 74 let) a přibývání starších osob potřebujících zvýšenou zdravotní péči. Počet osob nad 60 let se má v příštích 15 letech zvýšit ze současného 1 mil. na 2,5 mil (přírůstek cca 9 % ročně). Vláda má v plánu do roku 2020 současnou kapacitu lůžek zdvojnásobit, což představuje výstavbu nemocnic s celkovou kapacitou cca 60 tis. lůžek. Ve státním rozpočtu na rok 2014 činí výdaje na zdravotnictví druhou nejvyšší položku (29 mld. USD, 12,6 % podíl na celkových výdajích, nárůst o 8 % oproti roku 2013). Nové projekty v této oblasti zahrnují výstavbu 2 zdravotních měst, 11 nových nemocnic a 11 zdravotních středisek a uvedení do provozu 132 rozpracovaných projektů. Sociální projekty zahrnují výstavbu 20 nových sportovních středisek a 16 sociálních a rehabilitačních středisek. Kromě výstavby nových nemocnic se Saúdská Arábie soustřeďuje též na zlepšení primární péče, kde současný počet 2000 středisek se má v příštích pěti letech zvýšit na 3000. Český vývoz zdravotnické techniky se v roce 2013 oproti předchozím letům zdvojnásobil a činil 4 mil. USD.

► Zemědělský a potravinářský průmysl

Dovoz potravin do Saúdské Arábie v posledních letech roste tempem cca 12 % ročně. Počet obyvatel roste o cca 3 % ročně, nicméně vzhledem ke zvyšující se životní úrovni a demografickému složení (70 % do 30 let) roste spotřeba potravin o 10 % ročně. Nárůst dovozu v posledních letech je dán omezením dotací místním zemědělcům a strategickým přechodem na zabezpečování potravinových potřeb dovozem. Dovoz potravin do Saúdské Arábie tvoří 70 % potravinového trhu a v roce 2012 dosáhl 22 mld. USD. Tento trend odráží i český vývoz do Saúdské Arábie, který v roce 2012 dosáhl historického maxima ve výši 20 mil. USD, v roce 2013 se snížil na cca 17. mil. USD (z důvodu poklesu vývozu cukru), nicméně stěžejní položky vývozu (mléčné výrobky, sušené mléko, cukrovinky) zaznamenaly růst. Podíl českého agrárního vývozu na celkovém vývozu ČR do Saúdské Arábie činil v roce 2012 cca 6 %, v roce 2013 cca 4,5 %. Potenciál je zejména v exportu cukrovinek, jejichž spotřeba roste o 9 % ročně, a v oblastech zdravé výživy a „light“ produktů.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Stavební průmysl	HS 2523 - Cement portlandský, hlinitanový, struskový apod.
	HS 3208 - Barvy, laky nátěrové, založené na polymerech
	HS 3603 - Zápalky, bleskovice, roznětky, rozbušky apod.
	HS 3917 - Trouby, trubky, hadice, příslušenství, z plastů
	HS 3920 - Desky, fólie, filmy apod. z plastů, nekomb. s jinými materiály
	HS 4418 - Výrobky stavebního truhlářství, tesařství apod. ze dřeva
	HS 6810 - Výrobky z cementu, betonu, umělého kamene
	HS 6903 - Výrobky ostatní žárovzdorné
	HS 6905 - Tašky krytinové, nástavce trubkové komínové aj.
	HS 6907 - Dlaždice, obkládačky ap. keramické, neglazované
	HS 6908 - Dlaždice, obkládačky ap. keramické, glazované
	HS 6909 - Výrobky keram. pro laboratoře, chemický aj. účel
	HS 6910 - Výlevky, umyvadla, vany, bidety apod. keramické
	HS 6911 - Nádoby aj, předměty pro domácnost z porcelánu
	HS 7004 - Sklo ploché tažené, foukané, jinak nezpracované
	HS 7006 - Sklo lité tažené, plavené, vrtané aj. zpracované
	HS 7008 - Jednotky izolační z několika tabulí, ze skla
	HS 7208 - Výr. ze železa n. oceli nad 600 mm, válc. za tepla
	HS 7209 - Výr. ze železa n. oceli nad 600 mm, válc. za studena
	HS 7216 - Úhelníky tvarovky ap. ze železa n. oceli nelegované
HS 7219 - Výrobky ploché válc. z oceli nerez., nad 600 mm	
HS 7220 - Výrobky ploché válc. z oceli nerez., pod 600 mm	
HS 7228 - Tyče, pruty, úhelníky, profily z oceli legov. ost.	

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Stavební průmysl	HS 7303 – Trouby, duté. profily ap., z litiny
	HS 7308 – Konstrukce, části, desky, tyče aj. ze železa n. oceli
	HS 7610 – Konstrukce hliníkové, části, desky, profily apod.
	HS 8429 – Buldozery, srovnávače, rypadla apod. s pohonem
	HS 8467 – Nářadí ruční pneumatické s motorem, ne elektr.
	HS 9405 – Svítidla, reklamy, ukazatele apod. světelné
	HS 9406 – Stavby montované
	CPA 71 – Architektonické a inženýrské služby; technické zkoušky a analýzy
Obranný průmysl	HS 8804 – Padáky vč. paraglidingu apod., vč. příslušenství
	HS 8805 – Katapulty letecké aj. přístr. pro let. výcvik
	HS 9301 – Zbraně vojenské, jiné než sečné, bodné, revolvery, pistole
	HS 9302 – Revolvery, pistole, ne jiné střelné zbraně
	HS 9304 – Zbraně ostatní, ne zbraně sečné bodné
	HS 9306 – Bomby, granáty, miny, náboje ap., střelivo ostatní
Energetický průmysl	HS 8401 – Reaktory, jaderné články palivové, nevyhořelé
	HS 8403 – Kotle k ústřednímu vytápění, jiné
	HS 9028 – Plynoměry, měřiče kapalin, elektroměry
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 0102 – Živý hovězí dobytek
	HS 0201 – Maso hovězí, čerstvé, chlazené
	HS 0202 – Maso hovězí, zmrazené
	HS 0207 – Drůbeží maso a droby, jedlé, čerstvé, chlazené nebo zmrazené
	HS 0401 – Mléko, smetana nezahuštěná, neslazená
	HS 0402 – Mléko, smetana zahuštěná, slazená
	HS 0406 – Sýry, tvaroh
	HS 1001 – Pšenice a souřež
	HS 1003 – Ječmen
	HS 1005 – Kukuřice
	HS 1008 – Pohanka, proso, lesknice kanárská, obilí, ostatní
	HS 1701 – Třtinový nebo řepný cukr a chemicky čistá sacharóza
	HS 1704 – Cukrovinky bez kakaa (vč. bílé čokolády)
	HS 1806 – Čokoláda, přípravky potravinářské ostatní s kakaem
HS 1905 – Zboží pekařské, pečivo, oplatky, rýžový papír apod.	

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 2936 - Provitaminy, vitaminy, jejich deriváty, směsi
	HS 2941 - Antibiotika
	HS 9011 - Mikroskopy optické sdružené
	HS 9012 - Mikroskopy jiné než optické difraktografy
	HS 9018 - Nástroje lékařské chirurgické, zubolékařské aj
	HS 9021 - Pomůcky příst. ortopedické, pro nedoslýchavé aj.
	HS 9402 - Nábytek lékařský, chirurg. ap., pro holičství aj.
	CPA 86 - Zdravotní péče
Železniční doprava	HS 8530 - Přístroje elektrické pro řízení dopravy
	HS 8604 - Vozidla pro údržbu železničních nebo tramvajových tratí
	HS 8605 - Žel. nebo tram. osobní vozy, vozy zavaz. a pošt. apod., bez vlastního pohonu
	HS 8606 - Žel. nebo tram. nákl. vozy a vagony, bez vlastního pohonu:
	HS 8607 - Části a součásti železničních nebo tramvajových lokomotiv nebo kolejových vozidel
	HS 8608 - Materiál kolejový svrškový, bezp. a sign. dopravní zařízení
Automobilová doprava	HS 4011 - Pneumatiky nové z pryže
	HS 8702 - Motorová vozidla pro veřejnou osobní dopravu

Spojené arabské emiráty

V rámci Blízkého východu patří Spojené arabské emiráty mezi země vykazující relativně vysoký růst HDP. Jedná se o zemi, která byla citelně ovlivněna světovou finanční krizí. V současnosti jsou však hodnoty růstu HDP vyšší než před krizí (v roce 2012 činil růst HDP 4,7 %). Na základě odhadu MMF by tento trend měl pokračovat i v příštích letech. Dle dostupných údajů dosáhla míra inflace v roce 2012 0,7 %. V zemi žije dle odhadů přes 9 mil. obyvatel, přičemž HDP na jednoho obyvatele činil v roce 2014 téměř 45 000 USD a v roce 2013 byla nezaměstnanost 3,8 %. Běžný účet dosáhl v roce 2012 přebytku 69 mld. USD.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	4,9	4,7	5,2	4,3	4,5	4,4
HDP/obyv. (USD)	40 817	42 464	44 552	44 771	45 944	46 865
Míra inflace (%)	0,9	0,7	1,1	2,2	2,5	3,0
Nezaměstnanost (%)	4,1	4,0	3,8	–	–	–
Bilance běžného účtu (mld. USD)	50,9	69,0	64,7	46,3	51,8	50,2
Populace (mil.)	8,5	8,8	9,0	9,3	9,6	9,9
Konkurenceschopnost	27/142	24/144	19/148	12/144		
Exportní riziko OECD			2/7	2/7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, SB, WEF

- ▶ Evropská unie jedná o obchodní dohodě se Spojenými arabskými emiráty.
- ▶ Exportní riziko podle OECD je 2/7.

Vývoz ČR do Spojených arabských emirátů 2014 (2013),
hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	3 542 639	21,4	2 714 579	30,5
8517	Přístroje telefon., ost. přístr. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	3 438 029	20,8	2 243 703	53,2
7018	Perly, imitace perel, drahokamů ap. ze skla	1 719 983	10,4	1 892 776	-9,1
8523	Disky, pásky aj. média pro záznam zvuku, obrazu ap., ne HS 37	678 343	4,1	794 450	-14,6
2710	Oleje minerální a z ner. živičných, ne surové	347 790	2,1	331 807	4,8
8414	Čerpadla, vývěvy, vzduchové kompresory aj.	317 683	1,9	323 981	-1,9
8525	Přístroje vysílací pro rozhlas, televizi apod., kamery	306 809	1,9	304 710	0,7
8537	Rozvaděče, panely, rozvodné stoly aj., ovládací	305 378	1,8	274 436	11,3
7013	Sklo stolní domáckenské, kuchyňské aj. zboží	291 678	1,8	108 652	168,5
8510	Strojky holicí na stříhání vlasů s motorem el.	285 250	1,7	173 088	64,8
Celkem TOP 10		11 233 582	67,8	9 162 182	22,6
Celkem vývoz		16 562 375		13 492 182	22,8

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR ze Spojených arabských emirátů 2014 (2013),
hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
7601	Hliník surový (nepracovaný)	932 908	58,3	316 268	195,0
7018	Perly, imitace perel, drahokamů ap. ze skla	133 282	8,3	17 903	644,5
3919	Desky, folie, filmy ap., samolepicí, z plastů	101 442	6,3	176 189	-42,4
3902	Polymery propylenu olefinů, v primár. formách	72 898	4,6	54 164	34,6
0902	Čaj	44 133	2,8	29 560	49,3
8517	Přístroje telefon., ost. přístr. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	34 719	2,2	52 098	-33,4
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	33 374	2,1	51 612	-35,3
3303	Parfémy vody toaletní	28 271	1,8	21 031	34,4
7112	Odpady a úlomky kovů drahých, plátovaných kovů	15 981	1,0	11 181	42,9
8473	Části strojů psacích, počítačích, pro aut. zprac. dat	15 723	1,0	1 496	951,0
Celkem TOP 10		1 412 731	88,3	731 502	93,1
Celkem dovoz		1 599 886		944 113	69,5

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Elektrotechnika

Vizí Spojených arabských emirátů je vybudování tzv. Smart Society založené na internetových aplikacích (e-government, městská doprava, zdravotnictví, bytové služby, chytré budovy, atd.) Kromě toho mají Spojené arabské emiráty ambice stát se jednou z několika zemí s vesmírným programem a v červenci roku 2014 vyhlásily program mise na Mars v roce 2021. Investice do vesmírných technologií (telekomunikační satelity) v současnosti dosáhly celkem 4 mld. USD.

► Energetický průmysl

Plán ministerstva energetiky Spojených arabských emirátů předpokládá zvýšení instalovaného výkonu ze současných 29 GW na 40 GW do roku 2021, z čehož by 25 % mělo být pokryto jadernou energií a 5–7 % obnovitelnými zdroji (zejména solární technologie). Spotřeba energie roste každoročně o 9 % a v přepočtu na jednoho obyvatele činí dvojnásobek světového průměru. Do roku 2021 je v plánu výstavba 7 nových elektráren.

► Chemický průmysl

Technologické dodávky pro tento obor jsou považovány za strategické a drží si je zejména silné společnosti starých EU zemí a americké společnosti. Možnosti pro naše firmy spočívají spíše v subdodávkách a doplňkových službách.

► Obranný průmysl

Spojené arabské emiráty se výrazně zapojily do boje proti terorismu a to jak uvnitř, tak i navenek (jsou součástí mezinárodní koalice proti ISIL). To spolu s obavou z možného ozbrojeného konfliktu s Íránem způsobuje zvyšování výdajů na zbrojení (v roce 2015 se mají tyto výdaje zdvojnásobit a dovoz zbraní v tomto roce činit 3,13 mld. USD). Možnosti jsou v dodávkách radarové techniky, lehkých zbraní a munice.

► Sklářský a keramický průmysl

Skleněné zboží patří mezi nejvýznamnější položky českého exportu a jeho vývoz neustále roste. Příležitosti růstu jsou zejména v oblasti designových svítidel pro hotely, vládní budovy, obchodní centra a královské paláce, kde si české firmy vybudovaly významné reference.

► Služby

V roce 2013 vydali občané Spojených arabských emirátů za léčbu v zahraničí celkem 60 mld. USD – jedná se především o USA, Velkou Británii, Německo, a Švýcarsko. ČR nabízí stejně kvalitní lékařskou a následnou péči za mnohem příznivějších cenových podmínek.

► Stavební průmysl

Od roku 2012 probíhá ve Spojených arabských emirátech opět stavební boom. V Abú Dhabí místní vláda začala mohutně investovat do infrastruktury (silnice, letiště, příprava residenčních, průmyslových a obchodních zón, výstavba železnice, výstavba nových bytů). V Dubaji byly v souvislosti s přípravou

světové výstavy World Expo Dubai 2020 zahájeny opětovně velkolepé projekty („Mall of the World“ se 100 hotely, wellness rezorty a parky s předpokládanou investicí ve výši 6,8 mld. USD, projekt Dubai Canal, Al Itihad Bridge či Dubai Tram Project (15 km). V roce 2014 tak byly uděleny stavební projekty v hodnotě 46 mld. USD, což představuje oproti roku 2013 nárůst o 21 %. Z těchto projektů činí výstavba budov 60 %, zbytek připadá na infrastrukturu a projekty v oblasti ropy, plynu, elektřiny a vody.

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Investice do zdravotnictví patří k prioritám střednědobého vládního programu. Nejde však jen o zvýšení kvality lékařské péče a vybavení nemocnic, ale též o výstavbu nových s ohledem na růst populace ve výši cca 5 % ročně (cca 0,5 mil. obyv./ročně) s kapacitou několika tisíc lůžek. V roce 2014 investice do zdravotnictví mají činit 14,6 mld. USD (3,4 % HDP).

► Zemědělský a potravinářský průmysl

Predikce reálného hospodářského růstu ve výši 4 % ročně do roku 2020 spolu s predikcí růstu populace o cca 5 % ročně dává předpoklady k pokračování růstu spotřeby potravin, která vykazuje v posledních letech průměrný roční růst kolem 6 %. Vzhledem k omezeným kapacitám místní výroby (růst pouze 1,2 % ročně) se dá předpokládat, že současný růst dovozu ve výši 4 % ročně bude pokračovat a pravděpodobně ještě dále poroste. Dovoz potravin v přepočtu na jednoho obyvatele patří ve Spojených arabských emirátech mezi nejvyšší na světě.

► Železniční doprava

V rámci projektu panarabské železnice (propojení států GCC) započaly práce na první fázi tzv. Etihad Railways v celkové délce 1200 km. První fáze v délce 240 km je napojením sulfurových nalezišť na panarabskou železnici a do průmyslové zóny Ruwais. Druhá fáze je ve fázi tendru a bude spojoval hraniční město Al Ghweifat (hranice se Saúdskou Arábií) s hraničním městem Al Ain (hranice s Ománem), její délka činí 628 km. Příležitosti budou i v nově chystané tramvajové trati v Abu Dhabi.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Energetický průmysl	HS 8411 – Motory proudové, pohony turbovrtulové a ostatní plynové turbíny
	HS 8481 – Kohouty, ventily aj. pro potrubí, kotle, vany aj
	HS 8504 – Transformátory, el měniče, statické induktory
	HS 8536 – Zař. el. k ochraně, spínání el. obvodů, < 1000V; konekt. pro opt. vlákna
	HS 8537 – Rozvaděče, panely, rozvodné stoly aj., ovládací
	HS 8538 – Části přístr. k ochraně ap. obvodů, rozvaděčů aj.
	HS 8544 – Dráty, kabely, vodiče elektr. ost., izolované, aj.
Chemický průmysl	HS 7304 – Trouby, duté profily ap., bežešvé, ze železa, oceli
	HS 7309 – Nádrže, cisterny ap., ze železa n. oceli nad 300 l
	HS 8414 – Čerpadla, vývěvy, vzduchové kompresory aj.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Stavební průmysl	HS 3917 – Trouby, trubky, hadice, příslušenství, z plastů
	HS 4418 – Výrobky stavebního truhlářství, tesařství apod. ze dřeva
	HS 7217 – Dráty ze železa n. oceli nelegované
	HS 7228 – Tyče, pruty, úhelníky, profily z oceli legov. ost.
	HS 7318 – Šrouby, vruty, matice, podložky aj. ze železa n. oceli
	HS 8311 – Dráty tyčky aj. k pájení sváření ap. z kovů
	HS 8429 – Buldozery, srovnávače, rypadla apod. s pohonem
	HS 8467 – Nářadí ruční pneumatické s motorem, ne elektr.
Elektrotechnika	HS 8471 – Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.
	HS 8517 – Přístroje telefon., ost. přístr. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.
	HS 8523 – Disky, pásky aj. média pro záznam zvuku, obrazu ap., ne HS 37
	HS 8525 – Přístroje vysílací pro rozhlas, televizi apod., kamery
Sklářský a keramický průmysl	HS 7013 – Sklo stolní domácké, kuchyňské aj. zboží
	HS 7018 – Perly, imitace perel, drahokamů ap. ze skla
	HS 9405 – Svítidla, reklamy, ukazatele apod. světelné
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 0402 – Mléko, smetana zahuštěná, slazená
	HS 0406 – Sýry, tvaroh
	HS 1701 – Třtinový nebo řepný cukr a chemicky čistá sacharóza
	HS 1806 – Čokoláda, přípravky potravinářské ostatní s kakaem
	HS 1905 – Zboží pekařské, pečivo, oplatky, rýžový papír apod.
Obranný průmysl	HS 8526 – Radiolokátory apod., rádiové přístroje pro dálkové řízení
	HS 9303 – Zbraně střelné, zařiz. využívající výbuchu ost.
	HS 9304 – Zbraně ostatní, ne zbraně sečné bodné
	HS 9306 – Bomby, granáty, miny, náboje ap., střelivo ostatní
Železniční doprava	HS 7302 – Materiál pro stavbu tratí železnič., tramvaj.
	HS 8603 – Železniční nebo tramvajové vozy s vlastním pohonem
	HS 8606 – Žel. nebo tram. nákl. vozy a vagony, bez vlastního pohonu:
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 7017 – Sklo pro účely zdravot., farmaceut., laboratorní
	HS 9401 – Sedadla, ne lékařská ap., i proměnitelná v lůžka
	HS 9402 – Nábytek lékařský, chirurg. ap., pro holičství aj.
Služby	CPA 86 – Zdravotní péče

Srí Lanka

V poslední dekádě byl meziroční růst HDP v průměru 6,4 %. V roce 2012 se jednalo konkrétně o 6,3 %. V dalších letech se očekává růst HDP mezi 6,5 a 7,5 %. Míra inflace od roku 2009 roste, v roce 2012 činila 7,5 %, což by mělo rovněž představovat vrchol a nadále by měla klesnout. V zemi žije přes 20 mil. obyvatel, HDP na obyvatele je téměř 3 000 USD. Nezaměstnanost od roku 2003 klesá a v roce 2011 se zastavila na 4,1 %. Běžný účet je v deficitu.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	8,2	6,3	7,3	7,0	6,5	6,5
HDP/obyv. (USD)	2 880	2 874	3 204	3 414	3 719	4 032
Míra inflace (%)	6,7	7,5	6,9	3,8	5,4	5,5
Nezaměstnanost (%)	4,1	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-4,6	-4,0	-2,6	-2,3	-2,6	-2,7
Populace (mil.)	20,5	20,7	20,8	21,0	21,1	21,3
Konkurenceschopnost	52/142	68/144	65/148	73/144		
Exportní riziko OECD			6/7	6/7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF

- ▶ V současné době Evropská unie nejedná se Srí Lankou o žádné preferenční obchodní dohody.
- ▶ Exportní riziko podle OECD je 6/7.

Vývoz ČR na Srí Lanku 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
4002	Kaučuk syntetický ap. směsi s kaučukem přírod.	53 309	25,2	71 536	-25,5
3917	Trouby, trubky, hadice, příslušenství, z plastů	32 715	15,5	33 163	-1,4
8429	Buldozery, srovnávače, rypadla apod. s pohonem	28 567	13,5	23 891	19,6
8517	Přístroje telefon., ost. přístř. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	8 349	4,0	7 888	5,8
4804	Papír aj., nenatíraný, ne k popisování, ne k hyg. účelům	6 324	3,0	2 246	181,6
8536	Zařízení el. k ochraně, spínání el. obvodů, < 1000V; konekt. pro opt. vlákna	5 469	2,6	2 094	161,2
6403	Obuv se svrškem z usně	5 047	2,4	–	–
4011	Pneumatiky nové z pryže	4 790	2,3	3 433	39,5
8202	Pily ruční, listy pilové všech druhů	3 633	1,7	2 496	45,6
8450	Pračky pro domácnost, prádelny i se sušičkami	3 397	1,6	2 959	14,8
Celkem TOP 10		151 600	71,7	149 706	1,3
Celkem vývoz		211 356		314 345	-32,8

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR ze Srí Lanky 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
6108	Kombiné, pyžama, kalhotky ap., dáms., dívčí, pletené	102 903	8,9	75 608	36,1
6212	Podprsény korzety podvazky šle ap i pletené	99 002	8,6	54 536	81,5
6204	Kostýmy, šaty, sukně, kalhoty ap., dámské a dívčí	89 218	7,7	59 127	50,9
6109	Trička, vrchní tílka aj. nátělníky, pletené	74 977	6,5	52 371	43,2
6116	Rukavice prstové palcové bez prstů pletené	71 642	6,2	54 646	31,1
8431	Součásti jeřábů, vozíků ap., buldozerů, fréz aj.	51 595	4,5	60 760	-15,1
6104	Kostýmy, šaty, sukně ap. dámské a dívčí, pletené	50 985	4,4	27 453	85,7
0902	Čaj	49 894	4,3	44 163	13,0
4016	Výrobky ostatní z kaučuku vulkaniz., ne tvrdého	42 780	3,7	6 250	584,5
4011	Pneumatiky nové z pryže	41 252	3,6	34 642	19,1
Celkem TOP 10		674 248	58,3	469 556	43,6
Celkem dovoz		1 157 361		922 377	25,5

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Energetický průmysl

Elektrická energie na Srí Lance je vyráběna v tepelných elektrárnách (71 %, ropa, biomasa a v malé míře uhlí) a vodních elektrárnách (8,5 %). Spotřeba elektřiny roste o téměř 10 % ročně a zvětšuje se tak deficit mezi výrobou a spotřebou. Vláda přijala Národní energetickou politiku a strategii, která má za cíl do r. 2015 vyrábět 10 % elektrické energie z alternativních zdrojů. Srí Lanka má proto zájem na projektech týkajících se obnovitelných zdrojů energie, prioritní jsou zejména projekty modernizace hydroelektráren, což má napomoci ochraně životního prostředí na ostrově.

► Letecká doprava

Srí Lanka má 14 letišť, z nichž největší je mezinárodní letiště v Klombu a Matale. Řada letišť potřebuje modernizaci s cílem zajistit lepší komfort rostoucímu počtu turistů. Vláda má v úmyslu ze Srí Lanky v nejbližších letech vybudovat letecký dopravní uzel regionu.

► Plasty a gumárenský průmysl

Na Srí Lance je rozvinuté pěstování kaučukovníku a zpracování kaučuku. Kaučuk je třetí nejdůležitější plantážní plodinou. Vzhledem k rozvinutému gumárenskému průmyslu mají na Srí Lance potenciál syntetický kaučuk, kterého Srí Lanka ročně doveze 10 tis. tun, a další gumárenské výrobky.

► Strojírenský průmysl

Srí Lanka intenzívně buduje svůj průmysl, kde probíhají snahy o liberalizaci a deregulaci trhu provázené rozsáhlou privatizací státních podniků. Srí Lanka není dosud schopná řadu produktů vyrábět a musí je dovážet.

► Zemědělský a potravinářský průmysl

Zemědělství a zpracování potravin patří mezi vysoce dotované oblasti srílanské ekonomiky. V případě Srí Lanky existuje poptávka po technologiích v potravinářském průmyslu (který roste rychlostí 8 % ročně), např. na zpracování cukrové třtiny, které musí Srí Lanka dosud 95 % dovážet.

► Železniční doprava

Železniční a silniční doprava má na Srí Lance značné rezervy. Celková síť železnic měří 1 447 km, vláda nyní přistupuje k postupné modernizaci komunikací s tím, že kromě obecných benefitů pro ekonomiku LK, je rozvoj komunikací klíčový i pro rozvoj sektoru služeb a má také nepopíratelný politický rozměr zejména u projektů, které spojují sever a jih ostrova.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Plasty a gumárenský průmysl	HS 3402 – Prostředky povrchově aktivní prací, čisticí aj.
	HS 3917 – Trouby, trubky, hadice, příslušenství, z plastů
	HS 4002 – Kaučuk syntetický ap. směsi s kaučukem přírod.
Strojírenský průmysl	HS 7214 – Tyče, pruty jiné ze železa n. oceli nelegované
	HS 7308 – Konstrukce, části, desky, tyče aj. ze železa n. oceli
	HS 7326 – Výrobky ostatní, ze železa n. oceli
	HS 8212 – Břitvy, strojky, čepelky holicí
Energetický průmysl	HS 8406 – Turbiny na páru vodní nebo jinou
	HS 8413 – Čerpadla i se zař. měřícím, zdviže na kapaliny
	HS 8414 – Čerpadla, vývěvy, vzduchové kompresory aj.
	HS 8501 – Elektrické motory a generátory
	HS 8507 – Akumulátory elektrické, vč separátorů
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 8537 – Rozvaděče, panely, rozvodné stoly aj., ovládací
	HS 1701 – Třtinový nebo řepný cukr a chemicky čistá sacharóza
Železniční doprava	HS 8438 – Stroje pro prům. přípravu a výrobu potravin aj.
	HS 8603 – Železniční nebo tramvajové vozy s vlastním pohonem
	HS 8606 – Žel. nebo tram. nákl. vozy a vagony, bez vlastního pohonu:
Letecká doprava	HS 8607 – Části a součásti železničních nebo tramvajových lokomotiv nebo kolejových vozidel
	HS 8526 – Radiolokátory apod., rádiové přístroje pro dálkové řízení
	HS 8801 – Balony, vzducholodě, kluzáky, rogala apod.,

Tádžikistán

V poslední dekádě činil růst HDP v průměru 7 % ročně (výjimkou byl rok 2009, kdy dosáhl meziroční růst HDP 3,9 %). V roce 2012 se jednalo o růst 7,5 %. V dalších letech se v Tádžikistánu předpokládá zpomalení růstu. Míra inflace vykazuje poměrně výkyvy, v roce 2012 dosáhla hodnoty téměř 6 %. V zemi žije přibližně 8 mil. obyvatel, přičemž v roce 2011 HDP na obyvatele dosáhl 836 USD. Nezaměstnanost se v posledních letech snižuje, v roce 2013 činila 10,7 %. Běžný účet je téměř vyrovnaný.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	7,4	7,5	7,4	6,0	6,0	5,8
HDP/obyv. (USD)	836	953	1 045	1 103	1 143	1 224
Míra inflace (%)	12,4	5,8	5,0	6,6	8,3	6,9
Nezaměstnanost (%)	11,3	11,0	10,7	–	–	–
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-0,3	-0,1	-0,1	-0,4	-0,3	-0,3
Populace (mil.)	7,8	8,0	8,1	8,3	8,5	8,7
Konkurenceschopnost	105/142	100/144	–	91/144		
Exportní riziko OECD			7/7	7/7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, SB, WEF

- ▶ V současné době EU se zemí nejedná o žádných obchodních dohodách.
- ▶ Exportní riziko podle OECD je 7/7.

Vývoz ČR do Tádžikistánu 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
3920	Desky, fólie, filmy apod. z plastů, nekomb. s jinými materiály	25 164	22,6	16 511	52,4
8212	Břitvy, strojky, čepelky holicí	19 747	17,7	24 392	-19,0
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	18 259	16,4	14 212	28,5
8517	Přístroje telefon., ost. příst. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	4 698	4,2	896	424,3
8434	Stroje, přístroje dojící, mlékárenské	4 490	4,0	7 586	-40,8
7311	Nádoby tlakové pro plyn ze železa n. oceli	4 338	3,9	—	—
8504	Transformátory, el měniče, statické induktry	4 238	3,8	220	1826,4
8415	Stroje, přístroje klimatizační	3 527	3,2	1 251	181,9
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	3 416	3,1	1 054	224,1
0102	Dobytěk hovězí, živý	2 889	2,6	3 312	-12,8
Celkem TOP 10		90 766	81,5	69 434	30,7
Celkem vývoz		111 429		130 305	-14,5

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Tádžikistánu 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
5208	Tkaniny bavlněné nad 85%, do 200 g.m ⁻²	7 404	79,2	17373	-57,4
0813	Ovoce sušené, ne ořechy, banány, citrusy, fíky ap.	1 552	16,6	—	—
5205	Příze bavlněná nad 85%, neupravená pro prodej	182	1,9	162	12,3
6203	Obleky, kalhoty, komplety ap. pánské i chlapec.	72	0,8	2	3 500,0
7104	Drahokamy, polodrahokamy umělé, rekonstituované	60	0,6	—	—
8542	Obvody integrované elektronické	22	0,2	1	2 100,0
5702	Koberce aj. krytiny podlahové, tkané, nevšívané	17	0,2	19	-10,5
8482	Ložiska kuličková, válečková, jehlová	7	0,1	—	—
8516	Ohřívače vody, žehličky, příst. pro vytápění ap.	7	0,1	—	—
8527	Přístroje přijímací pro rozhlas, vysílání, se záz. zař. s hodinami	7	0,1	—	—
Celkem TOP 10		9 330	99,8	17 557	-46,9
Celkem dovoz		9 353		41 822	-77,6

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Dopravní průmysl

Rozvoj dopravní infrastruktury a veřejné dopravy je jednou z vládních priorit. Připravované investiční projekty jsou zaměřené zejména na výstavbu a modernizaci silniční sítě zajišťujících propojení jak složitě dostupných regionů Tádžikistánu, tak i tranzitního propojení směrem s Afghánistánem a Čínou.

► Důlní, těžební a ropný průmysl

Nová naleziště plynu vytvářejí perspektivu pro další průzkum a přípravu těžby této důležité energetické suroviny. Pokud jde o těžbu ropy, je zde předpoklad zahájení těžby na dřívějších nalezištích, která nebyla plně vytěžena.

► Energetický průmysl

Probíhá a dále se připravuje postupná rekonstrukce, modernizace a dostavba vodních elektráren a systémů vodních přehrad, čemuž odpovídá i potřeba dostavby a modernizace přenosových soustav a distribučních sítí.

► Textilní a obuvnický průmysl

Tradiční odvětví přinášející nemalé příjmy z exportu základní suroviny (bavlny), bavlněných přízí a látek. Je proto kladen důraz na další modernizaci a zvýšení kapacity zpracování bavlny, výroby bavlněné příze, látek a textilních výrobků.

► Zemědělský a potravinářský průmysl

Rozvoji zemědělské výroby je věnována stále větší pozornost. Existuje tendence zvyšování produktivity při výrobě základních výstupů živočišné výroby, zejména mléka s využitím nových technologií a formou zlepšování kvality genofondu hovězího dobytka. V rostlinné výrobě lze pozorovat snahu o zkvalitnění sběru a zpracování ovoce. Je snaha rovněž o zvýšení přidané hodnoty u potravinářských výrobků, což je vidět např. ve výrobě kvalitních ovocných šťáv a džusů z místních surovin.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Energetický průmysl	HS 8410 – Turbíny, kola vodní, regulátory
	HS 8412 – Motory, pohony ostatní
	HS 8413 – Čerpadla i se zař. měřícím, zdviže na kapaliny
	HS 8501 – Elektrické motory a generátory
	HS 8503 – Části motorů, elektr. generátorů, soustrojí ap.
	HS 8504 – Transformátory, el měniče, statické induktoři
	HS 8536 – Zař. el. k ochraně, spínání el. obvodů, < 1000V; konekt. pro opt. vlákna
	HS 8537 – Rozvaděče, panely, rozvodné stoly aj., ovládací
	HS 8538 – Části přístř. k ochraně ap. obvodů, rozvaděčů aj.
	HS 8544 – Dráty, kabely, vodiče elektr. ost., izolované, aj.
	HS 8546 – Izolátory elektrické, z libovolného materiálu
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 0102 – Živý hovězí dobytek
	HS 8422 – Myčky, stroje k čištění, plnění ap., lahví aj.
	HS 8433 – Stroje, zařízení žací, mláticí, sekačky trávy ap.
	HS 8434 – Stroje, přístroje dojící, mlékárenské
	HS 8435 – Lisy, drtiče ap., stroje pro výrobu vín, moštů ap.
	HS 8436 – Stroje ost. pro zemědělství, lesnictví ap., líhně
	HS 8438 – Stroje pro prům. přípravu a výrobu potravin aj.
Textilní a obuvnický průmysl	HS 8444 – Stroje k tvarování, střihání ap., mat. textilních
	HS 8445 – Stroje pro přípravu vláken, spřádání aj. přízí
Důlní, těžební a ropný průmysl	HS 7304 – Trouby, duté profily ap., bezešvé, ze železa, oceli
	HS 7307 – Příslušenství pro trouby, trubky ze železa n. ocel.
	HS 8481 – Kohouty, ventily aj. pro potrubí, kotle, vany aj
Dopravní průmysl	HS 8517 – Přístroje telefon., ost. přístř. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.
	HS 8529 – Části přístř. vysílacích, přijímacích, televizí
	HS 8530 – Přístroje elektrické pro řízení dopravy
Automobilová doprava	HS 8702 – Motorová vozidla pro veřejnou osobní dopravu

Thajsko

V poslední dekádě se meziroční růst HDP pohybuje v rozmezí 5–8 %. Výjimkami jsou roky 2008 (2,5 %), 2009 (–2,3 %), 2011 (0,1 %) a rok 2013, kdy růst dosáhl 2,9 %. V roce 2014 se předpokládá další zpomalení ekonomického růstu následované opětovným zrychlením růstu. Míra inflace vykazuje v Thajsku klesající trend, v roce 2013 dosáhla hodnoty 2,2 %. V zemi žije téměř 70 mil. obyvatel, přičemž HDP na obyvatele v roce 2013 činil 5 676 USD. Nezaměstnanost je velmi nízká a drží se kolem 0,7 %. Běžný účet je od roku 2012 v deficitu.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	0,1	6,5	2,9	1,0	4,6	4,4
HDP/obyv. (USD)	5 115	5 390	5 676	5 550	5 772	6 040
Míra inflace (%)	3,8	3,0	2,2	2,1	2,0	2,0
Nezaměstnanost (%)	0,7	0,7	0,7	0,7	0,8	0,9
Bilance běžného účtu (mld. USD)	8,9	–1,5	–2,5	10,9	8,4	4,1
Populace (mil.)	67,6	67,9	68,2	68,6	68,9	69,2
Konkurenceschopnost	39/142	38/144	37/148	31/144		
Exportní riziko OECD			3/7	3/7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF

- ▶ Evropská unie a ASEAN již zahájily jednání o zóně volného obchodu v roce 2007. S Thajskem byla pak jednání zahájena v roce 2013.
- ▶ Exportní riziko podle OECD je 3/7.

Vývoz ČR do Thajska 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
3917	Trouby, trubky, hadice, příslušenství, z plastů	523 874	14,5	372 593	40,6
0402	Mléko, smetana zahuštěná, slazená	276 723	7,7	271 142	2,1
8406	Turbíny na páru vodní nebo jinou	257 932	7,1	384	67 069,8
7104	Drahokamy, polodrahokamy umělé, rekonstituované	201 970	5,6	162 946	23,9
8502	Soustrojí generátorová, elektr. měniče rotační	133 939	3,7	2 333	5641,1
8534	Tištěné obvody	133 313	3,7	80 052	66,5
8536	Zařízení el. k ochraně, spínání el. obvodů, < 1000V; konekt. pro opt. vlákna	119 424	3,3	98 109	21,7
0404	Syrovátka, výrobky z mléka zahuštěné, slazené	116 549	3,2	62 175	87,5
9503	Tříkolky, kolob., kočárky pro panenky, panenky, ostatní hračky, modely, puzzle	92 253	2,6	78 461	17,6
7018	Perly, imitace perel, drahokamů ap. ze skla	64 055	1,8	45 917	39,5
Celkem TOP 10		1 920 032	53,2	1 174 112	63,5
Celkem vývoz		3 610 668		3 055 811	18,2

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Thajska 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	8 989 048	38,0	8 481 447	6,0
8415	Stroje, přístroje klimatizační	1 076 739	4,6	932 758	15,4
8542	Obvody integrované elektronické	845 869	3,6	837 634	1,0
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	733 869	3,1	570 219	28,7
8541	Diody, tranzistory ap.. zařízení polovodičová aj.	572 977	2,4	309 267	85,3
8522	Části, součásti gramofonů, magnetofonů, video	517 894	2,2	570 130	-9,2
8525	Přístroje vysílací pro rozhlas, televizi apod., kamery	415 983	1,8	796 704	-47,8
8534	Tištěné obvody	408 652	1,7	287 783	42,0
8504	Transformátory, el měniče, statické induktory	401 668	1,7	481 511	-16,6
4001	Kaučuk přírodní, balata, guataperča, guajal apod.	368 458	1,6	420 510	-12,4
Celkem TOP 10		14 331 157	60,7	13 687 963	4,7
Celkem dovoz		23 627 094		22 123 064	6,8

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Energetický průmysl

Klasická energetika – zejména plyn, ropa, uhlí (význam uhlí se bude postupně snižovat, ale v současné době se ještě výstavba několika energetických zdrojů na uhlí plánuje), kombinované cykly, vodní elektrárny. Roste význam využití alternativních energií – největší potenciál mají biomasa, bioplyn a zpracování odpadů, dále solární elektrárny, ethanol, voda, vítr méně (vysoké investiční náklady a nízká účinnost vzhledem k povětrnostním podmínkám). Do konce roku 2014 mělo Ministerstvo energetiky dokončit integrovaný plán pro rozvoj energetického sektoru v období 2015–2036. Podle některých scénářů se instalovaný výkon bude muset zvýšit ze současných cca 34 000 MW až na 70 000 MW v příštích dvou dekádách, v závislosti na růstu HDP a tempu snižování energetické náročnosti průmyslu. Státem ovládaná společnost EGAT, která vlastní méně než polovinu instalovaného výkonu v Thajsku, plánuje investovat 300 miliard BHT (cca 200 mld. CZK) v období 2015–2020.

► Letecká doprava

Thajsko obdobně jako další asijské země zažívá boom rozvoje letecké dopravy. Kromě dodávek pro řízení leteckého provozu a radarové techniky zde existují příležitosti i pro dodávky menších cvičných i dopravních letadel. Poptávka se může zvýšit i pro malá a střední letadla do 9, 12, 18 pasažérů, ultralights. I nadále existuje příležitost pro dodávky náhradních dílů. Poptávané budou například navigační aj. elektronické přístroje.

► Obranný průmysl

Český obranný průmysl tradičně dodává na thajský trh. V nejbližších letech čeká thajské ozbrojené síly výměna cvičných letounů české výroby. Existuje zde mimořádná příležitost pro českého výrobce nové generace letadel. Příležitosti existují pro výrobce trenažérů, pasivních či aktivních radarů, ručních zbraní a střeliva a další vojenské a bezpečnostní techniky.

► Sklářský a keramický průmysl

České křišťálové sklo má v Thajsku své stálé zákazníky. S růstem životní úrovně se otevírá i prostor pro luxusní výrobky ze skla. Thajští výrobci bižuterie mají zájem o české suroviny.

► Strojírenský průmysl

Veškerý strojírenský sortiment, ve kterém jsou české výrobky na světové špičce a jsou schopny konkurovat nejenom předním evropským výrobcům, ale zejména japonským a korejským. Thajsko plánuje zvýšit výrobu automobilů ze stávajících cca 2,2 mil. ročně na 3 mil. do roku 2020. Tento záměr povede k další potřebě dovozu jak technologií a strojů, tak i komponentů pro potřeby

► Vodohospodářství, odpadní průmysl

Zemi sužují záplavy, které si čas od času vyžádají rozsáhlé investice do protipovodňových opatření. Jejich výše se odhaduje na cca 8 mld. USD. Budou se zvyšovat investice do výroby a distribuce pitné i průmyslové vody, čistíren odpadních vod, čerpadel a mobilních úpraven vod. Roste potřeba budování spaloven

komunálního odpadu. Budou se zvyšovat i nároky na technologie pro výstavbu a údržbu kanalizací a jiné odpadové infrastruktury, včetně spaloven komunálního odpadu automobilového průmyslu.

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Thajské zdravotnictví se dynamicky rozvíjí. Vedle Zdravotní péče o domácí obyvatelstvo se Thajsko stalo významnou zdravotní destinací nejenom pro okolní asijské země, ale i pro pacienty/zákazníky z oblastí Blízkého východu. Poptávané bude zařízení a vybavení nemocnic (vozíky, laboratorní a testovací přístroje, zdravotnický materiál).

► Zemědělský a potravinářský průmysl

Thajsko patří mezi tradiční odběratele sušeného mléka. Perspektivě existuje prostor i pro dodávky nápojů (především minerálek ale i vína), chmele či cukrovinek.

► Železniční doprava

Thajsko připravuje plán dopravní infrastruktury na léta 2014–2020 v objemu 80 mld. USD. Největší podíl investic připadne na železniční dopravu. Jedná se o vybudování nových tratí resp. zdvojení tratí v délce cca 4 000 km. Počítá se s masivním převedením nákladní dopravy ze silnic na železnici, očekává se tedy i poptávka po zabezpečovacích elektronických IT zařízeních.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Energetický průmysl	HS 7311 – Nádoby tlakové pro plyn, ze železa n. oceli
	HS 7321 – Kamna, kotle, vařiče aj. plynové ze železa n. oceli
	HS 8402 – Generátory pro výrobu vodní páry apod.
	HS 8406 – Turbiny na páru vodní nebo jinou
	HS 8413 – Čerpadla i se zař. měřícím, zdviže na kapaliny
	HS 8414 – Čerpadla, vývěvy, vzduchové kompresory aj.
	HS 8503 – Části motorů, elektr. generátorů, soustrojí ap.
	HS 8504 – Transformátory, el měniče, statické induktry
Železniční doprava	HS 7302 – Materiál pro stavbu tratí železnič., tramvaj.
	HS 8607 – Části a součásti železničních nebo tramvajových lokomotiv nebo kolejových vozidel
	HS 8608 – Materiál kolejový svrškový, bezp. a sign. dopravní zařízení
	HS 8609 – Kontejnery pro jeden nebo více druhů dopravy
Vodohospodářství, odpadní průmysl	HS 8414 – Čerpadla, vývěvy, vzduchové kompresory aj.
	HS 8421 – Odstředivky, přístroje k filtrování, čištění
Letecká doprava	HS 8526 – Radiolokátory apod., radiové přístroje pro dálkové řízení
	HS 8805 – Katapulty letecké aj. přístr. pro let. výcvik

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Sklářský a keramický průmysl	HS 7013 – Sklo stolní domácké, kuchyňské aj. zboží
	HS 7017 – Sklo pro účely zdravot., farmaceut., laboratorní
	HS 7018 – Perly, imitace perel, drahokamů ap. ze skla
	HS 7104 – Drahokamy, polodrahokamy umělé, rekonstituované
Strojírenský průmysl	HS 8407 – Motory píst., zážehové, spalovací, vratné, rotační
	HS 8419 – Stroje ke zpracování materiálů změnou teplot
	HS 8457 – Centra obráběcí, stroje obráběcí stavebnicové
	HS 8458 – Soustruhy pro obrábění kovů
	HS 8459 – Stroje obráběcí pro vrtání, frézování, řezání apod.
	HS 8462 – Stroje tvářecí k opracování kovů, buchary apod.
	HS 8463 – Stroje tvářecí jiné pro opracování kovů apod.
	HS 8465 – Stroje obráběcí na opracování dřeva, korku ap.
Obranný průmysl	HS 9302 – Revolvery, pistole, ne jiné střelné zbraně
	HS 9303 – Zbraně střelné, zaříz. využívající výbuchu ost.
	HS 9306 – Bomby, granáty, miny, náboje ap., střelivo ostatní
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 0402 – Mléko, smetana zahuštěná, slazená
	HS 0404 – Syrovátka, výrobky z mléka zahuštěné, slazené
	HS 8438 – Stroje pro prům. přípravu a výrobu potravin aj.
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 3006 – Zboží farmaceutické jiné
	HS 9401 – Sedadla, ne lékařská ap., i proměnitelná v lůžka

Tchaj-wan

Od roku 2002 do roku 2007 se pohyboval meziroční růst HDP mezi 3,7 a 6,2 %. V roce 2008 se jednalo o růst 0,7 % a v roce 2009 -1,8 %. Region se z krize rychle dostal a v roce 2010 dosáhl meziročního růstu HDP 10,8 %. Poté je patrné opět zpomalení růstu ekonomiky. V roce 2013 dosáhl HDP růstu 2,1 % . Do budoucna se předpokládá zrychlení růstu ekonomiky. Míra inflace se dlouhodobě drží na nízkých hodnotách. V regionu žije přibližně 23 mil. obyvatel, HDP na obyvatele je téměř 30 000 USD. Nezaměstnanost činí 4 %. Běžný účet platební bilance je dlouhodobě v přebytku.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	4,2	1,5	2,1	3,5	3,8	4,2
HDP/obyv. (USD)	20 030	20 386	20 925	21 572	23 229	24 985
Míra inflace (%)	1,4	1,9	0,8	1,4	2,0	2,0
Nezaměstnanost (%)	4,4	4,2	4,2	4,0	4,0	4,0
Bilance běžného účtu (mld. USD)	41,7	50,6	57,3	60,1	61,6	61,4
Populace (mil.)	23,2	23,3	23,4	23,4	23,5	23,5
Konkurenceschopnost	13/142	13/144	12/148	14/144		
Exportní riziko OECD			1/7	1/7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF

- ▶ Evropská unie neuzavřela s Tchaj-wanem žádnou obchodní dohodu.
- ▶ Exportní riziko podle OECD je 1/7.

Vývoz ČR na Tchaj-wan 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	627 633	16,8	341 909	83,6
8517	Přístroje telefon., ost. přístř. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	321 628	8,6	332 991	-3,4
9012	Mikroskopy jiné než optické difraktografy	304 343	8,2	436 673	-30,3
9503	Tříkolky, kolob., kočárky pro panenky, panenky, ostatní hračky, modely, puzzle	292 487	7,8	173 904	68,2
8460	Stroje obráběcí pro broušení, lapování, leštění ap.	234 851	6,3	121 290	93,6
4011	Pneumatiky nové z pryže	148 510	4,0	83 113	78,7
4202	Kufry, aktovky, brašny, pouzdra, kazety, vaky apod.	120 228	3,2	61 320	96,1
8473	Části strojů psacích, počítačích, pro aut. zprac. dat	84 497	2,3	94 173	-10,3
8414	Čerpadla, vývěvy, vzduchové kompresory aj.	83 891	2,2	83 495	0,5
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	79 403	2,1	95 288	-16,7
Celkem TOP 10		2 297 471	61,5	1 824 156	25,9
Celkem vývoz		3 733 747		2 972 018	25,6

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Tchaj-wanu 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8542	Obvody integrované elektronické	2 111 832	9,5	1 879 885	12,3
8517	Přístroje telefon., ost. přístř. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	1 932 530	8,7	3 541 696	-45,4
8541	Diody, tranzistory ap.. zařízení polovodičová aj.	1 829 490	8,2	1 810 014	1,1
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	1 423 177	6,4	1 381 823	3,0
8529	Části přístř. vysílacích, přijímacích, televizí	1 196 701	5,4	719 281	66,4
8523	Disky, pásky aj. média pro záznam zvuku, obrazu ap., ne HS 37	1 144 861	5,1	1 016 334	12,6
7318	Šrouby, vruty, matice, podložky aj. ze železa n. oceli	969 336	4,4	691 510	40,2
8712	Jízdní kola a jiná kola bez motoru	730 887	3,3	688 275	6,2
8473	Části strojů psacích, počítačích, pro aut. zprac. dat	684 784	3,1	1 327 906	-48,4
8457	Centra obráběcí, stroje obráběcí stavebnicové	480 229	2,2	207 440	131,5
Celkem TOP 10		12 503 827	56,2	13 264 164	-5,7
Celkem dovoz		22 243 888		21 770 389	2,2

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Energetický průmysl

Ochrana životního prostředí a energetické zdroje, včetně přenosové soustavy, jsou zásadním tématem jak na politické scéně, tak i pro veřejnost. Tchajwanská vláda výrazně podporuje „zelené“, inovativní technologie ve všech oborech s ohledem na ochranu životního prostředí. Vzhledem ke své téměř sto-procentní závislosti na dovozu energetických surovin je výrazná podpora soustřeďována nejen na obnovitelné, ekologicky šetrné energetické zdroje, ale také na modernizaci a efektivní řízení přenosových energetických soustav.

► Služby

Již přes 20 let hraje tchajwanský průmysl informačních a komunikačních technologií významnou roli na celosvětovém trhu. Na Tchaj-wanu sídlí společnosti, které jsou největšími světovými dodavateli přenosných počítačů, tabletů, základních desek a LCD monitorů na bázi tekutých krystalů. K nejvíce prodávaným zařízením taiwanského původu patří mobilní telefony, síťové komponenty, zařízení GPS, DSL, routery, ethernetové přepínače, zařízení bluetooth, IP telefony a analogové modemy. Výrobci v oblasti ICT mají především zájem o kvalitní inovativní technologie a technologické celky, včetně specifických hardwarových komponentů. Trh se v tomto oboru soustředí nově také na cloudové technologie a vysokokapacitní datová úložiště. České firmy mají možnosti uplatnění především v softwarových modulech a cloudových technologiích.

Tchaj-wan podobně jako ČR usiluje o rozvoj inovativní znalostní ekonomiky. V budoucnu by se proto měl biotechnologický (BT) průmysl na Tchaj-wanu svým významem vyrovnat tradičnímu zpracovatelskému průmyslu v oblasti ICT. Dlouholetým cílem TW je 3 % podíl v oblasti BT na celosvětovém trhu. Tchajwanská vláda spatřuje jako nejperspektivnější BT obor lékařství (farmaceutika, rostlinná medicína, speciální lékařské nástroje a Zdravotní péče). Mezi příležitosti pro české firmy patří investice v oblasti nových způsobů dávkování, vývoje léčiv na bázi bílkovin, produktů živočišného a rostlinného původu, moderní/tradiční čínské bylinné medicíny, přenašečů velkých farmaceutik, klinických testů a samozřejmě vývoje nových léčiv a bioinformatiky.

Nanotechnologie zažívají na Tchaj-wanu v posledních letech velký boom – specializovaná zdravotnická zařízení, elektronické přístroje typu počítačů či komunikátorů, oblečení, různé měřicí přístroje v zemědělství apod. Nanotechnologie jsou podporovány prostřednictvím specializovaných vládních programů. Elektronické výrobky, komunikátory, zobrazovače, počítače apod. jsou na Tchaj-wanu všeobecně velmi populární, a to nejen mezi mladší populací, nýbrž také u starších obyvatel. Proto se tchaj-wanské firmy rovněž velmi zajímají o využití nově nabytých poznatků v oblasti nanoelektroniky a nanooptoelektroniky.

► Strojírenský průmysl

Strojírenství je významným pilířem ekonomiky Tchaj-wanu, který se řadí mezi 3. největšího vývozce strojírenských výrobků na světě po Německu a Japonsku (na export jde 75 % produkce). Pro české výrobce jsou perspektivní zejména výrobky a zařízení přesného strojírenství, oblast telematiky a dopravné technologické celky. V roce 2013 vzrostl import strojních zařízení na Tchaj-wan o 0,2 % (z 647 mil. USD na 649 mil. USD). Největší množství strojních zařízení je dováženo z Japonska s celkovým podílem 50,4 % a hodnotou 327 mil. USD. Dalšími hlavními importéry jsou Německo (11,2 %) a Čína (10,8 %).

► Zemědělský a potravinářský průmysl

Zemědělství se na tchajwanském HDP podílí pouze z cca 1,8 % a zaměstnává 5 % obyvatelstva. Tchajwan je dovozcem velké části zemědělských výrobků a to především z USA, Brazílie, Austrálie, Thajska a N. Zélandu. Inovativní technologie a zejména biotechnologie jsou v tchajwanském zemědělském sektoru velmi perspektivní, především celky pro zpracování zemědělských produktů a vývoj adaptabilních zemědělských produktů.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Strojírenský průmysl	HS 8414 - Čerpadla, vývěvy, vzduchové kompresory aj.
	HS 8415 - Stroje, přístroje klimatizační
	HS 8460 - Stroje obráběcí pro broušení, lapování, leštění ap.
	HS 8479 - Stroje mechanické s vlastní indiv. funkcí jinde. neuv.
	HS 8482 - Ložiska kuličková, válečková, jehlová
	HS 8501 - Elektrické motory a generátory
	HS 9012 - Mikroskopy jiné než optické difraktografy
	HS 9025 - Hydrometry ap., teploměry, tlakoměry, žároměry aj.
	HS 9026 - Přístroje pro měření n. kontroly průtoku, tlaku, aj.
	HS 9027 - Příst. pro rozborů fyzikál., chemic. aj., mikrotomy
	HS 9030 - Osciloskopy aj. přístroje měření el. veličin, záření
	HS 9031 - Stroje, přístroje, nástroje měřící, kontrolní, jinde. neuv.
Energetický průmysl	HS 8502 - Soustrojí generátorová, elektr. měniče rotační
	HS 8504 - Transformátory, el měniče, statické induktory
	HS 8411 - Motory proudové, pohony turbovrtulové a ostatní plynové turbíny
	HS 8413 - Čerpadla i se zař. měřícím, zdviže na kapaliny
	HS 8471 - Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 8432 - Stroje, nářadí pro zemědělství, lesnictví ap.
	HS 8438 - Stroje pro prům. přípravu a výrobu potravin aj.
	HS 8708 - Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705
Služby	CPA 62 - Služby v oblasti programování a poradenství a související služby
	CPA 72.11 - Výzkum a vývoj v oblasti biotechnologií
	CPA 72.19 - Výzkum a vývoj v oblasti ostatních přírodních a technických věd

Turecko

V letech 2002–2007 dosahovalo Turecko meziročního růstu až 9 %. V letech 2008 a 2009 vlivem světové finanční krize se růst ekonomiky zpomalil a hodnoty dosáhly 0,7 %, resp. –4,8 %. V letech 2010 a 2011 je opět patrné zrychlení růstu ekonomiky, v dalších letech následovalo však znovu zpomalení růstu. V roce 2013 činil meziroční růst HDP 4,1 %. Predikce do budoucnosti ukazují růst kolem 3 %. Míra inflace je dlouhodobě poměrně vysoká a v roce 2013 dosáhla hodnoty 7,5 %. V zemi žije přes 76 mil. obyvatel, HDP na obyvatele dosahuje hodnoty téměř 11 000 USD. Nezaměstnanost se pohybuje kolem 9 %. Běžný účet je dlouhodobě výrazně v deficitu.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	8,8	2,1	4,1	3,0	3,0	3,7
HDP/obyv. (USD)	10 476	10 531	10 721	10 518	11 018	11 536
Míra inflace (%)	6,5	8,9	7,5	9,0	7,0	6,5
Nezaměstnanost (%)	9,1	8,4	9,0	9,5	9,9	9,9
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-75,1	-48,5	-65,1	-47,6	-51,5	-54,3
Populace (mil.)	74,0	74,9	76,5	77,3	78,2	79,0
Konkurenceschopnost	59/142	43/144	44/148	45/144		
Exportní riziko OECD			4/7	4/7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MME, OECD, WEF

- ▶ Evropská unie spolu s Tureckem vytváří celní unii.
- ▶ Exportní riziko podle OECD je 4/7.

Vývoz ČR do Turecka 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	9 000 268	20,2	9 454 515	-4,8
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	3 857 803	8,6	3 990 507	-3,3
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	3 078 666	6,9	2 269 255	35,7
8603	Železniční nebo tramvajové vozy s vlastním pohonem	2 221 151	5,0	90 749	2 347,6
8413	Čerpadla i se zař. měřícím, zdviže na kapaliny	1 134 662	2,5	950 601	19,4
8536	Zařízení el. k ochraně, spínání el. obvodů, < 1000V; konekt. pro opt. vlákna	1 036 641	2,3	875 026	18,5
8414	Čerpadla, vývěvy, vzduchové kompresory aj.	886 327	2,0	893 408	-0,8
8415	Stroje, přístroje klimatizační	652 359	1,5	536 036	21,7
8538	Části přístr. k ochraně ap. obvodů, rozvaděčů aj.	623 466	1,4	781 522	-20,2
7106	Stříbro surové i ve formě polotovarů, prachu	620 437	1,4	453 454	36,8
Celkem TOP 10		23 111 780	51,7	20 295 073	13,9
Celkem vývoz		44 662 808		43 235 905	3,3

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Turecka 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	2 095 995	7,7	1 562 033	34,2
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	1 595 591	5,9	1 356 664	17,6
6203	Obleky, kalhoty, komplety ap. pánské i chlapec.	989 998	3,6	1 023 201	-3,2
2106	Potravinové přípravky jinde neuvedené	891 710	3,3	832 553	7,1
4205	Výrobky ostatní z usně přírodní, kompozitní	890 302	3,3	302 589	194,2
8704	Motorová vozidla pro přepravu nákladu	806 271	3,0	661 289	21,9
6204	Kostýmy, šaty, sukně, kalhoty ap., dámské a dívčí	771 641	2,8	889 683	-13,3
8702	Motorová vozidla pro veřejnou osobní dopravu	692 940	2,6	782 335	-11,4
8409	Části, součásti pro motory pístové	649 322	2,4	391 864	65,7
8528	Monitory, projektory bez TV; přijímače televizní	596 630	2,2	452 182	31,9
Celkem TOP 10		9 980 400	36,8	8 254 393	20,9
Celkem dovoz		27 143 334		22 424 678	21,0

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Automobilová doprava

Důležitou položkou turecké průmyslové výroby jsou automobily a jejich příslušenství. Roční automobilová produkce se pohybuje kolem jednoho milionu vozidel. Toto odvětví se podílí na celkovém exportu země cca 20 mld. USD. Cílem je navýšit exportní výkony na hodnotu cca 75mld. do roku 2023. Budoucí růst tureckého automobilového průmyslu by měly zajistit impulzy v podobě nových investičních pobídek a dalších stimulačních prvků, jako např. odečtení nákladů na zaměstnance či daňové úlevy do výše až 60 %. Tyto pobídky jsou součástí širší vládní strategie snižování závislosti na importu v důležitých sektorech a současně snahou o vylepšení tradičně záporné obchodní bilance. Systém vládních pobídek již přilákal na místní trh mnoho světových producentů, kteří zde umisťují svou výrobu. Expanze tohoto sektoru na místním trhu představuje pro české exportéry příležitosti v subdodavatelské struktuře. Aktuální situace je dobrá také pro umístění výroby některého z významných českých subjektů. Limitující však je prodej nových vozů konečnému zákazníkovi, který je zatížen tzv. speciální spotřební daní (ÖTV), která průběžně roste, naposledy 1. 1. 2014, např. u automobilů o objemu motoru 1600 cca až 2000 cca z 80 % na 90 %, což představuje nárůst ceny nového automobilu o cca 5,6 %. U automobilů o objemu motoru nad 2000 cca vzrostla ÖTV z 130 % na 145 %, což představuje nárůst ceny nového automobilu o cca 6,5 %. Na tureckém subdodavatelském trhu je velká řada firem hlavně v oblasti Bursa, Kocaeli, Manisa, Izmir, Istanbul a Adana. Firmy jsou konkurenceschopnější než naše subdodavatelské firmy hlavně z hlediska produktivity a ceny práce. Stupeň automatizace je nižší (cena práce je v Turecku nižší). Turecko je velkým výrobcem traktorů. Zde je šance pro firmy, které dodávaly do Zetoru. Investiční pobídky jsou v Turecku pro zahraniční investory výhodné lze to vyčíst i z jejich přílivu do Turecka. Z velké míry jde o investice do výrobních závodů. Zahraniční investoři využívají systém pobídek, levnější a produktivnější pracovní sílu k tomu, aby vyráběli levněji. Turecko je mnohdy považováno za malou Čínu Evropy.

► Důlní, těžební a ropný průmysl

Turecko má poměrně značné nerostné bohatství, kterého začalo intenzivněji využívat až v souvislosti s průmyslovým rozvojem země a budováním dopravní sítě. Přední místa ve světě zaujímá v těžbě chromové rudy, manganové rudy a v těžbě mědi. Dále se těží wolfram, kobalt, molybden, mramor, antimon, síra, černé uhlí, lignit a uran. Na podíl Turecka připadá 25 % celosvětových zásob rtuti. Dobývací technologie jsou v Turecku často zastaralé a vyžadují modernizaci (na špatný stav důlních provozů poukázal incident v uhelných dolech v Somě, při kterém zahynulo 301 horníků a v říjnu 2014 pak v Ermeneku, při kterém zahynulo dalších 18 horníků). Postupně dochází k privatizaci těžby nerostných surovin. Se vstupem soukromých subjektů do tohoto odvětví roste poptávka po účinném a spolehlivém zařízení. Zájem českých energetických firem na státních tendrech i privátních projektech, souvisejících s rehabilitací či privatizací energetických zařízení v Turecku, je velký. Řada nových energetických projektů, která je v Turecku rozpracovaná, je spojená s dobýváním místních surovin. Mnohdy turecký investor je současně držitelem licence nejen na výstavbu elektrárny, ale i přilehlého dolu (licence jsou oddělené). V Turecku působí řada českých firem, které dodávají místním státním a privátním firmám. Po neštěstí v dole Eynéz v Somě a poté i v Ermeneku se dá očekávat větší tlak na provozovatele dolů. Díky mnohdy zastaralé a nekvalitní technice je šance pro dodávky z ČR, a to i díky nově povinné certifikaci ATEX (evr. certifikát důlního zařízení), které platí od 1. ledna 2015.

► Energetický průmysl

Ve střednědobém horizontu, tj. do r. 2023, je predikováno, že se Turecko stane zemí s největším růstem poptávky po elektrické energii mezi členy IEA, přičemž v současné době je Turecko 6. největším trhem s elektrickou energií v Evropě. Současně Turecko bude potřebovat v dalších letech zvýšit kapacity o 4000 MW ročně, resp. poptávka by měla vzrůst až na 434 TWh v roce 2020, resp. 516 TWh v r. 2023. Průměrný roční nárůst poptávky po elektrické energii v zemi činil od r. 1990 do současnosti +4,6 %, kdežto v EU tento nárůst činil ve stejném období pouze +1,6 %. V r. 2013 vzrostla poptávka po elektrické energii o 5,6 %. Predikce růstu poptávky po elektrické energii v zemi do r. 2023 činí +5,1 % ročně (nižší předpoklad), resp. +6,8% ročně (vyšší předpoklad) a odhadovaný nutný objem investic do r. 2023 představuje 100 mld. USD s cílem zdvojnásobit současné instalované kapacity. Zbývající objem nákladů spojených s realizací energetických projektů by měli pokrýt soukromí investoři. Z českého pohledu jsou slibné zejména konvenční zdroje elektrické energie, tj. tepelné elektrárny s využitím místního nízkokalorického lignitu, ale též zdroje počítající s importovaným černým uhlím. Pro dokreslení tohoto faktu lze uvést, že za období 01-05/2014 bylo do provozu uvedeno 101 nových zdrojů elektrické energie v celkovém objemu 2 197 MW, z toho tvořilo: 1 067 MW tepelné elektrárny, 783 MW hydro elektrárny, 314 MW větrné farmy a 30 MW bioplyn aj. Stranou by neměly zůstat ani turecké plány na rozvoj jádra a možná participace na subdodávkách českými firmami. První jaderný zdroj v Turecku postaví ruský Rosatom. Výstavba by měla být zahájena v r. 2015. Důležitou částí energetické koncepce Turecka jsou OZE. Stranou zájmu českých vývozců by neměly zůstat projekty na výstavbu malých a středních vodních elektráren a fotovoltaických elektráren na bázi EPC kontraktů. Potenciál skýtá i plán na rozšíření kapacit zásobníků plynu. Nabízí se také zajímavé investiční možnosti. Státní energetická společnost Electricity Generation Corporation (EÜAŞ) připravuje privatizaci energetických zdrojů o celkovém výkonu 16 000 MW. Připravuje se výběrové řízení na výstavbu tepelné elektrárny (5 000 MW) v oblasti Karapınar. Cílový stav v r. 2023 stran tureckého energetického mixu je následující: 30 % plyn, 30 % uhlí a lignit, 30 % obnovitelné zdroje a 10 % jádro, se záměrem pokrýt do roku 2030 až 15 % tureckých energetických potřeb právě z jádra. Stát klade důraz na využívání místních zdrojů a podporuje místní uhelné projekty - z nízkokalorického lignitu. Uhlí (z velké části lignit) je jedinou energetickou surovinou, kterou Turecko ve velkém měřítku má. Schodek platební bilance je z velké části tvořen právě energetickými surovinami. Tento trend se Turecko snaží zvrátit a podpořit výstavbu energetických projektů z vlastních zdrojů. V OZE má pro české vývozce stále největší potenciál vodní energetika. Postupně se od velkých a větších zdrojů přechází na menší a mikro zdroje, tedy v oblastech, kde mají ČR firmy kvalitní výrobce. Na solárním trhu je šance pro silné EPC kontraktory, jen v r. 2014 a 2015 bude licencováno na 3000 MW nových fotovoltaických elektráren. V Turecku bylo schváleno na 2000 projektů, ze kterých je 1000-1500 realizovatelných. Velká většina projektů je na prodej. Z dalších OZE stojí za povšimnutí rozvoj energie z biomasy (většina zdrojů je bioplynových). Tento trh se do budoucna bude rozvíjet. Posledním odvětvím, které bych chtěl zmínit, je výstavba spaloven. V Turecku zatím není jediná spalovna komunálního odpadu. V současné době jsou projekty na dvě spalovny v Istanbulu a jednu v Ankaře. Dá se očekávat, že se budou stavět výhledově další zdroje v „menších“ městech.

► Obranný průmysl

Potenciál pro české výrobce v tomto sektoru je ovlivněn dvěma aspekty. Zaprvé je to a) vysoká konkurence amerických technologií a zbraňových systémů (Turecko je členem NATO a největším vojenským partnerem Spojených států v blízkovýchodním regionu), důležitá vojenská spolupráce probíhá např.

s Izraelem. A zadruhé je to b) rozvoj domácí výroby – Turecko investuje nemalé prostředky do domácího obranného průmyslu, navíc domácí produkce je často zvýhodňována před zahraniční. Tento sektor je navzdory výše uvedeným aspektům stále atraktivní. Turecko nejenže disponuje jednou z největších armád v NATO, ale obranný průmysl jako takový představuje strategický obor, zasahující do mnoha disciplín průmyslových odvětví. Turecký trh může být z pohledu českých subjektů perspektivní např. v oblasti protichemických prostředků. Stranou zájmu nemohou zůstat výrobky pro záchranné systémy. V souvislosti s výstavbou jaderné elektrárny je potřeba vytvořit bezpečnostní a záchranný systém. V něm je možno spatřovat další šanci pro uplatnění českých firem.

► Strojírenský průmysl

Slušný potenciál představuje možný export obráběcích strojů do Turecka. V tomto sektoru jde o naprostou komplementaritu, kdy české firmy vynikají právě v oblasti obráběcích strojů, kdežto turecké firmy pak jsou konkurenceschopnější a lepší v lisování, řezání materiálu plazmou či vysekávání plechu. Turecko a ČR se z hlediska výroby obráběcích a tvářecích strojů více méně doplňují. ČR je lepší v přesném obrábění, Turecko má kvalitní výrobce lisů. Turecká strojírenská produkce roste. Kromě nových strojů je v do Turecka dováženo velké množství second handů. Dále se tu vyrábí velká část bílé techniky, která míří na evropský trh. Ve vývozních statistikách je možné zaznamenat v tomto ohledu (subdodávky mezi automobilkami, TIER1 a TIER2, základové desky pro řízení praček, ledniček a podobně). Zajímavým sektorem by pro české firmy mohly být dodávky nástrojů pro lisování či vstřikování. Cena lisovacích nástrojů, postupových nástrojů je v Turecku vysoká (výrobci musí dovážet vícelegované oceli a cena nástrojů se značně prodražuje).

► Vodohospodářství, odpadní průmysl

Rozvíjející se turecký trh reflektuje na požadavky spojené s aplikací nových technologií, jež nabízí vyšší účinnost a jsou více šetrné k životnímu prostředí. Velký zájem je o aplikaci těchto technologií do výrobní praxe v potravinářském, sanačním a zemědělském sektoru. Zvláštní zřetel si zasluhuje i vodohospodářský sektor. S růstem životní úrovně u turecké společnosti v posledních letech je spojeno i postupné zkvalitňování života v odlehlých regionech země. Na zvýšenou poptávku po energiích a dodávkách pitné vody reaguje stát zaváděním nových environmentálních technologií. Státní investice směřují do výstavby čističek odpadních vod (ČOV), úpraven vody, vodovodů, výstavby kanalizačních systémů a spaloven. U zemědělských výrobců je identifikovaný zájem o aplikaci technologických inovací směřujících k ekonomickému růstu a zvýšení konkurenceschopnosti. Jedná se zejména o postupy zpracování biologického odpadu (bio-stanice, kompostárny). Loňská suchá zima i jarní období s podprůměrným srážkovým úhrnem na jedné straně a současně rozsáhlé povodně na začátku letního období poukázaly na potřebu výstavby vodních děl sloužících jako ochrana před povodněmi a suchem. Komentář byl z části uveden již v sekci o energetice (plány na vybudování spaloven odpadu a zpracování biologických odpadů do bioplynových stanic a projekty na spalování biomasy). Výstavba čističek je z velké části realizována tureckými stavebními firmami, tyto nicméně nejsou nositeli potřebných technologií, které nakupují v zahraničí. Zde je možná synergie, a to tureckého dodavatele stavební části ČOV a technologické části ČOV z ČR. Stavby největších ČOV jsou realizovány z přístupových fondů IPA (v Turecku jsou stále města přes 100 tisíc obyvatel, které nemají ČOV).

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Obchodně-investiční příležitosti v oblasti zdravotnictví a kvality života v Turecku jsou tak díky dynamickému demografickému vývoji, převažující mladé populaci, zanedbatelného úbytku produktivní části

populace (de facto nejnižšího ze zemí OECD), soustředěny především do těchto sub segmentů. V r. 2012 turecký trh s farmaceutickými produkty dosáhl hodnoty 5,58 mld. EUR (v r. 2011: 5,88 mld. EUR), což zařadilo Turecko na šesté místo v Evropě (za SRN, Francií, UK, Itálií a Španělskem) a 14. místo v celosvětových statistikách. Generika v tomto segmentu pak tvořila 52 % v objemovém vyjádření a 37,7 % v tržbách. V r. 2012 bylo na trhu 8 200 farmaceutických položek/produktů, z nichž 5 544 bylo na předpis. Výdaje na pořízení farmaceutik per capita v r. 2012 dosáhla hodnoty 106,1 USD (v r. 2011: 123 USD). V r. 2012 exportní výkony farmaceutického sektoru sice vzrostly meziročně o 26,3 % a dosáhly hodnoty 515 mil. EUR, zatímco import farmaceutických produktů dosáhl hodnoty 3,1 mld. EUR. Z uvedeného je patrná jasná importní závislost tureckého ekonomiky v tomto sektoru, jakož i trvalá záporná bilance. Objem tureckého trhu v tomto segmentu celkem dosáhl v r. 2011 hodnoty 1,75 mld. EUR, v r. 2012 pak 1,81 mld. EUR a patří mezi třicátku největších světových trhů. K výraznému oživení tohoto odvětví přispěly reformy ve zdravotním systému (vládní program transformace zdravotnictví 2003–2013), v jejichž důsledku se zvýšil počet nemocnic o 4,7 % v letech 2002–2013. Mimořádný boom zažívá soukromé zdravotnictví. Předpokládá se, že i v příštích letech bude domácí ekonomika expandovat, porostou příjmy domácností, které budou formovat větší poptávku po zdravotnických službách a produktech. Vládní strategie 2013–2018 si klade za cíl ve střednědobém výhledu pozvednout zdravotní péči v zemi na světovou úroveň. Tento vládní dokument vytváří výhodné investiční podmínky pro realizaci velkých projektů (nemocnice, zdravotnická zařízení, farmaceutická centra, apod.). Byť je zde vybrán jeden kontraktor (na bázi EPC), tento v rámci subdodávek nakupuje např. nemocniční lůžka, stomatologická a gynekologická křesla či jiné vybavení nemocnic. Šance uspět je především v soukromých nemocnicích. Bez povšimnutí by neměl být ani rozvoj estetické medicíny.

► **Zemědělský a potravinářský průmysl**

Přibližně třetina celého území státu je zemědělsky obdělávána a využívána. Turecko je soběstačné ve všech základních zemědělských produktech (obiloviny, ovoce, zelenina, cukrová řepa, olejniny), část produkce se vyváží. Významný je chov drůbeže, ovcí, koz a hovězího dobytka. Živočišná výroba se zaměřuje hlavně na kozy a ovce. Exportní příležitosti, při správné akvizici, představují potravinářské technologie v oblasti zařízení pro mlékárny, pekárny a jatka, konzervárny, mražené potraviny a „ready-to-eat meals“. Turecko je potravinářským gigantem. Ve většině produktů je samostatné. Na potravinářském trhu chybí výrobky pro bezlepkovou dietu (nejsou běžně dostupné, jak je tomu v Evropě). Dále tu dochází k růstu trhu tzv. zdravých potravin.

► **Železniční doprava**

Turecko plánuje v dlouhodobém měřítku rozvoj železniční, silniční, letecké i lodní dopravy. Perspektivní je zejména export kolejových vozidel, z tohoto segmentu pak nákladní vagóny, tramvaje, EMU, LRT soupravy, kde Turecko stále ještě nesaturovalo stávající poptávku. Pro české podnikatelské subjekty je atraktivita domácího trhu determinována vládním záměrem investovat do železničních tratí 23,5 mld. USD do roku 2023. Turecko jen v letošním roce hodlá investovat do dopravních projektů cca 6 mld. TRY (cca 2 mld. EUR), přičemž více jak polovina (3,5 mld. TRY) má být proinvestována prostřednictvím Tureckých státních železnic TCDD. V hledáčku českých exportérů by měly být také projekty spojené s elektrifikací železničních koridorů, výstavbou kolejové infrastruktury, signalizací a bezpečnostních systémů. Současná železniční síť v Turecku čítá na 12 466 km, z toho je (k červnu 2014) pod signalizačním a zabezpečovacím zařízením pouze 3 128 km tratí a elektrifikováno je jen 2 451 km tratí. Do roku 2023 by měla

celá železniční infrastruktura dosáhnout na 25,5 tis. km. Významné příležitosti rovněž generují municipální městské projekty. Například Istanbul soustřeďuje pozornost ve své městské dopravní koncepci hlavně na lehké kolejové systémy. V této oblasti připravuje několik tendrů. Ve snaze snížit enormní výdaje za PHM u městských autobusů, usiluje město o přestavbu městských autobusů, využívající dieselové agregáty na CNG. Na tento záměr automaticky navazuje potřeba výstavby CNG plnicích stanic. V úvahu přicházejí i subdodávky pro turecké výrobce kolejových vozidel.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Energetický průmysl	HS 8402 – Generátory pro výrobu vodní páry apod.
	HS 8403 – Kotle k ústřednímu vytápění, jiné
	HS 8404 – Přístroje pro kotle, generátory ústřed. topení
	HS 8406 – Turbíny na páru vodní nebo jinou
	HS 8410 – Turbíny, kola vodní, regulátory
	HS 8504 – Transformátory, el. měniče, statické induktory
Železniční doprava	HS 7302 – Materiál pro stavbu tratí železnič., tramvaj.
	HS 8530 – Přístroje elektrické pro řízení dopravy
	HS 8603 – Železniční nebo tramvajové vozy s vlastním pohonem
	HS 8606 – Žel. nebo tram. nákl. vozy a vagony, bez vlastního pohonu:
Důlní, těžební a ropný průmysl	HS 4010 – Pásky dopravníků, řemeny hnací, z kaučuku vulkan.
	HS 8414 – Čerpadla, vývěvy, vzduchové kompresory aj.
	HS 8428 – Zařízení ost. zdvihací, nakládací, manipulační
	HS 8429 – Buldozery, srovnávače, rypadla apod. s pohonem
	HS 8430 – Stroje ost. srovnávací ap., pluhy, frézy sněžné
	HS 8474 – Stroje k třídění prosévání ap. zemin kamenů aj.
Strojírenský průmysl	HS 8419 – Stroje ke zpracování materiálů změnou teplot
	HS 8458 – Soustruhy pro obrábění kovů
	HS 8459 – Stroje obráběcí pro vrtání, frézování, řezání apod.
	HS 8460 – Stroje obráběcí pro broušení, lapování, leštění ap.
	HS 8462 – Stroje tvářecí k opracování kovů, buchary apod.
HS 8466 – Části a součásti strojů obráběcích, tvářecích	
Automobilová doprava	HS 4011 – Pneumatiky nové z pryže
	HS 8703 – Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob
	HS 8704 – Motorová vozidla pro přepravu nákladu
	HS 8707 – Karosérie motor. vozidel, traktorů, vč. kabin
	HS 8708 – Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705
	HS 8716 – Přívěsy a návěsy, ost. vozidla bez mech. pohonu vč. částí

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Vodohospodářství, odpadní průmysl	HS 8414 - Čerpadla, vývěvy, vzduchové kompresory aj.
	HS 8421 - Odstředivky, přístroje k filtrování, čištění
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 8421 - Odstředivky, přístroje k filtrování, čištění
	HS 8422 - Myčky, stroje k čištění, plnění ap., lahví aj.
	HS 8438 - Stroje pro prům. přípravu a výrobu potravin aj.
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 3006 - Zboží farmaceutické jiné
	HS 3004 - Léky odměřené, kromě krve, antisér apod., vaty aj.
	HS 9018 - Nástroje lékařské chirurgické, zubolékařské aj
	HS 9019 - Přístr. pro mechanoterapii, masážní, dýchací aj.
Obranný průmysl	HS 9402 - Nábytek lékařský, chirurg. ap., pro holičství aj.
	HS 8710 - Tanky aj. bojová obrněná vozidla i se zbraněmi
	HS 9303 - Zbraně střelné, zařiz. využívající výbuchu ost.
	HS 9305 - Části příslušenství zbraní, revolverů, pistolí
	HS 9306 - Bomby, granáty, miny, náboje ap., střelivo ostatní

Turkmenistán

V letech 2001–2008 rostla ekonomika v průměru 15,1 % ročně, v roce 2009 pak došlo ke zpomalení růstu ekonomiky (6,1 %). V dalších letech opět ekonomika zrychlila. V roce 2012 se jednalo o 11,1 %. Podobné hodnoty se očekávají i v budoucnosti. Míra inflace se v posledních letech ustálila na 5 % (v minulosti vykazovala poměrně výkyvy). Dle odhadů v zemi žije přes 5,5 mil. obyvatel a HDP na obyvatele v jednotlivých letech významně roste. Nezaměstnanost v posledních letech mírně klesla a v roce 2013 činila 10,6 %. Běžný účet je vyrovnaný.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	14,7	11,1	10,2	10,1	11,5	9,9
HDP/obyv. (USD)	5 290	6 263	7 157	8 203	9 211	10 457
Míra inflace (%)	5,3	5,3	6,8	5,0	5,5	5,0
Nezaměstnanost (%)	10,9	10,8	10,6	–	–	–
Bilance běžného účtu (mld. USD)	0,6	0,0	-1,2	-0,9	-0,2	1,6
Populace (mil.)	5,5	5,6	5,7	5,8	5,9	6,0
Konkurenceschopnost	–	–	–	–		
Exportní riziko OECD			6/7	6/7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, SB, WEF

- ▶ V současné době EU se zemí nejedná o žádných obchodních dohodách.
- ▶ Exportní riziko podle OECD je 6/7.

Vývoz ČR do Turkmenistánu 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
7308	Konstrukce, části , desky, tyče aj. ze železa n. oceli	55 799	10,0	–	–
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	52 008	9,3	49 928	4,2
3305	Přípravky na vlasy	47 186	8,4	46 385	1,7
8537	Rozvaděče, panely, rozvodné stoly aj., ovládací	38 209	6,8	7	545 742,9
8212	Břitvy, strojky, čepelky holicí	29 196	5,2	22 080	32,2
9020	Přístroje dýchací ostatní, masky plynové	28 042	5,0	107	26 107,5
1107	Slad, i pražený	25 919	4,6	17 025	52,2
9024	Přístroje pro zkoušení tvrdosti aj. vlastností	24 729	4,4	–	–
3004	Léky odměřené, kromě krve, antisér apod., vaty aj.	20 165	3,6	10 773	87,2
9405	Svítlidla, reklamy, ukazatele apod. světelné	17 720	3,2	10 989	61,3
Celkem TOP 10		338 973	60,5	157 294	115,5
Celkem vývoz		560 676		462 819	21,1

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Turkmenistánu 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
6302	Prádlo ložní, stolní, toaletní, kuchyňské	9 695	57,3	1 518	538,7
5205	Příze bavlněná nad 85%, neupravená pro prodej	3 354	19,8	30 742	-89,1
5201	Bavlna nemykaná, nečesaná	2 124	12,5	3 016	-29,6
6203	Obleky, kalhoty, komplety ap. pánské i chlapec.	1 197	7,1	841	42,3
8537	Rozvaděče, panely, rozvodné stoly aj., ovládací	358	2,1	–	–
8413	Čerpadla i se zař. měřícím, zdviže na kapaliny	74	0,4	–	–
6105	Košile pánské, chlapecké pletené háčkované	67	0,4	–	–
6204	Kostýmy, šaty, sukně, kalhoty ap., dámské a dívčí	52	0,3	800	-93,5
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	10	0,1	3	233,3
8473	Části strojů psacích, počítačích, pro aut. zprac. dat	3	0,0	7	-57,1
Celkem TOP12		16 934	100	36 927	-54,1
Celkem dovoz		16 934		38 611	-56,1

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Dopravní průmysl

Turkmenistán se stále více stává významnou tranzitní zemí v mezinárodní dopravě. Jde především o severo-jihní dopravní koridor umožňující přístup z Kazachstánu přes území Turkmenistánu do Iránu. Významnou roli hraje výstavba intermodálních logistických center, a to zejména v návaznosti na budování přístavů na pobřeží Kaspického moře, přičemž za v současné době nejvýznamnější projekt je považována výstavba Turkmenbashi International Sea Port a s tím spojeného rozšiřování námořní a říční obchodní flotily Turkmenistánu. Modernizace veřejné dopravy ve městech formou zavádění telematických systémů řízení.

► Důlní, těžební a ropný průmysl

Turkmenistánu patří jedny z největších zásob zemního plynu ve světě. Výstavba a modernizace systému těžby a tranzitu této suroviny vytváří možnosti pro zahraniční dodavatele potřebných technologií.

► Energetický průmysl

Turkmenistán ročně vyváží 3 mld. Kwh elektrické energie do sousedních zemí, zejména pak do Iránu. Kromě výstavby a modernizace elektráren s paroplynovým cyklem je na pořadu dne zejména výstavba a modernizace vysokonapěťových přenosových sítí.

► Textilní a obuvnický průmysl

Turkmenistán je jedním z největších světových vývozců bavlny. Je kladen důraz na modernizaci a zvýšení kapacity zpracování bavlny, výroby bavlněné příze, látek a textilních výrobků.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Dopravní průmysl	HS 8471 – Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.
	HS 8517 – Přístroje telefon., ost. příst. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.
	HS 8528 – Monitory, projektory bez TV; přijímače televizní
	HS 8529 – Části příst. vysílacích, přijímacích, televizí
	HS 8530 – Přístroje elektrické pro řízení dopravy
	HS 8531 – Elektrické akustické nebo vizuální signalizační přístroje
Železniční doprava	HS 8608 – Materiál kolejový svrškový, bezp. a sign. dopravní zařízení
Automobilová doprava	HS 8702 – Motorová vozidla pro veřejnou osobní dopravu
	HS 8704 – Motorová vozidla pro přepravu nákladu

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Důlní, těžební a ropný průmysl	HS 7304 - Trouby, duté profily ap., bezešvé, ze železa, oceli
	HS 7305 - Trouby a trubky ze železa a oceli, nad 406, 4 mm
	HS 7306 - Trouby, profily ap. duté, jiné, ze železa n. oceli
	HS 7307 - Příslušenství pro trouby, trubky ze železa n. ocel.
	HS 7311 - Nádoby tlakové pro plyn, ze železa n. oceli
	HS 8414 - Čerpadla, vývěvy, vzduchové kompresory aj.
	HS 8481 - Kohouty, ventily aj. pro potrubí, kotle, vany aj
Textilní a obuvnický průmysl	HS 8444 - Stroje k tvarování, stříhání ap., mat. textilních
	HS 8445 - Stroje pro přípravu vláken, spřádání aj. přízí
	HS 8452 - Stroje šicí, nábytek, kryty, jehly aj. k strojům
Energetický průmysl	HS 8402 - Generátory pro výrobu vodní páry apod.
	HS 8406 - Turbíny na páru vodní nebo jinou
	HS 8535 - Zařízení el. k ochraně, spínání el. obvodů, > 1000 V
	HS 8536 - Zař. el. k ochraně, spínání el. obvodů, < 1000V; konekt. pro opt. vlákna
	HS 8537 - Rozvaděče, panely, rozvodné stoly aj., ovládací
	HS 8538 - Části přístr. k ochraně ap. obvodů, rozvaděčů aj.
	HS 8544 - Dráty, kabely, vodiče elektr. ost., izolované, aj.

Uzbekistán

Dle dostupných údajů lze v Uzbekistánu sledovat v poslední dekádě stabilní ekonomický růst (meziroční růst HDP byl 7–9 %), v roce 2012 dosáhl růst HDP hodnoty 8,2 %. V budoucnosti se však očekává zpomalení růstu. Míra inflace dosáhla v Uzbekistánu v roce 2012 hodnoty 12,1 % a očekává se její další pokles. V zemi dle odhadů žije kolem 30 mil. obyvatel. V roce 2010 byl HDP na obyvatele 1 367 USD a lze sledovat rostoucí trend. Nezaměstnanost v zemi je kolem 11 %. Běžný účet je mírně v přebytku.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	8,3	8,2	8,0	7,0	6,5	6,0
HDP/obyv. (USD)	1 561	1 721	1 878	2 061	2 192	2 379
Míra inflace (%)	12,8	12,1	11,2	10,0	11,2	11,0
Nezaměstnanost (%)	11,0	10,9	10,7	–	–	–
Bilance běžného účtu (mld. USD)	2,6	0,6	0,1	0,1	0,3	0,6
Populace (mil.)	29,1	29,7	30,2	30,6	31,0	31,3
Konkurenceschopnost	–	–	–	–		
Exportní riziko OECD			6/7	6/7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, SB, WEF

- ▶ Evropská unie neuzavřela se zemí žádnou obchodní dohodu.
- ▶ Exportní riziko podle OECD je 6/7.

Vývoz ČR do Uzbekistánu 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
4011	Pneumatiky nové z pryže	390 099	24,3	480 954	-18,9
3004	Léky odměřené, kromě krve, antisér apod., vaty aj.	167 068	10,4	204 759	-18,4
8457	Centra obráběcí, stroje obráběcí stavebnicové	127 389	7,9	—	—
3926	Výrobky ostatní z plastů aj. materiálů	102 853	6,4	102 923	-0,1
8535	Zařízení el. k ochraně, spínání el. obvodů, > 1000 V	68 089	4,2	22 664	200,4
8537	Rozvaděče, panely, rozvodné stoly aj., ovládací	54 279	3,4	866	6 167,8
3917	Trouby, trubky, hadice, příslušenství, z plastů	49 168	3,1	38 646	27,2
8439	Stroje pro výrobu buničiny, papíru, kartonu aj	39 058	2,4	593	6 486,5
8443	Stroje, přístr. pro tisk s pomůckami HS 8442 (vč. kopírek, faxů); části	32 418	2,0	2 449	1 223,7
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	30 222	1,9	34 037	-11,2
Celkem TOP 10		1 060 643	66,0	887 891	19,5
Celkem vývoz		1 607 768		1 655 481	-2,9

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Uzbekistánu 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
5208	Tkaniny bavlněné nad 85%, do 200 g.m ²	75 278	53,3	51 384	46,5
5201	Bavlna nemykaná, nečesaná	30 683	21,7	21 599	42,1
5205	Příze bavlněná nad 85%, neupravená pro prodej	17 018	12,1	14 347	18,6
0813	Ovoce sušené, ne ořechy, banány, citrusy, fíky ap.	3 437	2,4	1 616	112,7
6703	Vlasy lidské, vlna ovčí, chlupy zvíř., pro paruky	2 901	2,1	1 505	92,8
5209	Tkaniny bavlněné nad 85%, nad 200 g.m ²	2 421	1,7	3 514	-31,1
0504	Střeva, měchýře, žaludky, celé části, ne z ryb	1 633	1,2	2 430	-32,8
5901	Textilie povrstvené, plátno malířské ztužené	1 541	1,1	—	—
0806	Hrozny vinné čerstvé, sušené	1 184	0,8	1 112	6,5
2833	Sírany kamence, peroxosírany	1 131	0,8	2 235	-49,4
Celkem TOP 10		137 227	97,2	99 742	37,6
Celkem dovoz		141 125		119 366	18,2

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Dopravní průmysl

Rozvoj dopravní infrastruktury a veřejné dopravy Uzbekistánu patří mezi vládní priority. Probíhá modernizace infrastruktury městské hromadné dopravy v Taškentu. Zájem je zejména o zavádění moderních telematických systémů pro řízení veřejné dopravy ve větších městech. Na celostátní úrovni existuje zájem o spolupráci při modernizaci železniční dopravy.

► Důlní, těžební a ropný průmysl

Rostoucí poptávka po zemním plynu vytvářejí perspektivu pro další průzkum a přípravu těžby této důležité energetické suroviny. Značné zásoby hnědého uhlí těžného povrchovou metodou (důl Angren) vytvářejí poptávku po komplexních dodávkách důlních zařízení. Přetrvává také zájem o trouby různé charakteristiky a příslušenství k nim, tlakové nádoby, čerpadla, kohouty atp.

► Energetický průmysl

Hlavním potenciálním partnerem je státní energetická společnost Uzbekenergo. Její současná strategie je zaměřena na zvýšení kapacity výroby elektrické energie o 2300 MWt prostřednictvím 15 projektů modernizace a výstavby energetických bloků tepelných elektráren a 9 projektů zaměřených na zvýšení výrobní kapacity vodních elektráren o 64 MWt. Probíhá výstavba a modernizace energetických přenosových soustav a distribučních sítí, vč. transformátorových stanic, řídicích center atp.

► Textilní a obuvnický průmysl

Pěstování bavlny, výroba bavlněných přízí, látek a textilních výrobků – to vše přináší uzbecké ekonomice značné příjmy z exportu zmíněných druhů zboží. Je proto kladen důraz na další modernizaci a zvýšení kapacity zpracování bavlny, výroby bavlněný příze, látek a textilních výrobků. Uzbecká vláda vyvíjí úsilí pro přilákání co největšího počtu investorů do textilního průmyslu. Jednou z platforem je výstava textilních technologií CAITME pořádaná každoročně v měsíci září.

► Zemědělský a potravinářský průmysl

Rozvoji zemědělské výroby je věnována stále větší pozornost. Je patrná tendence zvyšování produktivity při výrobě základních výstupů živočišné výroby s využitím nových technologií a rovněž formou zlepšování kvality genofondu hovězího dobytka. V rostlinné výrobě vývoj směřuje ke zkvalitňování sběru a zpracování ovoce a zeleniny. Probíhá postupná modernizace potravinářských podniků s cílem zvyšování přidané hodnoty jejich produkce, což je vidět např. ve výrobě masných výrobků, kvalitních ovocných šťáv a džusů z místních surovin, stejně jako piva.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Důlní, těžební a ropný průmysl	HS 7304 - Trouby, duté profily ap., bezešvé, ze železa, oceli
	HS 7305 - Trouby a trubky ze železa a oceli, nad 406, 4 mm
	HS 7306 - Trouby, profily ap. duté, jiné, ze železa n. oceli
	HS 7307 - Příslušenství pro trouby, trubky ze železa n. ocel.
	HS 7311 - Nádoby tlakové pro plyn, ze železa n. oceli
	HS 7314 - Tkaniny, rošty, pletiva z drátu, ze železa n. oceli
	HS 8413 - Čerpadla i se zař. měřícím, zdviže na kapaliny
	HS 8414 - Čerpadla, vývěvy, vzduchové kompresory aj.
	HS 8481 - Kohouty, ventily aj. pro potrubí, kotle, vany aj
Textilní a obuvnický průmysl	HS 8444 - Stroje k tvarování, stříhání ap., mat. textilních
	HS 8445 - Stroje pro přípravu vláken, spřádání aj. přízí
	HS 8452 - Stroje šicí, nábytek, kryty, jehly aj. k strojům
Dopravní průmysl	HS 8517 - Přístroje telefon., ost. přístr. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.
	HS 8529 - Části přístr. vysílacích, přijímacích, televizí
	HS 8530 - Přístroje elektrické pro řízení dopravy
	HS 8608 - Materiál kolejový svrškový, bezp. a sign. dopravní zařízení
Automobilová doprava	HS 8702 - Motorová vozidla pro veřejnou osobní dopravu
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 0102 - Živý hovězí dobytek
	HS 2302 - Otruby, výrobky mlýnské vedlejší, a jiné zbytky
	HS 2304 - Pokrutiny, odpad po extrahování sójového oleje
	HS 8417 - Pece průmyslové, laboratorní, neelektrické
	HS 8434 - Stroje, přístroje dojící, mlékárenské
	HS 8435 - Lisy, drtiče ap., stroje pro výrobu vín, moštů ap.
	HS 8436 - Stroje ost. pro zemědělství, lesnictví ap., lůhně
	HS 8438 - Stroje pro prům. přípravu a výrobu potravin aj.
Energetický průmysl	HS 8514 - Pece elektr. průmyslové n. laboratorní a pod. zařízení
	HS 8402 - Generátory pro výrobu vodní páry apod.
	HS 8406 - Turbíny na páru vodní nebo jinou
	HS 8535 - Zařízení el. k ochraně, spínání el. obvodů, > 1000 V
	HS 8536 - Zař. el. k ochraně, spínání el. obvodů, < 1000V; konekt. pro opt. vlákna
	HS 8537 - Rozvaděče, panely, rozvodné stoly aj., ovládací
	HS 8538 - Části přístr. k ochraně ap. obvodů, rozvaděčů aj.
HS 8544 - Dráty, kabely, vodiče elektr. ost., izolované, aj.	

Vietnam

Vietnam se řadí mezi země, které v poslední dekádě vykazovaly stabilní růst ekonomiky (meziroční růst HDP se pohyboval mezi 5–8 %). V roce 2013 dosáhl ekonomický růst 5,4 % a i nadále se počítá s tímto trendem. Dále lze u Vietnamu pozorovat i postupný pokles míry inflace v posledních letech (v roce 2013 dosáhla hodnoty 6,6 %), který by měl pokračovat i nadále. V zemi žije téměř 90 mil. obyvatel, HDP na obyvatele v roce 2012 činil 1 753 USD, v tomto směru lze sledovat rostoucí trend. Nezaměstnanost se dle odhadů pohybuje kolem 4 %. Běžný účet se dostal v posledních letech do přebytku.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	6,2	5,2	5,4	5,5	5,6	5,7
HDP/obyv. (USD)	1 532	1 753	1 902	2 073	2 233	2 371
Míra inflace (%)	18,7	9,1	6,6	5,2	5,2	4,9
Nezaměstnanost (%)	4,5	4,5	4,4	4,4	4,4	4,4
Bilance běžného účtu (mld. USD)	0,2	9,3	9,5	7,8	7,0	5,7
Populace (mil.)	87,8	88,8	89,7	90,6	91,6	92,5
Konkurenceschopnost	65/142	75/144	70/148	68/144		
Exportní riziko OECD			5/7	5/7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF

- ▶ Evropská unie aktivně jedná s Vietnamem o zóně volného obchodu od roku 2012.
- ▶ Exportní riziko podle OECD je 5/7.

Vývoz ČR do Vietnamu 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8526	Radiolokátory apod., rádiové přístroje pro dálkové řízení	290 852	16,7	1 248 436	-76,7
4104	Kůže vyčíněné dobytka hovězího, koní aj. lichok.	119 446	6,8	8 286	1 341,5
9304	Zbraně ostatní, ne zbraně sečné bodné	108 598	6,2	135 725	-20,0
8517	Přístroje telefon., ost. přístr. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	70 095	4,0	36 424	92,4
8529	Části přístr. vysílacích, přijímacích, televizí	65 399	3,7	88 945	-26,5
9503	Tříkolky, kolob., kočárky pro panenky, panenky, ostatní hračky, modely, puzzle	62 019	3,6	56 752	9,3
8447	Stroje, stavy pletací, stroje na výrobu tylu, ap.	38 118	2,2	—	—
9405	Svítlidla, reklamy, ukazatele apod. světelné	35 620	2,0	11 699	204,5
7013	Sklo stolní domáckenské, kuchyňské aj. zboží	32 478	1,9	44 689	-27,3
3915	Odpady, úlomky a odřezky z plastů	32 061	1,8	379	8 359,4
Celkem TOP 10		854 686	49,0	1 631 335	-47,6
Celkem vývoz		1 744 804		2 512 881	-30,6

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Vietnamu 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8517	Přístroje telefon., ost. přístr. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	3 714 857	31,5	1 321 093	181,2
6403	Obuv se svrškem z usně	859 482	7,3	777 671	10,5
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	702 138	6,0	595 445	17,9
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	542 558	4,6	507 359	6,9
6402	Obuv ostatní z kaučuku, plastů	473 895	4,0	443 232	6,9
6404	Obuv se svrškem z textilních materiálů	463 114	3,9	427 158	8,4
2825	Hydrazin, hydroxylamin, soli, zásady, anorg. apod.	346 674	2,9	298 510	16,1
8443	Stroje, přístr. pro tisk s pomůckami HS 8442 (vč. kopírek, faxů); části	234 417	2,0	168 913	38,8
4202	Kufry, aktovky, brašny, pouzdra, kazety, vaky apod.	224 748	1,9	190 715	17,8
8473	Části strojů psacích, počítačích, pro aut. zprac. dat	205 121	1,7	871	23 450,1
Celkem TOP 10		7 767 004	66,0	4 730 967	64,2
Celkem dovoz		11 776 752		8 164 655	44,2

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Automobilová doprava

Pro období 2011–15 Ministerstvo dopravy Vietnamu schválilo projekty pro jednotlivé segmenty dopravy v hodnotě 40 mld. USD. Vietnamská velká města mají nedostatečně řešenu otázku veřejné dopravy, proto se potýkají s dopravními zácpami. Příležitost pro české dodavatele tramvají, metra, autobusů či trolejbusů. Velké příležitosti nabízí projekt výstavby metra v Ho Či Minově Městě. Projekt zahrnuje výstavbu sedmi podzemních linek s celkovou délkou 107 km do roku 2020. Celkový rozpočet projektu je odhadován na 6 mld. USD. Výstavba jednotlivých linek bude financována separátně především prostřednictvím úvěrů poskytnutých v rámci oficiální rozvojové pomoci. V plánu jsou další linky metra.

► Důlní, těžební a ropný průmysl

Vietnam má velké zásoby uhlí, vápence, železné rudy, bauxitu, sklářských písků a dalších nerostů. Zejména dodávka těžební techniky pro uhlí nebo vápence má velkou perspektivu vývozu. Zájem je o stroje pro těžbu uhlí.

► Elektrotechnika

Vietnam v souvislosti s plánovaným hospodářským růstem rozvíjí i progresivní obory, jako je elektrotechnický průmysl. Proto existuje poptávka po pecích na výrobu křemíkových materiálů; roste požadavek i na další vyspělé technologie ve výzkumu a vývoji a stát přijal opatření k jejich dovozu za zvýhodněných podmínek. Význam vývozu tohoto oboru souvisí zejména s aktivitami nadnárodních společností, které působí v obou zemích a realizují dodávky uzlů, dílů mezi svými výrobny v ČR a Vietnamu

► Energetický průmysl

Vietnam plánuje celé spektrum energetických celků – vodní, tepelné, jaderné elektrárny a elektrárny využívající obnovitelné zdroje (vítr, biomasa, spalování odpadu a výroba energie): Instalované kapacity v r. 2010 činily 21 000 MW, v r. 2014 je to již 34 000 MW, v r. 2020 to bude 75 000 MW a v r. 2030 dokonce 146 000 MW. Spotřeba energie vzroste z 87 mld. kWh v roce 2010 na 750 mld. kWh v r. 2030. Energetický mix v r. 2010 činil 40 % vodní elektrárny, 40 % přírodní plyn, 20 % tepelné elektrárny. Mix v r. 2030: 56 % tepelné elektrárny spalující domácí uhlí, 14 % přírodní plyn i LNG, 11 % jaderné elektrárny, 9 % vodní elektrárny, 6 % obnovitelné zdroje jako vítr, solar a 4 % energie se bude dovážet. Do roku 2030 se postaví 13 300 km linek vysokého napětí 500 kV a 26 500 km linek 220 kV. Celkové investice do rozvoje energetiky v období 2011–2030 přesáhnou 120 mld. USD.

► Chemický průmysl

Přestože má Vietnam v provozu 2 rafinerie ropy a další staví, návazná výroba polymerů a dalších chemických výrobků není dostačující a v hojné míře jsou tyto komodity dováženy, mj. i z ČR.

► **Kovozpracovatelský průmysl**

Velmi perspektivní obor, české dodávky v tomto oboru budou součástí dodávek investičních celků. Železo, ocel a výrobky z nich patří k největším dovozním položkám do Vietnamu s objemem 9,5 mld. USD. Otázkou je konkurenceschopnost českých produktů s ohledem na asijské dodavatele.

► **Letecká doprava**

Vietnamská armáda má zájem o letouny L-410, které je možné využít v civilní letecké dopravě při dopravě na blízké ostrovy nebo na provinční letiště, která nemají dostatečně dlouhou ranvej. Zájem je i o ultralighty, které požadují letecké školy a zájem má i privátní sféra. Bohužel soukromé osoby provozovat letadla ještě nemohou. V souvislosti s plánovanou výstavbou nových provinčních letišť je možnost dodávek zařízení pro kontrolu letového provozu, osvětlení ranvejí, simulátorů apod.

► **Nábytkářský průmysl**

S rostoucí životní úrovní obyvatel, roste i poptávka po vybavení domácností – nábytku. Čeští výrobci (především malé a střední podniky) se na vietnamském trhu mohou prosadit i prostřednictvím klastru českých nábytkářů a propojit zde oborová výzkumná pracoviště s výrobní nábytkářskou základnou a zajistit výrobcům přístup k nejnovějším technickým poznatkům a progresivním technologiím.

► **Obranný průmysl**

65 % českého exportu tvořil v r. 2013 speciál (radary, palné zbraně, munice). Kromě uvedených komodit má Vietnam zájem o české trenážery pro pěchotu. České firmy se chtějí účastnit i modernizace ruských tanků, dodávky náhradních dílů pro L 39 pokračují a zvažovány jsou nákupy až 12 letadel L 410 pro vojenské účely. Vietnam současně potřebuje modernizovat starou ruskou techniku (radary, tanky apod.). Vedení vietnamské armády se snaží diverzifikovat dodavatele obranné techniky, což dává příležitost i pro české firmy. Výhodou je i řada vysoce postavených vojenských odborníků, kteří v minulosti studovali v ČR.

► **Sklářský a keramický průmysl**

České sklo má v zemi stále věhlas, dováží se broušené i lisované domácí. Podle statistik za r. 2013 byla tato položka na 6. místě v českém exportu do Vietnamu. Současně s ohledem na místní zdroje nerostných surovin a zejména sklářských písků je evidován zájem o dovoz českých sklářských technologií.

► **Služby**

Ve Vietnamu vzrůstá poptávka po službách českých firem v oblasti IT a software a současně je zájem českých firem o pronikání na místní trh. Konkrétně je zájem o různé aplikace v energetice nebo vojenství. České firmy nabízí software na ochranu dat apod. Technické a inženýrské služby dodávané českými firmami lze očekávat v souvislosti s realizací velkých energetických celků, kdy české firmy nebudou v pozici EPS či dodavatelů technologií, ale budou pomáhat vietnamským partnerům v rámci technické a inženýrské pomoci.

► **Stavební průmysl**

Perspektivní obor zejména z pohledu velkého přírodního bohatství Vietnamu, kde se nachází uhlí, vápenec, rudy železné a bauxit aj. Další perspektivní položkou jsou jeřáby. Plánuje se výstavba nových mořských přístavů.

► Strojírenský průmysl

Vietnamské státní podniky mají zastaralou strojní základnu a je plánována její obměna. Jako perspektivní se jeví i dodávky do nových, privátních závodů budovaných vietnamskými podnikateli.

► Textilní a obuvnický průmysl

Vietnam je stále tradiční výrobce textilu a oděvů, které patří mezi nejdůležitější exportní komodity. Tradice dodávek českých textilních strojů stále trvá a je předpoklad dalších vývozu. Přetrvává zájem o přízi a papír.

► Vodohospodářství, odpadní průmysl

V zemi chybí efektivní odpadové hospodářství, je čištěno jen 10 % odpadní vody, 40–70 % populace nemá kanalizaci. Vodohospodářská zařízení jako úpravní pitné vody, čističky odpadních vod, zařízení na odsolování a další úpravu vody atp. Vietnam nedosahuje mezinárodních standardů v oblasti ŽP, vláda přijala koncepční materiály, ale chybí finanční prostředky. Každoroční záplavy zapříčiňují ohromné škody nejen na majetku. Protipovodňové zařízení, zátarasy jsou žádanou položkou ve Vietnamu. Potenciální jsou spalovny městského odpadu.

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Vietnam je trh s obrovským potenciálem pro odbyt farmaceutických výrobků a zdravotnických prostředků a zdravotnické techniky. V zemi existuje nenasycená poptávka u léků (v místě se vyrábí jen 50 % potřeby), navíc výroba vyspělé zdravotnické techniky je jen v začátcích. V r. 2010 počet nemocnic vzrostl na 1 200 ze 190 tis. lůžek. S ohledem na velkou populaci Vietnamu (90 mil.) se jedná o nedostatečné počty, obsazenost lůžek je na 200 %. Výdaje na zdravotnictví rostou. V roce 2002 činily 4,4 % HDP, v roce 2008 již 6,1 % a v roce 2010 dokonce 10 %. Státní výdaje na obyvatele vzrostly z 370 tis. VND (cca 400 Kč) v roce 2007 na 2 mil. VND (2 000 Kč) na obyvatele v současné době. V roce 2012 dosáhl trh s farmaceutickými výrobky objemu 2,2 mld. USD a pro rok 2015 je očekáván nárůst na 5,2 mld. USD s průměrným ročním přírůstkem okolo 19 %. Výroba zdravotnických zařízení a high-tech medicínských řešení není příliš rozvinuta. V roce 2015 se očekává objem místního trhu v oblasti medicínské techniky v objemu 1 mld. USD.

► Zemědělský a potravinářský průmysl

Vietnam ročně dováží mléko a mléčné výrobky za 1 mld. USD. Z mléčných výrobků je perspektiva vývozu syrovátky a dále se objevují poptávky po českém ovoci. Potravinářské výrobky podléhají přísným schvalovacím procesům. ČR je na seznamu schválených zemí k dovozu potravin rostlinného původu, ale každá jednotlivá položka musí projít dodatečným schválením např. Department of Plant Protection. Zemědělství zaměstnává cca 80 % obyvatel, modernizace a mechanizace zemědělství je jednou z priorit země. Je zde poptávka po technologiích pro zpracování cukrové třtiny (mlýnice, energetické jednotky) a chemikáliích pro výrobu cukru. Další perspektivní položkou jsou technologie pro ustájení skotu a prasat nebo zavlažovací systémy. Další významnou dovozní položkou Vietnamu je hnojivo a krmivo pro zvířata. Většinu potravinářských komodit Vietnam vyváží v nezpracované podobě, proto vláda hledá možnosti k produkci potravinářských výrobků s vyšší přidanou hodnotou. V zemi existuje poptávka po konzervárnách, linkách na zpracování masa, ryb a koryšů, je zájem o související balící stroje a v neposlední řadě stále trvá poptávka po pivovarech. V zemi existují stovky malých pivovarů i několik velkých vč. zahraničních investic. Spotřeba piva neustále roste, Vietnam je v růstu spotřeby piva na prvním místě v JV Asii. Existuje již probíhající vývoz českých technologií do Vietnamu, ale lze očekávat nárůst vývozu.

► Zpracovatelský průmysl

Poměrně velké objemy svítidel každoročně vyváží čeští výrobci do Vietnamu; souvisí se stavebním boomem a perspektivou dalšího rozvoje bytové a kancelářské výstavby.

► Železniční doprava

Vietnam potřebuje modernizovat železniční svršky i vozový park (vagony, lokomotivy). Mimo jiné je plánována vysokorychlostní trať z Hanoje do HCMC v délce 1 555 km s rozchodem 1 435 mm. Roste proto poptávka po lokomotivách, kolejových vozech, součástech vozidel nebo po materiálu.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 0401 - Mléko, smetana nezahuštěná, neslazená
	HS 0404 - Syrovátka, výrobky z mléka zahuštěné, slazené
	HS 0511 - Výrobky živočišného původu jen ne z mrtvých zvířat
	HS 1107 - Slad, i pražený
	HS 1210 - Chmelové šišťice, čerstvé nebo sušené, též drcené; lupulin
	HS 2203 - Pivo ze sladu
	HS 3101 - Hnojiva živočišná nebo rostlinná
	HS 4104 - Kůže vyčiněné dobytka hovězího, koní aj. lichok.
	HS 8414 - Čerpadla, vývěvy, vzduchové, kompresory aj.
	HS 8432 - Stroje, nářadí pro zemědělství, lesnictví aj.
	HS 8436 - Stroje ost. pro zemědělství, lesnictví aj., líhně
HS 8438 - Stroje pro prům. přípravu a výrobu potravin aj.	
Důlní, těžební a ropný průmysl	HS 8474 - Stroje k třídění prosévání ap. zemin kamenů aj.
Energetický průmysl	HS 8402 - Generátory pro výrobu vodní páry apod.
	HS 8406 - Turbiny na páru vodní nebo jinou
	HS 8414 - Čerpadla, vývěvy, vzduchové kompresory aj.
	HS 8503 - Části motorů, elektr. generátorů, soustrojí ap.
	HS 8504 - Transformátory, el měniče, statické induktory
	HS 8536 - Zař. el. k ochraně, spínání el. obvodů, < 1000V; konekt. pro opt. vlákna
HS 8544 - Dráty, kabely, vodiče elektr. ost., izolované, aj.	
Letecká doprava	HS 8801 - Balony, vzducholodě, kluzáky, rogalá apod.,
Obranný průmysl	HS 8526 - Radiokátory apod., rádiové přístroje pro dálkové řízení
	HS 8710 - Tanky aj. bojová obrněná vozidla i se zbraněmi
	HS 9302 - Revolvery, pistole, ne jiné střelné zbraně
	HS 9304 - Zbraně ostatní, ne zbraně sečné bodné

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Železniční doprava	HS 8602 – Lokomotivy, lokotraktory ostatní, tendry
	HS 8603 – Železniční nebo tramvajové vozy s vlastním pohonem
	HS 8607 – Části a součásti železničních nebo tramvajových lokomotiv nebo kolejových vozidel
	HS 8608 – Materiál kolejový svrškový, bezp. a sign. dopravní zařízení
Automobilová doprava	HS 8702 – Motorová vozidla pro veřejnou osobní dopravu
Kovozpracovatelský průmysl	HS 7326 – Výrobky ostatní, ze železa n. oceli
Textilní a obuvnický průmysl	HS 5511 – Příze z vláken střížových chem. pro prodej
	HS 8445 – Stroje pro přípravu vláken, spřádání aj. přízí
	HS 8448 – Zařízení přídavná stavů, strojů na spřádání ap.
Sklářský a keramický průmysl	HS 7013 – Sklo stolní domácké, kuchyňské aj. zboží
	HS 7017 – Sklo pro účely zdravot., farmaceut., laboratorní
	HS 8475 – Stroje pro montáž žárovek, elektronek, lamp aj.
Vodohospodářství, odpadní průmysl	HS 8414 – Čerpadla, vývěvy, vzduchové kompresory aj.
Elektrotechnika	HS 8415 – Stroje, přístroje klimatizační
	HS 8514 – Pece elektr. průmyslové n. laboratorní a pod. zařízení
	HS 8517 – Přístroje telefon., ost. příst. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.
	HS 8529 – Části příst. vysílacích, přijímacích, televizí
Stavební průmysl	HS 8431 – Součásti jeřábů, vozíků ap., buldozerů, fréz aj.
Chemický průmysl	HS 3917 – Trouby, trubky, hadice, příslušenství, z plastů
Strojírenský průmysl	HS 8457 – Centra obráběcí, stroje obráběcí stavebnicové
	HS 8458 – Soustruhy pro obrábění kovů
	HS 8459 – Stroje obráběcí pro vrtání, frézování, řezání apod.
	HS 8462 – Stroje tvářecí k opracování kovů, buchary apod.
	HS 8463 – Stroje tvářecí jiné pro opracování kovů apod.
	HS 8465 – Stroje obráběcí na opracování dřeva, korku ap.
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 3004 – Léky odměřené, kromě krve, antisér apod., vaty aj.
	HS 9018 – Nástroje lékařské chirurgické, zubolékařské aj
	HS 9402 – Nábytek lékařský, chirurg. ap., pro holičství aj.
Nábytkářský průmysl	HS 9403 – Nábytek ostatní, části, součásti
Zpracovatelský průmysl	HS 9405 – Svítidla, reklamy, ukazatele apod. světelné
Služby	CPA 62 – Služby v oblasti programování a poradenství a související služby
Služby	CPA 63 – Informační služby
	CPA 71 – Architektonické a inženýrské služby; technické zkoušky a analýzy

Přehled oborových
příležitostí

AUSTRÁLIE A OCEÁNIE

Austrálie

V poslední dekádě hodnoty hospodářského růstu Austrálie fluktovaly v rozmezí od 2 % do 4,5 % a pod toto rozmezí ekonomika země spadla v roce 2009 s růstem HDP 1,5 %. V roce 2013 dosahovala Austrálie hospodářského růstu 2,3 % a podle odhadů Mezinárodního měnového fondu se v následujících letech přiblíží 3 %. Míra inflace v roce 2013 byla 2,5 %. Celková populace Austrálie v roce 2013 představuje 23,3 mil. obyvatel a očekává se mírný růst. HDP na obyvatele v roce 2013 činil 64 578 USD a nezaměstnanost v zemi byla na hodnotě 5,7 %. Běžný účet země byl v roce 2013 hluboce v mínusu na -49,9 mld. USD.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	2,6	3,6	2,3	2,8	2,9	3,0
HDP/obyv. (USD)	66 534	67 863	64 578	62 822	64 257	65 768
Míra inflace (%)	3,3	1,8	2,5	2,7	2,6	2,5
Nezaměstnanost (%)	5,1	5,2	5,7	6,2	6,1	5,9
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-44,8	-67,8	-49,9	-54,2	-58,3	-51,1
Populace (mil.)	22,5	22,9	23,3	23,6	23,9	24,2
Konkurenceschopnost	20/142	20/144	21/148	22/144		
Exportní riziko OECD			-	-		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MME, OECD, WEF

- ▶ Evropská unie nemá s Austrálií uzavřenou dohodu o volném obchodu a ani o této možnosti neprobíhají žádná jednání.
- ▶ Exportní riziko podle OECD: - .

Vývoz ČR do Austrálie 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	4 640 105	37,8	4 920 064	-5,7
9503	Tříkolky, kolob., kočárky pro panenky, panenky, ostatní hračky, modely, puzzle	2 883 791	23,5	2 263 731	27,4
4407	Dřevo rozřezané, štípané, loupané, i hoblov., apod., > 6 mm	457 538	3,7	441 169	3,7
9012	Mikroskopy jiné než optické difraktografy	197 053	1,6	16 875	1 067,7
8421	Odstředivky, přístroje k filtrování, čištění	188 718	1,5	173 820	8,6
8411	Motory proudové, pohony turbovrtulové a ostatní plynové turbíny	175 792	1,4	4 953	3 449,2
8428	Zařízení ost. zdvihací, nakládací, manipulační	170 710	1,4	97 326	75,4
8517	Přístroje telefon., ost. příst. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	151 924	1,2	111 230	36,6
8429	Buldozery, srovnávače, rypadla apod. s pohonem	151 551	1,2	415 657	-63,5
1905	Zboží pekařské, pečivo, oplatky, rýžový papír apod.	132 804	1,1	184 467	-28,0
Celkem TOP 10		9 149 986	74,5	8 629 292	6,0
Celkem vývoz		12 273 845		13 323 420	-7,9

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Austrálie 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
5101	Vlna, nemykaná, nečesaná	2 037 004	61,2	2 048 903	-0,6
3004	Léky odměřené, kromě krve, antisér apod., vaty aj.	250 064	7,5	440 826	-43,3
7118	Mince	127 952	3,8	86 411	48,1
2204	Víno z čerstvých hroznů, mošt vinný jiný	69 556	2,1	60 450	15,1
8517	Přístroje telefon., ost. příst. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	58 602	1,8	52 079	12,5
9021	Pomůcky příst. ortopedické, pro nedoslýchavé aj.	52 232	1,6	52 963	-1,4
0201	Maso hovězí, čerstvé, chlazené	46 563	1,4	28 128	65,5
9019	Příst. pro mechanoterapii, masážní, dýchací aj.	42 397	1,3	27 757	52,7
8538	Části příst. k ochraně ap. obvodů, rozvaděčů aj.	32 227	1,0	59 609	-45,9
8536	Zařízení el. k ochraně, spínání el. obvodů, < 1000V; konekt. pro opt. vlákna	31 977	1,0	6 897	363,6
Celkem TOP 10		2 748 574	82,6	2 864 023	-4,0
Celkem dovoz		3 326 313		3 380 993	-1,6

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Dopravní průmysl

V celosvětovém měřítku je Austrálie lídrem v nákladní železniční přepravě. Nové technologie jako vlaky bez strojvedoucích, nové druhy oceli pro železnici, vyšší nápravová nosnost nebo zvýšená bezpečnost jsou vítané. V dlouhodobém horizontu se očekává nárůst objemu nákladní železniční dopravy na dvojnásobek do roku 2030 a trojnásobek do roku 2050. Na poli osobní přepravy železnice zaznamenává dynamický růst. Za posledních 8 let počet osobních cest na železnici vzrostl na dvojnásobek a to ze 7,25 mil. na 15,5 mil. vykonaných cest v roce 2012. Ve výhledu dalších 20 let se očekává růst o 40 %. Výsledkem těchto předpokladů je potřeba investic do kolejové dopravy, kde například po dobu dalších 20 let bude nutné každý rok uvést do provozu 300 nových železničních vagonů pro osobní přepravu. Rovněž lehká kolejová doprava v jednotlivých městech a tzv. „High Speed Rail“ spojující hlavní populační centra na východním pobřeží země jsou znovu na pořadu politických jednání. Na queenslandském Gold Coast byla dokončena 13 km dlouhá tramvajová linka v r. 2014. Další australská města jsou v různých stádiích plánování tramvajových linek – v Sydney už bylo vybráno vítězné konsorcium, vypsání tendru se očekává do konce r. 2014 v hlavním městě Canberra, na počátku úvah jsou v Perthu, Sunshine Coast či v Hobartu.

Australský letecký průmysl zaměstnává na 14 tis. lidí v 830 firmách a generuje roční obrát 4 mld. AUD. Čtvrtina produkce jde na vývoz. Firmy se soustředí na poskytování služeb, údržbu, ale i výrobu inovativních produktů jako jsou např. bezpilotní letouny. Austrálie má dobrou výchozí pozici pro vývoz do asijsko-pacifického prostoru, kde má být ve středně dobém horizontu vyšší poptávka po leteckých produktech a službách. V roce 2013 Austrálie dovezla letadla, helikoptéry a náhradní díly do letadel v hodnotě 3,8 mld. AUD (o 11, 3% tj. 382 mil. AUD více než v roce 2012). V roce 2014 byl registrován rekordní počet rekreačních pilotů – téměř 10 000 a 3500 registrovaných ultralehkých letadel. V Austrálii je odhadem 2000 přistávacích ploch pro rekreační létání. Cena letadel se pohybuje od 30–140 tis. AUD.

► Důlní, těžební a ropný průmysl

Jedním z nejdůležitějších, bohatství generujících a exportně nejvýkonnějších odvětví v Austrálii je průmysl těžební, v němž je zaměstnáno téměř 270 000 pracovníků. V roce 2012–13 dle Australské centrální banky kulminoval přítok domácích i zahraničních investic do rozšiřování stávajících kapacit (železná ruda, uhlí) a budování nových (LNG). Banka odhaduje, že investice dosáhly 8 % HDP, v minulosti se pohybovaly okolo 2 % HDP. Základnou těžebního průmyslu je Západní Austrálie (45 % celkového objemu), významná je však též těžba v Queenslandu (23 %) a Novém Jižním Walesu (16 %). Nové doly, zejména na strategické suroviny, se otevírají v Jižní Austrálii a v Severním teritoriu. Významný potenciál do budoucna mají ložiska plynu v uhelných pánvích na severovýchodě země ve státě Queensland. Jedná se o Coal Seam Gas (CSG) a břidličný plyn.

► Kovořávací průmysl

V souvislosti s dopravním průmyslem mají potenciál i různé trouby ze železa a oceli, nádrže, cisterny, kádě.

► Služby

Australské hospodářství disponuje vyspělou strukturou služeb, které se podílí ze 70 % na tvorbě HDP. Čtyři z pěti Australanů pracují ve službách. Celkový australský obchod službami rostl v roce 2013

o 9,1 % a představoval 124,8 mld. AUD. Deficit obchodu službami zaznamenal nárůst o 2,7 mld. AUD na 14,6 mld. AUD oproti roku minulému. Od roku 2008 se meziročně obchod zvyšuje v průměru o 2,7 %. Australský trh s informačními a komunikačními službami představuje 89 mld. AUD. Přibližně 25 000 specializovaných firem zaměstnává 200 tis. osob. Austrálie je jedním z digitálně nejpropojenějších míst na světě. Dovoz ICT služeb v roce 2013 v oblasti data processing byl 98 mil. AUD (pětiletý trend je 15% růst), v oblasti informačních služeb byl 111 mil. AUD (27,6% růst) a např. database services 41 mil. AUD (13,5% růst). Austrálie v roce 2012–13 měla 7,3 mil. domácností s internetovým připojením, což je 83 % populace. Na 22,3 mil. obyvatel připadá 28 mil. mobilních telefonů. 77 % Australanů starších 13 let vlastní smartphone. Používání internetu na smartphonech od roku 2008 do roku 2013 vzrostlo o 510 %. Sociální sítě jsou velmi oblíbené, 62 % australských uživatelů internetu je každý den aktivní na Facebooku. Díky oblíbě a rozsahu mobilního a internetového připojení firmy investují rekordní částky do online reklam, rozvoje e-bankovníctví, e-commerce, m-plateb a aplikací. Australané v roce 2013 v průměru nakupovali měsíčně online 3,8x a platili 218 AUD. Online obchody od roku 2007 rostou jak co do počtu, tak i objemu útraty. Pro spotřebitele je důležitá otázka bezpečnosti plateb a nakládání s osobními údaji. Australská vláda se rozhodla v roce 2009 poskytnout kvalitní internet všem domácnostem i firmám. Plán nazvala National Broadband Network. Celkové náklady na vybudování kvalitního internetového budou 29,5 mld. AUD. Hlavním cílem je podpořit ekonomický růst spojený s e-businessem, digitálním vzděláváním, teleworkingem a výzkumem a vývojem. Do roku 2020 se má Austrálie stát globálním digitálním lídrem.

► Vodohospodářství, odpadní průmysl

Austrálie, která má i přes nedostatek vodních zdrojů v některých částech země rozvinutou vodohospodářskou strukturu, pokračuje v budování zavlažovacích systémů, přehrad, desalinačních zařízení atd. Australský statistický úřad odhaduje, že ve finančním roce 2012–13 bylo v Austrálii celkem vyčerpáno 82 297 Gl vody, o 10% více než v roce 2011–12. 83 % z celkového množství bylo spotřebováno ve vodních elektrárnách. Zbýlých 17 % 14 474 Gl bylo vyčerpáno vodárenskými společnostmi a dále distribuováno.

Celková spotřeba vody domácností a podniků ve finančním roce 2012–2013 byla 19 749 Gl. Průmyslová spotřeba vody vzrostla meziročně o čtvrtinu na 17 898 GL, spotřeba domácností o 8 % na 1 851 Gl. Nejvíce vody (65 %) spotřeboval zemědělský sektor – 12 780 Gl, meziročně o 36 % více. K nejmarkantnějšímu růstu spotřeby vody v zemědělství došlo ve státě Nový Jižní Wales a to o 54 % především kvůli nárůstu pěstování plodin nutných zavlažovat (bavlna a rýže) a chovu skotu. 12 % spotřeby vody spadá do kategorie zavlažovací a kanalizační služby, domácnosti spotřebovaly 9 %, těžební průmysl a strojírenství shodně po 3 %.

Průměrná cena vody byla 0,64AUD/hl, mírný pokles z loňských 0,72 AUD/hl hlavně kvůli poklesu ceny vody pro zemědělce.

95 % distribuované vody pochází z povrchových zdrojů, zatímco podzemní vody se vyčerpalo 552 Gl (meziroční nárůst o 27 %) a vody z desalinačního zařízení pocházelo pouze 135 Gl, o 11 % méně než před rokem.

Hlavními výzvami pro australské vodohospodáře je rostoucí poptávka, klimatické změny (větší sucho v jižních částech) a populační růst. S tím jsou spojené úkoly jako zlepšení účinnosti procesů díky novým technologiím a inovacím, údržba a rozšíření infrastruktury a zajištění bezpečných zdrojů pitné vody.

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Austrálie je 12. největším trhem se zdravotní péčí, výdaje na ni v roce 2012 byly 132 mld. USD, o 5 % více nežli o rok dřív (asi 9,5 % HDP). Odhadovaná hodnota prodeje léčiv v Austrálii byla v roce 2012 13,59 mld. USD,

o 2,4 % více než v r. 2011. Do r. 2050 se počet lidí ve věku 65–84 let zdvojnásobí a ve věku 85 a více se zvýší čtyřikrát. Mezi nejrychleji se rozšiřující chronickou nemoc v zemi se řadí cukrovka, která je diagnostikována u zhruba 100 tisíce nových pacientů ročně. Australané jsou proporcionálně jedním z nejobzornějších národů na světě. Mezi závažná onemocnění se řadí rovněž rakovina kůže a chronická srdeční onemocnění. Kouření je jedním z hlavních důvodů onemocnění a smrti, kterému se dá předejít. Z demografického hlediska má Austrálie stárnoucí populaci, což klade zvýšené nároky na výdaje na zdravotnictví. Za poslední dekádu se rozpočet do zdravotnictví a starobní péče v Austrálii více než zdvojnásobil. Trh zdravotnických technologií v Austrálii je závislý na dovozu, přestože se na trhu vyskytují místní výrobci a dodavatelé.

► Zemědělský a potravinářský průmysl

Mezi nejperspektivnější obory vývozu z ČR se řadí další rozvoj exportu sušenek a cukrovinek, prémiového piva, hotových pokrmů, dětské výživy, biopotravin, minerálních vod, destilátů a další úzce profilované produkce. Podle posledních šetření Australané utrácejí za alkohol více peněz (o 2,8 %), i když vypijí v průměru stejné množství (10 litrů ročně). Australský trh s alkoholem v roce 2013–14 má hodnotu 28,1 mld. AUD, což je necelých 1200 AUD na hlavu. Do pěti let by se v Austrálii měla hodnota trhu s alkoholem zvýšit na 32,3 mld. AUD při přibližně stejné konzumaci na hlavu. Zvýšení hodnoty je dáno změnou preferencí a zvýšenými náklady. Od tradičního australského piva se Australané odklání a dávají přednost malým tzv. boutique značkám. Mladá generace Australanů si čím dál více oblibuje mírně alkoholický cider. Letos se ho prodává za 0,9 mld. AUD a do pěti let se má prodej více než zdvojnásobit. Spotřeba cideru se má do roku 2019 zvyšovat meziročně téměř o 20%.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Železniční doprava	HS 7302 – Materiál pro stavbu tratí železnič., tramvaj.
	HS 8602 – Lokomotivy, lokotraktory ostatní, tendry
	HS 8603 – Železniční nebo tramvajové vozy s vlastním pohonem
	HS 8606 – Žel. nebo tram. nákl. vozy a vagony, bez vlastního pohonu:
	HS 8607 – Části a součásti železničních nebo tramvajových lokomotiv nebo kolejových vozidel
Letecká doprava	HS 8802 – Letadla, vrtulníky, kosmické lodě vč. družic, nosné rakety
	HS 8803 – Části a součásti motor. a bezmotor. prostředků pro létání
	HS 8805 – Katapulty letecké aj. přístr. pro let. výcvik
Dopravní průmysl	HS 8609 – Kontejnery pro jeden nebo více druhů dopravy
Důlní, těžební a ropný průmysl	HS 8413 – Čerpadla i se zař. měřícím, zdviže na kapaliny
	HS 8414 – Čerpadla, vývěvy, vzduchové kompresory aj.
	HS 8419 – Stroje ke zpracování materiálů změnou teplot
	HS 8425 – Kladkostroje, zaříz. zdvihací, výtahy, rumpály ap.
	HS 8428 – Zařízení ost. zdvihací, nakládací, manipulační
	HS 8431 – Součásti jeřábů, vozíků ap., buldozerů, fréz aj.
HS 8474 – Stroje k třídění prosévání ap. zemin kamenů aj.	

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Důlní, těžební a ropný průmysl	HS 8481 – Kohouty, ventily aj. pro potrubí, kotle, vany aj
	HS 8501 – Elektrické motory a generátory
	HS 8544 – Dráty, kabely, vodiče elektr. ost., izolované, aj.
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 7017 – Sklo pro účely zdravot., farmaceut., laboratorní
	HS 9012 – Mikroskopy jiné než optické difraktografy
	HS 9401 – Sedadla, ne lékařská ap., i proměnitelná v lůžka
	HS 9402 – Nábytek lékařský, chirurg. ap., pro holičství aj.
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 1302 – Šťávy, výtažky rostlin, pektiny, slizy a ostatní
	HS 1704 – Cukrovinky bez kakaa (vč. bílé čokolády)
	HS 2201 – Voda, vody minerální, sodovky neslazené, led
	HS 2202 – Voda, vody minerální, sodovky, s příd. cukru či sladidel, ne šťávy
	HS 2203 – Pivo ze sladu
	HS 8432 – Stroje, nářadí pro zemědělství, lesnictví ap.
	HS 8438 – Stroje pro prům. přípravu a výrobu potravin aj.
	HS 8707 – Karosérie motor. vozidel, traktorů, vč. kabin
Vodohospodářství, odpadní průmysl	HS 8708 – Části, součásti a přísluř. motorových vozidel čísel 8701 až 8705
	HS 8414 – Čerpadla, vývěvy, vzduchové kompresory aj.
	HS 8410 – Turbíny, kola vodní, regulátory
	HS 8413 – Čerpadla i se zařízením měřícím
	HS 8481 – Kohouty, ventily aj. pro potrubí, kotle, vany aj
	HS 8484 – Těsnění kovoplastická, soubory, sestavy těsnění
	HS 9025 – Hydrometry ap., teploměry, tlakoměry, žároměry aj.
CPA 71.10 – Architektonické a inženýr. služby; technické zkoušky a analýzy	
Kovozpracovatelský průmysl	HS 7304 – Trouby, duté profily ap., bežešvé, ze železa, oceli
	HS 7309 – Nádrže, cisterny ap., ze železa n. oceli nad 300 l
	HS 7310 – Cisterny, sudy, kádě ap. ze železa n. oceli do 300 l
Služby	CPA 61.10 – Služby související s pevnými telekomunikačními sítěmi
	CPA 61.20 – Služby související s bezdrátovými telekomunikačními sítěmi
	CPA 62.09 – Ostatní služby v oblasti informačních technologií a počítačů

Nový Zéland

V letech 2000–2007 rostla ekonomika v průměru 3,7 % ročně. V dalších dvou letech dosahoval růst HDP záporných hodnot (–0,8 a –1,4 %). Po krizi se jednalo o průměrný růst 2,3 % ročně. V roce 2013 byl růst HDP 2,8 %. V dalším období se očekává zrychlení ekonomiky, které však bude následováno dalším zpomalením. V roce 2013 činila míra inflace 1,1 % (druhá nejnižší hodnota v poslední dekádě) a nadále se očekává růst její hodnoty. V zemi žije 4,5 mil. obyvatel, přičemž v roce 2013 HDP na obyvatele přesáhl 40 500 USD. Nezaměstnanost v roce 2013 klesla na 6,2 %. Běžný účet je v deficitu.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	1,9	2,5	2,8	3,6	2,8	2,5
HDP/obyv. (USD)	36 877	38 376	40 516	44 294	46 204	47 753
Míra inflace (%)	4,0	1,1	1,1	1,6	2,0	2,0
Nezaměstnanost (%)	6,5	6,9	6,2	5,7	5,2	5,2
Bilance běžného účtu (mld. USD)	–4,7	–7,0	–6,1	–8,5	–12,6	–12,8
Populace (mil.)	4,4	4,4	4,5	4,5	4,6	4,6
Konkurenceschopnost	25/142	23/144	18/148	17/144		
Exportní riziko OECD			–	–		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF

- ▶ Evropská unie v současnosti nejedná s Novým Zélandem o žádné preferenční obchodní dohodě.
- ▶ Exportní riziko podle OECD: – .

Vývoz ČR na Nový Zéland 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
9503	Tříkolky, kolob., kočárky pro panenky, panenky, ostatní hračky, modely, puzzle	387 747	25,0	410 841	-5,6
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	356 051	23,0	391 571	-9,1
8536	Zařízení el. k ochraně, spínání el. obvodů, < 1000V; konekt. pro opt. vlákna	47 923	3,1	20 734	131,1
8309	Zátky, kapsle víka plomby aj. z kovů obecných	38 427	2,5	43 405	-11,5
8432	Stroje, nářadí pro zemědělství, lesnictví ap.	33 127	2,1	19 708	68,1
8479	Stroje mechanické s vlastní indiv. funkcí jinde. nev.	29 236	1,9	7 610	284,2
7310	Cisterny, sudy, kádě ap., z železa, oceli, do 300 l	28 117	1,8	—	—
3917	Trouby, trubky, hadice, příslušenství, z plastů	27 756	1,8	17 165	61,7
4011	Pneumatiky nové z pryže	27 646	1,8	20 803	32,9
8443	Stroje, přístr. pro tisk s pomůckami HS 8442 (vč. kopírek, faxů); části	22 900	1,5	19	120 426,3
Celkem TOP 10		998 930	64,4	931 856	7,2
Celkem vývoz		1 550 523		1 300 726	19,2

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Nového Zélandu 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
5101	Vlna, nemykaná, nečesaná	344 436	52,3	269 540	27,8
8433	Stroje, zařízení žací, mláticí, sekačky trávy ap.	78 542	11,9	72 100	8,9
2301	Moučka ap., z masa, drobů, ryb ap., nepoživatelné	44 427	6,7	42 935	3,5
0204	Maso skopové, kozí, čerstvé, chlazené, zmrazené	16 503	2,5	26 840	-38,5
2204	Víno z čerstvých hroznů, mošt vinný jiný	12 970	2,0	14 056	-7,7
0202	Maso hovězí zmrazené	10 489	1,6	1 636	541,1
8541	Diody, tranzistory ap.. zařízení polovodičová aj.	9 621	1,5	6 846	40,5
5105	Vlna, chlupy zvířecí, jemné, hrubé, mykané, česané	8 912	1,4	16 818	-47,0
1209	Semena, plody, výtrusy k výsevu	6 329	1,0	3 617	75,0
8445	Stroje pro přípravu vláken, sprádání aj. přízí	5 707	0,9	3 123	82,7
Celkem TOP 10		537 936	81,6	457 511	17,6
Celkem dovoz		659 129		616 715	6,9

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Stavební průmysl

Po útlumu v době finanční krize prožívá aktuálně novozélandské stavebnictví velký rozvoj, kdy rezidenční výstavba roste meziročně o desítky procent (28,4 % v roce 2013). Tento růst byl navíc umocněn následnou znovuvýstavbou zemětřesením zdevastovaného města Christchurch. V regionu Christchurch v posledním roce rezidenční výstavba rostla téměř o 65 %. Obecným trendem pak je přesun investic do rezidenční výstavby z výstavby nerezidenční. Se stárnoucí populací bude také přibývat malých domácností o jedné osobě. Novozélandčané také investují do prázdninových bytů či domků. V příštích 15 letech se počítá s investicemi do výstavby Christchurch a Aucklandu za 1,2 bil. CZK. Jedná se o projekty např. nové silnice, železnice, letiště v Aucklandu nebo stadion a další sportovní zařízení v Christchurch a regionu Canterbury.

► Zábava a volný čas

Průměrná porodnost na Novém Zélandu je 2,05. V průměru se ročně narodí na 60 tis. dětí. Několik let se úspěšně dováží z ČR stavebnice ve velkých objemech. Sportovní potřeby pro novozélandský trh znamenají jak dodávky novozélandským koncovým zákazníkům, tak do rozvíjejícího se turistického ruchu. Nový Zéland navštívilo v roce 2013 2,7 mil. turistů. Nový Zéland je rájem venkovních aktivit. Nejpočetnější skupinou turistů jsou mladí lidé ve věku 25–34 let. Na půl milionu turistů podnikne alespoň jednou za svůj pobyt nějaký sport (adventure), 300 tis. dokonce extrémní sport. Čtvrtina turistů provozuje pěší turistiku (min.1/2 hod. chůze v přírodě). Segment mladých zejména pak Australanů, Američanů a Evropanů jezdí na Nový Zéland na lyže, snowboard, sáňky, bungee jumping, rafting, skydiving, kajak, na ledovce a na trek. Většina turistů využívá jízdy na člunech popř. rybaří. Velké popularitě se těší i cyklistika a létání. Dobrodružná turistika je velmi rozvíjena a podporována marketingově.

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Důležitým trendem je stárnutí populace a prodloužování délky života. V roce 2025 by měl Nový Zéland dosáhnout pětimilionové populace. V roce 2011 byla věková struktura následující: 0–14 let 20 %, 15–64 let 66 % a 65+ 14 %, v roce 2061 by měla vypadat takto: 0–14let 16 %, 15–64 let 58 % a 65+ 26 %. Dalším rysem populace věkové kategorie 15–39 je výrazný postupný úbytek „evropského“ etnika na úkor maorského, asijského a pacifického.

► Zemědělský a potravinářský průmysl

Největším bohatstvím Nového Zélandu je úrodná zemědělská půda a celoročně mírné podnebí vhodné pro pastevectví. Zemědělství si zachovává významný podíl na HDP (5,1%), zaměstnanosti obyvatel (110 000) a zejména na vývozu (přes 50 % celkové hodnoty). Nový Zéland je významným světovým producentem a vývozcem mléka a mléčných výrobků, hovězího masa, ovoce, jehněčího a vlny. Mléko a mléčné výrobky tvoří 45,1 % celkové zemědělské produkce a jsou také největším vývozním artiklem Nového Zélandu (28,3 % veškerého vývozu) zejména do Číny, Velké Británie a ostatních zemí EU, USA, Japonska, Tchajwanu a Malajsie. Produkce hovězího masa činí téměř 576 tis. tun, přičemž více než polovina z celkové produkce je určena na export do USA. Dalšími významnými odběrateli jsou Japonsko, Tchajwan a Kanada. V roce 2013 export mléčných produktů dosáhl hodnoty 13,6 mld. NZD

a export masa a masných výrobků měl hodnotu 5,3 mld. NZD. Dalším důležitým sektorem je sadařství (kiwi, jablka) a vinařství, rybolov a lesnictví. Nový Zéland chce vyvážet více zpracovaných výrobků s přidanou hodnotou. Potenciál má proto vývoz českých zemědělských strojů, traktorů a linek do zpracovatelského průmyslu.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 8438 – Stroje pro prům. přípravu a výrobu potravin aj.
	HS 8474 – Stroje k třídění prosévání ap. zemin kamenů aj.
	HS 8701 – Traktory
	HS 8707 – Karosérie motor. vozidel, traktorů, vč. kabin
	HS 8708 – Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705
Stavební průmysl	HS 3917 – Trouby, trubky, hadice, příslušenství, z plastů
	HS 3925 – Výrobky stavební z plastů jinde. neuv.
	HS 6905 – Tašky krytinové, nástavce trubkové komínové aj.
	HS 6910 – Výlevky, umyvadla, vany, bidety apod. keramické
	HS 7006 – Sklo lité tažené, plavené, vrtané aj. zpracované
	HS 8414 – Čerpadla, vývěvy, vzduchové kompresory aj.
	HS 8415 – Stroje, přístroje klimatizační
	HS 8428 – Zařízení ost. zdvihací, nakládací, manipulační
	HS 8429 – Buldozery, srovnávače, rypadla apod. s pohonem
	HS 8431 – Součásti jeřábů, vozíků ap., buldozerů, fréz aj.
	HS 8467 – Nářadí ruční pneumatické s motorem, ne elektr.
	HS 8481 – Kohouty, ventily aj. pro potrubí, kotle, vany aj
	HS 8484 – Těsnění kovoplastická, soubory, sestavy těsnění
	HS 8536 – Zař. el. k ochraně, spínání el. obvodů, < 1000V; konekt. pro opt. vlákna
	HS 8537 – Rozvaděče, panely, rozvodné stoly aj., ovládací
	HS 8544 – Dráty, kabely, vodiče elektr. ost., izolované, aj.
HS 8547 – Části izolační pro stroje, el. trubky izolační	
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 3005 – Vata, gáza, obinadla a pod. zboží
	HS 7017 – Sklo pro účely zdravot., farmaceut., laboratorní
	HS 9012 – Mikroskopy jiné než optické difraktografy
	HS 9018 – Nástroje lékařské chirurgické, zubolékařské aj
	HS 9401 – Sedadla, ne lékařská ap., i proměnitelná v lůžka
	HS 9402 – Nábytek lékařský, chirurg. ap., pro holičství aj.
Zábava a volný čas	HS 6602 – Vycházkové a sedací hole, biče, jezdecké bičíky a pod.
	HS 8712 – Jízdní kola a jiná kola bez motoru

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Zábava a volný čas	HS 8801 - Balony, vzducholodě, kluzáky, rogala apod.,
	HS 8803 - Části a součásti motor. a bezmotor. prostředků pro létání
	HS 8902 - Plavidla rybářská vč. zaříz na zpracování produktů rybolovu aj.
	HS 8906 - Lodě čluny ostatní, vč válečných a záchranných
	HS 9005 - Dalekohledy, teleskopy, přístř. astronom. aj. rámy
	HS 9303 - Zbraně střelné, zaříz. využívající výbuchu ost.
	HS 9503 - Tříkolky, kolob., kočárky pro panenky, panenky, ostatní hračky, modely, puzzle
	HS 9504 - Potřeby pro hry společenské a video hry, herní stoly a zařízení
	HS 9506 - Potřeby pro tělocvik, atletiku aj. sporty
	HS 9507 - Rybářské pruty aj. potřeby pro lov na udici
	HS 9617 - Láhve izolační aj., nádoby vakuové, tepelně izol.

Přehled oborových
příležitostí

EVROPA

Albánie

Albánie se řadí mezi země se středním příjmem. V posledních dvou desetiletích udělala obrovský pokrok při vytváření důvěryhodné pluralitní demokracie a tržní ekonomiky. Od nového tisíciletí růst HDP postupně klesal a v roce 2012 dosahoval hodnoty 1,1 %. Přesto byla Albánie před globální finanční krizí jednou z nejrychleji rostoucích ekonomik v Evropě. Míra inflace v roce 2013 byla 1,9 %. Celková populace v zemi zůstává stabilně na 2,8 mil. obyvatel a HDP na jednoho obyvatele se přitom stále zvyšuje. Nezaměstnanost se v roce 2012 pohybovala nad úrovní 13 %. Běžný účet je v mírném deficitu -1,2 mld. USD.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	2,3	1,1	0,4	2,1	3,3	4,2
HDP/obyv. (USD)	4 460	4 321	4 565	4 900	5 261	5 696
Míra inflace (%)	3,4	2,0	1,9	1,8	2,7	3,0
Nezaměstnanost (%)	14,0	13,4	15,6	14,0	13,5	13,5
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-1,7	-1,2	-1,3	-1,5	-1,8	-2,2
Populace (mil.)	2,8	2,8	2,8	2,8	2,8	2,7
Konkurenceschopnost	78/142	89/144	95/148	97/144		
Exportní riziko OECD			6/7	6/7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MME, OECD, WEF

- ▶ Evropská unie má s Albánií uzavřenou preferenční obchodní dohodu.
- ▶ Exportní riziko podle OECD: 6/7.

Vývoz ČR do Albánie 2014 (2013),
hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	179 385	27,3	51 616	247,54
3402	Prostředky povrchově aktivní prací, čisticí aj	73 184	11,2	120 449	-39,24
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	63 436	9,7	57 726	9,89
8410	Turbíny, kola vodní, regulátory	47 168	7,2	—	—
3809	Přípravky k úpravě povrchu, apretování a pod. výr.	34 007	5,2	24 740	37,46
8481	Kohouty, ventily aj. pro potrubí, kotle, vany aj	31 603	4,8	382	8 173,04
6004	Plet., háčk. textilie o š. více než 30 cm, obsahující 5% nebo více elast. příze, jn. 6001	28 433	4,3	24 176	17,61
2402	Doutníky, doutníčky a cigarety z tabáku nebo tabákových náhražek	21 289	3,2	25 060	-15,05
8507	Akumulátory elektrické, vč separátorů	18 722	2,9	23 913	-21,71
6006	Ostatní pletené nebo háčkové textilie	10 614	1,6	8 007	32,56
Celkem TOP 10		507 841	77,4	336 069	51,11
Celkem vývoz		656 191		566 285	15,88

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Albánie 2014 (2013),
hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
6403	Obuv se svrškem z usně	77 924	31,5	43 032	81,1
6107	Spodky, pyžama, župany ap., pánsk., chlapec., pletené	28 031	11,3	29 170	-3,9
6109	Trička, vrchní tílka aj. nátělníky, pletené	27 880	11,3	19 837	40,5
6108	Kombiné, pyžama, kalhotky ap., dáms., dívčí, pletené	18 722	7,6	10 643	75,9
6203	Obleky, kalhoty, komplety ap. pánské i chlapec.	13 158	5,3	7 452	76,6
1211	Rostliny, plody aj. pro parfumerii, lékařství ap.	10 920	4,4	11 630	-6,1
9304	Zbraně ostatní, ne zbraně sečné bodné	8 413	3,4	—	—
0807	Melouny (vč. vodních melounů)	8 243	3,3	10 015	-17,7
7202	Feroslitiny	7 697	3,1	3 918	96,5
3602	Výbušniny připravené, ne práškové výmětné	6 361	2,6	9 816	-35,2
Celkem TOP 10		207 349	83,8	145 513	42,5
Celkem dovoz		247 470		177 915	39,1

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Textilní a obuvnický průmysl

Rozvoj výrobních odvětví je prioritou vládního programu současné vlády. Oděvní a obuvnický průmysl je dynamicky se rozvíjejícím odvětvím albánské ekonomiky a zaměstnává více jak 100 tisíc lidí. Finální produkty jsou významným vývozním artiklem a odvětví se na exportu za rok 2014 podle posledních statistických údajů podílí více než 30 %. V dubnu 2014 vláda speciálně pro toto odvětví odsouhlasila zavedení 42 opatření na zmírnění dopadů fiskálního balíčku platného od 1. ledna 2014, kdy došlo ke skokovému navýšení daní z příjmů právnických osob. Další opatření začnou platit v průběhu prvních měsíců 2015. Cílem těchto opatření je nejen udržet zaměstnanost v tomto odvětví, ale přilákat další zahraniční firmy a investory. První výsledky ukazují, že odvětví nadále udržuje vysokou dynamiku svého rozvoje. ČR je dodavatelem surovin a hlavně polotovarů pro toto odvětví a další jeho rozvoj je příležitostí pro zvýšení objemu dodávek ČR firm.

► Zemědělský a potravinářský průmysl

Prioritou albánské vlády je i zemědělství především z důvodů enormně vysokého počtu praceschopného obyvatelstva působícího v tomto oboru (kolem 45 %). V Albánii působí převážně malé rodinné farmy, kterých je na 350 tisíc. Země má předpoklady pro rozsáhlou produkci biopotraviny převážně v ovocnářském a zelinářském sektoru. V hornatých oblastech Albánie, kterých je více než 75 %, je významná i živočišná výroba. Charakter zemědělské výroby v Albánii bude upřednostňovat spíše malou zemědělskou techniku (Traktory menší výkonové řady, malé zemědělské stroje). Do začátku 90. let minulého století bývalé Československo bylo jedním z největších dodavatelů zemědělských strojů do Albánie. Po změně režimu naše dodávky prakticky ustaly. Další rozvoj zemědělství dává opětovnou šanci dodávkám české zemědělské techniky. Albánie se v červnu 2014 stala kandidátskou zemí pro vstup do EU, a proto bude muset přizpůsobit svou dotační politiku v tomto odvětví zemědělské politice EU, navzdory svým omezeným finančním zdrojům. Dá se předpokládat, že při modernizaci zemědělské výroby (zachování konkurenceschopnosti vůči ČR EU) v rámci dotací vznikne podpora nákupu zemědělské techniky pro farmáře. Po získání plného členství Albánie v EU se pak naše možnosti dodávek zemědělské techniky mohou pro zdejší farmáře značně rozšířit.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Textilní a obuvnický průmysl	HS 5208 - Tkaniny bavlněné nad 85 %, do 200 g/m ² :
	HS 5806 - Stuhý jiné, stuhý bez útku (bolduky)
	HS 6004 - Pletené nebo háčkované textilie o šířce převyšující 30 cm, obsahující 5% hmotnostních nebo více elastomerové příze nebo pryžových nití, jiné než čísla 6001
	HS 6006 - Ostatní pletené nebo háčkované textilie
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 8433 - Stroje, zařízení žací, mlátící, sekačky trávy ap.
	HS 8701 - Traktory

Belgie

Belgie před globální finanční krizí dosahovala růstu HDP nad 2,5 %. Krize ekonomiku Belgie poměrně silně zasáhla. Po krizi sice přišlo oživení ekonomiky s HDP růstem 2,3 % v roce 2010, nicméně v dalších letech došlo opět k poklesu až ke stagnaci 0,2 % růstu HDP v roce 2013. Míra inflace se v roce 2013 držela na hladině 1,2 %. Celková populace země je na 11,2 mil. obyvatel a HDP na jednoho obyvatele v roce 2013 činil 45 538 USD. Nezaměstnanost v zemi v roce 2013 dosahovala hodnoty 8,4 %. Běžný účet Belgie se v roce 2013 blížil - 10 mld. USD.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	1,8	-0,1	0,2	1,0	1,4	1,5
HDP/obyv. (USD)	46 705	43 551	45 538	47 164	47 704	48 991
Míra inflace (%)	3,4	2,6	1,2	0,7	1,0	1,3
Nezaměstnanost (%)	7,3	7,7	8,4	8,5	8,4	8,2
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-5,7	-9,4	-9,6	-7,0	-5,3	-4,0
Populace (mil.)	11,0	11,1	11,2	11,2	11,2	11,3
Konkurenceschopnost	15/142	17/144	17/148	18/144		
Exportní riziko OECD			-	-		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF

- ▶ Belgie je součástí vnitřního trhu Evropské unie.
- ▶ Exportní riziko podle OECD: - .

Vývoz ČR do Belgie 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	15 892 368	18,1	15 110 835	5,2
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	8 552 369	9,7	7 358 364	16,2
8415	Stroje, přístroje klimatizační	5 559 698	6,3	4 278 844	29,9
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	3 317 413	3,8	3 602 062	-7,9
9401	Sedadla, ne lékařská ap., i proměnitelná v lůžka	2 994 487	3,4	3 071 071	-2,5
9619	Hygienické vložky, tampony, dětské pleny a pod. hygien. výrobky	1 305 378	1,5	936 314	39,4
3005	Vata, gáza, obinadla a pod. zboží	1 286 685	1,5	1 282 198	0,3
8537	Rozvaděče, panely, rozvodné stoly aj., ovládací	1 270 359	1,4	1 477 903	-14,0
4011	Pneumatiky nové z pryže	1 264 796	1,4	1 196 772	5,7
8212	Břítvy, strojky, čepelky holicí	1 260 165	1,4	1 011 595	24,6
Celkem TOP 10		42 703 718	48,6	39 325 958	8,6
Celkem vývoz		87 865 512		80 192 839	9,6

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Belgie 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
3004	Léky odměřené, kromě krve, antisér apod., vaty aj.	3 412 841	6,2	1 997 778	70,8
8701	Traktory	2 940 314	5,3	1 999 077	47,1
3002	Krev lidská, živočišná, antiséra, látky očkovací	1 988 494	3,6	1 768 228	12,5
3902	Polymery propylenu olefinů, v primár. formách	1 741 833	3,2	1 548 170	12,5
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	1 497 498	2,7	1 282 290	16,8
3901	Polymery ethylenu v primárních formách	1 356 343	2,5	1 071 534	26,6
0203	Maso vepřové, čerstvé, chlazené nebo zmrazené	1 254 016	2,3	1 311 020	-4,3
3917	Trouby, trubky, hadice, příslušenství, z plastů	918 472	1,7	967 264	-5,0
7210	Výr. z železa, oceli, nad 600mm, plátované, pokov.	915 267	1,7	641 908	42,6
3920	Desky, fólie, filmy apod. z plastů, nekomb. s jinými materiály	910 058	1,7	718 141	26,7
Celkem TOP 10		16 935 136	30,8	13 305 410	27,3
Celkem dovoz		54 995 740		48 013 405	14,5

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Energetický průmysl

Budování nových zdrojů znamená potřebu zvýšení dovozů některých zařízení pro větrné a plynové elektrárny, z důvodu odstavení závodů dvou jaderných elektráren. Pro české firmy to může znamenat určitou příležitost pro iniciativní nabídky.

► Chemický průmysl

Chemický průmysl patří k tradičním belgickým odvětvím. Z hlediska českých kompetencí a poptávky na místním trhu se může jednat především o deriváty uhlovodíků nebo také dřevěnou buničinu pro chemický průmysl.

► Kovořávací průmysl

V kovořávacím průmyslu je zaznamenán zájem především o inovační výrobky v oblasti kamen a kotlů.

► Nábytkářský průmysl

Poptávka souvisí s ekonomickou prosperitou, proto lze s očekávaným oživením předpokládat zvýšení odbytu nábytku. V roce 2013 investoval belgický nábytkářský průmysl dle předběžných odhadů 81,4 mil. EUR (o 14 % méně než v roce 2012). Pro rok 2014 jsou však data více optimistická – (viz položka 9403). Poptávka především po vybavení interiérů, subdodávky různých typů nábytku.

► Strojírenský průmysl

Potenciál odbytu zdvihacích zařízení v Belgii existuje vzhledem k významnému postavení stavebnictví a dopravy v ekonomice – zejména, pokud by nastalo výraznější oživení ekonomiky, lze očekávat nárůst poptávky. Obráběcí a tvářecí stroje jsou tradiční obor českého exportu, existuje potenciál např. pro uplatnění v železniční dopravě – úprava kolejnic, rezné nástroje, speciální obráběcí stroje.

► Zábava a volný čas

Sportovní nářadí, jízdní kola ad. – desetimilionový trh, obyvatelstvo s relativně moderním přístupem k životu, vysoká životní úroveň nabízí značný potenciál uplatnění kvalitních a špičkových sportovních nářadí, vč. jízdních kol.

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Zdravotnická zařízení, zdravotnický materiál, včetně prostředků ochrany při práci – obecně perspektivní obor s ohledem na stoupající nároky na kvalitu zdravotnických služeb a zejména stárnutí populace, prodloužení věku a potřeby zabezpečit komfort pro starší ročníky. Za příležitosti pro české firmy lze předpokládat zařízení pro starší populaci, zařízení na ochranu proti nakažlivým chorobám – ebola apod.

► Zemědělský a potravinářský průmysl

Belgický potravinářský průmysl vzrostl v minulém roce o 1,5 %. Potravinářský průmysl se tak stává důležitým sektorem ekonomiky. Obrat belgické průmyslové výroby jako celku klesl v roce 2013 o 3,3 %. Potravinářský

průmysl však zaznamenal pozitivní trend a stává se největším oborem v zemi. Dle výroční zprávy sektorové organizace Fevia představují potravinářské firmy celých 27 % průmyslových podniků Belgie. Export vzrostl o 2 %. Největší kategorií potravinářského průmyslu je segment nápojů a mléčných výrobků. Belgický potravinářský průmysl zaznamenal v roce 2013 obrat 48,2 mld. EUR, nicméně počítal s vyšším obratem ve výši 48,8 mld. EUR. Výzvou pro české exportéry jsou vysoké mzdové náklady a vysoké náklady na energie v Belgii, což může skýtat pro český export značnou konkurenční výhodu. Minulý rok zaznamenal sektor také menší objem investic (-10 %). Fevia proto požaduje po nové vládě podpůrná opatření - (viz. mj. položka 2201).

► Železniční doprava

Jde o budování, modernizaci a opravy tratí, kde Belgie investuje velké prostředky a značnou část materiálů a zařízení dováží - (viz položka 7302). Oblastí, kterou je třeba dále sledovat, jsou kolejová vozidla, vč. tramvají. Belgie dováží za 918 mil. EUR a vyváží za 157 mil. EUR v roce 2013. Potenciál skýtat rozšiřování přístavu v Antverpách a plánovaná výstavba železničního koridoru.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Chemický průmysl	HS 2904 - Sulfo-, nitro-, nitrosoderiváty uhlovodíků
	HS 4702 - Buničina dřevná chemická, pro chem. zpracování
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 2201 - Voda, vody minerální, sodovky neslazené, led
	HS 7010 - Demižony, láhve, baňky, lékovky víčka aj. ze skla
Železniční doprava	HS 7302 - Materiál pro stavbu tratí železnič., tramvaj.
	HS 8603 - Železniční nebo tramvajové vozy s vlastním pohonem
Kovozpracovatelský průmysl	HS 7321 - Kamna, kotle, vařiče aj. plynové ze železa n. oceli
Strojírenský průmysl	HS 8428 - Zařízení ost. zdvihací, nakládací, manipulační
	HS 8457 - Centra obráběcí, stroje obráběcí stavebnicové
	HS 8460 - Stroje obráběcí pro broušení, lapování, leštění ap.
Zábava a volný čas	HS 8712 - Jízdní kola a jiná kola bez motoru
	HS 9506 - Potřeby pro tělocvik, atletiku aj. sporty
	HS 9609 - Tužky, tuhy jiné, pastely, uhle, křídly kreslicí
Energetický průmysl	HS 8467 - Nářadí ruční pneumatické s motorem, ne elektr.
	HS 8501 - Elektrické motory a generátory
	HS 8503 - Části motorů, elektr. generátorů, soustrojí ap.
	HS 8504 - Transformátory, el měniče, statické induktory
Nábytkářský průmysl	HS 9401 - Sedadla, ne lékařská ap., i proměnitelná v lůžka
	HS 9403 - Nábytek ostatní, části, součásti
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 9010 - Přístroje a vybavení pro foto, laboratoře, jinde. neuv.; negatoskopy, promít. plátna
	HS 9033 - Části strojů optických, měřicích, lékař. ap., jinde. neuv.

Bělorusko

V období od roku 2001–2008 HDP Běloruska rostl průměrně o 8,3 % ročně. Tento růst zpomalil v důsledku globální ekonomické krize. V roce 2013 byl zaznamenán růst HDP 0,9 %. Míra inflace v zemi v roce 2013 byla 18,3 % a i přes velký pokles oproti předchozímu roku zůstává vysoká. Populace Běloruska čítá 9,5 mil. obyvatel a HDP na obyvatele představoval 7 577 USD a očekává se další nárůst této hodnoty. Zdroje uvádí nezaměstnanost v zemi okolo 0,5 %. Běžný účet byl v roce 2013 v deficitu -7,3 mld. USD.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	5,5	1,7	0,9	0,9	1,5	2,0
HDP/obyv. (USD)	6 300	6 721	7 577	8 195	8 712	9 379
Míra inflace (%)	53,2	59,2	18,3	18,6	16,9	16,4
Nezaměstnanost (%)	0,7	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-5,1	-1,8	-7,3	-6,6	-6,1	-5,4
Populace (mil.)	9,5	9,5	9,5	9,4	9,4	9,3
Konkurenceschopnost	–	–	–	–		
Exportní riziko OECD			7/7	7/7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF

- ▶ Na konci roku 2009 vypršela bilaterální dohoda Evropské unie a Běloruska o obchodu s textilními výrobky. Vzhledem k vytvoření celní unie Ruska, Kazachstánu a Běloruska, v současné době Bělorusko nevidí možnost rozšíření dohody. Komise přijala nařízení, kterým zavádí unilaterální opatření, která vstoupila v platnost 1. ledna 2011.
- ▶ Exportní riziko podle OECD je 7/7.

Vývoz ČR do Běloruska 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	939 563	10,9	889 474	5,6
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	499 357	5,8	657 076	-24,0
8419	Stroje ke zpracování materiálů změnou teplot	441 414	5,1	251 573	75,5
8517	Přístroje telefon., ost. přístř. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	306 973	3,6	194 351	57,9
8602	Lokomotivy, lokotraktory ostatní, tendry	298 961	3,5	172 603	73,2
8413	Čerpadla i se zař. měřicím, zdviže na kapaliny	286 494	3,3	480 247	-40,3
8530	Přístroje elektrické pro řízení dopravy	284 895	3,3	164 821	72,9
8481	Kohouty, ventily aj. pro potrubí, kotle, vany aj	275 485	3,2	476 691	-42,2
8439	Stroje pro výrobu buničiny, papíru, kartonu aj	204 919	2,4	251 182	-18,4
8414	Čerpadla, vývěvy, vzduchové kompresory aj.	161 067	1,9	105 564	52,6
Celkem TOP 10		3 699 128	43,0	3 643 582	1,5
Celkem vývoz		8 605 687		9 491 305	-9,3

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Běloruska 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
2710	Oleje minerální a z ner. živičných, ne surové	407 905	12,4	59 911	580,9
7312	Lana, kabely, pásy aj., splétané ze železa n. oceli	364 881	11,1	310 857	17,4
4403	Dřevo surové i odkorněné bez dřevní běli, mízy	330 221	10,0	255 870	29,1
7217	Dráty ze železa n. oceli nelegované	287 230	8,7	208 468	37,8
5402	říze z hedvábí syntetického monofil do 67 dtex	249 632	7,6	200 459	24,5
3104	Hnojiva minerální nebo chemická draselná	160 642	4,9	142 550	12,7
7610	Konstrukce hliníkové, části, desky, profily apod.	128 050	3,9	129 827	-1,4
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	126 488	3,8	86 021	47,0
8544	Dráty, kabely, vodiče elektr. ost., izolované, aj.	125 079	3,8	111 471	12,2
6807	Výrobky z asfaltu nebo podobných materiálů	71 696	2,2	39 056	83,6
Celkem TOP 10		2 251 824	68,4	1 544 490	45,8
Celkem dovoz		3 293 081		2 434 064	35,3

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Energetický průmysl

Absence vlastního energetického strojírenství dává prostor českým dodavatelům investičních celků pro energetiku a energetické strojírenství (prioritou je, v souladu s vládní Strategií rozvoje energetického potenciálu Běloruska do roku 2020, navyšování energetického výkonu země – výstavba a modernizace existujících objektů, zejména paroplynových cyklů, parních turbín, tepláren). Modernizace stávajících elektráren představuje reálné šance v oblasti dodávek zařízení pro vodní elektrárny, větrné elektrárny, parní turbíny a projekty spojené s výstavbou elektrického vedení a trafostanic. Stimulem Běloruska je zájem zvýšit svou roli nejen coby tranzitní země, ale prosadit se jako exportér elektrické energie v regionu.

► Strojírenský průmysl

ČR by se primárně měla soustředit na obory, které generují běloruské ekonomice významné valutové příjmy, z tohoto pohledu se jedná o petrochemický průmysl – běloruské státní podniky v oblasti těžby, zpracování surovin (ropa, plyn), distributory ropy a podniky chemického průmyslu. Strojírenská produkce, tzn. dodávky technologických celků a modernizace průmyslových závodů, zde jsou příležitosti pro české dodavatele odůvodněné v řadě případů dlouholetou zkušeností.

► Zemědělský a potravinářský průmysl

V agrárním sektoru se jedná o zaměření na výstavbu, resp. rekonstrukci farem, vepřinů a modernizaci zpracovatelského průmyslu (v mlékárenství, masném průmyslu, cukr, řepka). Zejména chov zvířat (farmy, vepřiny) a následná produkce vepřového masa patří v současnosti mezi priority běloruské vládní politiky v souvislosti s nenaplněností ruského trhu po zavedení sankcí. Chov a zpracování hovězího i vepřového masa má stále značné rezervy – rostoucí spotřeba masných výrobků (zejména do Ruské federace, kam směřuje více jak 90% běloruského vývozu masa a masné produkce) dává předpoklad pro další navyšování, resp. modernizaci stávajících výrobních kapacit (např. porážecí linky). Investice mají směřovat zejména do cechů na výrobu klobás, ale i do skladovacích prostorů, chladicích kompresorových zařízení, čističek odpadních vod apod. Živočišná výroba a na ni navazující zpracovatelský průmysl patří ke stěžejním, perspektivním oborům, které jsou a budou běloruským státem finančně podporovány. V potravinářství se v Bělorusku realizuje oborový Program rozvoje podniků masného průmyslu, který předpokládá vytvoření podmínek potřebných pro výrobu širokého sortimentu produkce, navýšení výroby polotovarů, klobás, výrobků z masa, dětské výživy na bázi masa, které odpovídají požadavkům v zemi dovozu. Vedle toho se podniky zaměřují na budování obchodních značek, zlepšení podmínek uchovávání potravin, využívání moderní obalové techniky a obalových materiálů. To představuje exportní příležitosti pro české dodavatele technologií, strojů, zařízení i polotovarů pro zpracování a výrobu masné produkce.

► Železniční doprava

Městská infrastruktura – nutnost komplexní modernizace sahající od vodovodních a odpadních sítí, až po rozšíření stávající trasy metra v Minsku. Jedná se o skutečnost, že některé části této infrastruktury jsou desítky let zastaralé, příležitosti jsou zejména v oblasti výměn komponentů u odpadních vod – kanalizace, významnou investiční akcí je plánované rozšíření metra v Minsku. V dopravní infrastruktuře,

která souvisí i s běloruským vládním Programem rozvoje logistického systému země, je příležitost v nabídce kolejové techniky (komponentů, tj. podvozky, kola, generátory, sedací soupravy apod.) s tím však, že tyto dodávky mohou mít dočasné trvání a pro udržení se na běloruském trhu, resp. tento dovoz může být z běloruské strany podmíněn alespoň částečnou lokalizací výroby (Bělorusko si navíc začalo postupně vyrábět vlastní podvozky a další komponenty, tudíž prostor pro české dodavatele se v tomto sektoru neustále zužuje).

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Energetický průmysl	HS 8406 - Turbiny na páru vodní nebo jinou
Železniční doprava	HS 8501 - Elektrické motory a generátory
	HS 8607 - Části a součásti železničních nebo tramvajových lokomotiv nebo kolejových vozidel
Strojírenský průmysl	HS 8431 - Součásti jeřábů, vozíků ap., buldozerů, fréz aj.
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 8438 - Stroje pro prům. přípravu a výrobu potravin aj.

Bosna a Hercegovina

Bosna a Hercegovina dosahovala v předkrizovém období stabilního ekonomického růstu nad 5,5 %. Globální finanční krize ale ekonomiku země poměrně výrazně zasáhla a problémy z hlediska růstu HDP přetrvávají do současnosti. Míra inflace v roce 2013 byla na hodnotě -0,1 %. Populaci Bosny a Hercegoviny tvoří 3,9 mil. obyvatel. HDP na obyvatele v roce 2012 činil 4 353 USD a dle odhadů se v tomto ukazateli očekává růst. Země se potýká s vysokou mírou nezaměstnanosti, která v roce 2013 dosáhla hodnoty 27 %. Běžný účet v roce 2012 vykazoval hodnotu -1,6 mld. USD.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	1,0	-1,2	2,1	0,7	3,5	3,7
HDP/obyv. (USD)	4 709	4 353	4 620	4 905	5 300	5 722
Míra inflace (%)	3,7	2,0	-0,1	1,1	1,5	1,8
Nezaměstnanost (%)	27,6	28,0	27,0	25,5	24,5	23,5
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-1,8	-1,6	-1,0	-2,1	-1,9	-1,6
Populace (mil.)	3,9	3,9	3,9	3,9	3,9	3,9
Konkurenceschopnost	100/142	88/144	87/148	–		
Exportní riziko OECD			7/7	7/7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF

- ▶ Evropská unie má s Bosnou a Hercegovinou uzavřenou dohodu o volném obchodu.
- ▶ Exportní riziko podle OECD: 7/7.

Vývoz ČR do Bosny a Hercegoviny 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	471 538	16,3	393 623	19,8
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	171 360	5,9	132 205	29,6
8517	Přístroje telefon., ost. přístř. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	109 117	3,8	136 803	-20,2
7419	Výrobky ostatní z mědi	81 962	2,8	36 180	126,5
5903	Textilie impregnované, povrstvené ap. plasty	78 640	2,7	55 037	42,9
7019	Vlákna skleněná a výrobky z nich	74 183	2,6	3 258	2 176,9
7409	Desky, plechy, pásy měděné o síle nad 0,15 mm	73 989	2,6	82 315	-10,1
3917	Trouby, trubky, hadice, příslušenství, z plastů	73 694	2,5	62 163	18,5
3809	Přípravky k úpravě povrchu, apretování a pod. vyr.	71 766	2,5	51 904	38,3
7216	Úhelníky tvarovky ap. ze železa n. oceli nelegované	67 157	2,3	94 785	-29,1
Celkem TOP 10		1 273 406	44,0	1 048 273	21,5
Celkem vývoz		2 891 689		2 811 646	2,8

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Bosny a Hercegoviny 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
2716	Energie elektrická	668 625	26,8	308 551	116,7
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	286 870	11,5	212 532	35,0
2836	Uhličitany, peroxouhličitany apod	222 551	8,9	176 074	26,4
2601	Železné rudy, koncentráty, kyzové výpražky	193 532	7,8	278 999	-30,6
2706	Dehet černouhelný, hnědouhelný, rašelinový aj.	*	—	*	—
8548	Části elektrických strojů. přístrojů, jinde. neuv. jn	80 538	3,2	69 051	16,6
8421	Odstředivky, přístroje k filtrování, čištění	75 773	3,0	55 763	35,9
6403	Obuv se svrškem z usně	64 142	2,6	51 482	24,6
8480	Rámy, základny, formovací modely pro formy aj.	59 589	2,4	—	—
7601	Hliník surový (nepracovaný)	55 139	2,2	119 890	-54,0
Celkem TOP 10		1 706 759	68,4	1 272 342	34,1
Celkem dovoz		2 495 969		1 982 514	25,9

* Individuální hodnota

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Automobilová doprava

Automobily patří k významným dovozním položkám, tvoří 14 % celkového českého vývozu do Bosny a Hercegoviny. Očekáváme, že poptávka po českých osobních automobilech v následujících letech poroste. Obliba české automobilové značky je velmi silná zejména v Bosně. V Hercegovině začal před dvěma lety působit nový distributor, který intenzivně pracuje na zvýšení prodeje vozů i v této části země. Jedná se o tradiční sektor se zajímavým potenciálem do budoucna.

► Důlní, těžební a ropný průmysl

Na území Bosny a Hercegoviny se nachází hospodářsky významná ložiska železa, manganu, niklu, kobaltu, chromu, olova, zinku, antimonu a bauxitu. Těží se rovněž kamenná sůl, kamenné uhlí a vysokoprocenní vápenec pro výrobu stavebních hmot. Existuje reálná poptávka těžebních společností po průmyslových výbušninách, důlních strojích a zařízeních, tažných lokomotivách, kotlech apod.

► Elektrotechnika

Telekomunikační trh byl v posledních letech liberalizován, čímž se vytvořil regulační rámec podle standardů EU. S tím, jak se zvýšil počet firem na trhu, zvýšila se i konkurence, která způsobila pokles cen na straně jedné a růst počtu zákazníků na straně druhé. Služby poskytované prostřednictvím mobilních telefonů činily v roce 2013 přes 50 % celkových příjmů v telekomunikačním průmyslu. Vývoz telekomunikační techniky z ČR do Bosny a Hercegoviny zaznamenal v uplynulých 5 letech dynamický růst z 8 mil. Kč. v roce 2009 na 136 mil. Kč v roce 2013. Uživatelů mobilních telefonů přibýlo za poslední 3 roky o 5 % na současných 88 % populace. Velká část, zejména mladších, uživatelů mobilních telefonů obměňuje mobilní přístroje každé dva až tři roky. Potenciál mají telefonní přístroje včetně telefonů pro mobilní sítě nebo jiné bezdrátové sítě taky ostatní přístroje pro vysílání nebo přijímání hlasu.

► Energetický průmysl

Do roku 2020 jsou vládou naplánované velké investice (v řádu stovek mil. EUR) do obnovy elektrické přenosové soustavy (Elektroprijenos). Státní energetické firmy (Elektroprivreda BiH, Elektroprivreda Republike Srpske a Elektroprivreda HZ HB) plánují v následujících letech investovat 2-3 miliardy EUR do sanace zastaralých tepelných a vodních elektráren a do výstavby nových. Největší prioritou je výstavba TE bloku 7 v Tuzle, TE bloku 8 v Kakanji, TE bloku 1 v Banovići. Elektroprivreda BiH plánuje dále výstavbu 8 nových vodních elektráren a kaskády malých elektráren na Neretvě. Energetické společnosti jsou také provozovateli většiny uhelných dolů. Bosna a Hercegovina je čistým vývozcem elektrické energie a její rozpočty jsou na příjmech z vývozu el. energie závislé. Většina firem z tohoto sektoru jsou státní podniky do velké míry závislé na státním rozpočtu.

► Služby

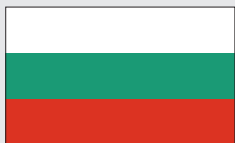
Bosna a Hercegovina realizuje výstavbu jediného dálničního koridoru spojujícího sever a jih země (celkem 340 km), za poslední 4 roky bylo zprovozněno přes 70 km dálnic v hodnotě 1,2 mld. EUR. Je možné navázat na dosavadní reference českých firem z realizovaných zakázek výstavby silnic, tunelů a mostů v Bosně

a Hercegovině. Tento sektor skýtá velmi dobré šance pro české stavební firmy, z nichž některé jsou zde již dobře etablovány. Výstavba koridorů je prioritou všech hlavních politických stran a jsou na ni vyčleněny finanční prostředky. Ambiciózní plán má za cíl postavit dálnici do roku 2022. Zbývá proto postavit ještě přes 200 km dálnice v náročném terénu, přičemž hodnota stavebních prací se odhaduje na 3–4 mld. EUR.

► Vodohospodářství, odpadní průmysl

Vzhledem ke značnému výrobnímu potenciálu pro dřevní štěpku a pelety (a v souvislosti s vysokými cenami plynu a nerozvinutou plynovodní infrastrukturou) začínají být v Bosně a Hercegovině velmi populární kotle na biomasu (výroba tepla, elektrické energie). Během několika let očekáváme značný boom kotlů na biomasu, zvláště pokud se podaří vytvořit funkční trh s dřevěným palivem. V rámci rozvojových projektů a IPA projektů dochází v některých městech Bosny a Hercegoviny k projektování nových ČOV, k renovaci stávajících ČOV a budování kanalizačních a odpadních sítí. Projekty na výstavbu ČOV a odpadové infrastruktury jsou v současné době téměř plně závislé na prostředcích ze zahraniční rozvojové pomoci (bilaterální projekty, IPA II). S postupnou integrací Bosny a Hercegoviny do EU a přejímáním acquis porostou nároky na výstavbu ČOV ve městech i na vesnicích. Dnes je v celé zemi jen několik málo fungujících ČOV. Do budoucna proto spatřujeme pro jejich výstavbu velký potenciál.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Důlní, těžební a ropný průmysl	HS 3602 – Výbušniny připravené, ne práškové výmětné
	HS 3603 – Zápalnice, bleskovice, roznětky, rozbušky apod.
	HS 8430 – Stroje ost. srovnávací ap., pluhy, frézy sněžné
	HS 8602 – Lokomotivy, lokotraktory ostatní, tendry
Energetický průmysl	HS 8402 – Generátory pro výrobu vodní páry apod.
	HS 8403 – Kotle k ústřednímu vytápění, jiné
	HS 8413 – Čerpadla i se zař. měřicím, zdviže na kapaliny
	HS 8415 – Stroje, přístroje klimatizační
	HS 8501 – Elektrické motory a generátory
	HS 8504 – Transformátory, el měniče, statické indukory
	HS 8507 – Akumulátory elektrické, vč separátorů
Elektrotechnika	HS 8537 – Rozvaděče, panely, rozvodné stoly aj., ovládací
	HS 8517 – Přístroje telefon., ost. příst. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.
Vodohospodářství, odpadní průmysl	HS 8528 – Monitory, projektory bez TV; přijímače televizní
	HS 8402 – Generátory pro výrobu vodní páry apod.
Automobilová doprava	HS 8421 – Odstředivky, přístroje k filtrování, čištění
	HS 8703 – Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob
Služby	CPA 42.00 – Inženýrské stavby a jejich výstavba

Bulharsko

Bulharsko se v současné době řadí mezi země se středním příjmem. V období před globální finanční krizí dosahovala ekonomika země více než 6% růstu HDP. Důsledkem krize se ovšem růst HDP propadl až na hodnotu -5,5 % v roce 2009. V posledních letech ekonomika země není schopná přiblížit se hodnotám z předkrizového období a v roce 2013 činil růst HDP 0,9 %. V následujících letech se ovšem očekává oživení. Míra inflace se v roce 2013 pohybovala jen lehce nad nulou na hodnotě 0,4 %. Populace Bulharska v roce 2012 čítala 7,3 mil. obyvatel a HDP na obyvatele byl mírně nad 7 000 USD. Nezaměstnanost v roce 2013 dosáhla 13 %. Běžný účet Bulharska je téměř vyrovnaný.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	1,8	0,6	0,9	1,4	2,0	2,5
HDP/obyv. (USD)	7 312	7 049	7 328	7 648	8 037	8 503
Míra inflace (%)	3,4	2,4	0,4	-1,2	0,7	1,8
Nezaměstnanost (%)	11,4	12,4	13,0	12,5	11,9	11,3
Bilance běžného účtu (mld. USD)	0,1	-0,5	1,0	-0,1	-1,3	-1,7
Populace (mil.)	7,3	7,3	7,2	7,2	7,2	7,1
Konkurenceschopnost	74/142	62/144	57/148	54/144		
Exportní riziko OECD			4/7	4/7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF

- ▶ Bulharsko je součástí vnitřního trhu Evropské unie.
- ▶ Exportní riziko podle OECD je 4/7.

Vývoz ČR do Bulharska 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	2 602 654	14,4	2 138 812	21,7
8517	Přístroje telefon., ost. přístř. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	2 318 996	12,8	858 743	170,0
5105	Vlna, chlupy zvířecí, jemné, hrubé, mykané, česané	790 841	4,4	686 271	15,2
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	506 285	2,8	406 858	24,4
8538	Části přístř. k ochraně ap. obvodů, rozvaděčů aj.	505 295	2,8	290 089	74,2
8702	Motorová vozidla pro veřejnou osobní dopravu	414 560	2,3	–	–
3926	Výrobky ostatní z plastů aj. materiálů	309 249	1,7	160 682	92,5
3004	Léky odměřené, kromě krve, antisér apod., vaty aj.	286 768	1,6	252 421	13,6
8507	Akumulátory elektrické, vč separátorů	248 278	1,4	233 036	6,5
8544	Dráty, kabely, vodiče elektr. ost., izolované, aj.	229 561	1,3	153 939	49,1
Celkem TOP 10		8 212 487	45,5	5 180 851	58,5
Celkem vývoz		18 066 465		14 620 114	23,6

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Bulharska 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
3004	Léky odměřené, kromě krve, antisér apod., vaty aj.	639 775	8,9	232 994	174,6
9401	Sedadla, ne lékařská ap., i proměnitelná v lůžka	345 644	4,8	369 873	-6,6
8532	Elektrické kondenzátory, pevné, otočné nebo doladovací	276 754	3,8	220 336	25,6
8544	Dráty, kabely, vodiče elektr. ost., izolované, aj.	251 835	3,5	169 629	48,5
7208	Výr. ze železa n. oceli nad 600 mm, válc. za tepla	251 146	3,5	206 509	21,6
7013	Sklo stolní domácké, kuchyňské aj. zboží	227 287	3,2	207 017	9,8
7322	Radiátory, ohříváče ap., části, z železa, oceli	218 339	3,0	164 491	32,7
8536	Zařízení el. k ochraně, spínání el. obvodů, < 1000V; konekt. pro opt. vlákna	178 698	2,5	165 221	8,2
4010	Pásy dopravníků, řemeny hnací, z kaučuku vulkan.	169 139	2,3	43 975	284,6
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	167 619	2,3	70 970	136,2
Celkem TOP 10		2 726 236	37,8	1 851 015	47,3
Celkem dovoz		7 205 904		6 141 075	17,3

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

▶ Energetický průmysl

Na základě směrnice EU musí být nejméně 20 % energie z obnovitelných zdrojů. Bulharsko řeší a bude řešit zlepšení energetické účinnosti stávajících zařízení, výstavbu nových zařízení, vč. zlepšení životního prostředí.

▶ Chemický průmysl

U doporučených položek lze spatřit stejnou charakteristiku: existence poptávky po těchto položkách se prolíná s českými kompetencemi a nenaplněným exportním potenciálem na bulharském trhu.

▶ Obranný průmysl

U doporučených položek lze spatřit stejnou charakteristiku: existence poptávky po těchto položkách se prolíná s českými kompetencemi a nenaplněným exportním potenciálem na bulharském trhu.

▶ Stavební průmysl

Operační program „růst regionů“ – plán uvolnit 1,3 mld. EUR pro rozvoj městské infrastruktury. Počítá se s rozvojem v 67 bulharských městech.

V rámci OP Regionální rozvoj – Podpora energetické účinnosti v obytných budovách – realizace bude probíhat ve 36 bulharských městech.

▶ Strojírenský průmysl

Shledáváme tyto položky i nadále perspektivní z důvodu vysokých konzistentních objemů importu.

▶ Vodohospodářství, odpadní průmysl

Plánované investice do vodního hospodářství (včetně výstavby kanalizační sítě a čistíren odpadních vod), modernizace: nakládání s odpady (OP Životní prostředí – pro města s více než 10 tis. ob.).

▶ Železniční doprava

Plánované investice ve výši 1,6 mld. EUR do železniční dopravy, modernizace tratí, výstavba třetí trasy metra v Sofii.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Vodohospodářství, odpadní průmysl	HS 3825 - Odpad. prod. chem. prům. apod. jinde neuv., komunál. odpad; splašky; odpady ost. (pozn. 6)
	HS 3917 - Trouby, trubky, hadice, příslušenství, z plastů
	HS 4002 - Kaučuk syntetický ap. směsi s kaučukem přírod.
	HS 5909 - Hadice a pod. textilie trubkové i s armaturou
	HS 7307 - Příslušenství pro trouby, trubky ze železa n. ocel.
	HS 7411 - Trouby, trubky měděné
Železniční doprava	HS 8421 - Odstředivky, přístroje k filtrování, čištění
	HS 7302 - Materiál pro stavbu tratí železnič., tramvaj.
Stavební průmysl	HS 8603 - Železniční nebo tramvajové vozy s vlastním pohonem
	HS 8412 - Motory, pohony ostatní
	HS 3919 - Desky, folie, filmy ap., samolepicí, z plastů
	HS 3925 - Výrobky stavební z plastů jinde. neuv.
Energetický průmysl	HS 3926 - Výrobky ostatní z plastů aj. materiálů
	HS 8526 - Radiolokátory apod., radiové přístroje pro dálkové řízení
	HS 8546 - Izolátory elektrické, z libovolného materiálu
Chemický průmysl	HS 8548 - Části elektrických strojů. přístrojů, jinde. neuv.
	HS 2833 - Sírany kamence, peroxosírany
	HS 2922 - Aminosloučeniny s kyslíkatou funkcí
	HS 3401 - Mýdlo a pod. výrobky, papír, plst, aj. pokryté mýdlem
	HS 3820 - Přípravky proti zamrznání, tekutiny odmrazovací
Obranný průmysl	HS 4005 - Směsný kaučuk, nevulk., v prim. formách nebo v deskách, listech nebo pásech
	HS 8506 - Články galvanické, baterie
	HS 8526 - Radiolokátory apod., radiové přístroje pro dálkové řízení
Strojírenský průmysl	HS 8546 - Izolátory elektrické, z libovolného materiálu
	HS 7312 - Lana, kabely, pásy aj., splétané ze železa n. oceli
	HS 7411 - Trouby, trubky měděné
	HS 8548 - Části elektrických strojů. přístrojů, jinde. neuv. jn

Černá Hora

Černá Hora dosáhla v roce 2001 růstu HDP 1,1 %. Poté ekonomika postupně zrychlovala až do roku 2007 (10,7 %). V dalším roce vykázala růst 6,9 % a v době světové finanční krize pokles o 5,7 %. Následný růst byl 2,5 % a v roce 2011 činil 3,2 %. Dle odhadů MMF měla ekonomika dosáhnout v roce 2012 záporných hodnot a v dalších letech růst mezi 2,0 a 3,5 %. Míra inflace klesla v roce 2013 na 2,2 %. V zemi žije přibližně 0,6 mil. obyvatel a dle odhadů činí HDP na obyvatele asi 7 000 USD. Nezaměstnanost je kolem 20,0 %. Běžný účet je v deficitu.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	3,2	-2,5	3,5	2,3	3,4	3,3
HDP/obyv. (USD)	7 252	6 511	7 112	7 466	7 919	8 344
Míra inflace (%)	3,1	3,6	2,2	-0,6	1,3	1,3
Nezaměstnanost (%)	19,7	19,6	19,8	–	–	–
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-0,8	-0,8	-0,6	-0,8	-1,2	-1,3
Populace (mil.)	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Konkurenceschopnost	60/142	72/144	67/148	67/144		
Exportní riziko OECD			6/7	7/7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, SB, OECD, WEF

- ▶ Evropská unie uzavřela s Černou Horou dohodu o zóně volného obchodu.
- ▶ Exportní riziko podle OECD je 7/7.

Vývoz ČR do Černé Hory 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	861 833	73,6	580 821	48,4
8517	Přístroje telefon., ost. přístř. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	40 893	3,5	50 081	-18,3
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	26 134	2,2	24 755	5,6
8501	Elektrické motory a generátory	15 953	1,4	89	17824,7
3809	Přípravky k úpravě povrchu, apretování a pod. výr.	15 287	1,3	14 314	6,8
8507	Akumulátory elektrické, vč separátorů	13 968	1,2	9 243	51,1
3604	Ohňostroje, rakety signalizační, dešťové apod.	13 577	1,2	–	–
3402	Prostředky povrchově aktivní prací, čisticí aj	12 548	1,1	13 348	-6,0
2708	Smola, koks smolný, z dehtu černouhelného aj.	*	–	*	–
8483	Hřídele aj. převodové, převody, kola ozubené, ap.	10 721	0,9	17 140	-37,5
Celkem TOP 10		1 010 914	86,3	709 791	42,4
Celkem vývoz		1 171 184		861 248	36,0

* Individuální hodnota

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Černé Hory 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
2606	Rudy hliníkové, koncentráty	52 000	72,7	24 523	112,0
7215	Tyče, pruty ostatní ze železa n. oceli nelegované	6 812	9,5	6 509	4,7
7602	Odpad, šrot hliníkový	6 152	8,6	–	–
9504	Potřeby pro hry společenské a video hry, herní stoly a zařízení	1 502	2,1	–	–
7228	Tyče, pruty, úhelníky, profily z oceli legov. ost.	919	1,3	1 813	-49,3
7404	Odpad šrot měděný	827	1,2	–	–
2204	Víno z čerstvých hroznů, mošt vinný jiný	811	1,1	1 060	-23,5
7310	Cisterny, sudy, kádě ap., z železa, oceli, do 300l	651	0,9	–	–
0307	Měkkýši aj vodní bezobrat živí čerstv zmraz ap	477	0,7	215	121,9
7214	Tyče pruty jiné z železa oceli nelegované	206	0,3	2 980	-93,1
Celkem TOP 10		70 357	98,4	37 100	89,6
Celkem vývoz		71 508		52 090	37,3

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► **Důlní, těžební a ropný průmysl**

Vláda by v následujících letech perspektivně chtěla výrazně zvýšit využití dostupných nerostných zdrojů revitalizací či rozšiřováním stávajících či otevřením nových dolů (lokality Maoče a Berane).

► **Energetický průmysl**

Výstavba nových a rekonstrukce stávajících energetických zdrojů, výstavba nového bloku TE a dále malých vodních elektráren – HE. V rámci své energetické strategie se Černá Hora chce stát vývozcem elektrického proudu. Hlavní prioritu představuje získání státní zakázky na výstavbu II. bloku TE Pljevlja, což představuje realizaci projektu ve výši 350 mil. EUR. Realizace výstavby této zakázky usnadní účast na výběrovém řízení plánovaného otevření povrchového uhelného dolu Maoče (hnědé uhlí/lignit), což rovněž představuje perspektivní státní zakázku ve výši stovek mil. EUR. Výhledově lze očekávat vypsání tendru na realizaci nové zakázky v podobě TE Berane (zakázka ve výši 120 mil. EUR). V oblasti již zahájené výstavby malých vodních elektráren se uvažuje i o pokračování vypracování evidence potencionálních příležitostí výstavby vodních elektráren (Katastr vodních elektráren do 1 MW) a opodstatněná by byla i aktivní účast na poli větrných elektráren či využívání solární energie, kde má Černá Hora bohatý potenciál. Plynofikaci lze zvažovat především z hlediska dlouhodobější perspektivy. Plynofikace bude záviset na dalším vývoji očekávané výstavby jadransko-jónského plynovodu (TAP), hledání nafty a plynu a dalších významných projektech ve spojení s uvažovaným napojením na TAP atd., výraznější příležitosti pro české firmy by pravděpodobně mohly nastat spíše až v oblasti terciálních rozvodů.

► **Nábytkářský průmysl, sklářský a keramický průmysl, služby**

Potenciál má sektor služeb, především v oblasti cestovního ruchu. Na tuto skutečnost upozorňují především statistiky Černé Hory, přičemž cestovní ruch (cca 17 % HDP) je důležitý generátor růstu ekonomiky a současně představuje její nejperspektivnější část. Potenciál mají položky související s cestovním ruchem. Perspektivní by mohla být spoluúčast na připravovaných projektech kancelářských a obchodních prostor, zdravotních zařízení, komunální infrastruktury, sportovních (hlavně lyžařských) rekreačních a zábavních areálů atd.

► **Vodohospodářství, odpadní průmysl**

Vzhledem ke značnému výrobnímu potenciálu pro dřevní štěpku a pelety (a v souvislosti s vysokými cenami plynu a nerozvinutou plynovodní infrastrukturou) začínají být v Černé Hoře velmi populární kotle na biomasu (výroba tepla, elektrické energie). Během několika let se očekává značný boom kotlů na biomasu, zvláště pokud se podaří vytvořit funkční trh s dřevěným palivem. V rámci rozvojových projektů a IPA projektů dochází v některých městech Černé Hory k projektování nových čističek odpadních vod (ČOV), k renovaci stávajících ČOV a budování kanalizačních a odpadních sítí. Projekty na výstavbu ČOV a odpadové infrastruktury jsou v současné době téměř plně závislé na prostředcích ze zahraniční rozvojové pomoci (bilaterální projekty, IPA II). S postupnou integrací Černé Hory do EU a přejímáním acquis porostou nároky na výstavbu ČOV ve městech i na vesnicích. Dnes je v celé Černé Hoře jen několik málo fungujících ČOV. Do budoucna proto spatřujeme pro jejich výstavbu velký potenciál. Lokální ČOV chybí

i v přímoří (oblasti turistického ruchu). Další možnosti se z perspektivního hlediska otevírají v oblasti zvažované rekultivace odkaliště/úložné nádrže nedaleko hliníkarenského kombinátu KAP (Kombinat aluminijuma Podgorica).

► Železniční doprava

Budování a rekonstrukce dopravní infrastruktury s důrazem na spojení dálniční a železniční na trase Bělehrad – Podgorica – Bar: prioritu v oblasti dopravní železniční infrastruktury představuje modernizace železničního uzlu Podgorica. Jedná se o realizaci projektu, resp. uskutečnění perspektivně připravované státní zakázky ve výši 10 mil. EUR. Realizace tohoto projektu může z hlediska dlouhodobější perspektivy umožnit i účast na zvažované modernizaci hlavní železniční trati Bar – Podgorica – Brodarevo – Bělehrad, případně i další výhledově plánovanou výstavbu nové železniční trati Bijelo Polje – Maoče (povrchový hnědouhelný důl cca 25 km od TE Pljevlja) či zvažovaná železniční trasa Bijelo Polje – Kosovo. V souvislosti s připravovanou výstavbou dálnice Bar – Podgorica – Boljare (hr. přechod Černá Hora – Srbsko a dále směr Bělehrad, realizaci projektu získalo čínské konsorcium) lze usilovat i o nové příležitosti pro podniky/firmy z ČR v oblasti silničního stavitelství a silniční infrastruktury, obdobně jako v sousedním Chorvatsku). Výstavba dálnice spojující Černou Horu a Srbsko představuje zakázku překračující 800 mil. EUR.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Energetický průmysl	HS 7311 – Nádoby tlakové pro plyn, ze železa n. oceli
	HS 8402 – Generátory pro výrobu vodní páry apod.
	HS 8410 – Turbiny, kola vodní, regulátory
	HS 8413 – Čerpadla i se zař. měřicím, zdviže na kapaliny
	HS 8414 – Čerpadla, vývěvy, vzduchové kompresory aj.
	HS 8501 – Elektrické motory a generátory
	HS 8503 – Části motorů, elektr. generátorů, soustrojí ap.
	HS 8504 – Transformátory, el měniče, statické indukory
Kovozpracovatelský průmysl	HS 7305 – Trouby a trubky ze železa a oceli, nad 406, 4 mm
Důlní, těžební a ropný průmysl	HS 8431 – Součásti jeřábů, vozíků ap., buldozerů, fréz aj.
Železniční doprava	HS 7302 – Materiál pro stavbu tratí železnic., tramvaj.
	HS 8530 – Přístroje elektrické pro řízení dopravy
	HS 8608 – Materiál kolejový svrškový, bezp. a sign. dopravní zařízení
Vodohospodářství, odpadní průmysl	HS 8402 – Generátory pro výrobu vodní páry apod.
Sklářský a keramický průmysl	HS 6911 – Nádobí aj, předměty pro domácnost z porcelánu
Nábytkářský průmysl	HS 9403 – Nábytek ostatní, části, součásti
Služby	CPA 79.10 – Služby cestovních agentur a kanceláří

Dánsko

Ekonomika Dánska během krizového roku 2009 zaznamenala prudký propad HDP -5,7 %. Po krizovém období se růst HDP pohyboval nad 1 %, nicméně v posledních letech víceméně stagnovala. Míra inflace v roce 2013 byla na hodnotě 0,8 %. Celková populace se drží na stabilních 5,6 mil. obyvatel, přičemž HDP na obyvatele v roce 2013 činila 59 129 USD. Nezaměstnanost v zemi se pohybuje okolo 7 %. Běžný účet byl v roce 2013 v přebytku 24,1 mld. USD.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	1,1	-0,4	0,4	1,5	1,8	1,9
HDP/obyv. (USD)	60 019	56 476	59 129	61 885	64 186	66 481
Míra inflace (%)	2,8	2,4	0,8	0,6	1,6	1,8
Nezaměstnanost (%)	7,6	7,5	7,0	6,9	6,6	6,2
Bilance běžného účtu (mld. USD)	19,9	18,8	24,1	24,7	25,3	26,3
Populace (mil.)	5,6	5,6	5,6	5,6	5,6	5,6
Konkurenceschopnost	8/142	12/144	15/148	13/144		
Exportní riziko OECD			-	-		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF

- ▶ Dánsko je součástí vnitřního trhu Evropské unie.
- ▶ Exportní riziko podle OECD: - .

Vývoz ČR do Dánska 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
3004	Léky odměřené, kromě krve, antisér apod., vaty aj.	12 020 642	29,0	3 090 205	289,0
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	7 511 053	18,1	5 858 343	28,2
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	1 931 493	4,7	1 958 166	-1,4
8528	Monitory, projektory bez TV; přijímače televizní	1 271 097	3,1	251 140	406,1
3002	Krev lidská, živočišná, antiséra, látky očkovací	900 228	2,2	116 013	676,0
8473	Části strojů psacích, počítačích, pro aut. zprac. dat	688 563	1,7	572 470	20,3
8518	Mikrofony reproduktory sluchátka zesilovače	669 112	1,6	649 483	3,0
8501	Elektrické motory a generátory	562 003	1,4	534 880	5,1
3923	Výr. přepravy a balení zboží, zátky ap., z plastů	549 936	1,3	471 178	16,7
8517	Přístroje telefon., ost. příst. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	547 930	1,3	527 496	3,9
Celkem TOP 10		26 652 057	64,4	14 029 374	90,0
Celkem vývoz		41 411 368		26 096 476	58,7

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Dánska 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
9503	Tříkolky, kolob., kočárky pro panenky, panenky, ostatní hračky, modely, puzzle	4 585 144	24,3	4 762 681	-3,7
3004	Léky odměřené, kromě krve, antisér apod., vaty aj.	1 177 010	6,2	1 408 227	-16,4
7608	Trouby trubky hliníkové	478 192	2,5	425 877	12,3
8529	Části příst. vysílacích, přijímacích, televizí	456 605	2,4	177 009	158,0
3002	Krev lidská, živočišná, antiséra, látky očkovací	439 291	2,3	242 290	81,3
0203	Maso vepřové, čerstvé, chlazené nebo zmrazené	360 377	1,9	396 768	-9,2
7604	Tyče, pruty, profily, hliníkové	294 306	1,6	202 739	45,2
0103	Dobytěk vepřový živý	292 999	1,6	369 700	-20,7
3923	Výr. přepravy a balení zboží, zátky ap., z plastů	283 055	1,5	291 187	-2,8
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	282 795	1,5	265 023	6,7
Celkem TOP 10		8 649 774	45,9	8 541 501	1,3
Celkem dovoz		18 861 298		16 817 924	12,1

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Energetický průmysl, zemědělský a potravinářský průmysl, železniční doprava

ČR má v Dánsku velmi dobré reference z úspěšné realizace řady energetických projektů (elektrárny, teplárny, spalovny atd.). Naše firmy mají proto mimořádnou šanci zúčastnit se na další výstavbě a modernizaci místní energetické sítě, a to především prostřednictvím technologických dodávek – turbíny, generátory atd. Předpokládané investice do roku 2020 jsou v řádu několika desítek mld. CZK.

► Stavební průmysl

V rámci rozsáhlých developerských projektů, nebo jako subdodávky. Např. pro největší investiční evropský dopravní projekt – Femern Belt, dopravního spojení Dánska a Německa prostřednictvím nejdelšího a nejhlubšího podmořského tunelu kombinujícího vlakovou a automobilovou dopravu. Hodnota investice činí 110 mld. CZK. Zároveň dojde k dalšímu infrastrukturnímu rozvoji Dánska – výstavba železničních tratí, komunikací, stavby mostů a terminálů, výstavba nemocnic, energetické parky atd. Celkem se jedná o 430 projektů plánovaných v příští dekádě (2014–2020), jejichž hodnota by mohla dosáhnout až 45 mld. EUR (cca 1240 mld. CZK).

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Dánský zdravotnický systém je na velmi vysoké úrovni. Výdaje na veřejné zdravotnictví představují 11 % HDP. Dle Světové zdravotnické organizace se Dánsko řadí mezi prvních deset zemí s největším podílem HDP v této oblasti. Výdaje na zdravotnictví se za posledních 12 let zvýšily o 43 %. Výdaje na léky, léčiva a zdravotnický materiál vzrostly o 30,1 %.

► Zemědělský a potravinářský průmysl

Dánský trh zemědělských strojů patří v poměru k velikosti země k největším v Evropě. Silně je zde rozvinutá rostlinná i živočišná výroba. Pro české výrobce se tak nabízejí obchodní příležitosti především v dodávkách zemědělské techniky, ev. subdodávek na již dodané zemědělské stroje.

► Železniční doprava

V současné době probíhá v Dánsku rozsáhlý investiční plán (Togfonden) na modernizaci železniční infrastruktury (včetně obnovy vozového parku), který patří k největším dopravním investicím v novodobé historii země. Objem investic přesahuje 100 mld. CZK. Zároveň ve velkých dánských městech (Kodaň, Aarhus, Aalborg, Odense) je plánována výstavba tratí LRV (Light Rail Vehicles) systémů. Dánské státní dráhy (DSB) i státní/komunální podniky odpovědné za realizaci projektů budou poptávat vlaky/lokomotivy/vagóny, tramvaje.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Železniční doprava	HS 8603 - Železniční nebo tramvajové vozy s vlastním pohonem
Energetický průmysl	HS 8409 - Části, součásti pro motory pístové
	HS 8507 - Akumulátory elektrické, vč separátorů
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 8708 - Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705
Stavební průmysl	HS 7206 - Železo ocel nelegovaná v ingotech aj. tvarech
	HS 7213 - Tyče, pruty ze železa n. oceli neleg., válc. za tepla
	HS 7217 - Dráty ze železa n. oceli nelegované
	HS 7301 - Štětovice ze železa, oceli, profily aj., svařované
	HS 8544 - Dráty, kabely, vodiče elektr. ost., izolované, aj.
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 3005 - Vata, gáza, obinadla a pod. zboží

Estonsko

Estonská ekonomika rostla v letech 2000–2007 v průměru 8,0 % ročně. V letech 2008 a 2009 se propadl HDP o 5,3 %, resp. o 14,7 %. V roce 2010 se již HDP zvýšil meziročně o 2,5 %. V roce 2013 se jednalo o 1,6 %. V dalším roce by měla být hodnota růstu přibližně 1,2 %. Poté se očekává zrychlení ekonomického růstu. Míra inflace klesla v roce 2013 na 3,2 % a v dalších letech by neměla překročit 2,0 %. V zemi žije 1,3 mil. obyvatel, přičemž HDP na obyvatele v roce 2013 dosáhl 18 852 USD. V roce 2013 činila nezaměstnanost 8,6 %, což je nejnižší hodnota od roku 2008. Běžný účet je téměř vyrovnaný.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	8,3	4,7	1,6	1,2	2,5	3,5
HDP/obyv. (USD)	17 166	17 109	18 852	19 777	20 572	21 893
Míra inflace (%)	5,1	4,2	3,2	0,8	1,5	2,1
Nezaměstnanost (%)	12,3	10,0	8,6	7,0	7,0	6,8
Bilance běžného účtu (mld. USD)	0,0	-0,5	-0,3	-0,6	-0,7	-0,7
Populace (mil.)	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3
Konkurenceschopnost	33/142	34/144	32/148	29/144		
Exportní riziko OECD			–	–		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF

- ▶ Estonsko je součástí vnitřního trhu Evropské unie.
- ▶ Exportní riziko podle OECD: – .

Vývoz ČR do Estonska 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	1 004 085	16,6	743 125	35,1
8544	Dráty, kabely, vodiče elektr. ost., izolované, aj.	272 355	4,5	250 873	8,6
9503	Tříkolky, kolob., kočárky pro panenky, panenky, ostatní hračky, modely, puzzle	245 335	4,1	172 622	42,1
8517	Přístroje telefon., ost. příst. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	191 308	3,2	271 791	-29,6
8702	Motorová vozidla pro veřejnou osobní dopravu	146 065	2,4	124 714	17,1
8536	Zařízení el. k ochraně, spínání el. obvodů, < 1000V; konekt. pro opt. vlákna	141 815	2,3	101 298	40,0
3917	Trouby, trubky, hadice, příslušenství, z plastů	126 899	2,1	118 222	7,3
7616	Výrobky ostatní z hliníku	108 543	1,8	1 110	9 678,6
3901	Polymery ethylenu v primárních formách	95 163	1,6	76 848	23,8
8538	Části příst. k ochraně ap. obvodů, rozvaděčů aj.	89 733	1,5	92 458	-2,9
Celkem TOP 10		2 421 301	40,0	1 953 061	24,0
Celkem vývoz		6 050 642		5 155 591	17,4

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Estonska 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
5704	Koberce aj krytiny podlahové z plsti nevšivan	121 726	10,7	49 039	148,2
4804	Papír aj., nenatíraný, ne k popisování, ne k hyg. účelům	80 387	7,0	57 026	41,0
5703	Koberce aj krytiny podlahové textilní všivané	57 027	5,0	69 184	-17,6
9403	Nábytek ostatní, části, součásti	56 454	4,9	35 001	61,3
9406	Stavby montované	48 242	4,2	42 392	13,8
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	43 054	3,8	77 026	-44,1
8538	Části příst. k ochraně ap. obvodů, rozvaděčů aj.	38 274	3,4	3 540	981,2
4409	Dřevo profilované, i hoblované, broušené apod.	33 739	3,0	34 231	-1,4
8404	Přístroje pro kotle, generátory ústřed. topení	30 382	2,7	5 530	449,4
0304	Filé aj. maso rybí, čerstvé, chlazené, zmrazené	30 219	2,6	17 916	68,7
Celkem TOP 10		539 504	47,3	390 885	38,0
Celkem dovoz		1 140 795		1 038 006	9,9

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Elektrotechnika

U chladniček, tepelných čerpadel a mrazicích boxů roste poptávka na místním trhu. Tyto položky jsou tradičním českým vývozním artiklem, avšak ve větší míře se na estonský trh z ČR nevyváží.

► Energetický průmysl

Jedná se o klíčový sektor pro Estonsko. Strategickým úkolem je zajištění energetické nezávislosti na Rusku a efektivní propojení s evropským energetickým trhem.

Sektor energetiky nabízí českým firmám velké možnosti. Konkrétně se nabízí projekt modernizace vysokonapěťových sítí z ruských na evropské standardy, který je právě zvažován. V nich mohou české firmy využít komparativní výhodu oproti domácím firmám ve znalosti a zkušenostech s evropskými standardy. V budoucnu by měla začít výstavba LNG terminálu a plynového konektoru mezi Estonskem a Finskem z velké části financovaného z peněz EU.

► Kovořpracovatelský průmysl

U ručních nástrojů, zámků a závěrů na klíče roste poptávka na místním trhu. Tyto položky jsou tradičním českým vývozním artiklem, avšak ve větší míře se na estonský trh z ČR nevyváží.

► Vodohospodářství, odpadní průmysl

Jako perspektivní pro další rozvoj byl vyhodnocen sektor ekologického zpracování jílovitých břidlic (shale oil). To představuje hlavní zdroj výroby elektrické energie v Estonsku (nezávislost na Rusku), avšak má i silné využití v chemickém průmyslu. Zpracování jílovitých břidlic je zatím stále značně neekologické a lze předpokládat, že sektor bude procházet zásadní restrukturalizací, která může nabídnout i možnosti k uplatnění českých firem.

Druhým perspektivním sektorem je zateplování domů. Jeho nedostatečnost je v současnosti v Estonsku systémovým problémem a nejen k nepříznivým klimatickým podmínkám má silný potenciál, který by mohly využít i české firmy.

Potenciál nabízí i výstavba čističek odpadních vod. Nedostatečná kvalita pitné vody je rovněž systémovým problémem, který se ale postupně zlepšuje.

► Železniční doprava

Odvětví se jeví v Estonsku jako perspektivní díky projektu Rail Baltika, tj. výstavbě nové železniční tratě evropských standardů z Tallinnu do Rigy, Kaunasu a Varšavy. Na projekt bylo vyčleněno jen ve víceletém finančním rámci EU cca. 3 mld. EUR. Přes některá zpoždění v minulosti by se nyní měl projekt rozběhnout. Díky evropským standardům (rozchod 1 435 mm i evropské technické normy) se kterými mají estonské firmy minimální zkušenost (převládají ruské standardy a široký rozchod 1 520 mm), by měly mít české firmy na trhu výhodu. (Potenciál se nabízí zvláště pro firmy, které mají zkušenost s ERTMS – European Rail Traffic Management System.) Dopravní sektor nabízí českým firmám i další možnosti. Především jde o plánovanou výstavbu centrálního terminálu pro osobní dopravu v Tallinnu. Jedná se o vybudování hlavního vlakového nádraží (pro mezinárodní i vnitrostátní spoje) a hlavního uzlu městské a příměstské

dopravy (terminál městských a příměstských autobusů a po prodloužení tramvajové trasy možná i tramvajové depo). Terminál by měl stát v bezprostřední blízkosti tallinského letiště. Perspektivní oblastí pro české firmy může být i výstavba nových tramvajových tratí v Tallinnu, která je plánována již delší dobu a kvůli ekonomické krizi byla několikrát odložena. Nyní je projekt znovu zvažován. Další perspektivní položkou jsou systémy zajištění interoperability.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Železniční doprava	HS 7202 - Feroslityny
	HS 8603 - Železniční nebo tramvajové vozy s vlastním pohonem
	HS 8606 - Žel. nebo tram. nákl. vozy a vagony, bez vlastního pohonu:
	HS 8608 - Materiál kolejový svrškový, bezp. a sign. dopravní zařízení
Energetický průmysl	HS 2901 - Uhlovodíky acyklické
	HS 7223 - Dráty z oceli, nerezavějící
	HS 7311 - Nádoby tlakové pro plyn, ze železa n. oceli
Vodohospodářství, odpadní průmysl	HS 3925 - Výrobky stavební z plastů jinde. neuv.
	HS 8414 - Čerpadla, vývěvy, vzduchové kompresory aj.
	HS 8421 - Odstředivky, přístroje k filtrování, čištění
Kovozpracovatelský průmysl	HS 8205 - Nástroje ruční jinde. neuv., svěráky, kovádky ap.
	HS 8301 - Zámky i visací závěry, klíče, z kovů obecných
Elektrotechnika	HS 8418 - Chladničky, boxy mrazicí aj., čerpadla tepelná

Finsko

V letech 2000–2007 se pohyboval meziroční růst HDP v rozmezí 1,7–5,6 %. V roce 2009 se vlivem krize HDP propadl o 8,3 %. Následující dva roky byl růst HDP 3,0 a 2,6 %. Poté hodnoty růstu vykazovaly záporné hodnoty, ze kterých by se měly dostat v roce 2015. V roce 2013 došlo k poklesu HDP o 1,2 %. Míra inflace klesla v roce 2013 na 2,2 % a další pokles je očekáván i v roce 2014. Dále by měly její hodnoty mírně vzrůst. V zemi žije 5,5 mil. obyvatel, HDP na obyvatele činil v roce 2013 téměř 50 000 USD. Nezaměstnanost se v posledních letech zvýšila na 8,2 % a další její mírný růst platí i pro rok 2014. Běžný účet je v deficitu.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	2,6	-1,5	-1,2	-0,2	0,9	1,6
HDP/obyv. (USD)	50 715	47 159	49 055	50 451	51 020	52 866
Míra inflace (%)	3,3	3,2	2,2	1,2	1,5	1,7
Nezaměstnanost (%)	7,8	7,7	8,2	8,5	8,3	7,7
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-1,7	-3,1	-2,5	-1,6	-1,3	-1,3
Populace (mil.)	5,4	5,4	5,5	5,5	5,5	5,5
Konkurenceschopnost	4/142	3/144	3/148	4/144		
Exportní riziko OECD			–	–		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF

- ▶ Finsko patří do vnitřního trhu Evropské unie.
- ▶ Exportní riziko podle OECD: – .

Vývoz ČR do Finska 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	4 534 001	23,8	3 594 336	26,1
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	1 590 936	8,3	1 234 889	28,8
8473	Části strojů psacích, počítačích, pro aut. zprac. dat	1 172 423	6,1	661 816	77,2
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	598 603	3,1	214 811	178,7
9503	Tříkolky, kolob., kočárky pro panenky, panenky, ostatní hračky, modely, puzzle	572 224	3,0	534 566	7,0
8542	Obvody integrované elektronické	413 568	2,2	420 171	-1,6
8431	Součásti jeřábů, vozíků ap., buldozerů, fréz aj.	409 596	2,1	431 374	-5,0
8517	Přístroje telefon., ost. přístr. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	387 389	2,0	373 933	3,6
4011	Pneumatiky nové z pryže	327 982	1,7	306 899	6,9
8523	Disky, pásky aj. média pro záznam zvuku, obrazu ap., ne HS 37	282 780	1,5	187 438	50,9
Celkem TOP 10		10 289 502	53,9	7 960 233	29,3
Celkem vývoz		19 084 429		15 249 408	25,1

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Finska 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
4810	Papír, karton ap., natírané kaolínem aj. barvené	776 114	7,5	774 364	0,2
7219	Výrobky ploché válc z oceli nerez nad 600 mm	637 108	6,2	310 737	105,0
4011	Pneumatiky nové z pryže	594 727	5,8	447 817	32,8
8439	Stroje pro výrobu buničiny, papíru, kartonu aj	442 236	4,3	74 615	492,7
3004	Léky odměřené, kromě krve, antisér apod., vaty aj.	367 281	3,6	229 372	60,1
4703	Buničina dřevná nátronová sulfátová	292 241	2,8	107 211	172,6
7220	Výrobky ploché válc z oceli nerez pod 600 mm	278 662	2,7	242 702	14,8
8532	Elektrické kondenzátory, pevné, otočné nebo doladovací	276 348	2,7	221 459	24,8
4823	Papíry kartony lepenky vata buničitá ap jiné	248 932	2,4	163 755	52,0
3902	Polymery propylenu olefinů, v primár. formách	243 871	2,4	172 268	41,6
Celkem TOP 10		4 157 520	40,4	2 744 300	51,5
Celkem dovoz		10 296 648		8 045 746	28,0

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Automobilová a železniční doprava

Dlouhodobé projekty v železniční, tramvajové i silniční dopravě. Jsou sledovány možné příležitosti pro zapojení českých firem do projektů včetně potenciálních dodávek tramvají (financování projektu tramvají pro město Tampere bylo schváleno v červnu 2014 radou města Tampere), vlaků, lokomotiv a železničních zařízení. Ve Finsku se budou v nejbližší době realizovat i další projekty (např. výstavba mostů v různých regionech).

► Chemický průmysl, plasty a gumárenský průmysl

Chemický průmysl tvoří ve Finsku jeden z největších a nejvíce se rozvíjejících sektorů. K jeho dalšímu rozvoji přispívá také pokles v elektronickém a dřevozpracujícím sektoru v posledních několika letech. Chemikálie jsou také největší jednotlivou exportní skupinou produktů, celkově se chemický průmysl podílí 23 % na finském vývozu. Díky větší rozmanitosti finských chemických podniků a společností zaznamenává sektor stabilnější růst v porovnání s ostatními obory. V roce 2013 činila hodnota dovozu finského chemického průmyslu kolem 12,4 mil. EUR. Z toho asi 60 % činily ropné produkty (34 %) a základní chemikálie (26 %). Potencionální jsou výrobky organické chemie. Další významné položky dovozu činí výrobky z pryže (5 %) a plasty (7 %). Navzdory slabé ekonomické situaci Finska lze dle Konfederace finského průmyslu v chemickém průmyslu očekávat další růst i v roce 2015 a následujících letech. Sektor zaměstnává ve Finsku kolem 30 tisíc zaměstnanců. V budoucnosti se hlavní růst v chemickém průmyslu očekává u malých a středních podniků, které produkují nová a inovativní řešení pro mezinárodní trhy. Novými slibnými oblastmi budou environmentální obory, obnovitelné zdroje energie, řešení založená na využití biomasy a chemikálie používané v elektronickém průmyslu.

► Elektrotechnika

Klimatizační/rekuperační jednotky: v současné době je téměř 100 % nových budov ve Finsku vybaveno mechanickou ventilací a systémem rekuperace tepla, veřejné budovy jsou také standardně vybaveny chlazením (tj. klimatizací). Dle předpovědí se počet tepelných čerpadel ve Finsku v roce 2020 dostane na hodnotu kolem 1 milionu. Kvůli klimatickým podmínkám ve Finsku jsou zde tepelná čerpadla využívána převážně pro vytápění. Instalovaná tepelná čerpadla mají však téměř vždy také nastavený systém pro chlazení. Pozemní tepelná čerpadla (čerpadla země/voda) jsou ve Finsku využívána jako primární metoda vytápění, vzduchová tepelná čerpadla (převážně typu vzduch/vzduch) slouží jako doplňkový zdroj vytápění. V druhém případě se jedná o klimatizační jednotky, které v zimě mohou pracovat jako tepelné čerpadlo. Vzhledem ke vzrůstající popularitě těchto jednotek ve Finsku a finanční podpoře státu na využívání obnovitelné energie v rezidenčních budovách lze v této oblasti očekávat nadále vzrůstající poptávku. Finanční podpora státu slouží na výměnu klasických zdrojů vytápění zdroji obnovitelné energie – tj. na tepelná čerpadla voda/země, tepelná čerpadla vzduch/voda a vytápění dřevem (např. dřevěné pelety). V případě výměny činí finanční podpora 20 % z ceny renovace, včetně použitých zařízení a materiálu.

► Energetický průmysl

Finsko představuje jednu z mála “like-minded” zemí co se týče využívání jádra jako zdroje výroby energie. Finsko v poslední době rovněž investuje do výstavby kombinovaných elektráren, které využívají dřevní štěpky a vyrábějí bioolej. Tyto projekty by mohly být možností pro dodávku různých turbo generatorů, čerpadel, kotlů a dalších strojů a zařízení pro provoz elektráren. Uplatnění je možné nalézt pro nové technologie pro zajištění energetické účinnosti a ochrany životního prostředí. Vzhledem k dalším plánovaným stavbám jaderných elektráren (Hanhikivi 1 a Olkiluoto 4) také možnost účasti na stavbě nebo subdodávkách pro tyto projekty.

► Strojírenský průmysl

Strojírenství tvoří jeden z pilířů finské ekonomiky, který také přináší státu výrazné exportní příjmy. Strojírenství zaměstnává ve Finsku kolem 125 tisíc zaměstnanců, čímž představuje největšího zaměstnavatele v technologickém průmyslu. Strojírenský sektor má roční obrát kolem 24,4 mld. EUR. Nejúspěšnější produkty představuje oblast stavby lodí, motorů pro lodě a pro elektrárny, stroje na výrobu buničiny a papíru, stroje na zpracování kamene a minerálů, výtahy, zvedací zařízení a jeřáby, stroje pro zemědělství a lesnictví. V mnoha z těchto oblastí má ČR dobrou tradici a další exportní příležitosti lze očekávat i do budoucna.

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Vysoce kvalitní a technologicky sofistikované lékařské vybavení má ve Finsku tržní potenciál. V souvislosti s rozšiřující se výrobou v této oblasti se však také očekává rostoucí konkurence na trhu. Finský trh se zdravotnickými technologiemi zaznamenal v posledních letech silný růst; vývoz zaznamenal v roce 2012 nárůst o 23 % oproti předchozímu roku, když dosáhl hodnoty 1,65 mld. EUR. Dovoz zdravotnických technologií do Finska v roce 2012 dosáhl rekordní růst o 9,6 % a jeho objem činil 910 mil. EUR. Import zaznamenává v posledních letech stabilní růst; v letech 2011 a 2012 dovoz v této oblasti dosáhl dvakrát rychlejšího růstu než je dlouhodobý průměr. V posledních letech dochází ke snižování provozních nákladů finských nemocnic a hlavní zakázky se zaměřují především na nákup nového vybavení. Investice do nového zdravotnického zařízení v privátních nemocnicích by dle očekávání měly pokračovat. Finské nemocnice mají velký zájem zavádět nové technologie a implementovat většinu moderních léčebných metod. Implementace nových technologií je efektivní díky vysoké technologické odbornosti zdravotnického personálu. V roce 2011 přišlo 80 % veškerého dovezeného zdravotnického materiálu do Finska z/nebo prostřednictvím Evropské unie. Přímý dovoz z USA činil 8 %. Mezi hlavní dodavatelské země se řadí Německo, Velká Británie, Francie, Japonsko a Čína.

► Zemědělský a potravinářský průmysl

České pivo má na finském trhu svoje výlučné místo. České pivo se ve Finsku těší výborné pověsti a vyskytuje se běžně ve všech finských supermarketech. Kromě tradičních značek se často jedná o poměrně neznámé značky nebo produkty malých pivovarů. Ve Finsku je přitom velmi těžké proniknout na trh s potravinářskými produkty. Přestože se jedná o již tradiční dovozní položku, očekáváme i v těchto oblastech v dlouhodobé perspektivě další potenciál růstu.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 2203 – Pivo ze sladu
Chemický průmysl	HS 2811 – Ostatní anorganické kyseliny a kyslíkaté sloučeniny nekovů
	HS 2901 – Uhlovodíky acyklické
	HS 2904 – Sulfo-, nitro-, nitrosoderiváty uhlovodíků
	HS 2908 – Deriváty fenolů, fenolalkoholů
	HS 2910 – Epoxidy, epoxy-alkoholy, fenoly, ethery, deriváty
	HS 2911 – Acetaly, poloacetaly, deriváty
Plasty a gumárenský průmysl	HS 3901 – Polymery ethylenu v primárních formách
Strojírenský průmysl	HS 7213 – Tyče, pruty ze železa n. oceli neleg., válc. za tepla
	HS 7326 – Výrobky ostatní, ze železa n. oceli
	HS 8432 – Stroje, nářadí pro zemědělství, lesnictví ap.
	HS 8458 – Soustruhy pro obrábění kovů
	HS 8701 – Traktory
Automobilová doprava	HS 8702 – Motorová vozidla pro veřejnou osobní dopravu
	HS 8703 – Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob
Železniční doprava	HS 8601 – Lokomotivy, lokotraktory
	HS 8603 – Železniční nebo tramvajové vozy s vlastním pohonem
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 3003 – Léky neodměřené, kromě krve, antisér apod., vaty aj.
	HS 3005 – Vata, gáza, obinadla a pod. zboží
	HS 9402 – Nábytek lékařský, chirurg. ap., pro holičství aj.
Energetický průmysl	HS 8403 – Kotle k ústřednímu vytápění, jiné
	HS 8406 – Turbiny na páru vodní nebo jinou
	HS 8409 – Části, součásti pro motory pístové
Elektrotechnika	HS 8415 – Stroje, přístroje klimatizační
	HS 8501 – Elektrické motory a generátory

Francie

V letech 2000–2008 dosahoval růst HDP hodnot v průměru 1,9 % ročně. V roce 2009 byl meziroční pokles HDP 2,9 %. Poté se dva roky po sobě jednalo o růst 2,0 % ročně. V letech 2012 a 2013 ekonomika zpomalila na 0,3 %. V dalších letech se předpovídá opětovné zrychlení ekonomického růstu. Míra inflace v roce 2013 klesla na 1,0 %, což představuje druhou nejnižší hodnotu v novém tisíciletí (v roce 2009 činila 0,1 %). A nadále by míra inflace neměla přesáhnout 1,0 %. V zemi žije téměř 64 mil. obyvatel, přičemž HDP na obyvatele dosáhl v roce 2013 hodnoty 44 099 USD. Nezaměstnanost vzrostla na 10,3 %, což je nejvyšší hodnota od roku 1999. V dalších letech se očekává nezaměstnanost kolem 10 %. Běžný účet je v deficitu.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	2,1	0,3	0,3	0,4	1,0	1,6
HDP/obyv. (USD)	45 430	42 415	44 099	45 384	45 691	46 895
Míra inflace (%)	2,3	2,2	1,0	0,7	0,9	1,0
Nezaměstnanost (%)	9,2	9,8	10,3	10,0	10,0	9,9
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-49,0	-57,1	-36,9	-41,3	-30,7	-21,7
Populace (mil.)	63,1	63,4	63,7	64,0	64,2	64,5
Konkurenceschopnost	18/142	21/144	23/148	23/144		
Exportní riziko OECD			–	–		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF

- ▶ Francie je součástí vnitřního trhu Evropské unie.
- ▶ Exportní riziko podle OECD: – .

Vývoz ČR do Francie 2014 (2013),
hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	18 683 786	10,2	15 643 202	19,4
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	18 055 941	9,9	16 658 315	8,4
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	14 109 631	7,7	11 514 034	22,5
8702	Motorová vozidla pro veřejnou osobní dopravu	6 001 954	3,3	4 677 536	28,3
8473	Části strojů psacích, počítačích, pro aut. zprac. dat	4 246 030	2,3	2 876 975	47,6
8501	Elektrické motory a generátory	4 067 227	2,2	4 400 091	-7,6
9503	Tříkolky, kolob., kočárky pro panenky, panenky, ostatní hračky, modely, puzzle	3 731 901	2,0	2 840 377	31,4
8413	Čerpadla i se zař. měřicím, zdviže na kapaliny	3 649 388	2,0	3 210 926	13,7
8803	Části a součásti motor. a bezmotor. prostř. pro létání	3 312 202	1,8	2 445 131	35,5
8415	Stroje, přístroje klimatizační	3 222 370	1,8	2 914 731	10,6
Celkem TOP 10		79 080 430	43,3	67 181 318	17,7
Celkem vývoz		182 760 112		156 781 686	16,6

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Francie 2014 (2013),
hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	7 547 904	7,4	7 171 470	5,2
3004	Léky odměřené, kromě krve, antisér apod., vaty aj.	6 281 727	6,1	5 007 184	25,5
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	3 916 267	3,8	3 773 674	3,8
3303	Parfémy vody toaletní	2 633 852	2,6	2 076 527	26,8
7210	Výr. z železa, oceli, nad 600 mm, plátované, pokov.	2 108 635	2,1	1 610 396	30,9
8473	Části strojů psacích, počítačích, pro aut. zprac. dat	1 992 822	1,9	2 339 946	-14,8
8501	Elektrické motory a generátory	1 818 434	1,8	1 557 569	16,7
8802	Letadla, vrtulníky, kosmické lodě vč. družic, nosné rakety	1 750 958	1,7	524 541	233,8
7219	Výrobky ploché válc z oceli nerez nad 600 mm	1 523 560	1,5	1 195 111	27,5
3926	Výrobky ostatní z plastů aj. materiálů	1 371 363	1,3	1 172 831	16,9
Celkem TOP 10		30 945 522	30,1	26 429 249	17,1
Celkem dovoz		102 676 502		90 488 711	13,5

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Automobilová doprava

Automobilový průmysl nadále zasluhuje zvýšenou pozornost, jelikož i přes určitou krizi poptávky v Evropě v něm nadále funguje silné propojení v oblasti subdodávek mezi Francií a našimi firmami včetně zajímavých perspektiv ve vývoji a v oblasti centrálních dodávek. Trh a prostor pro kooperaci je zde nadále obrovský. Oblast subdodávek je zajímavá i pro další obory obrábění a zpracování materiálů, elektro, kovo, hutnictví, lisy a nově nanotechnologie.

► Chemický průmysl

Tradiční, s ČR propojený obor. Dynamicky rostoucí obor, ve kterém ČR zatím na základě svých kompetencí nenaplnila svůj exportní potenciál.

► Energetický průmysl

Jeden z klíčových oborů ve Francii zasluhuje trvalou pozornost, jelikož je v něm řada příležitostí v oblasti subdodávek pro české firmy, například probíhající obří tendry v oblasti větrné energie, obnova elektráren, oblast jádra, regulace atd.

► Letecká doprava

Podobně jako u automobilového průmyslu i zde existují tradiční vazby mezi českými a francouzskými firmami. Existuje zvýšený potenciál dodávek do kosmického průmyslu (např. skrze Evropskou vesmírnou agenturu ESA).

► Obranný průmysl

U zmíněných položek lze spatřit stejnou charakteristiku: existence poptávky po těchto položkách se prolíná s českými kompetencemi a nenaplněným exportním potenciálem na francouzském trhu.

► Služby

Francie má dynamicky rozvíjející se trh v oblasti ITC a všeobecně je zde velmi pozitivní vztah k využívání moderních technologií a nových přístupů v oblasti řízení a optimalizace procesů a nákladů. Dobře zde fungují některé specializované klastry.

Přestože Francie je velmi vyspělý stát a sám vlastní a vyvíjí velké množství technologií, je zde prostor pro naše firmy se zúčastnit celé řady tendrů ať již samy nebo jako subdodavatel místních firem či nabízet vlastní řešení.

► Textilní a obuvnický průmysl

Šanci má prosadit se zejména technický textil a speciální tkaniny, které přesahují do dalších odvětví (např. auto, letecký, stavebniny, sport), díky čemu také slaví české firmy ve Francii úspěchy. Oděvní má šanci jen v případě, že nabídne luxusní a originální výrobky.

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Francouzský trh bude nadále vysoce atraktivní a je zde i prostor v oblasti veřejných zakázek, kde se situace pomalu zlepšuje.

► Zpracovatelský průmysl

Čeští designéři mají ve Francii dobrou pověst a design použitelný v oblasti spotřebního a průmyslového zboží, nábytku apod. má velkou budoucnost. Francie je po Itálii druhá nevýznamnější designová země s průnikem do všech možných oborů. Český den v Monaku v roce 2014 naznačil, že existuje prostor pro uplatnění českých designérů.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Automobilová doprava	HS 3917 - Trouby, trubky, hadice, příslušenství, z plastů
	HS 4011 - Pneumatiky nové z pryže
	HS 7007 - Sklo bezpečnostní tvrzené, vrstvené
	HS 7308 - Konstrukce, části, desky, tyče aj. ze železa n. oceli
	HS 7315 - Řetězy, řetízky, jejich části, ze železa n. oceli
	HS 7325 - Výrobky lité ostatní, ze železa n. oceli
	HS 7610 - Konstrukce hliníkové, části, desky, profily apod.
	HS 8702 - Motorová vozidla pro veřejnou osobní dopravu
	HS 8703 - Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob
	HS 8707 - Karosérie motor. vozidel, traktorů, vč. kabin
	HS 8708 - Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705
Letecká doprava	HS 8801 - Balony, vzducholodě, kluzáky, rogala apod.,
	HS 8803 - Části a součásti motor. a bezmotor. prostředků pro létání
	HS 8804 - Padáky vč. paraglidingu apod., vč. příslušenství
Obranný průmysl	HS 9303 - Zbraně střelné, zařiz. využívající výbuchu ost.
	HS 9304 - Zbraně ostatní, ne zbraně sečné bodné
	HS 9305 - Části příslušenství zbraní, revolverů, pistolí
	HS 9306 - Bomby, granáty, miny, náboje ap., střelivo ostatní
Zpracovatelský průmysl	HS 7101 - Perly pravé i opracované, tříděné, netříděné ap.
	HS 7103 - Drahokamy, polodrahokamy i opracované apod.
	HS 7104 - Drahokamy, polodrahokamy umělé, rekonstituované
	HS 7106 - Stříbro surové i ve formě polotovarů, prachu
	HS 7110 - Platina surová i ve formě polotovarů, prachu
	HS 7115 - Ostatní výrobky z drahých kovů nebo kovů plátov. drahými kovy

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Energetický průmysl	HS 8401 – Reaktory, jaderné články palivové, nevyhořelé
	HS 8501 – Elektrické motory a generátory
	HS 8502 – Soustrojí generátorová, elektr. měniče rotační
Chemický průmysl	HS 2901 – Uhlovodíky acyklické
	HS 2904 – Sulfo-, nitro-, nitrosoderiváty uhlovodíků
	HS 2910 – Epoxidy, epoxy-alkoholy, fenoly, ethery, deriváty
	HS 2916 – Kyseliny monokorboxylové acyklické nenasycené
	HS 2921 – Sloučeniny s aminovou funkcí
	HS 2925 – Sloučeniny s karboximidovou iminovou funkcí
	HS 2933 – Sloučeniny heterocyklické s heteroatomem dusíku apod.
	HS 2934 – Sloučeniny heterocyklické ostatní
	HS 2937 – Hormony, deriváty, steroidy ostatní
	HS 2939 – Alkaloidy rostlinné, jejich soli, estery, deriváty aj.
	HS 2941 – Antibiotika
	HS 2942 – Sloučeniny organické ostatní
	Zdravotnický a farmaceutický průmysl
HS 7017 – Sklo pro účely zdravot., farmaceut., laboratorní	
HS 9401 – Sedadla, ne lékařská ap., i proměnitelná v lůžka	
HS 9402 – Nábytek lékařský, chirurg. ap., pro holičství aj.	
Textilní a obuvnický průmysl	HS 5901 – Textilie povrstvené, plátno malířské ztužené
	HS 5906 – Textilie pogumované jiné
	HS 5907 – Textilie jinak povrstvené apod., plátno malované
	HS 5909 – Hadice a pod. textilie trubkové i s armaturou
	HS 5911 – Textilní výrobky a zboží pro technické účely
Služby	CPA 62 – Služby v oblasti programování a poradenství a související služby
	CPA 63 – Informační služby
	CPA 72 – Výzkum a vývoj, autorská práva

Chorvatsko

HDP Chorvatska rostl v letech 2000–2007 v průměru 4,6 % ročně. Poté se ekonomický růst zpomalil. V roce 2008 činil růst HDP 2,1 % ale v dalších letech se hodnota HDP propadala (v roce 2009 dokonce o 6,9 %). V roce 2013 se HDP meziročně snížilo o 0,9 % a podobná hodnota je očekávána i v roce následujícím. Poté by se měl růst přehoupnout do kladných čísel. Míra inflace je dlouhodobě až na drobné výkyvy na nízkých hodnotách. V roce 2013 činila 2,2 % a v dalším období by měla její hodnota dále klesnout. V zemi žije kolem 4,3 mil. obyvatel, přičemž v roce 2013 byl HDP na obyvatele 13 401 USD. Nezaměstnanost se v posledních letech vyšplhala na téměř 17 %. Běžný účet se v roce 2013 dostal do přebytku.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	-0,2	-2,2	-0,9	-0,8	0,5	1,4
HDP/obyv. (USD)	14 378	13 077	13 401	13 624	13 995	14 503
Míra inflace (%)	2,3	3,4	2,2	-0,3	0,2	1,0
Nezaměstnanost (%)	13,6	16,1	16,6	16,8	17,1	16,8
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-0,5	-0,1	0,5	1,3	1,3	1,1
Populace (mil.)	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3
Konkurenceschopnost	76/142	81/144	75/148	77/144		
Exportní riziko OECD			5/7	5/7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF

- ▶ Chorvatsko je součástí vnitřního trhu Evropské unie.
- ▶ Exportní riziko podle OECD je 5/7.

Vývoz ČR do Chorvatska 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	1 972 826	18,2	1 140 362	73,0
8517	Přístroje telefon., ost. přístř. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	626 093	5,8	385 869	62,3
3402	Prostředky povrchově aktivní prací, čisticí aj.	448 910	4,1	405 975	10,6
0102	Dobytěk hovězí, živý	306 700	2,8	211 863	44,8
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	302 402	2,8	417 245	-27,5
9619	Hygienické vložky, tampony, dětské pleny a pod. hygien. výrobky	253 171	2,3	231 483	9,4
8512	Přístroje elektr. osvětlovací aj., stěrače ap.	184 860	1,7	3 595	5 042,1
8507	Akumulátory elektrické, vč separátorů	162 653	1,5	92 530	75,8
9503	Tříkolky, kolob., kočárky pro panenky, panenky, ostatní hračky, modely, puzzle	159 354	1,5	64 208	148,2
8212	Břitvy, strojky, čepelky holicí	148 093	1,4	133 797	10,7
Celkem TOP 10		4 565 062	42,0	3 086 927	47,9
Celkem vývoz		10 865 512		8 974 713	21,1

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Chorvatska 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8504	Transformátory, el měniče, statické induktry	734 659	21,5	516 775	42,2
3004	Léky odměřené, kromě krve, antisér apod., vaty aj.	280 556	8,2	111 634	151,3
4205	Výrobky ostatní z usně přírodní, kompozitní	193 862	5,7	61 309	216,2
4107	Vyčiněné usně zvířat ostatních	105 393	3,1	14 382	632,8
8480	Rámy, základny, formovací modely pro formy aj.	102 677	3,0	60 922	68,5
7606	Desky, plechy ap., hliníkové, o síle nad 0,2 mm	96 013	2,8	112 519	-14,7
0805	Plody citrusové, čerstvé, sušené	95 339	2,8	33 939	180,9
8302	Úchytky, kování, věšáky, háčky ap. z kovů obec.	84 877	2,5	69 162	22,7
1701	Třtinový nebo řepný cukr a chemicky čistá sacharóza	83 550	2,4	78 176	6,9
3907	Polyacetal pryskyřice a pod. v primárních formách	81 741	2,4	119 484	-31,6
Celkem TOP 10		1 858 667	54,4	1 178 302	57,7
Celkem vývoz		3 417 025		3 086 190	10,7

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Automobilová doprava

V rámci automobilového průmyslu existují příležitosti zejména v dodávkách automobilů, traktorů a autobusů. Možností pro české firmy jsou i subdodávky pro místní výrobu autobusů.

► Energetický průmysl

Chorvatsko se snaží maximálně pokrýt svoji energetickou spotřebu. Dováží cca mezi 300 mil. až 400 mil. EUR el. energie. Strategický plán v energetice se průběžně mění vzhledem ke kondici chorvatské ekonomiky a hospodářství, nicméně jsou zde dva patrné směry – postavení TE Plomin C, TE Sisak, dále díky závazkům Chorvatska mít do roku 2020 cca 20% energie z obnovitelných zdrojů. Díky možnostem v Chorvatsku, je možné vybírat z alternativních zdrojů – voda, vítr, solární energie, geotermální energie, biomasa. V Chorvatsku je aktuálně upřednostňována díky tarifní politice státu – BIOMASA (BPS, kogenerační jednotky, ORC...), VODA (malé vodní elektrárny). Ostatní zdroje – vítr, voda – jsou naplněny kvóty. Možnosti pro české firmy existují v plynářském sektoru – uvažuje se o výstavbě LNG terminálu na Krku, dále modernizace stávající sítě produktovodů (Plinacro, JANAF), modernizace lokálních sítí, zvyšování přepravních kapacit, a mělo by být rovněž realizováno napojení IAP na TAP kde by Chorvatsko mělo být lídrem.

► Chemický průmysl, plasty a gumárenský průmysl, zpracovatelský průmysl, zábava a volný čas

Jedná se o limitované možnosti v rámci dodávek spotřebního zboží. Realizují se zde kontinuální dodávky – přípravky, kosmetika apod. Pneumatiky díky českým výrobcům též patří k tradičním exportním artiklům. Velký potenciál pro dodávky na místní trh tkví ve sportovních potřebách, outdoorovém vybavení a potřebách pro vybavení škol, hřišť, tělocvičen.

► Služby

Vzhledem k vysoké nezaměstnanosti (cca 17%) a možnosti sezónního pracovního uplatnění je v sektoru služeb značný přetlak pracovní síly a s tím spojeného podnikání. Uplatnění českých firem lze za příznivých okolností předpokládat: ve službách spojených s turistikou a cestováním; službách spojených s ubytováním a servisem v restauracích; službách v dopravě při rozvoji námořní dopravy (přístavy Rijeka, Zadar, Ploče).

► Vodohospodářství, odpadní průmysl

Tato oblast poskytuje českým firmám zajímavé dodávkové možnosti. Financování těchto projektů se rozbíhá ze strukturálních fondů EU a je doplňováno financováním ze státního rozpočtu a rozpočtu měst a obcí. Oblasti vodního hospodářství se ekonomická diplomacie intenzivně věnuje, neboť zde je potenciál pro úspěch českých firem, které mají know-how a realizace. Navíc po boomu v ČR a SK je nutné pro sektor najít uplatnění na zahraničních trzích, což země západního Balkánu umožňují. V Chorvatsku jsou pro tuto oblast vyčleněny finanční prostředky ať již z fondů EU, WB, EBRD za podpory chorvatského státu. České firmy se účastní velkých i menších tendrů a v současné době začínají tendry vyhrávat. Konkrétní příležitosti se prolínají i dalšími obory – energetika (OZE – biomasa, malé vodní elektrárny, BPS, ORC apod.). Potenciál má i odpadové hospodářství.

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Vybavení nemocnic a dalších zdravotnických zařízení je zčásti zastaralé. Poslední dobou evidujeme zvýšené poptávky v tomto oboru. Nemocnice by dle posledních informací měly být modernizovány i se spolufinancováním ze zdrojů EU. Připravuje se výstavba nové nemocnice v Pule a modernizace 3. nemocnic a rozšíření v Záhřebu. Exportní potenciál přináší i vznikání malých specializovaných pracovišť – oční polikliniky, gynekologicko-porodnické, zubní, kosmetické a chirurgické a laboratoře.

► Zemědělský a potravinářský průmysl

Chorvatský zpracovatelský a potravinářský průmysl má poměrně širokou základnu. Po vstupu země do EU se rozšířily možnosti přímých dodávek i možnosti kooperace na místním trhu. Potravinářský průmysl v Chorvatsku má silnou pozici, navíc spotřebitelé jsou velmi konzervativní. Šance pro české firmy jsou dodávky zejména pro privátní značky nebo subdodávky do zpracovatelského průmyslu. Z konkrétních příležitostí – mléko – zde je potenciál vzhledem ke kapacitám chorvatských závodů. Šťávy a výtažky z rostlin – jako komponenty pro nápojový průmysl ano, pro dodávky nápojů je zde velmi silná místní konkurence, která má dominantní postavení na trhu. Uzenky a podobné výrobky z masa – zde je viditelný menší potenciál – opět vzhledem k silné místní konkurenci. Cukrovinky – stejná situace. Velmi silná místní konkurence. Příležitost tkví v tzv. „bio“ potravinách (müsli, cereálie, pufované a extrudované cereálie...). Slad, subdodávky pro výrobu piva jsou reálné, protože v Chorvatsku existuje výroba piva. Pro přechodnou dobu, než v Chorvatsku budou aplikovány programy podpory v oblasti zemědělství, je potenciál v ovoci a zelenině. Konkrétní příležitosti jsou i stroje pro průmyslové zpracování potravin.

► Železniční doprava

Je možné navazovat na reference z realizovaných zakázek výstavby silnic, železničních tratí, tunelů a mostů. Navíc Chorvatsko připravuje výstavbu dopravního železničního koridoru spojující východ a západ i sever a jih země a celkovou modernizaci železniční infrastruktury. Tento sektor skýtá velmi dobré šance pro české firmy, některé jsou zde již etablovány. Další české firmy jsou úspěšné v tendrech. Je trochu zpožděna příprava dokumentace pro tendry, ale koridory jsou prioritou pro EU a jsou zde vyčleněny cca 4 mld. EUR pro tyto projekty. Do lokálních sítí nebylo 20 let investováno a budou též modernizovány. V návaznosti na modernizaci koridorů, budou modernizována nádraží, kde existují možnosti pro subdodávky českých firem. V kolejových vozidlech vyrostla českým firmám místní konkurence (TŽV Gredelj a Končar – tramvaj a v přípravě příměstské vlaky), nicméně šance je buď v kooperaci, zadání části výroby v Chorvatsku, či dodávkách, modernizaci starších tramvají české výroby.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 0401 - Mléko, smetana nezahuštěná, neslazená
	HS 0402 - Mléko, smetana zahuštěná, slazená
	HS 1302 - Šťávy, výtažky rostlin, pektiny, slizy a ostatní
	HS 1601 - Uzenky, salámy a podobné výrobky z masa, drobů, krve atd.
	HS 1704 - Cukrovinky bez kakaa (vč. bílé čokolády)
	HS 2203 - Pivo ze sladu
	HS 8437 - Stroje pro čištění, třídění ap., semen, zrní aj
	HS 8701 - Traktory
Vodohospodářství, odpadní průmysl	HS 8414 - Čerpadla, vývěvy, vzduchové kompresory aj.
	HS 8421 - Odstředivky, přístroje k filtrování, čištění
	HS 8481 - Kohouty, ventily aj. pro potrubí, kotle, vany aj
	HS 8484 - Těsnění kovoplastická, soubory, sestavy těsnění
	HS 8501 - Elektrické motory a generátory
	HS 8502 - Soustrojí generátorová, elektr. měniče rotační
	HS 8507 - Akumulátory elektrické, vč separátorů
	CPA 37.00 - Služby související s odpadními vodami
Automobilová doprava	HS 8702 - Motorová vozidla pro veřejnou osobní dopravu
	HS 8703 - Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob
	HS 8704 - Motorová vozidla pro přepravu nákladu
	HS 8705 - Motorová vozidla pro zvláštní účely
	HS 8707 - Karosérie motor. vozidel, traktorů, vč. kabin
Energetický průmysl	HS 7311 - Nádoby tlakové pro plyn, ze železa n. oceli
	HS 8402 - Generátory pro výrobu vodní páry apod.
	HS 8406 - Turbiny na páru vodní nebo jinou
	HS 8410 - Turbiny, kola vodní, regulátory
	HS 8413 - Čerpadla i se zař. měřicím, zdviže na kapaliny
	HS 8414 - Čerpadla, vývěvy, vzduchové kompresory aj.
	HS 8503 - Části motorů, elektr. generátorů, soustrojí ap.
	HS 8504 - Transformátory, el měniče, statické induktry
Železniční doprava	HS 7302 - Materiál pro stavbu tratí železnič., tramvaj.
	HS 8530 - Přístroje elektrické pro řízení dopravy
	HS 8603 - Železniční nebo tramvajové vozy s vlastním pohonem
	HS 8607 - Části a součásti železničních nebo tramvajových lokomotiv nebo kolejových vozidel
	HS 8608 - Materiál kolejový svrškový, bezp. a sign. dopravní zařízení

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 9018 – Nástroje lékařské chirurgické, zubolékařské aj
	HS 9019 – Přístr. pro mechanoterapii, masážní, dýchací aj.
	HS 9020 – Přístroje dýchací ostatní, masky plynové
	HS 9022 – Přístroje rentgenové aj. používající záření
Chemický průmysl	HS 3307 – Přípravky holicí, toaletní, kosmetické apod., jinde neuvedené
Plasty a gumárenský průmysl	HS 4011 – Pneumatiky nové z pryže
Zpracovatelský průmysl	HS 4911 – Výrobky tiskařské ostatní, vč. obrazů, rytin aj.
Zábava a volný čas	HS 9503 – Tríkolky, kolob., kočárky pro panenky, panenky, ostatní hračky, modely, puzzle
	HS 9506 – Potřeby pro tělocvik, atletiku aj. sporty
Služby	CPA 50 – Vodní doprava
	CPA 55 – Ubytovací služby
	CPA 56 – Stravovací služby, podávání nápojů
	CPA 79 – Služby cestovních agentur a kanceláří a jiné rezervační a související služby

Irsko

V letech 2000–2007 rostla ekonomika Irska v průměru o 5,5 % ročně. Od roku 2008 do roku 2010 vykazovala země záporné hodnoty růstu, přičemž v roce 2009 se jednalo o -6,4 %. V roce 2011 dosáhl růst HDP 2,8 %. Poté ekonomika znovu zpomalila a v roce 2013 se zvýšil HDP pouze o 0,2 %. V budoucnu se očekává její zrychlení. Míra inflace v roce 2013 klesla na 0,5 %, což je nejnižší hodnota v novém tisíciletí. V dalších letech by měla její hodnota opět mírně růst. V zemi žije téměř 5 mil. obyvatel a HDP na obyvatele činil v roce 2013 48 608 USD. Hodnoty nezaměstnanosti postupně rostou od roku 2001 (3,9 %). Vrcholu bylo dosaženo v roce 2012 (14,7 %). V roce 2013 klesla nezaměstnanost na 13,0 % a nadále by měla její hodnota klesat. Běžný účet je v přebytku.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	2,8	-0,3	0,2	3,6	3,0	2,5
HDP/obyv. (USD)	52 021	48 434	48 608	51 159	52 260	53 785
Míra inflace (%)	1,2	1,9	0,5	0,6	0,9	1,2
Nezaměstnanost (%)	14,6	14,7	13,0	11,2	10,5	10,1
Bilance běžného účtu (mld. USD)	1,9	3,5	10,1	8,1	6,1	7,7
Populace (mil.)	4,6	4,6	4,8	4,8	4,8	4,9
Konkurenceschopnost	29/142	27/144	28/148	25/144		
Exportní riziko OECD			–	–		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF

- ▶ Irsko je součástí vnitřního trhu Evropské unie.
- ▶ Exportní riziko podle OECD: – .

Vývoz ČR do Irska 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	3 841 335	37,1	2 747 311	39,8
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	1 849 336	17,9	1 591 421	16,2
8473	Části strojů psacích, počítačích, pro aut. zprac. dat	473 554	4,6	402 882	17,5
8542	Obvody integrované elektronické	379 205	3,7	412 253	-8,0
8517	Přístroje telefon., ost. přístr. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	220 880	2,1	330 974	-33,3
8419	Stroje ke zpracování materiálů změnou teplot	215 399	2,1	231 881	-7,1
3004	Léky odměřené, kromě krve, antisér apod., vaty aj.	214 779	2,1	91 663	134,3
8412	Motory, pohony ostatní	180 655	1,7	143 496	25,9
8537	Rozvaděče, panely, rozvodné stoly aj., ovládací	134 648	1,3	29 945	349,7
6811	Zboží osinkocementové, buničitocementové apod.	103 534	1,0	89 563	15,6
Celkem TOP 10		7 613 325	73,6	6 071 389	25,4
Celkem vývoz		10 347 559		9 303 724	11,2

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Irska 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8517	Přístroje telefon., ost. přístr. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	3 584 972	17,5	1 842 210	94,6
3215	Barvy tiskařské, inkousty, tuše, i tuhé	3 448 445	16,9	3 098 686	11,3
3004	Léky odměřené, kromě krve, antisér apod., vaty aj.	2 731 183	13,4	3 091 531	-11,7
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	1 893 482	9,3	1 026 670	84,4
8523	Disky, pásky aj. média pro záznam zvuku, obrazu ap., ne HS 37	830 392	4,1	766 917	8,3
8534	Tištěné obvody	682 518	3,3	416 599	63,8
3002	Krev lidská, živočišná, antiséra, látky očkovací	562 252	2,7	248 578	126,2
3302	Směsi vonných látek	508 776	2,5	488 663	4,1
2208	Ethylalkohol nedenaturovaný, pod 80 %, destiláty, likéry	390 952	1,9	315 347	24,0
8473	Části strojů psacích, počítačích, pro aut. zprac. dat	306 915	1,5	244 090	25,7
Celkem TOP 10		14 939 887	73,1	11 539 291	29,5
Celkem dovoz		20 448 877		16 612 338	23,1

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Automobilová doprava

Po krizi dochází v Irsku díky zrychlení ekonomiky a rostoucí poptávce spotřebitelů k opětovnému oživení trhu s osobními vozy.

► Energetický průmysl

Obnovitelné zdroje energie patří v Irsku k hodně diskutovaným tématům a nutno přiznat, že v poměrně konzervativní irské společnosti nemá výstavba větrných elektráren zdaleka takovou popularitu jako například těžba rašeliny. Ačkoli má země takřka ideální podmínky pro využívání offshorové energie, je stále podíl OZE na celkové produkci velmi malý (v irském tisku z května 2014 se uvádí cca 7,5 %), přičemž do roku 2020 se dle mezinárodních závazků má zvýšit nejméně na dvojnásobek. Až dvacetiprocentní každoroční růst za poslední tři roky lze přitom sledovat na poli biomasy. V této souvislosti lze odhadovat zvýšenou poptávku po uvedených komoditách, stejně tak jako po zařízeních na zpracování biomasy. Potenciál mají reaktory, kotle, přístroje, mechanické nástroje aj.

► Nábytkářský průmysl

Nábytek zaznamenává na irském trhu po letech hospodářské krize (drahé bydlení, nesplacitelné hypotéky atp.) opět pozvolný nárůst, který by čeští exportéři mohli při svých poměrně slušných výsledcích z posledních let využít.

► Plasty a gumárenský průmysl

Trouby, hadice a podobní exportní položky z ČR zaznamenávají v posledních letech významný růst. Obdobně se vyvíjí také poptávka po pneumatikách.

► Stavební průmysl

Irská vodovodní soustava je takřka v dezolátním stavu a bude v nejbližších letech vyžadovat značné rekonstrukce. Jedná se o jednu z hlavních exportních příležitostí. Irové hodlají v nejbližších dvou a půl letech investovat 1,77 mld. EUR do celkově 386 infrastrukturálních projektů, z čehož cca 40 % se bude týkat rekonstrukce sítě odpadních vod. Celkový objem investic do této oblasti v budoucnu se odhaduje až na 4 mld. EUR.

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Systematický nárůst objemu léků v českém vývozu do Irska se kryje se stabilním růstem dovozu lékařských a farmaceutických produktů za sledované období 2012–2014. Zájem o tuto komoditu je v zemi s obrovským obratem na trhu s léčivy trvalý, přičemž od roku 2010 její import vzrostl o téměř 40 %. Čeští exportéři do Irska zaznamenali sice za poslední rok v této oblasti ve srovnání s roky 2010–2013 mírný pokles, přesto se jedná o perspektivní oblast.

► Zemědělský a potravinářský průmysl

Uvedené české exportní komodity zaznamenaly za poslední tři roky v Irsku nárůst a s ohledem na dobrou a letitou pověst české kvality, podíl v prodeji nových traktorů v r. 2013 dosáhl 4 % a další 2,37 % v kategorii nákupů (především z Velké Británie) již užívaných traktorů v teritoriu. Pro prudký nárůst celosvětového importu těchto výrobků na irský trh za období 2012–2014 patří kategorie zemědělských strojů a jejich součástí (převážně pro maloročníky) rozhodně mezi zajímavé obchodní příležitosti. Cukr je jednou z komodit, jejíž dovoz do Irska se za posledních pět let bezmála zdvojnásobil a totéž platí o českém dovozu této komodity do Irska. Podobná je situace na trhu s olejnatými semeny a plody. Pokud jde o pochutiny, je zde velká rezerva např. pro dovoz hořčice.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Automobilová doprava	HS 8703 – Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 1204 – Semena lněná, i drcená
	HS 1205 – Semena řepky nebo řepky olejky, i drcená
	HS 1207 – Ostatní olejnatá semena a olejnaté plody, též drcené
	HS 1702 – Cukry ostatní, sirupy cukerné, med umělý, melasy
	HS 2106 – Potravinové přípravky jinde neuvedené
	HS 8433 – Stroje, zařízení žací, mláticí, sekačky trávy ap.
	HS 8701 – Traktory
	HS 8708 – Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705
Plasty a gumárenský průmysl	HS 3917 – Trouby, trubky, hadice, příslušenství, z plastů
	HS 4011 – Pneumatiky nové z pryže
Energetický průmysl	HS 8402 – Generátory pro výrobu vodní páry apod.
	HS 8403 – Kotle k ústřednímu vytápění, jiné
	HS 8501 – Elektrické motory a generátory
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 3004 – Léky odměřené, kromě krve, antisér apod., vaty aj.
Nábytkářský průmysl	HS 9401 – Sedadla, ne lékařská ap., i proměnitelná v lůžka
	HS 9403 – Nábytek ostatní, části, součásti
Stavební průmysl	HS 8481 – Kohouty, ventily aj. pro potrubí, kotle, vany aj

Itálie

V novém tisíciletí země dosáhla nejvyšší hodnoty růstu HDP v roce 2000 (3,7 %), poté do roku 2003 ekonomika postupně zpomalovala. V následujících letech se hodnoty pohybovaly mezi 1 a 2 %. V roce 2008 a 2009 se růst dostal do záporných hodnot (-1,2 %, resp. -5,5 %). Ve dvou dalších letech se zvýšil HDP v průměru o 1 % ročně. V posledních letech italská ekonomika opět klesá. V roce 2013 se jednalo o -1,9 %. Od roku 2015 by měla opět růst. Míra inflace se v roce 2013 snížila na 1,3 % a v roce 2014 by měla klesnout až na 0,1 %. Poté se očekává její nárůst. V zemi žije kolem 60 mil. obyvatel a HDP na obyvatele činil v roce 2013 téměř 35 000 USD. Nezaměstnanost se od roku 2007 postupně zvyšuje a v roce 2013 přesáhla 12 %. Běžný účet je od roku 2013 v přebytku.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	0,5	-2,4	-1,9	-0,2	0,9	1,3
HDP/obyv. (USD)	37 031	33 915	34 715	35 512	35 743	36 749
Míra inflace (%)	2,9	3,3	1,3	0,1	0,5	1,1
Nezaměstnanost (%)	8,4	10,7	12,2	12,6	12,0	11,3
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-65,6	-6,0	20,5	25,5	25,9	20,0
Populace (mil.)	59,4	59,4	59,7	60,0	60,2	60,5
Konkurenceschopnost	43/142	42/144	49/148	49/144		
Exportní riziko OECD			-	-		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF

- ▶ Itálie je součástí vnitřního trhu Evropské unie.
- ▶ Exportní riziko podle OECD: - .

Vývoz ČR do Itálie 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	15 864 775	12,0	12 744 401	24,5
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	7 622 515	5,7	5 216 755	46,1
2402	Doutníky, doutníčky a cigarety z tabáku nebo tabákových náhražek	6 202 272	4,7	4 921 563	26,0
4011	Pneumatiky nové z pryže	3 415 226	2,6	3 270 647	4,4
8415	Stroje, přístroje klimatizační	2 661 015	2,0	2 373 837	12,1
8528	Monitory, projektor bez TV; přijímače televizní	2 407 088	1,8	659 654	264,9
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	2 385 377	1,8	2 128 054	12,1
8418	Chladničky, boxy mrazicí aj., čerpadla tepelná	2 303 473	1,7	2 439 233	-5,6
9503	Tříkolky, kolob., kočárky pro panenky, panenky, ostatní hračky, modely, puzzle	2 274 335	1,7	1 903 253	19,5
7204	Odpad a šrot ze železa nebo oceli i přetavený v ingotech	2 123 870	1,6	2 076 688	2,3
Celkem TOP 10		47 259 946	35,6	37 734 085	25,2
Celkem vývoz		132 599 410		114 747 794	15,6

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Itálie 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	7 151 442	5,6	5 798 003	23,3
3004	Léky odměřené, kromě krve, antisér apod., vaty aj.	4 510 488	3,5	3 201 564	40,9
8481	Kohouty, ventily aj. pro potrubí, kotle, vany aj.	2 684 176	2,1	2 465 736	8,9
7306	Trouby, profily ap. duté, jiné, ze železa n. oceli	2 604 487	2,0	2 080 399	25,2
8704	Motorová vozidla pro přepravu nákladu	2 166 617	1,7	1 839 742	17,8
3907	Polyacetal pryskyřice a pod. v primárních formách	1 485 056	1,2	1 178 282	26,0
3926	Výrobky ostatní z plastů aj. materiálů	1 334 906	1,0	1 105 622	20,7
5603	Textilie netkané i impregnované, laminované aj.	1 267 011	1,0	933 668	35,7
8544	Dráty, kabely, vodiče elektr. ost., izolované, aj.	1 141 357	0,9	1 260 082	-9,4
2914	Ketony, chinony, deriváty	1 133 030	0,9	930 049	21,8
Celkem TOP 10		25 478 570	19,9	20 793 147	22,5
Celkem dovoz		128 345 718		112 486 830	14,1

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Automobilová doprava

Tato nejvýznamnější položka českého vývozu má do budoucna šanci znovu růst. Trh s novými automobily se v Itálii dostal díky recesi na samé dno a lze očekávat oživení poptávky. To je šance i pro dodavatele automobilových součástek. Italská automobilka Fiat sice dnes vyrábí většinu své produkce mimo Itálii, ale výrobu dražších a luxusních vozů chce v Itálii ponechat. Růst by znovu mohl i vývoz autobusů, jejichž výroba se v Itálii potýká s problémy nebo byla přesunuta do zahraničí.

► Chemický průmysl

Od roku 2009 v této skupině výrobků dominují destilované mastné kyseliny. Pokud jde o chemické výrobky, několikanásobně vyšších objemů vývozu z ČR bylo dosaženo například u iniciátorů a urychlovačů reakce (HS 3815) nebo u přípravků k čištění kovových povrchů a pájení (HS 3810). Pravidelně jsou zaznamenávány cca 1–2 poptávky po chemických výrobcích ročně, převážně se jedná o různé kyseliny. Primárně se jedná o poptávky distributorů chemických látek, kteří dodávají dané produkty do místních laboratoří, výrobcům nátěrových hmot, či do plastikářského průmyslu. Problémem pro české společnosti, v tomto sektoru (kyseliny a jiné chemické látky) je, že náklady na přepravu jsou vzhledem k nízké marži v tomto odvětví veliké.

► Kovořávací průmysl

Železo a ocel se staly významnými komoditami v obou směrech toku zboží mezi ČR a Itálií. Do budoucna by vývoz z ČR mohl růst kvůli problémům italských železáren s dodržováním norem ochrany životního prostředí. Ocel, železo, hojně využívány především ve stavebním sektoru, trpí konstantně negativním výkonem italského stavebního sektoru. Vyhledky na druhou polovinu tohoto roku a na rok příští ale slibují oživení pro hutní výrobky (především ve strojním sektoru a oživení se čeká i u stavebního sektoru).

► Letecká doprava

U doporučených položek lze spatřit stejnou charakteristiku: existence poptávky po těchto položkách se prolíná s českými kompetencemi. Perspektivní může být i spolupráce mezi českým a italským kosmickým průmyslem.

► Sklářský a keramický průmysl

Zatímco stolní sklo v Itálii v uplynulé dekádě ztrácelo své pozice, vývoz ostatních skleněných výrobků roste. Tradiční české dekorativní sklo se v Itálii muselo vypořádat s levnou konkurencí a změnou vkusu. Do budoucna by však mohlo zpátky své pozice znovu získávat v segmentech, v nichž může konkurovat kvalitou a originálním designem. České sklo si zachovává v Itálii stále dobrý zvuk. Změna vkusu je ale u Italů zřejmá a požadovány jsou především hladší linie a modernější design (především na severu země). Stabilně poptávané jsou vánoční dekorace a figurky.

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Antibiotika – vývoz této komodity do Itálie sice od vstupu ČR do EU vzrostl téměř na dvojnásobek, avšak nedosahuje zatím úrovně z konce 90. let. Navíc italský farmaceutický průmysl (i díky přítomnosti nadnárodních korporací) patří k evropské špičce a dařilo se mu navzdory recesi. Italský trh se v tomto segmentu vyznačuje velmi ostrou konkurencí a čeští výrobci léčiv s tím musejí počítat. Léky neodměřené, ne krev, antiséra apod. vata aj – jde o relativně novou položku v českém vývozu. Zřejmě se nejedná o finální výrobek, což může znamenat vývoz v rámci jedné nadnárodní korporace. Zajímavou položkou z pohledu pozitivní tendence trhu by se mohly jevit potravinové a vitamínové doplňky, jejichž poptávka na italském trhu neustále stoupá. Průměrná spotřeba vitamínu a potravinových doplňků byla v období krize 2 mld. EUR. I aktuální situace napovídá o pozitivním trendu, Italové i přes krizi považují zdraví za hlavní hodnotu.

► Zemědělský a potravinářský průmysl

Slad, i pražený – vývoz se ve sledovaném období od roku 1999 dramaticky zvýšil. Roste popularita sladových piv v Itálii a tomuto sektoru byl věnován i projekt ekonomické diplomacie v roce 2012. Cukr třtinový, řepný, sacharóza, chemicky čistá – potravinářský průmysl patří do skupiny tahounů italského exportu a byl relativně méně zasažen dvěma vlnami hospodářské recese v uplynulých letech. Itálie není soběstačná a cukr dováží, aby pokryla jeho spotřebu v potravinářském průmyslu. V podnikatelské misi u příležitosti státní návštěvy českého prezidenta v roce 2012 v Itálii byl mimo jiné zástupce cukrovarnické skupiny z ČR. Pivo ze sladu – vývoz českého piva se přiblížil na předkrizovou úroveň. Přesto je zde poměrně velký prostor pro další růst, příkladem může být úspěch belgických piv na italském trhu. V evropském měřítku je objem české produkce piva srovnatelný s produkcí Belgie (6. resp. 7. příčka). Avšak zatímco v žebříčku největších dovozců piva do Itálie patřila ČR za rok 2011 podle asociace Assobirra až 12. příčka, byla Belgie dokonce na třetím místě. V Itálii v posledních třech letech velmi vzrostla pивní kultura a konzumace tohoto produktu se značně zvýšila. Ve velkých bohatších městech na severu Itálie je poptávka soustředěna především na pивní speciály, piva z mikropivovarů a řemeslně vyráběná piva, piva nefiltrovaná. V posledních letech se také velmi rozmnožily nové italské minipivovary a právě řemeslná výroba piva.

► Zpracovatelský průmysl

Spolu s chemickými surovinami jde o zboží s relativně nižší přidanou hodnotou a stupněm zpracování. Dřevo a výrobky ze dřeva Itálie do velké míry dováží. Tradičním zdrojem italských dovozců je i ČR.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 1107 – Slad, i pražený
	HS 1701 – Třtinový nebo řepný cukr a chemicky čistá sacharóza
	HS 2203 – Pivo ze sladu
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 2941 – Antibiotika
	HS 3003 – Léky neodměřené, kromě krve, antisér apod., vaty aj.
Chemický průmysl	HS 3823 – Technické monokarboxylové mastné kyseliny; kyselé oleje z rafinace; technické mastné alkoholy

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Zpracovatelský průmysl	HS 4415 – Bedny, bedničky, klece, bubny, palety apod. ze dřeva
Sklářský a keramický průmysl	HS 7003 – Sklo lité profilové ploché, válcované, nezprac.
	HS 7006 – Sklo lité tažené, plavené, vrtané aj. zpracované
	HS 7007 – Sklo bezpečnostní tvrzené, vrstvené
	HS 7010 – Demižóny, láhve, baňky, lékovky víčka aj. ze skla
	HS 7013 – Sklo stolní domácké, kuchyňské aj. zboží
	HS 7016 – Dlaždice, desky, kameny, cihly, tašky aj. skleněné
	HS 7018 – Perly, imitace perel, drahokamů ap. ze skla
	HS 7019 – Vlákná skleněná a výrobky z nich
Kovozpracovatelský průmysl	HS 7204 – Odpad a šrot ze železa nebo oceli i přetavený v ingotech
	HS 7213 – Tyče, pruty ze železa n. oceli neleg., válc. za tepla
	HS 7214 – Tyče, pruty jiné ze železa n. oceli nelegované
	HS 7217 – Dráty ze železa n. oceli nelegované
	HS 7223 – Dráty z oceli, nerezavějící
	HS 7224 – Ocel legovaná ost. v ingotech aj. tvarech, zákl.
	HS 7227 – Tyče, pruty válc. za tepla, z oceli legované ost.
	HS 7228 – Tyče, pruty, úhelníky, profily z oceli legov. ost.
	HS 8212 – Břítvy, strojky, čepelky holicí
	HS 7229 – Dráty z oceli legované, ostatní
Automobilová doprava	HS 8702 – Motorová vozidla pro veřejnou osobní dopravu
	HS 8703 – Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob
	HS 8708 – Části, součásti a příslušenství motor. vozidel čísel 8701 až 8705
Letecká doprava	HS 8801 – Balony, vzducholodě, kluzáky, rogala apod.,
	HS 8802 – Letadla, vrtulníky, kosmické lodě vč. družic, nosné rakety
	HS 8803 – Části a součásti motor. a bezmotor. prostředků pro létání
	HS 8804 – Padáky vč. paraglidingu apod., vč. příslušenství
	HS 8805 – Katapulty letecké aj. přístr. pro let. výcvik

Kosovo

V poslední dekádě se meziroční růst HDP pohyboval na drobné výkyvy v rozmezí 3–4,5 %. V roce 2013 ekonomika dosáhla růstu HDP 3,4 %. Odhad do budoucnosti ukazuje v Kosovu pokračující trend. V roce 2013 inflace dosáhla hodnoty téměř 2 %. V zemi žije téměř 2 mil. obyvatel, údaje o HDP na obyvatele a nezaměstnanosti nejsou k dispozici. Běžný účet je vyrovnaný.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	4,4	2,8	3,4	2,7	3,3	4,0
HDP/obyv. (USD)	–	–	–	–	–	–
Míra inflace (%)	7,3	2,5	1,8	1,0	1,6	1,6
Nezaměstnanost (%)	–	–	–	–	–	–
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-0,9	-0,5	-0,5	-0,5	-0,6	-0,6
Populace (mil.)	1,8	1,8	1,8	–	–	–
Konkurenceschopnost	–	–	–	–	–	–
Exportní riziko OECD			7/7	7/7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, SB, WEF

- ▶ Evropská unie neuzavřela s Kosovem žádnou obchodní dohodu.
- ▶ Exportní riziko podle OECD je 7/7.

Vývoz ČR do Kosova 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
0102	Dobytěk hovězí, živý	55 745	18,5	19 512	185,7
2711	Plyn zemní a jiné uhlovodíky plynné	32 070	10,7	11 617	176,1
3809	Přípravky k úpravě povrchu, apretování a pod. výr.	24 243	8,1	15 107	60,5
3402	Prostředky povrchově aktivní prací, čisticí aj	16 171	5,4	27 125	-40,4
8507	Akumulátory elektrické, vč separátorů	15 397	5,1	6 024	155,6
4418	Výrobky stavebního truhlářství, tesařství apod. ze dřeva	14 128	4,7	14 976	-5,7
3006	Zboží farmaceutické jiné	10 377	3,4	10 509	-1,3
4410	Desky třískové apod., ze dřeva a pod. materiálů	8 298	2,8	5 972	38,9
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	6 335	2,1	5 478	15,6
3925	Výrobky stavební z plastů jiné	5 981	2,0	5 144	16,3
Celkem TOP 10		188 745	62,7	121 464	55,4
Celkem vývoz		300 834		257 093	17,0

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Kosova 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
2204	Víno z čerstvých hroznů, mošt vinný jiný	5 352	18,3	14 836	-63,9
1211	Rostliny, plody aj. pro parfumerii, lékařství ap.	3 744	12,8	2 205	69,8
0813	Ovoce sušené, ne ořechy, banány, citrusy, fíky ap.	2 780	9,5	271	925,8
1806	Čokoláda, přípravky potravinářské ostatní s kakaem	2 160	7,4	978	120,9
5511	Příze z vláken střížových chem. pro prodej	1 968	6,7	419	369,7
6203	Obleky, kalhoty, komplety ap. pánské i chlapec.	1 532	5,2	286	435,7
8450	Pračky pro domácnost, prádelny i se sušičkami	1 231	4,2	–	–
0909	Semena, anýz, badyán, fenykl, kmín, koriandr aj.	914	3,1	13	6 930,8
6204	Kostýmy, šaty, sukně, kalhoty ap., dámské a dívčí	911	3,1	345	164,1
8504	Transformátory, el měniče, statické indukory	722	2,5	126	473,0
Celkem TOP 10		21 314	73,0	19 479	9,4
Celkem dovoz		29 203		24 338	20,0

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► **Důlní, těžební a ropný průmysl**

Výroba a servis těžebních strojů na povrchovou těžbu lignitu a hlubinou těžbu nerostů. Sektor hornictví a metalurgie byl za dob Jugoslávie jedním ze stěžejních sektorů v oblasti dnešního Kosova a působilo zde několik českých firem. Na území Kosova se nacházejí významná ložiska minerálů. Po válečných událostech došlo k přerušení těžby, většina dolů byla zatopena. Jednou z vládních priorit je obnovení těžby.

► **Energetický průmysl**

Výroba a distribuce elektrické energie. Energetický sektor je ve velice špatném stavu. Kosovo provozuje dvě hnědohelné elektrárny, které jsou již za hranicí životnosti. V zimních energetických špičkách jsou schopny pokrýt cca 50 % spotřeby, zbytek musí distribuční společnost nakupovat na trhu. Ve špičkách dochází k občasným výpadkům nebo k vypínání dodávek el. proudu, mnohé instituce a podniky vlastní záložní dieselgenerátory. Koncem roku 2014 bylo uzavřeno výběrové řízení na výstavbu nové elektrárny, příp. modernizaci stávajících zdrojů. Distribuční společnost KEDS (turecký vlastník) postupně modernizuje rozvodovou síť. Výroba el. energie je rovněž jednou z priorit vlády pro další období. Mezi priority se poprvé dostávají také obnovitelné zdroje elektrické energie.

► **Vodohospodářství, odpadní průmysl**

Výroba a distribuce pitné vody – vodárny menší a střední kapacity, rozvody pitné vody, zařízení k filtrování vody na mechanickém, chemickém, UV, biologickém a jiných principech. Nedostatek vhodných zdrojů vody a nedostatečná kvalita pitné vody dodávané do veřejných vodovodů, včetně katastrofálního stavu samotných rozvodů vytváří potřebu aplikovat moderní technologie na její úpravu. Trh není v tomto sektoru nasycen a otázky kvality životního prostředí nejsou dosud vnímány jako důležité, ale během několika málo let se dostanou jistě mezi hlavní priority.

Čištění odpadních vod – čističky menší a střední kapacity, technologie na údržbu kanalizací. Rovněž nedostatek čističek odpadních vod způsobuje znečištění většiny povrchových zdrojů pitné vody, včetně vodních ploch vhodných k rekreaci. Výhodu budou mít firmy, které budou v Kosovu již zavedené. Několik českých firem již realizovalo své environmentální projekty v oblastech západního Balkánu, včetně Kosova.

► **Zemědělský a potravinářský průmysl**

Výroba a zpracování potravin – linky na výrobu chlazených a konzervovaných potravin (maso, uzeniny, paštiky, ovoce, zelenina, dětská výživa). Kosovo má velice slabou produkci vlastních potravinářských výrobků, většina je dovážena, a to převážně z okolních zemí Balkánu, EU nebo Turecka. Jednou z priorit nové vlády je podpora zemědělství a potravinářského průmyslu.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Vodohospodářství, odpadní průmysl	HS 3917 - Trouby, trubky, hadice, příslušenství, z plastů
	HS 8414 - Čerpadla, vývěvy, vzduchové kompresory aj.
	HS 8421 - Odstředivky, přístroje k filtrování, čištění
	HS 8537 - Rozvaděče, panely, rozvodné stoly aj., ovládací
	HS 9032 - Řídicí jednotky
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 8438 - Stroje pro prům. přípravu a výrobu potravin aj.
Důlní, těžební a ropný průmysl	HS 4010 - Pásky dopravníků, řemeny hnací, z kaučuku vulkan.
	HS 8428 - Zařízení ost. zdvihací, nakládací, manipulační
	HS 8429 - Buldozery, srovnávače, rypadla apod. s pohonem
	HS 8431 - Součásti jeřábů, vozíků ap., buldozerů, fréz aj.
Energetický průmysl	HS 8501 - Elektrické motory a generátory
	HS 8535 - Zařízení el. k ochraně, spínání el. obvodů, > 1000 V
	HS 8536 - Zař. el. k ochraně, spínání el. obvodů, < 1000V; konekt. pro opt. vlákna
	HS 8537 - Rozvaděče, panely, rozvodné stoly aj., ovládací
	HS 8544 - Dráty, kabely, vodiče elektr. ost., izolované, aj.
	HS 9028 - Plynoměry, měřiče kapalin, elektroměry

Kypr

Kyperská ekonomika rostla v letech 2000–2008 v průměru 3,8 % ročně. V roce 2009 se HDP propadl o téměř 2,0 %. V následujících letech se již jednalo o růst 1,3 a 0,4 %. Poté se opět hodnoty ocitly v záporných číslech. Konkrétně v roce 2013 HDP meziročně klesl o 5,4 %. Od roku 2015 se očekávají opět kladné hodnoty růstu. Míra inflace se v roce 2013 snížila na 0,4 %, což je druhá nejnižší hodnota v tomto tisíciletí. Další pokles by měl dle MMF nastat i v roce 2014, poté by se její hodnoty měly postupně zvyšovat. V zemi žije 0,9 mil. obyvatel, přičemž HDP na obyvatele v roce 2013 dosáhl téměř 25 000 USD. Nezaměstnanost za poslední roky výrazně vzrostla na 15,9 %. Trend růstu je předpovídán i na rok 2014, poté by měly její hodnoty mírně klesnout. Běžný účet je téměř vyrovnaný.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	0,4	-2,4	-5,4	-3,2	0,4	1,6
HDP/obyv. (USD)	28 858	26 131	24 867	23 955	23 783	24 415
Míra inflace (%)	3,5	3,1	0,4	0,0	0,7	1,3
Nezaměstnanost (%)	7,9	11,9	15,9	16,6	16,1	15,0
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-0,8	-1,6	-0,4	-0,2	-0,2	-0,1
Populace (mil.)	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
Konkurenceschopnost	47/142	58/144	58/148	58/144		
Exportní riziko OECD			–	–		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF

- ▶ Kypr je součástí vnitřního trhu Evropské unie.
- ▶ Exportní riziko podle OECD : - .

Vývoz ČR na Kypr 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8517	Přístroje telefon., ost. přístr. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	415 701	18,5	556 353	-25,3
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	234 855	10,4	528 584	-55,6
9504	Potřeby pro hry společenské a video hry, herní stoly a zařízení	185 178	8,2	64 784	185,8
8523	Disky, pásky aj. média pro záznam zvuku, obrazu ap., ne HS 37	184 556	8,2	229 878	-19,7
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	174 067	7,7	69 277	151,3
1514	Olej řepkový, hořčičný, frakce chemicky neuprav.	87 880	3,9	1 532	5 636,3
3215	Barvy tiskařské, inkousty, tuše, i tuhé	66 360	3,0	103 512	-35,9
4202	Kufry, aktovky, brašny, pouzdra, kazety, vaky apod.	62 935	2,8	66 268	-5,0
8443	Stroje, přístr. pro tisk s pomůckami HS 8442 (vč. kopírek, faxů); části	53 104	2,4	147 867	-64,1
3307	Přípravky holicí, toaletní, kosmetické apod., jinde neuvedené	52 858	2,3	59 367	-11,0
Celkem TOP 10		1 517 494	67,5	1 827 422	-17,0
Celkem vývoz		2 249 414		3 238 638	-30,5

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Kypru 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
3004	Léky odměřené, kromě krve, antisér apod., vaty aj.	635 190	61,0	306 753	107,1
3307	Přípravky holicí, toaletní, kosmetické apod., jinde neuvedené	112 713	10,8	59 520	89,4
2901	Uhlovodíky acyklické	93 568	9,0	8 784	965,2
3215	Barvy tiskařské, inkousty, tuše, i tuhé	30 003	2,9	26 315	14,0
4810	Papír, karton ap., natírané kaolínem aj. barvené	22 512	2,2	23 885	-5,7
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	16 864	1,6	1 514	1 013,9
3921	Desky, listy, folie, filmy, pruhy ap. ost., z plastů	14 262	1,4	18 236	-21,8
8523	Disky, pásky aj. média pro záznam zvuku, obrazu ap., ne HS 37	13 151	1,3	36	36 430,6
8517	Přístroje telefon., ost. přístr. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	10 651	1,0	4 014	165,3
0805	Plody citrusové, čerstvé, sušené	10 460	1,0	12 785	-18,2
Celkem TOP 10		959 374	92,1	461 842	107,7
Celkem dovoz		1 041 243		915 833	13,7

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Důlní, těžební a ropný průmysl

Kypr a zainteresované společnosti se připravují na těžbu a export zemního plynu z kyperské výlučné ekonomické zóny ve východním Středomoří. Cílem vlády je mj. vybudovat zkapaňovací LNG terminál na ostrově. Vláda v Nikósii rozhodla o vybudování nových zásobníků ropných rezerv na Kypru.

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

V Kyperské republice dochází v souvislosti s ekonomickým nápravným programem k vytváření nového systému všeobecného zdravotního pojištění (dosavadní veřejný zdravotnický systém hradil a poskytoval péči pouze zaměstnancům veřejného sektoru a osobám s nejnižším příjmem; nový systém by měl být funkční do poloviny roku 2016). Tímto krokem by mělo mj. dojít k osamostatnění dosud státem vlastněných lékařských zařízení a tedy decentralizaci nákupu lékařské techniky a vybavení. Současně by měl stoupnout zájem o nákup lékařské techniky ze strany soukromých lékařů, kteří budou smluvními partnery systému všeobecného zdravotního pojištění.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Důlní, těžební a ropný průmysl	HS 7303 - Trouby, duté. profily ap., z litiny
	HS 7304 - Trouby, duté profily ap., bežešvé, ze železa, oceli
	HS 7305 - Trouby a trubky ze železa a oceli, nad 406, 4 mm
	HS 7306 - Trouby, profily ap. duté, jiné, ze železa n. oceli
	HS 7307 - Příslušenství pro trouby, trubky ze železa n. ocel.
	HS 7308 - Konstrukce, části, desky, tyče aj. ze železa n. oceli
	HS 7309 - Nádrže, cisterny ap., ze železa n. oceli nad 300 l
	HS 7310 - Cisterny, sudy, kádě ap. ze železa n. oceli do 300 l
	HS 7311 - Nádoby tlakové pro plyn, ze železa n. oceli
	HS 8409 - Části, součásti pro motory pístové
	HS 8415 - Stroje, přístroje klimatizační
	HS 8431 - Součásti jeřábů, vozíků ap., buldozerů, fréz aj.
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 9018 - Nástroje lékařské chirurgické, zubolékařské aj
	HS 9019 - Přístr. pro mechanoterapii, masážní, dýchací aj.
	HS 9020 - Přístroje dýchací ostatní, masky plynové
	HS 9021 - Pomůcky přístr. ortopedické, pro nedoslýchavé aj.
	HS 9022 - Přístroje rentgenové aj. používající záření

Lichtenštejnsko

V roce 2000 se HDP meziročně zvýšil o 3,2 %. V letech 2001–2003 se hodnoty dostaly do záporných čísel (průměr růstu HDP činil –1,2 %). Poté do roku 2008 rostla ekonomika v průměru o 4,3 % ročně. Poslední známá hodnota pochází z roku 2011, kdy HDP meziročně klesl o 1,2 %. V zemi žije téměř 37 tis. obyvatel. Údaje o HDP na obyvatele, míře inflace, nezaměstnanosti a běžném účtu nejsou k dispozici.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	–	–	–	–	–	–
HDP/obyv. (USD)	–	–	–	–	–	–
Míra inflace (%)	–	–	–	–	–	–
Nezaměstnanost (%)	–	–	–	–	–	–
Bilance běžného účtu (mld. USD)	–	–	–	–	–	–
Populace (mil.)	0,04	0,04	0,04	–	–	–
Konkurenceschopnost	–	–	–	–	–	–
Exportní riziko OECD	–	–	–	–	–	–

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: OECD, SB, WEF

- ▶ Lichtenštejnsko je spolu s Evropskou unií součástí Evropského hospodářského prostoru.
- ▶ Exportní riziko podle OECD: – .

Vývoz ČR do Lichtenštejnska 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
2106	Potravinové přípravky jinde neuvedené	52 605	16,9	992	5202,9
8467	Nářadí ruční pneumatické s motorem, ne elektr.	38 961	12,5	9 548	308,1
8431	Součásti jeřábů, vozíků ap., buldozerů, fréz aj.	36 871	11,8	32 782	12,5
8537	Rozvaděče, panely, rozvodné stoly aj., ovládací	24 900	8,0	17 289	44,0
8415	Stroje, přístroje klimatizační	24 154	7,7	19 533	23,7
2004	Zelenina ost. příprav., konzerv., ne v octě, zmraz.	19 429	6,2	–	–
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	12 906	4,1	10 292	25,4
7616	Výrobky ostatní z hliníku	12 836	4,1	14 221	-9,7
8534	Tištěné obvody	9 163	2,9	7 497	22,2
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	5 645	1,8	2 228	153,4
Celkem TOP 10		237 470	76,1	114 382	107,6
Celkem vývoz		311 990		247 523	26,0

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Lichtenštejnska 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
2309	Přípravky používané k výživě zvířat	83 603	21,4	63 961	30,7
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	67 222	17,2	65 175	3,1
8464	Stroje obráběcí na kámen, beton, hmoty keram. aj.	24 554	6,3	14 313	71,6
8467	Nářadí ruční pneumatické s motorem, ne elektr.	23 764	6,1	19 688	20,7
8403	Kotle k ústřednímu vytápění, jiné	17 941	4,6	22 952	-21,8
8536	Zařízení el. k ochraně, spínání el. obvodů, < 1000V; konekt. pro opt. vlákna	15 275	3,9	16 820	-9,2
3006	Zboží farmaceutické jiné	14 535	3,7	13 555	7,2
3824	Pojidla pro licí formy nebo jádra; výrobky a přípravky chem. prům. vč. přír. směsí, jinde neuvedené	13 736	3,5	13 133	4,6
9026	Přístroje pro měření n. kontroly průtoku, tlaku, aj.	12 183	3,1	12 675	-3,9
7318	Šrouby, vruty, matice, podložky aj. ze železa n. oceli	11 703	3,0	12 580	-7,0
Celkem TOP 10		284 516	72,9	254 852	11,6
Celkem dovoz		390 530		353 974	10,3

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Služby, strojírenský průmysl

Tradiční a zároveň perspektivní obor – rostoucí lichtenštejnský průmysl potřebuje přesné obráběcí stroje. Lichtenštejnsko klade velký důraz na rozvoj IT sektoru, který je základem průmyslového rozvoje a vývozu. Poptávány budou software, antiviry, inteligentní aplikace.

► Stavební průmysl

Lichtenštejnsko je země s vysokou hustotou obyvatelstva i vysokou mírou zastavěnosti území. Na údržbu, opravy, i další zástavbu budou potřeba stavební materiály i technika.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Stavební průmysl	HS 2523 – Cement portlandský, hlinitanový, struskový apod.
	HS 6907 – Dlaždice, obkládačky ap. keramické, neglazované
	HS 7228 – Tyče, pruty, úhelníky, profily z oceli legov. ost.
	HS 7308 – Konstrukce, části, desky, tyče aj. ze železa n. oceli
	HS 7326 – Výrobky ostatní, ze železa n. oceli
Strojírenský průmysl	HS 8456 – Stroje obrábějící pomocí laserů, ultrazvuku apod.
	HS 8471 – Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.
Služby	CPA 62 – Služby v oblasti programování a poradenství a související služby

Litva

V roce 2000 byl růst litevské ekonomiky 3,6 %. V letech 2001–2007 dosahovala země hodnot růstu HDP v průměru 8,1 % ročně. V roce 2008 se jednalo o 2,9 % a v roce 2009 byla země silně zasažena krizí (-14,8 %). V roce 2010 byl již růst 1,6 % a v následujícím roce země dosáhla téměř předkrizových hodnot. Následně ekonomika zpomalila a v roce byl meziroční růst HDP 3,3 %. Od roku 2014 dle odhadů MMF ekonomika zrychluje. Míra inflace klesla na 1,2 % v roce 2013 a v roce 2014 se očekává její další pokles. Poté by měly její hodnoty narůstat. V zemi žije asi 3 mil. obyvatel a HDP na obyvatele v roce 2013 přesáhl hranici 15 500 USD. Nezaměstnanost klesla od roku 2010 o 6 procentních bodů na 11,8 % a tento trend by měl pokračovat i nadále. Běžný účet je téměř vyrovnaný.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	6,0	3,7	3,3	3,0	3,3	3,7
HDP/obyv. (USD)	14 228	14 171	15 649	16 476	17 334	18 601
Míra inflace (%)	4,1	3,2	1,2	0,3	1,3	2,0
Nezaměstnanost (%)	15,4	13,4	11,8	11,0	10,7	10,5
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-1,6	-0,1	0,7	0,4	0,1	-0,2
Populace (mil.)	3,0	3,0	3,0	3,0	2,9	2,9
Konkurenceschopnost	44/142	45/144	48/148	41/144		
Exportní riziko OECD			2/7	2/7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF

- ▶ Litva je součástí vnitřního trhu Evropské unie.
- ▶ Exportní riziko podle OECD je 2/7.

Vývoz ČR do Litvy 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	916 475	7,5	1 120 578	-18,2
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	830 868	6,8	624 909	33,0
8517	Přístroje telefon., ost. přístř. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	524 483	4,3	373 177	40,5
3901	Polymery ethyleny v primárních formách	454 104	3,7	316 880	43,3
3004	Léky odměřené, kromě krve, antisér apod., vaty aj.	375 664	3,1	459 968	-18,3
8603	Železniční nebo tramvajové vozy s vlastním pohonem	369 354	3,0	466 767	-20,9
8473	Části strojů psacích, počítačích, pro aut. zprac. dat	220 539	1,8	229 417	-3,9
3402	Prostředky povrchově aktivní prací, čistící aj	206 396	1,7	281 058	-26,6
8502	Soustrojí generátorová, elektr. měniče rotační	195 606	1,6	197 819	-1,1
3303	Parfémy vody toaletní	159 185	1,3	109 612	45,2
Celkem TOP 10		4 252 674	34,9	4 180 185	1,7
Celkem vývoz		12 192 972		11 928 402	2,2

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Litvy 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
3907	Polyacetalu pryskyřice a pod. v primárních formách	950 390	16,7	854 259	11,3
3102	Hnojiva minerální nebo chemická dusíkatá	590 476	10,4	427 768	38,0
3004	Léky odměřené, kromě krve, antisér apod., vaty aj.	451 265	7,9	83 521	440,3
9403	Nábytek ostatní, části, součásti	306 299	5,4	243 449	25,8
3105	Hnojiva minerální chemická, obsah 2-3 prvky	248 958	4,4	165 328	50,6
5408	Tkaniny z příže z umělého hedvábí	187 214	3,3	171 442	9,2
8483	Hřídele aj. převodové, převody, kola ozubené, ap.	176 894	3,1	114 408	54,6
7217	Dráty ze železa n. oceli nelegované	116 149	2,0	116 369	-0,2
3923	Výr. přepravy a balení zboží, zátky ap., z plastů	96 680	1,7	82 498	17,2
7326	Výrobky ostatní ze železa n. oceli	93 066	1,6	16 097	478,2
Celkem TOP 10		3 217 391	56,6	2 275 139	41,4
Celkem dovoz		5 683 613		4 552 974	24,8

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Nábytkářský průmysl

Výroba nábytku tvoří významný segment litevského lehkého průmyslu a má potenciál k dalšímu růstu. Na konferenci OEÚ v Praze vyplynulo, že exportní potenciál zatím naráží na polskou konkurenci, která díky kratším dopravním vzdálenostem (a nižší kvalitě) vítězí v cenových nabídkách litevským výrobcům nábytku.

► Obranný průmysl

Litevská vláda vyčleňuje dodatečné zdroje pro rozpočet resortu obrany, které mají být určeny primárně na akvizice. Tento trend by měl pokračovat i v následujících letech. Právě konstrukce trendů ale může zejména v podmínkách malého trhu nezřídka narazit na určité „pokřivení“ statistických dat o vývozu vlivem jednorázových úspěšných transakcí, jako tomu bylo v litevsko-českém zahraničním obchodě v případě dodávky souprav příměstských železničních vozů v r. 2012, která ve statistikách způsobila strmý růst a v následujícím roce jen o málo strmější propad. Konjunkturu zde nově – bohužel – nahrává i současný konflikt v nedalekém sousedství pobaltských států, které teď urychleně navyšují rozpočtové prostředky na obranu.

► Stavební průmysl

Litva postrádá dostatek vlastních kapacit pro nezbytnou a postupně se rozjíždějící masívní rekonstrukci a zateplování zejména obytných budov, jejímž cílem je zvýšit stále kriticky nízkou energetickou účinnost.

► Zábava a volný čas

Jako perspektivní na litevském trhu se jeví zboží se snadno identifikovatelnými motivy postav z českých filmů pro děti.

Na litevském trhu zatím patří psací potřeby mezi výrazně omezený sortiment; škála zahrnuje buďto dovoz levné produkce z Číny, nebo na opačném konci spektra drahého značkového zboží. Na místním trhu tak existuje příležitost pro dodávky takových psacích a kreslicích potřeb, které doplní celou škálu nabízeného sortimentu.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Obranný průmysl	HS 5608 - Síťoviny vázané z motouzů ap., sítě rybářské aj.
	HS 6306 - Plachty nepromokavé, lodní, stínicí apod., stany aj.
	HS 8470 - Stroje počítačací, účtovací, pokladny, registr ap..
	HS 8526 - Radiolokátory apod., radiové přístroje pro dálkové řízení
	HS 8710 - Tanky aj. bojová obrněná vozidla i se zbraněmi
	HS 8802 - Letadla, vrtulníky, kosmické lodě vč. družic, nosné rakety
	HS 9013 - Výr. s krystaly tekutými jinde. neuv., přístř. optické ost.
	HS 9020 - Přístroje dýchací ostatní, masky plynové
	HS 9301 - Zbraně vojenské, jiné než sečné, bodné, revolvery, pistole
Stavební průmysl	HS 3918 - Krytiny podlah., obklady stěn, stropů, z plastů
	HS 3909 - Pryskařice aminové, fenolické polyuretany
Nábytkářský průmysl	HS 4410 - Desky třískové apod., ze dřeva a podobných materiálů
	HS 4411 - Desky dřevoláknité apod., z materiálů dřevitých
	HS 4412 - Překližky, desky dýhované a podobné vrstvené dřevo
Zábava a volný čas	HS 9503 - Tříkolky, kolob., kočárky pro panenky, panenky, ostatní hračky, modely, puzzle
	HS 9609 - Tužky, tuhy jiné, pastely, uhle, křídly kreslicí

Lotyšsko

Lotyšská ekonomika rostla v letech 2000–2007 v průměru 8,5 % ročně. Poté byla země silně zasažena krizí. V roce 2009 byl propad HDP 17,7 %. Od roku 2011 se jedná o růst kolem 5 %, který byl v roce 2013 následován zpomalením ekonomiky na 4,1 %. V dalších letech se očekávají ještě nižší hodnoty. Míra inflace v roce 2013 klesla na 0,01 %, nadále se očekává opětovné zvýšení její hodnoty. V zemi žije kolem 2 mil. obyvatel, HDP na obyvatele se v roce 2013 přehouplo přes 15 000 USD. Nezaměstnanost se od roku 2010 snížila o 6,8 procentních bodů na 11,9 % a tento trend by měl pokračovat i v dalším období. Běžný účet je téměř vyrovnaný.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	5,3	5,2	4,1	2,7	3,2	3,4
HDP/obyv. (USD)	13 742	13 886	15 187	16 145	16 836	17 887
Míra inflace (%)	4,2	2,3	0,0	0,7	1,6	1,9
Nezaměstnanost (%)	16,2	15,0	11,9	10,3	9,7	9,3
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-0,6	-0,7	-0,3	0,0	-0,5	-0,6
Populace (mil.)	2,1	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Konkurenceschopnost	64/142	55/144	52/148	42/144		
Exportní riziko OECD			–	–		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MME, OECD, WEF

- ▶ Lotyšsko je součástí vnitřního trhu Evropské unie.
- ▶ Exportní riziko podle OECD: – .

Vývoz ČR do Lotyšska 2014 (2013),
hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8517	Přístroje telefon., ost. přístř. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	721 127	13,6	389 909	84,9
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	522 642	9,8	482 034	8,4
7019	Vlákna skleněná a výrobky z nich	155 705	2,9	138 552	12,4
4011	Pneumatiky nové z pryže	132 612	2,5	115 805	14,5
8702	Motorová vozidla pro veřejnou osobní dopravu	108 799	2,0	–	–
3402	Prostředky povrchově aktivní prací, čisticí aj	106 890	2,0	109 232	-2,1
9015	Přístroje geodetické topografické hydrolog aj	91 820	1,7	80 733	13,7
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	84 984	1,6	141 354	-39,9
3901	Polymery ethylenu v primárních formách	72 344	1,4	97 811	-26,0
9503	Tříkolky, kolob., kočárky pro panenky, panenky, ostatní hračky, modely, puzzle	66 522	1,3	34 857	90,8
Celkem TOP 10		2 063 445	38,9	1 590 287	29,8
Celkem vývoz		5 311 043		6 281 661	-15,5

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Lotyšska 2014 (2013),
hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8517	Přístroje telefon., ost. přístř. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	236 066	11,8	225 514	4,7
3004	Léky odměřené, kromě krve, antisér apod., vaty aj.	197 810	9,9	51 404	284,8
7901	Zinek surový (neopracovaný)	81 808	4,1	–	–
1604	Přípravky konzervy z ryb kaviár jeho náhražky	72 297	3,6	69 809	3,6
0407	Vejce ve skořápkách čerstvá konzerv vařená	70 851	3,5	64 641	9,6
4412	Překližky, desky dýhované a podobné vrstvené dřevo	70 550	3,5	14 739	378,7
7209	Výr z železa oceli nad 600 mm válc za studena	66 991	3,3	10 136	560,9
3907	Polyacetal pryskyřice a pod. v primárních formách	56 199	2,8	26 799	109,7
7601	Hliník surový (neopracovaný)	42 566	2,1	–	–
8473	Části strojů psacích, počítačích, pro aut. zprac. dat	41 591	2,1	49 546	-16,1
Celkem TOP 10		936 729	46,7	512 588	82,7
Celkem dovoz		2 007 346		2 148 901	-6,6

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Automobilová a železniční doprava

Dopravní prostředky představují stálici českého vývozu do Lotyšska, mj. se zde repasují dříve dodané posunovací lokomotivy ČME. Vzhledem k tomu, že v horizontu nejbližších let se má začít budovat po desítky let plánované evropské železniční spojení „Rail Baltica“, předpokládáme reálné příležitosti pro zavedené i nové české firmy činné jak v oborech železničního stavitelství, tak v dodávkách dopravních prostředků. Železnice se bude stavět s významným zapojením prostředků z evropských fondů (TEN-T), příslušné tendry budou jako obvykle vyhlašovány v Official Journal. (Projekt se přímo týká pěti zemí – Finska, Estonska, Lotyšska, Litvy a Polska, nepřímo – vzhledem k napojení na další panevropské sítě – i mnoha dalších).

► Energetický průmysl

Stále silný potenciál, tvoří trvale jednu z nejobjemnějších položek v komoditní skladbě českého vývozu, a to jak „velká“ technika pro průmyslové účely (energetika), tak topenářská zařízení pro byty, domy a různé provozy. V poslední době se objevuje zájem některých českých dodavatelů navázat na dříve dodaná zařízení pro lotyšskou energetiku.

► Chemický průmysl

Ve vzájemném obchodu je dlouhodobě zastoupen velmi solidně; ve vývozu z ČR jsou to konkrétně objemné dodávky plastů, pracích prostředků, kaučuku aj. V dovozech z LV do ČR nově tvoří největší položku farmaka, přítomny jsou i různé kosmetické výrobky, barvy, hnojiva aj. Perspektivu lze spatřovat v event. investičním zapojení českého subjektu, což platí také o jiných sektorech.

► Kovořádkářský průmysl

Navzdory krizi světového ocelářství je tento sektor stále perspektivní pro české podniky i pro dodavatele příslušné obráběcí techniky, vzájemně se obchoduje i hotovou produkcí. V Lotyšsku je to poměrně silný sektor.

► Nábytkářský průmysl

Lotyšsko jako země bohatá na dřevní hmotu v daném oboru bohužel stále vyváží produkci s nízkou přidanou hodnotou; přitom má kromě suroviny i dobře vybavené volné zóny, nabízející daňové úlevy a připravený personál, avšak získat do některé z nich třeba jen středně velkého českého investora se zatím nedaří. Už mnoho let se zde ale v mnoha pilách a jiných dřevařských firmách pracuje s českou dřevoobráběcí technikou a řada firem v tomto oboru má v Pobaltí své zástupce.

► Obranný průmysl

Jako členská země NATO hodlá Lotyšsko do r. 2020 splnit dvouprocentní cílovou hodnotu podílu na HDP pro investice do výzbroje, logistiky aj. v gesci resortu obrany; dvě české firmy, s nimiž ZÚ úzce spolupracuje, již uspěly ve výběrových řízeních na různé dodávky pro lotyšské ozbrojené síly/NATO a lze předpokládat, že by na ně mohly navázat další. Potenciál mají Motorová vozidla pro přepravu nákladu i pro zvláštní účely.

► Vodohospodářství, odpadní průmysl

Lotyšsko zaostává v ochraně životního prostředí, včetně například komplexního řešení pro třídění a likvidaci komunálních odpadů; menší obce, které hospodaří v režimu značné finanční autonomie, řeší také stav a investice do vodních a kanalizačních zdrojů, kde mají české podniky co nabídnout.

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Vlivem komercializace zdravotnických zařízení roste poptávka po lécích a dalších farmaceutických výrobcích.

► Zemědělský a potravinářský průmysl

Pokud jde o vlastní finální výrobu, na lotyšském trhu jsou výrazně zastoupeny české pivovary, a to jak čepovaným, tak i lahvovým mokem, různé přísady, sušenky apod. Potenciál mají dodávky do těchto výroby a existuje poptávka po zemědělské, lesnické a potravinářské technice.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Chemický průmysl	HS 3402 – Prostředky povrchově aktivní prací, čisticí aj
	HS 3901 – Polymery ethylenu v primárních formách
	HS 3903 – Polymery styrenu v primárních formách
	HS 3913 – Polymery přírodní, i modifikované jinde neuv.
	HS 3915 – Odpady, úlomky a odřezky z plastů
	HS 3917 – Trouby, trubky, hadice, příslušenství, z plastů
	HS 3925 – Výrobky stavební z plastů jinde. neuv.
	HS 4008 – Desky, tyče apod., z kaučuku vulkanizov., ne tvrdého
	HS 4009 – Trouby, hadice aj., z kaučuku vulkan., ne tvrdého
	HS 4013 – Duše pryžové
	HS 4015 – Výrobky, oděvní doplňky z kaučuku vulkaniz.
	HS 4016 – Výrobky ostatní z kaučuku vulkaniz., ne tvrdého
Nábytkářský průmysl	HS 8202 – Pily ruční, listy pilové všech druhů
	HS 8205 – Nástroje ruční jinde. neuv., svěráky, kovadliny ap.
	HS 8208 – Nože, destičky břitové, pro stroje, zařízení
	HS 8210 – Zařízení mechanická, ručně poháněná, do 10 kg
	HS 8467 – Nářadí ruční pneumatické s motorem, ne elektr.
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 1107 – Slad, i pražený
	HS 2106 – Potravinové přípravky jinde neuvedené
	HS 2201 – Voda, vody minerální, sodovky neslazené, led
	HS 2203 – Pivo ze sladu
	HS 8432 – Stroje, nářadí pro zemědělství, lesnictví ap.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Energetický průmysl	HS 7321 – Kamna, kotle, vařiče aj. plynové ze železa n. oceli
	HS 7322 – Radiátory, ohřívače ap. části ze železa n. oceli
	HS 8402 – Generátory pro výrobu vodní páry apod.
	HS 8403 – Kotle k ústřednímu vytápění, jiné
	HS 8404 – Přístroje pro kotle, generátory ústřed. topení
	HS 8406 – Turbiny na páru vodní nebo jinou
	HS 8409 – Části, součásti pro motory pístové
	HS 8410 – Turbiny, kola vodní, regulátory
	HS 8413 – Čerpadla i se zař. měřicím, zdviže na kapaliny
	HS 8414 – Čerpadla, vývěvy, vzduchové kompresory aj.
	HS 8415 – Stroje, přístroje klimatizační
	HS 8417 – Pece průmyslové, laboratorní, neelektrické
Kovozpracovatelský průmysl	HS 8457 – Centra obráběcí, stroje obráběcí stavebnicové
	HS 8458 – Soustruhy pro obrábění kovů
	HS 8459 – Stroje obráběcí pro vrtání, frézování, řezání apod.
	HS 8460 – Stroje obráběcí pro broušení, lapování, leštění ap.
	HS 8461 – Stroje obráběcí k hoblování ap., pily strojní aj.
HS 8467 – Nářadí ruční pneumatické s motorem, ne elektr.	
Železniční doprava	HS 8530 – Přístroje elektrické pro řízení dopravy
	HS 8602 – Lokomotivy, lokotraktory ostatní, tendry
	HS 8603 – Železniční nebo tramvajové vozy s vlastním pohonem
	HS 8605 – Žel. nebo tram. osobní vozy, vozy zavaz. a pošt. apod., bez vlastního pohonu
	HS 8606 – Žel. nebo tram. nákl. vozy a vagony, bez vlastního pohonu:
	HS 8607 – Části a součásti železničních nebo tramvajových lokomotiv nebo kolejových vozidel
	HS 8608 – Materiál kolejový svrškový, bezp. a sign. dopravní zařízení
	HS 8609 – Kontejnery pro jeden nebo více druhů dopravy
Automobilová doprava	HS 4011 – Pneumatiky nové z pryže
	HS 8702 – Motorová vozidla pro veřejnou osobní dopravu
	HS 8703 – Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob
	HS 8707 – Karosérie motor. vozidel, traktorů, vč. kabin
	HS 8708 – Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705
Vodohospodářství, odpadní průmysl	HS 8421 – Odstředivky, přístroje k filtrování, čištění
	HS 9028 – Plynoměry, měřiče kapalin, elektroměry

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Obranný průmysl	HS 8526 – Radiolokátory apod., radiové přístroje pro dálkové řízení
	HS 8804 – Padáky vč. paraglidingu apod., vč. příslušenství
	HS 9301 – Zbraně vojenské, jiné než sečné, bodné, revolvery, pistole
	HS 9302 – Revolvery, pistole, ne jiné střelné zbraně
	HS 9303 – Zbraně střelné, zařiz. využívající výbuchu ost.
	HS 9304 – Zbraně ostatní, ne zbraně sečné bodné
	HS 9305 – Části příslušenství zbraní, revolverů, pistolí
	HS 9306 – Bomby, granáty, miny, náboje ap., střelivo ostatní
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 3822 – Směsi diagnostické, laboratorní reagentie
	HS 4014 – Výrobky zdravot., farmaceut. z kaučuku vulkaniz.

Maďarsko

V letech 2000–2006 činil růst HDP v průměru 4,1 % ročně. V dalších letech se ekonomika zpomalila a hodnoty HDP se pohybovaly mezi -1,7–1,7 %. Výjimkou byl rok 2009, kdy se HDP meziročně snížil o 6,8 %. V roce 2013 se pak HDP zvýšil o 1,1 %. V následujících letech se očekává zrychlení ekonomického růstu. Míra inflace v roce 2013 klesla na 1,7 %, což je nejnižší hodnota v novém tisíciletí. V zemi žije kolem 10 mil. obyvatel, přičemž v roce 2011 byl HDP na obyvatele 13 791 USD. Nezaměstnanost mírně klesla po nepříznivém období let 2009–2012, kdy se pohybovala kolem 11 %, na 10,3 % v roce 2013. Běžný účet je mírně v přebytku.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	1,6	-1,7	1,1	2,8	2,3	1,8
HDP/obyv. (USD)	13 791	12 544	13 388	13 154	13 433	14 029
Míra inflace (%)	4,0	5,7	1,7	0,3	2,3	3,0
Nezaměstnanost (%)	11,0	11,0	10,3	8,2	7,8	7,6
Bilance běžného účtu (mld. USD)	0,6	1,1	3,9	3,2	2,6	1,7
Populace (mil.)	10,0	9,9	9,9	9,9	9,8	9,8
Konkurenceschopnost	48/142	60/144	63/148	60/144		
Exportní riziko OECD			–	4/7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MME, OECD, WEF

- ▶ Maďarsko je součástí vnitřního trhu Evropské unie.
- ▶ Exportní riziko podle OECD: 4/7.

Vývoz ČR do Maďarska 2014 (2013),
hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	11 095 314	11,1	8 098 937	37,0
2921	Sloučeniny s aminovou funkcí	4 341 050	4,3	3 727 086	16,5
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	4 324 054	4,3	3 284 234	31,7
2710	Oleje minerální a z ner. živičných, ne surové	3 606 536	3,6	1 161 322	210,6
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	2 502 481	2,5	2 490 778	0,5
8512	Přístroje elektr. osvětlovací aj., stěrače ap.	2 226 984	2,2	1 230 364	81,0
8536	Zařízení el. k ochraně, spínání el. obvodů, < 1000V; konekt. pro opt. vlákna	2 129 924	2,1	1 736 589	22,6
8413	Čerpadla i se zař. měřicím, zdviže na kapaliny	2 120 995	2,1	1 936 440	9,5
8517	Přístroje telefon., ost. přístr. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	2 092 104	2,1	1 561 400	34,0
8527	Přístroje přijímací pro rozhlas, vysílání, se záz. zař. s hodinami	1 982 014	2,0	1 466 359	35,2
Celkem TOP 10		36 421 456	36,4	26 693 509	36,4
Celkem vývoz		100 154 291		82 600 690	21,3

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Maďarska 2014 (2013),
hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	5 056 346	6,9	3 700 851	36,6
9503	Tříkolky, kolob., kočárky pro panenky, panenky, ostatní hračky, modely, puzzle	3 496 041	4,8	2 638 643	32,5
8538	Části přístr. k ochraně ap. obvodů, rozvaděčů aj.	3 192 670	4,4	2 468 458	29,3
4011	Pneumatiky nové z pryže	2 544 147	3,5	2 091 734	21,6
8407	Motory píst., zážehové, spalovací, vratné, rotační	2 491 921	3,4	3 248 001	-23,3
3004	Léky odměřené, kromě krve, antisér apod., vaty aj.	2 377 353	3,3	2 040 080	16,5
9401	Sedadla, ne lékařská ap., i proměnitelná v lůžka	2 135 120	2,9	1 664 993	28,2
3926	Výrobky ostatní z plastů aj. materiálů	1 715 530	2,3	1 034 058	65,9
7208	Výr. ze železa n. oceli nad 600 mm, válc. za tepla	1 493 712	2,0	1 414 011	5,6
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	1 313 442	1,8	1 280 162	2,6
Celkem TOP 10		25 816 282	35,3	21 580 991	19,6
Celkem dovoz		73 051 915		67 628 575	8,0

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Energetický průmysl, strojírenský průmysl

Prioritní je rozšíření a modernizace jaderné elektrárny PAKS (plánované investice jsou ve výši 10 mld. EUR), v souvislosti s tím jsou poptávané turbíny, čerpadla, kotle a také stroje k broušení.

► Obranný průmysl

Maďarsko i ČR mají ve své výzbroji stejné typy letadel. Zároveň Maďarsko navyšuje rozpočet pro sektor obrany. Pro ČR se tak otevírá prostor pro dodávky cvičných letadel, tréninkových simulátorů či modernizaci stávajícího maďarského leteckého vybavení (letadla, vrtulníky, radiolokátory). Přidanou hodnotou z české strany by mohla být nabídka školení pilotů nebo obsluhy dodávaných zařízení. Maďarská strana koncem roku 2014 zahájila proces zkoumání zahraničních nabídek pro výše zmíněné odborné činnosti. Kromě letecké obrany by z maďarské strany také mohl být zájem o střelné zbraně – pistole, revolvery.

► Železniční doprava

V Budapešti se začíná uskutečňovat plánovaná rekonstrukce metra (od roku 2014 do roku 2020), v jejímž rámci má být postaveno nových 17,3 km tratí a 20 stanic. Celková investice by měla dosahovat 10 mld. Kč. Součástí rekonstrukce metra je i modernizace vozového parku (na ni je vyčleněno dalších 6,5 až 9 mld. Kč).

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Energetický průmysl	HS 8411 – Motory proudové, pohony turbovrtulové a ostatní plynové turbíny
Strojírenský průmysl	HS 8460 – Stroje obráběcí pro broušení, lapování, leštění ap.
Obranný průmysl	HS 8526 – Radiolokátory apod., radiové přístroje pro dálkové řízení
	HS 8802 – Letadla, vrtulníky, kosmické lodě vč. družic, nosné rakety
	HS 8803 – Části a součásti motor. a bezmotor. prostředků pro létání
	HS 9302 – Revolvery, pistole, ne jiné střelné zbraně
	HS 9305 – Části příslušenství zbraní, revolverů, pistolí
	CPA 52.23 – Ostatní služby související s leteckou dopravou
Železniční doprava	HS 8603 – Železniční nebo tramvajové vozy s vlastním pohonem
	HS 8607 – Části a součásti železničních nebo tramvajových lokomotiv nebo kolejových vozidel

Makedonie

Makedonská ekonomika rostla v letech 2000–2008 v průměru o 3,2 % ročně. V roce 2009 byla hodnota růstu HDP -0,9 %. V dalších dvou letech se jednalo o téměř 3% růst, který byl následován -0,4% poklesem. V roce 2013 činil růst 2,9 %. Předpokládá se, že by měla v následujících letech ekonomika postupně zrychlovat. Míra inflace klesla v roce 2013 na 2,8 %. V roce 2014 se očekává další pokles. V zemi žije přes 2 mil. obyvatel a HDP na obyvatele činí asi 5 000 USD. Nezaměstnanost se v posledních letech snižuje (vrcholu dosáhla v roce 2005 a to 37,3 %) a v roce 2013 bylo 30,0 % nezaměstnaných. Běžný účet je téměř vyrovnaný.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	2,8	-0,4	2,9	3,4	3,6	3,9
HDP/obyv. (USD)	5 122	4 638	4 931	5 262	5 688	6 134
Míra inflace (%)	3,9	3,3	2,8	1,0	1,5	2,3
Nezaměstnanost (%)	31,4	31,3	30,0	29,0	28,0	27,3
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-0,3	-0,3	-0,2	-0,5	-0,7	-0,6
Populace (mil.)	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1
Konkurenceschopnost	73/142	80/144	73/148	63/144		
Exportní riziko OECD			5/7	5/7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF

- ▶ Evropská unie uzavřela se zemí dohodu o zóně volného obchodu.
- ▶ Exportní riziko podle OECD je 5/7.

Vývoz ČR do Makedonie 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
5903	Textilie impregnované, povrstvené ap. plasty	349 202	17,2	273 096	27,9
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	339 855	16,8	182 161	86,6
2716	Energie elektrická	152 701	7,5	125 711	21,5
8517	Přístroje telefon., ost. přístr. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	110 560	5,5	118 337	-6,6
7208	Výr. ze železa n. oceli nad 600 mm, válc. za tepla	107 603	5,3	278 824	-61,4
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	58 998	2,9	47 765	23,5
0402	Mléko, smetana zahuštěná, slazená	57 193	2,8	78 478	-27,1
6006	Ostatní pletené nebo háčkové textilie	54 065	2,7	55 033	-1,8
3809	Přípravky k úpravě povrchu, apretování a pod. výr.	46 911	2,3	33 571	39,7
8507	Akumulátory elektrické, vč separátorů	26 088	1,3	30 155	-13,5
Celkem TOP 10		1 303 176	64,3	1 223 131	6,5
Celkem vývoz		2 026 121		1 892 987	7,0

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Makedonie 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
3815	Iniciátory, urychlovače reakce, př. katalytické	4 611 867	80,6	3 717 495	24,1
8532	Elektrické kondenzátory, pevné, otočné nebo doladovací	259 529	4,5	125 912	106,1
2716	Energie elektrická	114 174	2,0	37 427	205,1
2401	Nezpracovaný tabák; tabákový odpad	86 295	1,5	28 662	201,1
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	67 249	1,2	58 468	15,0
6109	Trička, vrchní tílka aj. nátělníky, pletené	62 370	1,1	48 945	27,4
7202	Feroslitiny	52 451	0,9	41 441	26,6
6107	Spodky, pyžama, župany ap., pánsk., chlapeč., pletené	49 631	0,9	43 919	13,0
8536	Zařízení el. k ochraně, spínání el. obvodů, < 1000V; konekt. pro opt. vlákna	43 911	0,8	45 339	-3,1
6403	Obuv se svrškem z usně	36 529	0,6	25 488	43,3
Celkem TOP 10		5 384 006	94,1	4 173 096	29,0
Celkem dovoz		5 723 840		4 567 515	25,3

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► **Automobilová doprava, zemědělský a potravinářský průmysl**

Především z velké části zastaralý vozový park pro hromadnou dopravu (včetně městské, s výjimkou relativně moderních autobusů ve Skopje) i služby a nedostatek kvalitních traktorů v soukromém zemědělském sektoru nabízí zajímavé příležitosti. Limitujícím faktorem je nedostatek veřejných finančních zdrojů, slabost zemědělských malovýrobců a omezená vládní podpora zaměřená na malé zemědělce.

► **Důlní, těžební a ropný průmysl**

Vláda by chtěla v následujících letech výrazně zvýšit využití nerostných zdrojů revitalizací stávajících i otevřením nových dolů. Žádané jsou projektové studie, dodávky důlních strojů a vybavení, zabezpečovací systémy.

► **Energetický průmysl**

Výstavba nových a rekonstrukce stávajících energetických zdrojů, především vodních elektráren. Za posledních 15 let nebyl dán do provozu žádný větší nový energetický zdroj a cca 30 % elektrické energie Makedonie dováží ze zahraničí.

► **Služby**

Budování rezidenčních čtvrtí, kancelářských a obchodních prostorů, zdravotních zařízení, komunální infrastruktury, sportovních (hlavně lyžařských) rekreačních a zábavních areálů atd.

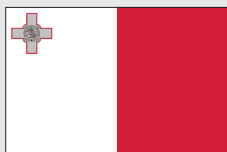
► **Vodohospodářství, odpadní průmysl**

Odpadové hospodářství a ochrana vodních zdrojů. Nejen projektování a výstavba čističek, ale rovněž rekonstrukce, projektování a výstavba kanalizací, ekologických skládek a podniků na zpracování odpadů, jež v Makedonii dosud téměř neexistují. Předpokladem pro případný úspěch českých firem v této oblasti je (stejně jako i v některých dalších odvětvích) mj. schopnost napomoci při využití IPA II.

► **Železniční doprava**

Budování a rekonstrukce dopravní infrastruktury s důrazem na koridory X a VIII, dálniční, silniční a železniční síť (vláda preferuje formu koncesí). Všechna makedonská města jsou převážně závislá na automobilové dopravě a s výjimkou Skopje málo rozvinuté a ekologicky problematické dopravě autobusové. Situaci komplikuje skutečnost, že velká část tendrů v dané oblasti je vypisována jako PPP (viz např. opakovaný tendr na výstavbu a provozování tramvajové trati ve Skopje či výstavbu automobilového tunelu pod centrem Skopje).

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Energetický průmysl	HS 7311 – Nádoby tlakové pro plyn, ze železa n. oceli
	HS 8402 – Generátory pro výrobu vodní páry apod.
	HS 8406 – Turbiny na páru vodní nebo jinou
	HS 8410 – Turbiny, kola vodní, regulátory
	HS 8413 – Čerpadla i se zař. měřicím, zdviže na kapaliny
	HS 8414 – Čerpadla, vývěvy, vzduchové kompresory aj.
	HS 8503 – Části motorů, elektr. generátorů, soustrojí ap.
	HS 8504 – Transformátory, el měniče, statické induktry
Důlní, těžební a ropný průmysl	HS 8429 – Buldozery, srovnávače, rypadla apod. s pohonem
	HS 8431 – Součásti jeřábů, vozíků ap., buldozerů, fréz aj.
Železniční doprava	HS 7302 – Materiál pro stavbu tratí železnič., tramvaj.
	HS 8530 – Přístroje elektrické pro řízení dopravy
	HS 8603 – Železniční nebo tramvajové vozy s vlastním pohonem
	HS 8608 – Materiál kolejový svrškový, bezp. a sign. dopravní zařízení
	HS 8607 – Části a součásti železničních nebo tramvajových lokomotiv nebo kolejových vozidel
Automobilová doprava	HS 8702 – Motorová vozidla pro veřejnou osobní dopravu
	HS 8703 – Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob
	HS 8704 – Motorová vozidla pro přepravu nákladu
	HS 8705 – Motorová vozidla pro zvláštní účely
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 8437 – Stroje pro čištění, třídění ap., semen, zrní aj
	HS 8701 – Traktory
	HS 8707 – Karosérie motor. vozidel, traktorů, vč. kabin
Vodohospodářství, odpadní průmysl	HS 8414 – Čerpadla, vývěvy, vzduchové kompresory aj.
	HS 8421 – Odstředivky, přístroje k filtrování, čištění
	HS 8481 – Kohouty, ventily aj. pro potrubí, kotle, vany aj
	HS 8484 – Těsnění kovoplastická, soubory, sestavy těsnění
	HS 8501 – Elektrické motory a generátory
	HS 8507 – Akumulátory elektrické, vč separátorů
Služby	CPA 71.10 – Architektonické a inženýrské služby; technické zkoušky a analýzy

Malta

Na Maltě se v letech 2000–2012 pohyboval růst HDP mezi 1 a 4 %. Výjimkami jsou roky 2001, 2004 a 2009, kdy růst HDP dosáhl záporných hodnot. V roce 2013 činil růst HDP 2,9 %. V dalších letech se očekává zpomalení ekonomiky. Míra inflace snížila v roce 2013 na 1 %, což je nejnižší hodnota od roku 2007. V budoucnu by měly hodnoty mírně růst. V zemi žije 0,4 mil. obyvatel, přičemž HDP na obyvatele byl v roce 2013 téměř 23 000. Nezaměstnanost se drží od počátku tisíciletí mezi 6 a 8 %. V posledních letech se mírně snížila na 6,4 %. Běžný účet je téměř vyrovnaný.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	1,4	1,1	2,9	2,2	2,2	2,0
HDP/obyv. (USD)	22 437	21 285	22 892	24 314	25 098	26 161
Míra inflace (%)	2,5	3,2	1,0	1,0	1,2	1,4
Nezaměstnanost (%)	6,4	6,3	6,4	6,0	6,1	6,2
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-0,2	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0
Populace (mil.)	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Konkurenceschopnost	51/142	47/144	41/148	47/144		
Exportní riziko OECD			–	–		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF

- ▶ Malta je součástí vnitřního trhu Evropské unie.
- ▶ Exportní riziko podle OECD: – .

Vývoz ČR na Maltu 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8534	Tištěné obvody	195 305	22,3	161 981	20,6
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	149 600	17,1	50 116	198,5
8517	Přístroje telefon., ost. příst. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neu.	145 965	16,7	176 332	-17,2
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	82 594	9,4	84 185	-1,9
8541	Diody, tranzistory ap.. zařízení polovodičová aj.	48 115	5,5	22 308	115,7
8473	Části strojů psacích, počítačích, pro aut. zprac. dat	23 091	2,6	16 189	42,6
8542	Obvody integrované elektronické	11 443	1,3	9 163	24,9
8523	Disky, pásky aj. média pro záznam zvuku, obrazu ap., ne HS 37	10 218	1,2	4 905	108,3
3917	Trouby, trubky, hadice, příslušenství, z plastů	9 797	1,1	5 400	81,4
9405	Svítilna, reklamy, ukazatele apod. světelné	9 106	1,0	9 460	-3,7
Celkem TOP 10		685 234	78,4	540 039	26,9
Celkem vývoz		874 044		746 629	17,1

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Malty 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
9503	Tříkolky, kolob., kočárky pro panenky, panenky, ostatní hračky, modely, puzzle	675 778	64,6	694 300	-2,7
3004	Léky odměřené, kromě krve, antisér apod., vaty aj.	185 235	17,7	292 872	-36,8
3926	Výrobky ostatní z plastů aj. materiálů	39 256	3,8	34 919	12,4
8542	Obvody integrované elektronické	19 001	1,8	12 203	55,7
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	14 137	1,4	112 774	-87,5
9018	Nástroje lékařské chirurgické, zubolékařské aj	13 677	1,3	9 301	47,0
8528	Monitory, projektory bez TV; přijímače televizní	11 591	1,1	1 118	936,8
8536	Zařízení el. k ochraně, spínání el. obvodů, < 1000V; konekt. pro opt. vlákna	9 991	1,0	13 241	-24,5
5902	Textilie kordové pneu z nití vysokopevnostn	7 972	0,8	2 881	176,7
4016	Výrobky ostatní z kaučuku vulkaniz., ne tvrdého	7 772	0,7	18 835	-58,7
Celkem TOP 10		984 410	94,2	1 192 444	-17,4
Celkem dovoz		1 045 328		1 665 527	-37,2

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Elektrotechnika

Vysoký nárůst vývozu elektronických součástek na Maltu vychází z přítomnosti významných zahraničních investic do tohoto odvětví v ČR a na Maltě. V uplynulém roce šlo zejména o paměťové a procesorové jednotky, které jsou určeny k dalšímu zpracování – jako součástky elektronických zařízení. V posledních letech je rovněž patrný rostoucí (či významný) import dalších položek.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Elektrotechnika	HS 8471 - Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.
	HS 8527 - Přístroje přijímací pro rozhlas, vysílání, se záz. zař. s hodinami
	HS 8528 - Monitory, projektory bez TV; přijímače televizní
	HS 8534 - Tištěné obvody
	HS 8536 - Zař. el. k ochraně, spínání el. obvodů, < 1000V; konekt. pro opt. vlákna
	HS 8537 - Rozvaděče, panely, rozvodné stoly aj., ovládací
	HS 8541 - Diody, tranzistory ap.. zařízení polovodičová aj.
	HS 8544 - Dráty, kabely, vodiče elektr. ost., izolované, aj.

Moldavsko

Moldavská ekonomika dosáhla v roce 2000 růstu HDP 2,1 %. Následně v letech 2001–2008 ekonomika zrychlila a rosta v průměru 6,4 % ročně. V roce 2009 vlivem světové finanční krize se HDP propadlo o 5,9 %. V pokrizových letech se růst HDP pohyboval kolem 7 % (výjimkou byl rok 2012, -0,7 %) a v roce 2013 dosáhl 8,9 %, což je nejvyšší hodnota v novém tisíciletí. V dalších letech se však očekává výrazné zpomalení ekonomiky. Míra inflace se v roce 2013 snížila na 4,6 %. Od roku 2014 by se měla znovu postupně zvyšovat. V zemi žije 3,6 mil. obyvatel, přičemž HDP na obyvatele je přibližně 2 200 USD. Nezaměstnanost klesla na 5,6 % a v následujících letech by se měla držet mezi 5 a 6 %. Běžný účet je téměř vyrovnaný.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	6,8	-0,7	8,9	1,8	3,5	3,8
HDP/obyv. (USD)	1 971	2 046	2 239	2 176	2 280	2 433
Míra inflace (%)	7,7	4,6	4,6	5,1	5,8	6,2
Nezaměstnanost (%)	6,7	5,6	5,1	6,0	5,8	5,6
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-0,8	-0,5	-0,4	-0,5	-0,6	-0,6
Populace (mil.)	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6
Konkurenceschopnost	93/142	87/144	89/148	82/144		
Exportní riziko OECD			7/7	7/7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF

- ▶ Evropská unie uzavřela s Moldavskem asociační dohodu, jejíž součástí je i zóna volného obchodu.
- ▶ Exportní riziko podle OECD je 7/7.

Vývoz ČR do Moldavska 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	260 690	21,4	226 846	14,9
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	89 509	7,4	69 804	28,2
8517	Přístroje telefon., ost. příst. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	73 934	6,1	87 047	-15,1
3901	Polymery ethylenu v primárních formách	54 490	4,5	56 703	-3,9
8528	Monitory, projektory bez TV; přijímače televizní	38 703	3,2	33 290	16,3
3917	Trouby, trubky, hadice, příslušenství, z plastů	36 052	3,0	39 371	-8,4
2203	Pivo ze sladu	29 206	2,4	30 187	-3,2
8507	Akumulátory elektrické, vč separátorů	29 178	2,4	28 330	3,0
3004	Léky odměřené, kromě krve, antisér apod., vaty aj.	28 422	2,3	21 047	35,0
4802	Papír, karton, lepenka k popisování	21 092	1,7	16 936	24,5
Celkem TOP 10		661 276	54,3	609 561	8,5
Celkem vývoz		1 217 656		1 164 099	4,6

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Moldavska 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
9401	Sedadla, ne lékařská ap., i proměnitelná v lůžka	362 822	43,3	276 157	31,4
2204	Víno z čerstvých hroznů, mošt vinný jiný	159 360	19,0	166 789	-4,5
7213	Tyče pruty z železa oceli neleg válc za tepla	63 994	7,6	15 317	317,8
5208	Tkaniny bavlněné nad 85%, do 200 g.m ²	29 255	3,5	20 281	44,2
3921	Desky, listy, folie, filmy, pruhy ap. ost., z plastů	27 176	3,2	23 742	14,5
1206	Semena slunečnicová i drcená	26 352	3,1	9 756	170,1
2007	Zavařeniny, želé, kaše ovocné a jiné slazené pasty	26 183	3,1	14 878	76,0
3923	Výr. přepravy a balení zboží, zátky ap., z plastů	17 142	2,0	2 200	679,2
6403	Obuv se svrškem z usně	14 472	1,7	10 148	42,6
2401	Nezpracovaný tabák; tabákový odpad	11 439	1,4	4 105	178,7
Celkem TOP 10		738 195	88,1	543 373	35,9
Celkem dovoz		837 804		610 726	37,2

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Energetický průmysl

Na trhu se již úspěšně prosazují plynové kotle na vytápění. V posledním roce nicméně byl registrován zájem o technologie na využití biomasy a zařízení na zpracování bioplynu, zejména z odpadů produkovaných na farmách v živočišné výrobě. České společnosti projevily také zájem o modernizaci dvou tepláren v Kišiněvě a o výstavbu spalovny odpadů s využitím technologie plazmy. Soustředit pozornosti na tento sektor má význam především kvůli zájmu moldavské strany zvyšovat energetickou efektivitu a nezávislost, kde příslušné státní agentury využívají finanční podporu EBRD a EU. Moldavská vláda již delší dobu zvažuje modernizaci tepláren a elektráren v Kišiněvě a Balti na severu země. Jedná se o modernizaci menšího rozsahu CET-Nord v Balti a restrukturalizaci a modernizaci CET-1, CET-2 a Termocom v Kišiněvě. Výsledkem této restrukturalizace by mělo být sloučení tří uvedených společností do jedné. Prostředky na modernizaci poskytují mezinárodní donoři.

► Kovo zpracovatelský průmysl, nábytkářský průmysl, plasty a gumárenský průmysl, zdravotnický a farmaceutický průmysl, zpracovatelský průmysl

Domácí spotřebu pokrývá převážně dovoz. Český export do této destinace dosud nenaplnil svůj potenciál.

► Služby

Specifickou otázkou zůstává účast ČR v tendrech na budování infrastruktury, které jsou financovány EBRD, EIB a EU, případně v rámci amerického fondu Millenium Challenge Account Moldova. Výše příslušných prostředků dosahuje cca 1 mld. EUR.

► Zemědělský a potravinářský průmysl

Ve světle podpisu AA/DCFTA a nutnosti zvýšit konkurenceschopnost sektoru, i očekávaných překážek v přístupu moldavské zemědělské produkce na ruský trh, moldavští představitelé hovoří o potřebě posílit skladovací a chladiřské kapacity. Moldavská vláda již požádala EK o podporu při založení tzv. emergency fond ve výši 50 mil. EUR, který by měl sloužit mimo jiné i pro tyto účely. Připomenout lze rovněž nedávný podpis dohody mezi MD a Polskem o poskytnutí zvýhodněného úvěru ve výši 100 mil. EUR právě na posilování kapacit zemědělského sektoru.

► Železniční doprava

Rozvoj dopravní infrastruktury patří k prioritním úkolům moldavské vlády a je také jednou z oblastí poměrně rozsáhlé podpory ze strany mezinárodních donorů. Hodnota projektů na modernizaci silnic a výstavbu dopravní infrastruktury přesahuje 600 mil. Vzhledem k předpokládané modernizaci moldavských železnic by bylo vhodné soustředit pozornost na kolejová vozidla, lokomotivy, traťová zařízení apod. (dle nomenklatury HS 86). V listopadu 2014 byla podepsána smlouva mezi moldavskou vládou a EBRD na poskytnutí půjčky ve výši přes 52 mil. EUR na modernizaci železniční sítě. Stejnou sumu přislíbila poskytnout také EIB.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Kovozpracovatelský průmysl	HS 7308 – Konstrukce, části , desky, tyče aj. ze železa n. oceli
Nábytkářský průmysl	HS 4410 – Desky třískové apod., ze dřeva a podobných materiálů
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 0208 – Maso a droby jedlé, čerstvé, chlazené nebo zmrazené
	HS 8418 – Chladničky, boxy mrazicí aj., čerpadla tepelná
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 3001 – Žlázy aj. , k organoterapeutickým účelům, výtažky
	HS 3003 – Léky neodměřené, kromě krve, antisér apod., vaty aj.
	HS 3005 – Vata, gáza, obinadla a pod. zboží
Zpracovatelský průmysl	HS 3307 – Přípravky holicí, toaletní , kosmetické apod., jinde neuvedené
	HS 3402 – Prostředky povrchově aktivní prací, čistící aj
Plasty a gumárenský průmysl	HS 3901 – Polymery ethylenu v primárních formách
	HS 3903 – Polymery styrenu v primárních formách
	HS 3913 – Polymery přírodní, i modifikované jinde neuv.
	HS 3915 – Odpady, úlomky a odřezky z plastů
	HS 3917 – Trouby, trubky, hadice, příslušenství, z plastů
	HS 3925 – Výrobky stavební z plastů jinde. neuv.
	HS 4008 – Desky, tyče apod., z kaučuku vulkanizov., ne tvrdého
	HS 4009 – Trouby, hadice aj., z kaučuku vulkan., ne tvrdého
	HS 4011 – Pneumatiky nové z pryže
	HS 4013 – Duše pryžové
Energetický průmysl	CPA 71.12.13 – Inženýrské služby týkající se energetických projektů
	HS 8501 – Elektrické motory a generátory
	HS 8406 – Turbiny na páru vodní nebo jinou
	HS 8504 – Transformátory, el měniče, statické induktry
Železniční doprava	HS 8601 – Lokomotivy, lokotraktory
	HS 8602 – Lokomotivy, lokotraktory ostatní, tendry
	HS 8603 – Železniční nebo tramvajové vozy s vlastním pohonem
	HS 8606 – Žel. nebo tram. nákl. vozy a vagony, bez vlastního pohonu:
	HS 8607 – Části a součásti železničních nebo tramvajových lokomotiv nebo kolejových vozidel
	HS 8604 – Vozidla pro údržbu železničních nebo tramvajových tratí
Služby	HS 7302 – Materiál pro stavbu tratí železnič., tramvaj. CPA 71 – Architektonické a inženýrské služby; technické zkoušky a analýzy

Německo

Německá ekonomika se z globální finanční krize rychle zotavila a po propadu HDP o 5 % v roce 2009 rostla v dalších dvou letech ročním tempem mezi 3 % až 4 %. K dalšímu zpomalení růstu došlo až v roce 2012 a 2013 vlivem poklesu světového obchodu a krize eurozóny. V následujících letech se predikuje růst HDP okolo 1,5 %. Míra inflace v roce 2013 byla 1,6 %. Celková populace Německa je přibližně 81 mil. obyvatel, přičemž HDP na obyvatele činí téměř 45 000 USD. Nezaměstnanost je na nízké úrovni 5,3 %. Běžný účet Německa byl v roce 2013 v přebytku 254,9 mld. USD.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	3,4	0,9	0,5	1,4	1,5	1,8
HDP/obyv. (USD)	45 208	42 569	44 999	47 201	48 226	50 097
Míra inflace (%)	2,5	2,1	1,6	0,9	1,2	1,5
Nezaměstnanost (%)	6,0	5,5	5,3	5,3	5,3	5,3
Bilance běžného účtu (mld. USD)	228,2	252,3	254,9	237,0	228,4	225,3
Populace (mil.)	80,3	80,5	80,8	80,9	81,1	81,1
Konkurenceschopnost	6/142	6/144	4/148	5/144		
Exportní riziko OECD			–	–		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF

- ▶ Německo je součástí vnitřního trhu Evropské unie.
- ▶ Exportní riziko podle OECD: – .

Vývoz ČR do Německa 2014 (2013),
hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	119 742 052	10,4	98 283 766	21,8
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	89 532 425	7,8	67 300 876	33,0
8471	Stroje pro aut. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	65 626 622	5,7	58 381 579	12,4
9401	Sedadla, ne lékařská ap., i proměnitelná v lůžka	32 612 894	2,8	23 966 699	36,1
8544	Dráty, kabely, vodiče elektr. ost., izolované, aj.	32 451 791	2,8	28 431 188	14,1
8517	Přístroje telefon., ost. přístr. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	29 225 105	2,5	23 020 433	27,0
8512	Přístroje elektr. osvětlovací aj., stěrače ap.	26 638 721	2,3	19 947 983	33,5
8536	Zařízení el. k ochraně, spínání el. obvodů, < 1000V; konekt. pro opt. vlákna	23 176 804	2,0	19 168 673	20,9
8528	Monitory, projektor bez TV; přijímače televizní	20 306 337	1,8	17 807 778	14,0
7326	Výrobky ostatní ze železa n. oceli	16 489 676	1,4	14 137 888	16,6
Celkem TOP 10		455 802 427	39,5	370 446 863	23,0
Celkem vývoz		1 154 040 323		993 735 979	16,1

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Německa 2014 (2013),
hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	73 286 353	8,9	60 450 209	21,2
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	20 159 273	2,4	16 134 111	24,9
2710	Oleje minerální a z ner. živočišných, ne surové	19 185 766	2,3	17 292 640	10,9
8536	Zařízení el. k ochraně, spínání el. obvodů, < 1000V; konekt. pro opt. vlákna	17 935 724	2,2	14 716 005	21,9
3926	Výrobky ostatní z plastů aj. materiálů	16 521 963	2,0	13 800 892	19,7
8413	Čerpadla i se zař. měřicím, zdviže na kapaliny	14 787 563	1,8	12 771 689	15,8
3004	Léky odměřené, kromě krve, antisér apod., vaty aj.	13 051 482	1,6	12 120 501	7,7
8409	Části, součásti pro motory pístové	10 524 618	1,3	8 792 329	19,7
8544	Dráty, kabely, vodiče elektr. ost., izolované, aj.	9 345 756	1,1	8 247 431	13,3
8481	Kohouty, ventily aj. pro potrubí, kotle, vany aj	9 276 986	1,1	7 630 745	21,6
Celkem TOP 10		204 075 484	24,8	171 956 552	18,7
Celkem dovoz		823 202 125		723 611 374	13,8

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► **Automobilová doprava, stavební průmysl, železniční doprava**

Ve východním Německu po znovusjednocení a v některých částech západního Německa byla zaneřádána dlouhodobá údržba a rekonstrukce silniční a železniční infrastruktury. V příštích letech lze očekávat jejich modernizaci, rekonstrukci a údržbu (rekonstrukce železničních mostů ve městech, za jejichž rekonstrukci jsou odpovědné buď komuny nebo spolkové země, které v rámci reformy Deutsche Bahn získaly danou infrastrukturu do vlastnictví a budou do budoucna konfrontovány s většími náklady; rekonstrukce silničních a dálničních mostů; obnova vozového parku). Celkové výdaje na dopravní infrastrukturu v rámci spolkového rozpočtu by měly v letech 2015–2017 činit 12 mld. EUR. Nad rámec toho byl schválen projekt spolkové vlády a Deutsche Bahn na modernizaci železnice ve výši 28 mld. EUR (2015–2019). Peníze půjdou především na celkovou údržbu a modernizaci železniční infrastruktury (mj. také částečnou či celkovou renovaci až 875 železničních mostů). Kromě výstavby dopravní infrastruktury lze spatřovat potenciál i v obnově bydlení, které by využívalo moderní technologie (nízká energetická náročnost apod.).

► **Energetický průmysl**

Německo naplňuje novou energetickou koncepci, podle které je nutné postavit nové přenosové (zhruba 3 600 km) a distribuční (asi 193 000 km) sítě. V roce 2013 se např. postavilo 94 km přenosových sítí. V rámci své energetické koncepce se země zaměřuje na obnovitelné zdroje energie, s tohoto důvodu existuje potenciál pro dodávky dílů pro větrné, solární, vodní a další nekonvenční elektrárny. V Německu tak roste poptávka především po inovativních energetických řešeních.

► **ICT**

Současným hl. trendem v německém průmyslu je tzv. koncept „čtvrté průmyslové revoluce“ (Industrie 4.0), tj. propojování IT technologií s průmyslovou, ale např. i zemědělskou, výrobou a logistikou a vytváření „inteligentních“ samořídících jednotek. Aktuální studie odhadují úspory (v důsledku zvyšování produktivity) ve vybraných sektorech (chemický, strojírenský, elektrotechnický, automobilový průmysl, zemědělství, IT) do r. 2025 na 78,77 mld. IT sektor by dle prognóz GTAI měl v r. 2014 růst v Německu o 1,6 %. Potenciál pro české firmy lze nalézt nejen v dodávkách elektronických zařízení, ale především v aplikacích využívaných ve zmíněných oborech.

► **Služby**

V souvislosti se zvyšováním výdajů na VVI v Německu, a to jak v soukromém, tak veřejném sektoru, a posilování internacionalizace VVI a clusterů, příležitosti pro české firmy a výzkumné instituce lze nalézt v outsourcingu aplikovaného výzkumu pro německé firmy/instituce, resp. vytváření kooperací.

► **Zdravotnický a farmaceutický průmysl**

Německu hrozí restrukturalizace nemocniční péče a optimalizace vytíženosti jednotlivých lůžek (snižování jejich stavu díky jejich nevytíženosti může však být spojena i s modernizací). Jako příležitost je

však nutné spatřovat stárnutí obyvatelstva. V nejbližší době bude Německo, obdobně jako další vyspělé země, potřebovat tuto problematiku řešit. S tím souvisí stavba a vybavení starobních/pečovatelských ústavů a modernizace nemocnic, nebo poskytování sociálních a lázeňských služeb. A právě i díky stárnutí obyvatelstva vláda každoročně zvyšuje výdaje na zdravotnictví (2007: 250 mld. EUR, resp. 3 000 EUR na obyvatele ročně → 2012: 300 mld. EUR, resp. 3 700 EUR na obyvatele ročně).

► **Zemědělský a potravinářský průmysl**

Potravinářský průmysl Německa dlouhodobě patří co do obratu a počtu zaměstnanců k předním v Evropě. Zároveň patří mezi pět největších potravinářských importérů na světě (v r. 2013 činily jen zemědělské dovozy 75 mld. EUR, dovozy hl. položek jako mléko a mléčné produkty, maso či nápoje v posledních třech letech rostly). Potenciál představuje dovoz mléka, které Německo používá na výrobu sýrů a čerstvých mléčných produktů. Poptávka v Německu roste také u bioproduktů (země je nejvýznamnějším evropským trhem s biopotraviny). Protože je vysoký podíl masné produkce z Německa exportován, vlastní spotřeba je z části kryta dovozem. Podobná situace je v oblasti krmiv pro německou živočišnou produkci. Poptávka po těchto výrobcích stále roste. Německo patří k tradičním pivařským oblastem – i přes vysokou míru konkurence je zde potenciál pro české firmy.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Železniční doprava	HS 8602 – Lokomotivy, lokotraktory ostatní, tendry
	HS 8603 – Železniční nebo tramvajové vozy s vlastním pohonem
	HS 8604 – Vozidla pro údržbu železničních nebo tramvajových tratí
	HS 8605 – Žel. nebo tram. osobní vozy, vozy zavaz. a pošt. apod., bez vlastního pohonu
	HS 8606 – Žel. nebo tram. nákl. vozy a vagony, bez vlastního pohonu:
	HS 8607 – Části a součásti železničních nebo tramvajových lokomotiv nebo kolejových vozidel
	HS 8608 – Materiál kolejový svrškový, bezp. a sign. dopravní zařízení
Automobilová doprava	HS 8702 – Motorová vozidla pro veřejnou osobní dopravu
	HS 8703 – Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob
	HS 8707 – Karosérie motor. vozidel, traktorů, vč. kabin
	HS 8708 – Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705
Stavební průmysl	HS 3804 – Louhy odpadní z výroby dřevné buničiny
	HS 3809 – Přípravky k úpravě povrchu, apretování a pod. vyr.
	HS 3823 – Technické monokarboxylové mastné kyseliny; kyselé oleje z rafinace; technické mastné alkoholy
	HS 6808 – Desky, dlaždice apod. z vláken rostlin, slámy apod.
	HS 6810 – Výrobky z cementu, betonu, umělého kamene
	HS 6811 – Zboží osinkocementové, buničito cementové apod.
	HS 6813 – Materiál třecí, výrobky z něho
	HS 6814 – Slída zpracovaná a výrobky z ní, i na podložce
	HS 7301 – Štětovice ze železa, oceli, profily aj., svařované
	HS 7302 – Materiál pro stavbu tratí železnič., tramvaj.
	HS 7304 – Trouby, duté profily ap., bezešvé, ze železa, oceli
	HS 7305 – Trouby a trubky ze železa a oceli, nad 406, 4 mm
	HS 7308 – Konstrukce, části, desky, tyče aj. ze železa n. oceli
	HS 7309 – Nádrže, cisterny ap., ze železa n. oceli nad 300 l
	HS 7310 – Cisterny, sudy, kádě ap. ze železa n. oceli do 300 l
	HS 7311 – Nádoby tlakové pro plyn, ze železa n. oceli
	HS 7314 – Tkaniny, rošty, pletiva z drátu, ze železa n. oceli
	HS 7315 – Řetězy, řetízky, jejich části, ze železa n. oceli
	HS 7317 – Hřebíky, cvočky, připínáčky apod. ze železa n. oceli
	HS 7321 – Kamna, kotle, vařiče aj. plynové ze železa n. oceli

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Stavební průmysl	HS 7322 - Radiátory, ohřivače ap. části ze železa n. oceli
	HS 7325 - Výrobky lité ostatní, ze železa n. oceli
	HS 7326 - Výrobky ostatní, ze železa n. oceli
	HS 7610 - Konstrukce hliníkové, části, desky, profily apod.
	HS 7612 - Sudy, barely, plechovky ap. z hliníku, do 300l
	HS 7616 - Výrobky ostatní z hliníku
	HS 7503 - Odpad, šrot niklový
Služby	CPA 41 - Budovy a výstavba budov
Energetický průmysl	HS 8544 - Dráty, kabely, vodiče elektr. ost., izolované, aj.
	HS 8501 - Elektrické motory a generátory
	HS 8502 - Soustrojí generátorová, elektr. měniče rotační
	HS 8507 - Akumulátory elektrické, vč separátorů
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 2941 - Antibiotika
	HS 3002 - Krev lidská, živočišná, antiséra, látky očkovací
	HS 3005 - Vata, gáza, obinadla a pod. zboží
	HS 9018 - Zdravotnické přístroje
	HS 9021 - Ortopedické pomůcky, protézy
	HS 9401 - Sedadla, ne lékařská ap., i proměnitelná v lůžka
	CPA 41 - Budovy a výstavba budov
CPA 86.00 - Zdravotní a sociální péče	
ICT	HS 8471 - Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.
	HS 8517 - Přístroje telefon., ost. přístr. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. nev.
	HS 8523 - Disky, pásky aj. média pro záznam zvuku, obrazu ap., ne HS 37
	HS 8526 - Radiolokátory apod., radiové přístroje pro dálkové řízení
	HS 8527 - Přístroje přijímací pro rozhlas, vysílání, se záz. zař. s hodinami
	HS 8528 - Monitory, projektory bez TV; přijímače televizní
	HS 8530 - Přístroje elektrické pro řízení dopravy
	HS 8532 - Elektrické kondenzátory, pevné, otočné nebo doladovací
	HS 8512 - Přístroje elektr. osvětlovací aj., stěrače ap.
	HS 8514 - Pece elektr. průmyslové n. laboratorní a pod. zařízení
	HS 8536 - Zař. el. k ochraně, spínání el. obvodů, < 1000V; konekt. pro opt. vlákna
	HS 8537 - Rozvaděče, panely, rozvodné stoly aj., ovládací
	HS 8547 - Části izolační pro stroje, el. trubky izolační
	CPA 62.0 - Služby v oblasti programování a poradenství a související služby
Služby	CPA 72.0 - Výzkum a vývoj, autorská práva

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 0401 - Mléko, smetana nezahuštěná, neslazená
	HS 2301 - Moučky, šroty apod., z masa, drobů, ryb apod., nepoživatelné
	HS 2302 - Otruby, výrobky mlýnské vedlejší, a jiné zbytky
	HS 2308 - Rostlinné látky, rostlinné odpady a zbytky rostlin pro výživu zvířat
	HS 2309 - Přípravky používané k výživě zvířat
	HS 0201 - Maso hovězí, čerstvé, chlazené
	HS 0202 - Maso hovězí, zmrazené
	HS 2203 - Pivo ze sladu

Nizozemsko

V roce 2000 dosáhla země růstu 3,9 %. Poté ekonomika zpomalovala a došlo k poklesu HDP o 0,03 % v roce 2002. Poté ekonomika postupně zrychlovala až do roku 2007. Vlivem krize však v roce 2009 HDP pokleslo o 3,3 %. Po mírném oživení ekonomiky v roce 2011 došlo v následujících letech 2012 a 2013 k opětovnému poklesu HDP. Dle odhadů by se však Nizozemsko v následujících letech mělo vrátit k ekonomickému růstu. Míra inflace se v poslední dekádě drží až na drobné výkyvy mezi 1,5–3,0 %. V roce 2013 dosáhla hodnoty 2,6 %. V zemi žije téměř 17 mil. obyvatel, přičemž v roce 2013 činil HDP na obyvatele 50 816 USD. Nezaměstnanost se v posledních letech zvýšila na 6,7 % (rok 2013). Vrcholu by mělo být dosaženo v roce 2014. Běžný účet je v přebytku.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	1,7	-1,6	-0,7	0,6	1,4	1,6
HDP/obyv. (USD)	53 590	49 158	50 816	52 249	52 770	54 099
Míra inflace (%)	2,5	2,8	2,6	0,5	0,7	1,0
Nezaměstnanost (%)	4,4	5,3	6,7	7,3	6,9	6,6
Bilance běžného účtu (mld. USD)	75,7	73,5	87,1	87,0	85,8	84,6
Populace (mil.)	16,7	16,8	16,8	16,9	16,9	17,0
Konkurenceschopnost	7/142	5/144	8/148	8/144		
Exportní riziko OECD			–	–		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF

- ▶ Nizozemsko je součástí vnitřního trhu Evropské unie.
- ▶ Exportní riziko podle OECD: – .

Vývoz ČR do Nizozemska 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	13 119 477	13,3	8 545 359	53,5
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	10 636 327	10,8	11 586 076	-8,2
8517	Přístroje telefon., ost. příst. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	9 865 251	10,0	8 609 997	14,6
8473	Části strojů psacích, počítačích, pro aut. zprac. dat	2 796 390	2,8	3 389 638	-17,5
7308	Konstrukce, části, desky, tyče aj. ze železa n. oceli	2 489 137	2,5	2 177 869	14,3
8443	Stroje, příst. pro tisk s pomůckami HS 8442 (vč. kopírek, faxů); části	2 379 543	2,4	2 210 374	7,7
8510	Strojky holicí na stříhání vlasů s motorem el.	2 082 100	2,1	965 259	115,7
9503	Tříkolky, kolob., kočárky pro panenky, panenky, ostatní hračky, modely, puzzle	1 785 582	1,8	1 808 252	-1,3
4011	Pneumatiky nové z pryže	1 544 508	1,6	1 458 610	5,9
8431	Součásti jeřábů, vozíků ap., buldozerů, fréz aj.	1 419 251	1,4	1 335 763	6,3
Celkem TOP 10		48 117 566	48,9	42 087 197	14,3
Celkem vývoz		98 437 610		88 735 245	10,9

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Nizozemska 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8542	Obvody integrované elektronické	33 050 127	31,2	25 241 112	30,9
3004	Léky odměřené, kromě krve, antisér apod., vaty aj.	5 319 029	5,0	4 562 450	16,6
3907	Polyacetal pryskyřice a pod. v primárních formách	2 697 629	2,5	2 063 248	30,7
8510	Strojky holicí na stříhání vlasů s motorem el.	2 316 310	2,2	2 368 529	-2,2
8701	Traktory	2 168 110	2,0	2 320 174	-6,6
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	1 961 551	1,9	1 626 368	20,6
3902	Polymery propylenu olefinů, v primár. formách	1 740 308	1,6	1 455 220	19,6
2711	Plyn zemní a jiné uhlovodíky plynné	1 497 395	1,4	656 524	128,1
8443	Stroje, příst. pro tisk s pomůckami HS 8442 (vč. kopírek, faxů); části	1 278 622	1,2	1 564 207	-18,3
8523	Disky, pásky aj. média pro záznam zvuku, obrazu ap., ne HS 37	1 276 644	1,2	1 087 662	17,4
Celkem TOP 10		53 305 725	50,3	42 945 494	24,1
Celkem dovoz		105 987 443		92 118 543	15,1

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Automobilová doprava

Celkový nizozemský trh s automobily sice klesá, ale některé značky jsou schopné zvyšovat své prodeje o tisíce vozů, resp. desítky procent ročně.

► Energetický průmysl

Od r. 2015 jsou plánovány každoroční investice do obnovitelných zdrojů ve výši 1,4 mld. EUR, bude se tedy jednat zejména o dodávky pro větrné elektrárny (onshore, offshore), podmořské kabely, rozvodné sítě, kotle na biomasu, kogenerační jednotky a zařízení pro těžbu zemního plynu z konvenčních i nekonvenčních zdrojů (břidlicový plyn, atd.)

► Kovožpracovatelský průmysl, strojírenský průmysl

V posledních letech vykazuje import těchto položek rostoucí trend (jedná se o významnou položku nizozemského dovozu). Český export tohoto artiklu do Nizozemska zatím nenaplnil potenciál.

► Nábytkářský průmysl

Nizozemský nábytkářský průmysl se tradičně vyznačuje vysokou otevřeností a více než polovina vyrobeného nábytku se exportuje a více než 70 % položek se zároveň dováží. Od roku 2010 je hlavním dodavatelem Čína, ale Německo zůstává předním dodavatelem v některých důležitých oblastech, jako např. ložnicového nábytku, kuchyňského a kancelářského nábytku. Logickou exportní cestou jsou tedy buď němečtí nebo nizozemští partneři (platí ve většině sektorů).

► Sklářský a keramický průmysl

V tomto oboru jde především o sklářské výrobky pro zdravotnický a farmaceutický průmysl. U keramiky je registrován rostoucí zájem o stavební komponenty.

► Služby

Nizozemsko je nejvyspělejší trh na světě z hlediska používání internetu, zdrojem možného úspěchu českých firem mohou být např. následující ICT služby – antivirová ochrana nebo tvorba a integrace informačních systémů a sítí, atd. V oblasti Big data – Data analytics jsou zdrojem příležitostí mnohá datová centra („clouds“) a integrace nové moderní ICT infrastruktury (digitální infrastruktura a internetová ekonomika).

V kybernetické bezpečnosti předpokládáme výrazný impuls prostřednictvím Global Conference on Cyber Space 2015 – Nizozemsko se chce stát leaderem i v této oblasti. Odhadovaný potenciál v celém sektoru ICT služeb pro české firmy odhadujeme řádově na stovky mil. EUR. Stále rostoucím, i když nárazovým, trhem jsou PPP projekty – zejména v oblasti silniční, železniční a vodní infrastruktury. R&D spolupráce s komerční návazností – tato oblast v Nizozemsku relativně dobře funguje, resp. je prioritou nizozemské vlády („zlatý trojúhelník“). Osm firem v Nizozemsku utratí za VaV ročně více než 100 mil. EUR. Jedná se o společnosti ASML, DSM, KPN, NXP, Océ, Philips, Shell a Unilever. Rozpočet tří hlavních technických univerzit (Twente, Eindhoven, Delft) pak dosahuje 1 mld. EUR (z toho ovšem velká část jde do výuky). Stovky společných, spíše akademicky zaměřených,

VaV projektů se samozřejmě realizují v rámci EU fondů (aktuálně i perspektivně Horizon 2020). Nizozemské výzkumné priority (napříč top sektory) jsou ICT, genové inženýrství a nanotechnologie.

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Trendem v nizozemském zdravotnictví je především decentralizace (veškerá zařízení pro domácí péči) a snižování nákladů. Do nového systému dlouhodobé péče, který je v kompetenci municipalit, se již přesouvají a budou přesouvat částky v řádu cca 30 mld. EUR ročně (celkové roční výdaje na zdravotní a sociální péči jsou cca 90 mld. EUR). Mezi priority „top“ sektoru Priority Life Sciences & Health patří translační a klinický výzkum, regenerační medicína, genomika, onkologie, vakcíny, virologie, diagnostika, nanotechnologie a zobrazovací technologie. Stavební i farmaceutický průmysl se dostávají z recese, přestože plné zotavení se očekává až v r. 2017.

► Zemědělský a potravinářský průmysl

Zejména nárůst importu sladu a chmele dosahuje ročně desítky procent a je způsoben rostoucími prodeji nizozemských pivovarů. Výroba traktorů a zemědělských strojů – v položce traktorů (8701) rostou české prodeje sice mírně, ale zato pravidelně, o cca 10 % ročně až na téměř 9 mil. USD v r. 2013, nicméně celkový nizozemský import traktorů, včetně příslušenství, je v objemu cca 1 mld. USD. Nizozemský dovoz strojů roste významně až „exponenciálně“. Na základě zkušeností firem získaných v rámci veletrhu PLMA („private labels“) i jinde je zřejmé, že účast na tomto veletrhu světového formátu je nezbytná pro proniknutí, resp. navýšení podílu na evropských trzích, včetně Nizozemska.

► Zpracovatelský průmysl

I přes celkový dlouhodobý pokles produkce tabákového průmyslu v Nizozemsku, tak dovoz položky 481320 (Papír cigaretový v kotoučcích, šíře do 5 cm) v posledních letech výrazně roste – v r. 2012 na částku 46 mil. USD.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 1107 – Slad, i pražený
	HS 1210 – Chmelové šišťice, čerstvé nebo sušené, též drcené; lupulin
	HS 1302 – Šťávy, výtažky rostlin, pektiny, slizy a ostatní
	HS 1514 – Olej řepkový, hořčičný, frakce, chemicky neupravené
	HS 2207 – Ethylalkohol nedenaturovaný, nad 80 %, ethylalkohol a destiláty denaturované
	HS 2815 – Hydroxid sodný; hydroxid draselný; peroxidy sodíku nebo draslíku
	HS 2933 – Sloučeniny heterocyklické s heteroatomem dusíku apod.
	HS 8432 – Stroje, nářadí pro zemědělství, lesnictví ap.
Automobilová doprava	HS 8701 – Traktory
	HS 8703 – Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob
	HS 8708 – Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Strojírenský průmysl	HS 8459 – Stroje obráběcí pro vrtání, frézování, řezání apod.
Kovozpracovatelský průmysl	HS 7214 – Tyče, pruty jiné ze železa n. oceli nelegované
	HS 7229 – Dráty z oceli legované, ostatní
	HS 7301 – Štětovice ze železa, oceli, profily aj., svařované
	HS 7310 – Cisterny, sudy, kádě ap. ze železa n. oceli do 300 l
	HS 7616 – Výrobky ostatní z hliníku
	HS 8208 – Nože, destičky břitové, pro stroje, zařízení
Nábytkářský průmysl	HS 4408 – Dýhy, listy na překližky apod., rozřezané, loupané, i hoblov., apod.
	HS 4410 – Desky třískové apod., ze dřeva a podobných materiálů
Zpracovatelský průmysl	HS 4813 – Cigaretový papír, též řezaný
Sklářský a keramický průmysl	HS 6905 – Tašky krytinové, nástavce trubkové komínové aj.
	HS 7017 – Sklo pro účely zdravot., farmaceut., laboratorní
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 2941 – Antibiotika
	HS 9019 – Přístr. pro mechanoterapii, masážní, dýchací aj.
	HS 9401 – Sedadla, ne lékařská ap., i proměnitelná v lůžka
	HS 9402 – Nábytek lékařský, chirurg. ap., pro holičství aj.
Energetický průmysl	HS 8402 – Generátory pro výrobu vodní páry apod.
	HS 8501 – Elektrické motory a generátory
	HS 8507 – Akumulátory elektrické, vč separátorů
	HS 8544 – Dráty, kabely, vodiče elektr. ost., izolované, aj.
Služby	CPA 62 – Služby v oblasti programování a poradenství a související služby
	CPA 71 – Architektonické a inženýrské služby; technické zkoušky a analýzy
	CPA 72 – Výzkum a vývoj, autorská práva

Norsko

Od začátku tisíciletí do roku 2008 rostla ekonomika v průměru 2,1 % ročně. V roce 2009 HDP vlivem světové finanční krize klesl o 1,6 %. Poté do roku 2012 ekonomika zrychlovala. V roce 2013 byl meziroční růst HDP jen 0,6 %. Do budoucna se očekává opětovné zrychlování ekonomiky. Míra inflace vzrostla na 2,1 % v roce 2013. V dalším období mají následovat téměř shodné hodnoty. V zemi žije přes 5 mil. obyvatel, v roce 2013 se HDP na obyvatele dostal poprvé přes hranici 100 000 USD. Nezaměstnanost se mírně zvýšila na 3,5 % v roce 2013 a tento trend by měl pokračovat i v dalším období. Běžný účet je v přebytku.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	1,3	2,9	0,6	1,8	1,9	2,0
HDP/obyv. (USD)	98 694	99 249	100 579	99 295	100 439	102 443
Míra inflace (%)	1,3	0,7	2,1	2,0	2,0	2,0
Nezaměstnanost (%)	3,3	3,2	3,5	3,7	3,8	3,8
Bilance běžného účtu (mld. USD)	66,5	72,6	57,4	54,4	53,6	52,8
Populace (mil.)	5,0	5,0	5,1	5,2	5,2	5,3
Konkurenceschopnost	16/142	15/144	11/148	11/144		
Exportní riziko OECD			–	–		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MME, OECD, WEF

- ▶ Norsko je spolu s Evropskou unií součástí Evropského hospodářského prostoru.
- ▶ Exportní riziko podle OECD: – .

Vývoz ČR do Norska 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	3 767 584	23,3	3 893 145	-3,2
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	1 672 523	10,3	1 708 336	-2,1
9503	Tříkolky, kolob., kočárky pro panenky, panenky, ostatní hračky, modely, puzzle	641 557	4,0	675 027	-5,0
7304	Trouby, duté profily ap., bežešvé, ze železa, oceli	524 607	3,2	1 163 096	-54,9
8418	Chladničky, boxy mrazicí aj., čerpadla tepelná	465 532	2,9	449 345	3,6
7308	Konstrukce, části, desky, tyče aj. ze železa n. oceli	397 263	2,5	410 543	-3,2
9403	Nábytek ostatní, části, součásti	332 093	2,0	211 066	57,3
9406	Stavby montované	298 587	1,8	305 607	-2,3
8517	Přístroje telefon., ost. přístř. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	295 585	1,8	271 776	8,8
8501	Elektrické motory a generátory	283 391	1,7	157 877	79,5
Celkem TOP 10		8 678 722	53,6	9 245 818	-6,1
Celkem vývoz		16 201 135		16 249 814	-0,3

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Norska 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
2711	Plyn zemní a jiné uhlovodíky plynné	*	—	*	—
0302	Ryby čerstvé chlazené ne filé aj rybí maso	871 209	6,0	712 974	22,2
3004	Léky odměřené, kromě krve, antisér apod., vaty aj.	717 944	5,0	150 186	378,0
7202	Feroslitiny	441 974	3,1	486 592	-9,2
7601	Hliník surový (nepracovaný)	389 566	2,7	468 225	-16,8
0304	Filé aj. maso rybí, čerstvé, chlazené, zmrazené	298 262	2,1	236 200	26,3
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	297 345	2,1	196 564	51,3
8479	Stroje mechanické s vlastní indiv. funkcí jinde. neuv.	241 799	1,7	51 940	365,5
2804	Vodík plyny vzácné nekovy ostatní	159 675	1,1	150 825	5,9
8432	Stroje, nářadí pro zemědělství, lesnictví ap.	114 818	0,8	83 053	38,2
Celkem TOP 10		3 532 592	24,5	2 536 559	39,3
Celkem dovoz		14 417 944		28 165 318	-48,8

* Individuální hodnota

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Automobilová doprava

Hospodářské výsledky norských firem a blahobyt větší části norské populace dovolují častější obměnu vozového parku. V 5miliónovém Norsku bylo v r. 2014 zaevidováno 144 tis. nových osobních vozidel (z toho 29 tis. na hybridní nebo elektrický pohon). Pokud nevybírají z daňově zvýhodněných elektromobilů, Norové poptávají kvalitní a v náročných klimatických podmínkách odolné vozy s příznivým poměrem vybavení a ceny.

► Energetický průmysl

Dvě třetiny produkované energie v Norsku pocházejí z obnovitelných zdrojů a Národní energetická strategie na léta 2013–2017 tento trend dále posiluje. Mezi prioritní projekty staví výstavbu nových vodních a plynových elektráren a také větrných elektráren na širém moři. Uvedené komponenty slouží při výstavbě těchto celků anebo jsou jejich součástí (turbíny a elektrické generátory).

► Kovořpracovatelský průmysl

Tyto výrobky, při zaručení schopnosti dlouhodobých dodávek v konzistentní kvalitě, jsou nezbytnými stavebními díly zařízení, dodávaných na nové a rekonstruované plošiny pro těžbu ropy a plynu, pro stavbu a opravy produktovodů, terminálů a přečerpávacích stanic těžných surovin. Firmy se mohou prosazovat jako subdodavatelé komponent pro výrobce rozsáhlých technologických celků.

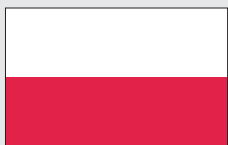
► Zemědělský a potravinářský průmysl

V Norsku je registrováno 93 tis. traktorů a dalších zemědělských strojů (tj. 2,1 ks na každou farmu). Česká zemědělská technika má v Norsku historicky dobré renomé, její podíl však t. č. činí jen cca 4 % na úkor marketingově silnějších výrobců z jiných zemí (dominantně USA – 60 % trhu traktorů). Vzhledem k trvalé nutnosti obnovovat zemědělský strojový park je namísto usilovat konkurenceschopným nastavením poměru výkonu, kvality a ceny o posílení pozic české zemědělské techniky v Norsku.

► Železniční doprava

Zlepšení dopravní infrastruktury v Norsku je hlavním pilířem Národního dopravního plánu na léta 2010–2019. Mezi priority plánu patří výstavba nových tratí a tunelů (144 km tratí, z toho 116 km dvoukolejně), modernizace (dálkové řízení) a zkapacitnění (výhybny) stávajících železničních tratí, zpeňování svahů a zajišťování horských masívů (zábrany proti kamenům a ledu) v okolí silnic a železničních tratí, budování nových chodníků, cyklostezek a odpočívák podél tzv. panoramatických silnic, modernizace dopravních uzlů (autobusová a vlaková nádraží). Norská železniční doprava zažívá rozmach, který vychází z Národního dopravního plánu na léta 2010–2019. Oproti předchozímu plánu bylo na rozvoj železnice vyčleněno o 58 % více prostředků, celkem cca 4,3 mld. EUR. Vláda modernizuje drážní infrastrukturu s cílem snížit objem individuální osobní dopravy po silnici, zvýšit objem nákladů přepravovaných po železnici a redukovat emise skleníkových plynů. Zvýšení kapacity železnice v osloské metropolitní oblasti vyvolá potřebu dodávek nových hnacích vozidel i vagónů pro veřejnou dopravu.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Automobilová doprava	HS 8703 - Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob
Železniční doprava	HS 8602 - Lokomotivy, lokotraktory ostatní, tendry
	HS 8603 - Železniční nebo tramvajové vozy s vlastním pohonem
	HS 8606 - Žel. nebo tram. nákl. vozy a vagony, bez vlastního pohonu:
	HS 8607 - Části a součásti železničních nebo tramvajových lokomotiv nebo kolejových vozidel
	HS 8702 - Motorová vozidla pro veřejnou osobní dopravu
Strojírenský průmysl	HS 8409 - Části, součásti pro motory pístové
	HS 8410 - Turbiny, kola vodní, regulátory
	HS 8419 - Stroje ke zpracování materiálů změnou teplot
	HS 8479 - Stroje mechanické s vlastní indiv. funkcí jinde. neuv.
	HS 8501 - Elektrické motory a generátory
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 8707 - Karosérie motor. vozidel, traktorů, vč. kabin
	HS 8708 - Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705
Kovozpracovatelský průmysl	HS 7213 - Tyče, pruty ze železa n. oceli neleg., válc. za tepla
	HS 7214 - Tyče, pruty jiné ze železa n. oceli nelegované
	HS 7301 - Štětovice ze železa, oceli, profily aj., svařované
	HS 7302 - Materiál pro stavbu tratí železnič., tramvaj.
	HS 7304 - Trouby, duté profily ap., bežešvé, ze železa, oceli
	HS 7305 - Trouby a trubky ze železa a oceli nad 406 mm

Polsko

Polská ekonomika rostla v poslední dekádě v průměru 4,1 % ročně. V roce 2013 byla hodnota růstu 1,6 %. Nadále se předpokládá zrychlení ekonomiky. Míra inflace se od roku 2011 snížila na 0,9 %. V zemi žije 38,5 mil. obyvatel, v roce 2013 HDP na obyvatele dosáhl hodnoty 13 435 USD. Nezaměstnanost se v posledních letech zvýšila na 10 %. Podle odhadů by vrcholu měla dosáhnout v roce 2013. Běžný účet je v deficitu.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	4,5	2,0	1,6	3,2	3,3	3,5
HDP/obyv. (USD)	13 380	12 732	13 435	14 330	15 407	16 341
Míra inflace (%)	4,3	3,7	0,9	0,1	0,8	2,0
Nezaměstnanost (%)	9,6	10,1	10,3	9,5	9,5	9,3
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-25,8	-18,3	-7,1	-8,5	-12,6	-15,4
Populace (mil.)	38,5	38,5	38,5	38,5	38,5	38,5
Konkurenceschopnost	41/142	41/144	42/148	43/144		
Exportní riziko OECD			–	–		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF

- ▶ Polsko je součástí vnitřního trhu Evropské unie.
- ▶ Exportní riziko podle OECD: – .

Vývoz ČR do Polska 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	17 121 335	8,0	12 619 898	35,7
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	10 051 470	4,7	8 933 879	12,5
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	5 640 592	2,6	5 520 311	2,2
8517	Přístroje telefon., ost. příst. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	5 455 522	2,5	4 313 818	26,5
1514	Olej řepkový, hořčičný, frakce chemicky neuprav.	4 009 273	1,9	4 028 789	-0,5
2902	Uhlovodíky cyklické	3 457 638	1,6	3 602 930	-4,0
2701	Uhlí černé, brikety, bulety ap., z uhlí černého	3 117 580	1,5	3 390 980	-8,1
9619	Hygienické vložky, tampony, dětské pleny a pod. hygien. výrobky	3 100 021	1,4	2 902 409	6,8
8544	Dráty, kabely, vodiče elektr. ost., izolované, aj.	2 966 153	1,4	2 502 844	18,5
9503	Tříkolky, kolob., kočárky pro panenky, panenky, ostatní hračky, modely, puzzle	2 855 976	1,3	2 085 131	37,0
Celkem TOP 10		57 775 560	27,0	49 900 989	15,8
Celkem vývoz		214 267 840		190 435 696	12,5

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Polska 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	17 708 295	7,3	13 906 124	27,3
8407	Motory píst., zážehové, spalovací, vratné, rotační	11 748 165	4,8	7 995 839	46,9
7408	Měděné dráty	8 210 483	3,4	7 223 458	13,7
8544	Dráty, kabely, vodiče elektr. ost., izolované, aj.	5 767 724	2,4	5 290 386	9,0
2701	Uhlí černé, brikety, bulety ap., z uhlí černého	5 555 352	2,3	4 333 887	28,2
9401	Sedadla, ne lékařská ap., i proměnitelná v lůžka	5 472 446	2,3	4 212 335	29,9
2710	Oleje minerální a z ner. živičných, ne surové	4 959 362	2,0	4 632 182	7,1
8408	Motory pístové, vznětové s vnitřním spalováním	3 693 283	1,5	694 948	431,4
8517	Přístroje telefon., ost. příst. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	3 366 137	1,4	4 180 747	-19,5
7204	Odpad a šrot ze železa nebo oceli i přetavený v ingotech	2 779 890	1,1	2 797 990	-0,6
Celkem TOP 10		69 261 137	28,6	55 267 896	25,3
Celkem dovoz		242 388 939		212 005 127	14,3

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► **Automobilová a železniční doprava**

České velké firmy mají zájem dodávat své výrobky do Polska – od výrobců dopravních prostředků až po dodavatele součástí. Velmi perspektivní obor (z jedné strany investice do polských železnic a také mezinárodně úspěšní polští exportéři – PESA, Newag, z druhé strany silná nabídka na české straně).

► **Energetický průmysl, vodohospodářství, odpadní průmysl**

V rámci operačního programu Průmysl a životní prostředí se v mnoha polských komunitách počítá s investicemi do této oblasti, vedle toho existují nevyužité možnosti i v dodávkách energetických strojů a zařízení.

► **Letecká doprava**

Aktivita českých firem v této oblasti se rozšiřují i na polský trh. Po vítězství některých českých firem ve výběrovém řízení na vybavení radiolokátory na letištích Varšava a Krakov se naskýtají možnosti i v dalších 17 polských mezinárodních letištích.

► **Obranný průmysl**

V souvislosti s ukrajinsko-ruskou krizí má Polsko zájem investovat do modernizace a doplnění obranného sektoru. Na polském trhu je zaznamenána poptávka po tradičních českých výrobcích tohoto oboru.

► **Služby**

S ohledem na polské priority a novou finanční perspektivu 2014–2020 budou s největší pravděpodobností plánované polské investice směřovány do zkvalitnění a rozšíření dopravní infrastruktury.

► **Strojírenský průmysl**

Na polském trhu lze spatřovat rostoucí potenciál u výrobků, jakými jsou brusky, obráběcí centra, soustruhy, vrtačky, frézky a hoblovačky. Již dnes v Polsku patří naše brousicí a obráběcí stroje k poměrně velmi oblíbeným, avšak vzhledem ke geografické poloze partnera nenaplnuje český export těchto položek do Polska možný potenciál.

► **Zemědělský a potravinářský průmysl**

Potravinářský průmysl jako celek. Dosud čeští výrobci příliš neprojevují zájem o polský trh, protože se obávají nepřekonatelných překážek. Je to především otázka jednání a dohod s mezinárodními řetězci, nikoliv však na národní úrovni, ale v sídle jejich centrál. Určité pozitivní kroky se podařilo uskutečnit ve vztahu k síti prodejen Biedronka (portugalský řetězec J. Martens) a Lidl, kde se české potraviny objevují.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Strojírenský průmysl	HS 8432 – Stroje, nářadí pro zemědělství, lesnictví ap.
	HS 8456 – Stroje obrábějící pomocí laserů, ultrazvuku apod.
	HS 8457 – Centra obráběcí, stroje obráběcí stavebnicové
	HS 8458 – Soustruhy pro obrábění kovů
	HS 8459 – Stroje obráběcí pro vrtání, frézování, řezání apod.
	HS 8460 – Stroje obráběcí pro broušení, lapování, leštění ap.
	HS 8461 – Stroje obráběcí k hoblování ap., pily strojní aj.
	HS 8462 – Stroje tvářecí k opracování kovů, buchary apod.
	HS 8463 – Stroje tvářecí jiné pro opracování kovů apod.
	HS 8475 – Stroje pro montáž žárovek, elektronek, lamp aj.
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 0403 – Podmáslí, kysaná smetana, mléko kysané, ochucené a jiné, jogurt, kefir
	HS 0404 – Syrovátka, výrobky z mléka zahuštěné, slazené
	HS 0405 – Máslo a jiné tuky a oleje získané z mléka
	HS 0406 – Sýry, tvaroh
	HS 1104 – Zrna obilná jinak zpracovaná (ne rýže) klíčky
	HS 1207 – Ostatní olejnatá semena a olejnaté plody, též drcené
	HS 1601 – Uzenky, salámy a podobné výrobky z masa, drobů, krve atd.
	HS 2201 – Voda, vody minerální, sodovky neslazené, led
	HS 2202 – Voda, vody minerální, sodovky, s přídavkem cukru či sladidel, ne šťávy
	HS 2203 – Pivo ze sladu
	HS 2204 – Víno z čerstvých hroznů, vinný mošt jiný
	HS 2208 – Ethylalkohol nedenaturovaný, pod 80 %, destiláty, likéry
	Obranný průmysl
HS 9302 – Revolvery, pistole, ne jiné střelné zbraně	
HS 9303 – Zbraně střelné, zařiz. využívající výbuchu ost.	
HS 9304 – Zbraně ostatní, ne zbraně sečné bodné	
Letecká doprava	HS 8526 – Radiolokátory apod., radiové přístroje pro dálkové řízení

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Energetický průmysl	HS 8406 - Turbiny na páru vodní nebo jinou
	HS 8407 - Motory píst., zážehové, spalovací, vratné, rotační
	HS 8408 - Motory pístové, vznětové s vnitřním spalováním
	HS 8409 - Části, součásti pro motory pístové
	HS 8410 - Turbiny, kola vodní, regulátory
	HS 8411 - Motory proudové, pohony turbovrtulové a ostatní plynové turbíny
	HS 8412 - Motory, pohony ostatní
	HS 8413 - Čerpadla i se zař. měřicím, zdviže na kapaliny
	HS 8501 - Elektrické motory a generátory
	HS 8502 - Soustrojí generátorová, elektr. měniče rotační
	HS 8503 - Části motorů, elektr. generátorů, soustrojí ap.
	HS 8504 - Transformátory, el měniče, statické induktry
Vodohospodářství, odpadní průmysl	HS 8414 - Čerpadla, vývěvy, vzduchové kompresory aj.
	HS 8415 - Stroje, přístroje klimatizační
	HS 8416 - Hořáky pro topeniště, rošty, příkládací zařiz.
	HS 8417 - Pece průmyslové, laboratorní, neelektrické
Železniční doprava	HS 8601 - Lokomotivy, lokotraktory
	HS 8602 - Lokomotivy, lokotraktory ostatní, tendry
	HS 8603 - Železniční nebo tramvajové vozy s vlastním pohonem
	HS 8604 - Vozidla pro údržbu železničních nebo tramvajových tratí
	HS 8605 - Žel. nebo tram. osobní vozy, vozy zavaz. a pošt. apod., bez vlastního pohonu
	HS 8606 - Žel. nebo tram. nákl. vozy a vagony, bez vlastního pohonu:
	HS 8607 - Části a součásti železničních nebo tramvajových lokomotiv nebo kolejových vozidel
	HS 8608 - Materiál kolejový svrškový, bezp. a sign. dopravní zařízení
Automobilová doprava	HS 8609 - Kontejnery pro jeden nebo více druhů dopravy
Služby	HS 8703 - Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob
	CPA 42 - Inženýrské stavby a jejich výstavba
	CPA 71 - Architektonické a inženýrské služby; technické zkoušky a analýzy

Portugalsko

V letech 2000–2008 rostla ekonomiky v průměru 1,5 % ročně. V dalších letech byl její růst záporný. Výjimkou byl rok 2010 (1,9 %). V roce 2013 poklesl HDP o 1,4 %. V roce 2013 dosáhla míra inflace hodnoty 0,4 %. V zemi žije 10,5 mil. obyvatel a HDP na obyvatele se pohybuje kolem 21 000 USD. Nezaměstnanost dosáhla v roce 2013 hodnoty 16,2 %, ale v příštích letech se očekává její mírné snížení. Běžný účet se v roce 2013 dostal do přebytku.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	-1,3	-3,2	-1,4	1,0	1,5	1,7
HDP/obyv. (USD)	22 417	20 065	20 995	21 748	22 089	22 959
Míra inflace (%)	3,6	2,8	0,4	0,0	1,1	1,5
Nezaměstnanost (%)	12,7	15,5	16,2	14,2	13,5	13,0
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-16,7	-4,3	1,2	1,4	1,9	2,3
Populace (mil.)	10,6	10,6	10,5	10,5	10,5	10,5
Konkurenceschopnost	45/142	49/144	51/148	36/144		
Exportní riziko OECD			–	–		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF

- ▶ Portugalsko je součástí vnitřního trhu Evropské unie.
- ▶ Exportní riziko podle OECD: – .

Vývoz ČR do Portugalska 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	1 854 410	15,8	1 198 965	54,7
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	1 577 790	13,4	993 713	58,8
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	705 540	6,0	488 751	44,4
8536	Zařízení el. k ochraně, spínání el. obvodů, < 1000V; konekt. pro opt. vlákna	439 347	3,7	377 514	16,4
8301	Zámky i visací závěry, klíče, z kovů obecných	344 791	2,9	304 655	13,2
8473	Části strojů psacích, počítačích, pro aut. zprac. dat	324 189	2,8	207 437	56,3
4011	Pneumatiky nové z pryže	274 305	2,3	207 479	32,2
9401	Sedadla, ne lékařská ap., i proměnitelná v lůžka	262 462	2,2	187 750	39,8
8526	Radiolokátory apod., rádiové přístroje pro dálkové řízení	236 695	2,0	256 717	-7,8
5703	Koberce aj krytiny podlahové textilní všívané	216 713	1,8	5 775	3 652,6
Celkem TOP 10		6 236 242	53,1	4 228 756	47,5
Celkem vývoz		11 740 513		8 964 443	31,0

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Portugalska 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
3004	Léky odměřené, kromě krve, antisér apod., vaty aj.	956 792	9,4	343 052	178,9
2401	Nezpracovaný tabák; tabákový odpad	756 067	7,4	652 977	15,8
8527	Přístroje přijímací pro rozhlas, vysílání, se záz. zař. s hodinami	657 003	6,4	550 724	19,3
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	490 434	4,8	401 431	22,2
8532	Elektrické kondenzátory, pevné, otočné nebo doladovací	477 900	4,7	555 421	-14,0
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	435 614	4,3	360 539	20,8
8480	Rámy, základny, formovací modely pro formy aj.	407 616	4,0	195 903	108,1
8541	Diody. tranzistory ap.. zařízení polovodičová aj.	327 691	3,2	322 567	1,6
3815	Iniciátory, urychlovače reakce, př. katalytické	319 319	3,1	60	532 098,3
6403	Obuv se svrškem z usně	293 818	2,9	212 466	38,3
Celkem TOP 10		5 122 254	50,1	3 595 140	42,5
Celkem dovoz		10 224 512		8 956 721	14,2

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Energetický průmysl

Zařízení pro výrobu energie z vodních i větrných zdrojů jsou v Portugalsku částečně vyráběna, ale rovněž jsou z výrazné části dovážena. V současné době je investiční aktivita v této oblasti částečně omezena, nicméně do budoucna lze vzhledem k velkému podílu obnovitelných zdrojů v portugalském energetickém mixu (více než 60 %) spatřovat příležitosti pro české firmy.

► Letecká doprava

ČR úspěšně spolupracuje na vývoji a výrobě s brazilským výrobcem Embraer, který v současné době má dva výrobní závody v Portugalsku a uvažuje o dalším rozšíření výrobních kapacit.

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Příležitosti pro české firmy existují vzhledem ke stárnutí portugalské populace a rozvinutému sociálnímu systému převážně v dodávkách obnovovaného nemocničního vybavení.

► Železniční doprava

Portugalsko hodlá investovat do roku 2020 cca 6 mld. EUR do dopravní infrastruktury s důrazem na železnice.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 3004 - Léky odměřené, kromě krve, antisér apod., vaty aj.
Energetický průmysl	HS 8402 - Generátory pro výrobu vodní páry apod.
	HS 8406 - Turbiny na páru vodní nebo jinou
	HS 8410 - Turbiny, kola vodní, regulátory
	HS 8413 - Čerpadla i se zař. měřicím, zdviže na kapaliny
	HS 8414 - Čerpadla, vývěvy, vzduchové kompresory aj.
Železniční doprava	HS 7302 - Materiál pro stavbu tratí železnic., tramvaj.
	HS 8607 - Části a součásti železničních nebo tramvajových lokomotiv nebo kolejových vozidel
	HS 8608 - Materiál kolejový svrškový, bezp. a sign. dopravní zařízení
Letecká doprava	HS 8803 - Části a součásti motor. a bezmotor. prostředků pro létání

Rakousko

Rakousko bylo zasaženo globální finanční krizí a v roce 2009 zaznamenalo záporný hospodářský růst $-3,8\%$, nicméně v následujících dvou letech ekonomika opět rostla. Poté ovšem došlo znovu téměř ke stagnaci. Inflace byla v roce 2013 na $2,1\%$, avšak měla by dále klesat. Celkovou populaci země tvoří 8,5 mil. obyvatel a HDP na jednoho obyvatele v roce 2013 představoval 49 039 USD a tato hodnota by dle odhadů měla v budoucích letech narůstat. Míra nezaměstnanosti je nejnižší v celé Evropské unii a v roce 2013 se držela pod 5% . Běžný účet byl v roce 2013 v přebytku 11,2 mld. USD a v dalších letech by měl dále růst.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	2,8	0,9	0,3	1,0	1,9	1,7
HDP/obyv. (USD)	49 444	46 620	49 039	51 183	52 368	54 192
Míra inflace (%)	3,6	2,6	2,1	1,7	1,7	1,7
Nezaměstnanost (%)	4,2	4,4	4,9	5,0	4,9	4,8
Bilance běžného účtu (mld. USD)	6,6	9,5	11,2	13,0	14,3	15,0
Populace (mil.)	8,4	8,5	8,5	8,5	8,6	8,6
Konkurenceschopnost	19/142	16/144	16/148	21/144		
Exportní riziko OECD			–	–		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MME, OECD, WEF

- ▶ Rakousko je součástí vnitřního trhu Evropské unie.
- ▶ Exportní riziko podle OECD: – .

Vývoz ČR do Rakouska 2014 (2013),
hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	12 271 457	7,89	10 148 434	20,92
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	5 454 113	3,51	5 357 603	1,80
8544	Dráty, kabely, vodiče elektr. ost., izolované, aj.	5 232 754	3,37	4 507 100	16,10
2710	Oleje minerální a z ner. živichých, ne surové	4 914 292	3,16	5 376 793	-8,60
4403	Dřevo surové i odkorněné bez dřevní běli, mízy	4 753 306	3,06	5 220 951	-8,96
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	4 531 762	2,91	4 498 876	0,73
8517	Přístroje telefon., ost. přístř. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	3 248 087	2,09	1 135 157	186,14
2701	Uhlí černé, brikety, bulety ap., z uhlí černého	2 975 323	1,91	3 954 619	-24,76
7204	Odpad a šrot ze železa nebo oceli i přetavený v ingotech	2 826 194	1,82	2 158 307	30,94
8536	Zařízení el. k ochraně, spínání el. obvodů, < 1000V; konekt. pro opt. vlákna	2 637 947	1,70	2 238 861	17,83
Celkem TOP 10		48 845 235	31,41	44 596 701	9,53
Celkem vývoz		155 488 960		144 046 853	7,94

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Rakouska 2014 (2013),
hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
2710	Oleje minerální a z ner. živichých, ne surové	4 911 001	4,98	4 916 444	-0,11
8605	Žel. nebo tram. osobní vozy, vozy zavaz. a pošt. apod., bez vlastního pohonu	4 057 662	4,12	—	—
8544	Dráty, kabely, vodiče elektr. ost., izolované, aj.	3 163 901	3,21	2 861 539	10,57
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	2 769 496	2,81	2 322 026	19,27
9504	Potřeby pro hry společenské a video hry, herní stoly a zařízení	1 931 334	1,96	1 571 334	22,91
3004	Léky odměřené, kromě krve, antisér apod., vaty aj.	1 668 801	1,69	1 349 425	23,67
7210	Výr. z železa, oceli, nad 600mm, plátované, pokov.	1 491 507	1,51	1 414 535	5,44
8538	Části přístř. k ochraně ap. obvodů, rozvaděčů aj.	1 212 682	1,23	1 108 620	9,39
8477	Stroje na zpracování kaučuku, plastů jinde. neuv.	1 192 999	1,21	787 747	51,44
0203	Maso vepřové, čerstvé, chlazené nebo zmrazené	1 121 570	1,14	1 050 490	6,77
Celkem TOP 10		23 520 953	23,86	17 382 160	35,32
Celkem dovoz		98 571 537		87 015 718	13,28

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Strojírenský průmysl

Strojírenství je tradičním sektorem rakouského průmyslu. I v období krize je jedním z nejproduktivnějších, stále rostoucích oborů s podílem 13 % na výkonu rakouské ekonomiky (2013). Platí to i o rakouských dovozech, kdy strojírenství představuje největší a současně trvale rostoucí skupinu dovozů. Nejvíce poptávanými strojírenskými položkami jsou zdvihací zařízení, a stavební a těžební stroje. Výrobní kapacity rakouského strojírenství by se měly v dalších letech zvyšovat v průměru o 6 %. Důraz bude kladen na modernizaci, automatizaci a využívání informačních technologií. Zvyšovat se bude poptávka v oblasti analytického softwaru pro analýzu dat strojů a senzorů (prediktivní analýza) a po jejich implementaci do výrobního procesu.

► Elektrotechnika

Odvětví elektroniky a elektrického inženýrství je dalším důležitým pilířem rakouského hospodářství s podílem 12 % na tvorbě hodnoty rakouského průmyslu. Podíl exportu z produkce činí 80 %, v případě automobilového příslušenství (elektronika a vybavení) dokonce 98 %. V posledních desetiletích se toto odvětví významně proměnilo, ze sektoru zaměřeného čistě na produkci zboží na poskytovatele nejrozličnějších vysoce inovativních produktů a služeb. Díky dynamickému růstu se stává klíčovým odvětvím pro mnoho jiných odvětví a je v tomto smyslu motorem rakouského průmyslu. Za klíčové a perspektivní se jeví motory a generátory, elektrotechnické součástky, elektronické příslušenství a osvětlení. Vzhledem k dynamickému rozvoji mezinárodních norem na trhu s motory a tlaku na zvyšování energetické efektivity se očekává růst poptávky po elektromotorech ve všech odvětvích (zj. v papírenském a chemickém průmyslu, ve strojírenství). Příležitostí skýtá např. i trh s elektrokoly. S ohledem na hornatý terén zaznamenávají velký nárůst prodejnosti. Potenciál mají elektrické přístroje osvětlovací nebo signalizační, elektrické stěrače, rozmrazovače a odmlžovače pro jízdní kola nebo motorová vozidla, elektrické zapalovací nebo spouštěcí přístroje a zařízení pro zážehové nebo vznětové spalovací motory s vnitřním spalováním, dynamo, zapalovací cívky, svíčky; generátory a regulační spínače.

Mechatronika je v Rakousku sektorem dynamického růstu, který hraje důležitou roli zj. v dalším vývoji elektrických vozidel (software a vývoj energeticky úsporných řešení mobility). Budoucí perspektivy skýtají zj. oblasti robotiky, pohonů a senzoriky – bezdrátové připojení ve výrobě a decentralizované zásobování energií, splývání senzorů s komunikačními a přenosovými technologiemi.

Jako perspektivní odvětví v Rakousku se jeví oblast Smart Home propojující obory stavebnictví, elektroniky a automatizace. Do budoucna se očekává velká poptávka po integraci domácích elektrických spotřebičů, digitální komunikace a topných či klimatizačních zařízeních v soukromých domácnostech. Nabízí se tak enormní potenciál pro firmy nabízející řešení integrace techniky prostřednictvím internetu (M2M). V centru Smart Home je inteligentní domácí technika (topná zařízení, systémy dozorování staveb a přístupové systémy (vč. aplikace biometrických řešení). Potenciál mají elektrické průtokové nebo zásobníkové ohřivače vody a ponorné ohřivače; elektrické přístroje pro vytápění prostor a půdy; ostatní elektrotepelné přístroje používané v domácnosti; elektrické topné rezistory.

► Energetický průmysl

Ekologický průmysl Rakouska vykazuje roční obrat 10 mld. EUR. Zákon o využívání obnovitelných zdrojů k výrobě elektřiny (2012) poskytuje investiční pobídky do zařízení k výrobě ekolog. proudu a zelené budoucnosti (v r. 2014 objem dotací cca 50 mil. EUR). Očekávají se další investice do výroby energie z obnovitelných zdrojů (plánované zvýšení podílu na celkové výrobě elektřiny z dnešních 68 na 85 %). Příležitosti tak nabízí oblast výroby vodní a větrné energie, solární energie, biomasy ve spolupráci se Smart Grids – inteligentními sítěmi v energetice na základě informačních a komunikačních technologií. Prioritní položky se zde částečně překrývají s prioritami vytipovanými v sektorech elektronika a elektrické inženýrství, mechatronika a domácí technika a automatizace v těchto oblastech.

► Stavební průmysl

V současné době jsou v Rakousku stavebnictví na vzestupu ekologické stavby a stavby s vysokým stupněm energetické soběstačnosti. Každý třetí nově vystavený dům v Rakousku je montovanou stavbou. Trendem jsou montované stavby ze dřeva (84 %), další skupinou jsou betonové montované stavby (9 %) a zbytek cihelná konstrukce (cca 4 %). 3 % těchto domů představují kombinaci materiálů. Za velmi perspektivní se považuje oblast termické sanace budov, která je spolu s obnovením topných a klimatizačních zařízení v Rakousku předmětem finanční podpory ze strany státu, resp. spolkových zemí. Roste význam inovací a nových technologií i při výrobě stavebních materiálů.

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Celkový obrat rakouské medicínské techniky se pohybuje kolem 1,8 mld. EUR ročně. Podniky tohoto oboru investují ročně kolem 100 mil. EUR do výzkumu a vývoje. Dlouhodobý trend stárnutí obyvatelstva nabízí uplatnění inovací v oblasti asistované zdravotní a sociální péče o seniory, vč. příslušné techniky a systémů komunikace (dozorování, diagnózy, elektronické výpisy zdraví, měření diagnostických parametrů ap.) Roste rakouský dovoz lékařských a diagnostických přístrojů. Potenciál mají lékařské, chirurgické, zubolékařské a zvěrolékařské nástroje a přístroje, včetně scintigrafických přístrojů, ostatní elektroléčebné přístroje a nástroje a přístroje pro vyšetření zraku. Poptávány jsou opravy lékařských přístrojů. Perspektivní do budoucna jsou řešení ve prospěch zachování kognitivních kapacit seniorů a prevence demence. Tento segment doplňují technické systémy asistence, vč. aplikace robotů. Poptávány jsou také speciální nátěry s využitím nanotechnologií do tzv. čistých provozů (nemocnic).

► Zemědělský a potravinářský průmysl

Trendem v Rakousku je důraz na regionální původ potravin a na produkty s vysokou kvalitou a důrazem na zdraví (čerstvé regionální potraviny bez konzervačních látek). Poptávaná jsou regionálně specifická vína a piva, v segmentu piva výrazně nastupuje trend malých, nezávislých, inovativních pivovarů (Craft Breweries). Z pivních produktů leží potenciál u nealkoholických piv a nealkoholických nápojů s příměsí nealkoholického piva (nealko Radler). Perspektivní segment představují mj. potraviny Chilled Food (čerstvé potraviny bez konzervačních látek). V Rakousku také naleznou uplatnění inovativní zemědělské stroje.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 2202 – Voda, vody minerální, sodovky, s příd. cukru či sladidel, ne šťávy
	HS 2203 – Pivo ze sladu
	HS 8418 – Chladničky, boxy mrazicí aj., čerpadla tepelná
	HS 8432 – Stroje, nářadí pro zemědělství, lesnictví ap.
	HS 8433 – Stroje, zařízení žací, mláticí, sekačky trávy ap.
	HS 8436 – Stroje ost. pro zemědělství, lesnictví ap., líhně
Strojírenský průmysl	HS 8428 – Zařízení ost. zdvihací, nakládací, manipulační
	HS 8429 – Buldozery, srovnávače, rypadla apod. s pohonem
	HS 8430 – Stroje ost. srovnávací ap., pluh, frézy sněžné
Elektrotechnika	HS 8501 – Elektrické motory a generátory
	HS 8511 – Elektrické zapalovací nebo spouštěcí přístroje a zařízení pro motory
	HS 8512 – Přístroje elektr. osvětlovací aj., stěrače ap.
	HS 8516 – Ohřívače vody, žehličky, příst. pro vytápění ap.
	HS 9405 – Svítidla, reklamy, ukazatele apod. světelné
	HS 8471 – Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.
	HS 8529 – Části příst. vysílacích, přijímacích, televizí
	HS 8517 – Příst. telefon., ost. příst. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.
Stavební průmysl	HS 8531 – Elektrické akustické nebo vizuální signalizační přístroje
	HS 3925 – Výrobky stavební z plastů jinde. neuv.
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 9406 – Stavby montované
	HS 9018 – Nástroje lékařské chirurgické, zubolékařské aj
	HS 9021 – Pomůcky příst. ortopedické, pro nedoslýchavé aj.
Energetický průmysl	HS 9031 – Stroje, přístroje, nástroje měřicí, kontrolní, jinde. neuv.
	HS 8410 – Turbiny, kola vodní, regulátory
	HS 8538 – Části příst. k ochraně ap. obvodů, rozvaděčů aj.
	HS 8541 – Diody, tranzistory ap.. zařízení polovodičová aj.

Rumunsko

V letech 2000–2008 byl meziroční růst HDP v průměru 5,9 %. V letech 2009 a 2010 pak vlivem světové finanční krize došlo k poklesu HDP o 6,6 %, resp. -1,1 %. V dalších letech již ekonomika nevykazovala předkrizové hodnoty. V roce 2013 ekonomika stoupla o 3,5 %. Oproti předešlým rokům míra inflace v letech 2012 (3,3 %) a 2013 (4,0 %) klesla. Další snížení by dle odhadů mělo následovat v dalších letech. V zemi žije přes 21 mil. obyvatel, přičemž HDP na obyvatele činil v roce 2013 téměř 8 900 USD. Nezaměstnanost se pohybuje kolem 7 %. Běžný účet je v deficitu.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	2,3	0,6	3,5	2,4	2,5	2,8
HDP/obyv. (USD)	8 584	7 929	8 874	10 161	10 859	11 637
Míra inflace (%)	5,8	3,3	4,0	1,5	2,9	2,9
Nezaměstnanost (%)	7,4	7,0	7,3	7,2	7,1	7,1
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-8,2	-7,5	-2,0	-2,4	-3,8	-5,1
Populace (mil.)	21,4	21,3	21,3	19,9	19,8	19,7
Konkurenceschopnost	77/142	78/144	76/148	59/144		
Exportní riziko OECD			4/7	3/7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF

- ▶ Rumunsko je součástí vnitřního trhu Evropské unie.
- ▶ Exportní riziko podle OECD je 3/7.

Vývoz ČR do Rumunska 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8517	Přístroje telefon., ost. přístr. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	3 581 558	7,8	2 716 497	31,8
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	3 442 008	7,5	3 039 833	13,2
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	3 178 306	6,9	2 172 766	46,3
8421	Odstředivky, přístroje k filtrování, čištění	2 144 091	4,7	2 064 169	3,9
8544	Dráty, kabely, vodiče elektr. ost., izolované, aj.	1 856 793	4,0	1 888 289	-1,7
8536	Zařízení el. k ochraně, spínání el. obvodů, < 1000V; konekt. pro opt. vlákna	1 202 529	2,6	1 241 212	-3,1
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	960 035	2,1	610 675	57,2
8538	Části přístr. k ochraně ap. obvodů, rozvaděčů aj.	804 301	1,8	709 689	13,3
8414	Čerpadla, vývěvy, vzduchové kompresory aj.	799 150	1,7	541 538	47,6
8542	Obvody integrované elektronické	790 546	1,7	918 129	-13,9
Celkem TOP 10		18 759 317	40,9	15 902 797	18,0
Celkem vývoz		45 869 857		39 733 716	15,4

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Rumunska 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8544	Dráty, kabely, vodiče elektr. ost., izolované, aj.	8 634 744	24,8	7 552 061	14,3
9401	Sedadla, ne lékařská ap., i proměnitelná v lůžka	2 894 610	8,3	1 610 211	79,8
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	2 321 971	6,7	2 598 208	-10,6
8537	Rozvaděče, panely, rozvodné stoly aj., ovládací	2 188 365	6,3	1 729 736	26,5
8536	Zařízení el. k ochraně, spínání el. obvodů, < 1000V; konekt. pro opt. vlákna	1 926 338	5,5	1 806 608	6,6
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	1 705 633	4,9	1 346 296	26,7
3004	Léky odměřené, kromě krve, antisér apod., vaty aj.	1 533 648	4,4	405 080	278,6
7605	Dráty hliníkové	667 708	1,9	491 835	35,8
8512	Přístroje elektr. osvětlovací aj., stěrače ap.	550 375	1,6	168 358	226,9
8504	Transformátory, el měniče, statické indukory	457 940	1,3	45 302	910,9
Celkem TOP 10		22 881 332	65,7	17 753 695	28,9
Celkem dovoz		34 846 655		27 605 723	26,2

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Automobilová doprava

U doporučených položek lze spatřit stejnou charakteristiku: růst poptávky po těchto položkách se prolíná s českými kompetencemi a nenaplněným exportním potenciálem na rumunském trhu.

► Důlní, těžební a ropný průmysl

Zpracování a těžbu surovin (kamenolomy, šterkopískovny ad.). Jako perspektivní vidíme pro české firmy subdodávky strojů, náhradních dílů a technologii do těchto provozů.

► Elektrotechnika

Sektor automatizace s využitím v průmyslových provozech, v rafinériích, v logistice a dopravní a železniční technice. Dále pak obnova a budování vedení vysokého napětí související s propojením trhů.

► Energetický průmysl

Provádí se dostavba 3., 4. bloku v JE Černá voda do r. 2016, perspektivní jsou projekty větrných elektráren, zvyšování energetické účinnosti, tepelné izolace, kogenerační jednotky, OZE, vodní elektrárny, rekonstrukce stávajících energeticky neefektivních tepelných elektráren, automatizace ap.

► ICT

Dodávky specializovaného SW pro řízení průmyslových provozů, dodávky SW řešení pro ochranu firemních dat, participace na projektech programu digitální agendy ad. V období 2014–2020 – Digitální agenda pod MCSÍ: 12. listopadu 2014 schválen program digitální agendy pro nové programovací období. Očekávaná výše investic do projektů je 2,4 mld. EUR.

► Nábytkářský průmysl

Za konkrétní příležitosti považujeme možnosti subdodávek (v podobě lesních nakladačů, manipulátorů, formátovacích pil a dalších strojů a zařízení) a zpracování dřeva a nábytku (např.: nábytek dřevěný a kovový nábytek).

► Služby

Prioritami Rumunska jsou: výstavba čističek odpadních vod a odpadové hospodářství, úprava pitné vody.

► Stavební průmysl

V Rumunsku je vysoké tempo bytové výstavby, v roce 2012 bylo postaveno 40 000 bytů. Existuje také vládní program na podporu bydlení „PRIMA CASA“ (27 000 poskytnutých úvěrů v r. 2012 a 25 500 v roce 2013, s tím, že program začal až v polovině roku). Agentura ANL (Národní agentura pro bydlení) měla na rok 2014 částku 128 mil. RON (cca 29 mil. EUR) pro výstavbu nových bytů. Dále lze pozorovat pokračující trend: expanze menších obchodů i v menších městech.

► Strojírenský průmysl

Díky vysoké poptávce na místním trhu lze usilovat o strojírenské subdodávky pro navazující průmyslová odvětví. Kovoobráběcí a další CNC víceúčelové a víceosé stroje pro automobilový, letecký průmysl a pro výrobu lodí, strojírenské komponenty a polotovary pro výrobu motorů, převodovek, kuličkových ložisek, další stroje a zařízení pro zpracovatelský a potravinářský průmysl, investiční celky a technologie pro energetiku a OZE.

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Lékařské přístroje, lasery, chirurgické nástroje, renovace nemocnic/nedostatek vybavení, cca 90 % těchto pomůcek Rumunsko musí dovážet. (Ze skupiny HS 9018 jsou to např.: elektrokardiografy; ultrazvukové sonografy; diagnostické přístroje s magnetickou rezonancí; přístroje elektrodiagnost. ost, ne elektrokard.; zářiče ultrafialové, infračervené; stříkačky injekční, i s jehlami; jehly kovové trubkové, sešivací; katétrů, kanyly ap výrobky; vrtačky zubní, i kombinované. Ze skupiny HS 9021 pak např.: ortopedické pomůcky k léčbě zlomenin; ostatní ortopedické pomůcky; přístroje pro nedoslýchavé, ne části, přísluš.).

► Zemědělský a potravinářský průmysl

Za konkrétní příležitosti pro české firmy považujeme možnosti dodávek konkrétních potravinových výrobků a vybavení potravinářských provozů. Do r. 2020 se očekává další boom obchodních řetězců. V zemědělství mají perspektivu především vybavení, stroje, hnojiva. Například zemědělské traktory, zemědělské nástavby (valníky na seno, vybavení vepřinů a drůbežáren, zavlažovací technologie ad.).

► Železniční doprava, stavební průmysl

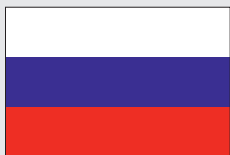
Mezi další priority Rumunska patří: modernizace dopravní techniky, tzn. městské a dopravní kolejové techniky. Dále také: dálnice, přístavy, letiště, železnice, regionální silnice, obchvaty měst, rozšíření metra v Bukurešti. Uvedené priority mimo jiné reflektují rozdělení EU fondů přidělených Rumunsku pro období 2014–2020 – velké projekty infrastruktury (9,08 mld. EUR); rozvoj venkova (8,02 mld. EUR); rozvoj regionů (6,48 mld. EUR); lidský kapitál (3,59 mld. EUR); růst konkurenceschopnosti (1,27 mld. EUR); správa (0,38 mld. EUR); technická asistence (0,30 mld. EUR).

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 0201 – Maso hovězí, čerstvé, chlazené
	HS 0203 – Maso vepřové, čerstvé, chlazené nebo zmrazené
	HS 0207 – Drůbeží maso a droby, jedlé, čerstvé, chlazené nebo zmrazené
	HS 0401 – Mléko, smetana nezahuštěná, neslazená
	HS 0402 – Mléko, smetana zahuštěná, slazená
	HS 0403 – Podmáslí, kysaná smetana, mléko kysané, ochucené a jiné, jogurt, kefir
	HS 0404 – Syrovátka, výrobky z mléka zahuštěné, slazené
	HS 0410 – Jedlé výrobky živočišného původu
	HS 1512 – Olej slunečnicový, světlíkový, bavlníkový, frakce, i rafinované, chemicky neupravené
	HS 3102 – Hnojiva minerální nebo chemická dusíkatá
	HS 4011 – Pneumatiky nové z pryže
	HS 8422 – Myčky, stroje k čištění, plnění ap., lahví aj.
	HS 8432 – Stroje, nářadí pro zemědělství, lesnictví ap.
	HS 8433 – Stroje, zařízení žací, mláticí, sekačky trávy ap.
	HS 8434 – Stroje, přístroje dojící, mlékárenské
	HS 8436 – Stroje ost. pro zemědělství, lesnictví ap., líhně
	HS 8438 – Stroje pro prům. přípravu a výrobu potravin aj.
	HS 8701 – Traktory
	HS 8708 – Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705
	HS 9507 – Rybářské pruty aj. potřeby pro lov na udici
Automobilová doprava	HS 8471 – Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.
	HS 8482 – Ložiska kuličková, válečková, jehlová
	HS 8484 – Těsnění kovoplastická, soubory, sestavy těsnění
	HS 8702 – Motorová vozidla pro veřejnou osobní dopravu
	HS 8704 – Motorová vozidla pro přepravu nákladu
	HS 8708 – Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705
	HS 8716 – Přívěsy a návěsy, ost. vozidla bez mech. pohonu vč. částí

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Stavební průmysl	HS 2515 – Mramor, travertin, ecaussin a jiné vápenaté kameny
	HS 2516 – Žula, porfyr, čedič, pískovec a jiné kameny
	HS 3917 – Trouby, trubky, hadice, příslušenství, z plastů
	HS 3918 – Krytiny podlah., obklady stěn, stropů, z plastů
	HS 3922 – Vany koupací, sprchy, umyvadla, a pod. výr. z plastů
	HS 3925 – Výrobky stavební z plastů jinde. neuv.
	HS 6901 – Cihly, desky aj. výrobky keramické z mouček
	HS 6904 – Cihly, kameny podlahové, tvarovky nosné apod.
	HS 6905 – Tašky krytinové, nástavce trubkové komínové aj.
	HS 7321 – Kamna, kotle, vařiče aj. plynové ze železa n. oceli
	HS 7322 – Radiátory, ohřivače ap. části ze železa n. oceli
	HS 8428 – Zařízení ost. zdvihací, nakládací, manipulační
	HS 8474 – Stroje k třídění prosévání ap. zemin kamenů aj.
	HS 8481 – Kohouty, ventily aj. pro potrubí, kotle, vany aj
Elektrotechnika	HS 8535 – Zařízení el. k ochraně, spínání el. obvodů, > 1000 V
	HS 8537 – Rozvaděče, panely, rozvodné stoly aj., ovládací
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 9018 – Nástroje lékařské chirurgické, zubolékařské aj
	HS 9021 – Pomůcky příst. ortopedické, pro nedoslýchavé aj.
Důlní, těžební a ropný průmysl	HS 8428 – Zařízení ost. zdvihací, nakládací, manipulační
	HS 8429 – Buldozery, srovnávače, rypadla apod. s pohonem
	HS 8431 – Součásti jeřábů, vozíků ap., buldozerů, fréz aj.
	HS 8430 – Stroje ost. srovnávací ap., pluhy, frézy sněžné
	HS 4010 – Pásky dopravníků, řemeny hnací, z kaučuku vulkan.
	HS 8474 – Stroje k třídění prosévání ap. zemin kamenů aj.
	HS 8414 – Čerpadla, vývěvy, vzduchové kompresory aj.
Energetický průmysl	HS 8547 – Části izolační pro stroje, el. trubky izolační
	HS 8402 – Generátory pro výrobu vodní páry apod.
	HS 8403 – Kotle k ústřednímu vytápění, jiné
	HS 8404 – Přístroje pro kotle, generátory ústřed. topení
	HS 8406 – Turbíny na páru vodní nebo jinou
	HS 8409 – Části, součásti pro motory pístové
	HS 8501 – Elektrické motory a generátory
	HS 8502 – Soustrojí generátorová, elektr. měniče rotační
CPA 42.22 – Inženýrské sítě pro elektřinu a telekomunikace a jejich výstavba	

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Železniční doprava	HS 7302 - Materiál pro stavbu tratí železnič., tramvaj.
	HS 8601 - Lokomotivy, lokotraktory
	HS 8602 - Lokomotivy, lokotraktory ostatní, tendry
	HS 8603 - Železniční nebo tramvajové vozy s vlastním pohonem
	HS 8604 - Vozidla pro údržbu železničních nebo tramvajových tratí
	HS 8606 - Žel. nebo tram. nákl. vozy a vagony, bez vlastního pohonu:
	HS 8607 - Části a součásti železničních nebo tramvajových lokomotiv nebo kolejových vozidel
Nábytkářský průmysl	HS 4401 - Dřevo palivové, štěpky, třísky, piliny dřevěné
	HS 9401 - Sedadla, ne lékařská ap., i proměnitelná v lůžka
	HS 9403 - Nábytek ostatní, části, součásti
	HS 9404 - Drátěnky ap., potřeby ložní, vycpávané aj.
	HS 9406 - Stavby montované
Strojírenský průmysl	HS 8413 - Čerpadla i se zař. měřicím, zdviže na kapaliny
	HS 8456 - Stroje obrábějící pomocí laserů, ultrazvuku apod.
	HS 8458 - Soustruhy pro obrábění kovů
	HS 8461 - Stroje obráběcí k hoblování ap., pily strojní aj.
	HS 8462 - Stroje tvářecí k opracování kovů, buchary apod.
	HS 8467 - Nářadí ruční pneumatické s motorem, ne elektr.
ICT	HS 8470 - Stroje počítačí elektronické
Služby	CPA 36 - Přírodní voda; úprava a rozvod vody, obchod s vodou, prostředn. sítí
	CPA 37 - Služby související s odpadními vodami

Rusko

V letech 2000–2008 rostla ekonomika v průměru 7 % ročně. V roce 2009 se jednalo o -7,8 % a v roce 2010 o 4,5 %. V dalších letech růst zpomaloval. V roce 2013 byl růst HDP jen 1,3 %. Míra inflace vykazovala v novém tisíciletí poměrně vysoké hodnoty. V posledních letech došlo ke snížení a v roce 2013 činila 6,8 %. V zemi žije téměř 144 mil. obyvatel, v roce 2013 byl HDP na obyvatele 14 591 USD. Nezaměstnanost klesla na 5,5 %. Běžný účet je v přebytku.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	4,3	3,4	1,3	0,2	0,5	1,5
HDP/obyv. (USD)	13 320	14 079	14 591	14 317	14 606	15 557
Míra inflace (%)	8,4	5,1	6,8	7,4	7,3	6,0
Nezaměstnanost (%)	6,5	5,5	5,5	5,6	6,5	6,0
Bilance běžného účtu (mld. USD)	97,3	71,3	32,8	55,9	64,6	66,5
Populace (mil.)	143,0	143,3	143,7	143,7	143,7	143,7
Konkurenceschopnost	66/142	67/144	64/148	53/144		
Exportní riziko OECD			3/7	4/7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MME, OECD, WEF

- ▶ V současnosti Evropská unie nejedná s Ruskem o žádných obchodních dohodách.
- ▶ Exportní riziko podle OECD je 4/7.

Vývoz ČR do Ruské federace 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	15 252 195	13,5	19 746 381	-22,8
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	10 830 276	9,6	9 620 210	12,6
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	9 538 271	8,4	8 573 622	11,3
9503	Tříkolky, kolob., kočárky pro panenky, panenky, ostatní hračky, modely, puzzle	3 590 235	3,2	2 929 989	22,5
3004	Léky odměřené, kromě krve, antisér apod., vaty aj.	3 455 775	3,0	2 924 369	18,2
8407	Motory píst., zážehové, spalovací, vratné, rotační	2 334 916	2,1	1 893 993	23,3
8523	Disky, pásky aj. média pro záznam zvuku, obrazu ap., ne HS 37	2 270 347	2,0	186 229	1 119,1
8481	Kohouty, ventily aj. pro potrubí, kotle, vany aj	2 253 184	2,0	2 280 322	-1,2
8517	Přístroje telefon., ost. přístr. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	2 042 130	1,8	2 214 210	-7,8
3917	Trouby, trubky, hadice, příslušenství, z plastů	1 734 648	1,5	1 918 143	-9,6
Celkem TOP 10		53 301 977	47,0	52 287 468	1,9
Celkem vývoz		113 332 229		116 188 125	-2,5

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Ruské federace 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
2709	Oleje minerální a z nerostů živočišných, surové	63 337 762	48,4	66 973 978	-5,4
2711	Plyn zemní a jiné uhlovodíky plynné	41 041 131	31,4	58 530 148	-29,9
8401	Reaktory, jaderné články palivové, nevyhořelé	2 797 276	2,1	3 686 344	-24,1
2601	Železné rudy, koncentráty, kyzové výpražky	2 785 537	2,1	2 193 624	27,0
7601	Hliník surový (neopracovaný)	2 286 952	1,7	785 228	191,2
2825	Hydrazin, hydroxylamin, soli, zásady, anorg. apod.	2 101 861	1,6	2 020 889	4,0
4002	Kaučuk syntetický ap. směsi s kaučukem přírod.	1 887 670	1,4	2 345 171	-19,5
4011	Pneumatiky nové z pryže	1 703 950	1,3	1 393 327	22,3
2803	Uhlík saze aj formy uhlíku jn	922 051	0,7	714 423	29,1
2905	Alkoholy acyklické deriváty	655 446	0,5	619 274	5,8
Celkem TOP 10		119 519 636	91,3	139 262 406	-14,2
Celkem dovoz		130 884 682		152 110 330	-14,0

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Automobilová doprava

Vozový park veřejné dopravy v naprosté většině ruských měst je dávno za hranou své životnosti. V návaznosti na provoz dříve dodaných českých dopravních prostředků (lokomotivy, tramvaje, trolejbusy, autobusy, nákladní a osobní automobily), které jsou v celkovém počtu několik desítek tisíc kusů stále provozovány, se otvírá prostor zejména pro dodávky náhradních dílů, modernizace a rekonstrukce. Zároveň existuje potenciál pro dodávky nových kompletních kolejových i silničních vozidel, v případě kolejové techniky častěji spíše formou dodávky klíčových komponentů. V případě vládních veřejných zakázek dodávky zahraničních dopravních prostředků pro přepravu osob nejsou v Rusku aktuálně možné, a to na základě příslušného vládního nařízení z července 2014. Pokud je ale zadavatelem výběrového řízení státní podnik, což je častý případ, zahraniční dodavatel má možnost tendru se zúčastnit. Dle ruské statistiky vzrostl dovoz v segmentu dopravních prostředků od r. 2009 do r. 2013 o více než 250 %. V důsledku rostoucího významu lokalizace produkce, tlaku na nízké ceny a požadavků na provozování, financování apod., je ideálním modelem postupu montáž či společná výroba s místním partnerem. Sektor veřejné dopravy také nabízí příležitosti pro české stavební firmy při budování samotné infrastruktury.

► Energetický průmysl

Vývoz elektrotechnických zařízení do Ruska představuje aktuálně velmi perspektivní sektor. S postupující modernizací průmyslu, snahou o využívání nových nalezišť surovin a obnovou infrastruktury je zřejmý větší tlak zvýšení energetické efektivity včetně použití moderních elektrotechnických zařízení. České firmy jsou v tomto oboru tradičně silné a těší se v Rusku velmi dobré reputaci. V tomto segmentu trhu úspěšně operuje řada českých firem. Dle ruské statistiky vzrostl dovoz v tomto segmentu od r. 2009 do r. 2013 o více než 100 %. Navíc podle Strategie rozvoje elektrotechnického komplexu Rusko dosáhlo opotřebování energetických sítí kritických 70 %. Jsou přijímána nejrůznější opatření zaměřená na modernizaci energetických sítí, přičemž se jedná se o investice v řádech desítek mld. USD. Navíc domácí ruská výroba moderních turbín, čerpadel a generátorů a složitějších zařízení je nedostatečná. Určitou překážku dodávek pro ruský energetický sektor však v současné době mohou představovat platné západní sankce, které se dotkly některých oblastí. Je pravděpodobné, že sankční politika v této oblasti bude pokračovat i v roce 2015.

► Letecká doprava

Vzhledem ke geografickým vzdálenostem, značnému stáří letecké techniky, nedostatečné kapacitě domácí výroby a rovněž dobré tradici českých leteckých výrobků v Rusku patří letecká doprava k velmi perspektivním odvětvím ruského trhu. Z pohledu ČR je nejzajímavější především segment malých a středních letadel sloužící pro regionální přepravu či pro firemní účely. S tzv. otevíráním nebe nad Ruskem je spojený také růst poptávky spojený s letadly pro volnočasové aktivity, tzv. ultralighty. Velké příležitosti nabízí také sektor dodávek komponent a dílů s kapacitou trhu cca 500 mil. USD ročně. Další dobré šance existují v oblasti oprav a údržby letecké techniky. Velmi perspektivní oblastí jsou zároveň možnosti dodávek různých elektronických, navigačních a bezpečnostních zařízení a dále také veškerých zařízení sloužících pro modernizaci a výstavbu letišť, a to především regionálních. Zajímavou oblast s vysokou

přidanou hodnotou představují možnosti vývozu technologií pro kosmický program a výzkum. Tato oblast je zařazena jako jedna z priorit modernizace ruské ekonomiky. Ruský letecký průmysl zahrnuje cca 250 podniků a je převážně kontrolován dvěma státními korporacemi – Sjednocenou leteckou korporací a korporací Rostech. V současné době mohou některé výrobky spadat pod sankční seznam. Rusko se bude také v oblasti leteckého průmyslu snažit maximálně lokalizovat výrobu na svém území, nicméně i tento rozvoj bude do značné míry závislý na západních technologiích.

► **Strojírenský průmysl**

Rusko je sedmým nejvýznamnějším dovozcem obráběcích strojů na světě s ročním dovozem na úrovni cca 1,5 mld. USD. Dle ruské statistiky vzrostl dovoz v tomto segmentu od r. 2009 do r. 2013 o více než 250 %. To svědčí perspektivě ruského trhu, nehledě na stále patrnější zpomalení ruské ekonomiky, vliv dopadu sankcí (problematika technologií dvojího užití), což se negativně projevuje v investičních výdajích domácích podniků. V důsledku zastaralého strojního parku obráběcích strojů je i nadále velmi aktuální potřeba inovací a obměny výrobních technologií. Ruská kvalitní domácí výroba obráběcích strojů v podstatě neexistuje a domácí trh je primárně saturován obráběcími stroji ze zahraničí. Jedná se velmi perspektivní sektor, kde existuje další prostor pro navýšení dodávek konkurenceschopné české produkce. Rusko se snaží posílit, resp. obnovit domácí výrobu obráběcích strojů podporou lokalizace výroby v Rusku. Vláda přijala oborové strategii, které předpokládají investice v řádech desítek miliard USD v oblasti strojírenských technologií. Některé české firmy se do tohoto procesu lokalizace výroby v Rusku již úspěšně zapojily.

► **Vodohospodářství, odpadní průmysl**

Většina oblastí Ruska disponuje dostatečnými zdroji vody, jsou však často využívány neekonomicky a neekologicky. Navíc se v poslední době zpřísňuje legislativa v oblasti odpadů a znečištění vod průmyslovými podniky. Dodávky v této oblasti (čističky odpadních vod a další zařízení) mají obvykle charakter komplexních technologických celků s vysokou přidanou hodnotou a zasahují do více odvětví. V Rusku poptávka po těchto technologiích v posledních letech roste mj. i v souvislosti s přijatým Federálním cílovým programem „Čistá voda“. V rámci tohoto programu plánuje ruská vláda proinvestovat okolo 10 mld. USD, přičemž odborníci upozorňují, že bude zapotřebí mnohem více. Většina oblastí Ruska disponuje dostatečnými zdroji vody, jsou však často využívány neekonomicky a neekologicky.

► **Zemědělský a potravinářský průmysl**

Rusko dováží cca polovinu své potravinářské produkce. Rusko je pátým největším světovým dovozcem potravin a dovoz potravin je na úrovni cca 40 mld. USD ročně. Od srpna 2014 ale platí zákaz dovozu ovoce, zeleniny, masa, mléka a masných a mléčných výrobků z EU a dalších států do Ruska. Tento zákaz byl přijat jako reakce ruské vlády na západní sankce a jeho platnost má vypršet zhruba v létě 2015. Situace uvalení ruských sankcí na agrární dovozy by měla především stimulovat neefektivní domácí ruskou výrobu. Ruský zemědělský sektor se totiž dlouhodobě potýká s nesoběstačností, velkou zastaralostí a s nedostatkem potřebných financí. Je pravděpodobné, že tyto problémy se i přes všechny vládní deklarační a příslibené programy budou dále prohlubovat. Závislost Ruska na dovozech potravin bude proto i v příštích letech vysoká. Dále potenciál existuje především v oblasti dodávek zemědělských a potravinářských strojů a technologií, o které je v Rusku aktuálně značný zájem.

► Železniční doprava

Sektor železniční dopravy tvoří reálný potenciál pro prosazení se českých exportérů na ruském trhu, a to ať již v oblasti dodávek lokomotiv a vagonů, či subdodávek zařízení pro modernizaci kolejové techniky. Perspektivní oblastí jsou rovněž možnosti dodávek zabezpečovacího zařízení a elektronických komponent pro drážní techniku. Potenciál existuje i při modernizaci a výstavbě samotné infrastruktury. Klíčovými projekty jsou modernizace Transsibiřské a Bajkalsko-Amurské magistrály a výstavba nových vysokorychlostních tratí. Na dané projekty byly již alokovány prostředky ve výši cca 20 miliard EUR. Naopak potenciál v oblasti služeb ať již v osobní, či nákladní dopravě je zanedbatelný. Na základě cílového federálního programu na rozvoj dopravního systému by RŽD (Ruské dráhy) měly v letech 2014–2020 nakoupit přes 6000 lokomotiv za více než 15 mld. EUR. To představuje více než 20 % nárůst oproti původním plánům. I v sektoru železniční dopravy se projevuje obrovský tlak na lokalizaci. Proto pro případné dodávky velkých projektů typu dodávek, či modernizací lokomotiv by české firmy měly ideálně postupovat ve spolupráci s místním partnerem.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 2201 – Voda, vody minerální, sodovky neslazené, led
	HS 2202 – Voda, vody minerální, sodovky, s přísadou cukru či sladidel, nešťávy
	HS 2203 – Pivo ze sladu
	HS 2204 – Víno z čerstvých hroznů, vinný mošt jiný
	HS 8432 – Stroje, nářadí pro zemědělství, lesnictví ap.
	HS 8436 – Stroje ost. pro zemědělství, lesnictví ap., líhně
	HS 8438 – Stroje pro prům. přípravu a výrobu potravin aj.
Železniční doprava	HS 7302 – Materiál pro stavbu tratí železnic., tramvaj.
	HS 8602 – Lokomotivy, lokotraktory ostatní, tendry
	HS 8603 – Železniční nebo tramvajové vozy s vlastním pohonem
	HS 8605 – Žel. nebo tram. osobní vozy, vozy zavaz. a pošt. apod., bez vlastního pohonu
	HS 8606 – Žel. nebo tram. nákl. vozy a vagony, bez vlastního pohonu:
	HS 8607 – Části a součásti železničních nebo tramvajových lokomotiv nebo kolejových vozidel
	HS 8608 – Materiál kolejový svrškový, bezp. a sign. dopravní zařízení

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Energetický průmysl	HS 7311 - Nádoby tlakové pro plyn, ze železa n. oceli
	HS 7321 - Kamna, kotle, vařiče aj. plynové ze železa n. oceli
	HS 8402 - Generátory pro výrobu vodní páry apod.
	HS 8406 - Turbíny na páru vodní nebo jinou
	HS 8413 - Čerpadla i se zař. měřicím, zdviže na kapaliny
	HS 8414 - Čerpadla, vývěvy, vzduchové kompresory aj.
	HS 8503 - Části motorů, elektr. generátorů, soustrojí ap.
	HS 8504 - Transformátory, el měniče, statické induktry
Letecká doprava	HS 8526 - Radiolokátory apod., radiové přístroje pro dálkové řízení
	HS 8801 - Balony, vzducholodě, kluzáky, rogala apod.,
	HS 8802 - Letadla, vrtulníky, kosmické lodě vč. družic, nosné rakety
	HS 8803 - Části a součásti motor. a bezmotor. prostředků pro létání
	HS 8805 - Katapulty letecké aj. příst. pro let. výcvik
Automobilová doprava	HS 8548 - Části elektrických strojů, přístrojů, jinde. neuv. jn
	HS 8702 - Motorová vozidla pro veřejnou osobní dopravu
	HS 8708 - Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705
Strojírenský průmysl	HS 8407 - Motory píst., zážehové, spalovací, vratné, rotační
	HS 8415 - Stroje, přístroje klimatizační
	HS 8419 - Stroje ke zpracování materiálů změnou teplot
	HS 8438 - Stroje pro prům. přípravu a výrobu potravin aj.
	HS 8457 - Centra obráběcí, stroje obráběcí stavebnicové
	HS 8458 - Soustruhy pro obrábění kovů
	HS 8459 - Stroje obráběcí pro vrtání, frézování, řezání apod.
	HS 8462 - Stroje tvářecí k opracování kovů, buchary apod.
	HS 8463 - Stroje tvářecí jiné pro opracování kovů apod.
	HS 8465 - Stroje obráběcí na opracování dřeva, korku ap.
HS 8479 - Stroje mechanické s vlastní indiv. funkcí jinde. neuv.	
Vodohospodářství, odpadní průmysl	HS 8414 - Čerpadla, vývěvy, vzduchové kompresory aj.
	HS 8421 - Odstředivky, přístroje k filtrování, čištění

Řecko

V letech 2000–2007 byl průměrný růst HDP 4,2 % ročně. Od roku 2008 pak Řecko vykazovalo pokles HDP, v roce 2013 se jednalo konkrétně o 3,9 %). Od roku 2014 už je již očekáván růst HDP. Míra inflace se v roce 2013 dostala poprvé v novém tisíciletí do záporných hodnot, přičemž rok 2014 by měl být dle odhadů podobný. Poté by již měla míra inflace růst. V zemi žije přes 11 mil. obyvatel, HDP na obyvatele v roce 2013 činil 21 857 USD. Řecko se v posledních letech potýká se zvýšenou nezaměstnaností, která v roce 2013 vzrostla až na 27,3 %, podle odhadů MMF by měla od roku 2014 klesat. Běžný účet je od roku 2013 v přebytku.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	-7,1	-7,0	-3,9	0,6	2,9	3,7
HDP/obyv. (USD)	26 085	22 347	21 857	22 318	22 886	24 156
Míra inflace (%)	3,3	1,5	-0,9	-0,8	0,3	1,1
Nezaměstnanost (%)	17,7	24,2	27,3	25,8	23,8	20,9
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-28,6	-6,2	1,8	1,7	0,3	0,3
Populace (mil.)	11,1	11,1	11,1	11,0	11,0	11,0
Konkurenceschopnost	90/142	96/144	91/148	81/144		
Exportní riziko OECD			–	–		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF

- ▶ Řecko je součástí vnitřního trhu Evropské unie.
- ▶ Exportní riziko podle OECD: – .

Vývoz ČR do Řecka 2014 (2013),
hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	1 276 114	19,1	1 099 693	16,0
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	703 777	10,5	581 571	21,0
8517	Přístroje telefon., ost. příst. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	352 628	5,3	166 951	111,2
8528	Monitory, projektory bez TV; přijímače televizní	230 204	3,5	245 224	-6,1
9503	Tříkolky, kolob., kočárky pro panenky, panenky, ostatní hračky, modely, puzzle	200 858	3,0	181 416	10,7
4011	Pneumatiky nové z pryže	188 383	2,8	152 133	23,8
8473	Části strojů psacích, počítačích, pro aut. zprac. dat	177 945	2,7	146 799	21,2
3901	Polymery ethyleny v primárních formách	135 926	2,0	90 384	50,4
0406	Sýry, tvaroh	128 070	1,9	663	19216,7
8418	Chladničky, boxy mrazicí aj., čerpadla tepelná	116 784	1,8	73 203	59,5
Celkem TOP 10		3 510 689	52,6	2 738 037	28,2
Celkem vývoz		6 672 163		5 631 670	18,5

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Řecka 2014 (2013),
hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
3004	Léky odměřené, kromě krve, antisér apod., vaty aj.	1 171 077	22,0	504 997	131,9
7606	Desky., plechy ap., hliníkové, o síle nad 0,2 mm	458 969	8,6	446 186	2,9
8536	Zařízení el. k ochraně, spínání el. obvodů, < 1000V; konekt. pro opt. vlákna	329 681	6,2	302 526	9,0
8517	Přístroje telefon., ost. příst. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	182 312	3,4	171 299	6,4
0805	Plody citrusové, čerstvé, sušené	176 789	3,3	148 252	19,2
2401	Nezpracovaný tabák; tabákový odpad	169 426	3,2	136 742	23,9
2208	Ethylalkohol nedenat., pod 80 %, destiláty, likéry	157 891	3,0	123 943	27,4
7411	Trouby, trubky měděné	154 034	2,9	173 905	-11,4
0709	Zelenina ostatní čerstvá, chlazená	137 166	2,6	183 959	-25,4
2008	Ovoce, ořechy aj. části rostlin jn.	134 024	2,5	152 069	-11,9
Celkem TOP 10		3 071 369	57,8	2 343 878	31,0
Celkem dovoz		5 313 558		4 158 182	27,8

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Energetický průmysl

Komodity se jeví jako perspektivní s ohledem na dosavadní vývoj poptávky. Další vývoj spotřeby bude bezprostředně souviset se stabilizací ekonomiky a vládní politikou v oblasti OZE.

► Chemický průmysl

U doporučených položek lze spatřit stejnou charakteristiku: existence poptávky po těchto položkách se prolíná s českými kompetencemi a nenaplněným exportním potenciálem na řeckém trhu.

► Stavební průmysl

Po čtyřleté odmlce byly začátkem roku obnoveny práce na dálniční síti; kontrakty jsou financovány ze strukturálních fondů EU. Uvedené položky se jeví jako exportní příležitost.

► Zemědělský a potravinářský průmysl

S ohledem na dosavadní vývoj poptávky, průzkum trhu a růst řeckého potravinářského průmyslu a zemědělství jako celku (včetně živočišné výroby) jsou vybrané položky pro řecký trh exportně perspektivní. Jedná se o odvětví hospodářství, které obstálo i v období krize.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Chemický průmysl	HS 3206 - Barviva ost. , výrobky anorg. , použ. jako luminofor
	HS 3215 - Barvy tiskařské, inkousty, tuše, i tuhé
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 2817 - Oxid zinečnatý, peroxid zinku
	HS 2835 - Fosfornany, fosforitany, fosforečnany, polyfosforečnany
	HS 2917 - Polykarboxylové kyseliny, deriváty
	HS 3501 - Kasein, kaseináty a jiné deriváty kaseinu; kaseinové klišy
	HS 3502 - Albuminy, albumináty, a jiné deriváty albuminu
	HS 3507 - Enzymy připravené, enzymy jinde neuvedené
Energetický průmysl	HS 8501 - Elektrické motory a generátory
	HS 8502 - Soustrojí generátorová, elektr. měniče rotační
	HS 8503 - Části motorů, elektr. generátorů, soustrojí ap.
	HS 8504 - Transformátory, el měniče, statické induktořy
Stavební průmysl	HS 7208 - Výř ze železa oceli nad 600 mm válc za tepla
	HS 7214 - Tyče, pruty jiné ze železa n. oceli nelegované
	HS 7217 - Dráty ze železa n. oceli nelegované
	HS 7301 - Štětovice ze železa, oceli, profily aj., svařované
	HS 7413 - Lanka, kabely, pásy ap. splétané z mědi
	HS 9405 - Svítidla, reklamy, ukazatele apod. světelné

Slovensko

Mezi lety 2002 a 2008 dosahovalo Slovensko růstu HDP v průměru 6,5 %. V roce 2009 vlivem globální finanční krize poklesl HDP o 5 %. V následujícím roce však již rostl o 4,4 %. Poté došlo k dalšímu zpomalení růstu HDP a v roce 2013 byla jeho hodnota 0,9 %. Předpoklady do budoucnosti jsou optimističtější. V roce 2011 dosáhla míra inflace 4,1 %, od té doby je patrný klesající trend (1,5 % v roce 2013). V zemi žije téměř 5,5 mil. obyvatel, přičemž v roce 2013 dosáhl HDP na obyvatele 17 706 USD. Nezaměstnanost je poměrně vysoká a činí asi 14 %, do budoucna se očekává její postupné snižování. Běžný účet je od roku 2012 mírně v přebytku.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	3,0	1,8	0,9	2,4	2,7	2,9
HDP/obyv. (USD)	17 797	16 912	17 706	18 480	19 029	19 964
Míra inflace (%)	4,1	3,7	1,5	0,1	1,3	1,5
Nezaměstnanost (%)	13,7	14	14,2	13,9	13,2	12,8
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-3,6	2	2,1	1,9	2,3	2,6
Populace (mil.)	5,4	5,4	5,4	5,4	5,4	5,4
Konkurenceschopnost	69/142	71/144	78/148	75/144		
Exportní riziko OECD			–	–		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF

- ▶ Slovenská republika je součástí vnitřního trhu Evropské unie.
- ▶ Exportní riziko podle OECD: – .

Vývoz ČR na Slovensko 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	27 454 551	9,2	25 367 889	8,2
2711	Plyn zemní a jiné uhlovodíky plynné	12 027 848	4,0	7 189 784	67,3
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	10 929 929	3,7	9 637 268	13,4
2716	Energie elektrická	10 177 054	3,4	11 896 846	-14,5
2710	Oleje minerální a z ner. živičných, ne surové	10 057 848	3,4	8 804 395	14,2
8517	Přístroje telefon., ost. přístr. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	7 370 848	2,5	5 124 965	43,8
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	4 617 573	1,5	4 407 149	4,8
3004	Léky odměřené, kromě krve, antisér apod., vaty aj.	4 023 024	1,3	3 859 781	4,2
8544	Dráty, kabely, vodiče elektr. ost., izolované, aj.	3 682 507	1,2	3 464 965	6,3
3926	Výrobky ostatní z plastů aj. materiálů	2 802 595	0,9	2 555 611	9,7
Celkem TOP 10		93 143 777	31,1	82 308 653	13,2
Celkem vývoz		299 205 444		280 081 317	6,8

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR ze Slovenska 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
2710	Oleje minerální a z ner. živičných, ne surové	19 935 215	11,9	18 942 909	5,2
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	12 460 038	7,5	9 577 535	30,1
8408	Motory pístové, vznětové s vnitřním spalováním	6 923 691	4,1	7 331 883	-5,6
7210	Výr. z železa, oceli, nad 600 mm, plátované, pokov.	5 858 019	3,5	5 839 051	0,3
8544	Dráty, kabely, vodiče elektr. ost., izolované, aj.	4 456 641	2,7	4 420 369	0,8
8407	Motory píst., zážehové, spalovací, vratné, rotační	4 028 495	2,4	4 000 434	0,7
2716	Energie elektrická	3 792 713	2,3	3 692 300	2,7
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	3 450 892	2,1	2 530 306	36,4
7208	Výr. ze železa n. oceli nad 600 mm, válc. za tepla	3 447 962	2,1	3 626 719	-4,9
8415	Stroje, přístroje klimatizační	2 868 471	1,7	2 575 709	11,4
Celkem TOP 10		67 222 137	40,3	62 537 215	7,5
Celkem dovoz		166 878 991		160 765 812	3,8

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Automobilová doprava

Vývoj slovenské ekonomiky je dlouhodobě svázán s rozvojem automobilového průmyslu. Osobní automobily a motorová vozidla pro přepravu osob budou i nadále představovat významné dovozní komodity Slovenska. Poptávka po této skupině vozidel souvisí také s již zahájenou obnovou vozového parku MHD v Bratislavě, Košicích, Banské Bystrici apod. Hlavní město Bratislava má již probíhající projekty za téměř 230 mil. EUR. V roce 2015 by mělo být na Slovensko dodáno 120 nových trolejbusů, tramvají i autobusů, a to především z ČR na základě již podepsaných kontraktů. Nevyhovující stav vozového parku městských i příměstských linek dává velký prostor pro export jak částí a součástí vozidel, tak i kompletních vozidel k přepravě osob. V rámci skupiny podle HS4 8702–8708 z objemu dovozu v hodnotě cca 5,5 mld. EUR představoval dovoz z ČR přes 1 mld. EUR.

► Kovožpracovatelský průmysl, sklářský a keramický průmysl

Lze předpokládat, že se bude nadále zvyšovat poptávka po výrobcích ze skla a železa – válcovaných tyčích, prutů a drátů. V dovozu kovů a předmětů ze základních kovů o objemu cca 170 mil. EUR v roce 2014 činil dovoz z ČR cca 35 mil. EUR.

► Obranný průmysl

Spolupráce mezi ČR a Slovenskem ve vojenské oblasti, deklarovaná např. otevřením (v červenci roku 2015) společného česko-slovenského podniku na výrobu ručních zbraní. Deklarace vychází ze společného zájmu na užší spolupráci obou armád a snahy o sjednocení výzbroje pro zvýšení vzájemné součinnosti a bojových schopností.

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Obnova zastaralého a nevyhovujícího nemocničního zařízení a plánovaná výstavba nové nemocnice v Bratislavě poskytuje značný potenciál ke zvýšení českého dovozu pro tento sektor. ČR patří již dlouhodobě k významným dodavatelům v oblasti farmacie. Dovozu antibiotik však v roce 2014 konkurovaly narůstající dodávky antibiotik z Číny. Z celkového objemu dovozů 1,2 mil. EUR v roce 2014 činil dovoz z ČR pouze necelých 100 tis. EUR. Tradice, znalost prostředí a propojenost na ČR je jedinečnou příležitostí pro opětovné navýšení dovozu léků i zařízení pro vybavení nemocnic. Je to příležitost i pro další české dodavatele.

► Zemědělský a potravinářský průmysl

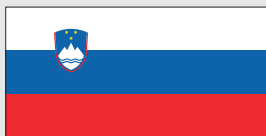
Slovensko již není soběstačné v dodávkách vepřového masa. Domácí výroba pokrývá cca 40 % celkové spotřeby vepřového masa v zemi. Potenciál na dovoz z ČR tedy nadále existuje, avšak je do určité míry limitován dovozem levnějšího masa z Polska. Mléko, smetana – Slovensko je tradičním odběratelem mlékárenských produktů z ČR. Z celkového dovozu mléka a smetany za tři čtvrtletí 2014 v hodnotě 52 mil. EUR činil dovoz z ČR 45 mil. EUR a ČR si tak udržuje svůj vysoký podíl na dovozu před Maďarskem. Obdobná byla situace i v minulých letech. K dalším vývozním potravinářským komoditám patří např.

uzenky, čokoláda, pivo nebo víno z čerstvých hroznů. Právě u vína lze sledovat rostoucí trend dovozu z ČR a také potenciál pro další zvýšení jeho dovozu.

► **Železniční doprava**

Významný podíl českého zboží je i v oblasti slovenské železniční dopravy, která podobně jako silniční prochází nutnou obnovou, a to jak v oblasti osobní, tak i nákladní dopravy. I zde existují potenciální možnosti dalšího zvyšování českého exportu, a to i přesto, že v současnosti je téměř veškerý dovoz na Slovensko, např. v rámci skupiny HS4 8603 a 8607, zabezpečen dodávkami z ČR. Jistou konkurencí v rámci motorové dopravy je dovoz z Německa.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 2204 – Víno z čerstvých hroznů, vinný mošt jiný
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 3003 – Léky neodměřené, kromě krve, antisér apod., vaty aj.
	HS 3005 – Vata, gáza, obinadla a pod. zboží
	HS 9018 – Nástroje lékařské chirurgické, zubolékařské aj.
	HS 9402 – Nábytek lékařský, chirurg. ap., pro holičství aj.
Sklářský a keramický průmysl	HS 7014 – Sklo signální, prvky optické ze skla
	HS 7017 – Sklo pro účely zdravot., farmaceut., laboratorní
Kovozpracovatelský průmysl	HS 7214 – Tyče, pruty jiné ze železa n. oceli nelegované
	HS 7215 – Tyče, pruty ostatní ze železa n. oceli nelegované
	HS 7227 – Tyče, pruty válc. za tepla, z oceli legované ost.
	HS 7229 – Dráty z oceli legované, ostatní
Automobilová doprava	HS 8702 – Motorová vozidla pro veřejnou osobní dopravu
	HS 8703 – Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob
	HS 8707 – Karosérie motor. vozidel, traktorů, vč. kabin
	HS 8708 – Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705
Železniční doprava	HS 8603 – Železniční nebo tramvajové vozy s vlastním pohonem
	HS 8608 – Materiál kolejový svrškový, bezp. a sign. dopravní zařízení
	HS 8607 – Části a součásti železničních nebo tramvajových lokomotiv nebo kolejových vozidel
Obranný průmysl	HS 9302 – Revolvery, pistole, ne jiné střelné zbraně
	HS 9303 – Zbraně střelné, zařiz. využívající výbuchu ost.
	HS 9304 – Zbraně ostatní, ne zbraně sečné bodné

Slovensko

V letech 2002–2008 dosahoval růst HDP v průměru 4,4 %. V roce 2009 vlivem globální finanční krize došlo k poklesu HDP o 7,8 %. V následujících letech nebyl růst výrazný, v letech 2012 a 2013 se HDP opět propadl. Míra inflace se drží od roku 2009 pod hranicí 2 % (výjimkou je rok 2012), v roce 2013 činila 1,8 %. Tento trend by měl pokračovat i nadále. V zemi žije přibližně 2,1 mil. obyvatel, v roce 2013 činil HDP na obyvatele 23 317 USD. Nezaměstnanost se v roce 2013 zvýšila na 10,1 %. Běžný účet se nachází od roku 2011 v přebytku.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	0,6	-2,6	-1,0	1,4	1,4	1,5
HDP/obyv. (USD)	25 022	22 519	23 317	24 211	24 550	25 422
Míra inflace (%)	1,8	2,6	1,8	0,5	1,0	1,7
Nezaměstnanost (%)	8,2	8,9	10,1	9,9	9,5	8,9
Bilance běžného účtu (mld. USD)	0,3	1,6	3,2	2,9	3,0	2,9
Populace (mil.)	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1
Konkurenceschopnost	57/142	56/144	62/148	70/144		
Exportní riziko OECD			–	–		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF

- ▶ Slovensko je součástí vnitřního trhu Evropské unie.
- ▶ Exportní riziko podle OECD: – .

Vývoz ČR do Slovinska 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	2 487 203	16,1	1 800 663	38,1
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	818 258	5,3	831 240	-1,6
7204	Odpad a šrot ze železa nebo oceli i přetavený v ingotech	518 264	3,3	383 255	35,2
8517	Přístroje telefon., ost. přístr. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	372 425	2,4	420 999	-11,5
4407	Dřevo rozřezané, štípané, loupané, i hoblov., ap., > 6 mm	365 226	2,4	352 077	3,7
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	360 723	2,3	277 835	29,8
9401	Sedadla, ne lékařská ap., i proměnitelná v lůžka	330 542	2,1	202 186	63,5
0102	Dobytěk hovězí, živý	261 783	1,7	151 221	73,1
7602	Odpad, šrot hliníkový	234 034	1,5	156 908	49,2
3402	Prostředky povrchově aktivní prací, čisticí aj	223 962	1,4	217 084	3,2
Celkem TOP 10		5 972 420	38,6	4 793 468	24,6
Celkem vývoz		15 491 466		13 427 005	15,4

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR ze Slovinska 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
3004	Léky odměřené, kromě krve, antisér apod., vaty aj.	2 706 127	16,1	2 643 287	2,4
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	1 031 334	5,3	783 368	31,7
9401	Sedadla, ne lékařská ap., i proměnitelná v lůžka	460 357	3,3	394 510	16,7
8516	Ohřívače vody, žehličky, přístr. pro vytápění ap.	359 879	2,4	341 236	5,5
3305	Přípravky na vlasy	356 880	2,4	308 540	15,7
7606	Desky, plechy ap., hliníkové, o síle nad 0,2 mm	341 338	2,3	257 151	32,7
7604	Tyče, pruty, profily, hliníkové	320 259	2,1	220 852	45,0
4205	Výrobky ostatní z usně přírodní, kompozitní	261 186	1,7	282 191	-7,4
7228	Tyče, pruty, úhelníky, profily z oceli legov. ost.	230 697	1,5	226 203	2,0
8536	Zařízení el. k ochraně, spínání el. obvodů, < 1000V; konekt. pro opt. vlákna	217 927	1,4	167 825	29,9
Celkem TOP 10		6 285 984	45,8	5 625 163	11,7
Celkem dovoz		13 721 415		12 637 935	8,6

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Automobilová doprava

Slovinsko se nachází ve fázi modernizace automobilové dopravy, to se projevuje zvýšenou poptávkou po vyprošťovacích automobilech, jeřábových automobilech, požárních automobilech, nákladních automobilech s míchačkou na beton, zametacích automobilech, kropicích automobilech aj. Zapomenout nesmíme ani na modernizaci autobusové dopravy. Svoji oblibu získávají také elektromobily.

► Elektrotechnika

V tomto sektoru existuje poptávka především po smart technologiích pro různá průmyslová odvětví.

► Kovo zpracovatelský průmysl

V rámci infrastrukturních projektů Slovinska je očekávána rostoucí poptávka po ocelových konstrukcích. V posledních letech také roste poptávka po spotřebitelském zboží – například holicích strojích.

► Strojírenský průmysl

V posledních letech byla na Slovinsku zaznamenána rostoucí poptávka po mechanických i jiných strojích (např. zemědělských či po vypršení EU kvót i potravinářských).

► Zemědělský a potravinářský průmysl

V současné době jsou na Slovinsku uplatněny omezující kvóty na výrobu cukru. Na Slovinsku tedy existuje významná poptávka po cukru, které bude trvat minimálně do vypršení omezujících kvót na výrobu cukru.

► Zpracovatelský průmysl

Slovinsko nedisponuje domácím velkoobjemovým zpracovatelským závodem na opracování dřeva. Tato skutečnost implikuje dvě možnosti. Investice do dřevozpracujícího průmyslu na Slovinsku, příležitost pro české exportéry dřeva. Další položkou zpracovatelského průmyslu, po které byla zaznamenána rostoucí poptávka, jsou palety.

► Železniční doprava

Na Slovinsku probíhá a bude probíhat řada infrastrukturních projektů zaměřených na modernizaci a rozvoj železniční dopravy. Poptávány tak jsou a budou položky jako např. mechanické přístroje a zařízení signalizační, bezpečnostní nebo pro řízení železniční aj. dopravy.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 1701 – Třtinový nebo řepný cukr a chemicky čistá sacharóza
Zpracovatelský průmysl	HS 4403 – Dřevo surové i odkorněné bez dřevní běli, mízy
	HS 4409 – Dřevo profilované, i hoblované, broušené apod.
	HS 4415 – Bedny, bedničky, klece, bubny, palety apod. ze dřeva
Kovozpracovatelský průmysl	HS 7302 – Materiál pro stavbu tratí železnič., tramvaj.
	HS 7308 – Konstrukce, části, desky, tyče aj. ze železa n. oceli
	HS 8212 – Břítvy, strojky, čepelky holicí
Strojírenský průmysl	HS 8432 – Stroje, nářadí pro zemědělství, lesnictví ap.
	HS 8438 – Stroje pro prům. přípravu a výrobu potravin aj.
	HS 8479 – Stroje mechanické s vlastní indiv. funkcí jinde. neuv.
Elektrotechnika	HS 8543 – Stroje, přístroje elektr. s funkcí individuální jinde. neuv.
Železniční doprava	HS 8530 – Přístroje elektrické pro řízení dopravy
	HS 8607 – Části a součásti železničních nebo tramvajových lokomotiv nebo kolejových vozidel
	HS 8608 – Materiál kolejový svrškový, bezp. a sign. dopravní zařízení
Automobilová doprava	HS 8501 – Elektrické motory a generátory
	HS 8702 – Motorová vozidla pro veřejnou osobní dopravu
	HS 8705 – Motorová vozidla pro zvláštní účely
	HS 8708 – Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705

Srbsko

V novém tisíciletí rostla ekonomika do roku 2008 v průměru 5 % ročně. V letech 2009 a 2012 vykazovala ekonomika pokles HDP. V roce 2013 byl meziroční růst HDP 2,5 %. Míra inflace činila v roce 2013 téměř 8 %, nadále se očekává snižování její hodnoty. V zemi žije přes 7 mil. obyvatel, přičemž HDP na obyvatele se pohybuje kolem 6 000 USD (v roce 2012 pouze 5 292 USD). V zemi je vysoká nezaměstnanost. Vrcholu dosáhla v roce 2011, od té doby její hodnoty klesají (21 % v roce 2013). Odhady do budoucnosti ukazují její opětovné mírné zvýšení. Běžný účet je v deficitu.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	1,6	-1,5	2,5	-0,5	1,0	1,5
HDP/obyv. (USD)	6 030	5 292	5 902	5 924	5 968	6 227
Míra inflace (%)	11,1	7,3	7,7	2,3	3,4	4,0
Nezaměstnanost (%)	24,4	23,1	21,0	21,6	21,8	21,6
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-4,0	-4,7	-2,8	-2,6	-2,2	-1,8
Populace (mil.)	7,3	7,2	7,2	7,2	7,2	7,2
Konkurenceschopnost	95/142	95/144	101/148	94/144		
Exportní riziko OECD			6/7	6/7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF

- ▶ Evropská unie uzavřela se Srbskem dohodu o zóně volného obchodu.
- ▶ Exportní riziko podle OECD je 6/7.

Vývoz ČR do Srbska 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	1 482 104	13,5	1 020 989	45,2
2716	Energie elektrická	1 320 847	12,0	807 879	63,5
8527	Přístroje přijímací pro rozhlas, vysílání, se záz. zař. s hodinami	433 278	4,0	505 677	-14,3
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	357 912	3,3	326 513	9,6
2711	Plyn zemní a jiné uhlovodíky plynné	317 696	2,9	104 674	203,5
8528	Monitory, projektory bez TV; přijímače televizní	302 679	2,8	149 539	102,4
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	299 278	2,7	325 878	-8,2
8517	Přístroje telefon., ost. příst. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	260 306	2,4	324 829	-19,9
8544	Dráty, kabely, vodiče elektr. ost., izolované, aj.	229 791	2,1	218 276	5,3
8477	Stroje na zpracování kaučuku, plastů jinde. neuv.	192 855	1,8	11 624	1 559,1
Celkem TOP 10		5 196 746	47,4	3 795 878	36,9
Celkem vývoz		10 966 758		9 252 247	18,5

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR ze Srbska 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
2716	Energie elektrická	1 676 931	20,8	2 104 364	-20,3
7403	Měď rafinovaná, slitiny mědi netvářené	1 583 244	19,6	2 306 799	-31,4
9401	Sedadla, ne lékařská ap., i proměnitelná v lůžka	921 201	11,4	502 819	83,2
2710	Oleje minerální a z ner. živičných, ne surové	463 870	5,8	11 019	4 109,7
3917	Trouby, trubky, hadice, příslušenství, z plastů	344 717	4,3	348 818	-1,2
4011	Pneumatiky nové z pryže	302 966	3,8	395 250	-23,3
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	270 541	3,4	224 567	20,5
7409	Desky, plechy, pásy měděné o síle nad 0,15 mm	263 316	3,3	252 972	4,1
8418	Chladničky, boxy mrazicí aj., čerpadla tepelná	199 411	2,5	148 677	34,1
7208	Výr. ze železa n. oceli nad 600 mm, válc. za tepla	149 188	1,9	176 773	-15,6
Celkem TOP 10		6 175 385	76,6	6 472 058	-4,6
Celkem dovoz		8 060 178		8 384 517	-3,9

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Energetický průmysl

Srbsko se zavázalo do roku 2020 dosáhnout podílu 27 % z obnovitelných zdrojů energie. To vyžaduje investice v rozsahu 2 mld. EUR. Největší potenciál je u vodních elektráren. Bylo nabídnuto 317 lokací pro tyto elektrárny. Výstavba se dosud ve větší míře nerozjela, ale pokračují intenzivní jednání s investory a lze očekávat postupné zahajování prací.

► Vodohospodářství, odpadní průmysl

V Srbsku chybí základní ekologická infrastruktura. Čištěno je pouze 15 % odpadní vody. Pouze 21 obcí provozuje funkční čistíčky odpadních vod. V rámci přístupového procesu se očekává potřeba vybudovat až cca 2000 čistíren různých velikostí. Celkové očekávané investice pro období do roku 2025 v oblasti vodního hospodářství jsou očekávány v rozsahu 6,15 mld. EUR (z toho čištění odpadních vod 3,91 mld. EUR).

► Zábava a volný čas

Srbskému trhu spotřebního zboží pro děti dominuje levná produkce z Číny. Kvalitní vybavení pro děti a hračky se však stávají žádaným zbožím. I vzhledem k jejich malému podílu na trhu je cenová hladina poměrně vysoko a skýtá prostor pro navýšení dovozu tohoto zboží při zachování solidní marže.

► Zemědělský a potravinářský průmysl

Díky ruskému embargu na potraviny z EU enormně vzrostl zájem o alternativní dovoz z neembargovaných destinací. Agrární Srbsko je ideálním zdrojem ruských importů. Rozsah poptávky a zajímavé ceny vyčistily srbský trh a ten se tak otevírá zboží z EU. U mléka vzrostl vývoz meziročně o 30 % (dovoz zůstal na stejné úrovni), u masa je to dokonce o 114 % (dovoz pouze o 29 %). Agrární sektor v Srbsku představuje 11 % HDP a zajišťuje 23 % exportu. Vláda dlouhodobě deklaruje podporu této oblasti, ve které spatřuje velký růstový potenciál. Technické vybavení je však zastaralé a prakticky chybí zpracovatelský průmysl. Lze očekávat nárůst poptávky po modernějších technologiích jak v oblasti produkce, tak zpracování.

► Železniční doprava

V roce 2015 by měla být dle uzavřených dohod zahájena výstavba vysokorychlostní železnice spojující přístav Piraeus s Budapeští. V Srbsku by se mělo jednat o 400 km železničních tratí. Jedná se o investici v odhadované celkové výši 1,5 až 2 mld. EUR.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 0402 – Mléko, smetana zahuštěná, slazená
	HS 8432 – Stroje, nářadí pro zemědělství, lesnictví ap.
	HS 8438 – Stroje pro prům. přípravu a výrobu potravin aj.
Energetický průmysl	HS 8410 – Turbiny, kola vodní, regulátory
Vodohospodářství, odpadní průmysl	HS 8413 – Čerpadla i se zař. měřicím, zdviže na kapaliny
Železniční doprava	HS 8530 – Přístroje elektrické pro řízení dopravy
	HS 8608 – Materiál kolejový svrškový, bezp. a sign. dopravní zařízení
Zábava a volný čas	HS 9503 – Tríkolky, kolob., kočárky pro panenky, panenky, ostatní hračky, modely, puzzle

Španělsko

Španělská ekonomika rostla v letech 2000–2007 v průměru 3,6 % ročně. V roce 2008 se HDP meziročně zvýšil o 0,9 %. Poté byl meziroční růst HDP záporný (výjimkou je rok 2011, kdy růst HDP činil 0,1 %). Od roku 2014 se očekává opětovný ekonomický růst. Míra inflace klesla v roce 2013 na 1,5 %, což se řadí mezi nejnižší hodnoty v novém tisíciletí. Její hodnoty by měly i nadále klesat. v zemi žije přes 46 mil. obyvatel, přičemž HDP na obyvatele se pohybuje kolem 30 000 USD. Nezaměstnanost se v roce 2013 vyšplhala na rekordních 26,1 %, avšak od roku 2014 by měla opět postupně klesat. Běžný účet je od roku 2013 v přebytku.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	0,1	-1,6	-1,2	1,3	1,7	1,8
HDP/obyv. (USD)	31 151	28 294	29 150	30 113	30 639	31 735
Míra inflace (%)	3,1	2,4	1,5	0,0	0,6	0,9
Nezaměstnanost (%)	21,4	24,8	26,1	24,6	23,5	22,4
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-54,2	-16,0	10,6	1,4	5,2	9,7
Populace (mil.)	46,7	46,8	46,6	46,5	46,4	46,3
Konkurenceschopnost	36/142	36/144	35/148	35/144		
Exportní riziko OECD			–	–		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF

- ▶ Španělsko je součástí vnitřního trhu Evropské unie.
- ▶ Exportní riziko podle OECD: – .

Vývoz ČR do Španělska 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	14 821 884	17,2	10 719 416	38,3
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	14 450 756	16,8	9 718 925	48,7
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	4 361 786	5,1	3 541 044	23,2
8407	Motory píst., zážehové, spalovací, vratné, rotační	3 938 246	4,6	2 195 034	79,4
8528	Monitory, projektory bez TV; přijímače televizní	2 084 983	2,4	1 769 983	17,8
8536	Zařízení el. k ochraně, spínání el. obvodů, < 1000V; konekt. pro opt. vlákna	1 929 791	2,2	1 730 012	11,5
8527	Přístroje přijímací pro rozhlas, vysílání, se zázn. zař. s hodinami	1 891 135	2,2	874 067	116,4
4011	Pneumatiky nové z pryže	1 880 660	2,2	1 383 531	35,9
8512	Přístroje elektr. osvětlovací aj., stěrače ap.	1 624 684	1,9	970 297	67,4
8415	Stroje, přístroje klimatizační	1 598 127	1,9	1 568 646	1,9
Celkem TOP 10		48 582 052	56,4	34 470 955	40,9
Celkem vývoz		86 075 187		68 122 908	26,4

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR ze Španělska 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	6 783 298	12,6	4 320 487	57,0
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	6 740 391	12,5	5 729 275	17,6
3004	Léky odměřené, kromě krve, antisér apod., vaty aj.	2 100 672	3,9	1 667 011	26,0
0203	Maso vepřové, čerstvé, chlazené nebo zmrazené	1 774 236	3,3	1 570 016	13,0
0805	Plody citrusové, čerstvé, sušené	1 323 171	2,5	1 487 749	-11,1
4011	Pneumatiky nové z pryže	1 232 866	2,3	1 016 067	21,3
8409	Části, součásti pro motory pístové	1 136 098	2,1	986 096	15,2
8704	Motorová vozidla pro přepravu nákladu	1 096 152	2,0	799 980	37,0
3917	Trouby, trubky, hadice, příslušenství, z plastů	1 066 444	2,0	866 924	23,0
3926	Výrobky ostatní z plastů aj. materiálů	932 292	1,7	—	—
Celkem TOP 10		24 185 620	45,0	18 443 605	31,1
Celkem dovoz		53 717 296		46 285 837	16,1

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Chemický průmysl

Potenciál položek ze skupin HS28 a HS29 bude pravděpodobně v následujících letech spíše růst vzhledem k tomu, že tyto produkty jsou hojně využívány v různých sektorech španělského průmyslu – španělská vláda hodlá podporovat rozšiřování průmyslové samostatnosti země formou investičních projektů i přímých podpor. Produkty skupiny HS28 (anorganické chemikálie) představovaly v posledních 4 letech podíl 0,78 % celkového španělského dovozu. Obdobný potenciál vývozu vykazuje ve statistikách skupina HS29 (organické chemikálie), kde se jako zajímavé z hlediska objemu v celkovém španělském dovozu objevují předně heterocyklické sloučeniny (položka 2933) a nukleové kyseliny a jejich soli (položka 2934). Dovoz chemických produktů obecně je dlouhodobě pro Španělsko na třetím místě z celkového dovozu (po energetice a průmyslových technologiích). Chemický průmysl jako celek je jedním z pilířů španělské ekonomiky, generuje kolem 10 % HDP a působí v něm cca 3300 firem. Byl také jedním z prvních španělských výrobních sektorů, které po fázi krize opětovně začaly mírně růst. Zároveň tento sektor tradičně vykazuje záporné obchodní saldo – je orientován více na dovoz.

► Energetický průmysl

Španělská vláda garantovala od roku 2010 přednostní vstup do energetické sítě výrobcům elektřiny ze španělského uhlí. Ten však dle nařízení Evropské komise mohl trvat pouze do roku 2014. Zároveň zaručovala ceny elektřiny z obnovitelných zdrojů elektrické energie. Od roku 2012 tento sektor přestal být tak výrazně subvencován. Právě vzhledem k poklesu nákladů na infrastrukturu a vážným dluhovým problémům se vláda rozhodla, že odvětví již dále není nutno dotovat. Větrná elektrická energie dosáhla i přes snížení subvencí v roce 2013 poprvé 21 % podílu na celkové výrobě elektřiny (stejný podíl jako elektřina z jaderné energie). Instalovaná kapacita nových větrných elektráren mezi lety 2012 a 2013 sice poklesla z 1110 megawattů (MW) na 175 MW, ale vzhledem k faktu, že garance tepelné energie v roce 2014 skončila, a vláda se také zavázala do roku 2020 vyrábět 35,5 % energie z obnovitelných zdrojů, jeví se právě tento sektor jako potenciálně zajímavý.

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

V roce 2012 bylo na území EU 16 regionů, ve kterých byla naděje dožití při narození nejméně 83,0 let; nacházely se v pouhých třech členských státech EU: v sedmi španělských regionech, v pěti francouzských a ve čtyřech italských. Doba dožití je tedy ve Španělsku jedna z nejvyšších v EU. Ve Španělsku existuje významná poptávka po inovativních zdravotnických pomůckách, které zvyšují kvalitu života i ve vyšším věku (ortopedické pomůcky, naslouchátka, mechanoterapeutické a dýchací přístroje, kontrolní přístroje, apod.). Například u ortopedických pomůcek a naslouchátek se zvýšil dovoz do Španělska mezi lety 2010–2013 o téměř 20 %.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Chemický průmysl	HS 2803 - Uhlík, uhlíkové saze a jiné formy uhlíku
	HS 2814 - Amoniak bezvodý a ve vodném roztoku
	HS 2815 - Hydroxid sodný; hydroxid draselný; peroxidy sodíku nebo draslíku
	HS 2834 - Dusitany, dusičnany
	HS 2844 - Prvky chemické, izotopy, radioaktivní směsi apod.
	HS 2933 - Sloučeniny heterocyklické s heteroatomem dusíku apod.
	HS 2934 - Nukleové kyseliny a jejich soli
Energetický průmysl	HS 8402 - Generátory pro výrobu vodní páry apod.
	HS 8406 - Turbiny na páru vodní nebo jinou
	HS 8409 - Části, součásti pro motory pístové
	HS 8411 - Motory proudové, pohony turbovrtulové a ostatní plynové turbíny
	HS 8471 - Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.
	HS 8501 - Elektrické motory a generátory
	HS 8502 - Soustrojí generátorová, elektr. měniče rotační
HS 8547 - Části izolační pro stroje, el. trubky izolační	
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 9018 - Nástroje lékařské chirurgické, zubolékařské aj
	HS 9019 - Přístr. pro mechanoterapii, masážní, dýchací aj.
	HS 9021 - Pomůcky přístr. ortopedické, pro nedoslýchavé aj.
	HS 9032 - Řídící jednotky

Švédsko

V letech 2002–2007 dosahoval růst HDP v průměru 3,3 %. V krizových letech 2008 a 2009 došlo k meziročnímu poklesu HDP. Od roku 2010 švédská ekonomika opět roste (v roce 2013 činil růst HDP 1,6 %). Nadále se předpokládá zrychlení růstu ekonomiky. V roce 2013 činila míra inflace -0,04 %. Ve Švédsku žije přes 9,5 mil. obyvatel, přičemž HDP na obyvatele je přibližně 58 000 USD. Počet nezaměstnaných je kolem 8 %. Běžný účet je v přebytku.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	2,9	0,9	1,6	2,1	2,7	2,7
HDP/obyv. (USD)	56 523	54 829	58 014	57 557	58 472	61 297
Míra inflace (%)	3,0	0,9	0,0	0,1	1,4	1,9
Nezaměstnanost (%)	7,8	8,0	8,0	8,0	7,8	7,6
Bilance běžného účtu (mld. USD)	32,8	31,4	34,5	31,8	34,9	35,8
Populace (mil.)	9,5	9,6	9,6	9,7	9,8	9,9
Konkurenceschopnost	3/142	4/144	6/148	10/144		
Exportní riziko OECD	–	–	–	–		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF

- ▶ Švédsko je součástí vnitřního trhu Evropské unie.
- ▶ Exportní riziko podle OECD: – .

Vývoz ČR do Švédska 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	7 619 097	14,4	6 460 642	17,9
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	5 207 867	9,8	4 511 126	15,4
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	3 767 381	7,1	2 781 730	35,4
9401	Sedadla, ne lékařská ap., i proměnitelná v lůžka	1 834 396	3,5	1 994 513	-8,0
8517	Přístroje telefon., ost. přístř. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	1 699 046	3,2	1 400 686	21,3
8473	Části strojů psacích, počítačích, pro aut. zprac. dat	1 668 105	3,1	1 310 166	27,3
8443	Stroje, přístř. pro tisk s pomůckami HS 8442 (vč. kopírek, faxů); části	1 063 556	2,0	754 547	41,0
8537	Rozvaděče, panely, rozvodné stoly aj., ovládací	1 055 172	2,0	1 033 950	2,1
7326	Výrobky ostatní ze železa n. oceli	908 475	1,7	1 012 338	-10,3
9503	Tříkolky, kolob., kočárky pro panenky, panenky, ostatní hračky, modely, puzzle	795 878	1,5	769 879	3,4
Celkem TOP 10		25 618 973	48,4	22 029 577	16,3
Celkem vývoz		52 975 570		47 433 202	11,7

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR ze Švédska 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8701	Traktory	2 912 847	10,5	1 953 735	49,1
7304	Trouby, duté profily ap., bezešvé, ze železa, oceli	1 428 284	5,2	1 317 622	8,4
8311	Dráty tyčky aj. k pájení sváření ap. z kovů	891 044	3,2	1 101 042	-19,1
3004	Léky odměřené, kromě krve, antisér apod., vaty aj.	845 185	3,1	918 072	-7,9
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	777 317	2,8	781 904	-0,6
7225	Výrobky válc. z oceli legované ost., nad 600mm	699 975	2,5	706 853	-1,0
4107	Vyčiněné usně zvířat ostatních	545 044	2,0	551 575	-1,2
4810	Papír, karton ap., natírané kaolínem aj. barvené	533 440	1,9	475 229	12,2
3824	Pojidla pro licí formy nebo jádra; výrobky a přípravky chem. prům. vč. příř. směsí, jinde neuvedené	507 849	1,8	436 601	16,3
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	502 672	1,8	535 280	-6,1
Celkem TOP 10		9 643 657	34,8	8 777 913	9,9
Celkem dovoz		27 692 589		26 333 946	5,2

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Energetický průmysl

V souvislosti s modernizací elektrických přenosových sítí a zvažovanými investicemi do energie z obnovitelných zdrojů se připravuje na švédském trhu řada zajímavých investic, jak na státní, tak i na podnikové úrovni, s termínem realizace do roku 2020.

► Kovožpracovatelský průmysl

Konstrukce a lité výrobky ze železa a oceli patří (spolu se svařenci, obráběnými komponentami a odlitky atd.) mezi nejčastěji poptávané produkty ze strany švédských subjektů. Český export v tomto regionu však doposud nenaplnil svůj exportní potenciál.

► Obranný průmysl

V kontextu existující desetileté spolupráce mezi švédskými firmami SAAB AB a BAE Systems a řadou českých firem je v rámci tzv. přímých i nepřímých offsetů rozvinuta široká škála průmyslové spolupráce. Od roku 2004, kdy byla podepsána smlouva o programu průmyslové spolupráce, do konce roku 2013 je vykazováno kumulativní plnění v celkové hodnotě cca 29 mld. CZK, z toho 4 781 mil. CZK v přímých offsetech a 24 443 mil. CZK v nepřímých offsetech.

► Železniční doprava

Švédská vláda a parlament odsouhlasily již v prosinci 2012 Národní plán rozvoje dopravní infrastruktury 2014–2025 (plánovaná investice 522 mld. SEK, určená jak na údržbu a modernizaci stávající, tak i výstavbu nové infrastruktury včetně nákupu dopravních prostředků jako lokomotivy, vagóny, tramvaje apod.) Při realizaci placených zakázek se pro české firmy působící v železničním průmyslu podařilo vzbudit zájem u švédských partnerů o tyto sub/dodávky z ČR. Dále ve Švédsku existuje velký potenciál pro dodávky nákladních železničních vagónů především pro soukromé nákladní přepravce.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Železniční doprava	HS 8602 – Lokomotivy, lokotraktory ostatní, tendry
	HS 8608 – Materiál kolejový svrškový, bezp. a sign. dopravní zařízení
Obranný průmysl	HS 8526 – Radiolokátory apod., radiové přístroje pro dálkové řízení
	HS 8527 – Přístroje přijímací pro rozhlas, vysílání, se záz. zař. s hodinami
	HS 9304 – Zbraně ostatní, ne zbraně sečné bodné
Kovožpracovatelský průmysl	HS 7308 – Konstrukce, části, desky, tyče aj. ze železa n. oceli
	HS 7325 – Výrobky lité ostatní, ze železa n. oceli
Energetický průmysl	HS 8504 – Transformátory, el měniče, statické induktoři

Švýcarsko

V letech 2000–2008 vykazovala země stabilní růst HDP, který se pohyboval mezi 2 až 4 %. Výjimkou je období let 2001–2003, kdy se HDP zvýšilo v průměru o 0,5 % ročně. V roce 2009 se HDP vlivem krize snížilo meziročně o 1,9 %. V dalších letech rostla ekonomika v průměru o 1,9 % ročně. Konkrétně pro rok 2013 se jednalo rovněž o 1,9 %. Podobné hodnoty se očekávají i v dalších letech. Míra inflace se v posledních letech dostala do záporných hodnot, avšak v dalších letech by měla opět mírně růst. V zemi žije kolem 8 mil. obyvatel, přičemž HDP na obyvatele přesahuje 80 000 USD. Nezaměstnanost je dlouhodobě nízká, avšak v roce 2013 se mírně zvýšila na 3,2 %. Odhady do budoucnosti jsou velmi podobné. Běžný účet je v přebytku.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	1,8	1,0	1,9	1,3	1,6	2,0
HDP/obyv. (USD)	83 719	79 344	81 276	84 344	83 974	84 855
Míra inflace (%)	0,2	-0,7	-0,2	0,1	0,2	0,6
Nezaměstnanost (%)	2,8	2,9	3,2	3,4	3,3	3,2
Bilance běžného účtu (mld. USD)	44,3	70,4	103,9	88,0	85,1	78,5
Populace (mil.)	7,9	8,0	8,0	8,1	8,1	8,1
Konkurenceschopnost	1/142	1/144	1/148	1/144		
Exportní riziko OECD			-	-		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF

- ▶ Mezi Evropskou unií a Švýcarskem byla uzavřena dohoda o volném obchodu.
- ▶ Exportní riziko podle OECD: - .

Vývoz ČR do Švýcarska 2014 (2013),
hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	10 757 944	19,1	9 317 461	15,5
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	8 963 494	15,9	8 020 775	11,8
8517	Přístroje telefon., ost. příst. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	992 402	1,8	544 112	82,4
8538	Části příst. k ochraně ap. obvodů, rozvaděčů aj.	965 183	1,7	798 108	20,9
9503	Tříkolky, kolob., kočárky pro panenky, panenky, ostatní hračky, modely, puzzle	960 668	1,7	698 167	37,6
7308	Konstrukce, části, desky, tyče aj. ze železa n. oceli	845 310	1,5	1 022 028	-17,3
8537	Rozvaděče, panely, rozvodné stoly aj., ovládací	831 667	1,5	630 138	32,0
4911	Výrobky tiskařské ostatní, vč. obrazů, rytin aj.	793 722	1,4	659 001	20,4
8536	Zařízení el. k ochraně, spínání el. obvodů, < 1000V; konekt. pro opt. vlákna	792 372	1,4	683 395	15,9
4011	Pneumatiky nové z pryže	789 991	1,4	753 704	4,8
Celkem TOP 10		26 692 753	47,3	23 126 889	15,4
Celkem vývoz		56 438 309		49 142 800	14,8

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR ze Švýcarska 2014 (2013),
hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
3004	Léky odměřené, kromě krve, antisér apod., vaty aj.	3 774 813	12,2	3 438 734	9,8
7108	Zlato, surové i ve formě polotovarů, prachu	2 012 998	6,5	2 338 969	-13,9
3002	Krev lidská, živočišná, antiséra, látky očkovací	1 145 097	3,7	1 135 215	0,9
8501	Elektrické motory a generátory	818 207	2,6	618 504	32,3
9021	Pomůcky příst. ortopedické, pro nedoslýchavé aj.	743 986	2,4	722 648	3,0
8536	Zařízení el. k ochraně, spínání el. obvodů, < 1000V; konekt. pro opt. vlákna	741 773	2,4	814 717	-9,0
8479	Stroje mechanické s vlastní indiv. funkcí jinde. neuv.	700 070	2,3	514 854	36,0
8538	Části příst. k ochraně ap. obvodů, rozvaděčů aj.	680 185	2,2	616 268	10,4
9102	Hodinky náramkové, kapesní ap. jiné vč. stopek	590 625	1,9	595 501	-0,8
8481	Kohouty, ventily aj. pro potrubí, kotle, vany aj	546 975	1,8	461 333	18,6
Celkem TOP 10		11 754 729	37,9	11 256 743	4,4
Celkem dovoz		31 034 998		29 399 559	5,6

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Automobilová a železniční doprava

Dle informací oddělení pro dopravu UVEK se počítá do roku 2025 v rámci programu FABI, tj. financování a rozvoj železniční infrastruktury, s cca 7 mld. CHF. Výstavba železnice pokračuje i s ohledem na kladný výsledek lidového referenda „Alpská iniciativa“ (přeložení zejména kamionové dopravy ze silnice na koleje). Produkty související s výstavbou i s vlakovými soupravami a IT řešeními budou zajisté patřit mezi zájmové zboží.

► Chemický průmysl

Chemický a farmaceutický průmysl je s 81 mld. CHF nejdůležitější švýcarské exportní průmyslové odvětví. České firmy si lze představit jako subdodavatele (např. strojního zařízení a vybavení) pro švýcarské chemické, farmaceutické koncerny.

► Stavební průmysl

Údržba stávající silniční sítě, především pokud jde o mosty a tunely, patří mezi podporované a nutné činnosti. Přestože se vláda v návaznosti na Alpskou iniciativu zavázala, že nebude rozšiřovat silniční síť, probíhají ve zvýšené míře rekonstrukce té existující. Dle programu PEB z 26. února 2014 jde v rámci oprav dálničních úzkých míst o 5,5 mld. CHF. Zájem je o vybudování tzv. „druhé roury“ Gotthardského tunelu. Téměř dvacetikilometrový tunel o jednom tubusu bude potřebovat nevyhnutelnou údržbu, která by bez existence paralelního záložního tunelu pro dopravu zcela odřízla italsky mluvící jižní kantony od zbývající části federace, dále by ochromila dopravu směrem do Itálie. V příštích letech budou požadované komodity k opravě tunelu nebo k výstavbě druhého tunelu – jedná se o miliardové investice. Perspektivní je také oblast protihlukových zábran a staveb, ročně na tato opatření vydá ministerstvo hospodářství departament BAFU cca 100 mil CHF.

► Strojírenský průmysl

Tradiční a zároveň perspektivní obor – rostoucí švýcarský průmysl potřebuje přesné obráběcí stroje, HI TECH je klíčovou převodovou pákou švýcarského průmyslového rozvoje a vývozu. Švýcarsko vynakládá na inovace a výzkum cca 3 % HDP. Perspektivní jsou software, antiviry a inteligentní aplikace.

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Z nemocnic je signalizovaný zájem zajistit sterilní prostředí. V lednu 2013 schválila Spolková vláda materiál „Gesundheit2020“, který stanovuje priority švýcarské zdravotní politiky pro příštích osm let. Jedním z parametrů je i potřeba zabezpečit životní podmínky stárnoucí populace. Významnou součástí materiálu je také zajištění pečovatelské péče, ve Švýcarsku chybí odborně vzdělaný personál. Poptávané jsou tedy služby lékařské, dentální, nemocniční a služby fyzioterapeutů. Potenciál mají i speciální aplikace, např. nátěry a malby do nemocnic.

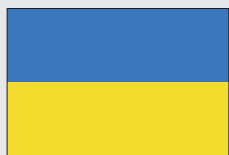
► Zemědělský a potravinářský průmysl

Švýcarské zemědělství je mimořádně štědře dotovaným hospodářským segmentem. I pro příští roky se počítá s přímými platbami ve výši cca 3,5 mld. CHF.

► Zpracovatelský průmysl

Luxusní segment švýcarského hospodářství se 47 mld. CHF je druhá největší exportní branže, má stálý potenciál růstu, existuje prostor pro dílčí subdodávky z ČR.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Automobilová doprava	HS 8702 - Motorová vozidla pro veřejnou osobní dopravu
Železniční doprava	HS 7302 - Materiál pro stavbu tratí železnič., tramvaj.
	HS 8603 - Železniční nebo tramvajové vozy s vlastním pohonem
	HS 8607 - Části a součásti železničních nebo tramvajových lokomotiv nebo kolejových vozidel
Stavební průmysl	HS 2523 - Cement portlandský, hlinitanový, struskový apod.
	HS 6907 - Dlaždice, obkládačky ap. keramické, neglazované
	HS 7228 - Tyče, pruty, úhelníky, profily z oceli legov. ost.
	HS 7304 - Trouby, duté profily ap., bezešvé, ze železa, oceli
	HS 7308 - Konstrukce, části, desky, tyče aj. ze železa n. oceli
	HS 7326 - Výrobky ostatní, ze železa n. oceli
Strojírenský průmysl	HS 8456 - Stroje obrábějící pomocí laserů, ultrazvuku apod.
	HS 8471 - Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 7017 - Sklo pro účely zdravot., farmaceut., laboratorní
	HS 8417 - Pece průmyslové, laboratorní, neelektrické
	HS 9401 - Sedadla, ne lékařská ap., i proměnitelná v lůžka
Chemický průmysl	HS 3805 - Silice terpentýnová, borová, sulfátová aj.
	HS 6909 - Výrobky keram. pro laboratoře, chemický aj. účel
Zpracovatelský průmysl	HS 9114 - Části součásti hodinářské, ostatní
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 8438 - Stroje pro prům. přípravu a výrobu potravin aj.

Ukrajina

V letech 2001–2008 se meziroční hodnoty růstu HDP pohybovaly mezi 2,3–12 %. V roce 2009 poklesl HDP o 14,8 %. V dalším roce se růst ekonomiky dostal na hodnotu 4,1 %, v roce 2011 nastal vrchol (5,2 %) a poté hodnoty klesaly. V roce 2013 byl růst –0,04 %, v roce 2014 se očekává hodnota kolem –6,5 %. V roce 2013 došlo k mírné deflaci. Dle odhadů však v následujících letech bude míra inflace dosahovat 7–14 %. Nezaměstnanost v roce 2013 činila 7,2 %. Na Ukrajině v současnosti žije asi 45 mil. obyvatel, HDP na obyvatele byl v roce 2013 téměř 4 000 USD. Běžný účet je od roku 2006 v deficitu.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	5,2	0,3	0,0	–6,5	1,0	4,0
HDP/obyv. (USD)	3 584	3 884	3 930	2 979	3 011	3 292
Míra inflace (%)	8,0	0,6	–0,3	11,4	14,0	7,0
Nezaměstnanost (%)	7,9	7,5	7,2	10,0	9,8	9,3
Bilance běžného účtu (mld. USD)	–10,2	–14,3	–16,3	–3,4	–3,4	–3,9
Populace (mil.)	45,6	45,5	45,4	45,3	45,2	45,1
Konkurenceschopnost	82/142	73/144	84/148	76/144		
Exportní riziko OECD			7/7	7/7		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MME, OECD, WEF

- ▶ Dohoda o zóně volného obchodu mezi Evropskou unií a Ukrajinou již byla sjednána, nyní se čeká na dokončení ratifikačního procesu ze strany Ukrajiny (asociační dohoda již vstoupila v platnost).
- ▶ Exportní riziko podle OECD je 7/7.

Vývoz ČR na Ukrajinu 2014 (2013),
hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8517	Přístroje telefon., ost. přístř. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	2 052 139	10,0	5 494 950	-62,7
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	1 180 605	5,7	1 647 189	-28,3
8707	Karosérie motor. vozidel, traktorů, vč. kabin	764 352	3,7	2 058 322	-62,9
8536	Zařízení el. k ochraně, spínání el. obvodů, < 1000V; konekt. pro opt. vlákna	535 030	2,6	523 043	2,3
8544	Dráty, kabely, vodiče elektr. ost., izolované, aj.	528 484	2,6	568 896	-7,1
8542	Obvody integrované elektronické	518 562	2,5	1 219 365	-57,5
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	418 064	2,0	798 221	-47,6
8538	Části přístř. k ochraně ap. obvodů, rozvaděčů aj.	403 855	2,0	301 748	33,8
3901	Polymery ethylenu v primárních formách	396 724	1,9	394 713	0,5
3917	Trouby, trubky, hadice, příslušenství, z plastů	395 167	1,9	559 458	-29,4
Celkem TOP 10		7 192 982	35,0	13 565 905	-47,0
Celkem vývoz		20 566 605		32 367 614	-36,5

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Ukrajiny 2014 (2013),
hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
2601	Železné rudy, koncentráty, kyzové výpražky	11 449 401	47,7	12 515 420	-8,5
8544	Dráty, kabely, vodiče elektr. ost., izolované, aj.	2 638 082	11,0	2 019 787	30,6
7208	Výr. ze železa n. oceli nad 600 mm, válc. za tepla	1 009 965	4,2	911 505	10,8
2716	Energie elektrická	905 626	3,8	832 486	8,8
2707	Olej, produkty destilace vysokotepečných dehtů	*	—	*	—
7207	Polotovary ze železa nebo nelegované oceli	646 531	2,7	4 946	12 971,8
2706	Dehet černouhelný, hnědouhelný, rašelinový aj.	*	—	*	—
2614	Rudy titanové, koncentráty	465 815	1,9	435 563	6,9
2902	Uhlovodíky cyklické	306 443	1,3	238 547	28,5
4407	Dřevo rozřezané, štípané, loupané, i hoblov., ap., > 6 mm	254 115	1,1	166 248	52,9
Celkem TOP 10		17 675 978	73,6	17 124 502	3,2
Celkem dovoz		24 025 528		23 519 954	2,1

* Individuální hodnota

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► **Automobilová a železniční doprava**

V posledním období byly úspěšně dodávány zejména repasované dopravní prostředky pro městskou hromadnou dopravu. S ohledem na předpokládané poskytnutí finanční prostředků z EBRD na tuto oblast, existuje reálný potenciál pro dodávky hromadných dopravních prostředků a projekty modernizace a výstavby dopravní infrastruktury.

► **Energetický průmysl**

Jedná se o strategický sektor ukrajinské ekonomiky. České výrobky mají v této oblasti výbornou pověst. Ukrajinské státní podniky se aktivně zajímají o zvýšení dodávek z ČR (modernizace a zvyšování bezpečnosti jaderných elektráren, modernizace plynovodů, projekty na zvyšování propustnosti elektrických sítí mezi EU a UA, průzkum a těžba ropy a zemního plynu). Energetika má významný růstový potenciál v souvislosti s možností čerpat finance z pomoci EU prostřednictvím EBRD.

► **Vodohospodářství, odpadní průmysl**

V posledním roce, v souvislosti s novou environmentální legislativou, roste zájem průmyslových podniků (velkých znečišťovatelů) o výstavbu čističek odpadních vod. Výstavba skládek, spaloven a čističek odpadních vod ve vybraných velkých městech je jednou z národních priorit Ukrajiny. Existuje významný růstový potenciál ve vazbě na možnost čerpat finance z pomoci EU prostřednictvím EBRD.

► **Zemědělský a potravinářský průmysl**

Jedná se o prioritní oblast národního hospodářství s velkými možnostmi růstu objemu výroby a zvyšování produktivity. Země je největší exportér slunečnicového oleje, Ječmene a významný vývozce pšenice.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Energetický průmysl	HS 8402 – Generátory pro výrobu vodní páry apod.
	HS 8403 – Kotle k ústřednímu vytápění, jiné
	HS 8406 – Turbiny na páru vodní nebo jinou
	HS 8409 – Části, součásti pro motory pístové
	HS 8410 – Turbiny, kola vodní, regulátory
	HS 8411 – Motory proudové, pohony turbovrtulové a ostatní plynové turbíny
	HS 8413 – Čerpadla i se zař. měřicím, zdviže na kapaliny
	HS 8414 – Čerpadla, vývěvy, vzduchové kompresory aj.
	HS 8416 – Hořáky pro topeniště, rošty, příkladací zaříz.
	HS 8481 – Kohouty, ventily aj. pro potrubí, kotle, vany aj
	HS 8535 – Zařízení el. k ochraně, spínání el. obvodů, > 1000 V
	HS 8536 – Zař. el. k ochraně, spínání el. obvodů, < 1000V; konekt. pro opt. vlákna
	HS 8537 – Rozvaděče, panely, rozvodné stoly aj., ovládací
	HS 8544 – Dráty, kabely, vodiče elektr. ost., izolované, aj.
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 8430 – Stroje ost. srovnávací ap., pluhy, frézy sněžné
	HS 8432 – Stroje, nářadí pro zemědělství, lesnictví ap.
	HS 8433 – Stroje, zařízení žací, mláticí, sekačky trávy ap.
	HS 8434 – Stroje, přístroje dojící, mlékárenské
Automobilová doprava	HS 8438 – Stroje pro prům. přípravu a výrobu potravin aj.
	HS 8702 – Motorová vozidla pro veřejnou osobní dopravu
Železniční doprava	HS 8703 – Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob
	HS 8602 – Lokomotivy, lokotraktory ostatní, tendry
	HS 8603 – Železniční nebo tramvajové vozy s vlastním pohonem
	HS 8607 – Části a součásti železničních nebo tramvajových lokomotiv nebo kolejových vozidel
Vodohospodářství, odpadní průmysl	HS 8608 – Materiál kolejový svrškový, bezp. a sign. dopravní zařízení
	HS 3825 – Odpad. prod. chem. prům. apod. jinde neuv. , komunál. odpad; splašky; odpady ost. (pozn. 6)

Velká Británie

V letech 2000–2007 rostla ekonomika v průměru 3,2 % ročně. V krizových letech došlo k poklesu HDP (např. v roce 2009 o 5,2 %). V dalším období již růst HDP nepřekročil 2 %. Konkrétně v roce 2013 se HDP zvýšil meziročně o 1,7 % a v roce 2014 se očekává hodnota 3,2 %. V následujících letech by měla ekonomika opět zpomalit. Míra inflace v roce 2013 klesla na 2,6 % a v dalších letech by její hodnoty neměly překročit 2 %. V zemi žije dle odhadů přes 64 mil. obyvatel, přičemž HDP na obyvatele dosahuje téměř 40 000 USD (rok 2013). Nezaměstnanost klesla na 7,6 %, což je srovnatelné s rokem 2009. Do toho roku byla nezaměstnanost kolem 5 %. Běžný účet je v deficitu.

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Růst HDP (%)	1,1	0,3	1,7	3,2	2,7	2,4
HDP/obyv. (USD)	38 945	38 781	39 372	44 141	46 244	48 162
Míra inflace (%)	4,5	2,8	2,6	1,6	1,8	2,0
Nezaměstnanost (%)	8,1	8,0	7,6	6,3	5,8	5,5
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-36,0	-94,6	-113,8	-120,2	-113,1	-103,9
Populace (mil.)	63,3	63,7	64,1	64,5	64,9	65,4
Konkurenceschopnost	10/142	8/144	10/148	9/144		
Exportní riziko OECD			–	–		

odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF

- ▶ Velká Británie je součástí vnitřního trhu Evropské unie.
- ▶ Exportní riziko podle OECD: – .

Vývoz ČR do Velké Británie 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	40 647 503	22,2	32 994 596	23,2
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	17 412 071	9,5	14 295 977	21,8
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	11 405 737	6,2	8 775 168	30,0
8528	Monitory, projekory bez TV; přijímače televizní	6 846 293	3,7	5 700 194	20,1
8473	Části strojů psacích, počítačích, pro aut. zprac. dat	5 951 220	3,2	3 580 557	66,2
8512	Přístroje elektr. osvětlovací aj., stěrače ap.	5 433 001	3,0	4 226 332	28,6
8517	Přístroje telefon., ost. přístr. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	4 967 132	2,7	3 823 674	29,9
9503	Tříkolky, kolob., kočárky pro panenky, panenky, ostatní hračky, modely, puzzle	4 753 123	2,6	4 178 126	13,8
4011	Pneumatiky nové z pryže	2 990 662	1,6	2 855 817	4,7
8523	Disky, pásky aj. média pro záznam zvuku, obrazu ap., ne HS 37	2 923 364	1,6	2 582 213	13,2
Celkem TOP 10		103 330 106	56,4	83 012 654	24,5
Celkem vývoz		183 361 200		153 359 558	19,6

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Velké Británie 2014 (2013), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2014 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2013 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8703	Osobní auta aj. motorová vozidla pro přepravu osob	4 721 429	7,0	4 120 065	14,6
8473	Části strojů psacích, počítačích, pro aut. zprac. dat	4 721 246	7,0	2 325 139	103,1
3004	Léky odměřené, kromě krve, antisér apod., vaty aj.	4 170 144	6,2	1 947 506	114,1
8443	Stroje, přístr. pro tisk s pomůckami HS 8442 (vč. kopírek, faxů); části	2 012 340	3,0	792 526	153,9
8421	Odstředivky, přístroje k filtrování, čištění	1 811 807	2,7	792 975	128,5
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	1 734 760	2,6	456 021	280,4
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	1 585 287	2,3	1 291 397	22,8
3815	Iniciátory, urychlovače reakce, př. katalytické	1 256 211	1,9	1 406 562	-10,7
8517	Přístroje telefon., ost. přístr. pro vysílání, příjem hlasu, dat jinde. neuv.	1 073 675	1,6	760 774	41,1
8414	Čerpadla, vývěvy, vzduchové kompresory aj.	1 021 125	1,5	700 255	45,8
Celkem TOP 10		24 108 024	35,6	14 593 220	65,2
Celkem dovoz		67 644 026		53 408 347	26,7

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Automobilová doprava

České společnosti z tohoto oboru se již etablovaly dodávkami především pro britský automobilový. Je zaznamenávána poptávka po českých dodavatelích a zároveň čeští exportéři sami aktivně nabízejí své kapacity zejména v oblasti označované „advanced engineering“. Ta zahrnuje i pokročilé materiály pro automobilový průmysl včetně kompozitních materiálů. Přesto, že jsou obchodní vazby/sourcing v tomto sektoru již poměrně pevně dány a proniknout do dodavatelského řetězce je náročné, možnosti uplatnění produkce našich výrobců existují. Pro české malé a střední společnosti představuje poptávka z britského sektoru automobilové výroby (včetně menších automobilových výrobců, kteří hledají specializované malosériové dodavatele) klíčové příležitosti a také významné reference pro vstup na globální trhy. Vývoz automobilů z Velké Británie vzrostl za poslední desetiletí na dvojnásobek (nyní činí 25 mld. GBP ročně), dále roste a hledá subdodavatele.

Z pohledu českého exportu bude do budoucna samozřejmě i nadále těžiště vývozu spočívat ve vozidlech pro přepravu osob.

► Energetický průmysl

Studie britské vlády ukazují na alarmující stav britské energetické infrastruktury a to zejména v oblasti kapacity (do roku 2025 doslouží řada v současnosti funkčních jaderných i uhelných elektráren). V této souvislosti vláda plánuje výstavbu nových jaderných elektráren a zavedla také významnou podporu pro technologie vhodné pro obnovitelnou energetiku tj. řešení z oblasti obnovitelného teplotního (kotle na biomasu, tepelné pumpy, výměníky tepla), využití bioplynu, fotovoltaika, solár-termální energetika atd. Na většinu z těchto řešení poskytuje britská vláda velkorysé dotace, které významně stimulují poptávku. V následujících 4 až 5 letech se jedná o růstovou oblast.

► Sklářský a keramický průmysl

Londýn se stává světovým centrem designu, přičemž v této pozici vytěsňuje tradiční designérská centra (např. Miláno). Globální architektonická studia se sídlem v Londýně poptávají celou řadu řešení, včetně českého skla ať už pro jejich britské projekty, tak i pro projekty v jiných částech světa.

► Služby

Je zaznamenáván zvýšený zájem o založení poboček českých IT firem ve Velké Británii. Londýn je pro tyto společnosti vnímán jako odrazový můstek pro jejich globální expanzi. Především hlavní město a jižní Anglie skýtají velký potenciál jako jedno ze světových technologických center, které vytváří příznivé podmínky pro představení IT start-upů z oblasti hi-tech, mobilních technologií atd. České firmy zde mohou také snadněji identifikovat potenciální investory, kteří jim mohou pomoci i při následné expanzi na světové trhy. Pokud jde o kybernetickou bezpečnost, Velká Británie je v tomto odvětví světovou špičkou a britská vláda opakovaně nabídla sdílení zkušeností a poznatků. V ČR se kybernetická bezpečnost stává stále důležitějším tématem a zabývá se jí řada firem vyvíjejících inovativní konkurenceschopné produkty.

► Stavební průmysl

Pokud jde o strojírenské odvětví příp. kovovýrobu, mají potenciál růstu exportu „konstrukce hliníkové, části, desky, profily“ a „kladkostroje, zařízení zdvihací, výtahy, rumpály apod.“. Obě tyto položky v českém exportu do Velké Británie z pohledu předchozích let zaznamenaly rostoucí finanční objem. Příznivá situace pro české exportéry je v tom, že domácí produkce alumina (desek apod.) na britských ostrovech v minulých několika letech rychle klesala (každoročně o 10 %). Obecně je třeba konstatovat, že právě toto odvětví je z hlediska českých středních/malých firem klíčovým na britském trhu. Do této jednoznačně prioritní kategorie lze zahrnout kovoobrábění (včetně přesného), odlévání a tváření kovů – svařované konstrukce apod. Tento obor je a bude v následujících letech významný z následujících důvodů: předpokládané pokračování poměrně vysoké dynamiky britského hospodářství, snaha britské vlády podporovat průmyslovou výrobu, která byla dříve upozaděná na úkor služeb, snaha britských firem najít nové dodavatele z EU místo mnohdy nekvalitních /nespolehlivých/zdražujících asijských výrobců.

► Zemědělský a potravinářský průmysl

V rámci českého exportu ještě nebylo dosaženo plné vývozní kapacity u českého piva, kde lze očekávat další růst. Velké české pivovary jsou na trhu již dobře etablovány přes své zahraniční matky, nicméně dobré jméno, které českému pivu vytvořily, mohou nyní využít i malé a střední pivovary, které vaří pivo tradičním způsobem. Toto je aktuálně růstový sektor.

► Železniční doprava

Části a součásti železničních vozidel jsou v posledních pěti letech nemalou položkou českého exportu. Ve vazbě na realizaci velkých britských infrastrukturních projektů lze očekávat další růst. U této položky je nutné vzít v úvahu, že české dodávky jsou spojené s pevně danými globálními dodavatelskými řetězci.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Železniční doprava	HS 8607 – Části a součásti železničních nebo tramvajových lokomotiv nebo kolejových vozidel
Automobilová doprava	HS 8409 – Části, součásti pro motory pístové
	HS 8483 – Hřídele aj. převodové, převody, kola ozubené, ap.
Energetický průmysl	HS 8403 – Kotle k ústřednímu vytápění, jiné
	HS 8413 – Čerpadla i se zař. měřicím, zdviže na kapaliny
	HS 8419 – Stroje ke zpracování materiálů změnou teplot
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 2203 – Pivo ze sladu
Stavební průmysl	HS 7610 – Konstrukce hliníkové, části, desky, profily apod.
	HS 7308 – Konstrukce, části, desky, tyče aj. ze železa n. oceli
	HS 8425 – Kladkostroje, zařiz. zdvihací, výtahy, rumpály ap.
	HS 8428 – Zařízení ost. zdvihací, nakládací, manipulační

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Sklářský a keramický průmysl	HS 7019 - Vlákna skleněná a výrobky z nich
	HS 8512 - Přístroje elektr. osvětlovací aj., stěrače ap.
	HS 9405 - Svítidla, reklamy, ukazatele apod. světelné
Služby	CPA 58.20 - Vydávání softwaru
	CPA 58.29 - Vydávání ostatního softwaru
	CPA 71 - Architektonické a inženýrské služby; technické zkoušky a analýzy

Oborový rejstřík

► Automobilová doprava

43, 49, 53-54, 66, 68, 71-72, 79, 82, 85-86, 93, 97, 99, 102-103, 123, 130, 133, 136, 140-141, 149, 152, 162, 166-167, 171, 189-190, 198, 201, 206, 209-210, 213, 215, 234-235, 239-240, 244, 246, 250-251, 254-255, 272, 274, 292, 305, 317, 321, 325, 330, 333, 337, 368-369, 390, 393-394, 398, 400, 404-405, 408, 410, 429, 436-437, 447, 449, 454-455, 459-460, 465, 476, 478, 483, 486, 492-493, 496-497, 512, 516, 519-520

► Dopravní průmysl

136-137, 161, 170, 277, 280, 304-305, 325, 329-330, 343, 345

► Důlní, těžební a ropný průmysl

38, 41, 53-54, 57-58, 66, 68, 71, 73, 76, 85-86, 115, 117, 120, 122, 126-127, 130, 133, 140-141, 149, 151, 161-162, 178, 181, 230-231, 239-240, 254-255, 272-273, 283, 285, 304-305, 317, 321, 325-326, 329-330, 333, 336, 343, 345-346, 368-369, 376-377, 413-414, 417, 436-437, 476, 479

► Elektrotechnika

35, 41, 44, 53-54, 61-62, 66, 68, 79, 81, 85-86, 93-94, 115, 117, 130, 133, 170-171, 189-190, 198, 200, 213, 217, 263, 269, 295, 297, 333, 337, 368-369, 384-385, 388, 390, 440, 471, 473, 476, 479, 496-497

► Energetický průmysl

38, 41, 43, 47, 49, 57-58, 61-62, 66, 68, 71, 73, 76, 79, 81, 85-86, 89-90, 93-94, 97-98, 102-103, 111-112, 120, 122, 130, 133, 140-141, 145-146, 149, 151, 155, 161, 163, 166-167, 174-175, 178, 180, 184, 186, 193-194, 200, 204-206, 209-210, 220, 223, 226-227, 230-231, 234-235, 244, 246, 250-251, 254-255, 259-260, 263, 266, 272, 274, 277, 279, 283-284, 288, 291, 295-296, 300-301, 304-305, 308-309, 313-314, 318, 321, 325-326, 329-330, 333, 336, 360-361, 364-365, 368-369, 372-373, 376-377, 380-381, 384-385, 389-390, 393, 395, 398, 400, 404-405, 413-414, 427, 429, 433, 436-437, 443-444, 447, 450, 454, 456, 459, 463, 465, 468, 472-473, 476, 479, 483, 486, 489, 500-501, 504-505, 508, 515-516, 519-520

► **Chemický průmysl**

57-58, 61-62, 66-67, 79, 81, 97-98, 111-112, 115, 117, 131-132, 140-141, 149, 151-152, 170-171, 189-190, 193-194, 198, 200, 213, 217, 220, 222, 239, 241, 251, 254, 256, 263, 267, 295-296, 333, 337, 360-361, 372-373, 388, 390, 393, 395, 398, 401, 408-409, 427-428, 489, 504-505, 511-512

► **ICT**

130, 149, 161, 220, 223, 263, 269, 313, 344, 447, 450, 454-455, 476, 480

► **Kovozpracovatelský průmysl**

35, 57-58, 66, 68, 79, 81, 85-86, 97-98, 106, 145-146, 166-167, 170-171, 189-190, 193-194, 213, 217, 234-235, 263, 268, 283-284, 334, 337, 343, 346, 360-361, 377, 384-385, 408, 410, 427, 429, 443-444, 454, 456, 459-460, 492-493, 496-497, 508

► **Letecká doprava**

49, 66, 68, 72-73, 115, 126-127, 140-141, 149, 152, 162, 174-175, 178, 181, 184, 186, 198, 201, 204-205, 213, 215, 226-227, 247, 264, 266, 273-274, 277, 279, 284-285, 300-301, 308-309, 334, 336, 345, 393-394, 408, 410, 463-464, 468, 483, 486

► **Nábytkářský průmysl**

85-86, 166-167, 178, 181, 193, 195, 239, 241, 254, 256, 273-274, 334, 337, 360-361, 376, 404-405, 423-424, 427-428, 443-444, 454, 456, 476, 480

► **Obranný průmysl**

41, 43, 47, 49, 61, 63, 66-67, 79, 82, 97, 99, 102-103, 115-116, 121, 123, 131, 133, 140, 142, 145-146, 150, 152, 161, 163, 170-171, 184-185, 198, 201, 204, 206, 209-210, 220, 223, 226-227, 230-231, 234-235, 244, 246, 259-260, 264, 266, 284-285, 288, 291, 295, 297, 308, 310, 318-319, 322, 334, 336, 372-373, 393-394, 423-424, 427, 430, 433, 463-464, 492-493, 508

► **Plasty a gumárenský průmysl**

35, 47, 50, 66-67, 79, 81, 106, 166-167, 264, 267, 300-301, 388, 390, 398, 401, 404-405, 443-444

► **Sklářský a keramický průmysl**

61, 63, 80-81, 86, 115, 117, 161, 163, 178, 180, 189-190, 193-194, 213, 217, 226-227, 239-240, 254, 256, 259-260, 264, 268, 273-274, 295, 297, 308, 310, 334, 337, 376-377, 408, 410, 454, 456, 492-493, 519, 521

► **Služby**

42, 53-54, 57-58, 61, 63, 89-90, 111-112, 115-117, 130-131, 136-137, 140, 142, 150, 152, 161, 163, 171, 179, 181, 198-199, 201, 205-206, 209-210, 223, 226-227, 234-235, 244, 247, 260, 264, 273-274, 277, 280, 289, 291, 295, 297, 313-314, 334, 337, 343-344, 346, 368-369, 376-377, 393, 395, 398, 400-401, 420, 433, 436-437, 443-444, 447, 450, 454, 456, 463, 465, 476, 480, 511, 519, 521

► **Stavební průmysl**

42-43, 48, 61, 63, 67-68, 79, 82, 85-86, 93-94, 97-98, 102-103, 106, 115, 117, 131, 133, 145-146, 166-167, 193-194, 214, 217, 230-231, 239-240, 244, 246, 254-255, 264, 268, 278-279, 289-291, 295, 297, 334, 337, 349-350, 372-373, 380-381, 404-405, 420, 423-424, 447, 449-450, 472-473, 476-477, 479, 489, 511-512, 520

► **Strojírenský průmysl**

38, 42, 44, 57-58, 80, 82, 89-90, 111-112, 116, 121, 123, 141-142, 145-146, 155, 166-167, 170-171, 179-180, 190, 193-194, 199-200, 214, 216, 220, 222, 226-227, 230-231, 244-245, 284, 300-301, 308, 310, 313-314, 319, 321, 335, 337, 360-361, 364-365, 372-373, 389-390, 420, 433, 454, 456, 460, 463-464, 471, 473, 477, 480, 484, 486, 496-497, 511-512

► **Textilní a obuvnický průmysl**

48, 61–63, 67, 93–94, 102–103, 174–175, 239, 241, 254, 256, 304–305, 325–326, 329–330, 335, 337, 357, 393, 395

► **Vodohospodářství, odpadní průmysl**

48–49, 97, 99, 116, 121–122, 170–171, 185–186, 195, 214, 216, 221, 223, 235, 245, 247, 259–260, 273–274, 308–309, 319, 322, 335, 337, 344, 346, 369, 372–373, 376–377, 384–385, 398, 400, 413–414, 428–429, 436–437, 463, 465, 484, 486, 500–501, 515–516

► **Zábava a volný čas**

121–122, 131, 133, 166–167, 214, 217, 250–251, 264, 269, 349–351, 360–361, 398, 401, 423–424, 500–501

► **Zdravotnický a farmaceutický průmysl**

42, 44, 48–49, 57–58, 61, 63, 72–73, 80, 82, 85–86, 89–90, 93–94, 98, 102–103, 116, 121, 123, 126–127, 131, 133, 150, 152, 161, 163, 174–175, 179, 181, 185–186, 193, 195, 199, 201, 205, 209–210, 221–222, 226–227, 230–231, 235–236, 245–246, 250–251, 255–256, 259–260, 264, 266, 278, 280, 289, 292, 296–297, 309–310, 319, 322, 335, 337, 344, 346, 349–350, 360–361, 380–381, 389–390, 394–395, 399, 401, 404–405, 409, 417, 428, 430, 443–444, 447, 450, 454–456, 468, 472–473, 477, 479, 492–493, 504–505, 511–512

► **Zemědělský a potravinářský průmysl**

35, 42, 44, 48–49, 53–54, 58, 62, 67, 80, 85, 89–90, 93–94, 98, 102–103, 106, 116–117, 121, 123, 126–127, 132, 136, 145–146, 150–151, 162, 167, 171, 174–175, 179–180, 185–186, 190, 194, 199, 201, 209–210, 214, 216, 221–222, 226–227, 239–240, 245–246, 251, 255–256, 259–260, 265, 267, 273–274, 278, 280, 290–291, 296–297, 300–301, 304–305, 309–310, 314, 320, 322, 329–330, 335–336, 345–346, 349–350, 357, 360–361, 364–365, 380–381, 389–390, 399–400, 405, 409, 413–414, 428, 436–437, 443–444, 448, 451, 455, 459–460, 463–464, 472–473, 477–478, 484–485, 489, 492–493, 496–497, 500–501, 512, 515–516, 520

► **Zpracovatelský průmysl**

58, 80, 82, 167, 209–210, 213, 217, 239, 241, 273–274, 336–337, 364, 394, 398, 401, 409–410, 443–444, 455–456, 496–497, 500, 512

► **Železniční doprava**

41, 43, 47, 49, 53–54, 58, 67–68, 80, 82, 89–90, 98–99, 111–112, 120, 123, 126–127, 136, 145–146, 155, 162, 171, 174–175, 180–181, 185–186, 190, 194, 200–201, 204, 206, 214–215, 221, 223, 235, 245–246, 260, 265–266, 273–274, 288, 292, 296–297, 300–301, 309, 320–321, 325, 336–337, 345, 361, 364–365, 372–373, 377, 380–381, 384–385, 388, 390, 399–400, 427, 429, 433, 436–437, 443–444, 447, 449, 459–460, 463, 465, 468, 477, 480, 485, 493, 496–497, 500–501, 508, 511–512, 515–516, 520

Literatura

BACKER, K., & MIROUDOT, S. 2013. Mapping Global Value Chains.

BALASSA, B. 1965. Trade liberalisation and „revealed“ comparative advantage. *The Manchester school of economic and social studies*, 33, 99–123.

BALASSA, B. 1977. ‚Revealed‘ comparative advantage revisited: an analysis of relative export shares of the industrial countries, 1953–1971. *The Manchester school of economic and social studies*, 45, 327–344.

BALLANCE, R. H., FORSTNER, H. & MURRAY, T. 1987. Consistency tests of alternative measures of comparative advantage. *Review of Economics & Statistics*, 69, 157–161.

GEREFFI, G. and FERNANDEZ-STARK, K. 2011. Global Value Chain Analysis: A Primer, Center on Globalization, Governance & Competitiveness (CGGC), Duke University, North Carolina, USA.

LAFAY, G. 1992. The measurement of revealed comparative advantages. In: DAGENAIS, M. G. & MUET, P.-A. (eds.) *International Trade Modelling*. London: Chapman & Hall.

OHLIN, B. G. 1933. *Interregional and international trade*, Cambridge : (1957 printing), Harvard Univ. Press.

PALLEY, T. I. 2008. Institutionalism and New Trade Theory: Rethinking Comparative Advantage and Trade Policy. *Journal of Economic Issues (Association for Evolutionary Economics)*, 42, 195–208.

PAPADOPOULOS, N. and DENIS, J. E. 1988. Inventory, taxonomy and assessment of methods for international market selection. *International Marketing Review*, 38–51.

RAHMAN, S. H. 2003. Modelling of international market selection process: a qualitative study of successful Australian international businesses. *Qualitative Market Research: An International Journal*, Vol. 6(2), 119–132.

RICARDO, D. 1817/1951. On the principles of political economy and taxation. In: SRAFFA, P. (ed.) *The works and correspondence of David Ricardo*, Vol. 1. Cambridge, UK: Cambridge University Press.

Martin Tlapa, Rudolf Klepáček, Marek Svoboda

**Kolektiv pracovníků Ministerstva zahraničních věcí
České republiky**

Mapa globálních oborových příležitostí

Vydalo Ministerstvo zahraničních věcí České republiky.
Vydání první, Praha, 2015.

Grafická úprava a tisk: ASTRON studio CZ, a. s., Praha.

ISBN 978-80-7441-021-5